Edip Yüksel

MESAJ

Kuran Çevirisi

Ozan Yayıncılık Ltd.
İstanbul 2013

Edip Yüksel

MESAJ

Kuran Çevirisi

Ozan Yayıncılık Ltd.

İstanbul 2013

Mesaj - Kuran çevirisi / Edip Yüksel

Yayın Yönetmeni: Mustafa Demir
Editör: Orhan Suveren
Kapak tasarımı: Ozan Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt: Ozan Matbaacılık
Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi
No: 30 Topkapı – İSTANBUL

Kütüphane Bilgi Kartı (CIP):
Mesaj - Kuran çevirisi / Edip Yüksel
Din, Dinler tarihi, Kuran araştırmaları, Kuran çevirisi
Ozan Yayıncılık Ltd. 6. Baskı Şubat 2013, Türkiye, İstanbul, 624 sayfa

ISBN: 978-975-7891-31-2
Sertifika no: 11329

Dağıtım:
İstanbul: 2A, Alfa, Alkım, Artı, Ağaç, Bilgi, Cağaloğlu,
Derya, Final, İmge, Paraf, Remzi, Say, Totem, Yelpaze,
Ankara: Arkadaş, Işık Eğitim, İmge, Kıta
İzmir: Erdoğanlar, Gema

İnternet satış:
www.kitapyurdu.com, www.kitapnet.com, www.iskenderiye.com,
www.selsus.com, www.dharma.com.tr, www.ideefixe.com

OZAN YAYINCILIK LTD.

Alemdar Caddesi Güzel Sanatlar Sk. No: 13 Cağaloğlu İstanbul
Tel: 212.511 93 95 - 520 43 90 Faks: 212.527 98 47

Email: info@ozanyayincilik.com Web: www.ozanyayincilik.com

İçindekiler

EKLER:

"Kuran'ı Mesaj İçin Kolaylaştırdık; Yok mu Öğüt Alan?"

Muhammed Peygamberin vefatından kısa süre sonra cahiliyye devrinin kabileciliğini ve putperestliğini hortlatan münafıklar, birçok müslümanı öldürmüşler ve Emevilerin başlattığı sapkınca halifelikle birlikte İslam'ın mesajını tahrif etmek ve onu ortaçağ Arap kültürüne dönüştürmek için maaşlı din adamlarını seferber etmişlerdir.

İslam dininin biricik kaynağı olan Kuran'ın anlaşılmaz, detaysız ve yetersiz olduğunu ileri süren müşrik din adamları, yalnız Allah'a özgülenmesi gereken dini Allah + Peygamber + sahabe + tabiin + mezhep imamları + mezhepte müçtehitler + eski alimler ve şeyhler + daha sonra gelen alimcikler ve şeyhçiklerden oluşan bir anonim şirketin ortaya koyduğu bir beşerî din çorbası haline dönüştürdüler. (Lütfen şu sure ve ayetlere bakınız: 7:29; 9:31; 16:52;39:2,11,14; 40:14,65; 42:21; 98:5).

Zamanımıza kadar etkileri süren bu felaketli dönemde Kuran'ın yeterli olmadığı inancı yaygınlaşmış ve ciltlerle hadis ve fıkıh kitapları uydurulmuştur. Bu "mişna"ları kabul etmeyenler sapık ve mürted (dinden dö-nenler) olarak damgalanmışlar ve hatta işkenceler altında katledilmişlerdir. Ebu Hanife, hadis uydurukçularının gazabına uğrayan ve Emevi ve Abbasi zalimlerinin işkencehanelerinde çile çeken mazlumlardan sadece birisidir. Oldukça şiddetli bir devlet terörünün estiği o günlerde Kuran'a rağmen bambaşka dinler oluşturulmuştur. Kuran'daki kavramların anlamını kaydırmak için seferber olunmuştur. Peygambe-rin okuma yazma bilmediği yalanından, onun insanların gözlerini kızgın çivilerle oyup çölde ölüme terkettiği iftirasına kadar... Taşla öldürme iftiralarından, Kuran'da nasih-mensuh ayetler bulunduğu şeklindeki melanete kadar... Aç bir keçinin yiyerek Kuran'dan çıkardığı taşlama aye-tinden, halktan korktuğu için onu Kuran'a sokamayan hazrete ka-dar... Mezhepçiliğin kutsanmasından, şefaat mitolojilerine kadar... Hacerül esved denilen işaret taşının putlaştırılmasından, peygamber mezarının ziyaretinin faziletlerine kadar... Peygamberin 30 erkeğin cinsel gücüne sahip oluşundan, sahabenin kadınlarına koşarken orgazm oluşlarına kadar... Aişe anamızın 53 yaşındaki Peygamberle evlenirken 9 yaşında olduğu yalanından, Peygamberin bir gecede 9 ka-

dınla cinsel ilişkide bulunuşuna kadar... Peygamberin Medine'de bir Yahudi tarafından büyülendikten sonra haftalarca şaşkın şaşkın dolaşmasından, açlıktan ötürü zırhını bir Yahudi'nin yanına bir kaç kilo arpa karşılığında rehin bırakmış olarak ölmesine kadar... *Alim*lerin icmasının dini kaynak oluşundan, *sevadül azam* yani *büyük karaltı* masallarına kadar... Miracta Allah ile namaz pazarlığından, ayın mucizevi bir biçimde yarılıp bir parçasının Ali'nin bahçesine düşmesine kadar... Dinden dönenin öldürülmesinden, namaz kılmayanın dövülmesi veya öldürülmesi gerektiğine kadar... Erkeklerin kadınlardan üstün oluşundan, hayızlı kadınların camiye girmemeleri ve Kuran'a el sürmemelerine kadar... kadınları eşekler ve köpeklerle aynı kategoride değerlendirmekten, cehennemi kadınlarla doldurmaya kadar... haremlik ve selamlık yoluyla kadınları hayattan soyutlamaktan, kadınları peçe ve çarşafla örtüp kimliklerinden soymalarına kadar... Erkeklere altın ve ipeğin haram kılınışından, müziğin resmin ve satrancın haram edilişine kadar... Boşama haklarını gasbederek kadınları köleleştirmekten, erkeğin ağzından kazara çıkan bir kaç sözle aileleri dağıtmaya kadar... Zekatı senede bir kereye indirmekten, Konferansı birkaç güne sıkıştırmaya kadar... Namazı üç vakitten beşe çıkarmaktan; sünnet, nafile ve teravih namazları uydurmaya kadar... Hayvanlarla ilgili yüzlerce haramlar uydurmaktan, Kureyş'in ağız zevkinin bu konuda dini ölçü kabul edilmesine kadar... Hilafetin Kureyş'in hakkı oluşundan, *La ilahe illallah* demedikçe insanları öldürmenin gerekliliğine kadar... Sakal bırakmanın ve sarık sarmanın faziletinden, kabak sevmemenin peygambere hakaret sayılmasına kadar... Peygambere uymanın hadis kitaplarına uymakla eş anlamlı oluşundan, hadislerin ayetleri iptal edebileceği küstahlığına kadar...

Profesyonel din adamları, insanları Kuran'dan uzaklaştırmak için Kuran'ın zor, anlaşılmaz ve mücmel olduğu yalanını yüzyıllarca empoze ettiler. Kuran'ın anlaşılması için yüzlerce ciltlik rivayet kitaplarının didik didik edilmesi gerektiğine kananlar, Kuran'ı öğrenmeye vakit bulamadılar. Vakit bulanlar ise kafalarını binlerce hurafeyle doldurduklarından ve üstelik Kuran'ı bunlara muhtaç kabul ettiğinden onu anlama şansını baştan kaybettiler. Nitekim, Allah'ın korunmuş Kelamını korunmamış kul sözlerine muhtaç görenler, Kuran'ın anlaşılmasının zor olduğunu iddia edip durdular.

Seneler önce İlahiyat fakültesinin bazı öğretim görevlilerinin katıldığı bir açık oturuma dinleyici olarak katılmıştım. Oturumun konusu "Ku-ran'ın Anlaşılması" üzerine idi.

Oturuma katılan fıkıh hocası, "fıkıh ve fıkıh usulü bilinmedikçe Kuran

anlaşılamaz," dedi. İslam tarihi hocası ise "İslam tarihi bilinmeden Ku-ran anlaşılamaz," dedi. Tasavvufçuya göre "Tasavvuf kavranmadıkça Kuran anlaşılamaz"dı. Hadis hocasına göre de "Hadis ve hadis usulü bilinmeden Kuran anlaşılamaz"dı.

Açıkoturuma katılan dört öğretim görevlisi Kuran'ın anlaşılmazlığında ittifak ve hatta *icma* etmişlerdi. Fıkhı, hadisleri, tasavvufu, ve İslam tarihini anlamak ve doğruları yanlışlardan ayırmak için Kuran'ın, her şeyden önce Kuran'ın bilinmesi gerektiğini söyleyeceklerine; tam tersi bir yolla Kuran'ın önüne yüzlerce ciltlik külliyatı ve çelişki dolu uydurmaları koyuyorlardı.

Muhammed peygamberin biricik şikayetinin *halkının Kuran'dan uzaklaşması* hakkında olması çok ilginç (25:30). Buna rağmen, son peygamberin halkı, daha hicri birinci yüzyılda hadis üretim fabrikaları kurmaya başladı. Bu felaketli davranışın sonucunda Kuran'ı anlamaya verilen mesai alabildiğine azaldı, bunun yerine binlerce çelişkiyi içeren ilkel rivayetler üzerinde ihtisaslaşma baş gösterdi. Rivayet kitaplarını değerlendirmede ortaya çıkan ihtilafları kurumlaştırıcı usul ve mezhep çalışmalarıyla bu sapkınca tuzak güçlendirilerek orijinal evrensel mesaj Arap, Yahudi ve Hıristiyan kültürlerinin karması bir din haline dönüştürüldü.

Peygambere yakıştırılan yalanların Hadis ve Sünnet adıyla anılacağını önceden bilen Tanrı, Hadis (söz) kelimesini ayetlerden başka bir söz için kullandığında genellikle kötü bir anlamda kullanır (12:111; 31:6; 33:53; 45:6; 52:34; 66:3). Sünnet (yasa) kelimesi de sürekli "Tanrı'nın sünneti" olarak tanımlanır (33:38,62; 35:43; 40:85; 48:23). Dahası, Hadis ve Sünnet'in yanında uydurulan üçüncü öğreti olan İcma (toplu karar) kelimesi de Allah hariç kimin için kullanılmışsa olumsuz bir anlamla mahkum edilir (20:60; 70:18; 104:2; 3:173; 3:157;10:58; 43:32; 26:38; 12:15; 10:71; 20:64; 17:88; 22:73; 54:45; 28:78; 7:48; 26:39; 26:56; 54:44...).

Kuran'ı yeterli görmeyen inkarcılar, Tanrı tarafından Kuran'ı anlamaktan engellenmişlerdir (17:45; 18:57). Çok ilginçtir ki, Kuran'ı kaynak olarak yeterli görmeyenler Kuran'ın anlaşılması ile ilgili ayetlerin bizzat kendilerini anlamamışlardır. Nitekim, 7:3; 17:46; 41:44; 56:79 ayetleri, *hem-tez-hem-kanıt* olan özgün bir dille kanıtı tezin içine gömen birer sanat eseridir.

Hemen hemen tüm Kuran ciltlerinin arka kapağında Arapça üç ayet yer alır. Elinizdeki Kuran'a bakarsanız büyük olasılıkla 56:77-79 ayetlerinin yazıldığını göreceksiniz. Bütün Kuran'ın içinden neden bu ayetler icma ile seçiliyor merak ettiniz mi? Neden, ellinin üzerindeki isim-sıfatı

arasından sadece bir kez burada geçen *Kerim* (Şerefli/Yüce) seçiliyor? Neden Kuran için sıkça kullanılan Zikr (Mesaj), Hakim (Hikmetli), Mübin (Apaçık), Nur (Işık) gibi kelimeler değil de bu ayette geçen Kerim? Neden bu ayet? Neden örneğin, Kuran'ın anlaşılır bir kitap olduğunu üstüste dört kez vurgulayan ayet değil (54:17,22,32, 40)? Veya neden 12:111; 15:1; 17:9; 17:88; 17:89; 30:58; 41:3; 55:2 . . . ayetlerinden biri değil? Mesajın "dirileri" uyarmak için gönderildiğini bildiren biricik ayeti içeren YaSin suresini, inadına ölülere hasredenlerin niyetlerinden kuşkulanmaya hakkımız var (36:70).

Kuran'ın bilgisine sahip olanlarınız bu sorunun cevabını iyi bilirler: Müşrik din adamları, bu üç ayeti (56:77-79) icma ile anlamamışlar ve anlamadıkları biçimiyle onların halkın büyük çoğunluğunu Kuran'dan uzaklaştırabileceğini düşünmüşlerdir. Nitekim onlar bu ayetlerin anlamını, abdestsiz olanların Kuran'a DOKUNMAMAları olarak çarpıtırlar. Hayızlı kadınları *pis* olarak değerlendirdiklerini de düşünürsek, anlamı icma ile çarpıtılmış bir ayeti en popüler ayet ve o ayette geçen Kerim kelimesini en popüler sıfat haline getirmelerinin sapkınca bir melanetin ürünü olduğu anlaşılır. Kuran'ın bir cep kitabı, bir başucu kitabı olmasını engellemek, Kuran'ı rafa kaldırmak ve duvara çivilemek amacını güden plan ne yazık ki büyük oranda başarıya ulaşmıştır. Kuran, bir tren gibi, yüksek voltajlı bir trafo veya cin gibi çarpacak tehlikeli bir nesneye çevrilmiştir. Kuran, anlaşılması çok zor, dokunulması tehlikeli, ve ulaşılması imkansız *yüce* bir kitap olunca, hoşgelsin hadisler, sünnetler, mezhepler ve din ticareti yapan parazitler.

Günümüz *Müslümanlarının* bildiği ve uygulamaya çalıştığı İslam, yüzyıllar boyu, din adamlarının uydurdukları kurallarla öylesine bozulmuştur ki Muhammed'in bildirdiği İslam diniyle ilgisi kalmamıştır. "Ulema" geçinen din adamları, o kadar çok şeriatlar, haramlar, çarşaflar, peçeler, gıdasal yasaklar, sakallar, sarıklar, istincalar, istibralar, misvaklar, sağ ayaklar, sol ayaklar, hadisler, sünnetler, şefaatler, hazretler, efendiler, kerametler, melanetler, evliyalar, şerifler, seyyitler, hırkai şerifler, kılı şerifler, takiyyeler, takkeler, tespihler, tekkeler, mezhepler, tarikatlar, şatahatlar, muskalar, istihareler, hülleler, hileler, türbeler, nafileler, mekruhlar, menduplar, sevaplar, müstehaplar, fetvalar ve palavralar uydurmuşlardır ki İslam dinini Allah'ın doğadaki ayetleriyle çelişen, karmaşık ve yaşanmaz bir dine çevirmişlerdir. Müslüman halkların dünyanın bu kadar gerisinde kalmalarının en önemli sorumluları bu müşrik din adamları ve onları kullanan politikacılardır. Tanrı bu durumu düzeltmek ve mesajını hurafe ve bidatlerden arındırmak için "büyüklerden biri" diye nitelediği mesajı gönderdi bize (74:30-35).

Maalesef, bugün müslümanlık iddiasında olanların büyük çoğunluğu, Muhammed peygamberin tebliğ ettiği din yerine onun baş düşmanları olan Ebu Cehil'in ve Ebu Leheb'in savunduğu şirk ve cehalet dinini izlemektedirler. Ne var ki Allah'ın verdiği söz gelmiş ve yüzyıllardır anlaşılmaz ve yetersiz diye damgalanarak köşeye atılan Kuran'ın mesajı karanlıkları dağıtmaya başlatmıştır.

Ördükleri örümcek ağlarının ve cehalet duvarlarıyla oluşturdukları ka-ranlıklarının dağılacağını hisseden profesyonel din adamları ve onların kör izleyicileri büyük gürültüler koparabilir. Bu çevirinin halka ulaşmaması için ellerindeki tüm imkanları kullanabilirler; hakaret, iftira ve yaygaralar ile gerçeğin işitilmesini engellemek isteyebilirler.

Çırpınışları boşunadır. Zira, mesaj tüm aydınlığıyla artık dünyayı ay-dınlatıyor. Ne ülkelerin sınırları bunu engelleyebilir, ne despot yönetimlerin yargıçları ve yasaları, ne de engizisyon mantalitesine sahip olan-ların fetvaları. İslami reform gerçekleşecek ve din sadece Allah'a has kılınacaktır. Allah'a Hamdolsun.

Kuran, tüm Kuran, başka şey değil sadece Kuran.

Ocak, 1999 - Kasım, 2012

Arizona, USA

Edip Yüksel

İslam Akıl Dinidir; Akılsız Nakil Şeytandandır...

Beş altı yıl önce, Kuran'ın İngilizce çevirisini yaparken İMAN kelimesini "inanmak" yerine "gerçeği takdir etmek" veya "gerçeği onaylamak" ifadeleriyle çevirmeye karar verdim... Kuran'daki İMAN ile ZAN arasında büyük fark var. Bugün uydurma dinleri ve mezhepleri izleyen tüm pa-pazlar, hahamlar, rahipler, imamlar, mollalar inanmak kelimesini Kuran'ın reddettiği ZAN etme, yani körü körüne inanma anlamında kullanmaktadırlar ve böylece kalabalıklara en saçma hikâyeleri ve öğretileri kutsal gerçekler olarak yutturabilmektedirler.

— Üçlemede çelişkiler görüyorum.

— **Aklını kullanma; inan.**

— Reenkarnasyon inancının delilleri ne?

— **Aklına güvenme... Rahiplere inan.**

— Papa'nın günahsız olduğuna inanmakta güçlük çekiyorum.

— **Aklını kullanma. Sadece inan.**

— Muhammed peygamber gibi bir dâhinin okuma yazma bilmediğini, ve bunu Kuran'ı 23 yıl boyunca dikte ettirirken bile sürdürdüğünü, 28 Arap alfabesini öğrenemeyecek kadar zekasız olabileceğini sanmıyorum.

— **Aklını putlaştırma; inan.**

— Muhammed peygamberden ikiyüz üçyüz yıl sonra derlenen ve yüzlerce çelişki içeren rivayetlere nasıl güvenebilirim? Buhari'ye veya Ebu Hureyre'ye niye güveneyim?

— **Sorma, sorgulama; inan.**

— Kuran niye Allah sözüdür? Edebi mucizeyse onun kriterleri nerede? Deliller ne?

— **Düşünme, aklını kullanma. Sadece iman et.**

— Allah adil ve her şeye gücü yeten bir Yaratıcı ise niye bizi affedEBİLMEK için masum oğlunu öldürsün? Allah dilerse niye böylesine bir haksızlığı ve işkenceyi yapmadan affedemesin?

Aklını kullanma, sorgulama. Yoksa kâfir olursun. Sadece inan.

Allah veya putlaştırılan insanlar hakkında uydurulan tonlarca saçma hikâye veya iddia, "inanç" hapı içine sokulduktan sonra rahatlıkla yutturulur. İnanmak aslında en yakındaki, en şatafatlı veya en şamatalı kalabalığa uymak için kullanılan bir "euphemism"dir.* Nasıl ki her ülkenin hükümeti şeytani icraatlarını gizlemek için usturuplu dil kullanıyorsa, örneğin nasıl ki Ame-rikan'ın emperyalist idarecileri fakir ülkelere karşı yaptıkları işgal, savaşlar, talanlar ve katliamlar için kulağa hoş gelen sözcükler üretip onları medya yoluyla Amerikan halkını kandırmak için kullanıyorsa, din adamları da uydurdukları din ve mezhepleri için kutsallaştırılmış "iman" yoluyla dindarlar, mukallitler ve müritler bulabiliyorlar.

Büyük olasılıkla yakın bir arkadaşımız hakkında anlatılan herhangi bir hikâyeyi sorgularız; ama Allah hakkında uydurulan hikâyeleri sorgulamayı şeytani bir tavır olarak reddederiz. Nitekim şeytanlar inanç adı verilen bu hap yoluyla Allah hakkında milyonlarca uydurmayı ve hurafeyi insanlara kilise, cami ve ibadethanede Allah'ın dini ve mezhebi diye yutturmaktadır. En saçma ve en tutarsız hikâyeler Allah adına, peygam-berleri adına anlatılınca her nedense insanların büyük çoğunluğu birden bire salaklaşmaktadır. İnanç adı verilen şeytani propaganda yöntemiyle milyonlarca kişi hipnoz edilebiliyor. Hem de canlarını ve mallarını kurban edebilecek kadar fanatik taraftarlara dönüştürülebiliyorlar. Nitekim akılları taklit sepetine atılanlar elçinin getirdiği mesajı izlemek yerine, onun gösterdiği tevhid anlayışıyla kendilerini ıslah etmek yerine ona yakıştırılan çelişkili hikâyelerle onu putlaştırmaktadırlar. Hâlbuki parmağıyla bize izlememiz gereken yönü gösteren bir elçinin gösterdiği yön yerine onun parmağına ve tırnağına yönelmek ve onlara takılıp yapışmak o parmak sahibine hakarettir, isyandır.

Kuran, İMAN işleminin bir zan, bir sanı değil; delile, bilgiye ve akıl yürütmeye dayanan mantıki bir işlem olduğunu, bir kanaat ve takdir işi olduğunu bildirir.

Quran: a Reformist Translation adlı İngilizce çeviride bu konuyu detayıyla tartıştım ve "belief" veya "faith" kelimesini ve türevlerini neden "Acknowledgment" olarak çevirdiğimi savundum. MESAJ çevirisinin 2010 yılında yaptığım düzeltisinde inanmak kelimesinin türevlerini Gerçeği Onaylamak olarak çevirdim. Örneğin, Mümin kelimesini, sor-

gulamadan inanan anlamına gelen İnanan olarak değil, Gerçeği Onaylayan olarak çevirdim.

Kuran düzinelerce ayette sürekli olarak aklımızı kullanmamızı teşvik eder. Akıllarını kullanmayanların pisliğe ve perişanlığa mahkûm olacağını bildirir. Akıl, bizimle Allah arasında irtibat kuran ve Allah'ın sözlü mesajını takdir etmemizi sağlayan en büyük nimettir. Akıl ile Hevayı, yani mantıksal düşünme ile duygusal davranmayı birbirine karıştıran sahtekârlar maalesef bizi Allah'a ulaştıracak tek araç olan aklı kötülemek için bir sürü propaganda sloganları ve hapları icat etmiş ve örneğin "aklı putlaştırmak" gibi bir saçmalığı halk arasında yaymıştır.

Akıllarını kullanmayarak hayvanlaşmış tipler, saçma sapan, çelişki dolu dini iftiraları sorgulayanları hemen, "Sen aklını putlaştırıyorsun" diye suçlarlar. Kuşkusuz bu suçlamanın ardında gizli veya açık tehdit de vardır. Hani "Sen aklını kullanıp bizim dedelerimizden aktardığımız bu dini uydurmaları, Allah'a ve elçilerine yönelik uydurulmuş bu hakaret ve iftiraları sorgularsan seni aforoz ederiz ve hatta gücümüz yeterse seni döveriz ve hatta öldürürüz!!" Akıl düşmanı bu dindar tipleri Kuran birçok ayette tasvir eder. Onları her dini cemaatte ve her ülkede bulabilirsiniz.

Akıllarını kullanmayarak hayvanlaşan insanları koyun sürüsü gibi güdebilen insanlardan ve cinlerden oluşan şeytanlar, maalesef bu desiseyi Allah'ın dininin yani sisteminin bir metodu olarak sunmaktadırlar.

Örneğin, "İslam akıl dini değil, nakil dinidir" safsatası da yine şeytan tarafından uydurulmuş ve maalesef "kör taklitçiler" olmakla övünebilen akılsızlar tarafından sık sık kullanılmaktadır. Hâlbuki akılsız müslüman olunmaz, akıllarını kullanmayanlar hayvanlaşır, geriye doğru evrimleşir.

Çeviriye Katkıda Bulunanlara ve Bulunacak Olanlara Teşekkür

1989'un son aylarında başladığım ve 1990'ın ortalarında bitirdiğim Kuran Çevirisi bilgisayarımda yaklaşık dokuz yıl kaldıktan sonra, nihayet basıma hazır hale geldi. Çeviriye başladığım andan çeviriyi basıma hazır gördüğüm ana kadar çok şey öğrendim. İlginçtir ki, öğrenmenin büyük bir kısmı "unutmak" biçiminde gerçekleşti. Hadis, sünnet, mezhepçi öğretilerin bilincimde ve bilinçaltımda oluşturduğu yanlış varsayımları ve bilgileri belirleyip eleştirebilmem için yıllar geçmesi gerekiyordu.

1986 yılında yaklaşık altı ay süren mektuplu tartışmalar sonunda gözlerimi Kuran'ın mesajına açarak benim ortak koşan bir Sünni Müslüman olmaktan vazgeçip tektanrıcı bir müslüman olmama vesile olan Dr. Reşad Halife'nin Tucson Mescidi'ndeki ofisinde 1989 yılının son aylarında Türkçe çeviriye başladım. Reşad bir bilgisayarın başında İngilizce çevirisinin ikinci ve üçüncü basımları için düzeltmeler yaparken, ben bir başka bilgisayarın başında Kuran'ı Türkçeye çevirmeye çalışıyordum. Çeviriyi üç ay içinde bitirip yayımlayacaktık! Günde on saatlik bir çalışma temposuyla çalıştığımız o günlerde ayetlerin anlamı üzerinde Reşad ile yaptığım tartışmalar ikimize de çok şeyler öğretti. 1990'ın Ocak ayında sabah namazı için Tucson Mescidi'nin kapısını açan Reşad, Afgan-Pakistan-Suudi destekli Sünni teröristlerce şehid edildikten sonra çeviri üzerindeki çalışmam kesintiye uğradı. Geriye baktığımda, bu kesintinin hayırlı olduğunu görüyorum. Bu süre zarfında birçok yanlış anlayışı düzeltme imkânım oldu.

Bu çevirinin gerçekleşmesinde doğrudan katkıda bulunanların sayısı az olmasına rağmen, binlerce kişinin dolaylı katkısı olmuştur. Örneğin bana Arapça dilini öğreten ve geleneksel tabuları eleştirmemde bana örnek olan babam Sadrettin Yüksel'in, beni kollayıp koruyan annemin, İstanbul İmam Hatip Lisesi'nde, öğrencilere hakaret etmeyi ve dayak atmayı marifet bilen birçok psikopat hocaya karşın insanca öğütleriyle ve anekdotlarıyla beni etkileyen Arapça hocası Adil Teymur'un, Felsefe sevgisini aşılayan hanım hocanın (ismini unuttum; anımsadığım kada-

rıyla soyadında Begüm kelimesi vardı), çocukluk yıllarımda düşünce yapımın oluşmasında önemli etkileri olmuştur. Necip Fazıl'dan Nazım Hikmet'e, Nefi'den Fuzuli'ye, Çetin Altan'dan Aziz Nesin'e, Seyyid Ku-tup'tan Ali Şeriati'ye, Gazzali'den Said Nursi'ye, Beyzavi'den Razi'ye, Ludwig Wittgenstein'den Karl Pooper'e, Thomas Khun'dan Carl Sagan'a, Charles Darwin'den Richard Dawkins'e, Russel'den Miller'e, Bourdieu'den Foucault'a, Brennan'dan Rhenquist'e, Einstein'dan Davies'e, Martin Gardner'dan Allen Paulos'a, Ahmet Deedat'tan Reşad Halife'ye, Osman Bostan'dan Altay Ünaltay'a kadar bilim, felsefe, hukuk, politika, din ve edebiyat üzerinde yazan yüzlerce kişinin (ne yazık ki büyük çoğunluğu hep erkek) katkısı veya izleri var kişiliğimin ve düşüncemin oluşmasında.

Tabii bu arada yüzbinlerce reklamın, olayın, filmin, mektuplaşmanın, tartışmanın, hikayenin ve makalenin de önemli rolünü unutmamak gerek. Örneğin, 1980 öncesi gençlik örgütlerindeki politik etkinlikler, kardeşimin öldürülmesi, Fatih/19 adlı bir gençlik örgütü kurmam, polislerle ve askerlerle olan maceralarım, Kuran'ın matematiksel mucizesini öğ-ren-mem, dört yıllık cezaevi süresince yaşadığım ve tanık olduğum olaylar, uluslararası şeriatçı örgütlerle olan bağlantılarım, Amerika'ya hicretim, felsefe ve hukuk öğrenimi, Reşad Halife'yle tanışmam, Reşad Halife'nin öldürülmesinden kısa bir süre sonra onu putlaştıran bir grubun İslam tarihini tekerrür etmesi, dünyada ve Türkiye'de gelişen politik ve sosyal olaylar, İnternet, iletişim ve bilişim alanındaki hızlı gelişmeler, bilimsel buluşlar, teknolojik yenilikler gibi nice olayın, kişiliğim ve tavırlarım üzerinde etkileri olmuştur kuşkusuz.

Beyinlerimizin bellek bölgesi ve nöron bağlantıları karmaşık ve özgün bir çevrenin etkisi altında gelişmesine rağmen genetik yapımıza kodlanan "mantık" veya "akıl" programıyla konuşup tartışabiliyoruz ve hatta anlaşabiliyoruz. Benden çok ayrı koşullarda yetişmelerine rağmen, bu Tanrı yapısı ortak programla iletişimde bulunup tartıştığım birçok arkadaştan yararlandım. Örneğin, Dr. Muzaffer Adıgüzel, Mahmut Arıkan, Selçuk Akkaya, Cemal Sait Aktaş, Şerafettin Durmuş, Emir Cengiz, Mahmut Anar, Cumhur Erentürk, Cem Kamaoğlu, Hamza Güler, Shawki Hamdan, Br. Joe, Ahmet Kocagil, Muammer Kutlu, Bedrettin Çiftçi, Dr. Edib Majul, Dr. Aisha Musa, Emine Orhan, Dr. Martha Schulte, Dr. Richard Voss, Necmi Demirkeser, Caner Taslaman, Tufan Karadere, Yasin Çolak, Harun Güner; Gökhan Aycan, Alper Bilgili, Özge Karanfil, Yeşim Cansu, Dr. El-Mehd Haddou, Chris Moore, Linda

Moore, Kadir Ulupınar, Mustafa Pıtır, Ahmet Sağlam gibi arkadaşlarımın farklı alanlarda az veya çok katkısı oldu. Özellikle **Raci Bayer**, **Recai Karacan**, ve **Dr. Recep Dodurgalı** bu çevirinin düzeltilmesinde ve geliştirilmesinde büyük katkıda bulundu.

Lütfen elinizdeki çeviriyi, yüzyıllarca süren karanlık bir dönemden sonra yeniden Kuran'ın ışığına muhatap olan bizlerin evrimleşme süreci içerisinde olan bir anlayışı olarak değerlendirin. Çeviri konusunda yapacağınız her öneri veya eleştirinin bu anlayışın olgunlaşması açısından önemi var. Lütfen eleştirilerinizi www.yuksel.org veya www.19.org yoluyla bana iletiniz.

Edip Yüksel

@edipyuksel

Neden Dipnotlar ve Başlıklar?

Kuran'ın orijinal dilinde mevcut olup çeviri ile birlikte kaybolan detaylara dikkat çekmek amacıyla bazen dipnotlara gerek duyduk. Çeviri konusunda deneyimi olanlar bunu çok iyi bilirler. Çeviride ilke olarak, kelimelerin sözlük anlamlarına sadık kalmaya gayret ettim ama kelimelerin Kuran içindeki kullanışları yüzünden yüklenen nüansları tercih ettim. Kelime kelime çevirinin orijinal dildeki anlamı kaybetmesi veya çarpıtması durumunda da anlamı tercih ettim. Nitekim, Kuran, çeviri konusunda bize yol gösterir. Kuran'da bize tekrar edilerek aktarılan tarihi olaylarda geçen konuşmaların Tanrı tarafından yapılan Arapça çevirileri farklılık gösterir. (7:12-17 ile 15:32-40 ayetlerini; 11:78 ile 15:67-74ayetlerini; 20:10-24 ile 27:7-12 ile 28:29-35 ayetlerini karşılaştırınız). Allah tarafından Kuran'daki matematiksel sistemin bir parçası haline sokulan konuşmaların Kuran'daki çevirileri, çevirilerde anlamın yansıtılmasını öngörür. Bunu bazen parantezlerle, bazen da dipnotlarla gerçekleştirmeye çalıştık.

Orijinal metnin amacını yansıtma amacın ötesinde, dipnot ve başlıkları; yüzyıllar boyunca Kuran'ın ve İslam'ın mesajını dejenere eden, kelimelerin ve ifadelerin anlamlarını çarpıtan geleneksel öğretileri ifşa etmek için, kirlenmiş ve koşullanmış zihinleri uyarmak için kullandım. Ne var ki, herkesin her ayeti benim gibi anlamasını beklemiyorum. Tam tersine, bu çevirinin kritik bir inceleme ile ve diğer çevirilerle karşılaştırılarak okunmasını isterim. Her Kuran öğrencisi kendisine özgü bir anlayış nüansına sahip olacaktır kuşkusuz. Bazı yorumlarım yanlış veya ilişkisiz olabilir. Ayetlerin anlam ve işaretine sadık kalmaya özen göstermekle birlikte bazen sınırı aşmış olabilirim. Örneğin, ancak üçte ikisini kendi ailem için gerçekleştirebildiğim bir öneriyi 33:5 ayetinin altına dipnot olarak düşmek istedim ama son anda vazgeçtim:

> ** 33:5 Bu ayetin kapsamı içine doğrudan girmeyen, ama teğet geçen bir gelenekten sözetmek istiyorum: Evlendiklerinde kadınların soyadlarının değiştirilmesi... Bu gelenek, kadınlara ve kız çocuğuna sahip olan ailelere haksızlık etmektedir. Kadınlar evlendiklerinde kimliklerini değiştirmemeli. Şöyle bir önerim var: Diyelim ki Ali Murat Öztürk ile Fatma Zeynep Özkürt evlendiler ve Zehra ve Oğuz adlarında iki*

> *çocuk sahibi oldular. Bu durumda çocukların isimleri Zehra Öztürk Özkürt ve Oğuz Özkürt Öztürk olacak. Böylece hem annenin soyadı korunacak, hem de babanın. Çocukların isimlerinden de onların hem ana ve hem baba taraflarını öğrenmek mümkün olacak.*

"Ultramodern" önerilerimin, geleneksel doğmalar içinde beyinlerini dondurmuş olanların eleştirilerine haklılık kazandırabileceği endişesiyle, dipnotları bu tür önerilerden ve fikirlerden korumaya çalıştım. Eleş-tirmenlerin "ama beceremedin" diye haykırdıklarını işitiyorum. Doğru-su pek umurumda değil. Kuran'ı izleyen hiçbir müslümanın, Edip Yüksel'e ait düşünceleri kaynak olarak alması veya otorite olarak görmesi mümkün değildir.

Müslümanlar, hadis ve mezhep kitaplarını, Dekart, Leipniz, Spinoza, Kant, Miller, Niçe, Marks ve Engels, Sagan, Chomsky'nin kitapları dahil her kitabı okuyabilirler, her düşünceyi dinleyebilirler, her Kuran çevirisini okuyabilirler ve hepsinden de yararlanabilirler. Ancak, Allah'ın sözlü ayetlerinden (kitap) ve doğadaki ayetlerinden (evrendeki fiziksel yasalar) başka hiçbir bilgiyi "kaynak" ve "otorite" edinmezler. Aradaki bu farkı kavrayamayacak düzeyde olanlara gelince, onlar bu anlayışsızlıklarında samimiyseler zaten mükellef olmazlar! Ölünce, diğer yaratıklarla birlikte doğrudan bahçeye girerler (6:38).

Dipnotlar ve başlıklar otorite değildir. Bunları "Edip Yüksel abi " veya belki ben öldükten yüzyıl sonra "Hazret-i Edip Yüksel şöyle yazdı" diye benden dolayı bir otorite olarak kullanan cahiller ve müşrikler çıkabilir. Benim kitaplarımı ve notlarımı dinleri için otorite olarak gören şaşkınlar çıkarsa, onlar, benim şiddetle eleştirdiğim şeyhleri, din adamlarını, imamları izleyen mukallitlerle aynı hastalığa tutulmuşlar demek. Kuskusuz, bilmeyenler bilenlerden öğrenebilir. Bir konuyu benden daha fazla araştırmış birisinden öğrenmek benim için bir nimettir. Ancak bu öğrenme, "falanca hoca efendi şöyle buyurdu" mukallitliğiyle değil, "falanca'nın iddiası veya yorumunun şu bölümü şundan veya bundan dolayı doğru, ama su bölümü ise şundan veya bundan dolayı yanlış..." gibi fikirlerin ve tezlerin analitik ve kritik incelemesine bağlı olmalı. Vaktimiz bolsa, uydurma, yalan ve müşrikçe öğretilerle dolup taşan hadis ve mezhep kitaplarını da okuyabiliriz. Ne var ki, onları asla bir otorite ve kaynak olarak kabul etmemeliyiz.

Kuran ayetleri üzerindeki yorumlar, isim veya şöhretten dolayı değil, doğru olduğu için kabul edilmeli. Bir yorum veya iddia yanlışsa onu yazan veya söyleyen insanın ismine, makamına, kimliğine bakmadan reddetmelidir (17:36).

Bu çeviri kuşkusuz hatalar içermektedir. Mevcut hataların, Mesajın önemli ilkelerini tahrif etmediğine inanıyorum. Bu konuda elimden gelen gayreti gösterdim. Çeviriyi yaparken 20:114; 55:1-2; 42:38; 2:286: 22:2-3 ve 11:88 ayetlerini sık sık hatırlamaya çalıştım. Bu çeviride mevcut hataları mektupla, basın yoluyla veya kitap yoluyla ortaya koyacak herkese önceden teşekkür ederim. Basın ve yayın dünyasında yapılan eleştiriler <19@19.org> yoluyla bana haber verilse memnun olurum. Hatta "Kuran Çevirilerindeki Hatalar" adlı kitabıma karşılık vermek için bu çeviriyi bir fırsat bilecek olan Hadisçi Sünnetçi din adamlarının kılı kırk yararak yapacakları muhtemel eleştirilerin içinde haklı olanlar varsa, onları bir dahaki basım için memnuniyetle düzelteceğim.

Bu çeviri, binlerce okurun süzgecinden ve kritik incelemesinden geçip evrimleşecektir. Ne var ki, tüm hatalarına rağmen bu çeviri, Allah'ın dinini bir şirket dini olarak gören ve O'nun sözüne uydurma öğretileri eş koşan din adamlarının çevirilerinden kategorik bir farka sahiptir.

Kuran'ı Okuyup İncelemek İsteyenlere Bazı Hatırlatmalar ve Öneriler

Kuran'ı araştırıp incelemenin metodolojisi Kuran tarafından verilir. Allah'ı öğretmen olarak kabul ederek Kuran'ı sıkça okursan bu metodu kendin öğrenebilirsin. Aşağıda sunacağım maddeler kapsamlı olmayıp acele hazırlanmış bir listedir.

1. Allah'ın sözünün mükemmel, detaylı ve tamam olduğunu onaylamalısın (18:109; 6:114-115). Ahirete kuşkusuz bir bilgi ile onaylamalısın. Sadece Allah'a hizmet etmeli; dinini sadece O'na özgülemelisin. Herhangi bir biçimde Allah'a şirk koşmak Kuran ile kişinin arasına perde koyar (6:25; 17:46).

2. Kuran'ı öğrenme ve bilgini arttırma konusunda iyimser olmalısın. Kuran, bindörtyüz yıl önce inen bir kitap olmasına rağmen çoğunluğu müminler tarafından rahatlıkla anlaşılır bir kitaptır. İlginçtir ki, Kuran'a diğer öğretileri ortak koşan müşrikler Kuran'ın çok zor olduğunu itiraf etmektedirler. Bu, halkı Kuran'dan soğutmak ve ayırmak amacını güden sapkınca bir iddiadır. 54:17,22,32,40.

3. Kuran'ı anlamak için beynini kullanmalısın. Hurafeleri, iddiaları, rivayetleri soruşturup irdelemeden kabul edersen düşünme yeteneğini dejenere etmiş olursun ve Kuran'dan yararlanamazsın. 8:22; 10:100; 17:36.

4. Kuran'ı bir organizma gibi değerlendirerek, her bir elementi, tüm içerisindeki anlamı üzerinde değerlendirmelisin. Ayetler birbirini açıklar. Kelimeler birbirini... 38:29; 11:1.

5. Sabırlı olmalısın. Her bir şeyi öğrenmenin bir zamanı var. Anlamakta güçlük çektiğin ayetleri anlamak için acele etmemeye, spekülasyonlara girmemeye çalış. Her hangi bir ayetin anlamının sana inmediğini hissediyorsan 20:114 ayetine uyarak sabırlı ol ve "Rabbim bilgimi arttır" diye yardım iste. Unutma Kuran'ın asıl öğretmeni Allah'tır (55:1-2).

6. Uzmanlara, bilim adamlarına, Kuran üzerinde araştırma yapmış olanlara danış. Hiçbir bilgiyi körü körüne kabul etme. Kuran'ın ayetlerinin ayetlerle açıklamasına bir örnek ise, sen kendin onu Kuran'da görüp anlamadıkça o yorum kimden gelirse gelsin kabul etme. Doğadaki bilimsel ayetlere göndermede bulunan Kuran ayetleri üzerinde bir yorum ise, konunun bilimsel değerini incele ve karşıt görüşleri öğrenmeye çalış. Anlamayacağın ve araştırıp değerlendiremeyeceğin kadar karmaşık bir "bilimsel" yorumsa, hiç yaklaşma; aksi taktirde anlamadığın bir şeyi papağan gibi tekrarlamış olursun. 17:36; 3:7; 9:122.

7. Bazı ayetlerin anlamlarının gerçek anlamı veya işareti zamana bırakılmıştır. Gelecekle ilgili birçok ayeti gelecek kuşaklar bizden daha iyi anlayacaklar. Örneğin, 44:10, 18:83-99 ayetlerin detayı bunlar gerçekleşmeye başladığı zaman anlaşılacak. Tıpkı 74:30 ayetinin gerçek anlamının 1974 yılında ortaya çıkması gibi.

8. Herhangi bir alandaki bilgi yetersizliğimiz o konularla ilgili Kuran ayetlerini anlamamıza engel olabilir. Onun için matematik, astronomi, biyoloji, fizik, kimya, tarih, sosyoloji, psikoloji, felsefe, hukuk, mühendislik, tıp ve diğer disiplinlerde ne kadar geniş ve derin bilgiye sahipsen o kadar zengin bir anlayışa sahip olacaksın. Tanrı Kuran'ın ifadeleri ile doğaya koyduğu fiziksel yasaları aynı kelime ile, "ayetler" kelimesiyle, ifade eder. Sözlü Kitabın ayetleri ile Evren Kitabının ayetleri arasında çelişki olamaz (4:82). Bilimsel bilginin diğer tüm bilgiler gibi evrim içinde olduğu ve doğruya yaklaşma konusunda sürekli adımlar attığını unutmamak gerekir. Örneğin, dünyanın yuvarlak olduğu ve Güneşin etrafında dönmekte olduğu kanıtlanmış ve artık kuşku olmayan bir gerçek. Ne var ki, quantum teorisi hala gelişme ve öğrenilme süreci içinde... Sosyal bilimlerde objektif gerçeklerin bulunmasının daha zor olduğunu da unutmamalısın.21:30;51:47; 71:14-17; 96:2.

9. Kuran'ın mesajına gönül vermiş dostlarıma bir önerim var: Bölgenizde Kuran çalışmaları düzenleyin. Haftanın bir akşamını, örneğin Cuma akşamını, erkeklerin ve kadınların topluca katılacağı Kuran çalışmaları için ayırın. Her hafta için biriniz dersi vermek için gönüllü olsun. Haftada bir buçuk saatlik böyle toplu bir çalışmanın önemli yararını göreceksiniz. İlk sureden başlayarak her hafta beş-altı sahife okuyup tartışırsanız yaklaşık iki yılda "hatmetmiş" olacaksınız. Tabii ki Kuran'ı anlayarak ve öğrenerek... Böyle bir çalış-

ma için her kitabı ve her bilimi ve her bilgiyi kullanabilirsiniz. Ne var ki, ayetleri anlamakta kitabın ismi veya yazarı değil, bilginin doğruluk değeri ölçüt olmalı. Allah'ın dininin tek kaynağının Kuran olduğu ve gerçeğin tek otorite olduğu unutulmadan...

10. Kuran çalışmalarına katılmak isteyenlerin birbirleriyle tanışmasını sağlamak için <www.yuksel.org> sitesi ve <yuksel@yuksel.org> mektuplaşma adresi yoluyla iletişim kurabilirsiniz. Bana göndereceğiniz mektuplarda isminizi, adresinizi, telefon numaranızı, yaşınızı, tahsil durumunuzu ve varsa mesleğinizi bildiriniz. Mektupla-rınızın öz ve düzenli olmasına ve bu cümledeki gibi temel harflerle yazılmasına özen gösteriniz. Mektubunuzu aldıktan sonra sizinle aynı bölgede yaşayan diğer Müslümanlarla tanıştırmaya çalışırım, inşallah. İslami Reform hareketi ev ve mahallelerden başlayıp şehir, ülke ve dünya çapına ulaşmalı.

11. Camilerde imamlık ve müezzinlik yapanlara da birkaç sözüm var. Kuran'dan başka kaynakları reddetmek ve dini sadece Allah'a hasretmek cesareti ve feraseti göstermişseniz belli bir süre sizi zorlu günler beklemektedir (29:2-3;20:70-73). Kuran'ın mesajını iletmeye ve ona göre ibadet etmeye başladığınız anda, arkanızda kuzu kuzu namaz kılan birçok cahilin, "biz geçmiş atalarımızdan böyle bir şey işitmedik; bu bir bidattir," diye yaygara koparacakları büyük bir olasılık. Bidatler zamanla yerleştikten sonra, maalesef onlara karşı çıkmak bidat olarak değerlendirilebiliyor. Cemaat içinde konuyu tartışabilecek bir düzeye sahip olanlar varsa bunu değerlendiriniz; olur ki mesajı alır arınırlar.

Ama, cemaatten önce Diyanet veya Müftülükten bir uyarı alabilirsiniz. Laik geçinen devletin Diyanet işleri teşkilatı ortaçağ müşriklerinin uydurduğu dini ayakta tutmak için alabildiğine gayret gösterecektir. Statükoyu korumak isteyen politikacılar da bu ihanete destek olacaklardır. Kuran'a göre bir din yaygınlaşsa ne din adamlarının meslekleri kalır, ne de politikacıların yalanları oy toplayabilir. Bir sanatları ve başka bir yetenekleri de olmadığı ve hayata yeniden başlama azmi gösteremedikleri için geleneksel hurafelere ve mezhepçi öğretilere dört elle sarılacaklardır. Bu durumda sana önerim:

Rabbinden yardım iste ve O'na güven. Senin gibi gerçeği onaylayanları bulup birbirinizle dayanışma halkaları oluştur. Birinizin evini mescid

edinin ve orada Kuran çalışması yapınız. Çalışmayı kolektif olarak yapmaya çalışın ve namaz kıldırma işini eskiden olduğu gibi tekeline alma. Herkes namazı kıldırabilsin; hutbeyi verebilsin. Bu arada geçimini sağlamak için üretim veya hizmet dalında iş bulmaya çalış. Elektrikçi, marangoz, oto tamircisi, badanacı olmak veya lokantada yemek servisi yapmak; maaşlı bir imam, müezzin veya müftü olmaktan çok daha şereflidir. Gençsen, üniversiteyi tekrar düşün ve gelecekte piyasası olabilecek bir meslek öğrenmeye bak.

Kim Tağut'a (Azgın'a) hizmet etmekten kaçınır ve **ALLAH**'a yönelirse onlar için müjde vardır. Kullarımı müjdele. Onlar ki sözü dinlerler ve en güzeline uyarlar. Onlar, **ALLAH**'ın yol gösterdiği kimselerdir. Onlar akıl sahipleridir. (39:17-18)

Bir

AÇILIŞ / FATİHA

1:1* *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
1:2 Övgü, evrenlerin Rabbi **ALLAH**'adır.
1:3 Rahman, Rahim (Merhametli).
1:4* Yargı Gününün sahibi.
1:5 Ancak sana hizmet eder, ancak senden yardım dileriz.
1:6 Bizi doğru yola ilet.
1:7 Gazaba uğrayanların ve sapmışların değil; kendilerine iyilikte bulunduğun kimselerin yoluna…

* **1:001** Besmele olarak bilinen bu ayet, Kuran'da özel bir konuma sahiptir. 9'uncu sure hariç tüm surelerin açılış cümlesidir. Besmele, 1974 yılında bilgisayar yoluyla keşfedilen ve Müddesir (Gizlenen) adlı 74'üncü Surede sözü edilen 19 kodu üzerine kurulu matematiksel mucizenin temelini oluşturur.
Besmele, 19 Arap harfinden oluşur ve içerdiği dört kelime (İsim, Allah, Rahman, Rahim) Kuran'da ayrı ayrı 19'un katları kadar tekrarlanırlar. Bu rakamlar, 19'un sırasıyla 1, 142, 3 ve 6 katları olup bu faktörlerin toplamı da 19'un tam katıdır (152=19x8). Böylece, daha girişte, Kuran'ın insan ürünü olmadığının fiziksel delilleri verilir.
Pek çok matematiksel özellik bu ayetle ilişkilidir. Örneğin; 9'uncu surenin başında bulunmayan Besmele 19 sure sonra, iki Besmele içeren 27'inci surede tamamlanır (27:30 ayetinin dipnotuna bakınız). Böylece, tüm Besmelelerin sayısı 114 (19x6)'ya tamamlanmış olur.
Fatiha'nın başındaki Besmele'nin numaralanması ve diğer surelerin başındaki Besmelelerin ise bağımsız ayet numarasına sahip olmaması matematiksel sistemin bir özelliğidir. Bu kitabın sonunda sunulduğu gibi, bu mucize o kadar muhteşem ki Allah'tan başka hiçbir güç onu düzenleyemez (17:88).
Kuran'ın matematiksel mucizesinin örneklerini ve konuyla ilgili eleştirilere verdiğimiz cevapları Üzerinde 19 Var adlı kitapta bulabilirsiniz. Bak 74:30.

* **1:004** "Din Günü"nün tanımı için 82:15-19 ayetlerine bakınız.

İki

DÜVE / BAKARA

2:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
2:1 A1L30M40*
2:2 Bu, erdemliler için yol gösterici, kuşku içermeyen bir kitaptır.

Üç Grup: Erdemliler (Muttakiler), Fanatik İnkarcılar (Kafirler), İkiyüzlüler (Münafıklar)

2:3 Onlar ki duyularıyla algılayamadıkları gerçekleri de onaylarlar, namazı (salat) gözetirler, kendilerine verdiğimiz rızıktan muhtaçlara verirler.*
2:4 Sana indirileni ve senden önce indirileni onaylarlar. Ahiret konusunda da hiçbir kuşkuları yoktur.*

---

* **2:001** Bu başlangıç harfleri, 14 yüzyıl, Allah tarafından korunan bir sır olarak kaldı. Binlerce müslüman ve oryantalist bilgin onların anlamını çözmek için boşuna çaba harcadı. Yüce Allah, bu harflerin gizeminin deşifresini belli bir yere, belli bir zamana ve belli bir kişiye sakladı. Şimdi biz bu başlangıç harflerini, 74. Surede sözü edilen 19 kodu üzerine kurulu matematiksel yapının önemli bir parçası olarak tanıyoruz. Bu ve daha birçok gizemin açığa çıkması, Kuran'da vaadedilen yepyeni bir çağın başladığını ve İslam'da reformun gerçekleşeceğini göstermektedir.
19 kodu üzerine kurulu matematiksel sistemin deşifre edildiği tarih ilginçtir. 19 sayısının yanına bu sayının söz edildiği surenin numarası olan 74'ü koyduğunuz vakit 1974 sayısını elde edersiniz. Bu sayı, Dr. Reşad Halife tarafından matematiksel mucizenin keşfedildiği yıldır. 19 sayısını 74 ile çarptığınızda elde edeceğiniz 1406 sayısı ise Kuran'ın indiği tarih ile mucizenin keşfedildiği tarih arasındaki kameri yılların sayısına denktir. Başlangıç harflerinin, matematiksel yapı içindeki olağanüstü rolü üzerinde düşünülürse, yedi surenin ilk ayetlerinde yer alan "Bunlar bu hikmetli Kitab'ın mucizeleridir" ifadesinin sürekli Başlangıç Harflerinden sonra gelmesinin anlamı rahatlıkla anlaşılır. (Örnekler için Üzerinde 19 Var adlı kitabımıza bakabilirsiniz.)
A.L.M. harflerinin amacı 2. ayette bildirilir. Bu üç harf 3, 29, 30, 31 ve 32. surelerin başında da bulunur ve başlarında bulundukları surelerdeki tekrar sayılarıyla Kuran'daki matematiksel sistemin bir parçasıdır. Bu harflerin ikinci anlamları için 15:87 ayetine bakınız.

* **2:003** Öğrenme yöntemi Kuran'ın 17:36 ayetinde deneysel ve rasyonel olarak belirlenir. 41:53 ayeti de objektif realiteye ek olarak sübjektif deneyimden söz eder. Kuran'a Göre Namaz başlıklı nota bakınız.

* **2:004** Daha önceki Tanrısal kitaplar tahrifata uğramasına rağmen Tanrısal mesajı hala içerir. Tevrat ve İncil, SADECE Tanrı'ya kul olma mesajını hala taşır

2:5 İşte, Rab'leri tarafından yol gösterilenler ve mutluluğa erenler bunlardır.
2:6 İnkar edenlere gelince, onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir; onlar onaylamazlar.*
2:7 **ALLAH** kalplerini ve kulaklarını mühürler. Gözlerinde perde vardır ve büyük azap onlar içindir.
2:8 Halktan öyle kimseler var ki aslında onaylamadıkları halde "**ALLAH**'a ve ahiret gününü onayladık" derler.
2:9 **ALLAH**'ı ve müminleri aldatmak isterler. Halbuki kendi kendilerini aldatıyorlar. Farkında bile değiller.
2:10 Kalplerinde hastalık var. **ALLAH** da hastalıklarını arttırır. Yalanları yüzünden acı bir azabı hak ederler.
2:11 Kendilerine, "Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın" denildiğinde "Bizler sadece düzeltenleriz" derler.
2:12 Oysa onlardır asıl bozguncu; farkında bile değiller.
2:13 Kendilerine, "Şu halkın gerçeği onayladığı gibi onaylayın" denildiğinde, "Beyinsizlerin onayladığı gibi mi onaylayacağız" derler. Gerçek beyinsizler onlardır; fakat bilmezler.
2:14 Gerçeği onaylayanlarla karşılaştıkları vakit, "Gerçeği onaylıyoruz" derler; fakat sapkınlarıyla başbaşa kaldıklarında, "Sizinle beraberiz. Biz sadece hafife almaktayız" derler.
2:15 **ALLAH** da, taşkınlıkları içinde bocalar durumda bırakarak asıl onları hafife alır.
2:16 Onlar hidayet karşılığında sapıklığı satın aldı. Ticaretleri ne kâr bırakır, ne de onları gerçeğe ulaştırır.
2:17 Durumları, ateş yakan kimselerin şu durumuna benzer: Ateş çevrelerini aydınlatmaya başlayınca **ALLAH** onların ışığını giderir ve onları karanlıklar içinde görmez bir halde bırakır.
2:18 Sağır, dilsiz ve kördürler; yönlerini değiştiremezler.
2:19 Ya da, karanlık, gök gürültüsü ve şimşekler arasında gökten boşanan bir yağmur altında yıldırımlardan ölmek korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkayan kimseye benzerler. **ALLAH** inkârcıları böyle kuşatır.
2:20 Şimşek neredeyse gözlerini kapıverecek! Önlerini aydınlattıkça ışığında yürürler. Üzerlerine karanlık basınca da dikilir kalırlar.

(Tesniye 6:4-5, Markos 12:29-30) Ana mesajla ilgili tüm tahrifatlar kolaylıkla belirlenebilir.

* **2:006-7** Tanrı'yı ve/veya mesajını reddetmek için karar verenler, seçtikleri o yönde yardım görürler. Onlar böyle bir ön karara bağnazca sarıldıkları sürece hiçbir kanıtı ve hidayeti göremezler.

ALLAH dileseydi işitme ve görmelerini giderirdi. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.

2:21 İnsanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize hizmet edin ki korunasınız.

2:22 O, yeryüzünü sizin için oturulabilir hale soktu ve göğü de bir yapı kıldı. Gökten su indirdi ve onunla rızık olarak size çeşitli ürünler çıkardı. Bile bile **ALLAH**'a eşler koşmayın.

Yanlışlanabilir, Sınanabilir Delil

2:23 Kulumuza indirdiğimizden kuşku içinde iseniz, buna benzer bir sure getirin. **ALLAH**'tan başka tüm tanıklarınızı da yardıma çağırın, doğru sözlü iseniz.*

2:24 Bunu yapamazsanız –ki asla yapamayacaksınız– o takdirde inkârcılar için hazırlanan ve yakıtı insanlar ile taşlar olan ateşten sakının.

2:25 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananları, içlerinde ırmaklar akan bahçelerle müjdele. Kendilerine oradaki ürünlerden rızıklar sunulduğunda "Bu, daha önce bize sunulan nimetlerdir" derler. Böylece, kendilerine mecazi tanımlar (benzetmeler) verilir. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onlar orada ebedi kalıcıdırlar.*

Bahçe ve Cehennem Tasvirleri Birer Mecazdır

2:26 **ALLAH** bir sivrisineği hatta onun üzerindekini örnek vermekten çekinmez. Gerçeği onaylayanlar, bunun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilir. İnkarcılar ise "**ALLAH** bu benzetme ile neyi amaçladı" derler. O, bununla birçok kişiyi saptırır ve birçok kişiyi de doğruya iletir. O, bununla sadece fasıkları saptırır.

---

* 2:023-24 Bu ayetler, Kuran'ın matematiksel mucizesine işaret ediyor. Ku-ran'ın edebi yönden taklit edilemez oluşunu ileri sürmek, kanıtlanması olanaksız bir savdır. Zira edebi yönden iki metinden hangisinin üstün olduğunu kanıtlayabilecek objektif ve evrensel bir kriter yoktur. Kuran'ın Allah kelamı oluşunun delili, Arapça bilenlerin edebi zevkine göre değişen subjektif bir değerlendirmeye bağlanamaz. El-Mutenebbi ve Taha Hüseyin gibi edebiyat devlerinin ürünlerinin neden Kuran gibi olmadığını objektif olarak açıklamak olanaksızdır. Hanefilerin vitir namazlarında okuduğu duaların Kuran gibi olmadığının edebiyat kriteriyle kanıtlanmasının imkansızlığı Buhari ve İbni Hanbel tarafından da itiraf edilir. Nitekim Kuran'ın Osman döneminde derlenmesini anlatan geleneksel tarih kitapları her ayet için iki tanık koşulu arandığını bildirir. Bak 4:82; 10:20; 74:30.

* 2:025-26 Cennet ve cehennem tasvirleri birer kinaye ve mecazdır. 13:35; 17:60; 47:15; 76:16 ayetlerine bakınız. Bu ayetin dili 74:31 ayetindeki dile benziyor ve sanırım ileride her bir sureyi ilgilendirecek ve tartışmalara yol açacak bir mucizeye işaret ediyor. Bu ayetin, Kuran'ın bir suresinin bile mucizevi bir yapıya sahip olduğunu vurgulayan 2:23 ayetinden sonra gelmesi bu ihtimali güçlendiriyor.

2:27 Onlar ki **ALLAH** ile yaptıkları anlaşmaya bağlılık sözü verdikten sonra onu bozarlar, **ALLAH**'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi keserler ve yeryüzünde bozgunculuk yaparlar. İşte onlar kaybedenlerdir.

İki Ölüm ve İki Hayat

2:28 **ALLAH**'ı nasıl inkâr edersiniz? Siz ölüler idiniz o sizi diriltti. Sonra sizi öldürür ve tekrar diriltir ve sonunda ona döndürülürsünüz.*

2:29 Yeryüzünde her şeyi sizin için yaratan O'dur. Nitekim göğe yönelip onu yedi gök olarak düzenledi. O, her şeyi Bilir.

Yaratılış

2:30 Rabbin, meleklere şöyle demişti: "Yeryüzüne bir halife yerleştireceğim." melekler de: "Orada bozgunculuk yapacak, kan akıtacak birisini mi yerleştireceksin? Halbuki biz seni överek yüceltiyor ve mutlak otoriteni onaylıyoruz" dediler. "Bilmediğinizi Ben bilirim" dedi.

2:31 Adem'e tüm isimleri (nitelemeleri) öğretti, sonra onları meleklere sunup, "Doğru iseniz, şunların isimlerini (özelliklerini, niteliklerini) siz bana bildirin" dedi.*

2:32 Dediler: "Sen Yücesin, senin bize öğrettiğinden başka bir bilgimiz yok. Sen Bilensin, Bilgesin."

2:33 Dedi: "Adem! Onların isimlerini şunlara haber ver." İsimlerini onlara haber verince, "Size, yerin ve göklerin sırlarını biliyorum, açıkladığınızı da gizlediğinizi de biliyorum dememiş miydim" dedi.

Sapkının İnsanla, İnsanın da sapkınla Sınanması

2:34 Denetçilere, "Adem'e secde edin" dedik. İblis hariç hepsi secde ettiler, o ise diretti, büyüklük tasladı ve nankörlük etti.

2:35 "Adem! Eşinle birlikte bahçede kal. Dilediğiniz yerde ondan bolca yeyin; ancak şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz!" dedik.

2:36 Sapkın, onları oradan kaydırıp bulundukları yerden çıkarttı. Nihayet, "Birbirinize düşman olarak aşağı inin. Yeryüzünde belli bir süre kalıp yaşayacaksınız" dedik.*

---

*2:028 Biz yoktuk/ölüydük, bu dünyada hayat kazandık, yine öleceğiz ve kıyamet (diriliş) günü yeniden hayat bulacağız.

*2:031 Hayvanlar, bitkiler, aletler, kimyasal bileşikler vs.

*2:036 Hadis kitapları yoluyla Müslümanlarca da kabul gören Yahudi hikâyesine göre, Sapkına (Şeytana) ilk olarak Adem'in eşi uymuştur. Kuran ise ikisinin birlikte suç işlediğini bildirir.

2:37 Adem, Rabbinden kelimeler aldı. Bunun üzerine onun tövbesini kabul etti. O, yönelişlere karşılık verendir, Rahim'dir.
2:38 "Oradan topluca ininiz" dedik, "Benden size bir yol gösterici geldiği zaman, o yol göstericiye uyanlar için artık bir korku yok ve onlar üzülmeyecekler."
2:39 "Ayetlerimizi yalanlayıp inkâr edenler ise ateşe mahkûmdur; orada sürekli kalacaklar."

Bu Kuran'ı Onaylamalısınız

2:40 İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın, bana verdiğiniz sözü tutun ki ben de size verdiğim sözü tutayım; yalnız benden korkun!
2:41 Yanınızdakini doğrulayıcı olarak indirdiğimi onaylayın. Ona karşı çıkanların ilki olmayın. Ayetlerimi değeri düşük şeylerle değişmeyin; sadece benden çekinin.*

---

* 2:041 Kuran, Yahudilerden çok sık söz eder. Allah, Muhammed peygamberi izleyenlerin yüzyıllar sonra aynı hataya düşeceğini biliyordu. Kuran, tarihi, aynı hataları tekrar etmememiz için bize aktarır. Ne yazık ki Muhammed peygambere yakıştırılan sözleri Kuran'a eş koşanlar aynı hataları işlediler. Örneğin, şu ayetleri, günümüz Müslümanlarının inanç ve pratikleriyle karşılaştırarak inceleyiniz: 2:48; 2:67-71; 2:80; 3:24; 9:31. Kuran, ölüler için değil, diriler için gönderildi (36:70). Bu nedenle Kuran'da aktarılan geçmiş toplumlara yönelik eleştirilere biz de muhatabız. Bu ayetteki "düşük" kelimesine vurgu yaparak "vurgu safsatası" diye bilinen mantık hatası ile anlamı çarpıtanlar var. Vurgu "değişmeyin" kelimesi üzerinde olmalı. Bu mantık hatasıyla anlamı en çok çarpıtılan ayet için bak 49:10.

* 2:046 Burada kullanılan *zan*, kuşkusuz bilgiye dayanan imandan farklıdır. Zira kişi gerçekten cennetlik olacağını kesinlikle bilemez, zanneder, umar. 2:46 ayeti zanneden müminlerden söz eder. Bunlar Allah'ın varlığı ve birliği, Kuran'ın Allah kelamı oluşu veya ahiret konusunda zannetmiyorlar. Bu konularda "zan" kabul edilmez; kesin bir bilgi gerekir. Örneğin, 6:116; 6:148 ve 2:78 ayetlerinde Allah'a zan ile haramlar yakıştırmanın en büyük suçlardan biri olduğu bildirilir. Ancak 2:46 ve 69:20 ayetlerindeki zan kişinin dünyadaki işlediği hayırlı işlerin kendisini cennete girmeye, yani Rab'leri ile karşılaşmaya ve ebedi olarak onun melekutunda yaşamaya yeterli olup olmadığı konusundaki kesin olmayan beklentisini yansıtır. Ebedi cenneti kazanmanın şartları arasında onu kazanmaya emin olmak gibi bir şart yoktur. Kısacası, zan kesin bilgi olmadığı halde bazen kesin bilgi ile kesişebilir. Bilgi yoluyla belirlenmesi gereken bazı prensipler olabilir ve bu konuda yapılan zan tutsa bile kabul edilmeyebilir. Bilgi yoluyla belirlenmesi gerekli görülen bazı gerçeklerin ve olayların, benzeri bir kesin bilgi yoluyla belirlenmesi gerekmeyen bazı detayları olabilir. Nitekim 10:36 ayetini, 10:34-44 ayetlerinin bağlamında okursak 10:36 ayetinin kesin bilginin gerekli olduğu epistemolojik ve ontolojik evrensel gerçekler ile ilgili olduğunu ve bu yüzden zannın kabul edilmediğini rahatlıkla anlarız. Ancak 69:20 ayeti kişinin kendi özel durumuyla ilgili sübjektif ve taraflı bir değerlendirmesi konusunda olup bu konuda kesin bilgiye sahip olmamız bek-

2:42 Bile bile gerçeği yanlış ile karıştırmayın, gerçeği gizlemeyin.
2:43 Namazı gözetin, zekatı verin ve eğilenlerle birlikte eğilin.
2:44 Halkı iyilik yapmaya çağırıp dururken kendinizi unutuyor musunuz? Üstelik Kitabı da okuyorsunuz? Aklınızı kullanmaz mısınız?
2:45 Güçlüklere karşı direnerek (sabır) ve namazla yardım isteyiniz. Elbette bu, halka ağır gelir; ancak saygılı olanlar hariç.
2:46 Nitekim onlar, Rab'lerine kavuşacaklarına ve O'na döneceklerine inanırlar.*
2:47 İsrailoğulları! Size verdiğim nimetlerimi ve sizi tüm halklara üstün tutmamı hatırlayın.
2:48 Öyle bir günden sakının ki, kimse kimsenin yerine bir şey ödeyemez, aracılık (şefaat) kabul edilmez, kimseden bir fidye alınmaz ve yardım da edilmez.*
2:49 İşkencenin en kötüsünü size uygulayan, kadınlarınızı utandırıp oğullarınızı öldüren Firavunun adamlarından sizi kurtarmıştık. Bu ikisi, Rabbinizden büyük bir sınav idi.*

---

lenmiyor. Zira bu konudaki nihai karar, bu test ortamını yaratan ve bizi burada test eden Din Günü'nün Sahibidir, Kainatın Efendisi'dir. Aklın ışığında Kuran'ı anlayıp hayata geçirmekle ebedi hayatı kazanacağımızı "bilmek" ile gerçekten birey olarak onu becerip beceremediğimizi "bilmek" arasında büyük fark var…

*2:048 Şefaat mitolojisi dünyanın birçok dininde yaygın bir inançtır. Şefaat "ikilemek" anlamına gelir. Ancak Allah'ı yeterli görmeyenler bunu putlaştırdıkları peygamberler ve velilerin kendilerini Din Gününde Allah'ın mahkemesinde "kurtarma" veya "aracılık ile kayırma" olarak çarpıtmışlardır. Şeytan yani Sapkın, Muhammed'in tüm ümmeti için şefaat edeceği yalanını müslümanların inancına sokmuştur. Kuran bu sapkın inancı reddeder; Mu-hammed hiç kimseyi kurtaramaz. Muhammed'in şefaat ederek kendilerini Allah'tan kurtaracaklarına inananlar, Muhammed'in ahiretteki biricik şikayetine muhatap olacak ve umdukları şefaat tam tersine gerçekleşecek (25:30). Kuran'a göre şefaat, gerçeğe tanıklık etmekten ibarettir (20:109; 43:86; 78:38). Her gün namazlarında okudukları Açılış (Fatiha) suresiyle sadece Allah'tan yardım isteyeceğine söz veren sözde müslümanların, namazdan hemen sonra, kendilerini işitmeyen, kendisine bile yarar ve zarar vermekten aciz olan Muhammed'den (39:30 ve 16:20, 21) yardım dilemeleri ne büyük bir çelişkidir! Açılış suresinde geçen "Maliki yevmid-Din"; yani "Yargı gününün Sahibi" ifadesi, konuyu tek başına açıklamaya yeter (82:17-19). Ayrıca 2:123,254; 3:80; 5:109; 6:51; 6:70,82,94; 7:53; 9:80; 10:3,18; 13:14-16; 19:87; 33:64-68; 34:23,41; 39:3,44; 43:86; 53:19-23; 74:48; 83:11 ayetlerine bakınız.

*2:049 İstihya kelimesini "yaşatma" yerine "utandırma" olarak anlamak daha uygun görünüyor. Zira "erkekleri öldürme" ifadesi zaten kadınların öldürülmeyeceğini ifade ediyor. Nitekim kelimenin aynı formu utanma anlamında kullanılır: 28:25; 33:53; 2:26.

2:50 Denizi yararak sizi kurtarmış, Firavunun adamlarını da gözlerinizin önünde boğmuştuk.
2:51 Musa'yla kırk gece için sözleşmiştik. Ancak siz onun ardından kendinize zulmederek buzağıya hizmet ettiniz.*
2:52 Bunlara rağmen, şükredersiniz diye sizi affettik.
2:53 Yola gelmeniz için de Musa'ya kitabı ve yasayı verdik.

Egonuzu Öldürün veya Kendinizle Yüzleşin

2:54 Musa, halkına demişti ki: "Ey halkım, sizler buzağıya hizmet etmekle nefsinize (kişilik, öz, ruh) zulmettiniz. Yaratıcınıza tövbe edin ve nefsinizi (egonuzu) öldürün/nefsinizle yüzleşin. Bu, yaratıcınız katında sizin için daha iyidir." O, sizi affeder. Elbette O, tövbeleri kabul edendir, Rahim'dir.*

Yıldırım Enerjisine Dayanamayanlar Tanrı'yı Görmek İstiyor!

2:55 Bir zamanlar, "Ey Musa, **ALLAH**'ı fiziksel olarak görmedikçe onaylamayız" demiştiniz. Bakınıp dururken size yıldırım çarpmıştı.*

---

* 2:051 Bu olay, insanın putçu eğilimini yansıtır. Apaçık mucizelere rağmen Musa'nın izleyicileri Musa'nın yokluğunda buzağıya taptılar (20:83-98).

* **2:054** Şeytanın yani Sapkının kovulmasının nedeni onun egosuydu. Bizim bu dünyaya indirilmemizin nedeni de egomuzdu. Birçoğumuzun Tanrı'ya yönelerek tekrar O'nun egemenlik alanına girmemizi engelleyen de yine egodur. Birçok Kuran çevirisinin bu bölümü, "birbirinizi öldürünüz" biçiminde, Türkçeye yanlış olarak aktarmaları hayret vericidir. Ayeti yanlış çevirenler, otuz ayet sonraki 84. ve 85. ayetleri görmediler mi? Arapça "nefs" kelimesi, müteşabihtir; yani birkaç anlama sahiptir. Bu ayette "nefs" kelimesi, birincisinde öz ve kişilik anlamında, ikincisinde ise ego anlamındadır. Müteşabih ayetler için bak 3:7.
Dil muhafazakârlığını din haline getirenlerin Tanrı kelimesinin Allah yerine kullanılmasına alerji duymaları gayet normal. Arapça dilini kutsallaştıran Arap kültürünün dinselleşmiş öğretileri olan Hadis, Sünnet ve mezheplerin etkisinde kalmış arkadaşların dikkatini şu noktalara çekmek istiyorum: Allah kelimesi etimolojik olarak Arapça belirtme öntakısı olan "Al" (genelde "el" diye okunur. İngilizcedeki "the" nin karşılığı) ile "ilah" (tanrı) kelimesinin birleşik halidir. Türkçede "el" belirtme öntakısının benzeri yok ama büyük harfle yazma yoluyla, yani "Tanrı" diye yazarak aynı anlam ifade edilebilir. Bunun yerine "Tek tanrı" ifadesi de kullanılabilir.
Kuran, Allah (El-ilah) için sadece "ilah" (tanrı) kelimesini de kullanır.
Kuran, Tanrı'nın diğer uluslara da kendi dillerini konuşan elçiler ve onların da dilinde yazılmış kitaplar gönderdiğini bildiriyor. Dünya'nın diğer dillerinde evrenin yaratıcısı için farklı isimler (sesler veya semboller) veya tanımlamalar kullanıldığı malum. Örneğin, Hebrew diliyle gönderilen Tevrat'ta Allah kelimesi yerine Yehova ve Elohim kelimeleri kullanılır.

* **2:055** Allah'ın varlığını kabul etmek için fiziksel delil isteyenlerden söz eden bu ayetteki "Allah" kelimesi 19'uncudur. Nitekim, 19 sayısı üzerine kurulu matematiksel sistem bize fiziksel bir delil sunar.

2:56 Sonra, belki şükredersiniz diye ölümünüzün ardından sizi diriltmiştik.

İsrailoğulları Sina'da: Özgürlüğün Bedelini Ödemekten Kaçınıyorlar

2:57 Sizi bulutlarla gölgelendirmiş ve sizin için menna ve bıldırcın indirmiştik: "Size verdiğimiz iyi rızıklardan yiyin." Fakat onlar bize değil, sadece kendilerine zulmediyorlardı.

2:58 "Bu şehre girin. Orada dilediğiniz yerden bol bol yiyin. Kapıdan alçak gönüllü olarak girin ve dostça konuşun ki hatalarınızı bağışlayalım. Güzel davrananlara daha fazlasını veririz" demiştik.

2:59 Ancak içinizdeki zalimler, kendilerine verilen kelimeleri başka kelimelerle değiştirdiler. Nitekim, yoldan çıktıkları için zulmedenlerin üzerine gökten bir azap indirdik.

2:60 Musa, bir zamanlar halkı için su aramıştı. "Değneğinle taşa vur" demiştik. Bunun üzerine taştan on iki pınar fışkırmıştı. Her kabile, içmesi için ayrılan pınarı bilmişti: "**ALLAH**'ın rızkından yiyin için, yeryüzünde bozgunculuk ve düzenbazlık yapmayın."

2:61 Fakat siz, "Musa! Artık tek bir çeşit yiyeceğe dayanamayacağız. Rabbini bizim için çağır da bize fasulye, kabak, sarımsak, mercimek, soğan gibi toprağın bitirdiğinden yetiştirsin" demiştiniz de, "İyi olanı daha düşük olanla mı (özgürlüğü kölelikle mi) değiştirmek istiyorsunuz? İsterseniz Mısır'a geri dönün, orada aradığınızı bulabilirsiniz!" demişti. Böylece alçaklık ve yoksulluğa mahkûm edildiler ve **ALLAH**'ın gazabına uğradılar. Çünkü onlar **ALLAH**'ın ayetlerine karşı sürekli nankörce davranıyorlar, peygamberleri haksız yere öldürüyorlardı. Çünkü onlar, karşı gelip taşkınlıkta bulunuyorlardı.*

Kurtuluşun Garantisi

2:62 Gerçeği onaylayanlar, Yahudiler, Hıristiyanlar ve diğer dinlerden her kim: **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylar ve erdemli bir hayat sürdürürse, onların ödülleri Rab'leri katındadır. Onlar için korku ve üzüntü yoktur.

2:63 Sina dağını üzerinize kaldırarak bir zamanlar sizden söz almıştık: "Size verdiğimize kuvvetle sarılın, içindekileri hatırlayın ki korunasınız" demiştik.

2:055 Yıldırım çarpması bir ceza olarak değil, bir ders olarak verilmişti. Nitekim bir sonraki ayet bunu iyice açıklıyor.

*2:061 Sina çölünde özgürlüklerine kavuşan İsrailoğulları bir süre sonra Mısır'daki nimetleri özlemeye başladılar. Tanrı bu olayı aktarmakla bize özgürlüğün önemini anlatıyor.

2:64 Fakat bundan sonra da yüz çevirdiniz. **ALLAH**'ın size bol nimeti ve merhameti olmasaydı kaybederdiniz.

2:65 Sizden Cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette biliyorsunuz. Onlara "Aşağılık maymunlar olun" dedik.*

2:66 Bu cezayı çağdaşlarına ve sonraki kuşaklara bir ibret ve erdemli insanlar için de bir öğüt yaptık.

Detaylarla Dini Zorlaştırmayın

2:67 Hani, Musa halkına: "**ALLAH** bir inek boğazlamanızı emrediyor" demişti. "Bizimle alay mı ediyorsun" deyince de "Cahilce davranmaktan **ALLAH**'a sığınırım" dedi.*

2:68 "Bizim için Rabbini çağır da onun niteliğini bize açıklasın" dediler. "O diyor ki, o ne kart ne körpe, ikisinin ortasında bir düvedir. Size emredileni yapın" dedi.

2:69 "Bizim için Rabbini çağır da onun rengini de açıklasın" dediler. "O diyor ki, o rengi parlak sarı bir düvedir, bakanların içini açar" dedi.

2:70 "Bizim için Rabbini çağır da, onun niteliğini bize daha da açıklasın. Çünkü düveler bizce birbirine benziyor. **ALLAH** dilerse yolu buluruz" dediler.

2:71 "O diyor ki, o düve yeri sürüp ekini sulayarak boyunduruk altında ezilmemiş, kusursuz, alacasız bir düvedir" dedi. "İşte şimdi gerçeği getirdin!" diyerek sonunda düveyi boğazladılar; az kalsın bunu yapmayacaklardı.

2:72 Hani bir kişiyi öldürmüş ve suçu birbirinize atmıştınız. Oysa **ALLAH** gizlediklerinizi açığa çıkaracaktı.

---

*2:065 Ayetteki maymunlaşma veya domuzlaşmanın karakter açısından gerçekleştiği anlaşılıyor. Zira 5:60 ayetinde aynı ifadelere ek olarak fizyolojik bir transformasyon olmayan "Abed el-Tağut" yani Azgının Kulları ifadesi kullanılıyor. Bak 7:166.

2:067-71 Tevrat'ın Sayılar kitabının 19'uncu Suresinde geçen bu olayın burada aktarılmasıyla, Yahudilerin düştükleri hataları tekrarlamamamız istenir. Ne var ki müslümanlar aynı hataları işlediler. Allah'ın açıklamasını yeterli bulmayıp gereksiz detaylarla ilgili binlerce soru sordular ve peygamberin ölümünden sonra o sorulara cevap olarak Hadis, Sünnet ve fıkıh kitapları oluşturdular. Bu kitaplar, tırnağın nasıl kesileceğinden, tuvalete hangi ayakla girileceğine kadar uygulanması olanaksız binlerce kural ve haram icad ederek, Allah'ın dinini falanın filanın mezhebi haline dönüştürdüler. İçinde Birçok konunun açıklandığı Kuran'ın en uzun suresine "Düve" isminin verilmesiyle dinde yozlaşma ve dejenerasyonu başlatan eğilime dikkatimiz çekilmektedir. Amacı unutup formalitede kılı kırk yaran Yahudi din adamlarını eleştiren bu ayetler Hadis, Sünnet yoluyla Yahudileşen mezhepçi din adamlarını da eleştirir. Ayrıca bak 5:6,101; 23:52-56; 42:21.

2:73 "Bir parçasıyla ona vurun" dedik. İşte, **ALLAH** ölüleri böyle diriltir ve düşünesiniz diye ayetlerini böyle gösterir.*

2:74 Tüm bunlara rağmen yine kalpleriniz katılaştı; taş gibi, hatta daha katı. Çünkü öyle taşlar var ki kendisinden ırmaklar fışkırır. Bazıları yarılır, bağrından su çıkarır. Bazıları ise **ALLAH**'a olan saygıdan dolayı siner. **ALLAH** yaptıklarınızdan habersiz değildir.

2:75 Onların sizi onaylayacaklarını mı umuyorsunuz? Halbuki onların bir kısmı, **ALLAH**'ın sözünü işitip kavradıktan sonra, bile bile çarpıtıp tahrif ederlerdi.

2:76 Gerçeği onaylayanlarla karşılaşınca, "Gerçeği onayladık" derler; baş başa kaldıklarında ise "Rabbiniz katında size karşı delil olarak kullanmaları için, **ALLAH**'ın size açıkladığını mı onlara anlatıyorsunuz, akletmez misiniz" derler.

2:77 Bilmezler mi ki **ALLAH** gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi biliyor?

2:78 Aralarında ümmiler var ki kuruntu ve söylentilerin dışında kitabı bilmezler; bildiklerini zannederler.*

Uydurdukları Kuralları ve Şeriatı Halka "Din" Diye Sunanlar

2:79 Kitab'ı elleriyle yazdıktan sonra onu ucuz bir fiyata satmak için onun **ALLAH**'tan olduğunu söyleyenlerin vay haline. Ellerinin yazdığından dolayı vay haline onların. Kazandıklarından dolayı vay haline onların!

2:80 "Sayılı birkaç gün dışında ateş bize değmeyecek" dediler. De ki: "**ALLAH**'tan böyle bir söz mü aldınız –ki **ALLAH** verdiği sözden dönmez– yoksa **ALLAH** adına bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?"

2:81 Evet, günah işleyip suçu kendisini kuşatan kimseler ateş halkıdır; orada sürekli kalırlar.

2:82 Gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürenler ise bahçe halkıdır; onlar da orada sürekli kalırlar.

İsrailoğullarıyla Sözleşme

2:83 İsrailoğullarından şöyle söz almıştık: **ALLAH**'tan başkasına hizmet etmeyecek, anaya babaya, yakınlara, yetimlere ve yoksullara iyilik edeceksiniz. İnsanlarla dostça konuşacaksınız.

---

* 2:073 Biyokimyacılar, düvenin dokusundaki DNA'ları yaşlı dokulara transfer ederek onları gençleştirmeyi başararak bu ayetin anlattığı mucizevi olayı günümüzde bilimsel yöntemlerle gerçekleştirmişlerdir. Bak 4:82.

* 2:078 "Ümmi" kelimesinin anlamı için 3:20; 7:157 ayetlerine bakınız.

Namazı gözetecek, zekatı vereceksiniz. Fakat bundan sonra pek azınız hariç geri döndünüz.

2:84 Birbirinizin kanını dökmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarından çıkarmayacaksınız diye de sizden söz almıştık. Bunu kabul etmiş ve tanık olmuştunuz.

2:85 Tüm bunlardan sonra, sizler hâlâ birbirinizi öldürüyor, aranızdan bir grubu yurtlarından çıkarıyor, kötülük ve düşmanlıkta onlara karşı birleşiyorsunuz. Onları yurtlarından çıkarmanız zaten size haramken, bu yetmiyormuş gibi size esir düştüklerinde bir de onlardan fidye istiyorsunuz. Yoksa siz kitabın bir kısmını onaylayıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Böyle davrananların cezası dünya hayatında rezil olmak ve Diriliş Gününde de azabın en çetinine uğratılmaktan başka ne olabilir? **ALLAH** yaptıklarınızdan gafil değil.

2:86 Onlar, ahiret karşılığında dünya hayatını satın alan kimselerdir. Bu yüzden azapları hafifletilmez ve kendilerine yardım edilmez.

İsrailoğullarına Gönderilen Elçiler ve Fanatizm

2:87 Musa'ya kitabı verdik ve ondan sonra ard arda elçiler gönderdik. Meryemoğlu İsa'ya da apaçık delililler verdik ve onu Kutsal Ruh ile destekledik. Hoşunuza gitmeyen bir şeyle ne zaman size bir elçi geldiyse büyüklük taslamadınız mı? Nitekim, bir kısmınız yalanladınız ve bir kısmınız da öldürüyordunuz.

2:88 Hatta "Sabit fikirliyiz" dediler. Halbuki, inkârlarından dolayı **ALLAH** onları lanetlemişti! Bu yüzden onların pek azı gerçeği onaylar.

Kuran, Önceki Kitapları Onaylayıp Tamamlar

2:89 İnkarcılara karşı yardım beklemelerine rağmen, onlara **ALLAH** katından yanlarındakini doğrulayıcı bir kitap, bu bekledikleri şey, kendilerine gelince onu inkâr ettiler. **ALLAH**'ın laneti, inkarcılara olsun!

2:90 **ALLAH**'ın, lütfunu kullarından dilediğine indirmesini çekemeyerek **ALLAH**'ın indirdiğini inkâr etmek için kişiliklerini satmaları ne kötü! Böylece gazap üstüne gazaba uğradılar. Kafirlere alçaltıcı bir azap var.

2:91 Kendilerine, "**ALLAH**'ın indirdiğini onaylayın" denildiğinde, "Bize indirileni onaylarız" diyerek ondan sonrasını inkâr ederler. Oysa bu, yanlarında bulunanı doğrulayan gerçektir. "Gerçeği onayladı iseniz, neden daha önce **ALLAH**'ın peygamberlerini öldürüyordunuz" de.

İsrailoğullarının Tarihinden Dersler

2:92 Musa, size mucizelerle gelmişti; fakat onun ardından buzağıyı tanrı edinerek zalimlerden oldunuz.

2:93 Hani üzerinize Tur dağını kaldırıp sizden söz almıştık: "Size verdiğim emirlere sıkıca sarılın ve dinleyin." Fakat "Dinledik ve karşı geldik" dediler. İnkarlarından dolayı kalpleri buzağı ile kandı. De ki: "Onaylamışsanız, onayınız size ne de kötü yön veriyor!"

2:94 De ki: "İleri sürdüğünüz gibi, ahiret yurdu **ALLAH** tarafından hiç kimseye değil sadece size ayrılmışsa ve bu savınızda samimi iseniz haydi ölümü isteyin!"

2:95 Ellerinin işlediklerinden ötürü bunu asla dilemeyeceklerdir. **ALLAH** zalimleri bilir.

2:96 Onları, yaşamaya en düşkün insanlar olarak bulacaksın; putperestlerden bile fazla… Onlardan her biri bin sene yaşamak ister. Oysa, uzun yaşaması onu azaptan uzaklaştırmaz. **ALLAH** yaptıklarını görendir.

2:97 Şunu de: "Kendinden öncekileri doğrulayıcı, gerçeği onaylayanlara yol gösterici ve müjde olarak **ALLAH**'ın izniyle bunu kalbine indiren Cibril'e her kim düşman olursa,

2:98 "Evet, **ALLAH**'a, meleklerine, elçilerine, Cibril'e ve Mikail'e kim düşman olursa bilsin ki **ALLAH** da kafirlerin düşmanıdır."

2:99 Sana apaçık ayetler indirdik. Yoldan çıkmış olanlardan başkası onları inkâr etmez.

2:100 Her ne zaman bir anlaşma yaptılarsa onlardan bir grup onu bozup atmadı mı? Zaten onların çoğu gerçeği onaylamaz.

2:101 Yanlarındakini doğrulayan bir elçi **ALLAH** tarafından görevli olarak kendilerine gelince, kitap verilenlerin bazısı, **ALLAH**'ın kitabını sırtlarının ardına attı. Bilmezlermiş gibi…

Büyücülük Kınanıyor

2:102 Süleyman'ın otoritesi hakkında sapkınların anlattığına uydular. Oysa Süleyman inkâr etmedi; halka büyücülüğü ve Babil'de Harut ve Marut adlı iki meleğe indirileni öğreten sapkınlar inkâr etmişti. Bu ikisi: "Bu bir sınavdır, nankör olmayın!" demedikçe kimseye onu öğretmezlerdi. Fakat o ikisinden öğrendiklerini, koca ile karısının arasını açmak için kullandılar. Oysa **ALLAH**'ın izni olmadan onlar hiç kimseye bir zarar veremezdi. Kendilerine yarar vereni değil, zarar vereni öğreniyorlardı. Üstelik, ona müşteri olanların ahirette bir payı olmadığını da iyi bi-

liyorlardı. Karşılığında kişiliklerini sattıkları şey ne kötü. Bir bilselerdi!*

2:103 Onlar gerçeği onaylayıp günahlardan sakınmış olsalardı elbette **ALLAH**'tan alacakları ödül çok daha hayırlı olurdu. Bir bilselerdi!

2:104 Gerçeği onaylayanlar! "Bize çobanlık et (*raina*)" demeyin; "Bizi gözetiniz (*unzurna*)" deyin ve dinleyin. İnkarcılar için acı bir azap var.*

2:105 Kitaplıların inkârcıları da, putperestler de Rabbinizden size bir iyilik indirilmesini istemez. **ALLAH** rahmetini dilediğine verir. **ALLAH** büyük lütuf sahibidir.

2:106 Daha iyisini veya benzerini getirmedikçe bir mucize veya şeriatı yürürlükten kaldırmaz veya unutturmayız. **ALLAH**'ın her şeye gücü yettiğini bilmez misin?*

---

*2:102 Büyücülüğün gerçek niteliği için bak 7:116-117.

*2:104 "Raina" (bize çobanlık et) sözcüğü koyun gibi güdülmeyi ve kör taklitçiliği ifade eder. Müslümanlar, hiç kimseye *reaya* (koyun) olmazlar. Peygamber dahil hiç kimseyi bilinçsiz bir şekilde izlemezler. Maalesef, 42:38 ayetine göre seçimle başa gelmek yerine ataları ve kılıçları ile büyüklenip kendilerini halka zorla lider olarak dayatan firavunlar, şeytanın halifeleri, krallar, sultanlar, şahlar ve padişahlar genelde halkını "reaya" veya "kulları" olarak görmüşler ve hatta bazıları fermanlarında bu ifadeleri açıkça kullanmışlardır. Zalimlerden hicret etmek veya onlara karşı durmak yerine, bu aşağılanmayı ve zulmü kabul eden halklar işlenen zulme katkıda bulunarak suça ortak olur. Bak: 2:61; 4:97.

*2:106 Kuran'da birbirini iptal eden ayetler olduğu ve hatta bazı ayetlerin Hadislerle iptal edildiği biçimindeki sapkın inanç, bu ayetin anlamı saptırılarak desteklenmiştir.. "Ayet" sözcüğü tekil olarak kullanıldığı 84 yerin hiçbirinde Kuran ayetleri için kullanılmaz; tekil olarak kullanıldığı zaman sürekli olarak "işaret, delil, mucize" anlamlarına gelir. Ne var ki çoğul hali olan "Ayaat" (ayetler) ise, tekil anlamına ek olarak Kuran ayetleri için de kullanılır. Nitekim Kuran'ın bir "ayeti" daha doğrusu bir birimi/ifadesi tek başına mucizevi bir özelliğe sahip değildir. Örneğin bir veya iki kelimeden oluşan birimler var ve bunlar, Kuran'ın tanımladığı ayet (mucize) özelliğini göstermez. Bazı kısa ifadeler Kuran'ın inişinden önce günlük konuşmada, kitaplarda ve şiirlerde kullanılan/kullanılabilen ifadelerdir. Örneğin bak 55:3; 69:1; 74;4; 75:8; 80:28; 81:26. Mucizelik özelliğini gösteren minimum ölçü bir sure (10:38) olup en kısa sure de 3 ayettir (103; 108; 110). Besmele, tek bir birim olduğu için kendi başına bir mucize değildir; ancak Kuran'ın bütününü saran matematiksel örgü içinde mucizelik özelliğini kazanır. Ayetlerin (mucizevi özelliğe sahip olan ifadelerin) bir parçası olduğu için Besmele'den ayet diye sözedilebilir; ancak şunu unutmamak gerekir ki Tanrı, tekil olan "ayet" kelimesini Kuran'ın ayetleri için kullanmayarak, sadece mucizelerden sözetmeyi sağlamıştır. Nasih-Mensuh konusu için ayrıca 4:82 ayetine bakınız. Ayrıca, 2:85 ayetinde anlatılan sapkınlığı aynen tekrar eden Müslümanlar hakkında müthiş bir öngörü için 15:91-93 ayetlerine bakınız.

Yerin ve Göklerin Egemenliği

2:107 Yerin, göklerin egemenliğinin **ALLAH**'a ait olduğunu ve **ALLAH**'tan başka bir sahip ve yardımcın olmadığını bilmez misin?
2:108 Daha önce Musa'dan istendiği gibi, siz de elçinizden isteklerde mi bulunmayı arzuluyorsunuz? Kim gerçeği onaylamayı inkâr ile değiştirirse o doğru yolu kaybetmiştir.
2:109 Kitap ehlinin birçoğu, gerçek kendilerine belli olduğu halde, özlerindeki kıskançlıktan ötürü sizi onayınızdan sonra inkâra döndürmeyi arzular. **ALLAH** emrini getirinceye kadar onları affediniz, tolerans gösteriniz. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.
2:110 Namazı gözetin, zekatı verin. Kendiniz için yapıp gönderdiğiniz her iyiliği elbette **ALLAH** katında bulacaksınız. **ALLAH** yaptığınız her şeyi görür.

Hangi Dinden Olursa Olsun, Sadece Tanrı'ya Hizmet Edip Erdemli Bir Hayat Süren Herkes Kurtulur

2:111 "Yahudi veya Hıristiyanlardan başkası bahçeye giremez" dediler. Bu, onların kuruntusudur. De ki: "Doğru sözlüler iseniz delilinizi getirin."*
2:112 Doğrusu, kim iyilik yaparak kendini **ALLAH**'a teslim ederse, onun ödülü Rabbinin yanındadır; onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyecektir.
2:113 Yahudiler: "Hıristiyanların bir temeli yok" derken, Hıristiyanlar da: "Yahudilerin bir temeli yok" dediler. Oysa hepsi de kitabı okuyorlar. Cahiller de tıpkı onlar gibi konuşur. Diriliş günü **ALLAH** ayrılığa düştükleri konularda aralarında hüküm verecektir.
2:114 **ALLAH**'ın mescitlerinde, O'nun isminin anılmasına engel olan ve oraların yıkılması için çalışan kimseden daha kötü kim olabilir? Halbuki onların oralara ancak korkarak girmeleri gerekir. Onlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük azap var.
2:115 Doğu da batı da **ALLAH**'ındır. Nereye yönelirseniz **ALLAH**'ın yüzü oradadır. **ALLAH** her şeyi kuşatan ve her şeyi bilendir.*

Büyük Cehalet

2:116 "**ALLAH** çocuk edindi" dediler. Haşa, O yücedir. Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nundur, hepsi O'na boyun eğmiştir.
2:117 Gökleri ve yeri yoktan var edendir. Bir işin olmasını dilerse, ona sadece "Ol" der ve olur.

---

* 2:111-113 Benzer iddianın "Müslümanlar"ca tekrar edilmesi hayret vericidir. 2:62 ve 5:59 ayetlerine rağmen!

2:118 Cahiller, "**ALLAH** bizimle konuşmalı veya bize bir ayet gelmeli değil miydi" dediler. Daha öncekiler de onlar gibi konuşmuşlardı. Kafaları birbirine benziyor. Biz ayetleri, onaylayacak olanlara sergileriz.*

2:119 Biz seni, gerçekle, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Cehennem halkından sen sorumlu değilsin.

Fanatikler

2:120 Dinlerine girmedikçe ne Yahudiler, ne de Hıristiyanlar, senden hoşnut olmazlar. De ki: "Doğru yol **ALLAH**'ın yoludur." Sana gelen bilgiden sonra onların fantezilerine uyarsan **ALLAH**'a karşı seni savunacak ne bir dost ne de bir destekleyici bulamazsın.

2:121 Kendilerine verdiğimiz kitabı gereği gibi izleyenler bu gerçeği onaylar; inkâr edenlerse kaybeder.

2:122 İsrailoğulları, size verdiğim nimetimi ve diğer halklardan daha çok size bağışta bulunduğumu hatırlayın.

2:123 Kimsenin kimseden yana bir şey ödeyemediği, hiç kimseden fidye alınmadığı ve hiç kimseye aracılığın (*şefaat*) yarar sağlamadığı ve yardımın kesildiği bir günden sakının.

İbrahim

2:124 Rabbi, bir zamanlar İbrahim'i birtakım kelimelerle sınamış; o da onları tamamlamıştı: "Seni insanlara önder yapacağım" demişti. "Soyumdan da?.." deyince, "Zalimler benim sözüme dahil olmaz" buyurmuştu.*

2:125 Ev'i halk için bir odak noktası ve bir güven yeri kıldık. İbrahim'in makamını bir namaz yeri olarak kullanın. "Ziyaretçiler, kendini ibadete verenler ve eğilip secde edenler için ikiniz Evimi temiz tutun" diye İbrahim ve İsmail'i görevlendirmiştik.

2:126 İbrahim, "Rabbim, burayı güvenlik yeri kıl. **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayan halkına ürünlerle rızık ver" deyince, "İnkar edene de rızık vereceğim. Onu kısa bir süre geçindirir, sonra onu ateş cezasına mahkûm ederim. Ne kötü bir uğrak yeridir orası!" dedi.

İslam Dininin Tüm İbadetleri İbrahim'e Bildirildi

2:127 İbrahim, İsmail ile birlikte Ev'in temellerini yükseltiyor: "Rabbimiz, bizden kabul et, şüphesiz sen İşitensin, Bilensin."

---

* 2:118 Mucizeler gerçeği onaylayanların onayını güçlendirir ama inkârcıları ikna etmez. Tanrı'nın sınav sistemi böyle gerektiriyor. Bak 74:31.

* 2: 124-126 Bu iki ayetin ilkinde İbrahim yanlış eklemede, ikincisinde ise yanlış çıkarmada bulunuyor. Bu çarpıcı diyalogda iki önemli konu öğretiliyor.

2:128 "Rabbimiz, ikimizi sana barış içinde teslim olanlar (Müslümanlar) yap. Soyumuzdan da sana barış içinde teslim olan bir topluluk çıkar. Bize nasıl ibadet edeceğimizi göster, sana yönelmemizi kabul et, kuşkusuz sen yönelişleri kabul edensin, Rahimsin."

2:129 "Rabbimiz, onların arasından, ayetlerini onlara okuyacak, onlara kitabı ve bilgeliği öğretecek ve onları temizleyecek bir elçi gönder. Sen Yücesin, Bilgesin."

2:130 Kendini kandırandan başkası İbrahim'in dininden yüz çevirmez. Onu bu dünyada seçtik, ahirette de erdemli kişilerden olacak.

2:131 Rabbi, kendisine "Barış içinde teslim ol" dediğinde; "Evrenlerin Rabbine barış içinde teslim oldum" diye karşılık vermişti.

2:132 İbrahim ve daha sonra Yakup şunu çocuklarına öğütledi: "Evlatlarım! **ALLAH** sizin için bu dini seçti; Müslüman olarak ölmeye bakın."

2:133 Yakup can verirken tanık olsaydınız. O, çocuklarına: "Benden sonra kime hizmet edeceksiniz" diye sormuştu. Onlar da, "Senin Tanrın, ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın Tanrısı olan tek Tanrıya hizmet edeceğiz, biz O'na teslim olanlarız" demişlerdi.

2:134 Geçmişteki bir toplum bu! Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorulmazsınız.

Tek Din: İslam (Barışçı olmak, Tanrı'ya teslim olmak): Tektanrıcılık

2:135 "Yahudi veya Hıristiyan olun ki doğru yolu bulasınız" dediler. De ki: "Hayır, biz İbrahim'in tektanrıcı dinine uyarız. O, ortak koşanlardan olmadı."*

2:136 "**ALLAH**'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya, İsa'ya verilene ve tüm peygamberlere Rab'leri tarafından verilenleri onayladık. Onların hiçbiri arasında ayrım yapmayız. Biz sadece O'na teslim olanlarız" deyiniz.*

---

*2:135 İslam, bir özel isim değildir. Adem'den itibaren tüm elçiler ve onların mesajını onaylayanlar, kendilerini tanımlamak için, İslam ve Müslüman kelimelerinin kendi dillerindeki karşılıklarını kullanmışlardır (2:131; 3:95; 6:161; 7:126; 10:72; 27:31,32; 28:53). Tanrı yanında tek makbul din İslam'dır, yani Allah'a teslimiyettir, barışseverliktir. İbrahim, namaz, zekât, oruç ve Konferans pratiklerini öğretti (22:78). İbrahim'in izleyicisi Muhammed peygamber (16:123) ise Kuran'ı iletti.

*2:136 Bak 2:285. Demek ki elçilerin isimlerini "hazret" "efendi" vesaire eklemeden tek başına söylememiz emrediliyor. Bak: 3:84; 33:56; 33:43; 9:99,103; 33:41-42.

2:137 Sizin onayladığınız gibi onaylasalar doğru yolu bulmuş olurlar. Yüz çevirirlerse, karşıt olmuş olurlar. Onlara karşı **ALLAH** sana yeter. O İşitendir, Bilendir.
2:138 Budur **ALLAH**'ın sistemi! Kimin sistemi **ALLAH**'ınkinden daha iyidir? "Biz yalnız O'na hizmet ederiz."
2:139 "Bizimle **ALLAH** hakkında mı tartışıyorsunuz? Oysa O, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Biz işlediğimizden, siz de işlediğinizden sorumlusunuz. Biz kendimizi sadece O'na adadık" de.
2:140 İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarının Yahudi veya Hıristiyan olduğunu mu ileri sürüyorsunuz? De ki: "Siz mi daha iyi biliyorsunuz yoksa **ALLAH** mı? **ALLAH**'ın bildirdiğini gizleyenden daha zalim kim olabilir? **ALLAH** yaptıklarınızdan gafil değil."
2:141 İşte onlar bir toplumdu; gelip geçtiler. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorulmazsınız.

Bağnazlık ve Kör Taklidin Yıkılması: Sınırlanmış Mescit Kıble Oluyor

2:142 Halktan bazı beyinsizler: "Yöneldikleri kıbleden onları çeviren nedir?" diyecekler. De ki: "Doğu da batı da **ALLAH**'ındır. O dilediğini/dileyeni doğru yola iletir."*

* 2:142-145 "Kıble", namazda dönmemiz gereken ortak noktadır. Kâbe'nin tüm yöredeki kabilelerin kıblesi oluşu, genelde Araplar için, özelde Ku-reyş kabilesi için dinin ötesinde ekonomik ve politik bir öneme sahipti.
Müşriklerin, ataları olan İbrahim'in anısını devam ettirdiklerini bildirir Kuran ayetleri. Kıble ile ilgili ayetler inmeden önce Müslümanlar namaz kıldıklarında Mekkeli müşrikler gibi Kâbe'ye yöneliyorlardı. Ne var ki, kendilerine uygulanan işkence ve zulüm sonucu müslümanlar Medine'ye hicret edip yeni bir site-devleti kurdular. Merkezi Mekke'de olan mollagarşik müşrik koalisyonun yüklediği savaşların ve Medineli Hıristiyanlarla olan yakın ilişkinin oluşturduğu ekonomik ve psikolojik faktörlerin etkisiyle Müslümanlar bir başka yere (Kudüs'e) yönelmeye karar verdiler. Ne var ki, Allah Müslümanların Mescid-i Haram'a (Sınırlı Mescid'e) dönmelerini istedi. Bunu 2:142-145 ayetlerinden anlıyoruz. Bu ayetler, Müslümanların "eski kıbleleri olan" Sınırlı Mescid'e dönmelerini emrederek peygamberimiz dönemindeki müslümanlar için zorlu bir sınav oluşturmuştur.
Medine'deki Hıristiyan toplumla olan ilişkilerin oluşturduğu sosyal ve ekonomik çıkarları tercih edenler ve olayların oluşturduğu politik duyguların etkisinden kurtulamayanlar bu kıble değişimini kabul edemeyerek dinden dönmüşlerdir (2:142-144).
Kısacası, kıblenin değişimini emreden ayetler, daha önce inen bir ayetin hükmünü neshetmemiştir. Muhammed peygamber liderliğinde Kâbe-'den

2:143 Böylece sizi açık fikirli bir toplum kıldık ki halkın arasında tanıklar olabilesiniz ve elçi de aranızda tanık olabilsin. Elçiye uyanlarla topukları üzerinde geriye dönenleri birbirinden ayırmak için eskiden yöneldiğin kıbleyi değiştirdik. **ALLAH**'ın yol gösterdiği kimseden başkasına elbette bu ağır gelir. **ALLAH** onayınızı boşa çıkarmaz. **ALLAH** insanlara Şefkatlidir, Rahimdir.

2:144 Yüzünü göğe çevirip durduğunu görüyoruz. Seni, hoşlanacağın bir kıbleye çevireceğiz. Artık yüzünü Sınırlanmış Mescid'e çevir. Nerede olursanız olun yüzlerinizi o yöne çevirin. Kuşkusuz, kendilerine kitap verilenler, bunun Rab'lerinden gelen bir gerçek olduğunu bilirler. **ALLAH** onların yaptığından gafil değildir.

2:145 Kitap verilenlere her türlü ayeti (mucizeyi) getirsen de onlar yine senin kıblene yönelmez. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin. Onlar birbirlerinin kıblesine de uymaz. Sana gelen bu bilgiden sonra, onların keyfine uyarsan zalimlerden olursun.

Bağlamından Koparak ve Gizleyerek Kitabın Anlamını Saptırmak

2:146 Kendilerine kitap verdiklerimiz, bu gerçekleri çocuklarını tanıdıkları gibi tanırlar; ama yine de onlardan bir grup bile bile gerçeği gizler.

2:147 Bu, Rabbinden gelen gerçektir; artık kuşkulanma.

2:148 Her birinizin seçtiği bir yön ve yöntem var; siz iyilikte yarışın. Nerede olursanız olun **ALLAH** sizi bir araya getirir. **ALLAH** elbette her şeye gücü yetendir.

2:149 Her nereden yola çıkarsan çık, yüzünü Sınırlanmış Mescide doğru çevirmelisin. Bu, elbette Rabbinden gelen bir gerçektir. **ALLAH** yaptığınız hiçbir şeyden habersiz değildir.*

2:150 Her nereden yola çıkarsan çık, yüzünü Sınırlanmış Mescide doğru çevir. Nerede olursanız olun, yüzünüzü onun tarafına çevirin ki halkın size karşı bir eleştiri malzemesi olmasın. Zalimlere gelince, onlardan çekinmeyin, benden çekinin ki size olan nimetimi tamamlayayım ve siz de doğruya ulaşabilesiniz.

2:151 Nitekim, bir elçiyi aranızdan seçip size gönderdik; size ayetlerimi okuyorlar. Böylece sizleri temizler, size kitap ve bilgeliği öğretir, bilmediklerinizi öğretir.

---

başka bir kıbleye yönelen müminlerin tekrar Kâbe'ye dönmesini ilk kez emreden ayetler olsa olsa bu toplumsal kararı neshetmiştir / kaldırmıştır.

* 2:149 Muhammed peygamberin Medine'deki mezarını bir başka "Sınırlı Mescid" (Mescid-i Haram) olarak kabul etmek, peygamberin vefatından sonra uydurulan bir bidattır.

2:152 Beni hatırlayın ki ben de sizi hatırlayayım. Bana teşekkür edin; nankörlük etmeyin.
2:153 Gerçeği onaylayanlar! Güçlüklere karşı sabır ve namaz ile yardım dileyin. **ALLAH** sabredenlerle beraberdir.
2:154 **ALLAH** yolunda öldürülenlere, "Onlar ölülerdir" demeyin. Aksine onlar diridir fakat siz farkında değilsiniz.*
2:155 Sizi korkuyla, açlıkla, para, can ve ürün kaybıyla sınayacağız. Müjde ver sabredenlere…*
2:156 Ki onlara bir musibet geldiğinde, "Biz **ALLAH**'a aidiz ve O'na dönücüyüz" derler.

Uluslararası Yıllık Tartışma Konferansı

2:157 İşte onlara, Rab'lerinden destek ve rahmet vardır. Onlar doğruya ulaşanlardır.
2:158 Sükunet ve mertlik **ALLAH**'ın işaretlerindendir. Konferans veya ziyaret (*umre*) için Ev'e varan birisi o ikisi arasında gidip gelebilir. Kim gönülden bir iyilik yaparsa, **ALLAH** teşekküre karşılık verendir, Bilendir…

Din adamlarının İşlediği Büyük Suç

2:159 İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti, –biz kitapta halka açıkladıktan sonra– gizleyenleri hem **ALLAH** ve hem de tüm lanetleyenler lanetler.
2:160 Ancak, yönelip kendilerini düzeltenler ve açıklayanlar hariç; onların tövbesini kabul ederim. Ben tövbeleri kabul edenim, Rahim'im.
2:161 İnkar edip inkârcı olarak ölenler ise hem **ALLAH**'ın, hem meleklerin ve hem halkın lanetini kazanır.
2:162 O durumda sürekli kalırlar. Azapları hafifletilmez ve ertelenmez.
2:163 Tanrınız bir tek tanrı; O'ndan başka tanrı yoktur. Rahman'dır, Rahim'dir.

Tanrı'nın Doğadaki Ayetleri

2:164 Göklerin ve yerin yaratılışında, gecenin ve gündüzün birbiriyle yer değiştirmesinde, insanların yararı için okyanusta akıp giden gemilerde, **ALLAH**'ın gökten su indirip ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve orada yaydığı her çeşit canlıda, rüzgar-

---

*2:154 Gerçeği onaylayanların bu dünya ile ilişkileri kesilmesine rağmen, bir başka boyutta yaşantıları vardır. Bak 3:169.

*2:155 Dünyadaki sınav, her koşul altında SADECE Tanrı'ya kulluk edeceğimizi kanıtlamak için düzenlenmiştir (29:2).

ları ve gök ile yer arasında hazır bekleyen bulutları evirip çevirmesinde aklını kullanan bir toplum için elbette dersler/kanıtlar (*ayaat*) vardır.*

Putlaştırılanlar, Putlaştıranlara Karşı

2:165 **ALLAH**'tan başkasını tanrı edinen ve **ALLAH**'ı sever gibi onları seven kimseler var. Gerçeği onaylayanlar ise en çok **ALLAH**'ı sever. O zulmedenler, azabı gördükleri zaman tüm gücün **ALLAH**'a ait ve **ALLAH**'ın azabının çetin olduğunu anlayacaklarını bir bilselerdi!*

2:166 O zaman, uyulanlar kendilerine uyanlardan uzak duracaktır. Artık azabı görmüşlerdir ve aralarındaki tüm bağlar kesilmiştir.

2:167 Uyanlar şöyle diyecek: "Keşke bir şansımız daha olsaydı da onların şimdi bizden uzak durdukları gibi biz de onlardan uzak dursaydık." Böylece **ALLAH** yaptıklarını pişmanlığa dönüştürür; ateşten çıkamazlar.

Sapkını İzleyenler Uydurma Haramlar Üretir

2:168 İnsanlar! Yerin helal ve temiz ürünlerinden yiyin, sapkının adımlarını izlemeyin; o size açık düşmandır.

2:169 O size kötülüğü, hayasızlığı ve **ALLAH**'a bilmediğiniz şeyleri yakıştırmanızı emreder.

Ataları Körükörüne İzlemek

2:170 Onlara, "**ALLAH**'ın indirdiğine uyun" dense, "Hayır, biz atalarımızın izlediği yolu izleriz" derler. Peki, ataları bir şey düşünemeyen ve doğru yolu bulamayan kimseler olsalar da mı?!

2:171 İnkarcıların durumu, sözleri ancak bağırma ve çağırma biçiminde algılayarak anlamadan tekrarlayan kişi gibidir. Sağır, dilsiz ve kördürler; düşünmezler.

Sadece Dört Hayvansal Madde Haram Edilmiştir

2:172 Gerçeği onaylayanlar, size verdiğimiz rızıkların iyilerinden yiyin. **ALLAH**'a şükredin, sadece O'na hizmet ediyorsunuz.

2:173 O, size sadece leş, kan, domuz eti ve **ALLAH**'tan başkası adına

---

* 2:164 Doğa da Tanrı'nın bir kitabıdır. "Ayetler" kelimesi, Kuran boyunca hem Tanrı'nın sözel yasası ve hem de doğal yasası için kullanılır. Tanrı'nın yasaları arasında çelişki değil uyum vardır. Bu uyuma tanık olmak için her iki kitabı da hurafeler eklemeden inceleyip kavramak gerekir. Tanrı'nın doğadaki fiziksel ayetlerini önemseyerek ona teslim olanlar bu teslimiyetlerine karşılık teknoloji ve refah ile ödüllendirilirler. Bak 2:106.

* 2:165-166 İsa, Meryem, Muhammed, Ali ve Tanrı dostları, kendilerini çeşitli yollarla putlaştıran kişileri Diriliş Gününde reddedeceklerdir. Ayrıca bak 16:86; 46:5-6; 25:30 ve Matta İncili 7:21-23.

kesileni haram kılmıştır. Her kim mecbur kalırsa, suistimal yolunu aramamak ve sınırı aşmamak koşuluyla günah işlemiş olmaz. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Gerçekleri Gizleyen Din adamları

2:174 **ALLAH**'ın indirdiği kitaptan bir şey gizleyip onu az bir değere değişenler, karınlarına ateş tıkınıyorlar. Diriliş Gününde **ALLAH** onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz. Onlara acı verici bir azap var.

2:175 Onlar, hidayet karşılığında sapıklığı ve affedilme karşılığında azabı satın almışlardır. Ateşe ne kadar da dayanıklıdırlar!

2:176 Böyledir; çünkü **ALLAH** gerçeği içeren kitabı indirmiştir ve kitap hakkında tartışanlar ise doğrusu derin bir anlaşmazlık içindedir.

İyilik Tanımlanıyor

2:177 Yüzlerinizi doğu veya batı yönüne çevirmeniz iyilik değil. İyiler o kimseler ki **ALLAH**'ı, ahiret gününü, melekleri, kitabı ve peygamberleri onaylarlar; akrabalara, yetimlere, muhtaçlara, evsizlere, dilencilere ve köleleri özgürlüğe kavuşturmaya seve seve para yardımında bulunurlar; namazı gözetir, zekatı verir, sözleştikleri vakit sözlerinde dururlar; zorluğa, sıkıntıya ve zulme karşı direnirler. İşte doğru olanlar onlardır, erdemli olanlar da onlardır.

Ölüm Cezasını Sınırlamak ve Caydırmak

2:178 Gerçeği onaylayanlar! Öldürmede size eşitlik farz kılındı. Hürre karşı hür, köleye köle, kadına kadın… Ama kim maktulun hısımları tarafından bağışlanırsa, o zaman uygun olanı yapması ve diyeti güzelce ödemesi gerekir. Bu, Rabbinizden bir hafifletme ve rahmettir. Bundan sonra kim sınırı aşarsa onun için acı bir azap var.*

2:179 Sizin için bu eşitlikte hayat kurtarma vardır, ey akıl sahipleri, böylece korunursunuz.

* 2:178-179 Kuran ölüm cezasını hoş görmez. Canı bağışlamak için her çeşit bahane sunulur; hatta katillerin canını bile… Öldürülen kişinin tarafı, katilin öldürülmesi yerine para cezasını uygun görebilir. Kuran'a göre, bu daha iyi bir davranıştır. Ayrıca ölüm cezası her öldürme vakası için geçerli değildir. Örneğin, kadın erkeği öldürürse yahut tersi gerçekleşirse o zaman katile ölüm cezası verilemez. Bunun yerine toplumun öngördüğü başka bir cezaya mahkum edilir. Para cezası veya mecburi hizmet cezası, bazı durumlarda hapis cezasından daha uygun ve ekonomik olabilir.

Vasiyet Yaz

2:180 Sizden birine ölüm yaklaştığında, bir mal bırakacaksa anaya babaya, yakınlara, uygun bir biçimde vasiyet etmesi farz kılındı. Bu, erdemliler için bir görevdir.*

2:181 Kim işittikten sonra onu değiştirirse, günahı onu değiştirenleredir. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

2:182 Vasiyet edenin yanlışlık veya haksız bir paylaşım yapacağını sezen birisi olaya karışıp durumu düzeltirse günah işlemiş olmaz. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

2:183 Gerçeği onaylayanlar, sizden öncekilere oruç farz kılındığı gibi, sakınmanız için size de farz kılındı.*

2:184 Sayılı günlerde… Hasta olanlarınız veya yolculukta bulunanlarınız tutamadığı günlerin sayısınca diğer günlerde tutar. Güç yetirenler bir yoksulu doyurarak adakta bulunsunlar. Kim gönül isteğiyle iyilik yaparsa kendisi için daha iyidir; ancak oruç tutmanız sizin için en iyisidir, bir bilseniz!

2:185 Ramazan, insanlara yol gösterici, apaçık bir öğreti ve yasa kitabı olan Kuran'ın indirildiği aydır. Kim o aya ulaşırsa oruç tutsun. Hasta veya yolcu olanlarınız, tutamadığı günlerin sayısınca diğer günlerde oruç tutar. **ALLAH** sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Böylece sayıyı tamamlar, sizi doğruya ulaştıran **ALLAH**'ı yüceltip şükredersiniz.

2:186 Kullarım beni sana soracak olurlarsa bilsinler ki ben yakınım. Beni çağırdığı vakit çağıranın çağrısına karşılık veririm. Doğru yolu bulmaları için onlar da bana karşılık vermeli ve beni onaylamalı.

Ramazan Orucu İçin Kolaylık Getiriliyor

2:187 Oruç gecelerinde kadınlarınızla cinsel ilişkide bulunmanız size helal kılındı. Onlar sizin örtüleriniz, siz de onların örtülerisiniz. **ALLAH**, kendinizi kandırıp durduğunuzu bildi de tövbenizi kabul etti ve sizi bağışladı. Artık **ALLAH**'ın sizin için belirlediğini dileyerek onlarla cinsel ilişkide bulunabilirsiniz. Şafağın be-

---

* 2:180 Mezhepçiler, bu ayetin "artık akrabalara vasiyet yoktur" Hadisiyle geçersiz kılındığını iddia ederler. Allah'ın ayetlerini Hadislerle değiştirenleri Muhammed peygamber ahirette suçlayacaktır (25:30)

* 2:183-187 Namaz, Konferans ve zekât gibi oruç da İbrahim'den bize ulaşmaktadır (22:73,78). Herhangi bir düzeltme veya değişiklik varsa bize bildirilir. Örneğin 2:187 ile Ramazan gecelerinde cinsel ilişkiye izin verilmiştir. Ayrıca Kuran'ın dışındaki kitaplarda oruç bozmanın cezası (kefaret) olarak öngörülen 60 gün oruç, Kuran'a aykırıdır. Kuran, oruç bozmayı oruç tutmama olarak değerlendirir ve fazla oruç tutmakla cezalandırmaz.

yaz ve siyah ipliğini birbirinden ayırt edinceye kadar yiyin, için. Sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescitlere kapanmış durumdayken onlarla cinsel ilişkide bulunmayın. Bunlar **ALLAH**'ın koyduğu sınırlardır; onları çiğnemeyin. **ALLAH** korunmaları için ayetlerini halka böyle açıklar.*

Rüşvet Alıp Vermeyin

2:188 Paralarınızı aranızda haksız yollarla yemeyin. Halkın parasını haksız yere yemek amacıyla bile bile memurlara/yöneticilere rüşvet vermeyin.

Açık Sözlü Olun

2:189 Sana ayın evrelerini soruyorlar. De ki o, insanlar ve konferans ibadeti için bir zaman ölçüsüdür. İyilik, lafı dolandırmak değildir, iyilik sakınmaktır. Dürüst olun. Kurtuluşunuz için **ALLAH**'ı dinleyin.*

Savunma Amacıyla Savaş

2:190 Sizinle savaşanlarla **ALLAH** yolunda savaşın. Saldırgan olmayın. **ALLAH** saldırganları sevmez.*

2:191 Onlarla karşılaştığınız yerde onlarla savaşın ve sizi çıkardıkları yerden onları çıkarın; zulüm ve işkence öldürmekten beterdir. Sınırlanmış Mescid'in yanında sizinle savaşmadıkça onlarla savaşmayın. Size saldırırlarsa siz de onlara saldırın. İnkarcıların cezası böyledir.

2:192 Son verirlerse, **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

2:193 Zulüm ve işkence ortadan kalkıncaya ve din **ALLAH** için oluncaya kadar onlarla savaşın. Son verirlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.*

2:194 Sınırlanmış ay ancak iki taraflı gözetilebilir. Ateşkese uymak karşılıklıdır. Size saldırırlarsa onlara aynen saldırın. **ALLAH**'ı dinleyin ve bilin ki **ALLAH** erdemlilerin yanındadır.

2:195 **ALLAH** yolunda harcayın, kendi kendinizi zarara sokmayın. İyilik edin. **ALLAH** iyilik edenleri sever.

---

*2:187 Kuran literatüründe "gece" sözcüğü, güneşin batışından doğuşuna kadar olan süreyi tanımlar.

*2:189 "Eve arkalarından girmeyiniz!" ifadesi bir deyimdir. Üstü kapalı sözler ve sorularla muhatabı eleştirmek verimli bir iletişim yöntemi değildir; düşmanlığa ve yanlış anlamalara neden olur.

*2:190 Savaşa, savunma amacıyla izin verilmiştir. Bak 60:8-9.

*2:193 Tanrı'nın dini (yasası), inanç ve düşünce özgürlüğünü temel prensip edinir. Tanrı'nın dini, bugünün terimiyle demokratik ve federal laik sisteme benzer bir toplumsal yapıyı öngörür.

2:196 Yıllık Tartışma Konferansı ve umreyi **ALLAH** için tamamlayın. Engellenirseniz kolayınıza gelen bir kurban gönderin. Kurban, yerine ulaşıncaya kadar başınızı traş etmeyin; ancak hasta olan veya başından bir rahatsızlığı bulunanlar, oruç, sadaka veya herhangi bir ibadetle fidye vermeli. Güven ortamında, her kim Konferans zamanına kadar ziyaretten yararlanırsa, kolayına gelen bir kurban göndermeli. Bunu yerine getiremeyenler, konferans anında üç gün ve döndükten sonra da yedi gün olmak üzere toplam on gün oruç tutmalı. Bu, ailesi Sınırlanmış Mescid civarında oturmayanlar içindir. **ALLAH**'ı dinleyin ve bilin ki **ALLAH**'ın azabı çetindir.*

Yıllık Tartışma Konferansı (Hac) İçin Ayrılan Dört Ay (Zilhicce, Muharrem, Safer, Rabi-ül Evvel)

2:197 Bilimsel tartışma konferansı, bilinen aylarda uygulanmalı. Kim o aylarda konferansa karar vermişse bilsin ki, konferansta cinsel ilişki, kötülük yapmak, çekişmek yoktur. Yaptığınız her iyiliği **ALLAH** bilir. Yol için azığınızı hazırlarken en hayırlı azığın erdemlilik olduğunu unutmayın. Anlayış sahipleri! Beni dinleyin.*

2:198 Rabbinizin iyiliğini aramanızda sakınca yok. Tanışma/kimlik istasyonundan ayrıldığınızda Sınırlanmış Bölgede **ALLAH**'ı anın. Sizi doğru yola ilettiği için O'nu anın; bundan önce siz sapıtmıştınız.*

Putperest Halk Yıllık Tartışma Konferansı İbadetini Uyguluyordu

2:199 Sonra, halkın topluca yayıldığı yerden siz de yayılın, **ALLAH**'tan bağışlanma dileyin. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

2:200 Töreninizi bitirdiğiniz zaman, atalarınızı andığınız gibi, hatta daha güçlü olarak **ALLAH**'ı anmayı sürdürün. Halktan kimi "Rabbimiz, bize bu dünyada ver" der; onun ahiretten bir payı olmaz.

2:201 Kimi de, "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi ateşin azabından koru" der.

2:202 Hepsinin kazandıklarından bir payı vardır. **ALLAH** hesabı çabuk görendir.

---

*2:196 Konferans ve umre Kutsal Aylarda beraber yapılmalı; ancak Umre (Kâbe ziyareti) her zaman yapılabilir.

*2:197 Konferans, Kutsal Aylar olan Zil-Hicce, Muharrem, Safer ve Ra-biül Evvel aylarının başında yapılabilir (2:189). Böylece dört Kutsal ayın ilk günlerinde olmak üzere bir yılda dört Konferans düzenlemek mümkündür. Konferansı birkaç güne sıkıştırmak uygulaması milyonlarca katılımcıya yetersiz servis, pislik ve kargaşalığa mahkûm ediyor. Bak 9:37.

Konferansın Son Töreni

2:203 Sayılı günlerde **ALLAH**'ı anın. Erdemli davrandıkları sürece, bunu iki günde bitirmek için acele edene bir günah yoktur, geri kalana da bir günah yoktur. **ALLAH**'ı dinleyin ve O'nun huzurunda toplanacağınızı unutmayın.

Görünüş Aldatıcı Olabilir

2:204 Dünya hayatı hakkında, sözleri senin hoşuna giden bazı kişiler var. Azılı bir düşman olduğu halde kalbinde olana **ALLAH**'ı tanık tutar.

2:205 Dönüp gidince, yeryüzünde bozgunculuk yapmak, malı ve nesli yok etmek için çabalar. **ALLAH** bozgunculuğu sevmez.

2:206 Kendisine "**ALLAH**'ı dinle" dendiğinde kibir ve gurur içinde hiddetlenir. Onun hakkından cehennem gelir; ne kötü bir meskendir!

2:207 Halktan öylesi de var ki kendini **ALLAH**'ın rızasını kazanmaya adar. **ALLAH** kullarına çok şefkatlidir.

2:208 Gerçeği onaylayanlar, tümüyle teslim olun. Sapkının adımlarını izlemeyin; çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır.

2:209 Size apaçık deliller gelmesine rağmen doğru yoldan kayarsanız, bilesiniz ki **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

2:210 **ALLAH**'ın ve meleklerin yoğun bulutlar arasından kendilerine gelmesini mi bekliyorlar? O zaman her şey biterdi ve her şey **ALLAH**'a döndürülürdü.*

Miyopluk

2:211 İsrailoğullarına sor, onlara nice apaçık ayetler verdik! Kendisine **ALLAH**'ın nimeti geldikten sonra onu değiştirenler için **ALLAH** ağır bir ceza verir.*

2:212 İnkar edenler için dünya hayatı çekicidir. Bu yüzden gerçeği onaylayanları aşağılarlar. Oysa erdemliler Diriliş Günü onların üstündedir. **ALLAH** dilediğine hesapsız şekilde nimetler bahşeder.

2:213 İnsanlar bir tek topluluktu. **ALLAH** peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdi ve anlaşmazlığa düştükleri konularda halkın arasında hükmetmeleri için onlarla birlikte gerçeği

---

*2:210 Allah ve melekler (melekler) görünseydi, herkes gerçeği onaylamak zorunda kalacak ve sınavın bir anlamı kalmayacaktı. Dünyada bulunuşumuzun amacı Şeytanın yani Sapkının meydan okumasını reddetmek ve Tanrı'nın mutlak otoritesini onaylamaktır.

*2:211 Kuran'ın matematiksel mucizesi büyük bir nimet olup sorumluluk yükler. Ayrıca bak 5:115.

içeren kitabı indirdi. Oysa kitap verilenler kendilerine açık kanıtlar geldikten sonra aralarındaki kıskançlıktan ötürü onun hakkında anlaşmazlığa düştüler. Fakat **ALLAH**, izniyle gerçeği onaylayanları onların anlaşmazlığa düştüğü gerçeğe ulaştırdı. **ALLAH** dilediğini/dileyeni doğru yola iletir.*

Zorluk ve Sıkıntı Yoluyla Test

2:214 Yoksa siz, sizden öncekilerin başına gelenler gibisi sizin de başınıza gelmeden bahçeye gireceğinizi mi sanıyorsunuz? Onlar zorluk ve sıkıntıya uğradılar ve öylesine sarsıldılar ki elçi ve beraberindeki gerçeği onaylayanlar, "**ALLAH**'ın yardımı ne zaman" dediler. İyi bilin ki **ALLAH**'ın yardımı yakındır.

2:215 Nasıl yardım edeceklerini soruyorlar sana. De ki: "Para ve mal yardımlarınızı ana-babaya, yakınlara, öksüzlere, yoksullara ve yolda kalmışlara yapmalısınız." İşlediğiniz her iyiliği **ALLAH** bilir.

2:216 Sevmediğiniz halde savaş size zorunlu kılındı. Sevmediğiniz bir şey sizin için iyi ve sevdiğiniz bir şey de sizin için kötü olabilir. Siz bilmeseniz de **ALLAH** bilir.

2:217 Sana, Sınırlanmış Ayda savaşmak konusunu da soruyorlar. De ki: "Onda savaş büyük bir günahtır. Fakat **ALLAH**'ın yolundan çevirmek, O'na ve Sınırlanmış Mescid'e nankörlük etmek ve halkını oradan çıkarmak **ALLAH** yanında daha büyük bir günahtır. Çünkü kargaşa ve zulüm, öldürmekten daha büyük bir suçtur." Güçleri yetse sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşırlar. Sizden kim dininden döner ve inkârcı olarak ölürse, tüm yaptıkları dünyada ve ahirette boşa çıkar. Onlar ateş halkıdır ve orada sürekli kalıcıdırlar.

2:218 Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH** yolunda göç edenler ve çaba harcayanlar **ALLAH**'ın rahmetini umar. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Sarhoş Ediciler, Kumar ve Sadaka

2:219 Sana sarhoş edicilerden ve kumardan sorarlar: "O ikisinde büyük bir günah ve insanlar için yararlar var; ancak günahları yararlarından daha büyüktür" de. Ayrıca, sadaka olarak neyi vereceklerini senden sorarlar: "artanı" de. **ALLAH** ayetlerini işte böyle açıklıyor ki düşünesiniz…*

---

* 2:213 Bak 57:22-23.

* 2:219 "Sarhoş ediciler" diye çevirdiğimiz Arapça sözcüğün kökü "hamara" olup, "örtmek" anlamına gelir. Bu kelimeyi "şarap" ve "içki" olarak çevirerek

2:220 Bu dünya ve ahiret hakkında… Sana bir de öksüzler hakkında sorarlar: De ki: "Onları erdemli kişiler olarak yetiştirmeniz en büyük iyiliktir. Mallarını mallarınıza katarsanız aile bireyiniz olurlar." **ALLAH** bozanı düzeltenden ayırt etmesini bilir. **ALLAH** dileseydi sizi zora sokardı. **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir.

Müşriklerle Evlenmeyin

2:221 Gerçeği onaylamadıkça, ortak koşan kadınlarla evlenmeyin. Gerçeği onaylayan bir hizmetçi kadın ortak koşan bir kadından daha hayırlıdır; ondan hoşlansanız bile. Ortak koşan erkeklerle de gerçekleri onaylayıncaya kadar evlenmeyin. Gerçeği onaylayan bir hizmetçi erkek ortak koşandan daha hayırlıdır, hoşlansanız bile… Onlar, ateşe çağırıyor. **ALLAH** ise bahçeye ve bağışlanmaya çağırır ve öğüt almaları için ayetlerini halka açıklar.*

Aybaşı Hali; Cinsel İlişki

2:222 Sana aybaşı halini sorarlar: De ki: "O bir rahatsızlıktır. Aybaşı halinde olan kadınlarla cinsel ilişkiye girmeyin ve ondan kurtuluncaya kadar onlara yaklaşmayın. Kurtuldukları zaman **ALLAH**'ın size uygun gördüğü yerden onlarla cinsel ilişkide bulunun. **ALLAH** yönelenleri sever, arınanları sever."*

2:223 Kadınlarınız, tohum ektiğiniz tarlalarınızdır. Tarlanıza dilediğiniz gibi varın. Kendiniz için geleceğe hazırlanın. **ALLAH**'ı dinleyin ve onunla mutlaka karşılaşacağınızı bilin. Gerçeği onaylayanlara müjde ver.*

Çıkarınız İçin Tanrı'nın Adına Yemin Etmeyiniz

2:224 Halk arasında iyi, erdemli ve dürüst görünmek için **ALLAH**'ı yeminlerinize alet etmeyin. **ALLAH** İşitir, Bilir.

2:225 **ALLAH** yaptığınız kasıtsız yeminlerinizden sizi sorumlu tutmaz; ancak kalbinizdeki gerçek niyetinizden sorumlu tutar. **ALLAH** Bağışlayandır, Şefkatlidir.

---

kapsamını daraltmak ne yazık ki yaygın bir hatadır. Aklı örten bütün alkollü içecekler; esrar, kokain, eroin gibi bütün uyuşturucu maddeler bu ayetteki yasağın kapsamına girer. Alkollü içeceklerin, uyuşturucuların ve kumarın toplum ve birey hayatına verdiği zarar malumdur. Bak 5:90-91.

* 2:222 Kuran, kadınları korumak amacıyla, aybaşı halindeki kadınlarla sadece cinsel ilişkiyi yasaklar. Aybaşı halindeki kadınlar, namaz kılmalı, oruç tutmalı, Kuran okumalıdır. Tahare kelimesi 3:55 ayetinde de "kurtulma" anlamında kullanılmıştır.

* 2:223 Cinsel ilişkinin pozisyonu konusunda sınırlama koymayan bu ayet, kadını tohumların ekildiği tarlaya benzeterek dolaylı olarak anal ilişkiyi dışlar.

Boşanma Hukuku

2:226 Kadınlarını boşamayı tasarlayanlar dört ay beklemeli. Vazgeçip uzlaşırlarsa **ALLAH** Bağışlayandır, Rahim'dir.*

2:227 Boşamaya kararlıysalar, **ALLAH** İşiten ve Bilendir.

2:228 Boşanan kadınlar kendi kendilerine üç aybaşı beklemeli. **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylıyorlarsa **ALLAH**'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri uygun olmaz. Bu durumda kocaları barışmak isterlerse onları geri almaya daha fazla hak sahibidirler. Erkeklerin kadınlar üzerindeki hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde eşit hakları vardır. (Gebelik durumunda) Erkeklerin onların üzerinde bir derecesi vardır. **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir.*

2:229 Boşama iki defadır. Boşanmış kadınları ya iyilikle barındırmak ya da iyilikle bırakmak gerekir. Onlara vermiş bulunduğunuz şeyleri geri almanız size helal olmaz; eşler **ALLAH**'ın sınırını gözetememekten korkarlarsa başka. **ALLAH**'ın sınırlarını gözetememekten korkarsanız, o zaman kadının isteyerek geri verdiği şeylerden dolayı günaha girmezler. Bunlar **ALLAH**'ın sınırlarıdır; onları çiğnemeyin. **ALLAH**'ın sınırlarını kimler çiğnerse işte zalimler onlardır.*

---

* 2:226 Peygamberden sonra uydurulan Hadis ve Sünneti Kuran'a ortak koşanlar, erkeğin ağzından çıkan bir sözle kadının ebediyen boşanacağı gibi bir hükmü geçerli kılmışlar ve mezheplere göre değişen çelişkili talak (boşama) hükümleriyle, sayısız aileyi dağıtmışlardır. Ağzından kızgınlıkla veya kazara çıkan sözcükten pişman olup karısıyla tekrar evlenmenin yolunu arayanlar, kadılardan ve mollalardan para karşılığında fetvalar almak zorunda bırakılmıştır. Bak 2:229 ve 9:34-35.

* 2:228 Boşama hakkındaki bu ayet, kadının da erkeklerle aynı haklara sahip olduğunu belirtir. Hadis ve Sünnet denilen sayısı belirsiz yalan ve hurafe koleksiyonlarını Kuran'a eş koşan ve hatta yeğleyen zihniyet, kadına boşama hakkı tanımayarak, onu erkek despotluğuna mahkûm bir köle haline sokmuştur.

* 2:229 Boşama, aylarca süren bir olaydır; Hadis ve Sünnet izleyicilerinin ileri sürdükleri gibi ağızdan çıkan birkaç söz değildir. "Üç kere seni boşadım" demekle kadın üç kere boşanmış olmaz. Üç boşama olayının gerçekleşmesi için üç evlenme olayının da gerçekleşmesi gerekir. Allah'ın tanıdığı iki boşama olayından sonra tekrar evlenebilme hakkını, uydurma rivayetlerle ortadan kaldıranların bazıları, örneğin Hanefi mezhebi, tehdit altında karısını boşadığını söyleyen veya yazan kişinin karısının boş olacağını ve bir daha evlenemeyeceklerini bile iddia etmişlerdir. Mezhep-çiler, üç kelimeyle boşamanın getirdiği aile facialarını hülle denen bir gecelik zinayla gidermeye ve hülle yapan adamın kadını bir gece sonra boşamaması halinde kadının zorla boşatılabileceği gibi daha felaketli "çözümler" getirmişlerdir. Ayrıca bak 33:49. Boşanmış kadının ev ve nafakasını genel kural olarak erkek yüklenir (2:241).

2:230 Kadını yine (üçüncü kez) boşarsa, kadın başka birisiyle evlenmedikçe ona bundan sonra helal olmaz. Öteki adam da kadını boşarsa, **ALLAH**'ın yasasını gözeteceklerine inanırlarsa tekrar birbirlerine dönmelerinde bir sakınca yoktur. Bu **ALLAH**'ın yasasıdır; onu bilen bir toplum için açıkladık.*

Boşanmış Kadınları Sokağa Atmayın

2:231 Kadınları boşadığınız zaman, bekleme sürelerini (üç aybaşını) bitirdiler mi onları ya iyilikle yanınızda tutun veya iyilikle bırakın. İntikam almak için onlara zarar verecek şekilde tutmayın. Bunu yapan kendisine zulmetmiş olur. **ALLAH**'ın ayetlerini hafife almayın. **ALLAH**'ın size verdiği nimetlerini ve size öğüt vermek için size indirdiği kitabı ve hikmeti düşünün. **ALLAH**'ı dinleyin ve bilin ki **ALLAH** her şeyi Bilir.

2:232 Boşanan kadınlar bekleme sürelerini bitirdikten sonra, kocalarıyla güzellikle anlaştıkları taktirde o kadınların tekrar evlenmelerine engel olmayın. İçinizden **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayan kimseler bundan öğüt alır. Bu sizin için daha arı ve daha sağlıklıdır. Siz bilmeseniz de **ALLAH** bilir.

Boşanma Durumunda Çocuğun Emzirilmesi

2:233 Emzirme süresini tamamlamak isteyenler için analar bebeklerini tam iki yıl emzirmeli. Ananın yiyecek ve giyecek ihtiyacını ise çocuğun babası güzel ve uygun bir şekilde karşılamalı. Kimse kapasitesinin üzerinde sorumlu tutulamaz. Ne anne çocuğu yüzünden, ne de babası çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Bunu gerçekleştirmek mirasçısının da görevidir. Ana ve baba danışıp anlaştıktan sonra sütten kesmek isterse, ikisine de bir günah yoktur. Çocuklarınızı sütanneye emzirtmek isterseniz ücretini uygun bir biçimde ödediğiniz sürece size bir sorumluluk yoktur. **ALLAH**'ı dinleyin, **ALLAH** yaptıklarınızı Görür.

Dul Kadınlar

2:234 İçinizden ölen erkeklerin geride bıraktığı eşleri, dört ay ve on beklerler. Sürelerini doldurunca artık kendileri için uygun olanı yapmalarında size sorumluluk yoktur. **ALLAH** yaptıklarınızdan Haberlidir.*

2:235 Evlenme önerilerinizi o kadınlara bildirmenizden, ya da bu niyetinizi içinizde tutmanızdan dolayı size bir günah yoktur. **AL-**

---

*2:230 Din adamları, bu ayeti suistimal ederek Hülle denilen bir gecelik zinayı kurumlaştırmışlardır.

*2:234 Boşanmış kadınların bekleme süresi, bundan biraz daha kısa olup üç aybaşı hali görmesidir. Bak 2:228.

LAH onlar hakkında düşüneceğinizi bilir. Onlarla uygun ve erdemli bir şekilde konuşma amacının dışında gizlice sözleşip buluşmayın. Bekleme süreleri dolmadan onlarla nikah bağını kurmaya kalkışmayın. Bilin ki **ALLAH** içinizde olanı bilir; öyleyse O'ndan çekinin. Yine bilin ki **ALLAH** Bağışlayandır, Şefkatlidir.

Nişanı Bozma

2:236 Henüz dokunmadan, yahut mehirlerini biçmeden önce kadınları boşamanızda bir sakınca yok. Bu durumda ödemede bulunun. Zengin, kendi gücü oranında, yoksul da kendi gücü oranında verdikleri zarara uygun bir tazminat vermeli. Bu, güzel davrananların görevidir.*

2:237 Mehir biçtikten sonra, ancak onlara dokunmadan önce onları boşamışsanız kendilerine söz verdiğiniz mehrin yarısını vermelisiniz. Ancak, kadın hakkından vazgeçerse veya koca mehrin tümünü vermek isterse başka… Vazgeçmeniz daha erdemli bir davranıştır. Aranızdaki dostluğu unutmayın. **ALLAH** yaptıklarınızı Görendir.

Orta Namazına Dikkat Edin

2:238 Namazlara, özellikle orta namaza dikkat edin. Kendinizi tümüyle **ALLAH**'a vererek namaza durun.*

2:239 Bir kaygı ve endişeniz varsa, yaya veya binmiş olarak (namazı kılın.) Güvene kavuştuğunuz zaman, bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği gibi **ALLAH**'ı anın.*

Dul ve Boşanmış Kadınlara Yardım

2:240 Ölüp de geriye eşler bırakan erkekleriniz, eşlerinin evlerinden

---

*2:236 Mehir, erkeğin kadına ödemesi gereken ekonomik bir güvencedir. Evlilik anlaşmasının gerekli olan bedelidir. Kadın, evlenmekle daha büyük bir risk alır. Çocuk sahibi olup da boşanmış kadınlar genelde boşanmış erkeklerden daha çok sıkıntı çeker. Kuran, kadının ayrılma veya boşanma durumunda belli bir süre geçimini sağlayabilecek bir imkâna sahip olmasını ister. Böylece, kadınlar sokakta kalma korkusuyla kocalarının işkencesine katlanmazlar. Nikâhtan önce iki taraf arasında tartışılarak karara bağlanan mehrin, başlık parası ile hiçbir ilgisi yoktur. Mehir, kadının hakkıdır.

*2:238 Üç vakit namaz 2:238; 11:114; 17:78 ve 24:58 ayetlerinde anılır. Kuran vahyedildiği zaman, Yıllık tartışma konferansı, oruç ve zekât gibi namaz da halk tarafından biliniyordu. 8:35; 21:73; 22:78; 107:4 ayetlerine bakınız. "Orta namaz" olarak çevirdiğimiz "Assalatu al Vusta" ifadesini, "namaz en ölçülüdür /hayırlıdır" biçiminde anlayanlar günde üç namaz yerine iki namaz çıkarmaktadırlar.

*2:239 Örneğin, şehirlerarası yolculuklarda otobüsü veya uçağı kaçırma tehlikesine karşı, namazı oturarak kılabiliriz.

çıkarılmaksızın bir yıl boyunca geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etsinler. Çıkarlarsa, kendileri için uygun olanı yapmalarından siz sorumlu değilsiniz. **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir.*

2:241 Boşanmış kadınlar için de uygun bir geçim yardımı yapılmalı. Bu, erdemli kişilerin görevidir.

2:242 Düşünesiniz diye **ALLAH** ayetlerini böyle açıklar.

Tanrı Yolunda Çaba Harcamak

2:243 Sayıları binlerce olduğu halde ölüm korkusuyla yurtlarını terk edenler dikkatini çekti mi? **ALLAH** onlara "Ölün" dedi de sonra onları diriltti. **ALLAH** insanlara lütuf sahibidir; ancak insanların çoğu şükretmez.

2:244 **ALLAH** yolunda savaşın. Bilesiniz ki **ALLAH** İşitir, Bilir.*

2:245 Kat kat ödenecek güzel bir ödüncü kim **ALLAH**'a sunar? Kısan da açan da **ALLAH**'tır. O'na döndürüleceksiniz.

Talut ve Sözleşme Sandığı

2:246 Şu olay dikkatini çekmedi mi? İsrailoğullarının ileri gelenleri, Musa'dan sonra peygamberlerinden birine, "Bize bir lider atasan da **ALLAH** uğrunda savaşsak" demişlerdi. "Ya savaş gerekir de savaşmazsanız?!" demişti. Onlar, "Yurdumuzdan ve çocuklarımızdan uzaklaştırılmış durumda iken neden **ALLAH** yolunda savaşmayalım" diye karşılık vermişlerdi. Fakat kendilerine savaş farzedilince pek azı hariç yüz çevirdiler. **ALLAH** zalimleri Bilir.*

2:247 Peygamberleri onlara, "**ALLAH** size lider olarak Talut'u atadı" dedi. Onlar, "Biz yönetime ondan daha layık olduğumuz halde nasıl olur da üzerimize buyruk sahibi olabilir? Üstelik zengin biri de değil" dediler. O da, "**ALLAH** onu üzerinize seçti. Onun bilgi ve beden gücünü arttırdı" dedi. **ALLAH** mülkünü dilediğine verir. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.*

2:248 Peygamberleri onlara: "Onun hükümdarlığının kanıtı, sandığın size gelmesidir. Onda Rabbinizden bir huzur ve Musa ile Harun'un halkının geriye bıraktığı bir kalıntı bulacaksınız. Onu melekler taşımaktadır. Gerçeği onaylıyorsanız bunda sizi ikna edecek bir delil var."

---

*2:244 Kuran tüm insanları barışa çağırır (2:208). Nitekim evrensel parola olarak seçilen Selam veya Selamün Aleyküm ifadeleri insanları sürekli barışa çağırır (4:94). Savaşa sadece savunma için izin verilir. Savaşın temel prensipleri için bak 60:8-9.

*2:246 Aynı olay, Tevrat'ın 1. Samuel, Bab 9, ayet 10 'da anlatılır.

*2:247 Liderde bulunması gereken niteliklerin arasında bilgi ve vücut sağlığının önemli olduğu anlaşılıyor.

Talut ve Calut

2:249 Talut ordunun kumandasını alınca şunları bildirdi: "**ALLAH** sizi bir ırmakla sınayacak. Kim ondan içerse benden değildir. Kim onu tatmayıp sadece eliyle bir yudum alırsa bendendir." Pek azı dışında hepsi ondan içti. O, beraberindeki gerçeği onaylayanlarla ırmağı geçince, "Bugün Calut ve ordusuna karşı koyacak gücümüz yok" dediler. **ALLAH** ile karşılaşacaklarını sananlar ise şöyle dediler: "Sayıca az nice bölük, **ALLAH**'ın izniyle kalabalık bölükleri yenmiştir. **ALLAH** sabredenlerle beraberdir."

2:250 Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında şöyle dediler: "Rabbimiz, bize direnme gücü ver, ayaklarımızı sağlam tut, inkârcılara karşı bize yardım et."

2:251 Nihayet **ALLAH**'ın izniyle onları bozguna uğrattılar. Talut Calut'u öldürdü. **ALLAH** ona hükümdarlık ve anlayış verdi, ona dilediğini öğretti. **ALLAH** insanların bir kısmıyla bir kısmını savmasaydı yeryüzü bozulurdu. Fakat **ALLAH** tüm yaratıklara karşı lütuf sahibidir.

2:252 Bunlar, sana gerçek olarak okuduğumuz **ALLAH**'ın ayetleridir ve elbette sen elçilerden birisin.

Birçok Elçi/Tek Mesaj

2:253 O elçilerin bazısına diğerlerinden daha fazla lütufta bulunduk.Örneğin, kimileriyle **ALLAH** konuştu, kimilerini de derecelerle yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya apaçık deliller verdik ve onu Kutsal Ruh ile destekledik. **ALLAH** dileseydi, onların ardından gelenler kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirleriyle kavga etmezlerdi. Fakat anlaşmazlığa düştüler. Kimisi onayladı, kimisi inkâr etti. **ALLAH** dileseydi birbirleriyle savaşmazlardı. Fakat, **ALLAH** dilediğini yapar.*

2:254 Gerçeği onaylayanlar, ne alışverişin ne dostluğun ve ne de aracılığın (*şefaat*) olmadığı gün gelmeden önce size verdiklerimizden dağıtın. İnkar edenler zalimlerdir.*

---

*2:253 Bak 2:285.

*2:254 Sapkının kurnazca tuzaklarından biri de İsa, Muhammed peygamber gibi güçsüz yaratılmışlara şefaat yetkisi uydurmasıdır. Kuran boyunca, ahiret gününde; sadece gerçeği itiraf etmekten ibaret bir şefaatin olabileceği belirtilerek, kurtarıcı bir şefaat yetkisinin olmadığı bildirilir. Muhammed peygamberin biricik şefaati, Kuran'ı dinlemeyerek kendisini putlaştıranlar aleyhinde olacaktır. Bak 25:30; 72:21; 79:38. Ayrıca, 2:48; 2:123; 6:51; 6:70; 19:87; 20:109; 21:28; 39:44.

Tanrı

2:255 **ALLAH**: O'ndan başka tanrı yoktur, Yaşayandır, Sürekli Gözetendir. Kendisini ne dalgınlık ne de uyuklama tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. İzni olmadan kim O'nun katında aracılık edebilir? Onların geçmişini ve geleceğini bilir. Dilediği miktar dışında O'nun bilgisinden hiçbir şeyi kavrayamazlar. Egemenliği gökleri ve yeri kapsamıştır. Onları düzen içinde korumak onu yormaz. O Yücedir, Büyüktür.

Özgürlük

2:256 Dinde zorlama yoktur. Artık doğruluk, sapıklıktan ayrılmıştır. Kim ki azgın küstahı inkâr edip **ALLAH**'ı onaylarsa, kopmaz ve sağlam bir bağa yapışmıştır. **ALLAH** İşitir, Bilir.*

2:257 **ALLAH** gerçeği onaylayanların egemeni ve dostudur; onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. İnkar edenlerin dostları ise azgın ve küstahlardır; onları aydınlıktan karanlığa çıkarırlar. Onlar ateş halkıdır, onlar orada sürekli kalıcıdır.

İbrahim Kralla Tartışıyor

2:258 **ALLAH** kendisine hükümdarlık verdiği halde, İbrahim ile Rabbi hakkında tartışan dikkatini çekmedi mi? İbrahim, "Benim Rabbim O'dur ki yaşatır ve öldürür" deyince, "Ben de yaşatır ve öldürürüm" demişti. İbrahim, "**ALLAH** güneşi doğudan getiriyor. Sen de batıdan getirsene" deyince inkârcı adam şaşırıp kalmıştı. **ALLAH** zalim toplumu doğruya iletmez.*

Onaylamayı Destekleyici Kanıtlar

2:259 Yahut şu kimse gibisi de… Altı üstüne gelmiş yıkıntı bir kasabaya uğrar ve "**ALLAH** bunu ölümünden sonra nasıl diriltebilir" der. Bunun üzerine **ALLAH** onu yüz sene ölü bıraktıktan sonra diriltti. "Burada ne kadar kaldın" dedi. "Birgün yahut gü-

---

*2:256 Kuran defalarca dinde zorlama olmadığını ilan etmesine rağmen Hadis ve Sünnet izleyicileri, Kuran'a aykırı olarak despot bir şeriat icat etmişler ve yüzyıllarca insanları baskı altında tutmuşlardır. Kuran, dinde zorlamayı reddederek federal bir laik sistem öngörür (5:43-48). Nitekim Kuran'dan başka bir kaynak kabul etmeyen Muhammed peygamberin (6:114) kurucu lideri olduğu Medine Site devleti, farklı dinleri ve yasaları izleyen gruplara özerk bölgeler vererek federal laik bir düzenin örneğini oluşturdu. Kuran'ı anayasa olarak kabul eden müslümanlar ile diğer yasaları izleyenler arasındaki ilişkiler aralarında imzalanan ortak bir yasaya göre belirlenir. Bak 2:217; 2:256; 4:88-90; 4:137-140; 10:99; 18:29; 88:21,22.

*2:258 Bu tartışmada İbrahim'in yöntemi ilgi çekicidir. Kralın, "Ben de yaşatır öldürürüm" biçimindeki demagojisini tartışmayarak bir başka soruya geçiyor. Bak 13:15.

nün bir parçası kadar kaldım" dedi. "Hayır, sen yüz yıl kaldın. Yiyeceğine ve içeceğine bak hâlâ bozulmamış. Eşeğine de bak. Seni halk için bir delil yaptık. Kemiklere dikkat et, onları nasıl üstüste koyuyor, sonra onlara nasıl da et giydiriyoruz." Durum kendisine aydınlanınca, "Artık **ALLAH**'ın her şeye gücü yettiğini biliyorum" dedi.*

2:260 İbrahim, "Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster" demişti. "Yoksa onaylamıyor musun" dedi. "Elbette; ancak kalbimi güçlendirmesi için" dedi. "Dört kuş al ve onları iyice incele. Sonra her bir dağın üzerine onlardan bir parça yerleştir. Daha sonra onları çağır. Sana hemen gelecekler. Bilesin ki **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir" dedi.*

En İyi Yatırım

2:261 Paralarını **ALLAH** yolunda harcayanların örneği, her birinde yüz tane olmak üzere yedi başak veren tanenin durumuna benzer. **ALLAH** dileyene katlayarak verir. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.

2:262 Paralarını **ALLAH** yolunda harcadıktan sonra iyiliklerini başa kakıp eziyet etmeyenler için Rab'leri katında ödülleri vardır. Onlara korku ve üzüntü yok.

2:263 Güzel bir söz ve hoşgörü, peşinden onur kırıcı davranışlar getiren bir yardımdan daha hayırlıdır. **ALLAH** Zengindir, Şefkatlidir.

2:264 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylamadığı halde halka gösteriş için yardımda bulunan kişi gibi yardımlarınızı başa kakmakla ve eziyet etmekle boşa çıkarmayın. Bu tip davranışın örneği, üzerinde toz toprak biriken bir kayaya benzer ki şiddetli bir sağanak onu çıplak bırakır. Yaptıklarından hiçbir şey kazanamazlar. **ALLAH** inkârcı toplumu doğruya iletmez.

Yardım ve Kalitesi

2:265 **ALLAH**'ın rızasını kazanmak istedikleri ve buna ikna oldukları için paralarını harcayanların örneği, bol yağmur aldığında iki kat ürün veren, bol yağmur almasa bile çisentiyle yetinen yük-

---

* 2:259 Bak: 18:19-25.

* 2:260 "Benim mucizeye ihtiyacım yok" diyerek Kuran'ın matematiksel mucizesini görmek istemeyen sözde müslümanlar İbrahim'den daha mı güçlü bir onaya sahipler? Bak 60:4.

sek verimli bir bahçe örneği gibidir. **ALLAH** yaptıklarınızı görmektedir.

2:266 Biriniz ister mi ki, altından ırmaklar akan, her çeşit meyveyi içeren hurma ve üzüm bahçelerine ve küçük çocuklara sahip olsun da, kendisine yaşlılık, bahçesine de ateşli bir kasırga vursun yakıp kül etsin. Düşünmeniz için **ALLAH** size ayetlerini böyle açıklar.

2:267 Gerçeği onaylayanlar, kazandıklarınızdan ve sizin için yerden çıkardığımız nimetlerden yardım olarak verin. Size verilse, ancak gözünüz kapalı olarak kabul edebileceğiniz kötü mallarınızı yardım olarak vermeye kalkmayın. Bilin ki **ALLAH** Zengindir, Övgüye layıktır.

2:268 Sapkın size fakirliği söz verir ve kötülüğü emreder. **ALLAH** ise kendi tarafından sizin için bağışlama ve lütuf söz verir. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.

Bilgelik: Büyük Nimet

2:269 Bilgeliği dilediğine verir. Kime bilgelik verilmişse ona çok büyük iyilik yapılmıştır. Düşünce sahiplerinden başkası öğüt almaz.

2:270 **ALLAH** ettiğiniz her ekonomik yardımı, adadığınız her adağı bilir. Zalimlerin yardımcısı yoktur.

Yaptığınız Her İyilik Değerlendirilir

2:271 Yardımlarınızı açıklasanız, ne güzel. Ancak onları gizleyerek muhtaçlara verseniz daha iyidir ve bu bazı günahlarınızı örter. **ALLAH** yaptığınızı haber alır.

2:272 Onları doğruya iletmek sana düşmez. Ancak **ALLAH** dilediğini doğruya iletir. Muhtaçlara ettiğiniz her iyilik kendi yararınızadır. Yardımlarınız yalnız **ALLAH** için olmalı. Yaptığınız her iyiliğin karşılığı size eksiksiz ödenecektir. Haksızlığa uğratılmayacaksınız.*

2:273 **ALLAH** yolundaki çalışmasından ötürü özgürlükleri kısıtlanarak göç etme imkanından yoksun bırakılmış ihtiyaç sahiplerine verin. Onları tanımayanlar, onurlu tavırlarından ötürü onları zengin sanır. Onları yüzlerinden tanırsın. Halktan yardım dilenmezler. Ettiğiniz her iyiliği **ALLAH** bilir.

2:274 Paralarını gece ve gündüz gizli ve açık yardım için verenlerin

* 2:272 Bak 57:22-23.

ödülü Rab'lerinin yanındadır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmezler.

Tefecilik Yapmayın

2:275 Tefecilikle para yiyenler, sapkının çarptığı kimse gibi ayağa kalkarlar. Bu, onların, "Tefecilik alışveriş gibidir" demelerinden ötürüdür. Halbuki **ALLAH** alışverişi helal, tefeciliği ise haram kıldı. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de vazgeçerse, geçmişte kazandıklarını tutabilir; işi de **ALLAH**'a kalmıştır. Devam edenler ise cehennem halkıdır ve orada sürekli kalırlar.*

2:276 **ALLAH** tefeciliği mahkûm eder, karşılıksız yardımı destekler. **ALLAH** hiçbir günahkar nankörü sevmez.

2:277 Gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürerek namazı gözetenlerin ve zekatı verenlerin ödülleri Rab'leri katındadır. Onlar için korku yoktur ve onlar üzülmezler.

2:278 Ey gerçeği onaylayanlar, gerçekten Gerçeği onaylıyorsanız **ALLAH**'ı dinleyin ve her çeşit tefecilik kalıntısını terk edin.

2:279 Böyle yapmazsanız **ALLAH**'tan ve elçisinden bir savaş bekleyin. Tövbe ederseniz anaparanız yine sizindir. Ne haksızlık edin ne de haksızlığa uğrayın.

2:280 Borçlu darlık içinde ise, bir kolaylığa çıkıncaya kadar beklemek gerekir. Borcu karşılıksız yardım olarak bağışlarsanız sizin için daha iyidir, bir bilseniz.

2:281 **ALLAH**'a döndürüleceğiniz günden sakının. Herkese kazandığının karşılığı haksızlık edilmeden ödenecek.

Finansal İşlemlerinizi Kaydediniz

2:282 Gerçeği onaylayanlar! Belirli bir süre için birbirinize borç verdiğiniz zaman onu yazın. Sizden bir yazıcı onu adaletle yazsın. Yazıcı, **ALLAH**'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, yazsın. Borçlanan kişi de dikte ettirsin. Rabbi olan **ALLAH**'tan korksun, onda sahtekârlık yapmasın. Borçlanan kişi aklı ermez veya çaresiz, ya da dikte etmekten aciz ise velisi adaletle yazdırmalı. Erkeklerinizden iki şahit de tanıklık etsin. İki erkek şahit bulamazsanız dilediğiniz şahitlerden bir erkek ve iki kadın seçiniz ki kadınlardan biri yanıldığında diğeri ona hatırlatsın. Şahitler, çağrıldıkları vakit çekinmesin. Az olsun, çok olsun, ödeme tarihi ile birlikte onu yazmaktan üşenmeyin. Bu,

* 2:275-281 Bireylerin zaruri ihtiyaçlarını sömürenler, tefeciliği ticaret diye savunur. Bak 3:130; 4:161.

ALLAH katında daha adaletli, tanıklık açısından daha sağlam ve kuşkulanmamanız için daha uygundur. Yalnız, ticaret peşin olursa onu yazmamanızda bir sakınca yok. Alışveriş yaptığınızda tanıklarınız bulunsun. Yazana da tanığa da zarar verilmesin. Aksi halde kendinize kötülük edersiniz. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH** size öğretiyor. **ALLAH** her şeyi bilir.*

2:283 Yolculukta olup bir yazıcı bulamasanız, ödemeyi garantileyecek bir senet veya makbuz gönderin. Birbirinize bu şekilde güvenirseniz, senedin sahibi ödemeyi zamanında yapsın ve Rabbi olan **ALLAH**'ı saysın. Tanıklığı gizlemeyin. Kim gizlerse kalbi günahkardır. **ALLAH** tüm yaptıklarınızı bilir.

2:284 Yerde ve göklerde olanlar **ALLAH**'ındır. İçinizdekini açıklasanız da gizleseniz de **ALLAH** sizi ondan sorumlu tutar. Dilediğini bağışlar, dilediğini cezalandırır. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.

Tanrı'nın Elçileri Arasında Ayrım Yapmayınız

2:285 Elçi, Rabbinden kendisine indirileni onayladı, gerçeği onaylayanlar da… Hepsi, **ALLAH**'ı, meleklerini, kitaplarını ve elçilerini onaylarlar: "Elçilerinin hiçbirisi arasında ayrım yapmayız." Derler ki: "İşittik ve uyduk. Rabbimiz bizi bağışla; dönüş sanadır."*

---

*2:282 Bu tanıklık uygulaması sadece alışveriştedir. Bu ayetten, kadının zeka, hafıza veya güvenilirlik açısından erkeklerden aşağı olduğu çıkarılamaz (24:6-9; 3:195). Hadislere dayanan bu yorum diğer ayetlerle çelişir. Bir erkek yerine iki kadının tanıklığı, erkek ve kadının İslam toplumu içinde genelde öğütlenen rollerinin istatistiksel yansımasından ibarettir. Kadınların erkeklerden daha çok çocuk yetiştirme ve ev işleriyle meşgul olması ister istemez istatistiksel olarak onları finansal işlemler konusunda erkeklerden daha az bir deneyime sahip olmalarına yol açar. Günümüzün ileri kayıt ve belgeleme teknolojisi ve çok detaylı yazılmış kontratlar yazılı belgelere ek olarak sözlü tanıklığa olan gereksinimi alabildiğine azaltmış bulunuyor.

*2:285 Hıristiyanlar gibi müslümanlar da elçilerini diğer elçilerle üstünlük yarışına sokarak Kuran ile çelişen iddialarda bulunmuşlardır. Peygamber Muhammed'in diğer peygamberlerden üstün olduğunu desteklemek için yüzlerce Hadis ve mucize uydurulmuştur. Örneğin tüm evrenin Mu-hammed peygamber için yaratıldığı iddiası (levlake levlake lema khalaktul eflake) "Hadis-i kudsi" diye Tanrı'ya yakıştırılmıştır. Muhammed peygambere iftira edilen "cinsel mucizeler" ise onu seks düşkünü olarak tanıtmaktadır. Buhari başta olmak üzere "sahih Hadis kitapları" Muham-med peygamberin seks hayatıyla ilgili iğrenç abartmalarla doludur. Kendi seks fantezilerini peygambere yakıştırdıkları yalanlarla kutsallaştıran din adamları yaptıklarının hesabını verecektir (6:112).

Biricik Mevlamız (Mevlana)

2:286 **ALLAH** kişiye ancak kapasitesi kadar yükler. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kazandığı kötülükse kendi zararınadır. "Rabbimiz, unutur yahut yanılırsak bizi sorumlu tutma! Rabbimiz, bizden öncekilere yüklediğin gibi bize ağır sorumluluk yükleme! Rabbimiz, gücümüzün yetmeyeceği şeyleri bize yükleme! Bizi hoşgör, bizi bağışla ve bize acı! Sensin bizim efendimiz/egemenimiz (*mevlana*). İnkarcılar topluluğuna karşı bize yardım et!"*

---

*2:286 "Mevla" (egemen/koruyucu/efendi) kelimesi Kuran'da 18 kez geçmekte ve bunlardan 13 tanesi Tanrı için kullanılır (2:286; 3:150; 6:62; 8:40; 9:51; 10:30; 22:78; 47:11; 66:2,4); geri kalan 5 tanesi de Tanrı'dan başkaları için putperestlerin bir yakıştırması olarak veya olumsuz anlamda kullanılır (16:76; 22:13; 44:41; 57:15). Kuran'da sadece Tanrı için kullanılan "Mevlana (Bizim dostumuz/egemenimiz/koruyucumuz)" ifadesi, halk tarafından din adamlarına yakıştırılmıştır. Hatta Hindistan ve Pakistan gibi ülkelerde din adamları, bu ayete rağmen kendilerini, dinsel amaçla, "Mevlana" ünvanıyla anmayı adet haline getirmişlerdir. Bak 6:62; 8:40; 9:31; 9:51; 10:30; 22:13,78; 34:41; 42:21; 47:11; 66:2,4. "Veli" (dost/yakın arkadaş) kelimesi ise hem Tanrı için ve hem insanlar için kullanılır. Tanrı müminlerin velisidir ve müminler de birbirlerinin velisidir.

Üç

İMRAN AİLESİ / ALİ İMRAN

3:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
3:1 A1L30M40*
3:2 **ALLAH**: O'ndan başka tanrı yoktur; Diridir, Gözetendir.
3:3 Sana bu kitabı, kendisinden öncekileri onaylayıcı olarak gerçekle indirdi. Tevrat'ı ve İncil'i de indirdi,
3:4 Bundan önce insanlara yol gösterici olarak… Yasalar kitabını indirdi. **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr edenlere çetin bir azap vardır. **ALLAH** Üstündür, Öç Alandır.
3:5 Yerde ve gökte hiçbir şey **ALLAH**'a gizli kalmaz.
3:6 Rahimlerde size dilediği şekilde biçim veren O'dur. O'ndan başka tanrı yoktur; Üstündür, Bilgedir.

Çok Anlamlı Ayetler: Bilgi ve Dürüstlük Düzeyini Sınayan Noktalar

3:7 O ki sana bu kitabı indirdi. Onun bazı ayetleri kesin anlamlıdır (*muhkem*), ki bunlar kitabın özüdür. Diğerleri de benzer anlamlıdır (*müteşabih*). Kalplerinde hastalık bulunanlar, insanları şaşırtmak ve farklı anlam vermek için benzer anlamlı olanlarının ardına düşerler. Onların tevilini yalnızca **ALLAH** bilir. İlim sahipleri de. "Hepsi Rabbimiz katındandır, hepsini onayladık." derler. Akıl ve anlayış sahiplerinden başkası öğüt almaz.*
3:8 "Rabbimiz, bizi doğruya ulaştırdıktan sonra kalplerimizin eğrilmesine izin verme. Üzerimize rahmetini yağdır; kuşkusuz sen Bağışta Bulunansın."
3:9 "Rabbimiz, gerçekleşmesi kuşku götürmeyen günde insanları toplayacak olan sensin." **ALLAH** sözünden dönmez.

---

*3:001 Kuran'ın matematiksel mucizesinin bir parçası olan bu harfler hakkında detaylı bilgi için 2:1 ayetinin dipnotuna bakınız.

*3:007 Müteşabih, "birbirine benzer" demektir (bak 2:118; 2:70; 4:157; 6:99; 6:141; 2:25). Müteşabih (mecazi veya benzer anlamlı) ayetlerden söz eden bu ayetin kendisinin de müteşabih olması ilginçtir. Müteşabihlere örnek olarak 2:106; 16:44; 17:46; 23:14; 41:44; 56:79 ayetlerine bakınız. Bu konudaki bir tartışmayı çevirinin sonundaki Notlar bölümünde bulabilirsiniz. Bak 39:23.

İnkârcılar: Sonunda Kaybederler

3:10 İnkârcıların ne paraları ne de çocukları **ALLAH**'a karşı hiçbir yarar sağlamaz. Onlar ateşin yakıtıdır.

3:11 Firavunun halkı veya onlardan öncekilerin durumu gibi… Ayetlerimizi (vahiy ve mucizelerimizi) yalanladılar ve **ALLAH** da onları suçüstü yakaladı. **ALLAH**'ın cezalandırması şiddetlidir.*

3:12 İnkârcılara şunu söyle: "Yenilecek ve cehenneme sürüleceksiniz." Ne kötü bir konuttur.

Gerçeği onaylayanlar: Sonunda Kazanırlar

3:13 Karşılaşan iki orduda sizin için bir ders var. Ordulardan birisi **ALLAH** yolunda savaşırken diğeri de inkârcı idi. Onları gözleriyle kendilerinin iki katı olarak görüyorlardı. **ALLAH** dilediğini zaferle destekler. Bunda görüş sahipleri için bir ibret vardır.

3:14 Kadınları, çocukları, yığınlarla altın ve gümüşü, eğitilmiş atları, davarları ve ekinleri sevmek gibi zevkler insanlara alımlı görünür. Bunlar dünya hayatının nimetleridir. Oysa gidilecek en güzel yer **ALLAH** katındadır.

3:15 De ki: "Bundan daha iyisini size haber vereyim mi? Erdemliler için Rab'lerinin yanında altlarından ırmaklar akan, içinde sonsuz kalacakları bahçeler, tertemiz eşler ve **ALLAH**'ın onayını kazanmaktan dolayı mutluluk vardır." **ALLAH** kulları görür.

3:16 Onlar ki: "Rabbimiz, biz onayladık, günahlarımızı bağışla ve bizi cehennem azabından koru" derler.

3:17 Onlar, sabredenlerdir, doğru sözlülerdir, gönülden teslim olanlardır, insanlara yardım edenler ve seherlerde/gönülden bağışlanma dileyenlerdir.

İslam'ın Temel İlkesi

3:18 **ALLAH**, kendisinden başka tanrı olmadığına şehadet eder; melekler ve adaleti gözeten ilim sahipleri de… O'ndan başka tanrı yoktur. Üstündür, Bilgedir.*

---

*3:011 Kuran'da "ayet" kelimesi sadece "mucize, delil, ders" anlamına gelirken, çoğulu olan "ayat (ayetler)" ise buna ek olarak "Tanrısal kitapların cümleleri" için kullanılır. Bu yüzden, Kuran'da geçen "ayetler" kelimesi, çoğu yerde bütün bu anlamları kapsayarak anlama zenginlik katmaktadır. Bu gerçeği her defasında parantezle vurgulamadık. Bak 2:106.

*3:018 İslam'ın ilk şartı olarak bilinen "Şehadet", Allah'tan başka tanrı olmadığının itiraf edilmesidir. Kuran'da otuz kez geçen "la ilahe illa Allah" ifadesi hiçbir yerde bir başka isimle birlikte geçmez. Bu şehadetle yetinmeyip Allah'ın Tekliğini ilan ederken, Allah'ı tek başına yeterli görmemek ve isminin yanında herhangi bir ismi anmayı gerekli görmek şirk hastalığının bir

belirtisidir. Muhammed peygamberden seneler sonra, tüm ilahi dinlerin değişmez ortak sloganı olan şehadete Muhammed peygamberin ismini ilave edenler bu davranışlarıyla Kuran'ın birçok ilkesini çiğnemişlerdir. Camilerde Tanrı'nın isminin yanına, Muhammed peygamberin ismine ek olarak Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Hasan ve Hüseyin gibi diğer putlaştırılmış isimler eklenmiştir. Şiiler ise farklı bir put koleksiyonuna sahip olup camilerini onların isimleriyle süslerler. Muhammed peygamberin isminin geçtiği dört ayet var; bu ayetleri camiye asmak yanlış mı diye itiraz edenler olabilir. Mescitlerin duvarlarına cennetteki hurilerden söz eden tüm ayetleri güzel hatlarla yazıp asmanın yahut sadece cehennem ile ilgili ayetleri seçmenin bir zararı mı var? Sadece İsa veya Musa ile ilgili ayetleri seçmeye ne demeli? Münafıklarla ilgili ayetler niye olmasın? Mescitlerin duvarına tüm Kuran asılırsa bir sorun olmaz. Ama Kuran'dan bazı ayetler özellikle seçilince işte orada niyet önemli oluyor. Kuran'dan bazı ayetler seçilecekse, sadece Allah'tan sözeden ayetler asılabilir. Örneğin 39:44-45 veya 39:11-12 ayetleri… Ayrıca, mescitlerin duvarına ayet asılacak diye bir kural da yok? Bak 2:285; 3:64; 39:45; 53:23; 72:18.

Muhammed isminin kelime-i şehadete Kuran'ın vahyinden onlarca yıl sonra eklendiğini kanıtlayan ve açıklayan arkeolojik belgelere sahibiz. Örneğin, Muhammed peygamberin dünyadan ayrılışından 80 yıl sonra, Hicri 90 (Miladi 710) yılında Ümeyye döneminde basılan altın sikkeler Kuran'daki ayetleri destekliyor, hadis ve sünnet yoluyla yapılan çarpıtmaları işfa ediyor. Muhammed peygamberden seksen yıl sonra bile putperestler Muhammed ismini şehadete doğrudan eklemeye cesaret edemiyorlardı. Ancak, eski putlarını Muhammed ile değiştiren putperestler Muhammed ismini önce altın sikkelerin etrafına, daha sonra ortasına eklemeyi ve daha sonra da Tevhid ifadesine eklemeyi başardılar. İnşası birkaç yüz yıl süren (1) Kenarlama, (2) Ortalama ve (3) Birleştirme diye özetleyebileceğimiz üç şeytani basamak!

Emeviler döneminde miladi 710 ve 730 tarihlerinde basılan altın sikkelere bakınız. Bu dönemde "La ilahe illa Allah. Sadece O; O'nun ortağı yoktur" ifadeleri altın paraların orta yerde yer alıyordu. Ancak, Tevhidi yani Birlemeyi yüzyıllar sonra Binlemeye çeviren müşrikler, bu tahrifatlarını Şeytandan aldıkları ilham ile yavaş yavaş gerçekleştirdiler. Müşrikler, Emeviler döneminde birlemeyi ikilemeye çevirmek için sinsi ve metodik bir yöntem izlediler. Bu tahrifat için, daha önce Yahudilerin ustalıkla becerdiği "kelimeleri bağlamlarından koparma" yöntemini kullandılar.

Her müslümanın saygı duyduğu bir ayeti kullanmaya karar verdiler ve amaçları için 48:28 ayetini uygun gördüler. Ayetteki "Muhammedun Rasul Allah" yani "Tanrı'nın elçisi Muhammed..." ifadesi tek başına bir cümle olmayıp, bir cümlenin parçasıdır. Kuran'ın birçok ayetini suistimal ederek Kuran dışında kaynaklar oluşturan kafanın umurunda değildi bu gerçek. Muhammed'in ismini 48:28 ayetindeki bağlamından kopardıktan ve "şahit olarak Allah yeter" ifadesini kırpıp çıkardıktan sonra onu ikinci nesil altın paraların etrafına yerleştirdiler. Ayetin bağlamından koparılıp anlamı veya vurgusu çarpıtılan bölümü altın sikkelerin etrafına yerleştirmek için ilginç bir ameliyat gerçekleştirdiler. Yani ortadan değil; kenardan yavaş yavaş alıştırmakla başladılar. Paranın diğer tarafındaki 112'inci sureden alıntılanan bazı kelimeler Tanrı'nın birliğini vurguluyor ve ortakları reddediyor. Emevi ve Abbasi sikkeleri daha sonra basılan üçüncü nesil altın sikkelerde Muhammed'in ismini orta yere, Allah'ın ismi yanına koymuştur. Bu önemli tahrifat yüzyıllar süren tedrici bir entrika ile gerçekleşti.

Tek Gerçek Din: Tanrı'ya Teslimiyet

3:19 **ALLAH** tarafından onaylanan biricik din, barış içinde teslim olmak (*İslam*) tır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine bilgi geldikten sonra sırf aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr edenler için **ALLAH** hesabı çabuk görür.*

3:20 Seninle tartışırlarsa, "Ben ve beni izleyenler kendimizi **ALLAH**'a teslim ettik" de. Kitap verilenlere ve kitap verilmeyenlere (*ümmilere*), "Teslim oldunuz mu" de. Teslim olurlarsa, doğ-

---

Abbasiler döneminde miladi 750 yıllarında basılan paraya bakınız. Muhammed'i putlaştıranlar, onun vefatından yüz küsür yıl sonra nihayet onun ismini Allah'ın isminin bulunduğu merkezi yere koydular. Bu altın ve gümüş paraların bir tarafında La ilahe illa Allah, diğer tarafında da Muhammedun Resulullah yer alıyordu.

Önce ayetten kırpılarak altı ve gümüş paraların kenarına sinsice sokulan Muhammed kelimesi, daha önce sadece Allah için kullanılan orta bölüme, paranın bir tarafına yerleştiriliyor. Paraların bir tarafına Allah ismini bir tarafına da Muhammed ismini koymak kısa bir sürede gerçekleşmedi. Bu uygulama, yüz yılı aşan bir süre boyunca sinsice uygulanan üç basamaklı şeytani bir devrimin ikinci basamağını oluşturuyor.

Günümüzde Sünni ve Şii çevrelerce, Kuran'a inat doğma olarak kabul edilen Kelime-i Tesniye (İkileme İfadesi), yani Allah'tan başka ilah olmadığını ifade eden La ilahe İlla Allah kelimesini Muhammedun Resulullah ifadesi ile birleştirme hastalığı daha sonra üçüncü bir şeytani müdahale ile başarıldı.

Şimdi de Abbasiler döneminin son yıllarında miladi 1200 yıllarında basılan sikkeye bakınız. Nihayet üçüncü merhalede Allah'ın ismiyle Mu-ham-med ismi Kelime-i Tesniye olarak altın paranın bir tarafının ortasında birleştirildi. Dikkat ederseniz, diğer tarafta boşalan yere şeytanın halifesinin ismi yerleştirilmiştir: İmam Abdul ... Emirül Mümiminin, diye!

Bu üçüncü basamağın başlangıç tarihlerini şimdilik tam bilmiyoruz. Araştırmacıları bu arkeolojik delileri incelemeye ve Kelime-i Tevhid'i Kelime-i Tesniye'ye çeviren üçlü basamağın tam tarihlerini çıkarmaya davet ediyorum.

*3:019 İslam dini bir özel isim olmayıp, insanlık tarihi boyunca Allah'a teslim olanların sahip olduğu paradigmadır. İslam akıl dinidir; akılsız nakilcilik şeytanın tuzağıdır. İslam dini evrenseldir (3:83), tek geçerli dindir (3:85), ırkları birleştiricidir (49:13), ulusları barıştırıcıdır (2:62; 2:135-136), herkese adaleti vaadeder (5:8), kişisel deneyimin ötesinde objektif delil gerektirir (3:86; 2:111; 21:24; 74:30), korunmuş ve matematiksel olarak kodlanmış bir kitaba sahiptir (15:9; 2:23), barış ve realiteyi savunur (60:8,9), aracılar ve ruhbanlar tanımaz (2:48, 9:31,34), servet dağılımını teşvik eder (59:7), üretimsiz ekonomiye tolerans göstermez (5:90; 3:130), toplumsal işlerin yürütülmesinde danışmayı gerekli görür (42:38), kişiye büyük değer verir (5:32), kadına değer verir (3:195; 4:124; 16:97), doğa ve çevre ile uyum içinde olmamızı ister (30:41); öğrenmede metot olarak akıl ve deneyi kullanır (17:36)… Kısacası, İslam, evrendeki fiziksel yasalara ve onların dayattığı sosyal kurallara uygun bir yaşam sürmek ve evrenin yaratıcısına gönülden teslim olmaktır.

ruyu bulurlar. Yüz çevirirlerse, görevin sadece duyurmaktır. **ALLAH** kulları görür.*

3:21 **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr edenlere, haksız yere peygamberleri öldürenlere ve halkın arasında adaleti savunanları öldürenlere acıklı bir azabı müjdele.

3:22 Onlar, dünya ve ahirette yaptıkları boşa çıkanlardır. Onlara yardım eden de olmayacak.

3:23 Kitaptan kendilerine bir pay verilmiş olanlara baksana, aralarında hükmetmeleri için **ALLAH**'ın kitabına çağrılıyorlar da onlardan bir grup yüz çevirip geri dönüyor.

3:24 Çünkü onlar, "Cehennem sayılı birkaç günün dışında bize dokunmayacak" dediler. Uydurdukları şeyler onları dinlerinde böylece yanıltmıştır.*

3:25 Herkese kazandığının karşılığı haksızlık yapılmadan ödeneceği, gerçekleşmesinde kuşku olmayan o gün için onları topladığımızda halleri nice olacak?

Mutlak Yönetici

3:26 De ki: "Yöneticilerin Yöneticisi olan Tanrım, yönetimi dilediğine verir, dilediğini de yönetimden indirirsin. Dilediğini yükseltir, dilediğini de alçaltırsın. Tüm iyilikler senin elinde. Sen her şeye gücü yetensin!"*

3:27 "Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın. Diriyi ölüden çıkarırsın, ölüyü de diriden çıkarırsın. Dilediğini hesapsız rızıklandırırsın."

Arkadaşlarınızı Dikkatle Seçin

3:28 Gerçeği onaylayanlar, gerçeği onaylayanları bırakıp inkârcıları dost edinmesin. Kim bunu yaparsa **ALLAH** ile bir ilgisi kalmaz. Ancak onlardan korkmanız hali başka… **ALLAH** kendisi hakkında sizi uyarıyor. Dönüş **ALLAH**'adır.

3:29 De ki: "İçinizdeki düşüncelerinizi ister gizleyin, ister açıklayın, **ALLAH** bilir." Göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. **ALLAH**'ın gücü her şeye yeter.

---

* 3:020 "Ümmi" kelimesinin anlamı tahrif edilerek Muhammed peygamberin okuma yazma bilmediği yalanı uydurulmuştur. Bak 2:78; 7:157-158. Ümmi kelimesi Kitap Ehli olmayanlar için kullanıldığı gibi Ümmül-Kura (Kentlerin Anası) olarak tanımlanan başkent Mekke'ye atfen Başkentli anlamına da gelir (2:92). Her iki anlamda tarihsel olarak birbiriyle çakışır, zira Mekkeliler genelde Kitap Ehli değildiler.

* 3:024 Uydurma Hadisleri Kuran'a ortak koşanlar ilginçtir ki Yahudilerin bu iddiasını aynen tekrarlamışlardır. Bak 2:80-82.

3:30 Gün gelecek, her kişi yaptığı her iyiliği önünde hazır bulacaktır. İşlediği her kötülük ile kendisi arasında uzun bir mesafe olmasını isteyecek. **ALLAH** kendisi hakkında sizi uyarıyor. **ALLAH** kullara şefkatlidir.

3:31 De ki: " **ALLAH**'ı seviyorsanız beni izleyin ki **ALLAH** da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir."

3:32 "**ALLAH**'a ve elçiye itaat edin" de. Yüz çevirirlerse, elbette **ALLAH** inkârcıları sevmez.

İmran Ailesi ve Meryem'in Doğumu

3:33 **ALLAH** Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini halkların arasından seçti.

3:34 Birbirlerinin soyundan olarak… **ALLAH** İşitir, Bilir.

3:35 İmran'ın karısı demişti ki: "Rabbim, karnımdakini tamamıyla sana adadım, adağımı kabul buyur. Sen İşitensin, Bilensin."

3:36 Onu doğurunca, "Rabbim, onu kız doğurdum" dedi – **ALLAH** onun ne doğuracağını biliyordu– "Erkek kız gibi değil. Ona Meryem adını verdim. Onu ve soyunu, kovulmuş sapkından koruman için sana yalvarırım."

3:37 Rabbi, adağını güzel bir şekilde kabul etti ve onu Zekeriya'nın himayesinde güzel bir çiçek gibi yetiştirdi. Zekeriya, odanın köşesinde onun yanına her girişinde yanında yiyecekler bulurdu. "Meryem, bunlar sana nereden geliyor" diye sorduğunda, "Bu, **ALLAH** katındandır. **ALLAH** dilediğine hesapsız rızık verir" derdi.

Yahya'nın Doğumu

3:38 Zekeriya oracıkta Rabbine dua etti: "Rabbim" dedi, "katından bana tertemiz bir soy ver, Sen duaları işitensin."

3:39 Tapınakta durmuş namaz kılıyorken melekler ona, "**ALLAH** seni, **ALLAH**'ın Sözünü doğrulayacak, onurlu, iffetli ve erdemli bir peygamber olan Yahya ile müjdeliyor" diye seslendiler.

3:40 "Rabbim, ben yaşlı ve karım kısırken nasıl olur da bir oğlum olur" deyince, o, "Evet; ama **ALLAH** dilediğini yapar" dedi.

3:41 "Rabbim, bana bir alamet ver" dedi. "Alametin, üç gün işaretle anlaşmanın dışında halk ile konuşmamandır. Rabbini çokça an, akşam sabah O'nu düşün," dedi.*

---

*3:041 İnancın konusunda halka itibar etme; onlar senin için ne diyecekler diye endişelenme.

İsa

3:42 Denetçiler şöyle demişti: "Meryem, **ALLAH** seni seçip arındırdı; seni tüm kadınların üzerine seçti.
3:43 "Meryem, Rabbine teslim ol, secdeye kapan, eğilenlerle birlikte eğil."
3:44 Bunlar, sana vahyettiğimiz metafizik haberlerindendir. Meryem'e hangisi kefil olacak diye kura çekerlerken sen onların yanında değildin; çekiştikleri zaman da sen onların yanında değildin.
3:45 Denetçiler demişti ki: "Meryem, **ALLAH** seni kendisinden bir Söz ile müjdeliyor. Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir.* Dünyada da ahirette de önderlerdendir ve yakın olanlardandır.
3:46 "Beşikteyken de büyüyünce de insanlarla konuşacak ve iyilerden olacak."
3:47 "Rabbim! Bana bir beşer dokunmamışken nasıl olur da çocuğum olur" deyince, şöyle cevap verdi: "**ALLAH** dilediğini böyle yaratır. Herhangi bir şeyin olmasını dilediği an ona 'Ol' der ve o şey oluverir.
3:48 "Ona kitabı, bilgeliği, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek.
3:49 "İsrailoğullarına gönderilen bir elçi olarak: 'Ben size, Rabbinizden bir kanıt ile geldim. Size balçıktan kuş heykeli yapıp ona üflerim ve **ALLAH**'ın izniyle bir kuş oluverir. **ALLAH**'ın izniyle körü ve cüzzamlıyı iyileştirir, ölüyü diriltirim. Ne yediğinizi ve evlerinizde neler biriktirdiğinizi size bildirebilirim. Onaylayacaksanız bu kanıtlar sizin için yeterlidir.
3:50 " 'Benden önceki Tevrat'ı doğrulamak ve size haram edilen bazı şeyleri helal etmek için gönderildim. Size Rabbinizden bir kanıt getirdim. **ALLAH**'ı dinleyin ve beni izleyin.
3:51 " '**ALLAH** benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz; O'na hizmet edin. Budur doğru yol.'"*

İsa'nın Müslüman Öğrencileri

3:52 İsa onlardan inkârcı bir tavır sezince, "**ALLAH** yolunda kim bana yardımcı olacak" dedi. Öğrencileri, "Biz **ALLAH**'ın yardımcılarıyız; **ALLAH**'ı onayladık. Müslüman oluşumuza tanık ol" diye karşılık verdiler.

---

* 3:045,47 İsa Mesih, Allah'ın 'ol' sözüyle babasız doğduğu için Allah'ın Sözü olarak adlandırılmıştır. Kuran, İsa'yı putlaştıranları uyarmak için İsa'yı çoğunlukla "Meryem oğlu İsa" diye anar.

* 3:051 İsa, Yeni Ahit boyunca bunu tekrarlar. Bak, Yuhanna 20:17; Matta 7:21, Markos 12:29-33.

3:53 "Rabbimiz, indirdiğini onayladık ve elçiye uyduk, bizi tanıklar listesine yaz!"

İsa'nın Ölümü

3:54 Tuzak kurdular, **ALLAH** da tuzak kurdu. **ALLAH** tuzak kuranların en iyisidir.*

3:55 **ALLAH** İsa'ya şöyle demişti: "Senin dünyadaki hayatına son vereceğim ve kendime yükselteceğim. Seni inkâr edenlerden kurtaracağım ve sana uyanları Diriliş Günü'ne kadar inkâr edenlerin üzerinde tutacağım. Sonra, dönüşünüz banadır ve anlaşmazlığa düştüğünüz konularda aranızda ben hüküm vereceğim."

3:56 "Kâfirleri ise dünyada ve ahirette şiddetli bir şekilde cezalandıracağım; yardımcıları da olmayacak."

3:57 Gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürenlere gelince, ödülleri tam olarak ödenecek. **ALLAH** zalimleri sevmez.

3:58 Sana bu okuduklarımız, ayetlerden ve hikmetli mesajdandır.

3:59 **ALLAH**'a göre İsa'nın örneği, Adem'in örneği gibidir; topraktan biçimlendirdikten sonra ona "Ol" dedi ve o da oldu.*

3:60 Bu, Rabbinden gelen gerçektir; kuşkulananlardan olma.

3:61 Sana gelen bu bilgiden sonra her kim bu konuda seninle tartışırsa, de ki: "Gelin, çocuklarımızı, çocuklarınızı, kadınlarımızı, kadınlarınızı çağırarak bizlerle sizler bir araya gelelim ve sonra **ALLAH**'ın lanetinin yalancıların üzerine olması için lanetleşelim.

3:62 İşte, söylentilerin gerçeği bu. **ALLAH**'tan başka hiçbir tanrı yoktur ve elbette **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir.

3:63 Yüz çevirirlerse, elbette **ALLAH** bozguncuları bilir.

Birleştirici Ortak İlkeye Çağrı

3:64 De ki: "Kitaplılar! Bizimle sizin aranızda aynı olan bir ilkeye geliniz: **ALLAH**'tan başkasına hizmet etmeyelim ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım, birimiz diğerini **ALLAH**'tan sonra rabler edinmesin." Kabul etmezlerse, "Şahit olun, biz Müslümanlarız!" deyin.*

---

* 3:054-55 İsa'nın nefsi/bilinci vücuduna bir daha dönmemek üzere göğe çekildi, yeryüzündeki yaşamına son verildi. Düşmanları ise onun bilinci ayrılmış ama biyolojik olarak yaşayan bedenini astılar.

* 3:059 İsa ile Adem arasındaki benzerlik, matematiksel olarak da desteklenmiştir. Her iki isim Kuran boyunca 25'er defa olmak üzere eşit sayıda tekrarlanır.

* 3:064 Bu ilkeyi benimseyen herkes Müslüman'dır. Din adamları tek merkezli dinleri çok merkezli rakip dinler haline çevirmişlerdir. Astronomide "Kopernik Devrimi" dediğimiz devrimin bir benzeri tüm dünya dinleri için gereklidir. Buda, İsa, Muhammed vs. merkezli dinler yerine Tanrı merkezli bir din…

İbrahim

3:65 Ey kitap halkı, neden İbrahim hakkında tartışıp duruyorsunuz? Oysa İncil de Tevrat da ondan sonra indirildi. Aklınızı kullanmaz mısınız?

3:66 Bilgi sahibi olduğunuz konularda tartışıp duruyorsunuz! Peki hakkında hiçbir bilgiye sahip olamadığınız bir konuda nasıl tartışabiliyorsunuz? Siz bilmeyebilirsiniz; ama **ALLAH** bilir.

3:67 İbrahim ne Yahudi idi ne de Hıristiyan; tektanrıcı bir Müslümandı. Hiçbir zaman ortak koşanlardan olmadı.

3:68 İnsanların İbrahim'e en yakın olanları, onu izleyenler, bu peygamber ve gerçeği onaylayanlardır. **ALLAH** gerçeği onaylayanların egemeni ve dostudur.

3:69 Kitap halkından bir grup sizi saptırmak ister. Onlar sadece kendilerini saptırıyor. Farkında bile değiller.

3:70 Kitap halkı! Tanık olduğunuz halde neden **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?

3:71 Kitap halkı! Neden doğru ile yanlışı birbirine karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz?

3:72 Kitap halkından bir grup dedi ki: "Gerçeği onaylayanlara indirilmiş olana gündüzün başında onaylayın ve sonunda inkâr edin. Böylece belki dinlerinden dönerler."

3:73 "Sizin dininize uyandan başkasını onaylamayın." Sen de onlara, "Hidayet **ALLAH**'ın hidayetidir" de. "Size verilenin benzerinin bir başkasına verildiğini de onaylamayın; yoksa Rabbiniz hakkında sizinle tartışma hakkı kazanırlar" derlerse, "Lütuf **ALLAH**'ın elindedir, dilediğine verir" de. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.

3:74 Rahmetini dilediğine özgü kılar. **ALLAH** Büyük Lütuf Sahibidir.

Herkese Karşı Dürüst Ol

3:75 Kitap halkından öylesi var ki kendisine yığınla emanet bıraksan sana aynen öder. Fakat onlardan öylesi de var ki kendisine bir dinar emanet etsen, başına dikilip durmadıkça geri ödemez. "Ümmilere karşı bizim bir sorumluluğumuz yok" dedikleri için böyle davranıyorlar ve bile bile yalanlarını **ALLAH**'a yakıştırıyorlar.*

---

*3:075 Din adamları, Kuran'ın Tanrı sözü olduğunu kanıtlamak için Kuran'daki "ümmi" kelimesinin anlamını kaydırarak Muhammed peygamberin okur-yazar olmadığını iddia ederler. Bu ayette olduğu gibi, Yahudiler ve Hıristiyanlar, Arap halkını, kitapları olanlar ve olmayanlar olarak iki gruba ayırıyorlardı. Yoksa geçmiş din adamlarının iddia ettiği gibi, Yahudiler ve Hı-

3:76 Kim sözünü yerine getirir ve erdemli bir yaşam sürerse, bilsin ki **ALLAH** erdemlileri sever.

3:77 **ALLAH**'a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir fiyata değişenlerin ahirette bir payları yoktur. **ALLAH** onlarla konuşmaz, Diriliş Günü'nde onlara bakmaz ve onları arındırmaz. Onlar için acıklı bir azap var.

Tanrı'nın Kitabına "Ayet" Eklemek İsteyenler

3:78 Onların bazısı, kitapta olmayanı kitaptan sanasınız diye dillerini bükerek kitaba benzetmeye çalışır ve **ALLAH** katından olmadığı halde, "Bu **ALLAH** katındandır" derler. Bile bile, **ALLAH** adına yalan söylerler.

3:79 **ALLAH**'ın kendisine kitap, bilgelik ve peygamberlik verdiği hiçbir insan, "**ALLAH**'tan sonra bana da hizmet ediniz" diye halkı kendisine çağırmaz. Aksine, "Öğrenip öğrettiğiniz kitap gereğince kendisini Rabbine adayan kullar olun" der.

3:80 Ve size, melekleri ve peygamberleri rabler edinmenizi de emretmez. Siz Müslüman olduktan sonra, size hiç inkârı emreder mi?*

Misakın Elçisi

3:81 **ALLAH** peygamberlerden (*nebilerden*) şöyle misak almıştı: "Size kitap ve hikmet vereceğim. Daha sonra, beraberinizdekileri doğrulayan bir elçi (*resul*) geldiğinde onu onaylayacak ve onu destekleyeceksiniz. Bunu kabul ettiniz mi ve bu sözleşmeyi yerine getireceğinize söz verdiniz mi" demişti. Onlar "Kabul ettik" deyince, "Öyleyse şahit olun, ben de sizinle beraber şahit olanlardanım" demişti.*

---

ristiyanlar, dinsel mücadelelerinde halkı okur-yazarlar ve okur-yazar olmayanlar diye iki gruba ayırmıyorlardı. Bak 2:78; 3:20; 7:157-158.

*3:080 Muhammed peygambere "Allah'ın oğlu" diyemeyenler, yakıştırdıkları sıfatlarla onu putlaştırıp müşrik oldular. Örneğin, Kelime-i Şehadet'e, yani Tanıklık Söylemine Allah'ın isminin yanına onun ismini koydular, namazda onun ismini zikrettiler, ezana onun ismini eklediler, peygamberlerin en üstünü olarak nitelediler, şefaat hikâyeleriyle ahirette kendilerini Allah'tan kurtaracak biri olarak kabul ettiler, doğumundan ölümüne kadar hiçbir günah işlemediğini ileri sürdüler, ona yakıştırılan yalanları dinlerinin ikinci kaynağı olarak izlediler, kainatın onun için yaratıldığını iddia ettiler. Allah'ın birçok ismini ona da verdiler. Kuran'a göre şirkin ta kendisi olan bu inanç ve davranışı sergileyenler müşrik olduklarını kabul etmezler (6:23).

*3:081 Bak 33:7 ve 33:40; Kitab-ı Mukaddes: Malaki 3:1-21, Luka 17:22-36 ve Matta 24:27. Kuran'da türevleri beş yüzden fazla geçen ReSuL (elçi) kelimesi Kuran'ın başından bu ayete kadar tüm türevleriyle birlikte 19 ayette geçer. Bir başka deyişle bu ayet baştan itibaren ReSeLe kelimesinin tüm türevleriyle geçtiği 19'uncu ayettir.

3:82 Bundan sonra kim dönerse yoldan çıkmıştır.
3:83 **ALLAH**'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde kim varsa ister istemez O'na teslim olmuştur ve hepsi O'na döndürülecektir.

Peygamberler Arasında Ayrım Yapmayınız

3:84 De ki: "**ALLAH**'ı, bize indirileni, İbrahim'i, İsmail'i, İshak'ı, Yakub'u ve torunlara indirileni; Musa'yı, İsa'yı ve peygamberlere Rab'leri tarafından verilenleri onayladık. Onların hiçbiri arasında ayrım yapmayız ve biz O'na teslim olanlarız."*

Sadece Bir Tek Din: Tanrı'ya Teslim Olmak

3:85 Kim İslam'dan (Tanrı'ya barış içinde teslim olmaktan) başka bir din ararsa kendisinden kabul edilmeyecek ve o ahirette kaybedenlerden olacaktır.
3:86 Gerçeği onayladıktan, elçinin doğru olduğuna tanık olduktan ve kendilerine açık delililer geldikten sonra, inkâr eden bir toplumu, **ALLAH** nasıl olur da doğruya iletir? **ALLAH** zalim toplumu hidayete ulaştırmaz.
3:87 Onlar, **ALLAH**'ın, meleklerin ve insanların toplu lanetini hak etmişlerdir.
3:88 Orada sürekli kalıcıdırlar; azapları hafifletilmez ve kendilerine bakılmaz.
3:89 Ancak, bundan sonra yönelip durumlarını düzeltenler başka. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Tövbenin Geçersiz Olduğu Durum

3:90 Gerçeği onaylamalarından sonra inkâr edip de inkârlarında ileri gidenlerin tövbeleri kabul edilmez; onlar artık tümüyle sapmış demektir.
3:91 İnkâr edip inkârcı olarak ölenler, dünya dolusu altını fidye olarak verseler dahi kendilerinden kabul edilmeyecektir. Onlar acıklı bir azabı hak ettiler ve hiçbir yardımcıları da olmayacak.

İyilik Yapmanın Kriteri

3:92 Sevdiğiniz şeylerden ekonomik yardım olarak vermedikçe erdemli bir kişi olamazsınız. Her neyi verirseniz **ALLAH** mutlaka onu bilir.

Yasal Maddeleri Yasaklamayın

3:93 Tevrat indirilmeden önce İsrail kendisine haram kılıncaya kadar

---

* 3:084 Demek ki elçileri sadece isimleriyle anmamız emrediliyor. Bak: 2:136; 33:56; 33:43; 9:99,103; 33:41-42.

İsrailoğullarına tüm yiyecekler helal idi. "Doğru sözlülerseniz Tevrat'ı getirip okuyun" de.

3:94 Artık kim yalanları **ALLAH**'a yakıştırırsa, işte zalimler onlardır.

3:95 De ki: "**ALLAH** doğruyu söyler; İbrahim'in tektanrıcı dinine uyun. O ortak koşanlardan olmadı."

Halkevi

3:96 Halk için kurulan ilk ev, tüm halklara bir hidayet kaynağı olan Bekke'deki kutlu evdir.*

3:97 Orada apaçık işaretler var: İbrahim'in (putperestliğe karşı) duruş yeridir. Oraya giren güvenlik içinde olmalı. Halktan yolculuğa gücü yetenler o Ev'i **ALLAH** için konferansa gitmekle yükümlüdür. Kim inkâr ederse bilsin ki **ALLAH** kimseye muhtaç değildir.

3:98 De ki: "Kitap halkı, **ALLAH** yaptıklarınıza tanıkken neden **ALLAH**'ın ayetlerini tanımıyorsunuz?"

3:99 De ki: "Kitap halkı, doğruya tanık olduğunuz halde neden **ALLAH**'ın yolunu değiştirmeye yeltenerek gerçeği onaylayanları saptırıyorsunuz? **ALLAH** yaptıklarınızdan habersiz değildir."

3:100 Gerçeği onaylayanlar! Kitap halkından bir kısmına uyarsanız gerçeği onaylamanızdan sonra sizi inkârcılığa döndürürler.

3:101 **ALLAH**'ın ayetleri size okunduğu ve O'nun elçisi aranızda olduğu halde nasıl olur da inkâr edersiniz? Kim **ALLAH**'a sarılırsa dosdoğru yola iletilmiştir.

3:102 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH**'ı gereğince dinleyin ve Müslümanlar (Tanrı'ya barış içinde teslim olanlar) olarak ölün.

Gerçeği onaylayanlar Birliktirler

3:103 **ALLAH**'ın ipine topluca sımsıkı sarılın; ayrılığa düşmeyin. **ALLAH**'ın size olan nimetini anımsayın. Siz birbirinize düşmanlar idiniz de kalplerinizi birleştirdi ve O'nun nimeti sayesinde kardeşler oldunuz. Bir ateş çukurunun kenarında idiniz, sizi ondan kurtardı. Yola gelesiniz diye **ALLAH** ayetlerini böyle açıklıyor.

3:104 İçinizde, iyiliğe çağıran, sağduyuyu öğütleyen ve kötülükten sakındıran bir topluluk olsun. Bunlar başaranlardır.

---

*3:096 Mekke, 48:24 ayetinde "Mekke" olarak yazılmasına rağmen burada "Bek-ke" şeklinde yazılması ilginçtir. Surenin başındaki harflerin 19 kodlu matematiksel sistemdeki rolü düşünülürse, "M" harfi yerine "B" harfinin kullanılmasının A.L.M. harfleriyle başlayan bu surede "M" harfinin sayımıyla ilişkisi anlaşılır. Ayrıca, Tevrat, Zebur 84:5 ayeti Bekke Vadisinden söz eder. Bekke'nin Mekke'den farklı olduğunu iddia edenler var.

Mezhep ve Tarikatlara Bölünmeyin

3:105 Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra ayrılık ve anlaşmazlığa düşenler gibi olmayınız. Onlar için büyük bir azap var.*

3:106 O gün bazı yüzler aklanır, bazı yüzlerse kararır. Yüzleri kararanlara: "Gerçeği onayladıktan sonra inkâr mı ettiniz? İnkârınızdan dolayı azabı tadın."

3:107 Yüzleri aklananlar ise **ALLAH**'ın rahmeti içindedir. Orada sürekli kalırlar.

3:108 Bunlar, sana dosdoğru olarak okuduğumuz **ALLAH**'ın ayetleridir. **ALLAH** hiç kimseye zulmetmek istemez.

3:109 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır ve tüm işler **ALLAH** tarafından kontrol edilir.

En İyi Topluluk

3:110 Siz, halk için çıkarılmış en iyi topluluksunuz. İyiliği öğütler, kötülükten sakındırır ve **ALLAH**'ı onaylarsınız. Kitap halkı onaylasaydı kendileri için iyi olurdu. İçlerinde gerçeği onaylayanlar olmakla birlikte çoğunluğu yoldan çıkmıştır.

Gazaba Uğrayanlar

3:111 Size hakaretten başka bir zarar veremezler. Sizinle savaşırlarsa dönüp kaçarlar; kendilerine yardım da edilmez.

3:112 Nerede bulunurlarsa bulunsunlar – **ALLAH** ile bağlantı kuranlar veya halk ile bağlantı kuranlar hariç– horlandılar. **ALLAH**'ın gazabını hak ettiler ve yoksulluğa mahkûm edildiler. Zira onlar, **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr ediyor ve peygamberleri haksız yere öldürüyorlardı. Tüm bunlar, karşı gelmeleri ve sınırı aşmalarının bir sonucu idi.

Erdemli Yahudiler ve Nasariler

3:113 Ancak hepsi bir değil. Kitap halkından dosdoğru bir grup var ki geceleri **ALLAH**'ın ayetlerini okuyup secde ederler.

3:114 **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylarlar, iyiliği öğütler kötülükten sakındırır ve iyi işlere koşuşurlar. İşte onlar iyilerdendir.

3:115 Yaptıkları hiçbir iyilik karşılıksız kalmayacaktır. **ALLAH** erdemlileri çok iyi bilir.

3:116 İnkâr edenlerin ne paraları ne de çocukları **ALLAH**'a karşı kendilerine hiçbir yarar sağlamayacaktır. Onlar ateşin halkıdır ve orada sürekli kalıcıdırlar.

3:117 Bu dünya hayatındaki harcamaları, kendi kendilerine zulmeden bir topluluğun ekinine vurup mahveden dondurucu bir rüzgar

---

*3:105 Bak 6:159.

gibidir. **ALLAH** onlara zulmetmedi; fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

İkiyüzlülerle Arkadaş Olmayın

3:118 Gerçeği onaylayanlar, size kötülük etmekten geri durmayan, sizin sıkıntıya düşmenizi isteyen kimseleri sırdaş edinmeyin. Ağızlarından kin ve nefret taşmaktadır. Göğüslerinde gizledikleri ise daha büyük. Size ayetleri açıkladık; düşünürseniz,

3:119 İşte sizler, onlar sizi sevmediği halde onları sevenlersiniz! Üstelik siz kitabın tümünü onaylarsınız. Sizinle karşılaştıkları zaman "Gerçeği onayladık" derler, yalnız kaldıklarında ise size olan öfkelerinden dolayı parmaklarını ısırırlar. De ki: "Öfkenizden canınız çıksın." Kuşkusuz **ALLAH** göğüslerin özünü Bilendir.*

3:120 Size bir iyilik dokunsa onlara üzüntü verir, başınıza bir kötülük gelse ona sevinirler. Zorluklara karşı direnir ve erdemli davranırsanız entrikaları size hiçbir zarar vermez. **ALLAH** tüm yaptıklarını kontrol eder.

Bedir Savaşı

3:121 Hani sen, sabah erkenden ailenden ayrılarak gerçeği onaylayanları savaşta tutacakları noktalara yerleştiriyordun. Elbette **ALLAH** İşitir, Bilir.

3:122 Sizden iki grup nerede ise bozguna uğradı. Oysa **ALLAH** onların Sahibiydi. Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'a güvensin.

3:123 Nitekim siz zayıf durumda iken, Bedir'de, **ALLAH** size yardım edip zafere ulaştırdı. Teşekkürünüzü belirtmek için **ALLAH**'ı dinlemelisiniz.

Görülmeyen Ordular

3:124 Gerçeği onaylayanlara şunları diyordun: "İndirilmiş üç bin melek ile Rabbinizin sizi desteklemesi size yetmez mi?"

3:125 Evet, güçlüklere karşı direnir ve erdemli davranırsanız size şu anda ani bir baskın yapsalar, Rabbiniz sizi eğitilmiş beş bin melek ile destekler.

3:126 **ALLAH** bunu, kalbinizi yatıştıracak bir müjde olsun diye anlatıyor. Zafer, yalnızca Güçlü ve Bilge olan **ALLAH** katındandır.

3:127 Böylece inkârcıların bir kısmını imha eder veya onları etkisiz hale getirip bozguna uğratır.

---

*3:119 Ayetteki "kitap" kelimesi tekildir- ancak bu kelime birçok yerde tüm ilahi kitaplar için kullanılır. Ayrıca harekeleme Kuran'ın aslından olmadığı için tekil olarak "kitab" diye okunan kelime aynı zamanda "kutub" diye de okunabilir. Genel ve özel bağlam içinde çelişki oluşturmadığı sürece her iki anlam da geçerlidir.

3:128 Tövbelerini kabul etmesi veya işledikleri zulümden dolayı onları azaplandırması seni ilgilendirmez.

3:129 Göklerde ve yerde bulunan her şey **ALLAH**'ındır. Affedilmeyi hakedeni affeder, cezayı hak edeni cezalandırır. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Tefecilik Yasaklanmıştır

3:130 Gerçeği onaylayanlar, faizi kat kat arttırılmış olarak yemeyin. Başarılı olmak için **ALLAH**'ı dinleyin.*

3:131 İnkârcılar için hazırlanmış olan ateşten sakının.

3:132 Merhamet edilmeniz için **ALLAH**'a ve elçiye uyun.

Erdemlilerin Nitelikleri

3:133 Rabbiniz tarafından bağışlanmaya, eni göklerle yeri kapsayan ve erdemliler için hazırlanmış olan bahçeye doğru koşun.

3:134 O erdemliler ki bollukta ve darlıkta yardım için para harcarlar, öfkelerini kontrol ederler, insanların kusurlarını görmemezlikten gelirler. **ALLAH** iyilik yapanları sever.

3:135 Onlar ki bir günah işledikleri, yahut kendilerine zulmettikleri zaman **ALLAH**'ı anımsar ve günahları için bağışlanma dilerler –zaten **ALLAH**'tan başka kim günahları bağışlayabilir ki?– ve onlar bile bile günah işlemeye devam etmez.

3:136 Onlara, Rab'lerinden bağışlanma ve altından ırmaklar akan bahçelerle karşılık verilir; orada sürekli kalırlar. Çalışanların ödülü ne güzeldir.

Erdemliler için Zafer

3:137 Sizden önce de yasalar uygulanmıştı. Yeryüzünde dolaşın da yalanlayıcıların sonunun ne olduğunu görün.

3:138 Bu, insanlara bir bildiri, erdemlilere de bir yol gösterici ve öğüttür.

Gerçeği onaylıyorsanız Üstünsünüz

3:139 Gevşemeyin, üzülmeyin; Gerçeği onaylıyorsanız üstün sizsiniz!

3:140 Size bir sıkıntı dokunduysa, düşman topluluğa da benzeri bir

---

*3:130 Banka yatırımları ve bu yatırımların geliri, yüksek faiz uygulanmadığı sürece ekonomide olumlu bir yere sahip olduğu iddiası tartışmalıdır. Banka faizleri kapitalist sistemin biçimlendirdiği ekonominin vazgeçilmez bir öğesidir. Bu konuda ben dahil çoğunluk tüketici ekonominin ve kapitalist sistemin üretip dayattığı bazı dogmalara ve koşullanmalara sahiptir. Ancak, faizsiz bir ekonominin ne gibi sonuçlar üreteceğini ve nasıl bir sistem oluşturacağını bilmek için toplum-birey ilişkisi ve ahlaklı bir toplumun ana hedefi farklı bir paradigma ile belirlenip incelenmeli. Lütfen 2:275-281 ayetlerine bakınız.

sıkıntı dokunmuştur. Böyle günleri, halkın arasında döndürüp duruyoruz ki **ALLAH** gerçeği onaylayanları ayırsın ve sizden bazılarını şahitler edinsin. **ALLAH** zalimleri sevmez.

3:141 **ALLAH** böylece gerçeği onaylayanları sağlamlaştırır ve kâfirlerin gururunu kırar.

Sözlerimizdeki İçtenliğimiz Sınanır

3:142 **ALLAH** aranızdaki çalışanları ortaya çıkarmadan, sabredenleri ayırmadan bahçeye gireceğinizi mi sandınız?

3:143 Siz ölümle karşılaşmadan önce onu arzuluyordunuz. Fakat şimdi onu gördüğünüz halde bekliyorsunuz.

Muhammed: Elçilerden Bir Elçi ve Ölümlü Bir Kul

3:144 Muhammed sadece bir elçidir ve ondan önce de nice elçiler gelip geçmiştir. Ölür yahut öldürülürse geriye mi döneceksiniz. Dönekler **ALLAH**'a hiçbir zarar veremez. **ALLAH** şükredenleri ödüllendirecektir.

3:145 **ALLAH**'ın izni olmadan hiç kimse ölemez. Ölümün belirlenmiş bir süresi var. Kim dünya nimetini isterse ona ondan veririz, kim ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz. Şükredenleri ödüllendireceğiz.

Gevşemediler, Yılmadılar, Boyun Eğmediler

3:146 Nice peygamberler var ki yanlarında kendilerini Rab'lerine adamış birçok kişi ile birlikte savaştılar. **ALLAH** yolunda başlarına gelenden ötürü gevşemediler, yılmadılar, boyun eğmediler. **ALLAH** direnenleri sever.

3:147 Sözleri yalnızca şuydu: "Rabbimiz, günahlarımızı ve işlerimizdeki aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sağlam tut ve inkârcı topluluğa karşı bize zafer ver."

3:148 **ALLAH** da onlara hem dünya nimetini hem de ahiret nimetinin en güzelini verdi. **ALLAH** güzel davrananları sever.

3:149 Ey gerçeği onaylayanlar, inkâr edenlere uyarsanız sizi gerisin geriye döndürürler ve kaybedenlerden olursunuz.

3:150 Hayır, sahibiniz ve dostunuz (*mevlanız*) **ALLAH**'tır. O, yardım edenlerin en iyisidir.*

3:151 Güçsüz ve yetkisiz kişileri **ALLAH**'a ortak koştukları için inkârcıların kalplerine korku salacağız. Yerleri ateştir. Zalimlerin durağı ne kötü!

---

* 3:150 Bak 2:286.

Uhud Savaşı

3:152 **ALLAH** size verdiği sözde durdu ve nitekim izniyle onları darmadağın ettiniz. Ama, sevdiğinizi size gösterdikten sonra duraksadınız, savaş hakkında birbirinizle çekiştiniz ve emirleri dinlemediniz. Kiminiz dünyayı istiyordu, kiminiz de ahireti… Sonra, sınamak için sizi onlardan çevirdi ve her şeye rağmen sizi affetti. **ALLAH**'ın gerçeği onaylayanlara nimeti boldur.

3:153 Elçi arkanızdan çağırmasına rağmen siz hiç kimseye dönüp bakmaksızın tepeyi tırmanıyordunuz. Yitirdiklerinize ve başınıza gelenlere üzülmeyesiniz diye size keder üstüne keder verdi. **ALLAH** yaptıklarınızdan Haberdardır.

3:154 Sonra o üzüntünün ardından, içinizden bir grubu sakinleştiren güven dolu bir uykuyu üzerinize indirdi. Bir kısmınız bencilce kendi derdine düşmüş, cahiliye döneminde olduğu gibi **ALLAH** hakkında yanlış düşünceler üretiyor ve, "Bu işte bir karar yetkimiz olsaydı öldürülmezdik" diyordu. "Tüm yetki **ALLAH**'ındır" de. Sana açmadıklarını içlerinde gizliyorlardı. "Bizim bir yetkimiz olsaydı burada öldürülmezdik" diyorlar. De ki: "Evlerinizde dahi olsaydınız, aranızda ölmesi kararlaştırılanlar devrilecekleri yere doğru sürüneceklerdi." **ALLAH** böylece göğüslerinizdekini dener ve kalplerinizdekini arıtır. **ALLAH** en gizli düşünceleri bilir.

3:155 İki ordunun çarpıştığı gün geriye dönenlerinizi yaptıkları bazı işlerden dolayı sapkın kaydırmak istemişti. Ancak **ALLAH** onları affetti. **ALLAH** gerçekten çok Bağışlayıcı, çok Şefkatlidir.

3:156 Gerçeği onaylayanlar! Yolculuğa çıkan veya savaşa giden kardeşleri için, "Bizimle kalsalardı ne ölür ne de öldürülürlerdi" diyen inkârcılar gibi olmayın. **ALLAH** bu tip düşünceyi kalplerinde bir üzüntü kaynağı yapar. Yaşatan da öldüren de **ALLAH**'tır. **ALLAH** yaptıklarınızı Görüyor.

3:157 **ALLAH** yolunda ölür yahut öldürülürseniz, **ALLAH**'ın bağışlaması ve rahmetine kavuşmuş olursunuz ki bu onların tüm topladıklarından daha iyidir.

3:158 Ölürseniz de öldürülürseniz de **ALLAH**'ın huzuruna çıkarılacaksınız.

Elçinin Güzel Ahlakı: Sevgi, Saygı ve Tanrı'ya Güven

3:159 **ALLAH**'ın sana bir bağışı olarak onlara yumuşak davrandın. Kaba ve katı yürekli olsaydın çevrenden dağılır giderlerdi. Onları affet, bağışlanmalarını dile ve yapılacak işler hakkında onla-

ra danış. Karar verince de **ALLAH**'a güven; **ALLAH** güvenenleri sever.*

3:160 **ALLAH** sizi desteklerse hiçbir güç sizi yenemez. Sizi terk ederse, artık size kim yardım edebilir ki? Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'a güvensin.

Yasa Önünde Hiç Kimsenin Ayrıcalığı Yok

3:161 Bir peygamber ganimet mallarını zimmetine geçiremez. Kim hakkından fazlasını alırsa diriliş günü o fazlalıkla gelir. Sonra herkese kazandığının karşılığı tam ödenir ve haksızlığa uğratılmazlar.

3:162 **ALLAH**'ın rızasını gözeten bir kimse **ALLAH**'ın öfkesine uğrayıp cehennemi boylayan gibi olur mu? O ne kötü bir yerdir!

3:163 Onlar **ALLAH** katında derece derecedir. **ALLAH** yaptıkları her şeyi görmektedir.

3:164 **ALLAH** gerçeği onaylayanların içinden, onlara ayetlerini okuyan, onları arındıran, onlara kitap ve bilgelik öğreten bir elçiyi göndermekle iyilikte bulundu. Oysa onlar daha önce apaçık bir sapıklık içindeydiler!

3:165 Uğradığınız zararın iki katını verdiğiniz halde, "Bu da niçin" dediniz. De ki: "musibet, kendi tarafınızdandır." **ALLAH** her şeye Kadirdir.

3:166 İki ordu çarpıştığı gün başınıza gelenler **ALLAH**'ın izniyle oldu. Gerçeği onaylayanlar böylece ayırt edilir.

3:167 İkiyüzlüler de böylece açığa çıkarılır. Kendilerine, "Gelin, **ALLAH** yolunda savaşın ya da katkıda bulunun" denildiğinde, onlar, "Savaştan anlasaydık size katılırdık" dediler. O an onlar onaydan daha çok inkâra yakın idiler. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlar. Halbuki **ALLAH** onların gizlediğini çok iyi biliyor.

3:168 Onlar oturup, akrabaları için şunu söylediler: "Bize uysalardı

---

*3:159 Muhammed peygamberin örnek huyları Kuran'da çeşitli yerlerde bize bildirilir. Örneğin burada onun katı kalpli, çatık kaşlı olmadığını öğreniyoruz. Ne var ki Hadis kitaplarında çok kötü örneklere tanık olmaktayız. Örneğin, Buhari'de yer alan bir Hadiste Muhammed peygamberin Ureyne ve Ukeyle kabilelerinden Medine'ye gelip müslüman olan bir gruba deve sidiği içmelerini öğütlediği ve daha sonra çobanı öldüren bu kişileri yakalatıp ellerini ve ayaklarını kestikten sonra gözlerini millerle oydurduğu, çölde güneşin altında ölüme terkettiği ve bu insanlara su vermek isteyen arkadaşlarını engellediği rivayet edilmektedir. Buhari adındaki kişi, Hicretten yaklaşık iki yüzyıl sonra derlediği iftira ve yalanlarıyla peygamberimizin en büyük düşmanlarından birisidir. 6:112-114 ayetlerine bakınız.

öldürülmeyeceklerdi." De ki: "Ölümü kendinizden savın da doğru sözlü olduğunuzu kanıtlayın."

Ölüm: Bir Başka Boyuta Geçiş

3:169 **ALLAH** yolunda vurulanları ölü sanmayın; bilakis onlar Rab'leri katında nimetler içinde diridirler.*

3:170 **ALLAH**'ın onlara bolca verdiği nimetlerle neşe içindedirler. Kendilerine daha katılmamış yoldaşlarına bir korku ve üzüntü olmadığını müjdelemek isterler.*

3:171 **ALLAH**'ın bol nimetini ve **ALLAH**'ın gerçeği onaylayanların ödülünü yitirmeyeceği gerçeğini müjdelemek isterler.

3:172 O gerçeği onaylayanlar ki, savaşta yara aldıktan sonra bile **ALLAH**'ın ve elçisinin çağrısına uydular. İyilik yapıp erdemli davrananları için büyük bir ödül var.

Korku: sapkının Silahı

3:173 Onlar ki insanlar kendilerine, "Halk size karşı birleşip harekete geçmiş; korkun onlardan" dediklerinde, bu onların ancak onaylamasını arttırır ve şöyle derler: "Bize **ALLAH** yeter; o ne güzel Koruyucudur."

3:174 Böylece, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan, **ALLAH**'tan bir nimet ve lütufla geri döndüler. **ALLAH**'ın rızasını gözetmişlerdi. Büyük lütfun sahibi **ALLAH**'tır.

3:175 Sapkın ancak kendi dostlarına korku verir. Onlardan korkmayın, benden korkun; gerçekten onaylamışsanız.

3:176 İnkârcılıkta yarışanlar seni üzmesin. Onlar **ALLAH**'a hiçbir zarar veremez. **ALLAH** ahirette onlara bir pay vermemek diliyor. Onlar için büyük bir azap var.

3:177 Gerçeği onaylamayı bırakıp küfrü satın alanlar **ALLAH**'a hiçbir zarar veremezler ve onlar için acıklı bir azap var.

3:178 İnkârcılar, vermiş bulunduğum sürenin kendileri için iyi olduğunu sanmasınlar. Günahlarının artması için kendilerine süre veriyoruz. Onlara alçaltıcı bir azap var.

3:179 **ALLAH** gerçeği onaylayanları şu içinde bulunduğunuz durumda bırakacak değil. İyiyi kötüden ayıracaktır. **ALLAH** size geleceği bildirecek de değil. Fakat **ALLAH** elçilerinden dilediği-

---

* 3:169 Erdemlilerin ölümü, mutlu bir yolculuktan ibarettir. Onlar, dünyevi vücutlarını bırakıp doğrudan cennete giderler. Bak 2:154; 8:24; 16:32; 22:58; 44:56; 36:26-27.

* 3:170-71 Peygamberler, onları doğrulayanlar, şehitler ve erdemliler ebedi hayatta beraberdirler (4:69). Ayrıca bak: Zebur 37:29, Matta 22:32, Luka 10:25 ve Yuhanna 17:3.

ni seçer. **ALLAH**'ı ve elçilerini onaylayın. Gerçeği onaylayıp erdemli davranırsanız size büyük bir ödül var.

3:180 **ALLAH**'ın lütfundan kendilerine bağışladığı nimetlerde cimrilik edenler onu kendileri için hayırlı sanmasın. Aksine, o kendileri için zararlıdır. Toplayıp biriktirdikleri, Diriliş Günü boyunlarına dolanacak. Göklerin ve yerin mirası **ALLAH**'ındır. **ALLAH** yaptıklarınızdan haberdardır.

3:181 "**ALLAH** fakir, biz ise zenginiz" diyenlerin sözünü **ALLAH** işitmekte. Söylediklerini ve haksız yere peygamberleri öldürmelerini kaydedeceğiz ve "Yakıcı azabı tadın" diyeceğiz.

3:182 "Bu, kendi yaptıklarınızın bir sonucudur." Kuşkusuz **ALLAH** kullara karşı zalim değildir.

3:183 Onlar, "Ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir elçiyi onaylamamamız konusunda **ALLAH** bizden söz aldı" diyorlar. De ki: "Benden önce, apaçık delillerle birlikte bu dediğinizi de size getiren elçiler geldi. Sözünüzün eriyseniz niçin onları öldürdünüz?"*

3:184 Seni yalanlarlarsa, senden önce apaçık deliller, bilgelik dolu kitaplar (*zebur*) ve aydınlatıcı kitap getiren elçiler de yalanlanmıştı.

Gerçek Zafer

3:185 Herkes ölümü tadacaktır. Diriliş Günü ödülleriniz size eksiksiz olarak verilir. Kim ateşten kurtarılıp bahçeye sokulursa, zafer kazanmış olur. Dünya hayatı ancak aldatıcı bir zevkten ibarettir.

Kaçınılmaz Test

3:186 Paralarınızla, canlarınızla sınanacaksınız. Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve ortak koşanlardan çok hakaretler işiteceksiniz. Direnir ve erdemli bir hayat sürerseniz büyük iş yapmış olursunuz.*

Gerçekleri Gizlemeyin

3:187 **ALLAH** kendilerine kitap verilenlerden, "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, gizlemeyeceksiniz" diye söz almıştı. Fakat onlar, onu arkalarına atıp az bir fiyata sattılar. Ne kötü bir alışveriş!

3:188 Sanma ki verdikleriyle gururlanan ve yapmadıkları şeylerden

---

*3:183 Adem'in çocuklarına kadar dayanan geleneğe göre, kurban etine yıldırım çarpıp yakarsa kurban kabul edilmiştir. (5:27).

*3:186 Yaşadığı testlerde içtenliğini ve tek Tanrı'ya ve gerçeğe olan bağlılığını kanıtlayanlar gerek bu dünyada ve gerekse ahiret hayatında mutlu bir yaşama kavuşur. Bak 10:62; 24:55 ve 29:2,3.

ötürü övülmeyi sevenler, evet sanma ki onlar azaptan kurtulacak. Onlara acıklı bir azap var.
3:189 Göklerin ve yerin egemenliği **ALLAH**'ındır. **ALLAH** her şeye Kadirdir.

Evrenin Yaratılışı ve Dünyanın Dönüşü Üzerinde Düşünüp Tanrı'yı An

3:190 Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbirini izlemesinde akıl sahipleri için ayetler var.*
3:191 Onlar ki ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken **ALLAH**'ı anarlar. Göklerin ve yerin yapısı ve yaratılışı hakkında düşünürler: "Rabbimiz, sen bunları boş yere yaratmadın, sen yücesin, bizi ateş azabından koru."*
3:192 "Rabbimiz, sen kimi ateşe sokarsan elbette onu rezil etmişsindir. Zalimlere yardım eden olmaz."

"Davetçiyi İşittik ve Onayladık"

3:193 "Rabbimiz, biz, 'Rabbinizi onaylayın' diye onaylamaya çağıran bir davetçiyi işittik ve onayladık. Rabbimiz, günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve iyi kişiler olarak canımızı al."
3:194 "Rabbimiz, elçilerin yoluyla bize söz verdiğin şeyi ver, diriliş gününde bizi rezil etme. Sen sözünden hiç caymazsın."

Tanrı Cevap Veriyor

3:195 Rab'leri onlara cevap verdi: "Ben, sizden hiçbir çalışanın yaptığını ödülsüz bırakmam, ister erkek olsun, ister kadın olsun; hepiniz eşitsiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda işkence ve hakarete uğrayanlar, vuruşanlar, öldürülenler… Onların kötülüklerini örteceğim ve onları içlerinde ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğim. **ALLAH**'tan bir karşılık olarak… En güzel karşılık **ALLAH**'ın yanındadır.
3:196 İnkârcıların ülkelerdeki egemenliği seni aldatmasın."
3:197 Bu kısa süreli bir yararlanmadır, sonra cehennemi boylayacaklar; ne kötü bir durak!
3:198 Rab'lerini dinleyenler için içlerinde ırmaklar akan bahçeler var. **ALLAH** tarafından bir konut olarak orada ebedî kalacaklar. İyi-

---

*3:190 Kuran-ı Kerim'in bu özel anlatım biçimi ilgi çekicidir. "Güneşin doğuşu ve batışı" yerine neden sürekli olarak "gece ile gündüzün birbirini izlemesi" deyimi kullanılmaktadır? Bak 27:88.

*3:191 Akıllarını kullananlar, Allah'ı sıkça anar ve O'nun ismini tek başına anmaktan mutluluk duyar. Kendileri ve çevrelerindeki her şey ve her olay onlara Tanrı'yı hatırlatır. Bak 13:28; 23:84-89; 33:42; 39:45.

ler için **ALLAH**'ın yanında bulunanlar daha hayırlıdır.

Erdemli Yahudiler ve Hıristiyanlar

3:199 Kitaplıların öyleleri var ki **ALLAH**'a, size indirilene ve kendilerine indirileni onaylarlar. **ALLAH**'a karşı derin saygıya sahiptirler. **ALLAH**'ın ayetlerini az bir değere satmazlar. Onların ödülleri Rab'lerinin yanındadır. **ALLAH** hesabı çabuk görendir.

Yardımlaşın, Bireysel ve Toplu Olarak Direnin

3:200 Gerçeği onaylayanlar! Başarmak için, güçlüklere karşı tek tek direnin, topluca direnin, birlik olun ve **ALLAH**'ı dinleyin.*

*3:200 Bu ayette geçen "Rabitu" (birlik olun) kelimesinin anlamını kaydıran tarikat şeyhleri, uydurdukları "Rabıta" ibadetiyle kendilerini putlaştırmışlardır. Müritlerini, şeyhlerini düşünmeye ve hatta zikir anında yüzlerini hayal etmeye özendiren ve bunu Tanrısal bir emir olarak empoze edenler Allah tarafından "en kötü" kişiler olarak tanımlanır (6:21-24; 7:37; 10:17-18 ve 9:31).

Dört

KADIN / NİSA

4:0 *Rahman, Rahim Allah'ın isimiyle*

4:1 İnsanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan da eşini yaratan, ikisinden pek çok erkek ve kadın üreten Rabbinizi dinleyin. Adına birbirinizden isteklerde bulunduğunuz **ALLAH'**a saygı gösterin; akrabalara da… **ALLAH** elbette sizi gözetlemektedir.*

Poligami: Yetimleri Korumak İçin

4:2 Yetimlere mallarını verin. Temiz olanı pis olanla değişmeyin. Mallarını kendi mallarınıza katıp yemeyin. Bu büyük bir adaletsizlik olur.

4:3 Yetimler hakkında adaletli davranamamaktan korkuyorsanız uygun gördüğünüz kadınlarla ikişer, üçer, dörder evlenebilirsiniz. Onlara eşit davranamamaktan korkuyorsanız bir taneyle veya yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları ile yetinin. Sapmamanız için en uygunu budur.*

---

* 4:001 Erkek ve kadın, çok ufak bir farkla aynı genetik programı paylaşırlar. Adem'in kaburga kemiği hikâyelerinin bu yaratılış gerçeğiyle bir ilişkisi yoktur.

* 4:003 4:3, 24; 25, 36 ve 24:33; 24:58 ayetlerinde geçen "ma meleket eymanukum" ifadesini "Yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları" biçiminde çevirmeliyiz. Zira "eYMaN" kelimesi "YeMYN" kelimesinin çoğulu olup, çoğul biçimiyle Kuran boyunca "sözler/anlaşmalar anlamında kullanılır (Bak: 4:33 5:89; 9:12; 16:91; 2:224-225; 16:92, 94; 30:28; 66:2; 5:53; 6:109;…). Kuran'daki bu kullanılışa bakılınca EYMAN kelimesinin "sağ el" anlamına gelen "YeMYN" kelimesinin çoğulu olarak kullanılmadığına tanık oluyoruz. Tıpkı "AYET" kelimesinin tekili ve çoğulu arasında yapılan fark gibi. İslam'a girmeden önce veya cahiliyye dönemindeyken nikâh kıymadan birlikte hayat yaşayan insanlar bu ifadede anlatılan sınıfa girer. Kuran, Müslüman olmaya karar verdikten sonra bu insanların aralarındaki yemini ve anlaşmayı bozup birbirlerinden ayrılmalarını istemiyor. İki kız kardeşle evlenmiş olanların da bu hatayı işledikten sonra ayrılmalarını istemediği gibi… (4:23). Ortada nikâhsız birlikteliğe bir teşvik yok. Sadece mevcut bir problemi daha da büyütmemek ve insanların Müslüman olmalarının önüne engeller çıkarmamak amacını gütmektedir.
"4:3 Özellikle savaş anlarında dul kalan kadınlara ve yetimlere ekonomik ve psikolojik yardım sağlamak amacıyla sadece dul kadınlarla çok evliliğe

4:4 Kadınlara mehirlerini tam verin. Kendi istekleriyle o mehrin bir kısmını size bağışlarlarsa onu gönül huzuruyla yiyebilirsiniz.

4:5 **ALLAH**'ın sizi gözetici kıldığı mallarınızı aklı ermezlere vermeyin. O mallarla onları besleyin, giydirin ve onlarla güzel iletişim kurun.

4:6 Evlenme yaşına eriştiklerinde yetimleri sınayın. Onlarda olgunluk görürseniz kendilerine mallarını verin. Onlar büyüyecek diye savurganlık ve aceleyle mallarını yemeyin. Zengin, (malın korumasına gösterdiği çabanın ücretinden) vazgeçsin. Fakir ise uygun bir miktarda harcasın. Mallarını kendilerine tanıklar huzurunda geri verin. Hesap görücü olarak **ALLAH** yeter.

Kadının Miras Hakları

4:7 Ana babanın ve akrabaların bıraktığından erkeklere bir pay vardır. Ana babanın ve akrabaların bıraktığından kadınlara da bir pay vardır. Miras ister az olsun ister çok olsun kadın bir pay almalıdır.

4:8 Miras bölüşümünde, akrabalar, yetimler ve yoksullar da hazır bulunursa güzel sözler söyleyerek onlara da verin.

Vasiyeti, Çocuklarınızın Ekonomik Durumunu Göz Önünde Bulundurarak Yapın

4:9 Geriye zayıf çocuklar bırakan ve onların durumlarından endişe duyanlar dikkat etsinler! **ALLAH**'ı düşünsünler ve uygun kararlar versinler.

4:10 Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler karınlarını ateşle doldurmuş olurlar ve cehennemi boylayacaklar.

Vasiyet Yapılmamışsa veya Malın Tümü Dağıtılmamışsa

4:11 **ALLAH** size çocuklarınız hakkında öğütte bulunuyor. Erkek, kadının iki katı pay alır. Mirasçılar sadece kadın olup iki kişiden fazla iseler kalıtın üçte ikisi onlarındır. Çocuk sadece bir kadınsa

---

izin verilir. (Ayrıca bakınız 4:127). Kuran'ı onaylayan ve uygulayan Muhammed peygamberin poligami pratik etmesi bu amaç doğrultusunda olmalı. Kuşkusuz, dul kadınların "güzellikleri" ve diğer nitelikleri onlarla evlenme konusunda faktör olabilir. Çok kadınla evlenme cesaretini gösterenler onlara eşit davranmaya çalışmalı. Nitekim 4:129 ayeti, bu ideal tavra ulaşmanın imkansızlığını ifade eder. Böylece, çok evliliğin, teşvik edilen bir aile biçimi olarak değil, zaruret için başvurulan ayrıcalıklı bir durum olduğu anlaşılır. Erkeklerin genelde kendilerinden birkaç yıl genç olan kadınlarla evlenmeleri nüfusu çoğalan ülkelerde kadınlar aleyhine bir durum ortaya çıkarmaktadır: çok sayıda kadın evlenme veya evli kalma şansını kaybeder.

kalıtın yarısı onundur. Ölen kişi ardında çocuk bırakmışsa, ana ve babasının her birisine altıda bir düşer. Çocuğu yok da kendisine sadece ana ve babası varis oluyorsa bu durumda annesine üçte bir pay düşer. Kardeşi varsa bu durumda annesine altıda bir düşer. Tüm bu paylaşma oranları, ölenin yaptığı vasiyetten ve borçların ödenmesinden sonra gelir. Analarınız, babalarınız ve çocuklarınızdan hangisinin size daha yararlı olduğunu bilemezsiniz. Bu **ALLAH**'ın yasasıdır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

Eşlere Miras

4:12 Çocukları yoksa, hanımlarınızın bıraktığı mirasın yarısı sizindir. Çocukları var ise, bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Bu pay, borçlarının ödenmesinden ve yaptıkları vasiyetteki payların dağıtılmasından sonradır. Çocuklarınız yoksa bıraktığınızın dörtte biri onlarındır. Çocuklarınız varsa, bıraktığınızın sekizde biri onlarındır. Bu pay, borçlarınızın ödenmesinden ve yaptığınız vasiyetteki payların dağıtılmasından sonradır. Miras bırakan erkeğin veya kadının, çocuğu ve eşi olmayıp bir erkek veya bir kız kardeşi var ise bu durumda her birine altıda bir düşer. Bundan fazla iseler, üçte biri paylaşırlar. Bu paylaşım vasiyetteki payların dağıtılmasından ve borçların ödenmesinden sonra uygulanmalıdır ki kimseye zarar verilmesin. Bu, **ALLAH**'tan bir vasiyettir. **ALLAH** Bilir, Şefkatlidir.*

---

*4:011 Bu ayette, bundan bir sonraki ayette ve 2:180 ayetinden miras dağıtmada önceliğin vasiyette olduğunu görüyoruz. Ayetlere göre önce ölenin vasiyetleri yerine getirilir ve ölenin borçları varsa ödenir. Kuran'ın bu hükmü, miras bırakan kişinin değişik kültürlerde ortaya çıkan durumlara, özel sorunlara, çeşitli ihtiyaçlara göre geride bırakacağı mirası ayarlamasına olanak verir. Örneğin kızı fakir, oğlu zengin olan bir anne veya baba miraslarının daha büyük bir kısmını kızlarına vasiyet etmek isteyebilirler. Geride bırakacağı karısı veya kocası, annesi veya babası hasta ise ve hastalığı sebebiyle maddi güce ihtiyaç duyuyorlarsa, miras bırakan kişi bu esneklikle eşine veya anne-babasına mirasının büyük bir kısmını vasiyet edebilir. Görüldüğü gibi Kuran'ın miras dağıtımında öncelik verdiği vasiyet hükmü değişik şartlara ve değişik kültürlere uyumu mümkün kılan esneklikleri beraberinde getirmiştir. Oysa Kuran ayetlerindeki bu incelikleri anlamayan Hadisçi ve Sünnetçiler kişilerin vasiyet yetkisini iptal ederek, Kuran'ın rahmet olarak verdiği bu esnekliği kaldırmışlardır.

*4:012. Borçlar ve vasiyet halledildikten sonra, mirasçının anne, babası, eşi varsa payları verilir. Kalan, erkeklerle kızlar arasında belirtilen oranlarda paylaştırılır. Burada unutulmaması gereken husus Kuran'ın verdiği oranların, bütüne karşı durumu kadar, birbirlerine karşı durumlarının da önemli olduğudur. Kısacası bu kesirli sayıların bütüne karşı olduğu gibi, birbirlerine karşı da bir manaları vardır. Kişi ölünce anne veya babasından birinin olup olmamasından, ikisinin de vefat etmiş olmasına, eşin hayatta olup olma-

Elçi, Tanrı'nın Yasasını İzler

4:13 Bunlar **ALLAH**'ın yasalarıdır. **ALLAH**'a ve elçisine uyanları içinden ırmaklar akan bahçelere yerleştirir. Orada sürekli kalırlar. Bu, en büyük başarıdır.

4:14 Kim **ALLAH**'a ve elçisine isyan eder ve yasalarını çiğnerse, onu içinde sürekli kalacağı bir ateşe sokar. Onun için alçaltıcı bir azap var.

Sağlık Karantinası

4:15 Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört tanık getirin. Tanıklık ederlerse, onları, ölünceye veya **ALLAH** onlara bir yol açıncaya kadar evlerde tutun.*

4:16 Sizden zina işleyen çifti cezalandırın. Tövbe edip düzelirlerse onlardan vazgeçin. **ALLAH** yönelişleri kabul edendir, Rahim'dir.*

---

masına, kız çocukların, erkek çocukların değişik âdetlerine kadar yüzlerce ayrı şekilde mirasçı tablosu bırakabilir. Kuran eğer kesirli sayıları sırf bütünün oranları olarak verseydi, değişik her tablo için oranlar da değişeceğinden Kuran'ın yüzlerce ayetinin sırf bu konuya ayrılması gerekirdi. Oysa bu kesirlerin birbirlerine karşı bir durumu da belirtildiği de anlaşılırsa, her miras durumu rahatlıkla çözülür. Örneğin ölen bir adamın bir hanımı ve babasının 50 altınlık mirasa mirasçısı olduğunu düşünelim. (1/4)+(1/6)=50 altın deriz. Eğer ortak paydaya alırsak miras oranlarını daha rahat görürüz. Ortak paydaya alınca payda önemsizleşir ve miras paya göre dağıtılır. (3/12)+(2/12)=50 sonucu çıkar. Yani eş 30 altını, baba ise 20 altını alır. Yani mirastaki kesirlerin hepsi toplanır, mirasa eşitlenir, böylece herkesin payı rahatça görülür.

*4:015 Dört kez zina yaptığı kanıtlanan bir kadın kamu sağlığı açısından tehlike varsayılarak karantina altına alınmalıdır. Karantinadan sonra tevbe ederse veya evlenirse serbest bırakılabilir. Zina'nın isbatı için dört tanık aranmasının nedeni Bilge Tanrı'nın çağımızdaki teknolojik imkânlarımızı kullanmamızı istemesidir. Genetik test yoluyla cinsel tecavüzde bulunanların kimlikleri, genetik kalıntılarla belirlenebiliyor, çocukların kime ait olduğu bulunabiliyor. Genetik yapımız DÖRT asit molekülünün belirlenmiş kombinasyonlar halindeki dizilişinden oluşuyor. Adenin, Guanin, Citozin ve Timin adındaki bu moleküller genetik zincirin bazı bölümlerinde her insan için farklı kombinasyonda dizilirler. Böylece, genetik yapımızdaki bu DÖRT molekül, sürekli olarak ardımızda kimliğimizi kanıtlayan TANIKLAR olarak işlev görürler. Kuran, tanıklığın illa gözle görülmesi biçiminde olmasını gerektirmez. Nitekim biz Tanrı'nın varlığına ve tekliğine bilincimiz ve zekamızla tanıklık ederiz. Yusuf Suresinin 26-27'nci ayetlerindeki erkek tanık olaya gözüyle tanık olduğu için tanık olarak kabul edilmiyor. Nitekim "ben olayı gözlerimle gördüm" demiyor. Yusuf'a yöneltilen suçlamaya karşılık insan tanık, deney ve mantıksal çıkarımın bilgisini tanık olarak sunuyor. Bir başka deyişle onun tanıklığı verilere dayanan entelektüel bir tanıklıktan ibaret.

*4:016 Zina edenlerin cezası için bak 24:1.

Yöneliş (Tövbe)

4:17 Cahillik yüzünden bir kötülük işleyen ve hemen ardından tövbe edenlerin tövbesinin kabulu **ALLAH**'a aittir. **ALLAH** tövbelerini kabul eder. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

4:18 Sürekli kötülük işleyen ve kendilerini ölüm yakalayınca, "Ben artık tövbe ettim" diyenlerin tövbesi geçersizdir. İnkârcı olarak ölenlerin de tövbesi geçersizdir. Onlar için acıklı bir azap var.*

Kadınlarla İyi Geçinin ve Haklarını Gözetin

4:19 Gerçeği onaylayanlar! Kadınların mirasına onların isteklerine aykırı olarak mirasçı olmanız sizin için yasal değil. Kendilerine önceden vermiş bulunduğunuz malları onlardan geri almak için onları sıkıştırmayın. Bir fuhuş işlemeleri hali istisna. Onlarla iyi geçinin. Onlardan hoşlanmıyorsanız, olur ki hoşlanmadığınız bir şeye **ALLAH** çok hayır koymuştur.

4:20 Mevcut eşinizi bırakıp bir başka eşle evlenmek istiyorsanız, birincisine büyük miktarda mal vermişseniz bile ondan hiçbir şeyi geri almayın. Sahtekârlık ve iftira ederek ve günah işleyerek mi geri alacaksınız?

4:21 Bir zamanlar birbirinizin en yakın içli dışlı dostu olmanıza ve sizden sağlam bir söz almalarına rağmen nasıl olur da onu geri alırsınız?

Babaya Saygı

4:22 Babanızın evlenmiş bulunduğu kadınlarla artık evlenmeyin. Fakat geçmişte yaptığınız bu tip evlilikleri de bozmayın. O davranış büyük bir günahtır, iğrenç ve kötü bir yoldur.

Yakın Akrabalarla Evlilik Yasaklanmıştır

4:23 Size şunlar yasaklandı: Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren analarınız, süt bacılarınız, karılarınızın anaları, kendileriyle gerdeğe girdiğiniz karılarınızdan olup evlerinizde bulunan üvey kızlarınız –eğer onlarla gerdeğe girmemişseniz kızlarıyla evlenebilirsiniz–, öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi bir arada almanız… Mevcut evlilikler bu yasanın dışındadır. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Karşılıklı Hoşlanma ve Mehir Gerekli

4:24 Ayrıca yeminlerinize/anlaşmalarınıza sahip olanlar hariç, (evlilik yoluyla) korunmuş kadınlar. Bunlar, **ALLAH**'ın üzerinize

---

* 4:018 Bak 3:90; 10:90; 24:31; 25:71; 42:25

farz kıldığı yasalardır. Bunların dışındakiler, iffetli yaşamanız, zina etmemeniz ve mehirleriyle istemeniz koşuluyla size helaldir. Onlardan hoşlandıklarınıza, bir farz olarak mehirlerini ödeyin. Bu farzı yerine getirirken mehri ayarlamak için karşılıklı anlaşmanızda bir sakınca yoktur. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

---

*4:024 "Ma meleket eymanukum" ifadesi geleneksel çeviriler tarafından "ellerinizin altındakiler" olarak çevrilmiştir. Bu çeviri, erkeğin kontrolü altında özgürlüklerini kaybetmiş cariyeler olarak anlaşılmıştır. Bu geleneksel anlayış Kuran'ın diğer ayetleriyle çelişir. Zira Kuran köleliği müşriklerin bir âdeti olarak değerlendirir ve yasaklar (79:24; 12:39-42; 90:13; 4:25). İlginç bir detaylama örneği olarak bu ifadedeki "YeMiN" sözcüğünün çoğulu olan "eYMaN" Kuran'da sürekli olarak "sözleşmeler, yeminler" anlamında kullanılır (2:224; 2:225; 4:33; 5:89; 16:92,94; 66:2; 3:77; 5:53; 5:108; 6:109; 9:12,13; 16:38; 24:53; 35:42; 58:16; 63:2) Öyleyse söz konusu ifade şöyle çevrilebilir: "sözleşmelerinizin hak sahibi olduğu kişiler" veya "sözleşmelerinizle üzerlerinde hakka sahip olduklarınız" veya EYMAN (sözleşmeler) kelimesini özne yerine tümleç olarak okursak o zaman: "sözleşmelerinize sahip olanlar" Evlilik, kural olarak her iki tarafın onayı ve katılımıyla oluşan bir sözleşme ve ilan olayıdır. Kocası boşamadan evli bir kadınla evlenilmez. Ancak, kocası Müslümanlarla savaş halinde olan düşmanların safında yer alan Müslüman bir kadın Müslümanların ülkesine göç ederse o kadınla sözleşme yapılarak evlenilebilir (60:10). Bu durumda, kadın düşman safında yer alan kocasından boşanmadığı halde hukuken boşanmış sayılıyor. Kendisiyle yapılan anlaşma normal evlilik anlaşmasından farklı olduğu için bu ilişki böyle bir ifadeyle betimleniyor. Bu durum, karısı düşman safında yer alıp da Müslümanların ülkesine göç eden erkekler için de sözkonusudur. Bak: 24:31 ve 33:55. Sözleşme ile bir başkası için çalışan kişi için de aynı ifade kullanılır. Bak: 16:71; 30:28. Ayrıca bak: 4:25,36; 23:6; 24:58; 33:50; 33:52; 70:30).

Gerçeği onaylayan bir kadın, gerçeği onaylayanlarla savaş halinde olan inkârcı kocasını terk edip onaylayanlara sığınırsa, evlenmesi için eski kocasından boşanması gerekmez. Boşanmanın iki tarafın hakemleri huzurunda tartışılması gereken ve aylarca süren bir işlem olduğunu hesaba katınız. Ayrıca bak 60:10.

Ayetteki Muhsanat kelimesinin kökü olan HaSaNa koruma anlamına gelir (12:48; 21:80; 59:14). Muhsinin iffetini evlilik dışı cinsel ilişkilerden koruyan erkekler için (5:5), Muhsanat ise iffetlerini koruyan kadınlar için kullanılır ve üç grup için kullanılır: Bekar olup evlilik dışı cinsel ilişkiden kendilerini koruyan veya aileleri tarafından korunan kadınlar (4:25; 21:91; 66:12), evli olup kendilerini evlilik dışı cinsel ilişkiden koruyan kadınlar (5:5; 4:24), veya her iki grup (5:5; 24:4; 24:23) için kullanılır. Her evli kadın Muhsina'dır ama her Muhsina evli kadın değildir.

Rabbimiz, evlenilmesi yasak olan yakın akrabaları 14 madde halinde belirttikten sonra, sayılanların dışındakilerin helal olduğunu açıkça bildirmektedir. Ne var ki, Hadis, Sünnet ve mezhep kitapları, peygambere yaptıkları bir iftira ile bunlara bir madde daha ekleyerek 4:24'deki hükmü inkar etmektedirler. Bir kadını, teyzesi veya halası ile birlikte nikâhlamanın haram olduğunu iddia edenler, hem Allah'ı unutkanlıkla suçlamış oluyorlar ve hem de Kuran'ı bize ileten peygamberin Kuran'la çeliştiğini iddia etmiş oluyorlar. (6:19,38,114; 12:111; 19:64; 25:30).

4:25 Sizden (bekar veya dul) korunmuş kadınlarla evlenmeye güç yetiremeyenler, yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları gerçeği onaylamış kadınlarla evlensinler. Onaylamanızın aslını en iyi bilen **ALLAH**'tır. Birbirinize eşitsiniz. Sahiplerinin izniyle ve uygun şekilde mehirlerini ödeyerek onlarla nikahlanın. İffetli yaşasınlar, zina etmesinler ve gizli dostlar edinmesinler. Evlilik yoluyla özgürlüklerine kavuştuktan sonra zina yaparlarsa, kendilerine korunmuş kadınlara verilen cezanın yarısı uygulanmalı. Bu, günaha girmekten korkanlarınız içindir. Sabrederseniz sizin için daha iyi. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*

4:26 **ALLAH** size bunları açıklamak, sizden öncekilerin yoluna sizi iletmek ve kendisine yönelişinize (*tövbe*) karşılık vermek ister. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Tanrı'nın Merhameti

4:27 **ALLAH** sizin kendisine yönelişinize karşılık vermek ister; fantezilerine uyanlar ise sizin büsbütün sapıtmanızı ister.

4:28 **ALLAH** ise yükünüzü hafifletmek istiyor. Çünkü insan zayıf yaratıldı.*

4:29 Gerçeği onaylayanlar! Birbirinizin malını karşılıklı rıza ile yapılan ticaret dışında haksızlık ve hile ile yemeyin;. Birbirinizi öldürmeyin. **ALLAH** size Rahimdir.

4:30 Kim düşmanlık ve zulüm ile bunu işlerse onu ateşe göndeririz. Bu, **ALLAH**'a kolaydır.

4:31 Büyük yasaklardan kaçınırsanız günahlarınızı örter ve sizi onurlu bir girişle kabul ederiz.

---

* 4:025 O günün mevcut bir realitesi olan kölelik kurumu Kuran tarafından kaldırılır (4:92; 5:89; 8:67; 24:32-33; 58:3; 90:13). Nitekim bu ayet eşitliği vurguluyor. Bak 60:10.
Tanrı, özgürlüğüne kavuşmuş olmalarına rağmen geçmişlerini hesaba katarak eski kölelere daha hafif bir ceza öngörüyor. Bu yasa, aynı zamanda, zina suçunu işleyen özgür kadınların cezasının taşla öldürme olamayacağını kanıtlıyor. Zira "ölüm cezasının yarısı" diye bir şey olamaz. Bak 24:2

* 4:028 Allah, insanları en güzel şekilde yaratmıştır (32:7; 64:3; 82:7; 95:4). Fakat insanoğlu, kendisine verilen özgür seçim gücüyle Şeytana yani Sapkına uyunca Allah'ın sayısız yaratıkları arasında en aşağıya düşürüldü (95:5). Ayette, edilgen fiilin kullanılması ilgi çekicidir. "İnsanı zayıf yarattık" denmiyor, "insan zayıf yaratılmıştır" deniyor. Nitekim insanın zayıflığı, aceleciliği, huysuzluğu sözkonusu edilirken sürekli olarak edilgen fiil kullanılır (4:28; 21:37; 70:19). İnsanları en güzel şekilde özgür olarak yaratan Allah, bu incelikli ifadeyle, insanın, orijinal yaratılışına özgür iradesiyle olumsuz etkide bulunduğunu anlatır. (Bak 57:22-23).

Erkek ve Kadın Özel Yeteneklerle Donatılmışlardır

4:32 **ALLAH**'ın her birinize bağışladığı yeteneklere imrenmeyin. Erkeklere kazandıklarından bir pay, kadınlara da kazandıklarından bir pay var. **ALLAH**'tan size lütfunu bağışlamasını isteyin. **ALLAH** her şeyi Bilir.

4:33 Ananın, babanın, akrabaların ve evlenme yoluyla size akraba olanların bıraktıklarından her biriniz için paylar ayırdık. Her birine payını vermelisiniz. Elbette **ALLAH** her şeye Tanıktır.

Erkekler Kadınları Gözetirler

4:34 Erkekler kadınları gözetirler. Zira **ALLAH** her birine farklı yetenekler ve özellikler vermiştir. Zira erkekler evin geçiminden sorumludur. Erdemli kadınlar, (Tanrı'nın yasasına) boyun eğer ve **ALLAH**'ın korumasını emrettiğini (onur ve iffetlerini) tek başlarına bile olsalar korurlar. İffetlerinden endişe duyduğunuz kadınlara öğüt verin, yataklarınızı ayırın ve nihayet onları çıkarın. Size itaat ederlerse onlara karşı bir yol aramayın. **ALLAH** Yücedir, Büyüktür.*

Boşanma Hakemleri

4:35 Evli çiftin aralarının açılmasından endişeleniyorsanız, erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden de bir hakem atamalısınız. (Karı ve koca) barışmayı isterlerse **ALLAH** ikisinin arasını bulur. **ALLAH** Bilir, Haber alır.

Temel Emirler

4:36 **ALLAH**'a hizmet edin O'na hiçbir şeyi ve kimseyi ortak koşmayın. Ana babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolcuya ve yeminleri-

---

*4:034 Hadis ve Sünneti Kuran'a eş koşan Türkçe mealler, ayetin ilk cümlesini "Erkekler kadınlar üzerine hâkimdirler" biçiminde yanlış olarak çevirmişlerdir. "Kavama" kelimesini Kuran boyunca "gözetmek, dikkat etmek, ayakta tutmak" diye çeviren bu meallerin (4:135; 5:8; 4:127; 2:229; 20:14; 55:9) sıra kadına gelince aynı kelimeye "hâkim, yönetici" diye anlam vermeleri, erkek despotluğunun Kuran çevirilerine yansıtılmasının örneğidir.
"Onları çıkarın" ifadesi de, yanlış olarak "onları dövün" diye çevrilmiştir. "Daraba" kelimesi çok anlamlı bir kelime olup Kuran'da bağlamına göre farklı anlamlara gelir: Seyahat etmek, dışarı çıkmak: 2:273; 3:156; 4:101. Vurmak: 2:60,73; 7:160; 8:12; 20:77; 24:31; 26:63; 37:93. Dövmek: 8:50; 47:27. Ortaya koymak: 43:58; 47:27. (Örnek) vermek: 14:24,45; 16:75,76; 16:112; 18:32,45… Sorumluluğu kaldırmak: 43:5. Mahkum olmak: 2:61. Kapamak, vurmak: 18:11. Örtmek: 24:31. Açıklamak: 13:17. Nitekim 65:1 ayeti zina durumunda kadının evi terk etmesi gerektiği istisnası ile bu anlayışımızı destekliyor.

nizin/anlaşmalarınızın hak sahibi olduklarına iyi davranın. **ALLAH** kendini beğenmiş kibirli kişileri sevmez.*

Gösteriş Yapanlar ve Cimriler sapkının Dostlarıdır

4:37 Bunlar üstelik cimridirler ve halka cimriliği öğütlerler. **ALLAH**'ın kendi lütfundan onlara verdiğini gizlerler. İnkârcılara acıklı bir azap hazırladık.

4:38 Bunlar, mallarını gösteriş için halka verir. **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylamazlar. Kimin arkadaşı sapkın olmuşsa çok kötü bir arkadaşa sahip olmuştur.

4:39 **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylasalardı ve **ALLAH**'ın kendilerine vermiş olduğu rızıktan yardım olarak harcasalardı ne olurdu? **ALLAH** onları Bilir.

İlahî Adalet

4:40 **ALLAH** bir atom ağırlığınca bile haksızlık yapmaz. Aksine iyiliğin karşılığını kat kat verir ve kendi katından büyük bir ödül de verir.

4:41 Her ulusun üzerine bir tanık getirdiğimizde, seni de bunların üzerine tanık olarak getirsek halleri nice olur?

4:42 İnkâr edenler ve elçiye karşı gelenler o gün yerle bir olmak isterler. **ALLAH**'tan hiçbir *hadis* gizleyemezler.

Abdest ve Temizlik

4:43 Gerçeği onaylayanlar! Sarhoşken, ne dediğinizi bilinceye kadar, yolcu olanlar hariç cinsel ilişkiden sonra yıkanıncaya kadar namaza durmayın. Hasta veya yolcu iseniz, yahut biriniz tuvaletten gelmişse, yahut kadınlarla cinsel ilişkiye girmiş olup da su bulamamışsanız, temiz ve kuru bir toprağa niyetlenin. **ALLAH** Affeder, Bağışlar.

4:44 Kendilerine kitaptan bir pay verilenlerin, sapıklığı satın aldıklarını ve sizin de yolu sapıtmanızı istediklerini görmüyor musun?

4:45 **ALLAH** düşmanlarınızı daha iyi bilir. Dost ve sahip olarak **ALLAH** yeter, yardımcı olarak **ALLAH** yeter.

4:46 Yahudilerin bir kısmı kelimeleri bağlamından kaydırırlar ve "İşittik ancak kabul etmiyoruz" veya "Sözünüz sağır kulağa giriyor" veya din ile alay etmek için dillerini eğip bükerek, "Çobanımız ol (*raina*)" derler. Onlar, "İşittik ve itaat ettik" "Dinliyoruz" ve "Bizi gözet" deselerdi kendileri için daha iyi ve daha

---

*4:036 Aile bağlarını güçlü tutmak, yardımseverlik ve alçak gönüllülük Kuran boyunca önemle vurgulanır. 2:83; 3:92; 17:22-37.

doğru olurdu. Ne var ki **ALLAH** inkârlarından ötürü onları lanetlemiştir. Çokları onaylamaz.*

4:47 Kitaplılar! Bazı yüzleri çevirip sürgüne göndermeden ve Cumartesi Halkını lanetlediğimiz gibi lanetlenmeden önce, yanınızdakileri onaylayıcı olarak indirdiğimizi onaylayın. **ALLAH**'ın emri sürekli uygulanmıştır.

Affedilmeyen Biricik Suç

4:48 **ALLAH** kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bundan aşağısını dilediğini bağışlar. Kim **ALLAH**'a ortak koşarsa çok büyük bir hakaret etmiş olur.*

4:49 Kendilerini temize çıkaranları görmüyor musun? Oysa **ALLAH** dilediğini temize çıkarır. Onlara en ufak bir haksızlık yapılmaz.

4:50 Bak, nasıl da yalan yere **ALLAH**'a iftira ediyorlar. Büyük bir hakaret olarak bu yeter.

4:51 Kendilerine kitaptan bir pay verilenleri görmüyor musun? Azgınları ve küstahları onaylıyorlar ve inkâr edenler için, "Bunlar, gerçeği onaylayanlardan daha doğru yoldadır" diyorlar.

4:52 Onlar **ALLAH**'ın lanetine uğradılar. **ALLAH** kimi lanetlerse onun için bir yardımcı bulamazsın.

4:53 Yoksa onların yönetimde bir payı mı var? Öyle olsaydı insanlara bir çekirdek bile vermezlerdi.

4:54 Yoksa **ALLAH**'ın lütfundan insanlara verdiğini mi çekemiyorlar? Oysa biz, İbrahim ailesine kitap ve bilgelik verdik. Onlara büyük bir otorite verdik.

4:55 Onlardan kimi onu onayladı, kimi de ondan yüz çevirdi. Onlara ceza olarak cehennem yeter.

Bahçe ve Cehennemin Benzetme Yoluyla Betimlenmesi

4:56 Ayet ve mucizelerimizi inkâr edenleri bir ateşe atacağız. Derileri yandıkça, azabı tatmaları için başka derilerle yenileyeceğiz. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.*

4:57 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananları ise içinden ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğiz; orada sürekli kalırlar. Onlar için orada tertemiz eşler var. Onları serin gölgelere sokacağız.

---

*4:046 Bak 2:104.

*4:048 Ölümden önce putperestlikten dönülebilir (4:18; 40:66). Maalesef Müslümanların büyük çoğunluğu müşrik din adamlarının oluşturduğu mezheplere kapılarak bu büyük suçu işlemektedirler (9:31; 12:40; 42:21; 6:145-150).

*4:056-57 Cennet ve cehennem tasvirlerinin birer mecaz olduğunu Kuran'ın diğer bazı ayetlerinden de öğreniyoruz. Bak 2:24-26; 13:35; 47:15.

Dürüstlük ve Adalet

4:58 **ALLAH** emaneti sahiplerine vermenizi, insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. **ALLAH** size ne güzel öğüt veriyor. **ALLAH** İşitendir, Görendir.

4:59 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH**'a uyun, elçisine uyun; sizden görev başında olanlara da. Herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz onu **ALLAH**'a ve elçisine havale ediniz. **ALLAH**'a ve ahiret gününe Gerçeği onaylıyorsanız… Bu, sizin için daha iyi ve en güzel çözüm yoludur.*

İkiyüzlüler

4:60 Seni ve senden önce indirilenleri onayladıklarını iddia ettikleri halde azgınların ve küstahların yasalarını uygulamak isteyenleri görmüyor musun? Oysa onu inkâr etmekle emredilmişlerdi; fakat sapkın onları büsbütün saptırmak istiyor.

4:61 Kendilerine, "**ALLAH**'ın indirdiğine ve elçisine geliniz" dendiğinde, o ikiyüzlülerin senden alabildiğine kaçtıklarını görüyorsun.

4:62 İşlediklerinin sonucu olarak başlarına bir musibet gelse hemen sana gelerek, "Amacımız ancak iyilik yapmak ve uzlaştırmaktı" diye **ALLAH** adına yemin ederler.

4:63 **ALLAH** onların kalplerindekini bilir. Onlara aldırma, onları aydınlat ve kişiliklerini etkileyecek güzel sözler söyle.

4:64 Biz her elçiyi, **ALLAH**'ın izniyle kendisine itaat edilsin diye gönderdik. Onlar, kişiliklerine zulmettikleri zaman sana gelip **ALLAH**'tan günahlarının bağışlanmasını dileselerdi ve elçi de onlar için bağışlanma dileseydi, elbette **ALLAH**'ı Affedici ve Rahim bulacaklardı.*

4:65 Hayır, Rabbine andolsun, anlaşmazlıklarında seni aralarında hakem kılmadıkça ve verdiğin kararı, kalplerinde bir burukluk duymadan kabul etmedikçe ve tam teslim olmadıkça gerçeği onaylamış olmazlar.

Gerçeği Onaylamanın Sınanması

4:66 "Canınızı adayın" yahut "Yurtlarınızdan çıkın" diye emretmiş

---

*4:059 Yaşayan elçiye ve yaşayan görevlilere uymak, onların görüşlerini veya emirlerini "Allah'ın Emri" diye mutlak, değişmez ve yanılmaz bilmek değildir. Bak 60:12.

*4:064 Elçi bir lider olarak hayattayken itaat edilmeli. Elçi Allah'la ortaklaşarak dini hükümler koyamaz; herkes gibi elçi de Allah'ın hükmünü uygulamakla sorumludur (5:48-50).

4:064 Bak 12:98.

olsaydık, pek azı hariç bunu yapmazlardı. Kendilerine öğütleneni uygulasalardı onlar için daha iyi ve daha sağlam olurdu.

4:67 Kendilerine katımızdan büyük bir ödül verirdik.

4:68 Ve onları doğru bir yola iletirdik.

Gerçeği onaylayanların Ebedî Birlikteliği

4:69 **ALLAH**'a ve elçisine uyanlar, **ALLAH**'ın kendilerine iyilikte bulunduğu peygamberler, doğrulayıcılar, tanıklar ve salihler ile beraberdirler. Onlar ne güzel arkadaştır.*

4:70 Bu lütuf **ALLAH**'tandır. Bilen olarak **ALLAH** yeter.

4:71 Gerçeği onaylayanlar! Tetikte durun. Bölük bölük ya da topluca harekete geçin.

4:72 İçinizde ağır davrananlar var. Size bir musibet gelirse, "**ALLAH** bana iyilik etti de onlarla birlikte (musibete) tanık olmadım" der.

4:73 **ALLAH**'tan size bir lütuf erişirse sanki önce aranızda hiçbir dostluk yokmuş gibi, "Keşke ben de onlarla birlikte olsaydım da büyük bir başarı kazansaydım" der.

4:74 Dünya hayatını ahirete değişenler **ALLAH** yolunda savaşsınlar. Kim **ALLAH** yolunda savaşır, ölür yahut yenerse, kendisine büyük bir ödül vereceğiz.*

Gerçeği onaylayanlar Mazlumlardan Yanadır

4:75 Size ne oldu ki "Rabbimiz, bizi halkı zalim olan bu ülkeden kurtar, bize sahip çık, bize yardım et" diye feryat eden ezilmiş erkekler, kadınlar ve çocuklara rağmen hâlâ **ALLAH** yolunda savaşmıyorsunuz?

4:76 Gerçeği onaylayanlar **ALLAH** yolunda savaşırlar. Kâfirler ise azgınların ve küstahların yolunda savaşırlar. Öyleyse sapkının dostlarıyla savaşın; sapkının planı zayıftır.

4:77 Kendilerine, "Elinizi savaştan çekin, namazı gözetin, zekâtı verin" denilenlere dikkat etmedin mi? Kendilerine savaşmaları emredildiğinde, insanlardan **ALLAH**'tan korkar gibi, belki daha fazla korkmaya başladılar ve "Rabbimiz, neden bize savaşı yükledin, bizi yakın bir zamana kadar erteleyemez miydin!" dediler. De ki: "Bu dünyanın varlığı azdır, erdemliler için ahiret daha hayırlıdır; en ufak bir haksızlığa uğratılmayacaksınız."

---

*4:069 Peygamberlerin, kendilerini izleyenlerden mutlak surette üstün olması gerekmez. Nitekim gerçeği onaylayanlar, peygamberlerle birlikte ebedi hayatı yaşayacaklardır.

*4:074 Başka dinlerin veya mezheplerin mensuplarına tekbir getirerek saldırmak "Tanrı yolunda" savaşmak değildir. Kuran'ın onayladığı savaş, saldırıya ve zulme karşı kendini ve toplumu savunma amacıyla yapılan savaştır.

Her şeyin Kontrolü ve Uygulaması Tanrı'ya Aittir

4:78 Nerede olursanız olun, sağlam kalelerde bile olsanız ölüm sizi yakalar. Başlarına iyi bir şey gelse, "Bu **ALLAH** tarafındandır" derler. Kendilerine bir kötülük dokunsa, "Bu senin tarafındandır" derler. De ki: "Hepsi **ALLAH** tarafındandır." Bu topluma ne oluyor ki neredeyse hiçbir hadis (söz) anlamıyorlar!

Tanrı'dan Sana Hiçbir Kötülük Gelmez

4:79 Sana gelen her iyilik **ALLAH**'tan, sana gelen her kötülük ise kendindendir. Seni insanlara elçi olarak gönderdik. Tanık olarak **ALLAH** yeter.*

4:80 Elçiye uyan **ALLAH**'a uymuş olur. Kim yüz çevirirse çevirsin; biz seni onların üzerine bekçi göndermedik.

4:81 "Tamam, itaat ediyoruz" derler. Ancak senin yanından çıktıklarında onlardan bir takımı, söylemiş olduklarının tersini kuruyor. **ALLAH** onların planlayıp kurdukları şeyleri kaydediyor. Onlara aldırma; **ALLAH**'a güven. Destekleyici olarak **ALLAH** yeter.

Kuran'da İç Çelişki Yoktur. Kuran Gerçekle Çelişmez

4:82 Kuran'ı incelemiyorlar mı? **ALLAH**'tan başkasının olsaydı onda birçok çelişki bulacaklardı.*

---

*4:079 Her şey önünde sonunda Allah'ın izni ve kontrolü dâhilinde olup (4:78; 8:17) başımıza gelen kötülükler kendi hata ve günahlarımızın sonucudur (42:30; 64:11). Örneğin, ateşe elini sokan elini yakarak kendisine zarar verir. Bu zarar Allah'tan değil, kendisindendir. Ancak ateşin yakması olayı Allah'ın yasası olduğundan Allah tarafındandır. 4:78 ayetinde geçen "ind (taraf)" kelimesinin 4:79 ayetinde bulunmayışına dikkatinizi çekerim. Birincisinde ilişkinin dolaylı oluşu, ikincisinde ise dolaysızlığı ima edilir. Ayrıca Bak: 57:22-23.

*4:082 Hadis ve Sünneti Kuran'a eş koşanlar, Kuran'da "nasih-mensuh" olduğunu ileri sürerek bu ayeti inkar etmektedirler (Bak 2:106). Hurafe ve mitolojilerin yaygın ve etkin olduğu bir çağda gelmesine rağmen Kuran'ın hiçbir saçmalık ve yanlışlığı içermemesi de ayrı bir kanıttır. Kuran'ın inişinden yaklaşık iki yüz yıl sonra yazılan Hadis kitaplarını veya yüzyıllar sonra yazılan Kurtubi, İbni Kesir, Taberi, Nesefi gibi Kuran tefsirlerini düşünün.
Kuran'ın birçok bilimler ile ilgili verdiği bilgiler yüzyıllar sonra o bilimler tarafından doğrulanmış veya daha iyi anlaşılmalarına neden olmuştur. Örneğin: Tanrı bizi bir embriyodan yarattı (96:2), yer yumurta gibi yuvarlaktır (10:24; 39:5; 55:33; 79:30), tüm evren bir tek nokta halindeydi ve aniden patladı (21:30), evrenimiz içindeki galaksilerle birlikte sürekli olarak genişlemekte (51:47), yıldızlar ve gezegenler gazdan yaratıldılar (41:11), zaman görelidir (70:4; 22:47), evren altı evrede yaratıldı ve dünya gezegeni üzerinde hayatı mümkün kılan koşullar son dört evrede oluştu (50:38; 41:10), dünya bir yörüngede yüzmektedir (27:88; 21:33), dünya atmosferi canlı hayatını koruyucu bir özelliğe sahiptir (21:32), rüzgarlar aşılayıcıdır (15:22), canlı varlıkların yaratılışı bir evrimsel sisteme göredir (15:28-29;

4:83 Onlara güvenlik ve tehlikeyle ilgili bir söylenti ulaşsa onu yayarlar. Durumu elçiye ve aralarındaki yetkililere iletselerdi uzmanları onu değerlendirirdi. Size **ALLAH**'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı pek azınız hariç sapkına uyacaktınız.

4:84 **ALLAH** yolunda savaşmalısın. Sen ancak kendinden sorumlusun. Gerçeği onaylayanları da aynı şeye özendir ki **ALLAH** kâfirlerin gücünü etkisiz hale getirsin. **ALLAH**'ın gücü daha şiddetli, cezası daha çetindir.

4:85 Kim bir iyiliğe aracılık ederse kendisi için ondan bir pay var. Kim bir kötülüğe aracılık ederse, kendisi için ondan bir pay var. **ALLAH** her şeyi kontrol eder.

Dostluk ve Barışı Yayın

4:86 Herhangi bir selam ile selamlandığınız zaman daha güzeliyle veya aynen iade ederek selamı alın. Kuşkusuz **ALLAH** her şeyi hesaba katar.

4:87 **ALLAH**: O'ndan başka tanrı yoktur. Gerçekleşmesi mutlak olan diriliş gününde sizleri biraraya toplayacaktır. **ALLAH**'tan daha doğru *hadis* sahibi kim olabilir?

Dinden Dönen İkiyüzlülerin Saldırılarına Karşı Tavır

4:88 Size ne oluyor da ikiyüzlüler hakkında iki gruba ayrılıyorsunuz? İşlediklerinden ötürü **ALLAH** onları baş aşağı çevirdi. **ALLAH**'ın saptırdığını siz mi doğru yola ulaştırmak istiyorsunuz? **ALLAH**'ın saptırdığı kimseye sen hiçbir yol bulamazsın.

4:89 Sizin de kendileri gibi inkâr etmenizi istediler ki onlarla bir olasınız. **ALLAH** yolunda harekete geçinceye kadar onlardan kim-

---

24:45; 32:7-9; 71:14-17), biyolojik hayatın ilk mikro örnekleri balçığın esnek moleküler yapısının oluşturduğu katmanlar arasında başladı (15:26), Biyolojik ömrümüz genlerimizde kaydedilmiştir (35:11), atomlar daha küçük parçalardan oluşurlar (10:61), fotosentez, daha sonra diriltilebilecek özellikte olan kimyasal yolla depolanmış bir enerjidir (36:77-81), demir elementinin atom numarası, atom ağırlığı ve tüm izotoplarının nötron sayıları bildirilir (57:25), toprağı oluşturan elementlerin atomları maksimum yedi enerji yörüngesine sahiptir (65:12), su ve hurma (oksitoksin) doğum sancılarını hafifletir (19:24-25), meyveler dişi ve erkektir (13:3), arı balını birden çok karınlarda üretir (16:69), at, katır ve eşek gibi bineklere ek olarak bilmediğimiz binekler veya taşıt araçları yaratılır (16:8), tüm dünyadaki yıllık yağmur miktarı değişmez (43:11; 15:21), bu dünyanın ötesinde hayat vardır (42:29), ay toprağı yarılacaktır (54:1-2). Kuran, mucizeler yoluyla bilim adamlarına ufuk açar. Örneğin, madde ışık hızında nakledilebilir (27:38-40), koku uzaklara yayımlanabilir (12:94), hayvanlarla iletişim kurulabilir (27:16-17), belli koşullarda uyumak metabolizmayı yavaşlatabilir ve ömrü uzatabilir (18:25), körler görme duyularına kavuşabilir, ölüler diriltilebilir (3:49)…

seyi dost edinmeyin. Size karşı dönerlerse onları yakalayın, onları bulduğunuz yerde öldürün. Onları ne dost ne de yardımcı edinmeyin;*

4:90 Ancak aranızda anlaşma bulunan bir topluluğa katılan, yahut sizinle veya kendi halkıyla savaşmaktan dolayı göğüslerinde sıkıntı duyarak size gelenler hariç… **ALLAH** dileseydi onları başınıza musallat eder ve onlar da sizinle savaşırdı. Sizi yalnız bırakır, sizinle savaşmaz ve size barış önerirlerse **ALLAH** sizin onlara saldırmanıza izin vermez.

4:91 Hem sizinle hem kendi toplumlarıyla güven içinde durmak isteyen bir başka grup bulacaksınız. Ne zaman kargaşalığa çağrılsalar içine dalarlar. Sizi yalnız bırakmaz, barış yapmak istemez ve ellerini sizden çekmezlerse karşılaştığınız yerde onları öldürebilirsiniz. Böylelerine karşı size apaçık yetki verdik.

Öldürmeyeceksin

4:92 Gerçeği onaylamış bir kişi, kaza hali hariç gerçeği onaylamış birisini öldüremez. Kim bir gerçeği onaylayanı kazara öldürmüşse gerçeği onaylamış bir köleyi salmalı ve ölenin ailesine diyet ödemeli. Ancak diyetten vazgeçip sadaka olarak kabul ederlerse başka. Öldürülen, sizinle savaş halinde olan bir topluluğa mensup bir gerçeği onaylayan ise, o zaman gerçeği onaylayan bir köleyi salmalısınız. Ancak, maktul aranızda anlaşma olan bir topluluktan ise ailesine diyet vermeli ve gerçeği onaylamış bir köleyi salmalısınız. Kim (gerekli parayı veya salacağı bir köle) bulamıyorsa, **ALLAH** tarafından tövbesinin kabul edilmesi için iki ay aralıksız oruç tutmalıdır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

4:93 Kim gerçeği onaylamış birisini kasten öldürürse yeri, sürekli kalacağı cehennemdir. **ALLAH** kendisine gazap ve lanet etmiştir. Ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.

4:94 Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH** yolunda çarpışmaya çıktığınız zaman dikkatli olun. Size barış önerene, dünya hayatının geçici yararını gözeterek "Sen onaylamıyorsun" demeyin. Çünkü **ALLAH**'ın yanında çok ganimetler var. Daha önceleri siz de onlar gibiydiniz; fakat **ALLAH** size lütfetti. Öyleyse iyice araştırıp emin olun. **ALLAH** yaptıklarınızdan Haberdardır.

4:95 Geçerli özre sahip olmaksızın yerlerinde oturanlar ile mallarıyla

---

* 4:089,91 Dinden dönen insanlar, müslümanların can ve mal güvenliklerini hiçe sayan düşmanlarla birlik olup savaşmadıkça kendilerine dokunulmaz. Savaşın temel ilkesi için bak 60:8,9.

* 4:092 Bak 4:25.

canlarıyla **ALLAH** yolunda savaşım verenler bir olmaz. **ALLAH** mallarıyla, canlarıyla savaşım verenleri derece bakımından oturanlardan üstün kıldı. **ALLAH** hepsine güzellikler söz veriyor. Bunurla birlikte, **ALLAH** savaşım verenleri oturanlar üzerine daha büyük bir ödülle üstün kıldı;*

4:96 Kendi katından derecelerle, bağışlama ve rahmet ile… **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Zulme Rıza Göstermek Suçtur

4:97 Kendilerine zulmedenlerin canlarını alırken melekler: "Ne halde idiniz" derler. "Bizler yeryüzünde ezilmiş kimselerdik" diye cevap verirler. "**ALLAH**'ın yeri geniş değil miydi ki oralara göç edeydiniz" derler. Onların yeri cehennem. O ne kötü bir dönüş noktası.

4:98 Ancak, hiçbir çıkış yoluna gücü yetmeyen ve göç etmeye yol bulamayan erkek, kadın ve çocuk ezilmişler hariç.

4:99 Böylelerinin **ALLAH** tarafından affedilmesi umulur. **ALLAH** Affedicidir, Bağışlayandır.

4:100 Kim **ALLAH** yolunda göç ederse yeryüzünde barınacak çok yer ve bolluk bulur. Kim **ALLAH**'a ve elçisine göç etmek için evinden çıkar ve sonra kendisini ölüm yakalarsa, ödülünü vermek **ALLAH**'a düşer. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Tehlike Anında Namazı Kısaltmak

4:101 Yeryüzünde yolculuğa çıktığınız zaman inkârcıların size saldırmasından korkuyorsanız namazı kısaltmanızda bir sakınca yok. Kuşkusuz inkârcılar sizin açık düşmanınızdır.*

4:102 Sen içlerinde olup onlara namaz kıldırdığın zaman, onlardan bir grup sizi korumak için yanınızda bulunsun ve silahlarını da yanlarına alsın. Namaza duranlar secdeye vardıklarında arkanızda bulunsunlar. Sonra namaz kılmamış olan grup gelsin ve seninle birlikte namaza dursunlar, diğer grup silahlarını alıp nöbet tutsunlar. İnkârcılar, silahlarınız ve eşyanız hakkında dikkatsiz davranmanızı ve böylece sizi ani bir baskınla bozguna uğratmayı umarlar. Yağmur ve hastalık gibi özürlerden ötürü silahlarınızı bırakmanızda bir sakınca yok. Ancak alarmda olun. **ALLAH** kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırladı…

---

*4:095 İslam'da savaş savunma amacıyladır. Bak:60:8-9.

*4:101 Namaz ancak tehlike durumunda kısaltılabilir. Yolculuk durumunda değil. Ayrıca bak 2:239.

Namaz: Belirli Vakitlerde Tanrı ile İletişim

4:103 Namazı bitirdiğiniz zaman ayakta, oturarak ve uzanarak **ALLAH**'ı anın. Güvene kavuştuğunuzda namazı gözetiniz. Namaz, gerçeği onaylayanlar üzerine belirli vakitlerde farz kılınmıştır.*

4:104 O topluluğu izlemekte gevşeklik göstermeyin. Siz acı çekiyorsanız onlar da sizin gibi acı çekiyor. Fakat siz, onların **ALLAH**'tan ummadığını umuyorsunuz. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

4:105 Halkın arasında **ALLAH**'ın sana gösterdiği gibi yargı veresin diye Biz sana gerçeği içeren kitabı indirdik. Hainlerden yana olma.

4:106 **ALLAH**'tan bağışlanma dile. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Hainleri Savunma

4:107 Kendi özlerine hainlik edenleri savunma; **ALLAH** ihanet edenleri ve günah işleyenleri sevmez.

4:108 Halktan gizlerler ama **ALLAH**'tan gizleyemezler. Oysa O'nun hoşlanmadığı düşünceleri kurarlarken O onlarla beraberdir. **ALLAH** onların tüm yaptıklarını Kuşatır.

4:109 İşte sizler bu tür kişileri dünya hayatında savunuyorsunuz. Peki, diriliş gününde **ALLAH**'a karşı kim onları savunacak? Ya da kim onlara avukat olacak?

4:110 Kim bir kötülük işler veya özüne zulmeder de sonra **ALLAH**'tan bağışlanma dilerse **ALLAH**'ı Bağışlayıcı ve Rahim bulur.

4:111 Kim bir günah kazanırsa kendisine karşı kazanmış olur. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

4:112 Kim bir hata yahut bir günah işler de sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa şüphesiz büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

Tanrı'nın En Büyük Lütfu: Kitap ve Bilgelik

4:113 **ALLAH**'ın sana lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir grup seni saptıracaktı. Onlar, yalnız kendilerini saptırır; sana hiçbir zarar veremezler. **ALLAH** sana kitap ve bilgeliği indirdi ve sana bilmediğin şeyleri öğretti. **ALLAH**'ın sana olan lütfu büyüktür.

---

*4:103 Tanrı'nın egemenliği altında kalmak ve O'nun rahmet ve yardımına ulaşmak için Kuran, bizim sürekli olarak Tanrı'yı anmamızı öğütler (2:152,200; 3:191, 33:41,42). Bu gerçeğe rağmen, Allah'ı onaylayan insanların çoğunluğu maalesef Allah'a ortak koştukları veya tercih ettikleri putlar yoluyla kendilerini Tanrı'nın ebedi rahmetinden mahrum etmektedir (12:106; 23:84-89; 29:61-63; 31:25; 39:38; 43:87). Ayrıca bak 3:191.

4:114 Onların gizli görüşmelerinin çoğunda hayır yoktur; sadakayı, iyiliği veya halkın arasını düzeltmeyi savunmaları başka. Kim **ALLAH**'ın rızasını arayarak bunları yaparsa ona büyük bir ödül vereceğiz.

4:115 Doğru yol kendisine belli olduktan sonra kim elçiye karşı gelir ve gerçeği onaylayanların yolundan farklı bir yol edinirse, seçtiği yöne kendisini yöneltir ve onu cehenneme atarız. Ne kötü bir dönüş noktasıdır orası.

Affedilmeyen Suç

4:116 **ALLAH** kendisine ortak koşulmasını affetmez; bunun aşağısındaki günahları ise dilediği kişiye affeder. Kim **ALLAH**'a ortak koşarsa tamamen sapıtmış olur.*

4:117 O'ndan ayrı olarak tanrıçalara hizmet ederler. Aslında inatçı sapkından başkasına hizmet etmezler.

Sapkının Andı

4:118 **ALLAH** ona lanet etmiş ve o da, "Elbette senin kullarından belli bir pay alacağım" demişti,*

4:119 "Onları saptıracağım, onları kuruntularla oyalayacağım, hayvanların kulaklarını yarmalarını (böylece etlerini haram etmelerini) emredeceğim, **ALLAH**'ın yaratışını/tasarımını değiştirmelerini emredeceğim." Kim **ALLAH** yerine sapkını dost ve egemen edinirse apaçık bir kayba uğramıştır.*

---

*4:116 Şirkin en basit tanımı: Allah'tan başkasının da sana yardım edebileceğine inanmaktır. Allah'a ortak koşanlar kendilerinin Allah'a ortak koşmadığını zannederler (6:22-23).

*4:118 Halkın büyük kısmı aslında ebedi kurtuluşu ilgilendiren gerçekleri onaylamaz (12:103). Onaylayanların da çoğunluğu çeşitli yollarla Tanrı'ya ortak koşar (12:106).

*4:119 Sünnet denilen merasimle çocukların cinsel organlarını kesenler (Afrika ülkelerinde kız çocuklarının klitorislerini Sünnet edip cinsel organlarını parçalayanlar) sağlık açısından gereksiz olan bu ameliyatla hem çocuklara acı çektirmekte ve hem de insanın yaratılışında Tanrı'nın hata yaptığını ima etmektedirler.

Kuşkusuz, çocukların cinsel organlarının derisi Tanrı'nın yaratılışında bir anomali değildir; normal bir durumdur. Sünnetçiler Tanrı'ya karşı meydan okur: "Ey Tanrı, yüce yaratıcı, her şeye gücü yeten ve her şeyi bilen rabbimiz, sen en iyi biçim verensin, evrenin yaratanısın. Ne var ki, ey Tanrı, sen bizim cinsel organlarımızı yamuk yaratmışsın. Senin işlediğin hatayı usturalar ve makaslarla BİZ düzelteceğiz. Cinsel Organlardan kan akarken ve çocuklarımız çığlıklar atarken senin büyüklüğünü anacağız rabbimiz!"

Erkek ve kız çocukları üzerinde Sünneti uygulamak isteyenler sürekli olarak yeni sebepler uydurmaktadırlar. Mastürbasyonu veya cinsel yollarla bulaşan hastalıkları engellemek ilk önerilen sebeplerdi. Daha sonra bunlara birçok sebep daha eklendi: yatağa işemek, kanseri engellemek, AIDS'e

4:120 Onlara söz verir, ümit verir. Gerçekte, sapkının onlara verdiği söz kandırmadan başka bir şey değil.

4:121 Varacakları nokta cehennemdir; ondan kaçamazlar.

4:122 Gerçeği onaylayıp erdemli işler yapanları, içlerinde ırmaklar akan bahçelere yerleştireceğiz; orada ebedî kalacaklar. **ALLAH**'ın sözü gerçektir. **ALLAH**'tan daha doğru sözlü kim olabilir?

Değişmeyen Yasa

4:123 Bu, ne sizin kuruntularınız ne de kitap halkının kuruntularına göredir: Kim bir kötülük işlerse karşılığını bulur ve **ALLAH**'tan başka bir Sahip ve Yardımcı bulamaz.

4:124 Erkek veya kadın, her kim gerçeği onaylayarak erdemli bir hayat sürerse bahçeye girer ve en ufak bir haksızlık görmez.

İbrahim: İslam Peygamberi

4:125 **ALLAH**'a teslim olarak iyilik yapan ve İbrahim'in tek tanrıcı dinine uyandan daha güzel bir dine kim sahip olabilir? **ALLAH** İbrahim'i arkadaş edindi.*

---

karşı korunmak gibi… Ne var ki, tıbbi araştırmalar Sünnetin bir yararı olmadığını ve hatta çocuklara dayatılan bu ameliyatın onların psikolojik gelişmelerinde olumsuz etkilere yol açabileceğini göstermektedir. Sünnet sonucu sakatlananların ise sayısı belli değildir.
İşin ilginci, Hadis kitapları, Peygamber döneminde Müslüman olanların Sünnet olduklarına dair hikâyeler nakletmeyi unutmuşlardır. Ebu Bekir, Ömer yahut Hamza bugün müslüman olsaydı, bizim müslümanların ilk yapacağı işlerden biri onları bir Sünnetçiye teslim ederek cinsel organlarını kana bulamak olacaktı. Sünnilerin kutsal Hadis kitaplarından Ahmed B. Hanbel'in Müsned'i, Osman bin el-As'ın Sünnet törenine katılmayı reddettiğini ve bunun bir bidat olduğuna inandığını rivayet eder. Ünlü Taberi, Halife Abdul Aziz'in, jizye vermekten kurtulmak için İslam'ı ka-bul eden Horasanlılar'ın Sünnet edilmesi önerisine karşı çıktığını rivayet eder. El-Nevevi, İbn-i Munzir'den alıntı yaparak Sünnet etmenin bidat olup olmadığını tartışır. Kısacası, ehl-i Sünnet kaynakları, her şey gibi bu konuda da çelişkilerle dolu.
Sakat doğan çocuklar üzerinde yapılan ameliyatlara ne demeli? Kuşkusuz, bireylerin ve toplumların günahları ve aşırılıkları sonucu, veya bir sınav amacıyla, sakat olarak doğan çocuklar bir anomali olup, ameliyat yoluyla onları Tanrı'nın asıl yaratılışına uygun bir hale sokmak kınanamaz. Ayrıca, "peki traş olmanın hükmü nedir?" diye soru yöneltenlere cinsel organı kesme ile kıl kesme arasındaki farkı anlatmalı mı bilmiyorum?
Muhammed peygamber insanları Sünnet etmek için halklara elçi olarak gönderilmedi. Çocuklara karşı işlenen bu suç artık tarihe gömülmeli. Bak 13:8; 25:2; 32:7; 40:64; 64:3; 82:6-9.

*4:125 Adem'den itibaren tüm elçiler aynı mesajı iletmişlerdir. Hepsi müslüman idiler, yani Allah'a teslim olmuş olanlardı. "islam" kelimesi özel bir ad olmayıp, "teslim olmak" anlamına gelen bir tanımlamadır.

4:126 Yerde ve göktekilerin hepsi **ALLAH**'ındır. **ALLAH** her şeyi Kuşatır.

Yetimlerin Haklarına Dikkat

4:127 Sana kadınlar hakkında soruyorlar. De ki: "**ALLAH** bu Kitap yoluyla kadınlar hakkında sizi aydınlatıyor. Yasal hakları olan mallarını vermeyip kendileriyle evlenmek istediğiniz kadınların yetimleri ve zavallı çocukları hakkında Kitapta size okunan ayetler yetimlere adaletli davranmanızı emretmektedir. Yaptığınız her iyiliği **ALLAH** Biliyor."*

Eşinizle Uzlaşınız

4:128 Bir kadın kocasının iffetsiz davranışından, yahut kendisinden yüz çevirmesinden endişe ediyorsa uzlaşmayla tekrar aralarını düzeltmelerinde bir sakınca yoktur. Uzlaşma daha iyidir. Kişi bencil ve kıskanç davranmaya eğilimlidir. İyilik yapar ve erdemli davranırsanız, elbette **ALLAH** yaptıklarınızı haber alır.

İdeal Olan Tek Kadınla Evlilik

4:129 Ne kadar isteseniz de kadınlara eşit davranamazsınız. Öyleyse tamamen birine yönelip de diğerini askıdaymış gibi bırakmayın. Bu durumu düzeltip erdemli olursanız **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*

4:130 Çiftler birbirlerinden ayrılırlarsa, her birisini bol nimetiyle yoksulluktan kurtarır. **ALLAH** Cömerttir, Bilgedir.

Tanrı'ya Güven

4:131 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. Sizden önce kendilerine kitap verilenlere de size de, "**ALLAH**'ı sayıp dinleyin" diye öğütledik. İnkâr ederseniz, bilesiniz ki göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. Kuşkusuz **ALLAH** kimseye muhtaç değildir, övgüye layıktır.

4:132 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. Koruyucu olarak **ALLAH** yeter.

4:133 İnsanlar! O dilerse sizi ortadan kaldırıp başkalarını getirir. **ALLAH**'ın gücü buna yeter.

4:134 Her kim dünya nimetini isterse, bilsin ki hem dünya hem ahiret nimeti **ALLAH**'ın yanındadır. **ALLAH** İşitendir, Görendir.

---

*4:127 Bu ayet, geleneksel öğretilerin etkisiyle yanlış çevrilmiş ve yetim çocukların dul anneleriyle evlilik yerine yetim çocuklarla evlenme gibi pedofilik bir uygulama uydurulmuştur.

*4:129 Çok evlilik için öngörülen koşullar için 4:2-3 ayetine bakınız.

Yalan Şahitlikte Bulunmayın, Taraflı Davranmayın

4:135 Gerçeği onaylayanlar! Kendiniz, ananız, babanız ve yakınlarınız aleyhinde dahi olsa **ALLAH** için tanıklık ederek adaleti gözetin. İster zengin, ister fakir olsun, **ALLAH** her iki gruba da bakar. Öyleyse, kişisel çıkar ve duygularınıza uyarak taraflı davranmayın. Gerçeği çarpıtırsanız veya tanıklık etmekten çekinirseniz, bilesiniz ki **ALLAH** yaptıklarınızı haber alır.

4:136 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH**'a, elçisine, elçisine indirdiği kitaba ve daha önceden indirdiği kitabı onaylayın. Kim **ALLAH**'ı, meleklerini, kitaplarını, elçilerini ve ahiret gününü inkâr ederse büsbütün sapıtmış olur.

Gerçeği Onaylama İle İnkâr Arasında

4:137 Gerçeği onaylayıp sonra inkâr eden, tekrar gerçeği onaylayıp tekrar inkâr eden ve daha sonra inkârlarında ileri giden kimseleri **ALLAH** affetmeyecek ve onlara yol göstermeyecek.

4:138 İkiyüzlülere acıklı bir azabı müjdele.

4:139 Onlar ki gerçeği onaylayanlara ek olarak inkârcılarla da iş birliği yapar. Onların yanında onur mu arıyorlar? Oysa, onur tümüyle **ALLAH**'a aittir.

Ayetlere Hakaret Edilirse

4:140 Size kitapta bildirilmiştir ki: **ALLAH**'ın ayetlerinin inkâr edilip alaya alındığını işittiğiniz zaman, onlar başka bir söze dalıncaya kadar onlarla birlikte oturmayın; yoksa siz de onlar gibi olursunuz. **ALLAH** bütün ikiyüzlüleri ve inkârcıları cehennemde toplayacak.*

4:141 Onlar sizi gözetleyip dururlar. **ALLAH**'tan size bir zafer geldiğinde, "Biz sizinle birlikte değil miydik" derler. Kazanma sırası inkârcılara gelirse bu sefer, "Biz size destek olarak sizi gerçeği onaylayanlardan korumadık mı" derler. Diriliş günü, **ALLAH** aranızda hüküm verecektir. **ALLAH** inkârcılara, gerçeği onaylayanlar üzerine egemen olma fırsatını vermeyecek.

İkiyüzlüler

4:142 İkiyüzlüler **ALLAH**'ı aldattıklarını zanneder. Halbuki O, onları aldanmış bırakır. Onlar namaza kalktıklarında üşene üşene kal-

---

*4:140 Allah'ın ayetlerine ve onların içeriğine hakaret ve alay edildiğinde bunu yapan kişileri öldürmemiz veya cezalandırmamız emredilmiyor. Çünkü Allah insanlara düşünme ve seçme özgürlüğü tanımıştır (2:256; 4:90; 10:99; 18:29; 88:21,22). Kuran'ı izleyen gerçekçiler, gerçeği onaylamalarına karşı yapılan hakaretlere kaba kuvvetle karşılık vermezler. Tanrı'nın emrine göre, böyle kişileri yalnız bırakarak hesaba katmamak gerekir.

kar. Çünkü insanlara gösteriş yaparlar ve **ALLAH**'ı pek az anarlar.

4:143 Arada bocalayıp dururlar; ne bunlara ne de onlara katılırlar. **ALLAH**'ın şaşırttığına bir yol bulamazsın.

4:144 Gerçeği onaylayanlar, gerçeği onaylayanları bırakıp inkârcıları dost edinmeyin. **ALLAH**'a, size karşı kullanacağı bir delil mi vermek istiyorsunuz!

4:145 İkiyüzlüler ateşin en aşağı katındadır. Onlara yardım edecek kimse bulamazsın.

4:146 Ancak tövbe eden, durumunu düzelten, **ALLAH**'a sarılan ve dinlerini sadece **ALLAH**'a ait kılanlar başka… Bunlar, gerçeği onaylayanlarla birliktedir. **ALLAH** gerçeği onaylayanlara daha sonra büyük bir ödül verecek.

4:147 Sizler gerçeği onaylar ve şükrederseniz **ALLAH** sizi neden cezalandırsın ki? **ALLAH** Şükredendir, Bilendir.

Kötü Dil Kullanmayın

4:148 **ALLAH** kötü dil kullanılmasını sevmez. Zulme uğrayanlar başka. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

4:149 Bir iyiliği açığa vurur veya gizlerseniz, yahut bir kötülüğü affederseniz, **ALLAH** Affedendir, Güçlüdür.

4:150 **ALLAH**'a ve elçisine karşı çıkanlar, **ALLAH** ile elçilerinin arasını ayırmak isteyenler, "Bir kısmını gerçek olarak onaylayıp bir kısmını inkâr ederiz" diyenler ve bu ikisi arasında bir yol edinmek isteyenler…*

4:151 İşte bunlar gerçek inkârcılardır. İnkârcılar için acıklı bir azap hazırlıyoruz.

4:152 **ALLAH**'ı ve elçilerini onaylayan ve onların hiçbiri arasında ayrım yapmayanların da ödüllerini ileride verecek. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

İsrailoğullarından Dersler

4:153 Kitap halkı, senin kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyor. Musa'dan bunun daha büyüğünü istemiş ve, "Bize **ALLAH**'ı fiziksel olarak göster" demişlerdi. Böyle sınırı aşmalarından ötürü onlara yıldırım çarptı. Kendilerine apaçık deliller gelmesine rağmen buzağıya hizmet ettiler. Onları yine affettik. Musa'ya da apaçık bir yetki verdik.

---

*4:150 Bu ayetler Muhammed peygamber zamanında yaşayan bir grup insanı tanımladığı gibi Muhammed'in vefatından sonra Kuran'ın mesajına ihanet eden ve İslam dinini mezheplere dönüştüren grupları mahkum etmektedir. "Allah = Quran, Elçi = Hadis ve Sünnet" deyip nesih ve mansuh teorileri üretenler bu ayetin kapsamına girerler.

4:154 Kendilerinden söz alırken Sina Dağı'nı üzerlerine yükselttik. Onlara, "Kapıdan alçak gönüllü olarak girin" dedik. Onlara, "Cumartesi yasağını çiğnemeyin" dedik; onlardan sağlam bir söz aldık.

4:155 Sözlerini bozmalarından, **ALLAH**'ın ayet ve delillerini inkâr etmelerinden, peygamberleri haksız yere öldürmelerinden ve "Sabit fikirliyiz" demelerinden ötürü, evet inkârlarından ötürü **ALLAH** onların anlayışlarını mühürledi. Bunun için pek azı gerçeği onaylar.

4:156 İnkârlarından ve Meryem hakkında büyük bir yalan uydurmalarından ötürü…

İsa'nın Vücudunun Çarmıha Gerilmesi

4:157 Ve **ALLAH**'ın elçisi "Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük" demelerinden ötürü… Oysa onu öldürmediler ve onu asmadılar; fakat öyle yaptıklarını sandılar. Tüm mezhepler bu konuda kuşku içindedir. Onların bu konuda bir bilgisi yok; sadece zanna uyuyorlar. Kesin olarak onu öldürmediler.*

4:158 Tersine, **ALLAH** onu kendisine yükseltti; **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

4:159 Kendilerine kitap verilenlerden her biri ölümünden önce bu gerçeği onaylamak zorundadır. Diriliş Günü ise o onlara karşı tanık olacaktır.

4:160 Yahudilerin işledikleri zulümlerden ve birçok kişiyi **ALLAH** yolundan çevirmelerinden dolayı kendilerine daha önce helal kılınmış temiz nimetleri yasakladık.*

4:161 Menedildikleri halde tefecilik yapmalarından ve halkın parasını haksızlıkla yemelerinden ötürü… Onların inkârcılarına acıklı bir azap hazırladık.

4:162 Ancak aralarındaki derin ilim sahipleri ve gerçeği onaylayanlar, sana indirileni ve senden önce indirilenleri onaylar. Namazı gözetir, zekâtı verir, **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylarlar; bunlara büyük bir ödül vereceğiz.

Tanrı'nın Elçileri

4:163 Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a ve so-

---

* 4:157-158 İsa'nın gerçek kişiliği ve bilinci olan nefsi, her tektanrıcının nefsi gibi doğrudan doğruya cennete alındı. Düşmanları ise onun bilinçsiz, ancak yaşayan bedenini işkence ederek astılar.

* 4:160 Ayetteki birçok kelimesi çevirme fiilinin sıfatı olarak da anlaşılabilir: "ve sıkça ALLAH yolundan çevirmelerinden dolayı.."

yuna, İsa'ya, Eyyup'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyetmiş, Davut'a da Zebur vermiştik.

4:164 Sana önceden anlattığımız elçilere ve anlatmadığımız elçilere de… Ve **ALLAH** Musa ile de kelimelerle konuşmuştu.

4:165 Müjdeler ve uyarılar getiren elçiler… Ki tüm bu elçilerden sonra insanların **ALLAH**'a karşı bir bahaneleri kalmasın. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

4:166 Fakat **ALLAH**, sana indirdiğine tanıklık eder. Onu kendi bilgisiyle indirdi. melekler de buna tanıklık eder. Tanık olarak **ALLAH** yeter.*

4:167 İnkâr edenler ve **ALLAH**'ın yolundan alıkoyanlar tamamıyla sapıtmışlardır.

4:168 İnkâr edip zulmedenleri **ALLAH** ne bağışlayacak, ne de onlara bir yol gösterecektir.

4:169 Yalnız cehennemin yolu hariç. Orada sürekli kalacaklar. Bu, **ALLAH**'a pek kolaydır.

4:170 İnsanlar! Elçi Rabbinizden gerçeği getirmiştir. Kendi yararınız için onaylamalısınız. İnkâr ederseniz, bilin ki göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Üçleme: Uydurma Bir Doktrin

4:171 Kitaplılar! Dininizde sınırı aşmayın. **ALLAH** hakkında yalnız gerçeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih, sadece **ALLAH**'ın elçisi ve Meryem'e gönderdiği kelimesi ve O'ndan gelen bir candır. **ALLAH**'a ve elçilerini onaylayın. "Üçtür" demeyin. Kendi yararınız için buna son verin. Biricik tanrı yalnız **ALLAH**'tır. O, çocuk sahibi olmaktan yücedir. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Vekil olarak **ALLAH** yeter.

4:172 Ne Mesih, ne de yakın melekler **ALLAH**'ın kulu olmayı küçüklük saymaz. Kim O'na kulluğu küçük görür de büyüklük taslarsa, bilsin ki O, onların hepsini huzuruna toplayacak.

4:173 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananların ödüllerini eksiksiz ödeyecek ve lütfundan onlara daha fazla verecektir. Küçümseyip kibirlenenleri ise acıklı bir azapla cezalandıracak. Kendilerine **ALLAH**'tan başka ne bir sahip ve ne de bir yardımcı bulamayacaklardır.

4:174 İnsanlar! Rabbinizden size bir kanıt geldi ve üzerinize apaçık bir ışık indirdik.

---

*4:166 Tanrı'nın Kuran hakkındaki tanıklığını yine Kuran'dan öğrenmemiz ilk başta boş bir iddia gibi gelebilir. Ancak, Kuran'da tanık olacağımız Tanrı bilgisi, Tanrı'nın tanıklığını belgeler.

4:175 **ALLAH**'ı onaylayıp O'na sarılanları ise kendi rahmetine ve lütfuna kabul edecek, onları dosdoğru bir yola sokarak kendisine yöneltecektir.

4:176 Sana danışıyorlar. De ki: "**ALLAH** size eşsiz ve çocuksuz olan kişinin mirası hakkında şu hükmü açıklıyor: Ölen erkeğin çocuğu olmayıp bir kız kardeşi varsa, bıraktığı mirasın yarısı kız kardeşinindir. Fakat, (ölen kişi) çocuğu olmayan kız kardeşse, erkek kız kardeşinin mirasının tamamını alır. Varisler iki kız kardeş ise, bırakılanın üçte ikisi onlarındır. Kardeşler, erkeklerden ve kadınlardan oluşuyorsa, erkeğe kadının iki katı kadar pay verilir." Şaşırmamanız için **ALLAH** size böylece açıklıyor. **ALLAH** her şeyi Bilendir.*

---

* 4:176 Bak 4:11.

Beş

ZİYAFET / MAİDE

5:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
5:1 Gerçeği onaylayanlar, anlaşmalarınızı uygulayın. Size okunacak olanların dışındaki hayvanlar size helal kılındı. Yalnız yasaklı iken avlanmayı helal saymamak koşuluyla… **ALLAH** dilediği hükmü verir.
5:2 Gerçeği onaylayanlar! Ne **ALLAH**'ın koyduğu dinsel törenlere, ne sınırlanmış aya, ne kurbana, ne onları işaretleyen çelenklere ve ne de Rab'lerinin lütuf ve rızasını aramak için Sınırlanmış Ev'e doğru yola çıkanlara saygısızlık etmeyin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Sizi Sınırlanmış Mescit'ten çeviren bir topluluğa olan kininizden dolayı provokasyona gelip saldırganlaşmayın. İyilik ve erdemlilikte yardımlaşın. Kötülük ve düşmanlıkta yardımlaşmayın. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH**'ın cezası çetindir.*

Sadece Dört Hayvani Madde Yasaklanmıştır

5:3 Leş, kan, domuzun eti ve **ALLAH**'tan başkasına adananlar size haram kılındı. Canları çıkmadan kesmeniz hariç, boğulmuş, vurulmuş, düşmüş, boynuzlanmış ve canavar tarafından yenmiş hayvanlar, putlaştırılmış taşlar üzerinde boğazlanarak fal oklarıyla dağıtılanlar, evet bunlar kötüdür. Bugün size dininizi olgunlaştırdım, size nimetimi tamamladım ve size din olarak İslam'ı beğendim. İnkarcılar bugün dininizden umut kesmişlerdir. Onlardan çekinmeyin; benden çekinin. Kim açlıktan dolayı zorda kalırsa, günaha istekle yönelmeden yerse ona günah yoktur. Çünkü **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*
5:4 Kendilerine neyin helal olduğunu sana soruyorlar. De ki: "Size

---

*5:002 Konferans zamanında avlanma yasağı, sosyal ve psikolojik yönden barış ortamını hazırladığı gibi doğayı korumak amacını da güder. Mekke'de toplanan yüzbinlerce konferans katılımcısına avlanma izni verilmiş olsaydı, Konferans bölgesi doğal zenginliğini kısa sürede yitirecekti. 2:196.

*5:003 Bu ayet, 6:145 ayetinde yasaklanan hayvansal maddeleri tekrarlamakta ve onlardan "leş" ve "Tanrı'dan başkası adına kesilenler" için örnekler vererek detaylı açıklama getirmektedir.

temiz yiyecekler helal edilmiştir. **ALLAH**'ın size öğrettiğinden öğreterek yetiştirdiğiniz köpek ve şahin gibi avcı hayvanların sizin için yakaladıklarını da yiyin ve üzerlerinde **ALLAH**'ın ismini anın."**ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH** hesabı çabuk görür.*

5:5 Bugün size iyi ve temiz şeyler helal kılındı. Kitap halkının yiyeceği size helaldir. Sizin de yiyecekleriniz onlara helaldir. Mehirlerini ödemeniz, zina etmeyip namuslu davranmanız ve gizli dost tutmamanız koşuluyla, gerçeği onaylayanlardan korunmuş kadınlarla ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerden korunmuş kadınlarla evlenmeniz size helaldir. Kim gerçeği onaylamayı reddederse tüm yaptıkları boşa çıkmıştır ve o, ahirette de kaybedenlerdendir.*

Abdest

5:6 Gerçeği onaylayanlar! Namaza kalktığınız zaman, yıkayınız: Yüzünüzü, dirseklere kadar ellerinizi. Sıvazlayınız: Başınızı. Ayaklarınızı da topuklara kadar... Cinsel ilişkide bulunmuşsanız yıkanınız. Hasta veya yolcu iseniz, yahut tuvaletten gelmiş, yahut kadınlarla cinsel ilişkide bulunmuş ve su bulamamışsanız, temiz bir toprağa yönelip yüzünüzü ve ellerinizi onunla sıvazlayın. **ALLAH** size güçlük çıkarmak istemez. Ancak sizi temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak istiyor. Olur ki şükredersiniz.*

5:7 **ALLAH**'ın üzerinizdeki nimetini ve O'nunla yaptığınız sözleşmeyi hatırlayın: "İşittik ve itaat ettik" demiştiniz. **ALLAH**'ı dinleyin; **ALLAH** içinizde olanları biliyor.

Yalan Yere Tanıklık Yapmayın

5:8 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH** için adaleti gözeterek tanıklık edin. Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletli davranmaktan alıkoymasın. Adaletli davranın; bu erdemliliğe daha yakındır. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH** yaptıklarınızı haber alır.

---

* 5:004 Yemeye ve içmeye başlamadan önce Tanrı'nın ismini anmalıyız. Bu anma işlemi, sözlü veya zihinsel olarak herhangi bir dille gerçekleştirilebilir. Genellikle "Bismillah" diye yaygınlaşan bu anma işleminin illa hayvan kesilirken uygulanması koşulu yoktur. Nitekim bir sonraki beşinci ayette Kitap halkının yiyecekleri helal kılınmıştır. Onların hayvan boğazlarken, Müslümanlar gibi Tanrı adını anmaları sözkonusu değildir.

* 5:005 Korunmuş olarak çevirdiğimiz Muhsanat kelimesinin anlamı için bak 4:24.

* 5:006 Görüldüğü gibi, tamam, detaylı ve mükemmel olan Kuran abdesti dört basamakta açıklıyor. Bu maddeleri eksik görüp eklemelerde bulunmamalı. Orijinaldeki "Ercüleküm" sözcüğünün farklı biçimde okunmasıyla ayakların yıkanması veya meshedilmesi anlaşılabilir. Büyük ve küçük su dökmek abdesti bozar. Cinsel ilişki ayrıca duş almayı gerektirir. Bak 4:43.

5:9 **ALLAH**, Gerçeği onaylayıp iyi işler yapanlara bir bağışlanma ve büyük bir ödülü söz verdi.

5:10 İnkâr edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar cehennem halkıdır.

Tanrı, Gerçeği Onaylayanları Savunur

5:11 Gerçeği onaylayanlar! **ALLAH**'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani bir topluluk size el uzatmaya yeltenmişti de onların ellerini sizden çekmişti. **ALLAH**'ı dinleyin. Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'a güvensin.

5:12 **ALLAH**, İsrailoğullarından söz almıştı ve içlerinden on iki başkan göndermiştik. **ALLAH** demişti ki: "Namazı gözetirseniz, zekâtı verirseniz, elçilerimi onaylayıp onlara saygılı olursanız ve **ALLAH**'a güzel bir borç verirseniz sizinle beraberim. Günahlarınızı örter, içlerinden ırmaklar akan bahçelerde ağırlarım. Artık sizden kim bundan sonra inkâr ederse doğru yolu sapıtmış olur."

5:13 Sözlerini bozdukları için onları lanetledik, kalplerini katılaştırdık. Sözlerin anlamını bağlamından kaydırırlar. Uyarıldıkları şeylerin bir kısmını unuttular. Onların çoğundan sürekli ihanet göreceksin. Onları affet ve aldırma. **ALLAH** güzel davrananları sever.

5:14 "Biz Hıristiyan'ız" diyenlerden de söz almıştık. Ancak onlar da uyarıldıkları şeylerin bir kısmını unuttu. Bu yüzden diriliş gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Yaptıkları her şeyi **ALLAH** onlara bildirecek.

Kuran: Hıristiyanlara ve Yahudilere Tanrı'nın Mesajı

5:15 Kitap halkı, kitabın gizlediğiniz birçok bölümünü açığa çıkaran ve birçoğunu da yüzünüze vurmayan elçimiz geldi size. **ALLAH**'tan bir ışık ve apaçık bir kitap da geldi size.

5:16 Onunla **ALLAH**, rızasını gözetenleri barış ve huzur yollarına ulaştırır, izniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkararak onları dosdoğru yola iletir.

Büyük Küstahlık

5:17 "**ALLAH** Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler elbette kâfir olmuşlardır. De ki: "**ALLAH** Meryem oğlu Mesih'i, annesini ve hatta yeryüzündekilerin tümünü helak etmek isterse, kim buna engel olabilir?" Göklerin, yerin ve arasındakilerin egemenliği **ALLAH**'a aittir. Dilediğini yaratır. **ALLAH** her şeye Gücü Yetendir.

5:18 Yahudiler ve Hıristiyanlar, "Biz **ALLAH**'ın çocukları ve sevgili-

leriyiz" dediler. "Öyleyse günahlarınızdan ötürü neden sizi cezalandırıyor? Siz sadece O'nun yarattığı insanlardansınız" de. Dileyeni/dilediğini de bağışlar, dileyeni/dilediğini de cezalandırır. Göklerin, yerin ve bunlar arasındakilerin egemenliği **ALLAH**'a ait olup dönüş de O'nadır.

Size Gelen Elçiyi Nasıl Karşıladınız

5:19 Kitap halkı! Elçiler arasındaki bir boşluk döneminden sonra size elçimiz gelmiş bulunuyor ve size gerçekleri anlatıyor ki "Bize bir müjdeleyici ve uyarıcı gelmedi" demeyesiniz. Oysa size bir müjdeleyici ve uyarıcı gelmiş bulunuyor. **ALLAH** her şeye Gücü Yetendir.

5:20 Musa, halkına şöyle demişti: "Ey halkım, **ALLAH**'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın: aranızdan peygamberler çıkardı, sizi özgür kimseler kıldı ve toplumların hiçbirine vermediğini size verdi."

Tanrı, Sınırlanmış Toprağı Yahudilere Veriyor

5:21 "Halkım! **ALLAH**'ın size ayırdığı kutsal toprağa girin. Geri dönmeyin, yoksa kaybedersiniz."

5:22 Dediler ki: "Musa, orada zorba bir topluluk var. Onlar oradan çıkmadıkça biz asla oraya girmeyiz. Çıkarlarsa gireriz."

5:23 Korku duyanların arasında, **ALLAH**'ın kendisine nimet verdiği iki kişi, "Üstlerine kapıdan yürüyün. Kapıdan girerseniz kesinlikle siz yeneceksiniz. Gerçeği onaylıyorsanız **ALLAH**'a güvenin" dedi.

5:24 "Musa, onlar orada oldukça biz oraya asla girmeyiz. Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burda oturuyoruz" dediler.

5:25 O da bunun üzerine: "Rabbim, ben ancak kendime ve kardeşime söz geçirebiliyorum. Bizimle yoldan çıkmış bu topluluğun arasını ayır" dedi.

5:26 Dedi ki: Orası onlara kırk yıl boyunca yasaklanmıştır; yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Yoldan çıkmış bir topluluk için üzme kendini.

İlk Cinayet

5:27 Onlara Adem'in iki oğlunun olayını doğru anlat. Birer kurban adamışlardı da, birisinden kabul edilmiş, diğerinden edilmemişti. "Seni öldüreceğim!" dedi. "**ALLAH** ancak erdemli olanlardan kabul eder" dedi.*

---

* 5:027 Bu olay Tevrat'ta da geçer. Bak, Yaratılış 4:2-9

5:28 "Beni öldürmek için elini bana uzatırsan, seni öldürmek için ben elimi sana uzatmayacağım. Ben, tüm yaratıkların sahibi **ALLAH**'tan korkarım."
5:29 "Günahımı günahınla birlikte yüklenerek cehenneme girmeni isterim. Zalimler böyle cezalandırılır."
5:30 Egosu onu, kardeşini öldürmeye kışkırttı. Onu öldürdü ve böylece kaybetti.
5:31 **ALLAH** kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. "Yazık bana; kardeşimin cesedini gömme konusunda bu karga kadar bile olamadım" diyerek pişman oldu.*

Kişinin Can Güvenliği, Toplumun Can Güvenliğine Eşittir

5:32 Bunun için İsrailoğullarına şunu yazdık: Kim, cinayet işlememiş veya yeryüzünde bozgunculuk yapmamış bir kişiyi öldürürse tüm insanları öldürmüş gibidir. Kim de o canı yaşatırsa, bütün insanları yaşatmış gibi olur. Elçilerimiz onlara apaçık delillerle geldiler. Buna rağmen onların çoğu hemen sonra yeryüzünde azgınlık yapmaya başladılar.

Katillerin ve Katliam Yapanların Cezası

5:33 **ALLAH** ve elçisi ile savaşan ve yeryüzünde bozgunculuk için uğraşanların cezası: Öldürülmeleri veya asılmaları veya el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya yerlerinden sürülmeleridir. Bu, dünyada görecekleri bir aşağılanma. Ahirette ise büyük bir ceza var.
5:34 Kendilerini yakalamadan önce tövbe edenler başka. Bilesiniz ki **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.
5:35 Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'ı dinleyin, O'na ulaşmak için yol arayın ve O'nun yolunda cihat edin ki başarasınız.
5:36 İnkârcılar, yeryüzündekilerin hepsine ve bir o kadarına da sahip olsalardı ve onları diriliş gününün azabından kurtulmak için fidye verselerdi kendilerinden kabul edilmezdi. Onlara acıklı bir azap var.
5:37 Ateşten çıkmak isterler; ama çıkamazlar. Onlar sürekli bir cezaya mahkûm olmuşlardır.

Hırsızların Ellerini Kesiniz

5:38 Erkek hırsızın ve kadın hırsızın ellerini, yaptıklarına karşılık ke-

---

* 5:031 Bazı ülkelerde mezarlar pahalı olduğu için cesedin yakma işlemi tercih ediliyor.

sin. Bu **ALLAH**'ın öngördüğü bir caydırma yöntemidir. **ALLAH** Güçlüdür, Bilgedir.*

5:39 Kim yaptığı bu haksızlıktan sonra tövbe ederek düzelirse, **AL-**

---

*5:038 Ayette "kesin" diye çevirdiğimiz kelimenin benzer formu olan "QaTaA'" Kuran'da 19 ayette geçer. 5:38 ayetinin dışındaki yerlerin hemen hepsinde "ilişkiyi kesme" veya "son verme" gibi fiziksel olmayan veya mecazi anlamlarda kullanılır (2:27; 3:127; 6:45; 7:72; 8:7; 9:121; 10:27; 11:81; 13:4; 15:65; 15:66; 13:25; 22:15; 27:32; 29:29; 56:33; 59:5; 69:46). Bunlardan sadece 13:4'teki kullanımı fiziksel anlamda olup 69:46 ise tartışmalıdır.

Söz konusu kelimenin bir başka formu olan QaTTaA' ise Kuran'da 17 kez geçer. Bu şeddeli form, hem fiziksel olarak kesip atmak (5:33; 7:124; 20:71; 26:49; 13:31) hem mecazen ilişkiyi kesmek (2:166; 6:94; 7:160; 7:167; 9:110; 47:15; 47:22; 21:93; 22:19; 23:53) ve hem de fiziksel olarak kesip yarma/çizme anlamında kullanılır (12:31; 12:50).

12:31 ayetinde Yusuf peygamberin yakışıklılığına hayran kalarak heyecanlanan kadınların meyve bıçağıyla "ellerini kestiği" anlatılır. Kuşkusuz, kadınlar ellerini kesip koparmadılar. 5:38 ayeti ile 12:31 ayeti arasındaki anlam ilişkisi, matematiksel ilişkiyle de destekleniyor gibi. "El kesme" ifadesinin geçtiği her iki ayetin sure ve ayet numaralarını topladığımızda her ikisinden de 43 rakamını elde ederiz. Bu matematiksel ilişki, 19 koduyla da desteklenir. 12:31 ayetinden tam 19 ayet sonra "el kesme" ifadesine bir kez daha rastlıyoruz. Bu matematiksel ilişkileri bir delil olarak değil, sadece ilginç bir gözlem olarak sunuyoruz.

Böylece, hırsızların ellerinin kesilmesini emreden ayeti, (1) ellerinin kesilip koparılması, veya (2) ellerinin çizilerek ve yarılarak kesilmesi, veya (3) mecazi anlamda, yani hırsızlıkla ilişkilerini kesecek önlemlerin alınması gibi üç değişik biçimde anlamak mümkün. Bu seçeneklerden birini veya suçun ağırlık derecesine göre kombinasyonunu tercih etmek topluma kalmıştır. (Bak: 7:52).

Hırsızlık olayını sadece bireysel bir suç olarak kabul etmek doğru olmaz. Aile yapısı, toplum normları, sosyal kurum ve değerleri de bu suçun işlenmesinden sorumludur. Aile bağlarının güçlü, sosyal yardımlaşmanın yaygın, gösteriş ve savurganlığın az olduğu bir toplum hırsızlık olayını minimuma indirebilir. Kuran'ın öngördüğü cezalar böyle bir toplumda caydırıcı olur.

Peygamberin şari (yasa koyucu) olduğunu ileri sürenler için, bu ayet tek basına bir cevaptır. Muhammed Peygamber hayattayken bile yasa kaynağı olarak ona danışmak isteyen Yahudiler kınanıyor ve Tanrının hükümlerini içeren Tevrat ellerinde bulunurken nasıl olur da Muham-med Peygambere danıştıkları eleştiriliyor. Muhammed Peygamber döneminde yasayan Müslümanlar, ellerinde Tanrının hükümlerini içeren Kuran dururken böyle bir inkârcılık ve cehalet örneği göstermediler. Nitekim 6:114; 98:5 ve daha nice ayetler dinin kaynağının sadece Tanrıya ait olduğunu bildirir. Ancak, konu dini hüküm ve kural ortaya koymak değil de, Müslümanların günlük işlerindeki anlaşmazlıkları olunca o zaman Müslümanlar seçtikleri kişilere ve kurumlara danışmak zorundadır. Muhammed Peygamber hayattayken Medine Site devletinin seçilmiş lideri olduğu için önemli anlaşmazlıklarda kendisinin hakem yapılması gerekirdi. Bak: 4:60. Kısacası, dini konularda yasama yetkisi sadece Tanrıya ait olup, yargı ve yürütme yetkileri ise Müslümanların seçtikleri kişilere bırakılmıştır.

LAH yönelişini kabul eder. **ALLAH** kuşkusuz Bağışlayandır, Rahimdir.

5:40 Göklerin ve yerin egemenliğinin **ALLAH**'a ait olduğunu bilmez misin? Dilediğine azap eder, dilediğini bağışlar. **ALLAH** her şeye Gücü Yetendir.

Tefsir Yoluyla Anlamı Değiştirme Yöntemi

5:41 Ey elçi, ağızlarıyla "Onayladık" dedikleri halde kalpleriyle onaylamayanların inkârcılıktaki gayretleri seni üzmesin. Yahudilerin bir grubu var ki yalana kulak veriyor, seninle hiç karşılaşmamış bir topluluğu dinliyor. Kelimelerin anlamını kaydırıp: "Size bu verilirse alın, bu verilmezse sakının" diyorlar. **ALLAH** birini sınamak isterse **ALLAH**'a karşı kimse ona yardım edemez. İşte onlar, **ALLAH**'ın kalplerini temizlemeyi dilemediği kişiler. Onlar için dünyada aşağılanma ve ahirette de büyük bir azap var.

5:42 Yalana kulak veriyor, yasa dışı yoldan yiyorlar. Sana gelirlerse, ister aralarında hüküm ver, istersen yüz çevir. Onlardan yüz çevirdiğin taktirde sana hiçbir zarar veremezler. Hüküm verirsen, aralarında adaletle hüküm ver. **ALLAH** adaletli olanları sever.

5:43 İçinde **ALLAH**'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında dururken nasıl olur da ondan yüz çevirip de seni hakem yapıyorlar? Onlar aslında gerçeği onaylamıyor.

Tevrat: Yahudi Peygamberlerine Verilen Hidayet ve Işık

5:44 İçinde hidayet ve ışık bulunan Tevrat'ı biz indirdik. Müslüman peygamberler onunla Yahudiler arasında hüküm veriyorlardı. Hahamlar ve din bilginleri de **ALLAH**'ın kitabından emredildikleri şeylerle hüküm verirler ve onun üzerine tanık olurlardı. Halkı yüceltmeyin, beni yüceltin ve ayetlerimi ucuz bir fiyata satmayın. **ALLAH**'ın indirdiği ile hüküm vermeyenler inkârcıdır.*

Ödeşme (Kısas) Yasası

5:45 Orada onlara: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralara ödeşmeyi emrettik. Kim bu hakkından vaz-

---

* 5:044 Tevrat, Musa'ya verilen kitabın özel ismi olarak bilinmektedir. Ne var ki bu yaygın anlayış yanlış olabilir. Kuran hiçbir yerde Musa'ya Tevrat verildiğini bildirmemektedir. Kuran'da 18 kere geçen Tevrat kelimesi, İncil'den önce Yahudi peygamberlerine verilen kırkı aşkın kitap koleksiyonuna verilen addır. Musa'ya verilen kitabın özel ismi zikredilmemiş ancak "Furkan", "İmam", "Rahmet", "Nur", "Hüda" gibi sıfatlarla tanımlanmıştır.

geçerse günahlarını örter. **ALLAH**'ın indirdiği ile hüküm vermeyenler zalimdir.

İncil: İsa'ya Verilen Hidayet ve Işık

5:46 Onların ardından, önceki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryem oğlu İsa'yı gönderdik. Ona, içinde hidayet ve ışık bulunan, önceki Tevrat'ı doğrulayan ve erdemliler için bir kılavuz ve öğüt olan İncil'i verdik.

5:47 İncil halkı **ALLAH**'ın onda indirdiğiyle hüküm versin. Kim **ALLAH**'ın indirdiği ile hüküm vermezse işte onlar yoldan çıkanlardır.

Kuran: Son ve Tek Kaynak

5:48 Kendinden önceki kitapları doğrulayan, onların yerine geçen bu kitabı, gerçekleri kapsayıcı olarak sana indirdik. **ALLAH**'ın sana indirdiğiyle aralarında hüküm ver. Sana gelen gerçekleri bırakıp onların hevesine uyma. Her biriniz için bir yasa ve yöntem belirledik. **ALLAH** dileseydi hepinizi bir tek toplum yapardı. Ancak, size verdikleriyle sizleri sınıyor. İyilikte yarışın. Hepinizin dönüşü **ALLAH**'adır. Ayrılığa düştüğünüz konuları size bildirecek.*

5:49 Aralarında **ALLAH**'ın indirdiği ile hüküm vermelisin. Onların keyfine uyma. **ALLAH**'ın sana indirdiklerinin bir kısmından sakın seni şaşırtmasınlar. Yüz çevirirlerse, demek ki **ALLAH** bazı günahları yüzünden onları cezalandırmak istiyor. Gerçekten insanların çoğu yoldan çıkmıştır.

5:50 Yoksa cahillik dönemindeki yasaları mı arıyorlar? Kuşkusuz bir bilgiye sahip olanlar için **ALLAH**'tan daha güzel yasa koyucu olabilir mi?

Yahudiler ve Hıristiyanlar

5:51 Gerçeği onaylayanlar, Yahudileri ve Hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudur. Sizden kim onlarla dost olursa onlardan sayılır. **ALLAH** zalim toplumu doğru yola iletmez.*

---

* 5:048-50 Muhammed peygamber, Kuran'dan başka bir şeyle hüküm vermiyordu. Ne var ki Buhari, Müslim, Ebu Davud vs., uydurdukları Hadislerle Muhammed peygamberi Kuran ile çelişip duran ikinci bir hüküm kaynağı haline getirmişler ve cahillik döneminden kalma hurafeleri İslam dinine sokmuşlardır. Din, sadece Allah'ındır. Muhammed peygamberin biricik görevi ise Allah'ın dinini insanlara iletmekti. Bak 6:19, 38, 114 .

* 5:051-57 Elli birinci ayette kendileriyle dost olmamız yasaklanan kitap halkının nitelikleri 5:57 ayetinde açıklanıyor. Kitap halkının arasında iyiler de var (3:113). Kitap halkının yemeği yenir, kızlarıyla evlenilir. 5:57 ve 60:8-9 ayet-

5:52 Kalplerinde hastalık bulunanların, "Başımıza bir bela gelmesinden korkuyoruz" diyerek onların arasında dolanıp durduklarını göreceksin. Olur ki **ALLAH**, zaferi veya kendi tarafından bir emri getirir de, içlerinde gizledikleri düşüncelerinden dolayı pişman olurlar.

5:53 O zaman gerçeği onaylayanlar, "Sizinle beraber olduklarına bütün güçleriyle **ALLAH** adına yemin edenler bunlar mı" diyecek. Çabaları boşa çıkmış ve zarar etmişlerdir.

5:54 Gerçeği onaylayanlar, kim dininden dönerse şunu bilsin: **ALLAH** sevdiği bir toplumu getirir; onlar da O'nu sever. Gerçeği onaylayanlara karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü ve pektirler. **ALLAH** yolunda cihat ederler, kınayanın kınamasından çekinmezler. Bu, **ALLAH**'ın lütfudur; onu dilediğine verir. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.

5:55 Gerçek dostlarınız, **ALLAH**, elçisi ve namazı gözetip alçak gönüllü olarak zekâtı veren müminlerdir.

5:56 Kim **ALLAH**'ı, elçisini ve gerçeği onaylayanları dost edinirse bilsin ki **ALLAH**'ın partisi üstün gelecek.

5:57 Gerçeği onaylayanlar, sizden önceki kitap halkı ve inkârcılar arasında dininizi alay ve eğlence konusu yapanları dost edinmeyin. Onaylamış iseniz **ALLAH**'ı dinlemelisiniz.

5:58 Namaza çağırdığınızda onunla alay edip eğlendiler. Düşünmeyen bir topluluktur onlar.

5:59 De: "Kitaplılar! **ALLAH**'ı, bize indirileni ve önceki indirilenleri onayladık diye mi yoldan çıkmış olan çoğunluğunuzla bize karşı nefret besliyorsunuz?"

5:60 De: "**ALLAH** katında bundan daha kötü bir durumu size bildireyim mi? **ALLAH** kime lanet ve gazap ederek maymunlar, domuzlar, azgınların ve küstahların kulları haline sokmuşsa, işte o kimseler yer bakımından daha kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır.*

5:61 Size geldiklerinde, "Gerçeği onayladık" dediler. Oysa yanınıza inkârlarıyla girip inkârlarıyla çıkmışlardı. Onların gizlediklerini **ALLAH** daha iyi biliyor.

5:62 Onların çoğunu günahta, düşmanlıkta ve haram yemekte koşuşurken görürsün. Yaptıkları ne kötü!

5:63 Hahamları ve din adamları onları bu günah sözleri söylemekten, haram yemekten menetmeli değil miydi? İşledikleri ne fena!

---

leri, diğer insanlar ve toplumlarla olan ilişkilerimizde bize temel ilkeleri verir. 5:69 ayeti bu konuda aydınlatıcıdır.

*5:060 Bak 2:65 ve 7:166.

5:64 Yahudiler "**ALLAH**'ın eli bağlı" dedi. Aslında elleri bağlı olanlar kendileri. Söylediklerinden ötürü lanetlendiler. Halbuki O'nun iki eli de açık olup dilediği gibi harcamakta. Rabbinden sana indirilenler çoğunun azgınlığını ve inkârını arttıracak. Diriliş Gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Her ne zaman savaş için ateş yaksalar **ALLAH** onu söndürmüştür. Yeryüzünde bozgunculuk yapmak için dolaşırlar. **ALLAH** ise bozguncuları sevmez.

5:65 Kitap halkı gerçeği onaylayıp erdemli davransa günahlarını örterek onları bol nimetli bahçelere yerleştirirdik.

5:66 Tevrat'ı, İncil'i ve kendilerine indirilenleri uygulasalardı onları baştan ayağa nimetlere boğardık. İçlerinde ılımlı bir toplum varsa da çoğu kötülük işlemekte.

5:67 Elçi, Rabbinden sana indirileni duyur. Bunu yapmazsan O'nun elçiliğini duyurmamış olursun. **ALLAH** seni halktan koruyacak. **ALLAH** inkârcıları doğru yola iletmez.

5:68 De, "Kitaplılar! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni uygulamadıkça hiçbir dayanağınız olmaz." Rabbinden sana indirilenler, onların çoğunun azgınlık ve inkârını arttırır. İnkârcı toplum için kendini üzme.

Kurtuluşun Minimum Koşulu

5:69 Gerçeği onaylayanlar, Yahudiler, diğer dinlerden olanlar ve Hıristiyanlardan kim **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylar ve erdemli bir yaşam sürerse onlar için bir korku yoktur ve onlar üzülmeyecekler de…*

5:70 İsrailoğullarından söz almış, onlara elçiler göndermiştik. Her ne zaman hoşlarına gitmeyen bir şeyle onlara bir elçi gittiyse bir kısmını yalanlayıp bir kısmını da öldürdüler.

5:71 Test edilmeyeceklerini sandılar, körleşip sağırlaştılar. Sonra **ALLAH** yönelişlerini kabul etti; fakat buna rağmen çoğu yine körleşip sağırlaştı. **ALLAH** Yaptıklarını görmekte.

Günümüzdeki Hıristiyanlık İsa'nın Dini Değildir

5:72 "**ALLAH**, Meryem oğlu Mesih'tir" diyenler elbette inkâr etmiştir. Oysa Mesih, "İsrailoğulları! benim de sizin de Rabbiniz olan **ALLAH**'a kul olun" demişti. Kim **ALLAH**'a ortak koşarsa **ALLAH** ona bahçeyi yasaklar, yeri de ateş olur. Zalimler için yardımcı da bulunmaz.*

---

*5:069 Bak 2:62.

*5:072 Bak, İncil, Yuhanna 7:16,28-29; 5:30; 14:28; 12:44-50; 20:127; Markos 10:17-18; 12:29; Matta 7:21.

5:73 "**ALLAH**, üçün üçüncüsüdür" diyenler inkâr etmiştir. Oysa bir tek Tanrı'dan başka tanrı yok. Bu sözlerine son vermezlerse, inkârcılarına acıklı bir azap dokunacak.

5:74 Hâlâ **ALLAH**'a yönelip ondan bağışlanma dilemeyecekler mi? **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

5:75 Meryem oğlu Mesih elçiden başka bir şey değildi. Ondan önce de nice elçiler gelip geçmişti. Annesi de doğru sözlüydü. Her ikisi de yemek yerdi. Ayetlerimizi onlara nasıl açıkladığımıza dikkat et de buna rağmen nasıl da yüz çevirmekte olduklarını gör!

5:76 De, "**ALLAH**'tan başka, size zarar ve yarar veremeyenlere mi hizmet ediyorsunuz? **ALLAH** İşitir, Bilir."

5:77 De, "Kitaplılar, dininiz konusunda gerçeğin ötesine gitmeyin. Daha önce sapan, çok kimseyi de saptıran, böylece doğru yolu kaybeden bir topluluğun heveslerini izlemeyin.

5:78 İsrailoğullarının inkârcıları, hem Davut'un hem Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanetlenmişti. Zira onlar isyan edip sınır tanımıyorlardı.

Vurdumduymazlık Kınanmıştır

5:79 Yaptıkları kötülükler konusunda birbirlerini uyarmıyorlardı. Yaptıkları ne kötü idi.

5:80 Çoklarının inkârcılarla dost olduğunu görürsün. Nefislerinin kendileri için gönderdiği şey ne kötü. **ALLAH** onlara gazap etmiştir; azapta sürekli kalacaklar.

5:81 **ALLAH**'ı, peygamberi ve ona indirileni onaylasalardı onları dost edinmezlerdi. Ne var ki, çoğu yoldan çıkmış bulunuyor.

Tarihsel Bir Realite

5:82 İnsanlar arasında gerçeği onaylayanların en azılı düşmanı olarak Yahudileri ve müşrikleri bulacaksın. Gerçeği onaylayanlara sevgice en yakınları da "Biz Hıristiyan'ız" diyenleri bulursun. Çünkü onlar arasında büyüklük taslamayan papazlar ve rahipler var.*

5:072-76 Birçok batılı ilahiyatçı, yaptıkları araştırmalar sonunda Hıristiyanlığın İsa'dan sonra Paul tarafından değiştirildiği sonucuna varmışlardır. Örneğin bak: "Bedenlenmiş Tanrı Efsanesi"(Westminster Press, Philadelphia, 1977) ve "Efsane Yaratanlar" (Harper ve Row, New York, 1986). Ayrıca bak: "Hıristiyan Din Adamlarına 19 Soru (Ozan Yayıncılık, İstan-bul, 1998)

*5:082 "Hıristiyan" kelimesi Kuran'da hiç geçmez. Bunun yerine, İsa Peygamberden sonra ilk yüzyıllara kadar kullanılan "Nasara" kelimesi kullanılır. (Nasara kenti veya İsa'ya "yardımcılar" olan havarilerden dolayı). Okuyucunun anlayabilmesi için, daha sonra yaygınlaşan "Hıristiyan" (Mesihi) ifadesini tercih ettik. Söz konusu ayetin dili ve bağlamı göz önüne alındığın-

5:83 Elçiye inenleri işittiklerinde, gerçeği tanımalarından ötürü gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. Derler ki, "Rabbimiz, gerçeği onayladık, bizi tanıklardan say."

5:84 "Rabbimizin bizi iyiler arasına katmasını umduğumuz halde neden **ALLAH**'ı ve bize ulaşan gerçeklere onaylamayalım?"

5:85 Bu sözlerinden ötürü **ALLAH** onlara, içlerinde ırmaklar akan ve sürekli kalacakları bahçeler verdi. İyi davrananların karşılığı budur.

5:86 İnkâr edip ayet ve mucizelerimizi yalanlayanlar ise cehennem halkı.

Tanrı'nın Haram Etmediğini Haram Etmeyin

5:87 Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ın size helal yaptığı iyi şeyleri haram etmeyin. Sınırı aşmayın. **ALLAH** sınırı aşanları sevmez.*

5:88 **ALLAH**'ın size rızık olarak verdiklerini, helal ve temiz olarak yiyin. Onayladığınız **ALLAH**'ı dinleyin.

Yeminlerinizi Tutun

5:89 **ALLAH** rastgele ettiğiniz yeminlerden sizi sorumlu tutmaz. Ancak bile bile ettiklerinizden sizi sorumlu tutar. Yemininizi bozarsanız cezası, ailenize genellikle yedirdiğiniz yemeklerden on yoksulu doyurmak veya giydirmek veya bir köleyi salmaktır. Kim bulamazsa üç gün oruç tutmalı. Bu, bile bile ettiğiniz yeminlerinizin cezası. Yeminlerinizi tutun. **ALLAH** güzel karşılık veresiniz diye ayetlerini böyle açıklıyor.*

Sarhoş Edici Maddeler ve Kumar Yasaklanmıştır

5:90 Gerçeği onaylayanlar, sarhoş edici maddeler, kumar, putlaştırılmış taş ve türbeler, şans oyunları sapkın işi birer pisliktir. Bunlardan sakının ki kurtulasınız.*

---

da, Peygamber Muhammed döneminde yaşayan Yahudi ve Hıristiyanların politik ve dinsel tavrını anlattığı anlaşılıyor.

* 5:087 Tanrı adına kurallar koyan din adamları insanların en kötüsü olarak tanıtılır Kuran'da. Tanrı'nın kolay olan dinini yaşanmaz bir angarya haline dönüştürmek isteyen sapkın, tarih boyunca din adamlarını kullanarak bu amacına ulaşmıştır. Bak: 6:21,145; 7:17,30,31,37; 42:21.

* 5:089 Kölelik konusundaki Kuran'ın tutumu için bak 4:25; 90:1-20.

* 5:090 Ayetteki "hamr" kelimesi, "örten" anlamına gelir ve aklı örten tüm alkollü içkiler ve uyuşturucular için kullanılır. Bu kelimenin "şarap" veya "içki" olarak çevrilmesi, ayetin kapsamını daraltmaktadır. Kuran, alkollü içkilerin bazı yararları olmasına rağmen zararlarının daha büyük olduğunu bildirir ve gerçeği onaylayanlara yasaklar (2:219). Bu yasak kategorik olup azı da çoğu da içerir. Ne var ki hayati bir tehlike karşısında ölçüyü aşmamak şartıyla bazı yasakların çiğnenmesine izin verilmiştir (2:173; 6:145). Alkollü içkiler karşısında katı prensiplere sahip olmayan toplumların ekonomik, sosyal, ailevi ve psikolojik yönden ödediği bedel çok büyüktür. Kuran, al-

5:91 Sapkın, sarhoş edicilerle, kumarla aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi **ALLAH**'ı anmaktan, namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyorsunuz değil mi?

5:92 **ALLAH**'a uyun, elçiye uyun, dikkatli olun. Yüz çevirirseniz bilesiniz ki elçimize düşen görev, açıkça bildirmektir.

5:93 Gerçeği onaylayıp erdemli işler yapanlar, emirlere uyarak gerçeği onaylayıp erdemli davrandıkları, günahlardan sakınıp onayladıkları ve yine sakınıp iyilik yaptıkları sürece yediklerinden ötürü kendilerine bir günah yoktur. **ALLAH** iyi davrananları sever.

Ekolojik Sistemin Korunması

5:94 Gerçeği onaylayanlar, ellerinizin ve mızraklarınızın ulaşacağı avlarla **ALLAH** sizi sınayacak ki yalnızken de kendisinden korkanları **ALLAH** ayırsın. Kim bundan sonra sınırı aşarsa onun için acıklı bir azap var.

5:95 Gerçeği onaylayanlar, yasaklıyken/sınırlanmışken av hayvanı öldürmeyin. Sizden kim kasten onu öldürürse cezası, aranızdan iki adaletli kişinin kararlaştıracağı ona denk bir evcil hayvanı kurban olarak Kâbe'ye göndermesidir. Yahut ceza olarak, yoksulları doyurması ya da buna denk oruç tutması gerekir. Böylece yaptığının vebalini tatmış olsun. Geçmiştekileri **ALLAH** affetti. Kim bunu tekrarlarsa **ALLAH** ondan öç alır. **ALLAH** Üstündür, Öç alandır.

Tüm Deniz Hayvanları Helal

5:96 Deniz hayvanlarını avlamak ve onları yemek size helal kılındı. Size ve yolculara geçimlik olmak üzere… İhramlı bulunduğunuz sürece kara avı size yasaklandı. Huzuruna toplanacağınız **ALLAH**'ı dinleyin.

5:97 **ALLAH**, sınırlanmış ev Kâbe'yi, sınırlanmış ayları, adakları ve onları işaretleyen çelenkleri, insanlar için güvenlik unsuru yaptı.

---

kollü içkilerin devlet tarafından yasaklanmasını veya onları kullananların cezalandırılmasını öngörmez. Bireysel suçlara karşı sadece öğüt ve güzel davranış ile karşılık vermemizi emreder. Kamuya açık yerlerde, araba sürerken, işyerinde çalışırken alkollü içki kullanılması başkalarının güvenliğini ve sağlığını riske soktuğu için toplumun öngöreceği uygun bir cezayla cezalandırılabilir.

Ayetteki "ensab" kelimesi, kutsallaştırılan taşları, türbeleri kapsar. Kâbe etrafındaki dönüş sayısını belirlemek için konulmuş bulunan, ancak sonradan putlaştırılan siyah taş ve Muhammed peygamberin Medine'deki mezarı başta olmak üzere İslam dünyasında sayısız taşlar ve türbeler birer putperestlik merkezi olmuşlardır.

Bilesiniz ki **ALLAH** göklerde ve yerde olanları biliyor. **ALLAH** her şeyi Bilir.*

5:98 Bilin ki **ALLAH**'ın cezası çetindir. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Elçinin Elçi Olarak Biricik Görevi

5:99 Elçiye düşen görev sadece duyurmak. **ALLAH** ise açıkladıklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.

5:100 De: "Kötü ile iyi bir olmaz; kötünün çokluğu ilgini çekse bile… Akıl sahipleri, başarmak istiyorsanız **ALLAH**'ı dinleyin."

Kuran'da Yer Almayan Konularda Özgürsünüz

5:101 Gerçeği onaylayanlar, açıklandığı vakit hoşunuza gitmeyecek şeyler hakkında sorular sormayın. Kuran'ın ışığında sorarsanız size açık olurlar. **ALLAH** özellikle onlardan söz etmedi. **ALLAH** Bağışlayandır, Yumuşaktır.*

5:102 Sizden önce bir topluluk o tip soruları sordu da, o sorularından dolayı inkârcı oldular.*

5:103 Belli bir erkek ve dişi kombinasyonuyla yavrulayanların, yemin sonucu salıverilenlerin, arka arkaya iki erkek doğuranların ve on kez döl veren erkek develerin haram edilişini **ALLAH** onaylamıyor; inkârcılar **ALLAH**'a iftira ediyor. Çoğu akletmez onların.

Atalarınızın Dinini Körü Körüne İzlemeyin

5:104 Kendilerine, "**ALLAH**'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz yol bize yeter!" der-

---

*5:097 Son Peygamberin türbesini "Sınırlı Mescid" diye ilan eden ortak koşucular, böylece ikinci bir Sınırlı Mescid oluşturdular. Kuran, sadece bir tek Sınırlı Mescidden söz eder.

*5:101 Kuran, bizim için gerekli olan her şeyi açıklıyor. Kuran'ı yeterli görmeyenler, tıpkı 2:67-71'de anlatılan Yahudiler gibi sorular sormuşlar, cevabını Kuran'da bulamayınca da uydurdukları cevapları "Hadis" diye sunarak din haline getirmişlerdir. Böylece, tırnağın hangi sırayla kesileceğinden, sakalın kaç karış bırakılacağına, helaya hangi ayakla girileceğinden, hangi taraf üzerine yatılacağına kadar yüzlerce emir ve yasağı içeren bir din oluşturulmuştur (9:31; 42:21).

*5:102 Yahudiler, kendilerine her şeyi açıklayan, tam detaylı olan Allah'ın kitabını (6:154; 7:145; 37:117) yetersiz görerek sordukları sorulara cevaplar olarak Mişna (Söz) ve Gamara (Uygulama) adında dini kaynaklar oluşturdular. Böylece, Allah'ın dinini tahrif ederek inkârcı oldular. Müslü-manlar da aynı hataya düşerek, kendilerine her şeyi açıklayan, tam detaylı Kuran'ı (6:38; 114; 12:111; 16:89) yetersiz görerek Hadis (Söz) ve Sünnet (Uygulama) adında dini kaynaklar oluşturdular ve böylece mezhep mezhep bölündüler (23:52-56; 25:30). Kuran'a insan yapısı öğretileri ortak koşanlar tarafından hurafeler ve çelişkilerle dejenere edilen bu dine muhatap olan Birçok kişi de agnostizm veya ateizmi seçmekte.

ler. Ataları, bir şey bilmeyen ve doğru yolu bulamayan kimseler olsa da mı?

5:105 Gerçeği onaylayanlar, siz kendinize bakın. Doğru yolda iseniz sapıtan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü **ALLAH**'adır. Yaptıklarınızı size haber verecek.

Vasiyete Şahitlik Etmek

5:106 Gerçeği onaylayanlar, birinize ölüm yaklaşınca, vasiyet anında aranızdan iki adil şahit tanık bulunsun. Yolculuk anında size ölüm gelirse, sizden olmayan iki kişi… Kuşkulanıyorsanız, namazdan sonra tanıkları alıkoyup **ALLAH** adıyla: "Akraba dahi olsa tanıklığımızı hiçbir değerle değiştirmeyeceğiz, **ALLAH**'ın tanıklığını gizlemeyeceğiz. Aksi taktirde, günahkarlardan oluruz" diye yemin ettirin.

5:107 Tanıkların taraflı olduğu anlaşılırsa, önceki tanıkların haksızlığına uğrayan taraftan iki tanık onların yerine geçer ve **ALLAH** adına şöyle yemin ederler: "Tanıklığımız diğer ikisinin tanıklığından daha doğrudur. Biz sapmayacağız; yoksa zalim oluruz."

5:108 Bu uygulama, tanıklığı gereği gibi yapmalarını ve yemin ettikten sonra yeminlerinin reddedilmesinden korkmalarını sağlamak içindir. **ALLAH**'ı sayın ve dinleyin. **ALLAH** yoldan iyice çıkmış topluluğu doğru yola iletmez.

Ölmüş Elçiler Dünyadan Habersiz

5:109 **ALLAH** elçileri topladığı gün: "Size ne cevap verildi" der. "Bir bilgimiz yok. Gizemleri sen bilirsin" derler.*

5:110 **ALLAH** diyecek ki: Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene bağışladığım nimetimi hatırla. Seni Kutsal Ruh ile desteklemiştim; böylece beşikteyken de yetişkin iken de halkla konuşuyordun. Sana kitabı, bilgeliği, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. İznimle balçıktan kuş heykeli yaratıyordun ve ona üfleyince de iznimle kuş oluveriyordu. Körü ve cüzzamlıyı iznimle iyileştiriyordun. Yine benim iznimle ölüleri diriltiyordun. İsrailoğullarına apaçık kanıtlar götürmene rağmen, içlerindeki inkârcılar, "Bu apaçık bir büyüden başka bir şey değil" demişlerdi de seni onlardan kurtarmıştım.

İsa'nın Müslüman Sohbet Arkadaşları

5:111 Sohbet arkadaşlarına (*havariyun*), "Beni ve elçimi onaylayın" di-

---

*5:109 Muhammed peygamberin kendilerine şefaat ederek Tanrı'dan kurtaracaklarına inananlar bu ayete ne der? İsa'yı veya Muhammed peygamberi, ölmeyen, her şeyi gören ve her şeyi bilen olarak kabul edenler ahiret gününde onlarla karşılaştırıldıklarında putlaştırdıkları elçiler tarafından reddedileceklerdir (25:30). Ayrıca bak 2:48.

ye vahyettiğimde; "Onayladık, bizim barış içinde teslim (*müslimun*) oluşumuza tanık ol" demişlerdi.

Ziyafet

5:112 Havariler, "Meryem oğlu İsa, Rabbin bize gökten bir ziyafet çekebilir mi" demişlerdi. "Gerçeği onaylıyorsanız **ALLAH**'a saygı gösterin" demişti.

5:113 "İstiyoruz ki ondan yiyelim, kalbimiz yatışsın, senin bize doğru söylediğini bilelim ve ona tanık olalım."

Mucizeler Sorumluluklar Getirir

5:114 Meryem oğlu İsa: "Tanrımız, Rabbimiz, bize gökten bir ziyafet indir de hepimiz ve her birimiz için bir bayram ve Sen'den bir delil olsun. Bizi rızıklandır. Sen en iyi rızık verensin" dedi.*

5:115 **ALLAH**, "Onu size indireceğim" dedi, "Kim artık bundan sonra inkâr ederse, onu, hiç kimseye vermediğim bir azapla cezalandıracağım."

Diriliş Günü

5:116 **ALLAH** şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa, sen mi halka, '**ALLAH**'tan başka beni ve annemi de tanrı edinin' dedin?" O şöyle cevap verecek: "Sen yücesin, hakkım olmayan bir şeyi söylemek bana yakışmaz. Zaten böyle bir şey söylemiş olsaydım sen bilirdin. Sen benim düşüncemi bilirsin; ancak ben senin düşünceni bilmem. Sen tüm gizemleri biliyorsun."

5:117 "Ben onlara 'Rabbim ve Rabbiniz olan **ALLAH**'a hizmet edin' diye bana emrettiğinden başkasını demedim. Aralarında bulunduğum sürece onlara tanıktım. Canımı aldıktan sonra ise sen onların üzerine gözetleyici oldun. Sen her şeye Tanıksın."

5:118 "Onları cezalandırırsan, onlar senin kullarındır. Onları bağışlarsan, kuşkusuz sen Üstünsün, Bilgesin."

5:119 **ALLAH** ilan edecek: "Bu, doğrulara doğruluklarının yarar sağladığı gündür." Onlar için içlerinden ırmaklar akan ve orada sürekli kalacakları bahçeler var. **ALLAH** onlardan, onlar da O'ndan hoşnut olmuştur. Büyük başarı işte bu…

5:120 Göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin egemenliği **ALLAH**'a aittir. O'nun gücü her şeye yeter.

---

* 5:114-115 Kuran'ın matematiksel mucizesi, büyük mucizelerden olduğu için (74:35), onu öğrenenlerin sorumluluğu da büyüktür. Ayrıca, Tanrı'nın İsa'ya sürekli olarak "Meryem oğlu" diye seslenmesi dikkat çekicidir. İncil'de de sık sık "insanoğlu" olarak tanımlanan İsa'nın, buna rağmen "Tanrı'nın biricik oğlu" olarak anılması, insanların kahramanları putlaştırma eğilimlerinin delillerinden biridir.

Altı

ÇİFTLİK HAYVANLARI / ENAM

6:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
6:1 Övgü, gökleri ve yeri yaratan, karanlığı ve ışığı var eden **ALLAH**'a yaraşır. Buna rağmen, inkârcılar Rab'lerini başkalarıyla denk tutuyor.
6:2 O ki sizi balçıktan yarattı ve sonra yaşam süresi belirledi. Belirlenmiş süre O'nun katındadır. Siz ise hâlâ kuşku duyuyorsunuz.
6:3 O, göklerde ve yerde olan **ALLAH**. Sizin gizlinizi açığınızı bilir, kazandıklarınızı da bilir.

Mucizeleri Görmezler

6:4 Onlara Rab'lerinin işaretlerinden (ayaat) hangi bir işaret (ayet) gelmişse ondan yüz çevirmişlerdir.
6:5 Kendilerine gerçek gelince onu yalanladılar. Alay ettikleri şeyin haberleri yakında kendilerine gelecek.
6:6 Kendilerinden önce nice nesilleri yok ettiğimizi görmüyorlar mı? Sizi yerleştirmediğimiz bir biçimde onları yeryüzüne yerleştirmiştik. Onları nimetlere boğmuş, ülkelerini ırmaklarla donatmıştık. Fakat günahlarından ötürü onları yok ettik ve onlardan sonra başka nesiller yetiştirdik.
6:7 Sana kağıt üzerine yazılı bir kitap indirseydik ve elleriyle dokunsalardı bile, inkârcılar, "Bu ancak apaçık bir büyüdür" diyeceklerdi.
6:8 "Ona bir melek indirilmeli değil miydi!" diyorlar. Bir melek indirseydik, iş bitirilmiş olurdu. Onlara zaman da verilmezdi.

Testin Gereklilikleri

6:9 Onu bir melek yapsaydık, onu bir adam biçiminde gönderir ve mevcut kuşkuları içinde bırakırdık.
6:10 Senden önceki elçiler de aşağılanmıştı. Ne var ki, alay edenleri eğlendikleri gerçek kuşatıverdi.
6:11 De: "Yeryüzünü dolaşın da yalanlayıcıların sonu nasıl olmuş bir bakın."

6:12 De ki: "Göklerde ve yerde olanlar kimin?" "**ALLAH**'ın" de. Kendisine merhametli olmayı gerekli kıldı. Hakkında kuşku olmayan Diriliş Günü sizi toplayacak. Kişiliklerini yitirenler onaylamayanlardır.

6:13 Geceleyin de gündüzün de barınan her şey O'nundur. O İşitendir, Bilendir.

6:14 "Gökleri ve yeri yoktan var eden, besleyen, fakat beslenmeyen **ALLAH**'tan başka sahip mi edineyim" de. "Ben, herkesten önce teslim olmakla emrolundum" de. Ortak koşmayın!

6:15 "Rabbime isyan ettiğim taktirde büyük günün azabından korkarım" de.

6:16 O gün kimden azap çevrilirse ona rahmet edilmiştir. En büyük zafer budur.

Mutluluğu Sadece Allah Kontrol Eder

6:17 **ALLAH** sana bir zarar dokundurmuşsa O'ndan başkası onu gideremez. Sana bir iyilikte bulunmuşsa O her şeye Kadirdir.

6:18 O, kullarına tam anlamıyla egemendir. O Bilgedir, Haber Alandır.*

Kuran: Biricik Kaynak

6:19 Sor: "Kimin tanıklığı büyüktür?" De ki: "Benimle sizin aranızda **ALLAH** tanıktır. Sizi ve ulaştığı herkesi uyarmak için bana bu Kuran verildi. **ALLAH**'tan başka tanrı olduğuna mı tanıklık ediyorsunuz?" "Ben böyle tanıklık etmem" de ve ardından şunu da söyle: "O bir tek tanrı, ben sizin ortak koştuğunuz şeyden uzağım."*

6:20 Kendilerine kitap verdiklerimiz, çocuklarını tanır gibi bunu tanır. Kişiliklerini yitirenler onaylamayanlardır.

6:21 **ALLAH**'a iftira eden veya ayetlerini inkâr edenden daha zalim kim olabilir? Zalimler başarıya ulaşamaz.

Ortak Koşanlar, Müşrik Oluşlarını İnkâr Ederler

6:22 Hepsini topladığımız gün ortak koşanlara, "Nerede iddia etmekte olduğunuz ortaklarınız?"*

---

*6:018 Bak 53:42-62.

*6:019 Kuran'ın biricik kaynak olduğunu, ona başka kaynakları eş koşanların müşrik olduğunu öğreniyoruz (6:112-115; 7:2-3; 9:31; 17:46; 16:89; 45:6; 42:21).

*6:022-24 Hüküm kaynağı olarak Allah'ın kelamını yeterli görmeyerek elçisine iftira edilen Hadisleri ve din adamlarının fetvalarını ona ortak koşanlar, kendilerinin müşrik olduğunu inkâr eder. Ancak Kuran'ın tanımına göre onlar

6:23 Onların tek savunması şu olacak: "Rabbimiz **ALLAH**'a andolsun ki biz ortak koşmadık."

6:24 Kendilerine karşı nasıl yalan söylediklerine dikkat et. Uydurdukları şeyler kendilerini nasıl da terk etti.

İkiyüzlüler Kuran'ın Mucizesine "Efsane" Derler

6:25 Onların bir kısmı seni dinler. Fakat, kalpleri üzerine anlamalarına engel olacak örtüler, kulaklarına da ağırlık koyarız. Her bir mucizeyi görseler de onu onaylamazlar. Bundan ötürü sana geldiklerinde seninle tartışır ve inkârcılar, "Bu ancak bir efsanedir" der.*

6:26 Kendileri uzaklaştıkları gibi başkasını da ondan menediyorlar. Böylece farkında olmadan kendilerini mahvediyorlar.

6:27 Ateşin başında durdurulduklar vakit onların "Keşke geri döndürülseydik de Rabbimizin vahiy ve işaretlerini (*ayat*) inkâr etmeseydik ve gerçeği onaylayanlardan olsaydık" dediklerini bir görsen!

6:28 Daha önce gizledikleri ortaya çıktığı için... Geri döndürülselerdi, yine menedildikleri şeye dönerlerdi. Yalan söylüyorlar.

6:29 "Bizim için sadece dünya hayatı vardır, diriltilecek değiliz" diyorlardı.

6:30 Rab'lerinin huzurunda durdurulmuş halde onları bir görsen! "Bu doğru değil mi?" diyecek. "Evet, Rabbimize andolsun doğru" diyecekler. "İnkâr etmenizden ötürü azabı tadın!" diyecek.

6:31 Kaybedenler, **ALLAH** ile karşılaşmayı yalanlayanlardır. O an kendilerini ansızın yakalayınca, günah yüklerini sırtlarında taşıyarak, "Oradaki hayatımızı boşa harcamamızdan ötürü vay halimize" diyecekler. Yüklendikleri şey ne de kötü!

Öncelik Listemizi Yeniden Düzenlemeli

6:32 Dünya hayatı ancak bir oyun ve eğlence. Erdemliler için ahiret yurdu daha hayırlı. Düşünmez misiniz?

6:33 Söyledikleri şeylerin seni üzdüğünü biliyoruz. O zalimler seni değil **ALLAH**'ın ayetlerini reddediyor.

6:34 Senden önceki elçileri de yalancılıkla suçladılar. Yalanlanmalara karşı direndiler. Zaferimiz ulaşıncaya dek sıkıntı çektiler. **AL-**

---

müşriktirler. Ayetler arasındaki ilişki dikkat çekici. (Ayrıca bak 6:148; 16:35).

*6:025 Hadis ve Sünneti Kuran'a eş koşanlar, 19 mucizesini "Efsane" diye tanımlayarak bu ayetin kapsamına girmişlerdir. Bu mucizeyi inkâr ettiklerini ifade edebilecek başka bir kelime mi bulamadılar? Allah, ikiyüzlüleri işte böyle ele verir (47:29).

LAH'ın sistemi değişmeyecek. Nitekim elçilerin tarihi sana ulaşmış bulunuyor.

Elçiye Uyarı: Cahilce Davranma!

6:35 Yüz çevirmeleri sana ağır geldiyse, bilesin ki, yerin içine bir delik açmaya ya da göğe merdiven dayamaya gücün yetse de bir mucize ortaya koysan yine kâr etmez.. **ALLAH** dileseydi onları doğru yola toplardı. Öyleyse cahillerden olma.

6:36 Ancak dinleyenler yönelir. Ölüleri **ALLAH** diriltir, sonra da her şey O'na döndürülür.

6:37. "Ona Rabbinden bir ayet inmeli değil miydi!" diyorlar. De ki: "**ALLAH** istediği an bir ayet indirebilir; fakat çoğu bunu bilmez."

Her şey Kitapta Kayıtlı

6:38 Kanatlarıyla uçan kuşlar dahil yeryüzündeki tüm yaratıklar sizin gibi birer toplum. Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra onlar Rab'lerinin huzuruna toplanacak.*

6:39 Ayetlerimizi yalanlayanlar karanlıklar içinde bulunan birer sağır ve dilsizdirler. **ALLAH** kimi dilerse saptırır, kimi de dilerse doğru yola iletir.

6:40 De: "Doğruysanız söyleyin bakalım, size **ALLAH**'ın azabı, yahut o an gelse, **ALLAH**'tan başkasına mı yalvarırsınız?"

6:41 Doğrusu, yalnız O'na yalvarırsınız. Dilerse yalvardığınız konudaki probleminizi giderir, siz de ortak koştuklarınızı unutursunuz.

6:42 Senden önceki toplumlara da elçiler gönderdik. Yalvarsınlar diye onları darlık ve sıkıntılarla sınadık.

6:43 Hiç olmazsa başlarına musibetimiz geldiğinde yalvarsalardı! Fakat kalpleri katılaştı ve sapkın işlerini kendilerine süslü gösterdi.

Sistem

6:44 Kendilerine iletilen mesajı unuttuklarında kendilerine her şeyin kapısını ardına kadar açtık. Kendilerine verilenlerle şımarınca onları ansızın yakaladık ve böylece şaşkın ve umutsuz kaldılar.

6:45 Zulmeden topluluğun ardı böyle kesilir. Övgü, evrenlerin Rabbi **ALLAH**'a yaraşır.

---

*6:038 Bu ayet, öncelikle, evrende olan her şeyin kaydedildiği ana kayıt hakkındadır. Ne var ki, ikincil anlamıyla Kuran'a da işaret eder. Ebedi olan ahiret hayatımızı ilgilendiren tüm bilgiler Kuran'da mevcuttur (16:89)

Tanrı'dan Başkası Hizmet Edilmeye Layık Değil

6:46 De: "Bir düşünün, **ALLAH** sizin işitme ve görme duyunuzu alıp belleğinizi kapasa, **ALLAH**'tan başka hangi tanrı onları size geri verebilir?" Ayetleri nasıl açıkladığımıza ve buna rağmen nasıl da yüz çevirdiklerine dikkat et!

6:47 De: "**ALLAH**'ın azabı size ansızın veya duyurudan sonra gelse… Zalim toplumdan başkası mı yok edilir?"

Elçinin Biricik Görevi

6:48 Biz elçileri, ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak gönderiyoruz. Kim Gerçeği onaylayıp kendini düzeltirse, onlara bir korku yok, onlar üzülmeyecekler de.

6:49 Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, yoldan çıktıklarından ötürü onlara azap dokunacak.

6:50 De: "**ALLAH**'ın hazineleri benim yanımda demiyorum size. Gizlilikleri de bilmiyorum. Size, bir melek olduğumu da söylemiyorum. Sadece bana vahyedileni izliyorum." Şunu da söyle: "Kör ile gören bir mi?"

6:51 Rab'lerinin huzuruna çıkacaklarının heyecanıyla dolanları bununla uyar: O'ndan başka bir sahipleri ve aracıları (*şefaatçileri*) yok. Belki korunurlar.*

Elçiye Uyarı: Gerçeği Onaylayanları Kovamazsın!

6:52 Sabah akşam Rab'lerine yalvarıp sadece O'nun hoşnutluğunu arzulayanları kovma. Onların hesabından sen sorumlu değilsin. Senin hesabından da onlar sorumlu değil. Onları kovarsan zalim olursun.

Gerçeği Onaylayanları Küçük Görme Hastalığı

6:53 Birbiriyle böylece sınadık ki "**ALLAH**'ın aramızdan seçip nimetlendirdiği kişiler bunlar mı" desinler. **ALLAH** güzel karşılık verenleri daha iyi bilmiyor mu!

6:54 Ayetlerimizi onaylayanlara gelince, "Size selam olsun. Rabbiniz merhametli davranmayı prensip edindi. Bunun için, her kim bilmeyerek işlediği bir kötülükten sonra tövbe ederek kendini düzeltirse, bilsin ki O Bağışlayandır, Rahimdir."

6:55 Suçluların yolunun besbelli olması için ayetleri böyle açıklarız.

Muhammed Ortak Koşmaktan Menediliyor

6:56 De: "**ALLAH**'ın dışında çağırdıklarınıza hizmet etmekten me-

---

* 6:051 Bak 2:48.

nedildim." De: "Sizin keyfinize uymayacağım. Aksi taktirde sapar ve doğru yolu bulamam."*

6:57 De: "Ben Rabbimden bir delile dayanmaktayım. Siz ise onu yalanladınız. Ona meydan okuyarak istediğiniz şeyi getirmek benim elimde değil. Hüküm, ancak ve ancak **ALLAH**'ın. Gerçeği anlatıyor. O, en iyi ayırandır.*

6:58 De: "Sizin acele istediğiniz şeye sahip olsaydım aramızda iş biterdi. **ALLAH** zalimleri iyi biliyor."

Allah: Egemenliğin Mutlak Sahibi

6:59 Gizliliklerin anahtarı onun elinde. O'ndan başkası onları bilmez. Karada ve denizde ne varsa onları bilir. Bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. Yerin karanlığında bir tane, yaş veya kuru hiçbir şey yok ki apaçık bir kitapta kayıtlı olmasın.

6:60 O'dur, geceleyin sizi öldüren, gündüzün ne işlediğinizi bilen, belli yaşam süresi dolsun diye gündüzün sizi dirilten… Sonra dönüşünüz O'nadır ve yaptıklarınızı size haber verecektir.*

6:61 O, kulları üzerinde egemendir ve üzerinize koruyucu melekler gönderir. Sizden birine ölüm geldiği zaman elçilerimiz onun canını hiç vakit geçirmeden alırlar.*

6:62 Sonra gerçek Mevla'ları olan **ALLAH**'a döndürülürler. Bilesiniz ki yargı O'nundur ve O, en hızlı hesap görendir.

6:63 De ki: "Gizli ve açık olarak 'Bizi bundan kurtarsan şükredenlerden olacağız.' diye O'na yalvardığınızda sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarabilir?"

6:64 De ki: "Ondan ve bütün sıkıntılardan sizi **ALLAH** kurtarıyor. Buna rağmen siz yine ortak koşuyorsunuz."

Mezheplere Bölünmek Tanrı'dan Bir Cezadır

6:65 De ki: "Üstünüzden veya ayaklarınızın altından size bir azap göndermeye, yahut sizleri mezheplere bölüp birbirinizin kötülüğünü tattırmaya O'nun gücü yeter." Bak, anlasınlar diye ayetlerimizi nasıl da açıklıyoruz.

---

* 6:056 Ayrıca bak 42:52; 93:7.
* 6:057 Çevre, gelenek, çıkar ve duyguların tutsağı olan fanatik inkârcılar Tan-rısal delilleri göremezler ve görmek istemezler.
* 6:060 Bak 39:42.
* 6:061 İnsanların kişilik ve bilincini oluşturan programı ölüm anında kişinin beyninden alıp bir daha döndürülmemek üzere ana kitaba yükleyenler çoğul ifadesiyle anılıyor. Demek ki Azrail adında bir tek meleğin bu işle görevli olduğu inancı bir bidattir.

Kuran'ın Bazı Haberleri İleride Bilinecek

6:66 Gerçek olmasına rağmen senin halkın bunu yalanladı. De ki: "Ben üzerinizde gözetici değilim."

6:67 Her bir haberin gerçekleşeceği bir zaman vardır. İleride bilecekler.

Tanrı'nın Sözüne Saygı

6:68 Ayet ve mucizelerimizle alay edenleri gördüğün vakit, başka bir söze dalıncaya kadar onlardan yüz çevir. Sapkın sana unutturursa, hatırladıktan sonra böyle zalim kimselerle birlikte oturma.*

6:69 Erdemliler böylelerinin hesabından sorumlu tutulmaz. Fakat, olur ki dinlerler diye hatırlatmak iyi olur.

6:70 Dinlerini oyun eğlenceye alanları ve dünya hayatına aldananları bırak. Sen bununla hatırlat ki, bir kişi kazandığının felaketli sonucunu çekmesin. Onun **ALLAH**'tan başka bir sahibi ve şefaatçisi yoktur. Her türlü fidyeyi verse bile kendisinden kabul edilmez. Bunlar, kazandıklarından dolayı felaketli sonuca uğrayanlardır; inkârları yüzünden kaynar sudan bir içkiyi ve acı verici bir azabı hak etmişlerdir.

6:71 De ki: "**ALLAH**'tan başka, bize yarar ve zarar veremeyenlere mi yalvaralım? **ALLAH** bizi doğru yola ulaştırdıktan sonra ökçelerimiz üzerinde gerisin geriye mi dönelim? sapkınların ayartıp yeryüzünde şaşırttığı ve arkadaşlarının, 'Gel, bizimle birlikte doğru yola gel' diye çağırdıkları şaşkın bir kimse gibi mi olalım?" De ki: "Gerçek yol gösterme **ALLAH**'ın yol göstermesidir. Evrenlerin Rabbine teslim olmakla emredildik."

6:72 "Namazı gözetmeli ve O'nu sayıp dinlemelisiniz. Huzurunda toplanacağınız O'dur."

6:73 O'dur gökleri ve yeri yaratan. "Ol" dediği gün hemen oluverir. Sözü mutlak doğrudur. Boruya üfürüldüğü gün egemenlik tümüyle O'nundur. Gizliyi ve açığı Bilendir. Bilgedir, her şeyden Haberdardır.

İbrahim, Allah Konusunda Halkıyla Tartışıyor

6:74 İbrahim, babası Azer'e şöyle demişti: "Heykelleri mi tanrı ediniyorsun? Seni ve halkını tümüyle apaçık bir sapıklık içinde görüyorum."

---

*6:068 Tanrı, insanlara tam bir düşünce ve inanç özgürlüğü vermiştir (2:256; 6:110; 10:99; 18:29; 88:20-21). Tanrı'nın ayetleriyle alay edenlerin seviyesine düşmeden onları aydınlatmaya çalışmalı.

6:75 Kesin bir onaylamaya sahip olması için, İbrahim'e göklerin ve yerin yönetimini şöylece gösterdik:
6:76 Üzerine gece basınca bir gezegen gördü, "Budur benim Rabbim!" dedi. Batınca, "Ben batanları sevmem" dedi.
6:77 Ay'ı doğarken görünce, "Budur benim Rabbim!" dedi. Batınca da, "Rabbim bana doğru yolu göstermezse sapıtanlardan olurum" dedi.
6:78 Güneşi doğarken görünce, "Budur benim Rabbim. Bu, daha büyük!" dedi. O da batınca: "Ey halkım, ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım" dedi.
6:79 Ben yüzümü tümüyle, gökleri ve yeri yaratana çevirdim ve ben ortak koşanlardan değilim.*
6:80 Halkı onunla tartıştı. "Beni doğruya ulaştırmış iken benimle hâlâ **ALLAH** hakkında mı tartışıyorsunuz? Sizin ortak koştuklarınızdan korkmam, meğer Rabbim bir şey dilerse… Rabbim, bilgice her şeyi kuşatmıştır. Öğüt almıyor musunuz?"
6:81 "**ALLAH**'ın kendileri hakkında size hiçbir delil vermediklerini O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben nasıl olur da sizin ortak koştuklarınızdan korkarım? Hangi taraf güvenliği daha çok hak etmektedir? Bir bilseniz!"
6:82 Gerçeği onaylayanlar ve onaylarını bir zulümle bulaştırmayanlar güvenliği hak etmişlerdir ve onlar doğruyu bulmuşlardır.*

Peygamberler

6:83 Bunlar, halkına karşı kullanması için İbrahim'e verdiğimiz tartışma yöntemidir. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Rabbin Bilgedir, Bilendir.*
6:84 Ona İshak'ı ve Yakup'u bağışladık. Her birisine yol gösterdik. Daha önce de Nuh'a ve onun soyundan Davut'a, Süleyman'a, Eyyub'a, Yusuf'a, Musa'ya ve Harun'a da yol gösterdik. Güzel davrananları işte böyle ödüllendiririz.
6:85 Zekeriyya, Yahya, İsa ve İlyas'a da… Hepsi de iyilerden idi.

---

* 6:079 "Yaratan" diye çevirdiğimiz "Fatara" kelimesi, 82:1 ayetinde de göreceğiniz gibi "yarmak, parçalamak" anlamına da gelir. Kuran, yaratılışın, büyük bir patlama sonucu oluştuğunu bildirir (21:30). Kainatın sonu ise kapalı kainat modeliyle açıklanır (21:104). Bak 4:82.

* 6:082 Şirk, yani çeşitli biçimlerle Tanrı'ya ortak koşmak, Kuran'da zulüm olarak tanımlanmıştır (31:13). Peygamberin kendisine şefaat edeceğine inanmak veya türbelerden yardım dilemek, namazlarda Allah'ın isminden başka isimleri zikretmek, dinin kaynağı olarak Kuran'a başka kitapları ortak koşmak gibi Kuran'da anlatılan putperestlikten sakınmalıyız.

* 6:083-89 Ayetlerinde 18 peygamber ismi sayılmaktadır. Bunların hepsine kitap verildiği belirtilerek peygamber oldukları vurgulanır.

6:86 İsmail, El-Yasa', Yunus ve Lut'a da… Hepsini halklara üstün kıldık.
6:87 Atalarından, soylarından, kardeşlerinden birçoğunu seçip doğru yola ilettik.
6:88 **ALLAH**'ın hidayeti böyledir. Kullarından dilediğini ve/veya dileyeni ona ulaştırır. Ortak koşsalardı yaptıkları boşa çıkardı.*
6:89 İşte onlar, kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir. Eğer şu halk, bunları inkâr ederse, biz onları inkâr etmeyecek bir toplumu yerlerine geçiririz.
6:90 Bunlar, **ALLAH**'ın doğru yola ulaştırdıklarıdır. Onların yoluna uy. De ki: "Ben buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Bu, sadece tüm halklara bir mesajdır."

Tanrı'nın Dünya Halkına Mesajı

6:91 "**ALLAH** hiçbir insana bir şey indirmez" demekle **ALLAH**'ı gereği gibi değerlendirmediler. De ki: "Halka bir hidayet ve ışık olarak Musa'nın getirdiği kitabı kim indirdi –ki göstermek için onu kağıtlara yazdığınız halde çoğunu gizliyordunuz. Sizin ve atalarınızın bilmediği şeyleri onun yoluyla öğrendiniz–?" "**ALLAH**" de ve onları daldıkları sapıklıkta bırak, oynayadursunlar.
6:92 Bu, kendisinden öncekileri doğrulayan kutlu bir kitap olup ülkelerin anasını ve etrafındakileri uyarman için indirilmiştir. Ahireti onaylayanlar, onu onaylarlar ve onlar namazlarına da devam ederler.
6:93 **ALLAH** adına yalan uydurandan ve kendisine hiçbir şey vahyedilmediği halde, "Bana vahyediliyor" diyenden ve " **ALLAH**'ın indirdiği gibi ben de indireceğim" diyenden daha zalim kim olabilir! Can çekişmesi anında zalimleri bir görsen! melekler, ellerini uzatmıştır: "Canınızı verin! **ALLAH** hakkında gerçek olmayanı söylemenizden ve onun vahiy ve işaretlerini (*ayat*) kibir ve gururla karşılamanızdan dolayı bugün utanç verici azapla cezalandırılacaksınız."

Şefaat Bekleyenlere Uyarı

6:94 "Sizi ilk defa yarattığımız gibi bize tek olarak geldiniz. Size hayal gibi gösterdiğimiz şeyleri ardınızda bıraktınız. Sizinle ortak olduklarını ileri sürdüğünüz aracılarınızı (şefaatçılarınızı) yanınızda görmüyoruz. Aranızdaki bağlar kesilmiştir. İleri sürdükleriniz sizi terk etmiştir."*

---

* 6:088 Arapçadaki ifade her iki anlamı da içeriyor. Bak 57:22-23.
* 6:094 Bak 2:48.

Tanrı'nın Büyüklüğü

6:95 **ALLAH** taneyi ve çekirdeği yarıp filizlendirendir. Ölüden diriyi çıkarır ve diriden de ölüyü çıkarandır. İşte budur **ALLAH**. Nasıl yüz çevirebilirsiniz!

6:96 Sabahı ortaya çıkarandır. Geceyi dinlenme zamanı, güneşi ve ayı da bir hesaplama aracı yapmıştır. Bu, her şeyden Üstün ve her şeyi Bilen'in planıdır.

6:97 Karanın ve denizin karanlıklarında yollarınızı bulasınız diye sizin için yıldızları yaratan O'dur. Bilen bir toplum için ayetleri detaylı olarak açıklamış bulunuyoruz.

6:98 O'dur sizi bir tek kişiden inşa eden. Bir kalış ve izleyen bir ayrılış. Ayetleri, anlayan bir toplum için açıklamışızdır.

6:99 O'dur gökten su indiren. Onunla her çeşit bitkiyi çıkardık. O bitkiden ürettiğimiz yeşil madde ile de sayısız taneler çıkardık. Tomurcuğundan salkımlar sarkan hurma ağaçları, üzüm bağları, zeytin ve nar gibi birbirine benzeyen ve benzemeyen ürünler çıkardık. Her birinin meyve verme zamanında meyvesine ve olgunluğuna bakın. Gerçeği onaylayan bir toplum için bunda deliller ve ibretler vardır.

6:100 **ALLAH**'a cinleri ortak koştular. Halbuki onları O yaratmıştır. Bilmeden O'na oğullar ve kızlar yakıştırdılar. O'nun şanı yücedir, onların nitelemelerinden çok üstündür.

6:101 Gökleri ve yeri yoktan var edendir. Kız arkadaşı olmadığı halde nasıl olur da çocuğu olur? Her şeyi O yaratmıştır ve O, her şeyi Bilendir.

6:102 Rabbiniz **ALLAH** işte budur. O'ndan başka tanrı yoktur. Her şeyin Yaratıcısıdır. O'na hizmet edin. O, her şeyi Kontrol Edendir.

6:103 Gözler O'na erişemez O, gözlere erişir. O Şefkatlidir, Haberdardır.

6:104 Rabbinizden size aydınlatıcı belgeler gelmiş bulunuyor. Kim görürse kendi yararına, kim körlük ederse kendi zararınadır. Ben üzerinize bekçi değilim.

6:105 "Sen ders almışsın" demeleri için ve bilen bir topluma açıklamak için ayetleri böyle sergiliyoruz.

6:106 Rabbinden sana indirilene uy. O'ndan başka tanrı yoktur. Ortak koşanlardan da yüz çevir.

6:107 **ALLAH** isteseydi ortak koşamazlardı. Seni onların üzerine bekçi yapmadık. Onların avukatı da değilsin.

Seviyesiz Tartışmalara Girmeyin

6:108 **ALLAH**'ın dışında yalvardıklarına sövmeyiniz ki onlar da sınırı

aşıp cehaletten dolayı **ALLAH**'a sövmesinler. Biz her topluluğa yaptıkları işi böyle süslü gösterdik. Sonunda dönüşleri Rab'lerinedir ve onlara yapmış bulunduklarını haber verir.

Ön yargılı Fanatikler Mucizeleri Göremezler

6:109 Kendilerine bir mucize gelse onu mutlaka onaylayacaklarına dair tüm güçleriyle **ALLAH**'a yemin ederler. De ki: "Mucizeler **ALLAH**'ın yanındadır." Mucize geldiği zaman da onların onaylamayacağını bilmez misiniz?

6:110 İlk başta gerçeği onaylamamaya karar verdikleri için anlama yeteneklerini ve gözlerini çevirip azgınlıkları içinde bocalar durumda bırakırız.*

6:111 Onlara melekleri indirsek, kendileriyle ölüler konuşsa ve her şeyi getirip önlerine toplasak, **ALLAH**'ın diledikleri hariç, yine onaylayacak değillerdir. Fakat çoğu bu gerçeği bilmez.

Hadis ve Sünnet: Peygamber Düşmanlarının Uydurması

6:112 Böylece, her peygambere insanlardan ve cinlerden olan sapkınları düşman kıldık. Aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözleri vahyederler. Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Onlara ve ettikleri iftiralara aldırma.*

6:113 Ahiret onaylamayanların kalbi ona kansın, ondan hoşlansın ve gerçekten yapmak istediklerini yapabilsinler diye…

Kuran: Detaylı, Tamam ve Mükemmel

6:114 **ALLAH**'tan başka yasa koyucu mu arayayım? O ki size kitabı

---

* 6:110 İnsanlara verilen seçme özgürlüğü (18:29) ile insan ilk kararını verir ve Tanrı bu doğrultuda ona yol gösterir. Kalbinin derinliğinde, Tanrı'nın mucizelerini inkâr etmeyi kararlaştırmış olanlar, bilinç altına yerleşen bu kişisel kararları yüzünden en büyük mucizeleri de görseler kabul edemezler (7:146). Bu kişiler, Mucizeleri "Efsane" veya "Göz boyama" olarak tanımlarlar (6:25,7). Bilgisayar yoluyla "random dots" metoduyla oluşturulan üç boyutlu stereogramları görmek nasıl ki belli koşullara bağlıdır Allah'ın ayetlerine tanık olmak da belli koşullara bağlıdır. Karmaşık noktalar gibi görünen üç boyutlu bir resme uygun mesafeden veya açıdan bakmayan, veya iki gözünü açık tutmayan, görmek için bir süre dikkatini yoğunlaştırmayan bir kişi nasıl ki kendisini üç boyutlu bir resme kör ederse ve resmi oluşturan noktaları rastlantı ve alakasız görürse aynı şekilde Tanrı'nın işaretlerine tanık olmak da belli koşullara bağlıdır. Allah'ın doğadaki ve/veya kitabındaki ayetlere/delillere ard niyetle bakanlar, daha doğrusu ard niyetlerinden dolayı Allah'ın ayetlerini gereği gibi değerlendirmeyenler de kendilerini o ayetlere kör olmaya mahkum ederler.

* 6:112-113 Peygambere yakıştırılarak insanlara "vahiy" adı altında sunulan yaldızlı sözlere, ahiret hayatını akıl ve bilgiye dayanarak onaylamamış olanlar inanır. İsa'yı Tanrı'nın oğlu olarak putlaştıranlar aslında İsa'nın baş düşmanlarıdır. Nitekim Buhari başta olmak üzere diğer Hadis kitaplarını Kuran ile karşılaştırarak incelediğinizde, o kitapları derleyenlerin aslında peygamberin baş düşmanı olduğunu göreceksiniz.

detaylı olarak indirmiştir. Kendilerine kitap vermiş olduklarımız onun Rabbin tarafından indirilmiş olduğunu bilirler. O halde kuşkulananlardan olma.*

6:115 Rabbinin kelimeleri doğruluk ve adaletle tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O, İşitendir, Bilendir.*

6:116 Yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni **ALLAH**'ın yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece tahminde bulunup saçmalıyorlar.

6:117 Rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir. Doğru yolda olanları da o daha iyi bilir.

Allah'ın Haram Etmediğini Haram Edenler

6:118 Ayetlerine Gerçeği onaylıyorsanız, üzerinde **ALLAH**'ın ismi anılanlardan yiyin.*

6:119 Size ne oluyor ki, üzerinde **ALLAH**'ın ismi anılanlardan yemiyorsunuz? Halbuki zorunlu haller haricinde size yasaklananları detayıyla size açıklamış bulunuyor. Birçokları, bilgiye dayanmayan kişisel görüşleriyle halkı saptırıyor. Rabbin sınırı aşanları en iyi bilendir.

6:120 Günahların açığını da gizlisini de bırakın. Günah kazananlar işlediklerinin karşılığını alacaklardır.

Kasıtlı Olarak Üzerinde Allah'ın İsmi Anılmayan Yiyecekleri Yemeyin

6:121 Üzerinde **ALLAH**'ın ismi anılmayanlardan yemeyin. Çünkü o,

---

* 6:114 Bir önceki ayetlerde peygamber düşmanlarının peygambere yakıştırdıkları iftiralarını yaldızlı sözler olarak birbirlerine ilettiklerini bildiren Tanrı, şimdi Muhammed peygamberin ağzından onlara üç maddeden oluşan en güzel cevabı veriyor: 1) Biricik yasa kaynağı Allah'tır. 2) Allah'ın yasası Kuran'dadır. 3) Kuran detaylıdır. Nitekim Hadis, Sünnet ve mezhep öğretilerini dinin diğer kaynakları olarak kabul edenler birinci ve üçüncü maddeyi direkt olarak, ikinci maddeyi de Kuran'daki yasaya isyan ederek inkâr etmektedirler.

* 6:115-116 Kuran'ın Hadislere ve diğer insan ürünü öğretilere muhtaç olduğunu iddia ederek, onun detaylı, tamam ve yeterli oluşunu inkâr edenler, çoğunluğa kapılanlardır. Nitekim onlar sık sık çoğunluklarıyla övünürler.

* 6:118-119 Kuran'ı detaylı ve tamam kabul etmeyerek ona Hadis ve fıkıh kitaplarını ortak koşanların en önemli özelliklerinden birisi de Allah'ın haram etmediklerini haram etmeleridir. Nitekim 6:112 ayetiyle başlatılan tartışma, bu konuda verilen bir örnekle 6:155 ayetine kadar devam eder. Mezhepçiler, ayetlerin muhataplarının 15 yüzyıl önce yaşamış ölüler olduğunu iddia ederek sözkonusu ayetleri geçersiz kılmak isterler. Oysa Kuran, dirileri uyarmak için gelmiştir (36:70).

yoldan çıkmadır. Sapkınlar, sizinle tartışmaları için dostlarına vahyeder. Onlara uyarsanız siz de ortak koşmuş olursunuz.*

6:122 Ölüyken dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde olup da ondan çıkamayan kimse gibi olur mu? İnkârcıların yaptıkları işler böyle süslü gösterilmiştir.

6:123 Her ülkenin önde gelen suçlularına, orada hile ve entrika yapmaları için izin verdik. Aslında kendilerinden başkasını kandırmıyorlar. Ama farkında değiller.

Tanrı'nın Bilgeliğini Sorgulamak

6:124 Kendilerine bir mucize geldiğinde: "**ALLAH**'ın elçilerine verilenlerin benzeri bize verilmedikçe onaylamayız" derler. **ALLAH** mesajını nereye koyacağını daha iyi bilir. Yaptıkları hilelerden ötürü suçlulara **ALLAH** katından bir aşağılama ve çetin bir azap dokunacaktır.*

6:125 **ALLAH** kimi doğru yola ulaştırmak dilerse onun gönlünü barış içinde teslim olmaya (*İslam*) açar. Kimi de saptırmak dilerse göğsünü, göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. **ALLAH** onaylamayanları işte böyle kötü duruma sokar.

6:126 Bu, Rabbinin dosdoğru yoludur. Öğüt alan bir toplum için ayetleri detayıyla açıklamış bulunuyoruz.

---

*6:121 Hayvanları keserken ve/veya etlerini yerken Tanrı'nın ismini anmalıyız. Hayvanı kesen kişinin o işlem anında Tanrı'yı anıp anmadığını bilmiyorsak veya keserken unutmuşsak, onu yerken anmalıyız. Bu ayet, genelde yanlış anlaşılmakta ve yabancı ülkelerde yaşayan dindarların lokantalardan etli yemek yememelerine yol açmaktadır. Oysa bu ayeti 6:145 ve benzeri ayetlerin ışığında değerlendirdiğimizde bu ayetin anlamı netlik kazanır. Bu ayet, müslüman olmayanlar veya dinsizler tarafından kesilen hayvanları haram etmez. Tanrı'nın ismini andıkları hayvanları güya Tanrı'ya adadıkları için insanlara haram kılan ve yemek için kestikleri hayvanların helal olması için üzerlerinde "özellikle" Tanrı'nın ismini anmayan müşriklerin bu uygulamasını protesto etmemizi öğütler bu ayet. Zira böyle bir uygulama, Tanrı'ya ortak koştukları din adamlarının uydurduğu bir şeriattan kaynaklanmakta ve Tanrı'dan başkası adına olmaktaydı. Nitekim 6:119 ayeti buna işaret etmektedir. Kısacası, 6:119-121,145 ve 22:37 ayetlerini dikkatle okunursa, bu ayetteki yasağın Tanrı'nın isminin dini amaçlarla özellikle anılmadığı müşriklerin kurbanları hakkında olduğu anlaşılır.

*6:124 Atalarını ve din adamlarını körü körüne izleyenler tarih boyunca Allah'ın elçilerine karşı çıkmışlar ve tek dayanak olarak hep geçmişi ileri sürmüşlerdir. Kafaları örümcekli bu tipler, Muhammed peygamberin getirdiği biricik mucize olan Kuran'ı (29:50-51), daha önceki peygamberlerin mucizeleriyle aynı türde olmadığından kabul etmemişlerdir (17:90-93). Aynı kafa, aynı bahaneyle bugün Kuran'ın matematiksel mucizesini reddetmektedir. Nitekim 38. Surenin ilk onbeş ayeti ve 26. Surenin ilk altı ayeti yeni mucizeleri kabul etmeyen muhafazakâr taklitçileri eleştirir.

6:127 Onlar, Rab'lerinin yanında barış yurdunu hak etmişlerdir. Yaptıklarından ötürü onların sahibi O'dur.

6:128 Hepsini sürüp topladığı gün: "Ey cinler topluluğu, siz çok sayıda insan harcadınız." Onların insanlardan olan dostları: "Rabbimiz, bize verdiğin sürenin sonuna erişinceye kadar birbirimizden hoşlandık" derler. "Yeriniz ateştir" der. **ALLAH**'ın dilemesi hariç, orada ebedî kalacaklardır. Rabbin Bilgedir, Bilendir.

6:129 Zalimleri böylece eşleyerek birbirinin dostları yaparız. Yaptıklarından ötürü…

Tanrı Kimseye Haksızlık Etmez

6:130 Ey cinler ve insanlar topluluğu, size, ayetlerimi anlatan ve bugünle karşılaşmanız konusunda sizi uyaran sizden elçiler gelmedi mi? "Kendimize karşı tanığız" dediler. Dünya hayatı onları aldattı ve inkârcı olduklarına dair kendi kendilerine karşı tanıklık ettiler.

6:131 Bu böyledir. Rabbin, halkı habersiz bir durumda iken ülkeleri zulüm ile helak etmez.

6:132 Yaptıklarına karşılık olarak her biri için dereceler vardır. Rabbin, onların yaptıklarından habersiz değil.

6:133 Rabbin Zengindir, Rahmet Sahibidir. Dilerse sizi götürür ve sizi başkaların soyundan nasıl getirmişse sizden sonra da yerinize dilediklerini yerleştirir.

6:134 Size söz verilenler elbette yerine gelecektir ve onun önüne geçemezsiniz.

6:135 De ki: "Ey halkım, elinizden geleni yapın, ben de elimden geleni yapacağım. Yakında kimin nihai başarıya ulaştığını göreceksiniz!" Zalimler başaramazlar.

Tanrı Adına Haramlar ve Şeriatlar Uydurma

6:136 **ALLAH**'ın ürettiği ekinlerden ve çiftlik hayvanlarından O'na bir pay ayırarak, kafalarına göre, "Bu **ALLAH**'ın, bu da ortaklarımızındır" dediler. Ortaklarının payı **ALLAH**'a ulaşmıyor; ancak **ALLAH**'ın payı ortaklarına ulaşıyor! Ne de kötü hüküm veriyorlar.*

---

*6:136 Kuran, sadece Mekkeli müşrikleri uyarmak için gelen bir kitap değildir. O tüm insanlara öğütler ve uyarılar içerir. Nitekim müşrikleri eleştiren ayetlerin günümüz müşriklerini de aynı şekilde kapsadığını görüyoruz. Hadis ve fıkıh kitaplarını Kuran'a ortak koşanların: "Allah'a göre şunlar haram, peygambere veya falanca alime göre de şunlar haramdır" biçimindeki iddiaları bu ayetin kapsamına girer.

6:137 Böylece onların (Tanrı adına din ve mezhep üreten) ortakları, çocuklarını öldürmeyi bile müşriklerin çoğuna iyi bir şeymiş gibi gösterdiler. Böylece onları mahvettiler ve dinlerini karıştırıp bozdular. **ALLAH** dileseydi bunu yapamazlardı. Onlardan ve uydurdukları şeylerden uzak dur.

6:138 Zanlarına göre şöyle dediler: "Bunlar dokunulmaz çiftlik hayvanları ve ekinlerdir. Dilediğimizden başkası bunları yiyemez." Binilmesi yasaklanan çiftlik hayvanları… **ALLAH**'ın ismini üzerlerinde anmadıkları çiftlik hayvanları… O'na yakıştırdılar. Onları iftiralarıyla cezalandıracaktır.

6:139 "Şu çiftlik hayvanlarının karınlarındakiler sadece erkeklerimize ait olup kadınlarımıza haramdır. Ölü doğarlarsa o zaman paylaşabilirler" dediler. Bu nitelemelerinin hesabını onlara ödeyecektir. O Bilgedir, Bilendir.

6:140 Cehaletleri yüzünden **ALLAH**'a iftiralar ederek çocuklarını budalaca öldürenler ve **ALLAH**'ın kendilerine verdiği rızıkları haram edenler kaybetmişlerdir, şaşırmışlardır. Doğruyu göremezler.

Zekât, "Hasat Günü" Ödenmeli

6:141 Çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri, çeşit çeşit hurmaları, ekinleri, zeytinleri ve narları –benzer veya farklı– yaratan O'dur. Her biri meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin ve hakkını da hasat gününde verin. Savurganlık yapmayın; O, savurganları sevmez.*

6:142 Çiftlik hayvanları, binmeniz, kesmeniz veya kendilerinden yatak malzemesi çıkarmanız içindir. **ALLAH**'ın size verdiği rızıklardan yiyin ve sapkının adımlarını izlemeyin; çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır.

En Zalim Yaratıklar: Haramlar İcat Eden Din Adamları

6:143 Sekiz çift: Koyundan iki, keçiden iki… De ki: "İki erkeği mi haram etti, iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerindekileri mi?" Doğru sözlüler iseniz, bir bilgiye dayanarak bana cevap verin.*

6:144 Deveden iki, sığırdan iki. De ki: "İki erkeği mi haram etti, iki dişiyi mi, yoksa o iki dişinin rahimlerindekini mi? **ALLAH**'ın size

---

*6:141 Zekât yardımı o kadar önemlidir ki Tanrı Rahmetini zekât verenlere ayırmıştır (7:156). Ancak Müslümanlar bu emri terk ederek zekâtı yılda bir defaya indirdiler. Elimize geçen gelirin zekâtını vakit geçirmeden vermeliyiz. Vereceğimiz zekâtın oranı, israf edip kendimizi muhtaç kılmamak veya cimri davranmamak koşuluyla bize bırakılmıştır. Bak 2:219; 17:29.

*6:143-144 Tanrı adına "detaylı haramlar" oluşturanlara daha detaylı sorular yönelterek ileri sürdükleri haramların uydurma olduğu bildiriliyor.

böyle emrettiğine tanık mı oldunuz? Halkı bilgisizce yoldan saptırmak için, yalan uydurup onları **ALLAH**'a yakıştırandan daha zalim kim olabilir? **ALLAH** zalim toplumu doğru yola iletmez."

Sadece Dört Hayvansal Madde Yasaklanıyor

6:145 De ki: "Bana vahyedilende, yiyen birisi için şunların dışında haram edilmiş bir madde bulamıyorum: (1) Leş, (2) akıtılmış kan, (3) domuzun eti –ki pistir–, (4) **ALLAH**'tan başkasına sapıkça adanmış yiyecekler." Zorda kalan bir kimse, istekli olmaz ve sınırı aşmazsa kuşkusuz senin Rabbin Bağışlayandır, Rahimdir.*

6:146 Yahudilere tüm tırnaklı hayvanları haram kıldık. Sığır ve koyunun da yağlarını haram ettik; ancak sırtlarında yahut bağırsaklarında taşıdıkları veya kemiklerine karışmış olanlar hariç. Aşırı gitmelerinden ötürü onları böyle cezalandırdık. Biz doğru sözlüyüz.

6:147 Seni yalanlarlarsa: "Rabbiniz geniş rahmet sahibidir ve O'nun cezası suçlu toplumlardan geri çevrilemez" de.

Ortak Koşanlar, Yaptıkları Bu Ortak Koşmanın Allah'ın Bir Emri Olduğunu İddia Ederler

6:148 Ortak koşanlar, "**ALLAH** dilemeseydi, ne biz, ne atalarımız ortak koşmaz ve hiçbir şeyi de haram etmezdik" diyeceklerdir. Onlardan öncekiler de azabımızı tadıncaya kadar aynı şekilde yalanlamışlardı. De ki: "Yanınızda bize göstereceğiniz herhangi bir bilgi var mı? Siz ancak kuşkulu ve çelişkili rivayetlere (zanna) uyuyorsunuz ve siz sadece tahminde bulunuyorsunuz."*

6:149 De ki: "En güçlü delil **ALLAH**'ındır. Dileseydi, elbette hepinizi doğruya ulaştırırdı."*

---

* 6:145-146 Kuran, yenmesi yasaklanan maddeleri açıklamış ve onların dışındakilerin haram olmadığını belirtmiştir. Domuzun etini haram kılan Kuran, 146. ayette dolaylı olarak, Tanrı'nın et ile yağı ayırabildiğini yağı da haram etmek istese bunu ifade edebileceğini bildirir. Ancak Allah'ı gereği gibi değerlendiremeyenler, bu ayetlere rağmen, birbiriyle çelişen yüzlerce haram uydurarak Kuran'ı ileten ve izleyen Muhammed peygambere iftira etmektedir. Bak 10:59,60; 16:112-116.

* 6:148 Hadis ve Sünnet kitaplarını Tanrı'nın kelamına ortak koşanlar Tanrı'dan başka hüküm kaynakları oluşturarak, Tanrı'nın haram etmediği Birçok hayvansal gıdayı yasaklamışlardır. Kendilerinden önceki müşrikler gibi bu iddialarını Tanrı'ya mal etmektedirler. Kuran'da çizilen müşrik/putperest portresi evrensel bir portredir. Bak: 6:22-24; 16:35; 10:59,60.

* 6:149 Allah'ın delili, otuz beş ayet önce bildirildiği gibi tam detaylı olan kitabındadır. Saçma sapan hikâyeler ve çelişkili haramlar ile dolu olan Hadis kitaplarında değil.

6:150 De ki: "**ALLAH**'ın şunu haram ettiğine tanıklık edecek tanıklarınızı getirin." Tanıklık ederlerse onlarla beraber tanıklık etme. Ayetlerimizi yalanlayanların ve ahireti onaylamayanların keyfine uyma. Onlar, Rab'lerine başkalarını eş koşmaktadırlar.*

Temel Yasaklar

6:151 De ki: "Gelin, Rabbinizin size neleri haram ettiğini söyleyeyim: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya iyi davranın. Yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin; sizi de onları da biz besliyoruz. Büyük günahların açığına da gizlisine de yaklaşmayın ve **ALLAH**'ın yasakladığı cana haksız yere kıymayın. Bunlar, düşünesiniz diye O'nun size verdiği öğütlerdir.

6:152 Erginlik çağına erişinceye kadar yetim malına yaklaşmayın. Ölçüyü ve tartıyı doğru dürüst yapın. Kişiye kapasitesinin yetmediğini yüklemeyiz. Konuştuğunuz zaman akrabanız aleyhinde bile olsa doğru olun. **ALLAH**'a verdiğiniz sözü tutunuz. Bunlar, ders alasınız diye O'nun size verdiği öğütlerdir.

Mezheplere Ayrılmayın

6:153 İşte bu benim dosdoğru yolumdur. Ona uyun, başka yollara uymayın; çünkü onlar, sizi O'nun yolundan ayırırlar. Bunlar, dinlersiniz diye O'nun size verdiği öğütlerdir.

6:154 Nitekim, en güzel biçimde tamamlanmış, her şeyin detaylı açıklaması, hidayet ve rahmet olarak Musa'ya Kitabı verdik ki Rab'leriyle kavuşmayı onaylasınlar.

6:155 Bu da indirdiğimiz kutlu bir kitaptır. Öyleyse size merhamet edilmesi için ona uymalısınız, erdemli davranmalısınız.

6:156 Artık, "Bizden önceki iki gruba kitap verildi; biz ise onların öğretilerinden habersizdik" diyemezsiniz.

6:157 Yahut, "Bize de kitap indirilseydi onlardan daha doğru yolda olurduk" da diyemezsiniz. Size Rabbinizden bir kanıt (*beyyine*), bir hidayet ve bir rahmet gelmiş bulunuyor. **ALLAH**'ın ayetlerini yalanlayıp ondan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir?

---

*6:150 Tanrı'nın haram etmediği midye, yengeç, istakoz gibi sayısız besin maddelerini haram eden mollalarla bu konuyu tartışırken beş ayet öncesinden okumaya başlayıp buraya kadar gelince durun ve ayetteki bu soruyu kendilerine yöneltin. Cevap olarak size Hadis kitaplarının veya mezhep alimlerinin isimlerini sayarlarsa kendilerini ayetin devamıyla mahkum edin. Bak 9:31, 42:21

Ayetlerimizden yüz çevirenleri, yüz çevirmelerinden ötürü azabın en kötüsüyle cezalandıracağız.

6:158 Kendilerine meleklerin gelmesini mi, yoksa Rabbinin, yahut Rabbinin bazı işaretlerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı işaretleri geldiği gün, daha önce onaylamamış veya onaylamasında bir hayır kazanmamış kişiye bir yarar sağlamaz. De ki: "Bekleyin, biz de beklemekteyiz."

Mezhep ve Tarikatların Peygamberle Bir İlgisi Yoktur

6:159 Dinlerini parçalara ayırıp grup grup olanlarla senin hiçbir ilişkin yoktur. Onların işi **ALLAH**'a kalmıştır; sonra onlara durumlarını haber verecektir.*

6:160 Kim iyilik getirirse, kendisine getirdiğinin on katı vardır. Kim kötülük getirirse, ancak dengiyle cezalandırılır ve kendilerine haksızlık edilmez.

6:161 De ki: "Rabbim beni dosdoğru olan yola iletmiş bulunuyor: tek tanrılı olan İbrahim'in mükemmel dinine… O, ortak koşanlardan olmadı."

6:162 De ki: "Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm evrenlerin Rabbi olan **ALLAH** içindir."

6:163 "O'nun ortağı yoktur. Bununla emredildim ve ben herkesten önce teslim olurum."

6:164 De ki: "Her şeyin Rabbi iken, **ALLAH**'tan başka Rab mi arayayım? Herkes kendi yaptığından yarar görür ve kimse kimsenin yükünü çekmez. Sonunda dönüşünüz Rabbinizedir. Ayrılığa düştüğünüz konuda size haber verecektir.*

6:165 O ki sizi yeryüzünün mirasçıları kıldı ve size verdikleriyle sizi sınamak için kiminizi kiminize derecelerle üstün kıldı. Rabbin çabuk sonuçlandırandır. Bağışlayandır, Rahimdir.

---

*6:159 Peygambere yakıştırılan Hadisleri ve ruhbanları izleyenler, mezhep ve tarikatlara ayrılmışlardır. Bak 3:105; 23:52-56.

*6:164 Kimse başkasını sorumluktan kurtaramaz. Başkalarını saptıranlar saptırdıkları kişilerin suçlarını paylaşırlar. Kimse kimsenin sorumluluğunu yüklenemez; ancak başkasını saptıran saptırdığı kişinin suçuna ortak olur. Bak 16:25.

Yedi

ORTA YER / ARAF

7:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
7:1 A1L30M40**S**90*
7:2 Bu, sana indirilen bir kitaptır. Onunla uyarman ve gerçeği onaylayanlara öğüt vermen konusunda göğsünde bir kuşku ve sıkıntı olmasın.

Kuran'dan Başka Kaynakları İzlemeyin

7:3 Rabbinizden size indirileni izleyin, O'ndan başkalarını dost edinerek izlemeyin. Ne kadar az öğüt alıyorsunuz!
7:4 Yok ettiğimiz nice topluluklar, uyurlarken yahut gündüzün işlerine dalmış haldeyken azabımız kendilerine ulaştı.

Sorguya Çekileceksiniz

7:5 Kendilerine azabımız geldiği vakit, "Gerçekten bizler zalimler imişiz" demekten başka sözleri olmadı.
7:6 Kendilerine mesaj gönderilenleri de sorguya çekeceğiz, elçileri de sorguya çekeceğiz.
7:7 Onlara bir bilgiyle bildireceğiz; biz onlardan hiç uzak kalmadık.
7:8 O gün tartı dosdoğrudur. Tartıları ağır gelenler başarmış olanlardır.
7:9 Tartıları hafif gelenler ise ayetlerimize karşı haksız davranarak kişiliklerini yitirmiş olanlardır.*
7:10 Sizleri yeryüzüne yerleştirdik ve orada size yaşama imkânları sağladık. Ne kadar da az şükrediyorsunuz.

Test Başlıyor

7:11 Sizi yarattık, sonra size biçim verdik, sonra meleklere, "Adem'e secde edin" dedik. İblis hariç hepsi secde etti; o secde edenlerden olmadı.
7:12 Dedi: "Sana emrettiğim zaman seni secde etmekten ne alıkoydu?" Dedi: "Ben ondan daha iyiyim; Sen beni ateşten yarattın, onu ise balçıktan yarattın"*

---

*7:001 Bu harfler, 19 kodu üzerine kurulu Kuran'ın matematiksel sistemi içinde önemli bir fonksiyona sahiptir. Bak 2:1; 74:30.
*7:009 Yaratıcımızın emirlerini dinlememenin sonucu kişilik zayıflar.
*7:012 Bak 15:28.

7:13 "Oradan aşağı in" dedi, "Orada büyüklük taslayamazsın. Defol. Değerini yitirdin!"
7:14 "Dirilecekleri güne kadar bana süre tanı" dedi.
7:15 "Sana süre tanınmıştır" dedi.
7:16 "Beni saptırmana karşılık, onlar için senin dosdoğru yolun üzerine sinsice oturacağım."*
7:17 "Sonra önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından kendilerine sokulacağım. Böylece çoklarını şükreder bulmayacaksın."
7:18 Dedi ki: "Horlanmış ve kovulmuş olarak oradan çık. Onlardan sana uyanlara gelince, hepinizle cehennemi dolduracağım."
7:19 "Adem, sen ve eşin bahçede durup dilediğiniz yerden yeyin. Şu ağaçtan yemeyin; yoksa zalimlerden olursunuz."
7:20 Sapkın, kendilerinden gizlenmiş olan bedenlerini ortaya çıkarmak için onlara fısıldadı: "Rabbinizin sizi bu ağaçtan menetmesinin sebebi, ikinizin birer melek veya birer ebedî varlık olmanız içindir" dedi.
7:21 Kendilerine yemin de etti: "Ben size öğüt veriyorum."
7:22 Böylece onları yalanlarla aldattı. Ağacı tadınca bedenleri kendilerine göründü. Üzerlerini bahçe yapraklarıyla örtmeye başladılar. Rab'leri kendilerini çağırdı: "O ağaçtan ikinizi menetmedim mi ve sapkının ikinize düşman olduğunu söylemedim mi?"*
7:23 Her ikisi: "Rabbimiz, kendimize zulmettik. Bizi bağışlamaz ve bize acımazsan kaybedenlerden oluruz" dediler.
7:24 Dedi ki: "Birbirinize düşmanlar olarak aşağı ininiz. Bir süreye kadar yeryüzünde yerleşip geçineceksiniz."
7:25 Dedi ki: "Orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan çıkarılacaksınız."
7:26 Ademoğulları, size, bedeninizi örtecek ve süsleyecek elbiseler hazırladık. Erdemlilik elbisesi ise daha hayırlıdır. Bunlar, **ALLAH**'ın işaretleridir, olur ki öğüt alırsınız.*
7:27 Ademoğulları, sapkın, ana babanızın vücutlarını kendilerine

---

*7:016 Şeytan yani Sapkın sabıkalı bir yalancıdır, izleyenleri de (7:20; 6:22-23).

*7:022 Bak 7:26.

*7:026 Her ne hikmetse geleneksel yorumcular burada "beden" olarak çevirdiğimiz kelimeyi "çirkin yerler" olarak çevirmekte ve bunu cinsel organlar anlamında kullanmaktadırlar. Cennette işlediğimiz günah sonucu bedenlenmemiz olumsuz bir olaydı; ama bedenimizin en önemli ve en "ilginç" parçalarından biri olan cinsel organları "çirkin yerler" olarak tanımlamak yanlıştır. Allah bizi güzel bir biçimde yarattı; cinsel organlarımız dâhil. "Beden" veya "vücut" diye çevrilmesi gerektiğine inandığımız "SeVeT" kelimesinin geçtiği diğer ayetler için bak 5:31; 7:20,22,27; 20:121.

göstermek için elbiselerini soyarak bahçeden çıkardığı gibi sizi de şaşırtmasın. O ve kabilesi sizin onları görmediğiniz yerden sizi görürler. Biz, sapkınları, onaylamayanların dostları yaptık.

Geleneksel İnanç ve Bilgileri Sınamalısınız

7:28 Herhangi bir kötü şey işledikleri zaman, "Atalarımızı böyle yapar bulduk; **ALLAH** da bize öyle emretti" derler. De ki: "**ALLAH** kötü bir şeyi emretmez. **ALLAH** hakkında nasıl olur da bilmediklerinizi söylersiniz?"

7:29 De ki: "Rabbim adaleti emreder. Her mescitte dini sadece O'na ait kılarak O'na yalvarın. Sizi ilk yarattığı gibi O'na döneceksiniz."*

7:30 Bir grubu doğru yola iletti, bir grup da sapıklığı hak etti. Onlar, sapkınları **ALLAH**'tan başka dostlar edindiler ama kendilerini doğru yolda sanıyorlar.

Mescitlere Temiz ve Güzel Elbiselerinizle Gidin, Obur ve Savurgan Olmayın

7:31 Ademoğulları, mescitlere giderken süsleniniz. Yeyiniz içiniz; ancak oburluk ve savurganlık yapmayınız. O, oburları ve savurganları sevmez.*

Altın İpek Gibi Süs Eşyalarını Yasaklama Bidati

7:32 De ki: "**ALLAH**'ın, kendi kulları için yarattığı süsleri ve güzel rızıkları kim haram edebilir?" De ki: "Onlar dünya hayatında gerçeği onaylayanlar içindir, ahirette ise sadece onlar içindir." Bilen bir toplum için ayetlerimizi böyle detaylı açıklarız.*

7:33 De ki: "Rabbim, ancak kötü işlerin açığını ve gizlisini, günahları, haksız yere saldırmayı, kendilerine hiçbir otorite ve güç vermediği bir şeyi **ALLAH**'a ortak koşmanızı ve **ALLAH** hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır."

7:34 Her bir toplumun bir süresi vardır. Süreleri gelince ne bir an erteleyebilirler, ne de öne alabilirler.

7:35 Ademoğulları, size içinizden elçiler gelip size ayetlerimi bildir-

---

*7:029 Bak 2:139; 39:2,11,14; 40:14,65; 98:5.

*7:031 Arapça kelime "israf etmeyiniz" yani "sınırı aşmayınız" anlamındadır. Ayetin bağlamında, yemek ile ilgili olarak sınır iki türlü anlaşılabilir: oburluk veya savurganlık. İsraf kelimesi Türkçeye sadece "savurganlık" anlamında daraltılarak girmiş.

*7:032 Bu ayet, uydurma Hadislerle erkeklere altın ve ipeği yasaklayan ruhbanları hedeflemektedir. Gerçeği onaylayanlara ahirette verileceği açıklanan "altın, ipek" gibi süsleri (18:31; 22:23; 35:33) dünya hayatında da yasaklamayan Kuran'a rağmen onları yasaklayanlar putlaştırdıkları Muham-med peygamber tarafından Tanrı'ya şikayet edileceklerdir (25:30).

dikleri zaman dinleyip kendilerini düzeltenlere ne bir korku vardır ne de onlar üzülürler.

7:36 Büyüklük taslayarak ayetlerimizi yalanlayanlar ise ateş halkıdır; orada ebedî kalıcıdırlar.

İnsanların En Kötüleri

7:37 **ALLAH**'a yalan iftira edenden veya ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Onların kitapta anlatılan payları kendilerine erişecektir. Elçilerimiz kendilerine gelip canlarını alırken: "Allah'ın dışında hizmet ettikleriniz nerede" dediklerinde, "Bizi terk ettiler" derler. İnkârcı olduklarına dair kendi aleyhlerinde tanıklık ederler.

Karşılıklı Suçlama

7:38 "Sizden önce geçen cin ve insan topluluklarıyla birlikte ateşe girin" dedi. Her ne zaman bir topluluk girdiyse bir öncekine lanet etti. Hepsi oraya vardığında sonrakiler öncekiler için: "Rabbimiz, bizi bunlar saptırdı. Bunlara ateşten bir kat daha fazla azap ver" dediler. "Hepsi için iki kat vardır. Ancak bilmezsiniz" dedi.

7:39 Öncekiler sonrakilere, "Sizin bize bir üstünlüğünüz yoktur. Kazandıklarınızdan ötürü azabı tadın" dediler.

Delilleri İnkâr Edenler

7:40 Ayetlerimizi inkâr edenlere ve onlara karşı büyüklük taslayanlara göğün kapısı açılmaz ve deve iğne deliğinden geçmedikçe de bahçeye girmezler. Suçluları böyle cezalandırırız.

7:41 Onlar için cehennemden bir yatak ve üstlerinde de bir örtü vardır. Zalimleri işte böyle cezalandırırız.

7:42 Gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürenlere gelince, biz hiç kimseye kapasitesinin üstünde sorumluluk yüklemeyiz; onlar bahçe halkıdır. Onlar orada ebedî kalıcıdırlar.

7:43 Göğüslerinden kin ve kıskançlık duygularını çıkardık. Altlarından nehirler akarken: "Bizi buna ulaştıran **ALLAH**'a övgüler olsun. **ALLAH** bizi doğruya iletmeseydi biz doğruyu bulamazdık. Rabbimizin elçileri gerçeği getirmişlerdi" dediler. Kendilerine: "İşte bu bahçe sizindir. Yaptıklarınıza karşılık olarak onu miras aldınız" diye seslendik.

Bahçe ve Cehennem Halkı Arasındaki Diyalog

7:44 Bahçe halkı cehennem halkına seslenir: "Rabbimizin bize söz verdiğini gerçek olarak bulduk. Rabbinizin size söz verdiğini siz de gerçek olarak buldunuz mu?" "Evet!" derler. Biri aralarında şunu ilan eder: "**ALLAH**'ın laneti zalimlerin üzerine olsun."

7:45 Onlar ki **ALLAH**'ın yolundan alıkoyarlar ve onu eğriltmek isterler. Ahiret konusunda da inkârcıdırlar.

Bahçe ile Cehennemlilikleri Yüzlerinden Tanıyan Görevliler

7:46 Aralarını bir perde böler. Kimlik istasyonunda bazı kimseler var ki herkesi görünüşlerinden tanırlar. Bahçe halkına, "Selam size" diye seslenirler. Bunlar oraya, canları istedikleri halde giremediler.*

7:47 Gözleri ateş halkına çevrildiğinde, "Rabbimiz, bizi zalim toplulukla birlikte bulundurma" derler.

7:48 Kimlik istasyonunda bulunanlar, görünüşlerinden tanıdıkları kimselere seslenirler: "Sizin cemaatiniz ve büyüklük taslamış olmanız size hiçbir yarar sağlamadı."

7:49 "'**ALLAH** onlara bir rahmet dokundurmayacak' diye yemin ettiğiniz kimseler bunlar mıydı? Bahçeye girin; size bir korku yoktur ve üzülmeyeceksiniz de."

7:50 Ateş halkı, bahçe halkına seslendi: "Suyunuzdan, yahut **ALLAH**'ın size verdiği bazı nimetlerden üstümüze akıtın." Onlar da dediler ki: "**ALLAH** bu ikisini kâfirlere haram kılmıştır."

7:51 Onlar dinlerini hafife aldılar ve dünya hayatı kendilerini aldattı. Bugünleriyle karşılaşacaklarını unuttukları ve ayetlerimizi reddettikleri için bugün onları unuturuz!

Kuran: Tanrı'nın Bilgisiyle Detaylandırılmış

7:52 Bilgiyle detaylandırdığımız, gerçeği onaylayan bir toplum için yol gösterici ve rahmet olan bir kitabı onlara getirdik.*

7:53 Onun haberlerinin gerçekleşmesini mi bekliyorlar? Haberleri gerçekleştiği gün, onu daha önce önemsemeyenler, "Rabbimizin elçileri gerçeği getirmişlerdi. Bizim için aracılık edecek bir şefaatçi var mı? Yahut, öncekinden farklı davranmak için geri gönderilsek" derler. Kişiliklerini yitirmişlerdir ve uydurdukları şeyler de onları terk etmiştir.

Evrenlerin Rabbi Allah En Yücedir

7:54 Rabbiniz **ALLAH**, gökleri ve yeri altı günde yaratan ve sonra otoritesini kurandır. Geceyi, onu durmadan kovalayan gündüze bürüyüp örter. Güneş, ay ve yıldızlar O'nun yönetimine boyun eğmiştir. Yaratılış da, yönetim de O'na aittir. Evrenlerin Rabbi olan **ALLAH** ne uludur!*

---

* **7:046-**48 Bak: 2:26; 13:35; 47:15. Ayrıca bak 12:109; 33:4; 39:29; 72:5

* **7:052** Bak 11:1.

* **7:054** Altı günde yaratma olayı yaratılıştaki evrimi ve dört günde yaratıldığı belirtilen yeryüzünün yapısının göreli karmaşıklığını yansıtan mecazi bir birimdir. Bak 41:10.

7:55 Rabbinizi içtenlikle ve gizlice çağırın. O, sınırı aşanları sevmez.
7:56 Düzeltildikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. O'na korku ve umutla yalvarın. **ALLAH**'ın rahmeti güzel davrananlara yakındır.
7:57 O, rahmetinin bir ön müjdesi olarak rüzgarları gönderendir. Toplanıp yüklendikten sonra ağır bulutları ölü bir toprağa süreriz. Onunla su indirir ve onunla her çeşit ürünü çıkarırız. Ölüleri de böyle çıkarırız. Belki bundan bir öğüt alırsınız.
7:58 İyi arazi, Rabbinin izniyle bitki verir. Kötü olanı ise, pek yararlı bir şey vermez. Şükreden bir topluluk için ayetleri böyle açıklarız.

Nuh

7:59 Nuh'u halkına gönderdik: "Ey halkım, **ALLAH**'a hizmet edin. O'ndan başka bir tanrınız yoktur. Sizin için büyük günün azabından korkarım" dedi.
7:60 Halkının ileri gelenleri, "Seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz" dediler.
7:61 Dedi ki: "Halkım, bende bir sapıklık yoktur; ancak ben evrenlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim."
7:62 "Size Rabbimin mesajını iletiyor ve size öğüt veriyorum. Sizin bilmediklerinizi **ALLAH** aracılığıyla biliyorum."
7:63 "Sizi uyarmak için ve erdemli bir hayat sürüp merhamet edilmeniz için sizden bir adama Rabbinizden bir mesajın gelmesine mi şaştınız?"
7:64 Onu yalanladılar. Bunun üzerine onu ve gemide beraberinde bulunanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise boğduk. Onlar kör bir halktı.

Hud

7:65 Ad halkına da kardeşleri Hud'u gönderdik. "Halkım, **ALLAH**'a hizmet edin. O'ndan başka bir tanrınız yoktur. Erdemli olmayacak mısınız?" dedi.
7:66 Halkından ileri gelen inkârcılar, "Biz seni beyinsizlik içinde görüyoruz. Biz seni yalancı sanıyoruz."
7:67 Dedi ki: "Ey halkım, ben beyinsiz değilim; fakat ben, evrenlerin Rabbinden bir elçiyim."
7:68 "Size Rabbimin mesajını iletiyorum. Sizin için güvenilir bir öğütçüyüm."
7:69 "Sizi uyarmak amacıyla Rabbinizden bir mesajın aranızdan bir adama gelmesine mi şaştınız? Nuh'un halkından sonra sizi

vârisler yaptığını ve yaratılışta sizi onlardan güçlü kıldığını hatırlayın. Başarmanız için **ALLAH**'ın nimetlerini düşünün."

7:70 Dediler ki: "Sadece **ALLAH**'a hizmet edelim ve atalarımızın hizmet ettiklerini terk edelim diye mi bize geldin? Doğru sözlü isen bizi kendisiyle tehdit ettiğin şeyi getir bakalım."

7:71 Dedi ki: "Rabbinizden bir azap ve öfkeye mahkûm edilmiş bulunuyorsunuz. Sizin ve atalarınızın uydurduğu ve **ALLAH**'ın kendilerine hiçbir güç vermediği isimler konusunda mı benimle tartışıyorsunuz? Bekleyiniz, ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim."*

7:72 Bizden bir rahmet olarak, onu ve onunla birlik olanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayarak onaylamayanların da ardını kestik.

Salih

7:73 Semud halkına da kardeşleri Salih'i gönderdik. Dedi ki: "Ey halkım, **ALLAH**'a hizmet edin. O'ndan başka bir tanrınız yoktur. Rabbinizden, size bir kanıt (beyyine) gelmiştir. Şu **ALLAH**'ın devesi sizin için bir işaret olacaktır. Onu bırakın, **ALLAH**'ın toprağında otlasın. Ona bir zarar vermeyin; yoksa sizi acı bir azap yakalar."

7:74 "Ad halkından sonra sizi vârisler kıldığını hatırlayın. Sizi yeryüzüne yerleştirdi. Düzlüklerinde köşkler kurup dağlarında evler yontuyorsunuz. **ALLAH**'ın nimetlerini hatırlayın da yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın."

Elçiyi Mesajından Tanıyorlar

7:75 Halkının büyüklük taslayan ileri gelenleri, aşağılayıp zulmettikleri gerçeği onaylayanlara, "Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderilmiş olduğunu nereden biliyorsunuz" dediler. Onlar da: "Biz onun getirdiği mesajı onaylıyoruz" dediler.

7:76 Büyüklük taslayanlar, "Biz, sizin onayladığınız şeyi inkâr ediyoruz" dediler.

7:77 Deveyi işkence ederek kestiler ve Rab'lerinin emrine başkaldırdılar: "Salih, gerçekten elçilerden birisi isen, bizi tehdit ettiğin azabı başımıza getir" dediler.

7:78 Bunun üzerine, onları o sarsıntı yakaladı; evlerinde dizüstü çöküverdiler.

---

* **7:071** Buhari, Müslim, İbn-i Maceh, İbn-i Hanbel, Tirmizi, Ebud Davud, İma-m-ı Azam, İmam-ı Şafii, İmam-ı Yusuf, İmam-ı Rabbani, Abdulkadir Geylani, Nakşibendi, Gazzali, Said Nursi gibi nice isimlere nisbet edilen öğretileri Kuran'a eş koşanlar bu ayete muhataptırlar.

7:79 O da onlardan yüz çevirdi ve "Ey halkım, size Rabbimin elçiliğini ilettim, size öğüt verdim; fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz" dedi.

Lut, Homoseksüelliği Savunanları Uyardı

7:80 Ve Lut'u da gönderdik. Halkına dedi ki: "Sizden önce hiç kimsenin kıramadığı birgünahın rekorunu mu kırıyorsunuz?"

7:81 "Siz kadınları bırakıp erkeklere cinsel duygularla yöneliyorsunuz. Siz sınırı aşan bir topluluksunuz!"

7:82 Halkının cevabı, ancak şunları söylemek oldu: "Onları kentinizden çıkarın. Bunlar çok temiz insanlarmış!"

7:83 Onu ve ailesini kurtardık. Karısı hariç. O geride kalanlardan oldu.

7:84 Üstlerine bir yağmur yağdırdık. Suçluların sonuna bak!

Şuayb: Yolsuzluğa Karşı Mücadele Verdi

7:85 Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki: "Ey halkım, **ALLAH**'a hizmet edin. O'ndan başka tanrınız yoktur. Rabbinizden size açık bir kanıt gelmiş bulunuyor. Ölçü ve tartıyı tam uygulayın. Halkın hakkını yemeyin. Düzeltildikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Gerçeği onaylıyorsanız bunlar sizin için daha hayırlıdır."

7:86 "**ALLAH**'ın yolunu eğriltmek ve gerçeği onaylayanları tehdit edip ondan çevirmek için her yolun başına oturmayın. Sayıca az iken sizi nasıl da çoğalttığını düşünün. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna bir bakın."

7:87 "Madem ki sizden bir kısmı benimle gönderilen mesajı onaylamış, bir kısmı da onaylamamış bulunuyor, öyleyse **ALLAH** aramızda hükmedinceye kadar sabredin. O, hükmedenlerin en iyisidir."

Sahtekâr Din Liderlerinin Tehditlerine Karşı

7:88 Halkının büyüklük taslayan ileri gelenleri, "Şuayb, ya seni ve seninle beraber gerçeği onaylayanları kentimizden süreceğiz ya da dinimize geri dönersin!" dediler. O da şöyle dedi: "Biz istemesek de mi?"

7:89 "**ALLAH** bizi sizin dininizden kurtardıktan sonra ona dönersek **ALLAH**'a yalan yakıştırmış oluruz. Rabbimiz **ALLAH** dilemedikçe ona tekrar dönmemiz söz konusu olamaz. Rabbimiz her şeyi bilgisiyle kuşatmıştır. Biz yalnız **ALLAH**'a güvendik. Bizimle halkımızın arasını hak ile aç ey Rabbimiz. Sen açığa çıkaranların en hayırlısısın.

7:90 Halkının ileri gelen inkârcıları, “Şuayb’a uyarsanız kaybedenlerden olursunuz“ dediler.
7:91 Bunun üzerine onları bir sarsıntı yakaladı da evlerinde dizüstü çöküverdiler.
7:92 Şuayb’ı yalanlayanlar sanki hiç orada yaşamamışlar gibi yok oldular. Şuayb’ı yalanlayanlar, asıl kaybedenler onlar oldular.
7:93 Onlardan yüz çevirdi ve “Ey halkım, size Rabbimin mesajını ilettim, öğüt verdim. İnkârcı bir topluluğa nasıl acırım?“

Nimetleri Kanıksayanlar Onları Kaybederler

7:94 Her ne zaman bir ülkeye bir peygamber gönderdiysek, yalvarsınlar diye halkını darlık ve sıkıntıya uğrattık.
7:95 Sonra kötülüğün yerine iyiliği getirdik. Ne var ki anlayışlarını yitirdiler: “Sıkıntı ve refah atalarımıza da dokunmuştu“ dediler. Bunun üzerine, haberleri olmadan onları ansızın yakaladık.

Halkın Çoğunluğu Yanlış Seçim Yapıyor

7:96 Ülkelerin halkları Gerçeği onaylayıp erdemli davransalardı, göklerden ve yerden üzerlerine bolluk kapısını açardık. Ama yalanladılar ve bunun üzerine kazandıklarıyla birlikte onları yakaladık.
7:97 Ülkelerin halkları, azabımızın geceleyin onlar uyurlarken kendilerine gelmeyeceğinden emin mi oldular?
7:98 Ülkelerin halkları, azabımızın gündüzün onlar oynarlarken kendilerine gelmeyeceğinden emin mi oldular?
7:99 **ALLAH**’ın planından emin mi oldular? Kaybedenlerden başkası **ALLAH**’ın planından emin olmaz.
7:100 Önceki nesillerin yerine yeryüzüne vâris olanlara belli olmadı mı ki, eğer dilesek onları da günahlarıyla cezalandırarak kalplerini mühürleriz de işitemezler.
7:101 Bunlar, sana haberlerini aktardığımız toplumlardır. Elçileri, onlara apaçık delillerle gitmişlerdi. Ama daha önceden yalanladıklarını onaylayacak değillerdi. **ALLAH** kâfirlerin kalplerini böyle damgalar.
7:102 Çoğunu, verdikleri sözü tutanlar olarak bulmadık, aksine çoğunu yoldan çıkmış bulduk.

Musa Zamanının Güçlü Diktatörüne Meydan Okudu

7:103 Sonra, onların ardından Firavun ve erkanına Musa’yı ayet ve mucizelerimizle gönderdik; fakat ayet ve mucizelerimize karşı haksızlık ettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna dikkat et!

7:104 Musa: "Firavun, ben alemlerin Rabbinden bir elçiyim."
7:105 "**ALLAH** hakkında gerçeğin dışında bir şey söylememek benim görevimdir. Rabbinizden size bir kanıt ile geldim; İsrailoğullarını benimle birlikte salıver."
7:106 Dedi: "Bir ayet ile gelmişsen ve gerçekten doğru sözlüysen getir onu bakalım."
7:107 Asasını attı, iri bir yılan oluverdi.
7:108 Elini çıkardı, bakanlar için bembeyaz oluverdi.
7:109 Firavunun halkından ileri gelenler, durumu tartıştılar ve "Bu, uzman bir sihirbazdır" dediler,
7:110 "Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Ne önerirsiniz?"
7:111 Dediler ki: "Onu ve kardeşini beklet ve şehirlere toplayıcılar yolla."
7:112 "Bütün uzman sihirbazları sana getirsinler."
7:113 Sihirbazlar Firavuna geldiler ve "Kazanırsak bize bir ödül var mı" dediler.
7:114 "Evet" dedi, "Siz benim yakın çevreme de girersiniz."
7:115 Dediler: "Musa, sen at, yoksa biz atacağız."

Sihir ve Büyü: Psikolojik Telkin ve İllüzyondan İbaret

7:116 "Siz atın!" dedi. Onlar atınca, halkın gözünü büyülediler, onları korkuttular ve böylece büyük bir sihir ortaya koydular.*
7:117 Biz de Musa'ya "Asanı at" diye vahyettik. Nitekim o, onların uydurduklarını toplayıp yutuverdi.

Gerçek, Uzmanlar Tarafından Tanınıyor

7:118 Böylece, gerçek gerçekleşti ve yaptıkları boşa çıktı.
7:119 İşte orada yenildiler ve küçük düşürüldüler.
7:120 Ve sihirbazlar secdeye kapandılar.
7:121 "Evrenlerin Rabbini onayladık" dediler,
7:122 "Musa'nın ve Harun'un Rabbine…"
7:123 Firavun: "Ben size izin vermeden mi onu onayladınız? Bu bir

---

* **7:116-**117 Büyücülük, muskacılık birer şarlatanlıktır. Bu konunun metafizik bir yönü yoktur. Musa'nın dönemindeki sihirbazlar, halkı hipnozla etkileri altına alıp illüzyonla gözlerini boyuyorlardı. Musa, uydurmaları yutan bir gerçeği ortaya koyarak trans halinde hayaller gören halkı uyandırdı. Musa'nın ortaya koyduğu şeyin sihir olmadığını herkesten iyi anlayan sihirbazlar canları pahasına da olsa ona inandılar. Peygamberliğine bir delil olarak İsa'ya verilen mucizeler hariç şifa dağıtıcılık da tıpta "placebo" diye bilinen psikolojik etkiden ibaret bir palavradır. Şifa verme ve büyü çözme iddialarıyla cahil halkı sömüren sahtekârlar hastalanınca hemen hastanelere koşarlar. Ne yazık ki cehaletin yaygın bir hastalık olduğu toplumlarda sahtekârlara ve palavracılara büyük rağbet olur.

plandır. Şehirde bu planı kurdunuz ki halkını oradan çıkarasınız. Ama yakında bileceksiniz!“ dedi,

7:124 “Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve sonra topunuzu asacağım!“

7:125 Dediler ki: “Biz zaten Rabbimize döneceğiz.”

7:126 “Rabbimizin işaretleri bize geldiğinde onu onayladık diye bizden öç alıyorsun. Rabbimiz, bize dayanma gücü ver ve canımızı Müslümanlar olarak al.”

7:127 Firavunun halkının elit takımı, “Musa'yı ve halkını, seni ve tanrılarını bıraksınlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarsınlar diye mi bırakıyorsun“ dediler. “Kadınlarını utandırıp oğullarını öldüreceğiz. Biz onlardan çok daha güçlüyüz“ dedi.*

7:128 Musa, halkına: “**ALLAH**'tan yardım dileyin, sabırla direnin. Yeryüzü **ALLAH**'ındır ve onu kullarından dilediğine verir. Sonuç erdemli davrananlarındır“ dedi.

7:129 “Sen bize gelmeden önce de, bize geldikten sonra da eziyet edildik“ dediler. (Musa da) “Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı yok ederek onların yerine sizleri yeryüzüne yerleştirsin ve sonra nasıl davranacağınıza baksın“ dedi.

Felaketler

7:130 Firavun tarafını, öğüt alsınlar diye yıllarca kuraklık ve ürün kıtlığına mahkûm ettik.

7:131 Kendilerine bir iyilik geldiği zaman, “Bunu biz hak ettik“ derler, kendilerine bir kötülük dokunduğu zaman ise Musa ve beraberindekileri uğursuzlukla suçlarlardı. Doğrusu, onların uğursuzluğu **ALLAH** tarafından kararlaştırılır. Ancak çokları bilmezler.

7:132 “Bizi büyülemek için ne kadar işaret (*ayet*) getirirsen getir, biz sani onaylayacak değiliz“ dediler.

Uyarılardan Ders Almıyorlar

7:133 Üzerlerine tufan, çekirge, haşerat, kurbağa ve kan gibi ayrı ayrı işaretler gönderdik. Buna rağmen büyüklük taslamaya devam ettiler ve suçlu bir topluluk oldular.*

7:134 Her ne zaman başlarına bir musibet gelse, “Ey Musa, sana verdiği sözden dolayı Rabbine yalvar. Bizi bu felaketlerden kurta-

---

* **7:127** Bak: 2:49

* **7:133** Yaşadığımız çağda da bu uyarıcı işaretleri alıyoruz. Cinsel ilişkilerde sınır tanımamamızın sonucu ortaya çıkan, kandaki bağışıklık sistemini etkisiz hale getiren AİDS hastalığı; kimyasal maddelerle kirlettiğimiz göllerde rastlanan deforme olmuş kurbağalar; kömür, petrol ve orman gibi doğal kaynakları sorumsuzca kullanmamız sonucu oluşan “greenhouse“ nedeniyle artan sel felaketleri, aşırılıklarımıza karşı Tanrısal uyarılardır.

rırsan seni onaylar ve İsrailoğullarını da seninle beraber yollarız“ dediler.

7:135 Onları söz konusu felaketlerden herhangi bir süre için kurtarınca da sözlerinden dönüyorlardı.

Kaçınılmaz Devrim

7:136 Bunun üzerine onlardan öç aldık. Ayetlerimizi yalanlayıp aldırış etmedikleri için onları denizde boğduk.

7:137 Ülkenin verimli kıldığımız doğularına ve batılarına, horlanan ve zayıf düşürülen insanları mirasçı kıldık. Sıkıntılara direndikleri için, Rabbinin İsrailoğullarına verdiği güzel söz gerçekleşti. Firavun ve halkının oluşturduğu yapı ve kurumları da yerle bir ettik.

Mucizelere Tanık Olduktan Sonra

7:138 İsrailoğullarını denizden geçirdik. Kendilerine özgü heykellere hizmet eden bir topluluğa rastladılar ve: “Musa, bunların tanrıları gibi bize de bir tanrı yap“ dediler. “Siz, gerçekten cahil bir topluluksunuz!“ dedi.

7:139 “Bunlar, daldıkları bu şeylerle helak olacaklar ve yaptıkları ise hiçbir temele dayanmıyor.”

7:140 “Size Allah’tan aşağı bir tanrı mı arayayım? Oysa O, lütfuyla sizi başkalarına tercih etti.“

7:141 “Hani size en kötü azabı uygulayan Firavunun taraftarlarından sizi kurtarmıştık. Kadınlarınızı utandırıp çocuklarınızı öldürüyorlardı. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir sınav vardı.”*

Dünyamız, Tanrı’nın Fiziksel Tecellisine Dayanamaz

7:142 Musa ile otuz gece için sözleştik ve ona on gece daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği vakit kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun’a, “Halkım içinde benim yerime geç, doğru davran. Bozgunculuk yapanların yoluna da uyma“ dedi.*

7:143 Musa, belirlenen vakitte bize gelince ve Rabbi kendisiyle konuşunca, “Rabbim, bana görün, sana bakayım“ dedi. “Beni göremezsin. Ancak şu dağa bak; yerinde durursa o zaman beni göreceksin“ dedi. Rabbi, dağa görününce onu paramparça etti ve bunun üzerine Musa kendinden geçti. Ayılınca, “Sen yücesin, sana yöneliyorum. Ben gerçeği onaylayanların en önde olanıyım“ dedi.*

---

* **7:141** Bak 2:49

* **7:142** “Kırk“ sayısının “otuz + on“ biçiminde anlatılışı 19 kodlu matematiksel yapıyla ilişkilidir.

* **7:143** Cennet halkı Tanrı’yı görecek. 39:69; 75:23, 89:22.

7:144 Dedi ki: "Musa, mesajlarımla ve seninle konuşmamla seni halkın üzerine seçtim. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol."

7:145 Her şeyin detaylı açıklaması ve öğüt olarak her ne varsa Musa için levhalara yazdık: "Bu öğretilere sıkı sarıl, halkına da söyle ona en güzel biçimde sarılsınlar. Yoldan çıkmışların son durağını size göstereceğim."

Mucizeleri İnkâr Edenler

7:146 Yeryüzünde haksız yere büyüklenenleri mucizelerimden çevireceğim. Her türlü mucizeyi de görseler onaylamazlar. Doğru yolu görseler onu yol edinmezler. Ama azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Zira onlar ayetlerimizi yalanladılar ve aldırış etmediler.*

7:147 Ayetlerimizi ve ahiret buluşmasını inkâr edenlerin yaptıkları boşunadır. Yaptıklarının karşılığını almayacaklar mı?

Buzağı Heykeli

7:148 Musa'nın halkı kendisinden sonra, süs eşyalarından, böğürmesi olan bir buzağı heykeli yapıp putlaştırdılar. Onun, konuşmaktan ve kendilerine yol göstermekten aciz olduğunu görmediler mi? Onu benimseyerek zalimlerden oldular.*

7:149 Yaptıklarına pişman olup sapmış olduklarını anlayınca da, "Rabbimiz bize acımaz ve bizi bağışlamazsa kaybedenlerden oluruz" dediler.

7:150 Musa, kızgın ve hayal kırıklığına uğramış olarak halkına döndüğü zaman, "Benden sonra arkamdan ne kötü işler yaptınız! Rabbinizin emrine dayanamadınız mı" dedi, levhaları yere attı, kardeşinin başını tutup kendine doğru çekti. Bunun üzerine, "Anamın oğlu," dedi, "bu halk benim zayıflığımdan yararlandı, neredeyse beni öldüreceklerdi. Üzerime vararak düşmanı güldürme, beni bu zalim halkla bir tutma."*

---

* **7:146** Matematiksel mucizeyi inkâr eden din adamları buna örnektir. Bak 6:110

* **7:148** Buzağı heykelinin "böğürdüğü" değil de "böğürmeye sahip" olduğunun bildirilmesi ilginçtir. Bu ses büyük olasılıkla heykelin üzerindeki deliklere rüzgarın çarpmasıyla oluşuyordu. Nitekim arkeolojik kazılar, eski Mısır tapınaklarındaki bazı heykellerin rüzgar yoluyla ses çıkarabilen deliklere sahip olduklarını ortaya çıkardı. Ayrıca bak 20:83-99.

* **7:150** Tanrı, kitabını Musa'ya levhalar halinde vermişti. Tanrı, bu levhaları, fiziksel yapısının putlaştırılması için değil, içindeki emir ve yasaklara uyulsun diye göndermişti. Nitekim levhalardaki ilkelere uyulmamasına tepki olarak, Musa'nın kızgınlıkla levhaları yere atıp kardeşinden hesap sorması ilgi çekicidir. Kuran'ın ayetlerini dinlemeyerek arkalarına atan sözde din adamlarının, Kuran'ın kaydedildiği materyali putlaştırması, kağıt ve mürekkebe saygı göstermesi, totemci ve materyalist bir davranıştır.

7:151 Dedi ki: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla. Bize acı. Sen merhametlilerin en merhametlisisin."
7:152 Buzağıyı putlaştıranlar, Rab'lerinden bir gazaba ve dünya hayatında bir alçaklığa uğrayacaktır. İftiracıları böyle cezalandırırız.
7:153 Kötülük işledikten sonra tövbe edip gerçeği onaylayanlar için Rabbin elbette ondan sonra Bağışlayandır, Rahimdir.
7:154 Musa'nın sinirleri yatışınca levhaları aldı. Onda Rab'lerini sayanlar için bir yol gösterme ve rahmet yazılıydı.
7:155 Bizimle randevu için, Musa, halkı arasından yetmiş kişi seçti. Kendilerini sarsıntı tutunca: "Rabbim, dileseydin beni ve onları daha önce yok ederdin. İçimizdeki beyinsizlerin yaptıklarından ötürü bizi yok mu edeceksin? Bu, Senin düzenlediğin bir sınav olmalı. Dilediğini onunla saptırır, dilediğini de onunla doğru yola iletirsin. Sahibimiz sensin; bizi bağışla bize acı. Sen en iyi Bağışlayansın" dedi,

Allah'ın Rahmetinin Büyüklüğü ve Zekâtın Önemi

7:156 "Bu dünyada da bizim için iyilik yaz, ahirette de… Biz sana yöneldik." Dedi ki: "Azabım dilediğim kimseye dokunacaktır. Rahmetim ise her şeyi kapsamıştır; onu özellikle: erdemli bir hayat sürenlere, zekâtı verenlere ve ayetlerimizi onaylayanlara yazacağım."*
7:157 Nitekim onlar yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o elçiyi, o ümmi (Tevrat ve İncil okumamış/başkentli) peygamberi izlerler. (O peygamber) onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten meneder; onlara güzel şeyleri helal, pis şeyleri de haram kılar; üzerlerindeki ağırlıkları ve onlara vurulan prangaları kaldırıp atar. Onu onaylayanlar, ona saygı duyanlar, ona yardım edenler, kendisiyle birlikte indirilen ışığı izleyenler başarıya ulaşanlardır.*
7:158 De ki: "Ey halk, ben, hepiniz için, göklerin ve yerin egemenliğine sahip olan **ALLAH**'ın elçisiyim. O'ndan başka tanrı yok. Diriltir, öldürür." **ALLAH**'ı ve ümmi olan elçisini onaylayın, nitekim o da **ALLAH**'ı ve sözlerini onaylamaktadır. Ona uyun ki doğruyu bulasınız.*

---

* **7:156** Zekât'ın önemi vurgulanıyor. Zekâtın miktarı 2:219; 17:26,29 ayetlerinde, ne zaman verileceği 6:141, kimlere verileceği 2:215, nasıl verileceği 2:274; 13:22 ve niçin verileceği de 30:39 ayetlerinde bildirilir.

* **7:157** Muhammed, Tevrat'ın Tesniye 18:15-19, İncil'in Yuhanna 14:16-17 ve 16:13 ayetlerinde önceden haber verilmiştir.

* **7:158** "Ümmi" kelimesinin anlamı kaydırılarak peygamberimizin okuryazar olmadığı iddia edilmiştir. "Ümmi" sözcüğünün gerçek anlamı için 3:20 ve 2:78 ayetlerine bakınız.

İsrailoğulları Sina'daki Mucizelere Rağmen İsyan Ediyor

7:159 Musa'nın halkından bir topluluk var ki gerçeği gösterirler ve onunla adaleti sağlarlardı.

7:160 Onları on iki kabile halinde topluluklara ayırdık. Halkı kendisinden su istediği zaman Musa'ya, "Asan ile taşa vur" diye vahyettik. Ondan on iki göze fışkırdı ve her kabile içeceği yeri bildi. Ayrıca onları bulutlarla gölgelendirdik ve üzerlerine menna ve bıldırcın indirdik: "Size verdiğim rızıklardan yiyin." Onlar bize haksızlık etmiyorlardı, kendi kendilerine haksızlık ediyorlardı.

7:161 Hatırla ki kendilerine, "Bu şehirde oturun, oradan dilediğiniz gibi yiyin, dostça konuşun ve kapıdan alçak gönüllü olarak girin ki hatalarınızı bağışlayalım. İyilik yapanlara fazlasını vereceğiz" denildiğinde,

7:162 İçlerindeki zalimler kendilerine emredileni kendilerine emredilmeyenle değiştirdiler. Biz de haksızlık etmelerinden ötürü üzerlerine gökten bir felaket gönderdik.

Emirlere Uymak Başarı Getirir

7:163 Onlara deniz kenarındaki topluluktan sor. Hani Cumartesi çalışma yasağını çiğniyorlardı. Cumartesiye uydukları gün balıkları onlara akın akın geliyordu; ancak Cumartesiyi uygulamadıkları gün onlara balık gelmiyordu. Yoldan çıktıkları için onları böyle sınıyorduk.

7:164 İçlerinden bir topluluk: "**ALLAH**'ın helak edeceği veya çetin bir biçimde azaplandıracağı bir halka ne diye öğüt veriyorsunuz" dedi. Dediler ki: "Rabbinizden özür dileyin" belki dinleyip kurtulurlar.

7:165 Kendilerine hatırlatılanları önemsemeyip unutunca, kötülüklerle mücadele edenleri kurtardık; haksızlık edenleri de yoldan çıkmalarına karşılık olarak feci bir azap ile yakaladık.

7:166 Kendilerine yasaklananlara uymayınca da onlara, "Aşağılık maymunlar olun!" dedik.*

7:167 Ayrıca Rabbin, diriliş gününe kadar onlara cezaların en kötüsünü verecek kimseler göndereceğini bildirdi. Rabbin çabuk sonuçlandırandır ve elbette O, Bağışlayandır, Rahimdir.

7:168 Onları yeryüzünde topluluklara ayırdık. Bir kısmı iyi, diğer bir kısmı ise aşağılık durumdaydı. Dönerler diye onları iyilikler ve kötülüklerle sınadık.

---

* **7:166** Bak 2.65 ve 5:60.**7:172** Dili geçmiş zaman kipi Arapçada çeşitli amaçlarla kullanılır. Biz, anlamı dikkate alarak ayeti çevirdik. Buradaki diyalog "lisan-i hal" iledir. 41:11 ayetiyle karşılaştırınız.

Kurtulduklarını Sananlar

7:169 Onların yerine, kitaba mirasçı olan başka nesiller geçti. Ancak, "Nasıl olsa bağışlanacağız" diyerek aşağılık ve geçici menfaatleri seçtiler. Kendilerine, benzeri geçici menfaatler gelse yine seçerler. Onlardan, kitaba bağlı kalacaklarına ve **ALLAH** hakkında ancak gerçeği söyleyeceklerine dair söz alınmamış mıydı? Onu okuyup öğrenmediler mi? Erdemliler için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Anlamıyor musunuz?

7:170 Kitaba sarılanlar ve namaz kılanlara gelince, iyiliğe çalışanları ödülsüz bırakmayız.

7:171 Dağı bir şemsiye gibi üzerlerinde sarsmıştık. Öyle ki tepelerine düşeceğini sanmışlardı: "Size verdiğime sımsıkı sarılın. Kurtulabilmeniz için içeriği üzerinde düşünün."

Tanrı Hakkında Genetik Bir Bilgi İle Doğarız

7:172 Rabbin, Ademoğullarının bellerinden soylarını çıkarırken onları kendi kendilerine tanık tutar: "Ben, Rabbiniz değil miyim?" "Evet, tanıklık ediyoruz" derler. Böylece diriliş günü, "Biz bundan habersizdik" diyemezsiniz.

7:173 Yahut, "Atalarımız önceden ortak koştu ve biz de onlardan sonra gelen soylarıyız, bizi bidat ve hurafelere dalanlardan dolayı mı yok edeceksin" diyemezsiniz.

7:174 Ayetleri böyle açıklıyoruz ki (bize) dönebilsinler.*

7:175 Kendisine ayetlerimizi verdiğimiz, ancak onlardan sıyrılmış-geçmiş kimsenin ne duruma düştüğünü anlat onlara. Sapkın onu saptırıncaya kadar izlemişti.

7:176 Dileseydik onu ayetlerimizle yükseltirdik. Fakat o, dünyaya saplandı ve hevesinin ardına takıldı. Onun durumu, üstüne varsan da bıraksan da dili dışarıda soluyan huysuz bir köpeğin durumuna benzer. Ayetlerimizi yalanlayan toplulukların durumu işte böyledir. Bu olayı aktar, olur ki düşünürler.

7:177 Ayetlerimizi yalanlayan ve yalnızca kendi kendilerine haksızlık eden topluluğun örnekliği ne kötüdür!

7:178 **ALLAH** kimi doğruya iletirse, doğruyu bulan odur. Kimi de saptırırsa, kaybedenler de onlardır.

Sapkın Seçmenlerini Hipnotik Trans Yoluyla Güder

7:179 İnsanlardan ve cinlerden çok sayıda kişiyi cehenneme mahkûm ettik. Kalpleri var, fakat kavrayamazlar; gözleri var, fakat görmezler; kulakları var, fakat işitmezler. Onlar, çiftlik hayvanları

---

* **7:174** Bu hayat, Tanrı'nın ülkesine dönmemiz için son şansımızdır.

gibidir, hatta daha da kötü… Ve onlar, olup bitenden habersizdirler.

Tanrı'nın Sıfat-isimleri

7:180 En güzel isimler **ALLAH**'ındır; öyleyse O'nu onlarla çağırın. O'nun isimlerini tahrif edenleri bırakın; yaptıklarının cezasını çekeceklerdir.*

7:181 Yarattıklarımızın arasında bir topluluk var ki gerçek ile yol gösterirler ve yine onunla hakkı gözetirler.

7:182 Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar farkına varmadan onları yavaş yavaş sonlarına yaklaştıracağız.

7:183 Hatta onlara umut veririm. Planım çetindir.

7:184 Düşünmezler mi? Arkadaşlarında hiçbir delilik yoktur. O, ancak apaçık bir uyarıcıdır.

7:185 Göklerin ve yerin egemenliğine ve **ALLAH**'ın yarattığı şeylere bakmazlar mı? Son anlarının yaklaşmış olabileceğini hiç düşünmezler mi? Bundan sonra artık hangi hadisi (sözü) onaylarlar?*

7:186 **ALLAH**'ın saptırdığı kimseler için yol gösterici bulunmaz. Onları, azgınlıkları içinde bocalar durur halde bırakır.

Dünyanın Sonu Gelecekte Açıklanacaktır

7:187 Sana o anın ne zaman geleceğini soruyorlar. "O'nun bilgisi Rabbimin yanındadır" de. Onu vakti gelince O'ndan başkası ortaya çıkarmaz. Göklere ve yere ağır gelen o an size ansızın gelecektir. Sanki ondan haberdar imişsin gibi sana soruyorlar. "Onun bilgisi **ALLAH**'ın yanındadır" de. Fakat insanların çoğu bilmez.*

Elçiler, Bizim Gibi Güçsüzdürler ve Geleceği Bilemezler

---

* **7:180** Kuran'da Tanrı için, yüzün üzerinde değişik sıfat-isim kullanılır. Bunlar süreklilik bildiren tanımlamalardır; Nitekim her yazı yazan insana "yazar" denmez. Tanrı'nın isim ve sıfatlarının Arapça olması gerekmez. Nitekim Birçok topluluğa konuştukları dilde kitaplar gönderen Tanrı, kendisini tanıtırken onların anlayabileceği dili kullanıyordu. Bu yüzden Kuran, güzel niteliklerin Allah'a ait olduğunu bildirir. Maalesef, uydurma *Hadis* kitaplarında sunulan 99 isimli liste Tanrı'ya yakışmayacak birkaç nitelik içerir. Örneğin, dindar Müslümanlarca ezberlenip dua maksadıyla okunan 99 isimden birisi olan "ed-Darr" "zarar veren" anlamına gelir. Halbuki Kuran tersini söyler (42:30).

* **7:185** "*Hadis*" kelimesi, Kuran boyunca, Kuran'dan başka bir şey için kullanıldığında olumsuz bir anlam taşır. Peygamber düşmanlarının uydurdukları iftiraları "*Hadis*" diye adlandıracaklarını elbette Tanrı biliyordu. 12:111; 31:6; 33:38; 35:43; 45:6; 52;34; 77:50 ayetlerine bakınız.

* **7:187** Tanrı, bu bilgiyi, 1980 yılında açıklamış bulunuyor. Bak: 20:15; 15:87; 72:27. Saat, sadece inkârcıların başına ansızın kopacaktır.

7:188 De ki: "**ALLAH**'ın dilediğinden başka ben kendime ne bir yarar ne de bir zarar veremem. Gizliyi bilseydim mal varlığımı arttırırdım, bana kötülük de dokunmazdı. Ben ancak gerçeği onaylayan bir topluma bir müjdeci ve uyarıcıyım."*

7:189 O sizi bir tek nefisten (aynı genetik özellikten) yarattı. Ondan da eşini yarattı ki dinginlik bulsun. Eşine yaklaşınca, hafif bir yükle yüklendi ve onunla gezindi. Yükü ağırlaşınca her ikisi Rab'leri **ALLAH**'a: "Bize kusursuz bir çocuk verirsen şükredenlerden olacağız" diye yalvardılar.

7:190 Onlara kusursuz bir çocuk verince, O'nun kendilerine verdiği bu hediyeyle ilgili olarak O'na ortaklar koşmaya başladılar. **ALLAH** onların ortak koştukları her şeyden çok yücedir.

7:191 Bir şey yaratamayan, aksine yaratılmış olan şeyleri mi eş koşuyorlar?

7:192 Putlar, ne onlara yardım edebilir, ne de kendilerine yardım edebilirler.

7:193 Onları doğruya çağırsanız size uymazlar. Onları ha çağırmışsınız, ha sessiz kalmışsınız, sizin için birdir.

Yardımlarını Umduğunuz Peygamberler, Veliler, Şeyhler Sizin Gibi Güçsüz Yaratıklardır; Tek Veli Allah'tır

7:194 **ALLAH**'ın dışında çağırdıklarınız, sizin gibi kullardır. Haydi onları çağırın da size cevap versinler, sözünüzde doğru iseniz!

7:195 Üzerinde yürüyecekleri ayakları mı var? Tutmaları için elleri mi var? Görmeleri için gözleri mi var? İşitmeleri için kulakları mı var? De ki: "Ortaklarınızı çağırın ve benim için plan kurun. Hiç durmayın!"

7:196 "Biricik Sahibim (Velim), kitabı indiren **ALLAH**'tır. O, dürüst insanları korur."

7:197 "O'nun dışında çağırdıklarınız ne size yardım edebilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler."

7:198 Onları hidayete çağırsan işitmezler. Onların sana baktığını görürsün; fakat onlar görmezler.

* **7:188** Muhammed peygamber dâhil kimse geleceği bilmez (6:50; 7:188; 10:20; 27:65; 81:24). Geleceği ancak Tanrı bilir ve bu bilgi ancak vahiy/ayetler yoluyla elde edilebilir (3:44; 11:49; 12:102; 30:2; 72:27). Muhammed elçilik ile görevlendirilmeden önce uluslar arası ticaret yapıyordu ve ondan ötürü belli bir servete sahipti. Servetini arttırabilseydi onu zekât ve sadaka için, müslümanlar ve onlarla anlaşma halinde olan grupların savunması için harcayabilirdi.

Toleranslı Ol

7:199 Affedici ol, toleransı öğütle ve cahillere aldırış etme.

7:200 Sapkından ne zaman kötü bir düşünce zihnini tırmalarsa, **ALLAH**'a sığın; O İşitendir, Bilendir.

7:201 Erdemlilere her ne zaman sapkından karanlık bir öneri ulaşsa hemen hatırlarlar. Böylece hemen görürler.

7:202 (Sapkınlar) kardeşlerini ise azgınlığa sürüklerler ve bundan hiç geri durmazlar.

7:203 Kendilerine bir mucize getirmediğin zaman: "Mucize isteseydin ne olurdu" derler. De ki: "Ben, ancak Rabbimden bana vahyedilene uyuyorum." Bunlar, Rabbinizden aydınlatmalardır, gerçeği onaylayan bir toplum için bir hidayet ve rahmettir.

Sürekli Olarak Allah'ı Anmak

7:204 Kuran okunduğu zaman, onu dinleyip kulak verin ki merhamet edilesiniz.

7:205 Rabbini gönülden yalvararak, gizlice ve sessizce sabah akşam an; gafillerden olma.

7:206 Rabbinin yanındakiler, ona hizmet etmekten kaçınıp büyüklenmezler, O'nu yüceltirler ve O'na secde ederler.

Sekiz

GANİMETLER / ENFAL

8:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

8:1 Savaş ganimetleri hakkında senden soruyorlar. De ki: "Ganimetler, **ALLAH**'ın ve elçisinindir." **ALLAH**'ı dinleyin, aranızı düzeltin. Gerçeği onaylıyorsanız, **ALLAH**'a ve elçisine uyun.*

Gerçeği onaylayanlar

8:2 Gerçeği onaylayanlar öyle kimselerdir ki, **ALLAH** anıldığında yürekleri titrer, O'nun ayetleri kendilerine okunduğunda onayları artar ve Rab'lerine güvenirler.

8:3 Onlar ki namazı gözetirler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan yardım olarak verirler.

8:4 Böyleleri gerçek gerçeği onaylayanlardır. Onlar için Rab'leri yanında dereceler, bağışlanma ve tükenmez rızık vardır.

Gerçeği Onaylamada Zayıf Olanlar

8:5 Nitekim Rabbin seni belli bir planın gerçekleşmesi için evinden çıkarmıştı. Gerçeği onaylayanlardan bir grup bundan hoşlanmamıştı.

8:6 Gerçek ortaya çıkmasına rağmen, göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi seninle onu tartışıyorlardı.

8:7 **ALLAH** iki gruptan birisini size söz vermişti; siz ise, güçsüz olanıyla karşılaşmayı istiyordunuz. Oysa **ALLAH** kelimeleriyle gerçeği gerçekleştirmek ve kâfirlerin ardını kesmeyi diliyor.

8:8 Ki suçlular hoşlanmasa da hakkı gerçekleştirsin ve haksızlığı ortadan kaldırsın.

Tanrı'nın Görünmez Orduları

8:9 Sizi kurtarması için Rabbinize yalvarıyordunuz ve O da, "Ben sizi birbiri ardınca bin melek ile destekleyeceğim" diye size karşılık vermişti.

8:10 **ALLAH** bunu, ancak bir müjde olsun ve kalpleriniz yatışsın diye yaptı. Zafer yalnız **ALLAH**'tandır. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

---

* **8:001** Bak: 8:41.

8:11 Kendisinden bir güvenlik olarak sizi bir uyuklama bürüyüp yatıştırıyordu. Sizi temizlemek, sapkının pisliğini (umutsuzluğu) sizden savmak, kalbinizi ikna etmek ve ayaklarınızı pekiştirmek için üzerinize gökten su indiriyordu.

Savunma Savaşı

8:12 Rabbin meleklere, "Sizinle beraberim, gerçeği onaylayanları destekleyin. İnkârcıların yüreğine korku salacağım. Vurun boyunlara, vurun onların her parmağına" diye vahyediyordu.*

8:13 Çünkü onlar **ALLAH**'a ve elçisine karşı aktif olarak savaştılar. Kim ki **ALLAH** ve elçisiyle savaşırsa elbette **ALLAH**'ın cezası çetindir.

8:14 İşte bunu tadın. Kâfirler için bir de ateş azabı var.

8:15 Ey gerçeği onaylayanlar, size karşı düşmanca harekâta geçen kâfirlerle karşılaştığınızda, onlara arkanızı dönmeyin.

8:16 Kim o gün, savaş taktiği veya başka bir birliğe katılma amacının dışında sırtını dönüp kaçarsa **ALLAH**'tan bir gazaba uğramıştır ve yeri de cehennemdir. Ne kötü bir duraktır.

Tanrı'nın Kudreti

8:17 Onları siz öldürmediniz, fakat **ALLAH** öldürdü. Attığın zaman da sen atmıyordun; **ALLAH** atıyordu. Fakat böylece gerçeği onaylayanları güzel bir sınavla sınadı. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

8:18 İşte böyle; **ALLAH** kâfirlerin planını bozar.

8:19 Zafer istiyorduysanız, işte size zafer geldi! Saldırmaktan vazgeçerseniz sizin için daha iyi olur. Dönerseniz biz de döneriz ve ordunuz sayıca çok da olsa sizden hiçbir şeyi savamaz. **ALLAH** gerçeği onaylayanlarla beraberdir.

8:20 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a ve elçisine uyunuz. İşittiğiniz halde ondan yüz çevirmeyiniz.

Akıllarını Kullanmayanlar

8:21 İşitmedikleri halde, "İşittik" diyenler gibi olmayın.

8:22 **ALLAH** yanında, yaratıkların en kötüsü, akıllarını kullanmayan sağır ve dilsizlerdir.

8:23 **ALLAH** onlarda bir iyilik olduğunu görseydi, onlara işittirirdi. Onlara işittirseydi bile yine yüz çevirerek dönerlerdi.

8:24 Ey gerçeği onaylayanlar, size hayat verecek şeylere çağırdığında **ALLAH**'a ve elçisine yanıt verin. Bilin ki **ALLAH** kişi ile kalbi arasına girer ve O'nun huzuruna toplanacaksınız.

---

* **8:012-**16 Savaşlar, 60:8-9 ayetlerinde bildirilen genel prensibe tabidir.

8:25 Sizden sadece zalimlere çatmakla kalmayacak olan sınavdan sakının. Bilesiniz ki **ALLAH**'ın cezası çetindir.

Allah, Gerçeği onaylayanları Destekler

8:26 Sayıca az olduğunuz, yeryüzünde ezilip horlandığınız ve insanların sizi kapıp kaçıracaklarından korktuğunuz zamanları hatırlayın. O size barınak sağladı, sizi yardımıyla destekledi ve güzel şeylerden size rızıklar verdi ki şükredesiniz.

8:27 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a ve elçisine ihanet etmeyin; sorumluluklarınıza bile bile ihanet etmiş olursunuz.

Para ve Çocuklar Birer Sınavdır

8:28 Bilesiniz ki mallarınız ve evlatlarınız sizin için bir sınavdır ve **ALLAH**'ın yanında büyük ödül vardır.

8:29 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı dinlerseniz, size doğruyu yanlıştan ayıracak anlayışı verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. **ALLAH** Büyük Lütuf Sahibidir.

İnkârcıların Planları

8:30 İnkârcılar seni etkisiz hale getirmek veya seni öldürmek ya da seni sürmek için planlar yapıyorlardı. Onlar plan kuruyorlarsa **ALLAH** da plan kuruyor. **ALLAH** plan kuranların en ustasıdır.

8:31 Ayetlerimizi dinledikleri zaman, "İşittik" diyorlardı, "İstesek biz de bunun bir benzerini getiririz. Bu, geçmişlerin efsanelerinden başka bir şey değil."

8:32 Hatta, "Rabbimiz, bu senden gelen bir gerçek ise, üstümüze gökten taşlar yağdır veya başımıza acıklı bir azap getir" diyorlardı.

8:33 Sen onların arasında bulunduğun sürece **ALLAH** onlara azap edecek değildir. Onlar, bağışlanma dilerlerken de **ALLAH** onları cezalandıracak değildir.

8:34 Başkalarını Sınırlanmış Mescit'ten menederlerken neden **ALLAH**'ın azabını hak etmesinler? Oysa onlar onun koruyucuları değiller. Onun gerçek koruyucuları gerçeği onaylayanlardır; ancak çokları bunu bilmez.

Kuran'dan Önce de Namaz Kılınıyordu

8:35 Onların, Ev'deki namazları hile ve menetmekten başka bir şey değil. İnkârınızdan dolayı azabı tadın.*

---

* **8:035** Kuran, oruç ve zekât gibi namazın da İbrahim Peygamberden itibaren başladığını ve ondan sonraki tüm peygamberlerin ve izleyicilerinin namaz kıldığını bildirir (21:73). Mekkeli inkârcılar hiçbir vakit müşrik olduklarını itiraf etmediler. Aksine İbrahim'in yolunu izlediklerini ileri sürüyorlardı.

8:36 İnkâr edenler, insanları **ALLAH** yolundan menetmek için paralarını harcarlar ve daha da harcamaya devam edecekler. Fakat bu, sonradan kendileri için bir üzüntü kaynağı olacak ve ardından yenilecekler. İnkâr edenler cehenneme sürüleceklerdir.

8:37 Böylece **ALLAH** kötüyü iyiden ayırt eder, kötüleri üst üste koyup topluca yığar ve cehenneme yollar. İşte kaybedenler onlardır.

8:38 İnkâr edenlere söyle: "Son verirlerse geçmişte yaptıkları bağışlanacaktır. Dönerlerse, daha öncekilerin yasası (sünneti) geçerlidir."*

İnanç ve Fikir Özgürlüğü Sağlayıncaya Kadar Savaş

8:39 Baskı ve zulmü ortadan kaldırıncaya ve dini sadece **ALLAH**'a ait kılıncaya dek onlarla savaşın. Düşmanlığa son verirlerse, elbette **ALLAH** yaptıklarınızı Görür.

8:40 Dönerlerse, bilin ki sahibiniz **ALLAH**'tır. O en iyi Egemen/Dost/Koruyucu (*Mevla*) ve en iyi Yardımcıdır.*

8:41 Ayrım gününde, iki ordunun karşılaştığı günde kulumuza indirdiğimize ve **ALLAH**'a Gerçeği onaylıyorsanız, bilin ki elinize geçen her ganimetin beşte biri **ALLAH**'ın ve elçisinindir. Bu pay, akrabalar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmışların hakkıdır. **ALLAH** her şeye Güç Yetirendir.

Tanrı Her şeyi Kontrol Eder ve Gerçeği Onaylayanlar İçin Plan Kurar

8:42 Hani siz vadinin beri yamacında, onlar da vadinin öte yamacında mevzilenmişti. Kervan da sizden daha aşağıda idi. Bu karşılaşmayı siz kararlaştırsaydınız karşılaşma konusunda anlaşmazlığa düşecektiniz. Oysa **ALLAH**, yapılması önceden planlanmış bir işi gerçekleştirmekte idi. Böylece, yok edilen, apaçık bir delil-

---

Evliyalarının kendilerine şefaat edeceğine inandıkları ve Tanrı'nın ismini tek başına anmaktan hoşlanmadıkları için Kuran tarafından müşrik olarak mahkûm edildiler. Muhammed peygamberi ve din adamlarını putlaştıranlar, Mekke müşrikleriyle aralarında fark oluşturmak için onların da namaz kıldığını bildiren bu ayetin anlamını saptırmışlardır. Lütfen 107. sureye ve 9:54 ayetine bakınız. (Bu ayetin geleneksel çevirisi üzerindeki tartışma için "Kuran Çevirilerindeki Hatalar" adlı kitabıma bakabilirsiniz.)

***8:038** Bu ayetteki "evvelkilerin *Sünnet*i" ifadesi, Tanrı'nın geçmiş toplumların azgınlıklarına karşı uyguladığı cezalandırma yasasını hatırlatır. Kuran'da "*Sünnet*" kelimesi, "yasa" anlamına gelir. Bir tek geçerli *Sünnet* vardır, o da Tanrı'nın *Sünnet*i (33:38,62; 35:43; 40:85; 48:23). Muhammed peygamber Kuran'dan ayrı bir *Sünnet*e (yasaya) sahip değildi.

***8:040** Bak 2:286.

le yok edilsin, yaşayan da apaçık bir delille yaşatılsın. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

8:43 **ALLAH** onları rüyanda sana az gösteriyordu. Onları sana çok gösterseydi, dağılacak ve o konuda çekişip duracaktınız. Fakat **ALLAH** (sizi) kurtardı. O, göğüslerin özünü bilendir.

8:44 Zamanı gelip kendileriyle karşılaştığınızda sizin gözlerinizde onları az gösteriyor, onların da gözlerinde sizi az gösteriyordu ki **ALLAH** önceden planlanmış işi gerçekleştirsin. İşler, sonunda **ALLAH**'a döner.

8:45 Ey gerçeği onaylayanlar bir ordu ile karşılaştığınızda dayanın ve **ALLAH**'ı çokça anın ki başarasınız.

Çekişip Bölünmeyin

8:46 **ALLAH**'a ve elçisine uyun, çekişmeyin, yoksa zayıflayıp gücünüzü yitirirsiniz. Güçlüklere karşı direnin. Elbette **ALLAH** sabredenlerle beraberdir.

8:47 **ALLAH**'ın yoluna engel olmak amacıyla, halka gösteriş yaparak yurtlarından çıkan o kendini beğenmişler gibi olmayın. **ALLAH** yaptıklarını çepeçevre Kuşatır.

Sapkın Dostlarını Yarı Yolda Bırakır

8:48 Sapkın, işlerini onlara süslemiş ve: "Bugün halktan kimse sizi yenemez, ben sizin yanınızdayım" demişti. İki ordu yüz yüze gelince de, topukları üzerine geri dönüp, "Sizinle bir ilgim yok, sizin görmediğinizi görüyorum ve **ALLAH**'tan korkarım. **ALLAH**'ın cezası çetindir" demişti.*

8:49 İkiyüzlüler ve kalplerinde hastalık bulunanlar, "Bunları dinleri aldatmış" diyorlardı. Kim **ALLAH**'a güvenirse, kuşkusuz **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

8:50 İnkâr edenlerin canlarını melekler alırken bir görseydin! Yüzlerine ve arkalarına (saldıran ve kaçan düşmanlarınıza) vuruyorlardı: "Tadın yakıcı azabı!"

8:51 "Bu, ellerinizin yaptığına karşılıktır. **ALLAH** elbette kullara zalim değildir."

8:52 Tıpkı Firavunun yandaşlarının ve onlardan öncekilerin gidişi gibi… **ALLAH**'ın ayetlerini inkâr ettiler. Günahlarından ötürü **ALLAH** da onları yakalayıp cezalandırdı. **ALLAH** Güçlüdür, cezası çetindir.

Toplumsal Problemlerin Çözümü Topluma Bağlıdır

8:53 Zira, bir topluluk kendilerini değiştirmedikçe, **ALLAH** onlara

---

* **8:048** Sapkının korkusu, haşyetsiz, yani saygısız bir korkudur.

verdiği nimetleri değiştirecek değildir. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

8:54 Örneğin, Firavunun yandaşları ve onlardan öncekiler gibi. Rab'lerinin ayetlerini yalanladılar. Biz de günahlarından ötürü onları yıkıma uğrattık. Firavunun yandaşlarını suda boğduk. Hepsi de zalim idiler.

8:55 **ALLAH** yanında yaratıkların en kötüsü kâfirlerdir; onlar gerçeği onaylamazlar.

Savaş ve Barış

8:56 Onlar, sen kendileriyle anlaşma yaptığın halde her defasında anlaşmalarını bozanlardır. Onlar erdemli davranmazlar.

8:57 Savaşta onları yakalarsan, onları arkalarındakilere ibret olacak şekilde darmadağın et. Belki ders alırlar.

8:58 Bir topluluğun ihaneti seni endişelendiriyorsa, sen de aynı şekilde (diplomatik ilişkiyi kesip) at. Kuşkusuz **ALLAH** hainleri sevmez.

8:59 Kâfirler, kurtulduklarını sanmasınlar. Kaçamazlar.

8:60 Onlar için elinizden gelen kuvvet ve binekler hazırlayıp seferber edin. Böylece onlarla **ALLAH**'ın düşmanlarını, düşmanlarınızı ve onlardan başka bilmediğiniz, ancak **ALLAH**'ın bildiği kimseleri caydırırsınız. **ALLAH** yolunda ne harcarsanız size tam olarak ödenir ve hiç haksızlığa uğratılmazsınız.

8:61 Onlar barışa eğilim gösterirlerse sen de ona eğilim göster ve **ALLAH**'a güven. O, İşitendir, Bilendir.

Tanrı Gerçeği onaylayanlar İçin Yeterlidir

8:62 Seni aldatmak isterlerse, **ALLAH** sana yeter. O ki seni yardımıyla ve gerçeği onaylayanlarla destekledi.

8:63 Ve onların kalplerini uzlaştırdı. Sen, yeryüzünde bulunanların hepsini harcasaydın bile kalplerini uzlaştıramazdın. Ancak, onların kalplerini **ALLAH** uzlaştırdı. O, Üstündür, Bilgedir.

8:64 Ey peygamber, **ALLAH** sana ve seni izleyen gerçeği onaylayanlara yeter.

Standartlar ve Savaş Sonrası Hukuk

8:65 Ey peygamber, gerçeği onaylayanları savaşa özendir. Sizden dirençli yirmi kişi olsa, iki yüz kişiyi yenebilir. Sizden yüz kişi, kâfirlerden bin kişiyi yenebilir. Çünkü onlar, anlamayan bir topluluktur.

8:66 Ancak, **ALLAH** sizde zayıflık bulunduğunu bildiğinden şimdi sizden yükü hafifletti. Sizden dirençli yüz kişi olsa, iki yüz kişiyi

yenebilir. Sizden bin kişi olsa, **ALLAH**'ın izniyle iki bin kişiyi yenebilir. **ALLAH** sabredip direnenlerle beraberdir.

Fidye İçin İnsan Kaçırmak Yasak

8:67 Hiçbir peygambere, yeryüzünde savaşa katılmaksızın esirler edinmesi yakışmaz. Siz bu dünyanın geçici malını istiyorsunuz; **ALLAH** ise (sizin için) ahireti ister. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.*

8:68 **ALLAH**'ın daha önce koyduğu bir yasa olmasaydı aldıklarınızdan ötürü size büyük bir azap dokunacaktı.

8:69 Artık ele geçirdiğiniz ganimetleri helal ve temiz olarak yiyebilirsiniz. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Esirlere İyi Davranın

8:70 Ey peygamber, elinizde bulunan esirlere de ki: "**ALLAH** kalbinizde bir iyilik bilse, yitirdiklerinizden daha iyisini size verir ve sizi bağışlar. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

8:71 Yok, sana ihanet etmek istiyorlarsa, zaten daha önce **ALLAH**'a ihanet etmişlerdi. Bunun üzerine onları yenik düşürdü. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Uluslararası Anlaşmalar Bağlayıcıdır

8:72 Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH** yolunda göç edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihat edenler ve onları barındırıp onlara yardım edenler birbirlerinin dostudur. Gerçeği onayladığı halde sizinle birlikte göç etmeyenler göç edinceye kadar onlardan sorumlu değilsiniz. Ancak onlar, din bağından ötürü sizden yardım isterlerse, aranızda anlaşma bulunan bir topluma karşı olmaması koşuluyla kendilerine yardım etmelisiniz. **ALLAH** yaptıklarınızı Görendir.*

8:73 İnkâr edenler de birbirlerinin dostudur. Bu emirleri uygulamazsanız, yeryüzünde kaos ve büyük bir fesat olur.

8:74 Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH** yolunda göç edip çaba gösterenler ve onları barındırıp yardım edenler, işte bunlar gerçek gerçeği onaylayanlardır. Onlar için bağışlanma ve bol rızık vardır.

8:75 Sonradan gerçeği onaylayanlar, göç edenler ve sizinle birlikte çaba gösterenler de sizdendir. **ALLAH**'ın Kitabı'na göre akrabalar birbirlerine önceliklidir. **ALLAH** her şeyi Bilendir.

---

* **8:067** Bu ayet insan kaçırmayı ve köleciliği yasaklamaktadır. Savaş esirleri 47:4 ayetine göre savaştan sonra serbest bırakılır. Ayrıca bak 4:25; 90:1-20.

* **8:072** İslam, hukukun üstünlüğünü ve barışın önemini vurgular. 16:91,92.

Dokuz

ULTİMATOM / BARA'E

9:1 Bu, **ALLAH** ve elçisinden, kendileriyle anlaşma yapmış bulunduğunuz putperestlere bir ültimatomdur:*
9:2 Yeryüzünde dört ay daha dolaşın, bilin ki siz **ALLAH**'ı aciz bırakamazsınız ve **ALLAH** inkârcıları rezil eder.
9:3 Bu, aynı zamanda, **ALLAH** ve elçisinden tüm halka, büyük konferans günü yayımlanmış bir bildiridir: **ALLAH** putperestlerden uzaktır, elçisi de… Tövbe ederseniz sizin için daha iyidir. Dönerseniz, bilin ki siz **ALLAH**'ı aciz bırakamazsınız. İnkârcılara acı bir azabı müjdele.
9:4 Ancak, kendileriyle yaptığınız anlaşmanın koşullarına eksiksiz uyan ve size karşı başkalarıyla iş birliğinde bulunmayan putperestlerin anlaşmasını tanıdığınız süreye kadar uygulayın. **ALLAH** erdemlileri sever.
9:5 Sınırlanmış aylar çıkınca, (hâlâ barışa yanaşmıyorlarsa) o putperestlerle karşılaştığınız yerde savaşın. Onları yakalayın, onları kuşatın ve her hareketlerini izleyin. Tövbe edip namaz kılar ve zekât verirlerse yollarını serbest bırakın. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*

Anlaşmaları Bozan Saldırganlara İmkan Vermeyin

9:6 Putperestlerden biri sizden geçiş emniyeti dilerse ona koruma sağla ki **ALLAH**'ın sözünü işitsin; sonra onu kendisinin güvenlik bölgesine ulaştır. Çünkü onlar bilgisiz bir topluluktur.

---

* **9:001** Bu surenin başında Besmele bulunmayışı, Kuran'ın matematiksel yapısında önemli bir parametre oluşturur. Kuran'daki "Allah'a ve elçisine uyunuz" ifadesini uyduruk dini öğretileri desteklemek için kullanarak Allah isminden Kuran'ı, "Resul" isminden de *Hadis* kitaplarını anlamak isteyenler bu ayetle mahkûm edilir. Allah bu ültimatomu Muhammed peygambere danışarak ortaklaşa hazırlamadığına göre, Allah'tan sonra elçinin anılmasının tek nedeni elçinin Allah'tan gelen ültimatomu AYNEN iletmesidir. Ayrıca, 8:24 ayetinde Tanrı ve elçi için kullanılan fiilin tekil olması anlamlıdır. Elçiyi Yaratıcısının yanında İKİNCİ bir hüküm kaynağı yapmak isteyen müşriklere 6:114 ayetini de hatırlatırız.

* **9:005** Kuran'ın izin verdiği savaş savunma amacıyladır. Şu ayetlere de bakınız: 2:190, 192, 193, 256; 4:91; 60:8-9.

9:7 Putperestlerin **ALLAH** ve elçisi yanında nasıl bir anlaşması olabilir ki? Sınırlanmış Mescitte sizinle anlaşma yapmış olanlar hariç. Onlar sizin haklarınızı gözettikleri sürece siz de onların haklarını gözetin. **ALLAH** erdemlileri sever.

9:8 Nasıl olabilir ki? Size üstün gelselerdi ne bir akrabalık ilişkisini gözetirlerdi, ne de bir anlaşmayı… Ağızlarıyla sizi pasifleştirecek hoş sözler söylerler, fakat kalpleri tersini ister. Çokları yoldan çıkmıştır.

9:9 **ALLAH**'ın ayetlerini az bir fiyata satıp onun yolundan saptılar. Yaptıkları ne kadar da kötüdür.

9:10 Gerçeği onaylamış birisi hakkında ne bir akrabalık bağı ne de bir anlaşma gözetmezler; saldırganlar ve haddi aşanlar onlardır.

9:11 Tövbe ederlerse, namaz kılar ve zekât verirlerse din kardeşleriniz olurlar. Bilenlere ayetleri böyle açıklarız.

9:12 Anlaşma yaptıktan sonra antlarını bozar ve dininize saldırırlarsa, o inkârcılığın önderleriyle savaşın; çünkü onların andı artık geçersizdir. Belki vazgeçerler.

9:13 Antlarını bozan, elçiyi sürmeye yeltenen ve sizinle (savaşı) ilk başlatan topluluğa karşı savaşmayacak mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Gerçeği onaylıyorsanız asıl çekinmeniz gereken **Allah**'tır.

9:14 Onlarla savaşın ki, **ALLAH** ellerinizle onları cezalandırıp rezil etsin, sizi zafere ulaştırsın ve gerçeği onaylayan toplumun göğsünü ferahlatsın,

9:15 Yüreklerinin öfkesini gidersin. **ALLAH** dilediğinin tövbesini kabul eder. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Kaçınılmaz Test

9:16 **ALLAH**, içinizden kendisi uğrunda cihat edenleri, **ALLAH**'tan, elçisinden ve gerçeği onaylayanlardan başkasını yakın dost edinmeyenleri bilip ayırmadan bırakılacağınızı mı sandınız? **ALLAH** yaptıklarınızı Haber Alır.

9:17 Putperestler, kendi inkârlarına bizzat tanık oldukları halde, **ALLAH**'ın mescitlerini sıkça ziyaret etmemeli. İşleri boşa çıkmıştır. Onlar ateşte ebedîdirler.

9:18 **ALLAH**'ın mescitlerini, ancak **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayanlar, namazı gözetenler, zekâtı verenler ve **ALLAH**'tan başkasından korkmayanlar sıkça ziyaret ederler. Onlar, doğru yolu bulanlardandır.

Araplara Bir Soru

9:19 Konferansa katılanlara su verme ve Sınırlanmış Mescidi ziyarete

hazır bulundurma işini, **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylamakla, namazı gözetmek, zekât vermek ve **ALLAH** yolunda cihat etmekle bir mi tutuyorsunuz? **ALLAH** yanında onlar bir değildir. **ALLAH** zalim toplumu doğruya ulaştırmaz.

Müjde

9:20 Gerçeği onaylayanlar, göç edenler, paralarıyla canlarıyla **ALLAH** yolunda çaba gösterenler için **ALLAH** yanında daha büyük bir derece vardır. Onlar kazananlardır.

9:21 Rab'leri onlara, kendisinden bir rahmet, bir onama ve içinde ebedî nimetlerin bulunduğu bahçeleri müjdeler.

9:22 Orada ebedî kalıcılar. Büyük ödül **ALLAH** katındadır.

Bir Seçim Yapmak Durumunda Kalırsanız

9:23 Ey gerçeği onaylayanlar, inkârı gerçeği onaylamaya tercih ettikleri taktirde ana babalarınızı ve kardeşlerinizi dost edinmeyin. Kim onları dost edinirse onlar zalimlerdir.

9:24 De ki: "Ana babalarınız, çocuklarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aileniz, kazandığınız paralar, bozuk gitmesinden korktuğunuz iş ve hoşlandığınız evler, **ALLAH** ve elçisinden ve O'nun yolunda çaba göstermekten daha sevgili ise, **ALLAH** emrini getirinceye kadar bekleyiniz." **ALLAH** yoldan çıkmış toplumları doğruya iletmez.

Huneyn Savaşı: Kelle Sayısına Güvenmek

9:25 **ALLAH** birçok durumda size yardım etti. Huneyn günü sayısal çokluğunuz sizi böbürlendirmişti. Fakat sayınızın size hiçbir yararı da olmamıştı. Nitekim, tüm genişliğine rağmen yeryüzü size dar gelmiş ve sonunda dönüp kaçmıştınız.

9:26 Sonra **ALLAH**, elçisi ve gerçeği onaylayanların üzerine tarafından güven ve rahatlık indirdi, ek olarak, görmediğiniz ordular indirdi ve böylece kâfirleri cezalandırdı. Kâfirlerin cezası işte budur.

9:27 Nitekim **ALLAH**, sonunda dilediğinin tövbesini kabul eder. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

9:28 Ey gerçeği onaylayanlar, putperestler pistir; bu yıldan sonra Sınırlanmış Mescide yaklaşmasınlar. Yoksulluğa düşmekten korkuyorsanız, (bilin ki) **ALLAH** dilerse sizi kendi lütfuyla zenginleştirecektir. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

9:29 Kendilerine kitap verilenler arasından, **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylamayan, **ALLAH**'ın ve elçisinin yasakladığını yasak-

lamayan ve gerçek dine uymayan kimselerle boyunlarını eğip elleriyle tazminat ödeyinceye kadar savaşın.*

9:30 Yahudiler: "Uzeyr **ALLAH**'ın oğludur" dediler. Hıristiyanlar da, "Mesih **ALLAH**'ın oğludur" dediler. Bu, ağızlarından çıkan sözleridir. Önceden inkâr etmiş olanların sözlerini taklit ediyorlar. **ALLAH** onları mahkûm eder. Nasıl da çevriliyorlar?

Din Bilginlerinin Öğretilerini İzleyenler

9:31 Din bilginlerini, din adamlarını ve Meryem oğlu Mesih'i **ALLAH**'ın dışında rabler edindiler. Oysa, yalnız tek Tanrı'ya hizmet etmekle emredilmişlerdi. O'ndan başka tanrı yoktur. O, eş koştukları kimselerden de çok Yücedir.*

İslam (Tanrı'ya Barış içinde Teslimiyet ve Barışseverlik) Dini Üstün Gelecektir

9:32 **ALLAH**'ın ışığını ağızlarıyla söndürmek isterler. Kâfirler istemese de **ALLAH** ışığını tamamlayacaktır.

9:33 O, elçisini hidayetle ve gerçek dinle gönderdi ki onu tüm dinlere üstün kılsın. Putperestler istemese de…*

Profesyonel Din Adamlarından Sakın

9:34 Ey gerçeği onaylayanlar, din bilginlerinin ve din adamlarının çoğu halkın parasını hak etmeden yerler ve **ALLAH**'ın yolundan saptırırlar. Altın ve gümüşü yığıp **ALLAH** yolunda harcamayanlara acı bir azap müjdele.

9:35 Gün gelir o biriktirdikleri altınlar ve paralar cehennem ateşinde ısıtılarak onlarla alınları, yanları ve sırtları dağlanır: "Kendiniz için biriktirdiğiniz işte budur. Biriktirdiğinizi tadın."

Tanrı'nın Sistemi: Bir Yılda On İki Ay

9:36 Gökleri ve yeri yarattığı gün **ALLAH**'ın kitabında ayların sayısı,

---

* **9:029** Burada sözü edilen gurup müslümanlara saldırmış ve zarar vermiş gruplardır. Daha önceki 9:1-5 ayetlerine bakınız. *Hadis*lere dayalı tefsirlerde *cizye* kelimesi Kitap Ehline yüklenen özel bir vergi olarak yorumlanıyor. Halbuki cizye kelimesi *karşılık* anlamına gelen *CeZaYa* kelimesinden türer ve kullanıldığı bağlamı dikkate alındığında *savaş tazminatı* olarak anlaşılmalıdır. Müslümanların yönettiği bir devlette farklı dinleri izleyenlere yüklenecek farklı bir vergi İslam'ın temel prensiplerinden olan din özgürlüğü ile çelişir. Bir ülkenin vatandaşları arasında dini inançlarından dolayı vergi konusunda ayrıcalık yapmak dinde zorlama oluşturur.

* **9:031** Din sadece Allah'ındır (98:5). Falanın filanın fetvalarını din edinmek şirktir. Ayrıca bak: 42:21.

* **9:033** Yüzyıllardır *Hadis*, *Sünnet*, fıkıh ve dini hikâyelerle tahrif edilerek tanınmaz hale sokulan İslam dini, bir reform hareketiyle, elçilerin bildirdiği biçimiyle gündeme geliyor. Bak 110. sure.

ALLAH'a göre on ikidir. Bunlardan dördü ise sınırlanmıştır. İşte kusursuz din budur; o aylarda (savaşarak) kendinize zulmetmeyiniz. Ama putperestler sizinle toptan savaşırlarsa siz de onlarla toptan savaşın. Bilesiniz ki **ALLAH** erdemli davrananların yanındadır.

Sınırlanmış Ayları Değiştirmek

9:37 Sınırlanmış Ayların yerini değiştirmek inkârın ileri noktasıdır. İnkârcılar onunla saptırılırlar. **ALLAH**'ın sınırlanmış saydığı ayların sayısına denk düşürmek amacıyla onu bir yıl helal, bir yıl da sınırlanmış sayarlar. Böylece, **ALLAH**'ın sınırladığı ayları ihlal ederler. İşledikleri kötülükler, gözlerinde güzel görünüyor. **ALLAH** inkârcı topluluğu doğruya ulaştırmaz.*

9:38 Ey gerçeği onaylayanlar, size ne oldu ki, "**ALLAH** yolunda harekete geçin" dendiği zaman yere çakılıp kaldınız? Ahiret yerine bu dünya hayatına mı razı oldunuz? Dünya hayatının nimetleri ahiret hayatına oranla pek azdır.

9:39 Harekete geçmezseniz sizi acıklı bir azapla cezalandırarak yerinize başka bir toplumu geçirir. Siz O'na asla zarar veremezsiniz. **ALLAH** her şeye Gücü Yetendir.

Tanrı'nın Görünmez Orduları

9:40 Siz ona yardım etmezseniz, **ALLAH** ona yardım etmişti. (Örneğin) kâfirler onu, ikinin ikincisi olarak çıkarmışlardı. Hani ikisi mağarada iken, arkadaşına, "Üzülme, **ALLAH** bizimle beraberdir" diyordu… **ALLAH** ona huzur ve güven indirdi; görmediğiniz ordularla destekleyerek inkârcıların sözünü alçalttı. Yüce olan, yalnızca **ALLAH**'ın sözüdür. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

9:41 İster donanımsız ister donanımlı olarak savaşa çıkınız. Paralarınızla ve canlarınızla **ALLAH** yolunda cihat edin. Bu sizin için daha iyidir, bir bilseydiniz.

9:42 Yakın bir menfaat ve orta uzunlukta bir yolculuk olsaydı seni iz-

---

* **9:037** Günümüz İslam dünyasında yaygın olan Kutsal Aylar, Ay senesinin 7, 11, 12 ve 1. ayları olan Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem'dir. Hâlbuki 2:197,217; 9:2,5,36 ayetleri ve ayların isimleri incelendiğinde, kutsal ayların, birbirlerini izleyen Zilhicce, Muharrem, Safer ve Rabi-ül evvel (12, 1, 2 ve 3. aylar) olduğu görülecektir. Zilhicce (Konferansa Sahip) ayının ismi onu ilk ay oluşuna önemli işarettir. Ayrıca Rabi-ül evvel (Birinci Dördüncü/ dörtlü) ismi de bunun Kutsal ayların dördüncüsü olduğunu bildirir. Bu aydan sonraki Rabi-ül ahir (Son Dördüncü/dörtlü) ise Yılbaşı olan Muharrem ayından itibaren diğer dördüncü ayı ifade eder. (Rabi' kelimesi Arapçada *dört* mevsim için de kullanılır). Kuran, bize müşriklerin çağlar boyunca değişmeyen davranışlarını aktararak onlara karşı uyarır.

leyeceklerdi; ancak zorluk onlara fazla geldi. **ALLAH**'a yemin edeceklerdir: "Gücümüz yetseydi sizinle birlikte çıkacaktık!" Böylece kendilerini mahvediyorlar. **ALLAH** onların yalancı olduklarını bilir.

9:43 **ALLAH** seni affetti: Doğrular ve yalancılar sana belli olmadan önce neden onlara izin verdin?

9:44 **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayanlar, paralarıyla ve canlarıyla çaba göstermekten (kaçmak için) senden izin istemezler. **ALLAH** erdemlileri hakkıyla Bilir.

9:45 Ancak **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylamayanlar senden izin ister. Kalpleri kuşku ile doludur. Onlar kuşkuları içinde bocalamaktadırlar.*

9:46 Savaşa çıkmayı istemiş olsalardı, onun için bir hazırlık yaparlardı. Fakat **ALLAH** onların katkısını istemedi ve onları yüreksiz ve isteksiz yaptı. Kendilerine, "Oturanlarla birlikte oturun!" denildi.

9:47 Sizinle çıksalardı, size yalnız karışıklık katarlardı, aranıza fitne ve çekişme sokarlardı. İçinizde de onlara kulak verenler var. **ALLAH** zalimleri çok iyi Bilir.

9:48 Daha önce de kargaşalık çıkarmayı arzulamışlardı ve senin işlerini tersine çevirmişlerdi. Nihayet gerçek geldi ve **ALLAH**'ın yasası, onlara rağmen egemen oldu.

9:49 Onlardan bazıları, "Bana izin ver, beni sıkıntıya sokma" diyor. Onlar zaten bu tavırlarıyla sıkıntının içine düşmüşlerdir; kâfirleri cehennem kuşatmaktadır.

9:50 Sana bir iyilik dokunsa onları üzer, sana bir kötülük dokunsa, "Biz önceden önlem almıştık" derler ve sevinç içinde dönüp giderler.

9:51 De ki: "**ALLAH**'ın bizim için yazdığından başkası bize dokunmaz. O'dur bizim Mevla'mız, sahibimiz. Gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a güvensinler."*

9:52 De ki: "Biz sizin için, **ALLAH**'ın, ya kendi tarafından veya bizim elimizle sizi cezalandırmasını umarken siz bizim için ancak iki

---

* **9:045** Münafıklar ve müşrikler, Allah'ı onayladıklarını iddia ederler (23:84-90). Nitekim "şefaat" kurumuna olan inançlarıyla bir kısmı ahireti de onayladıklarını iddia eder (10:18). Ne var ki, putperestlikle kirlenmiş bu taklidi inançlarında kuşkuları vardır (9:45; 11:110; 14:9; 34:21; 41:45; 44:9). Oysa akla ve bilgiye dayanan bir onaylamaya kuşku bulaşmaz (49:15). İşin ilginç yanı, müşrikler kendilerinin müşrik olduklarını kabul etmezler (6:23).

* **9:051** Bak 2:286.

güzelden birini (gazilik veya şehitlik) umabilirsiniz. Umutla bekleyin, biz de umutla bekliyoruz.“

9:53 De ki: “Yoksullara ister gönüllü, ister gönülsüz yardım edin; sizden kabul edilmeyecektir. Çünkü siz yoldan çıkmış bir topluluksunuz.”

Muhammed’i Reddedenler Namaz Kılmaktaydılar

9:54 Yardımlarının kabul edilmesine engel sadece şudur: **ALLAH**’ı ve elçisini inkâr ettiler, namaza ancak üşenerek yaklaşırlar ve yardımları da isteksiz yaparlar.*

İnkârcıların Dünyadaki Başarıları

9:55 Onların paraları ve çocukları seni etkilemesin. **ALLAH** bunlarla, onları dünya hayatında cezalandırmayı ve canlarının inkârcı olarak çıkmasını istiyor.

9:56 Sizden olduklarına dair **ALLAH**’a yemin ederler; oysa sizden değiller, onlar anlaşmazlık çıkaran bir topluluktur.

9:57 Nitekim onlar, sığınacak bir yer, mağaralar yahut girilecek bir delik bulsalardı panik içinde oraya yönelirlerdi.

9:58 Onların bir kısmı, sadakaların dağıtımı konusunda seni eleştiriyor; kendilerine ondan verilince razı oluyorlar, ancak ondan kendilerine verilmeyince öfkeleniyorlar.

9:59 Onlar, **ALLAH**’ın ve elçisinin kendilerine verdikleri paya razı olmalı ve “**ALLAH** bize yeter. **ALLAH** elçisi yoluyla kendi lütfundan bize verecektir. Biz sadece **ALLAH**’ı arzularız“ demeliydiler.

Toplumsal Yardımların Dağıtımı

9:60 Sadakalar, **ALLAH**’tan bir yükümlülük olarak, yoksullara, düşkünlere, bu konuda çalışan görevlilere, sempatizanlara, kölelerin özgürlüğü için, borçlulara, **ALLAH** yoluna ve yolda kalmışlara verilmeli. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

9:61 Onlardan kimi de, “O (haber toplayan) bir kulaktır“ diyerek peygamberi incitiyorlar. De ki: “O, sizin için bir hayır kulağıdır. O, **ALLAH**’ı onaylar ve gerçeği onaylayanlara güvenir. İçinizdeki gerçeği onaylayanlar için de bir rahmettir. **ALLAH**’ın elçisini incitenler için acı bir azap vardır.

---

* **9:054** Bu ayet namazın İbrahim peygamberden itibaren, Kuran’ın inişinden önce bilinip uygulandığının ayrı bir kanıtıdır (8:35; 21:73). Kuran’ın tamam, mükemmel ve detaylı oluşunu (6:19, 38,114) inkâr ederek, “namazın detayını Kuran’ın neresinde bulabiliriz?“ diyenlere cevaptır. Kuran’ın namazla ilgili ayetleri dikkatle incelendiğinde, namazın nasıl kılınacağı, kaç vakit kılınacağı detayıyla açıklandığı görülecektir.

9:62 Sizi hoşnut etmek için **ALLAH**'a yemin edip dururlar. Gerçekten onaylıyorlarsa bilmelidirler ki **ALLAH** ve elçisi hoşnut edilmeye daha layıktır.

Allah ve Elçisine Karşı Gelmenin Cezası; İkiyüzlüler

9:63 Bilmediler mi ki, kim **ALLAH** ve elçisine karşı gelirse, içinde ebedî kalacağı cehenneme mahkûm olur. Bu büyük bir aşağılanmadır.

9:64 İkiyüzlüler, kalplerindekini kendilerine haber verecek bir surenin inmesinden çekiniyorlar. De ki: "Alay edin bakalım, **ALLAH** korktuğunuz şeyi açığa çıkaracak."

9:65 Kendilerine sorarsan, "Biz sadece şakalaşıp oynuyorduk" derler. De ki: "Siz, **ALLAH** ile, ayetleriyle ve elçisiyle mi alay ediyorsunuz?"

9:66 Özür dilemeyiniz. Siz onayladıktan sonra inkâr ettiniz. Sizden bir kısmını affetsek bile, suç işlemiş oldukları için bir kısmını cezalandıracağız.

9:67 İkiyüzlü erkekler ve ikiyüzlü kadınlar birbirlerindendir. Onlar, kötülüğü öğütlerler, iyilikten menederler. Elleri sıkıdır. Onlar **ALLAH**'ı unuttular, O da onları unuttu. İkiyüzlüler, iyice yoldan çıkmış olanlardır.

9:68 **ALLAH**, ikiyüzlü erkeklere, ikiyüzlü kadınlara ve kâfirlere ebedî kalacakları cehennem ateşini söz verir. O onlara yeter. **ALLAH** onları lanetlemiştir ve onlar için tükenmez bir azap vardır.

Tanrı'nın Sistemi Değişmez

9:69 Tıpkı sizden öncekilere benziyorsunuz; sizden daha güçlüydüler, sizden daha çok mal ve çocuklara sahiptiler. Kendilerine düşen paydan hoşlandılar, sizden öncekilerin kendi paylarından hoşlanmaları gibi siz de kendi payınızdan hoşlandınız. Kendilerini kaptıranlar gibi siz de kaptırdınız. Onlar, işleri dünya ve ahirette boşa çıkmış kimselerdir. Onlar, kaybedenlerdir.

Kaybedenler

9:70 Nuh'un halkı, Ad, Semud, İbrahim'in halkı, Medyen sakinleri ve altüst olmuş ülkelerin (Sadom ve Gomore) halkları gibi kendilerinden öncekilerin haberleri onlara ulaşmadı mı? Elçileri kendilerine apaçık belgelerle gitmişlerdi. **ALLAH** onlara zulmediyor değildi, aksine onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

Kazananlar

9:71 Gerçeği onaylayan erkekler ve gerçeği onaylayan kadınlar birbir-

lerinin dostudur. İyiliği emrederler, kötülükten menederler, namazı gözetirler, zekâtı verirler, **ALLAH**'a ve elçisine uyarlar. İşte onlara **ALLAH** rahmet edecektir. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

9:72 **ALLAH**, gerçeği onaylayan erkeklere ve gerçeği onaylayan kadınlara içinden ırmaklar akan ebedî kalacakları bahçeler ve Adn bahçelerinde güzel evler söz vermiştir. **ALLAH**'ın hoşnut olması ise hepsinden daha büyük bir şeydir. İşte en büyük kurtuluş budur.

Kâfirlere Karşı

9:73 Ey peygamber, kâfirler ve ikiyüzlülerle mücadele et ve onlara karşı güçlü ve sert ol. Varacakları yer cehennemdir. Ne kötü bir dönüş yeridir orası!

9:74 İnkâr sözlerini konuşmalarına ve teslim olduktan sonra inkâr etmelerine rağmen, onları söylemediklerine dair **ALLAH**'a yemin ediyorlar. Aslında, ulaşamayacakları şey için çaba gösterdiler. **ALLAH** ve O'nun lütfuyla elçisi kendilerini zenginleştirdikten sonra öç almaya kalktılar! Tövbe ederlerse kendileri için iyi olur. Yüz çevirirlerse, **ALLAH** onları dünya ve ahirette acı bir azapla cezalandırır; yeryüzünde ne bir dostları ne de bir yardımcıları olur.

9:75 Hatta bazıları, "Bize lütfundan verirse, paramızı yardım için harcayacağız ve dürüst insanlardan olacağız" diye **ALLAH**'a söz verdiler.

9:76 Fakat, onlara kendi lütfundan verince, cimrileştiler ve yüz çevirerek döndüler.

9:77 **ALLAH**'a verdikleri sözden caydıkları ve yalan söyledikleri için kendisiyle karşılaşacakları güne kadar kalplerine ikiyüzlülük soktu.

9:78 Bilmezler mi ki, **ALLAH** onların hem gizlediklerini hem açıkladıklarını bilir ve **ALLAH** tüm gizlileri Bilendir?

9:79 Gönüllü olarak yardımda bulunan gerçeği onaylayanların cömertliklerini eleştirenler ve aynı zamanda fazla veremeyen yoksulları aşağılayanlar yok mu, **ALLAH** onları aşağılar. Onlar için acıklı bir azap vardır.

Sapkının En Etkili Oltası: Şefaat Hikayesi

9:80 İster onlar için bağışlanma dile, ister bağışlanma dileme. Onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen bile **ALLAH** onları bağış-

lamayacaktır. Çünkü onlar **ALLAH** ve elçisini yalanladılar. **ALLAH** yoldan iyice çıkmış toplumları doğruya iletmez.*

9:81 Geride kalanlar, **ALLAH** elçisinin ardındaki yerlerini beğendiler, **ALLAH** yolunda paralarıyla, canlarıyla çaba göstermekten hoşlanmadılar ve: "Bu sıcakta harekete geçmeyin" dediler. "Cehennem ateşi daha sıcaktır" de. Bir anlasalardı!

9:82 Kazandıklarına karşılık az gülüp çok ağlasınlar.

9:83 Sefere çıkma konusunda onlardan bir grubun senden izin isteyecekleri bir fırsatı **ALLAH** sana tekrar verse, "Benimle birlikte ebediyen harekâta çıkmayacaksınız ve benimle birlikte hiçbir düşmanla savaşmayacaksınız. Çünkü siz, ilk başta oturmayı seçmiştiniz. Öyle ise, geri kalanlarla beraber oturun" de.

9:84 Onlardan ölen birisini destekleme, mezarı başında da durma. Çünkü onlar **ALLAH**'a ve elçisine karşı geldiler ve yoldan çıkmışlar olarak öldüler.

Dünyevi Varlıklar Aldatabilir

9:85 Paraları ve çocukları seni etkilemesin. **ALLAH** bunlarla, onları dünyada cezalandırmayı ve canlarının inkârcılar olarak çıkmasını ister.

9:86 "**ALLAH**'ı onaylayın, elçisiyle birlikte cihat edin" diye bir sure indiği zaman, onların güçlü ve varlıklı olanları bile senden izin istediler ve "Bizi bırak oturanlarla beraber olalım" dediler.

9:87 Geride kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Sonunda kalpleri mühürlendi. Bundan ötürü anlayamazlar.

Gerçeği onaylayanlar, Cihat İçin İsteklidirler

9:88 Fakat elçi ve beraberinde bulunanlar, paralarıyla ve canlarıyla cihat ettiler. Tüm iyilikleri onlar hak etmiştir. Kazananlar onlardır.

9:89 **ALLAH** onlara ebedî kalacakları ve içinden ırmaklar akan bahçeler söz vermiştir. Bu, en büyük başarıdır.

9:90 Araplardan özür uyduranlar, izin almak için sana geldiler. **ALLAH** ve elçisini yalanlayanlar böylece oturdular. İnkârcılarına acı bir azap dokunacaktır.

9:91 **ALLAH**'a ve elçisine içten bağlı oldukları taktirde, zayıflara, hastalara ve yardım için verecek bir şeyi bulunmayanlara bir

* **9:080** Muhammed peygamber, kendi amcaları ve yakın akrabaları için bile şefaatte bulunamazken, hiç tanımadığı insanlara nasıl şefaat edebilir? İbrahim, babasına şefaat edemedi (60:4), Nuh ise, oğlunu kurtaramadı (11:46). 2:48 ayetine bakınız.

ayıplama yoktur. İyi davrananlar kınanamaz. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

9:92 Aynı şekilde, kendilerini bindirmen için sana geldiklerinde, "Sizi bindirecek bir taşıt bulamıyorum" dediğin ve mali yetersizliklerinden dolayı üzüntüden gözlerinden yaş akarak geri dönenler de kınanamaz.

9:93 Yalnız, zengin oldukları halde senden izin isteyenler kınanabilir. Geride kalanlarla birlikte olmayı istediler, **ALLAH** da kalplerini damgaladı. Bunun için bilmezler.

Zorlu Anlar İkiyüzlüleri Açığa Çıkarır

9:94 Kendilerine döndüğünüzde size özürler sayarlar. De ki: "Boşuna özür saymayın; sizi artık onaylamayız, **ALLAH** durumunuzu bize bildirmiş bulunuyor. **ALLAH** ve elçisi sizin işlerinizi görecek ve sonra da gizliyi ve açığı Bilenin huzuruna döndürüleceksiniz. O yaptıklarınız her şeyi size bildirecektir.

9:95 Onlara döndüğünüzde, kendilerinden vazgeçesiniz diye **ALLAH**'a yemin ederler. Onlardan vazgeç. Onlar kirlidir. Kazandıklarına karşılık, yerleri cehennemdir.

9:96 Kendilerinden hoşnut olasınız diye yemin ediyorlar. Onlardan hoşnut olsanız bile **ALLAH** yoldan çıkmış toplumlardan hoşnut olmaz.

Araplar

9:97 Araplar inkârcılıkta ve ikiyüzlülükte en aşırıdırlar. **ALLAH**'ın elçisine indirdiğini tanımamaya da en yakındırlar. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

9:98 Bazı Araplar, yardımlarını bir kayıp ve angarya sayar ve sizin için felaketler gözetlerler. En kötü felaketler onlar içindir. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

9:99 Araplardan, **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayanlar da vardır. Harcadıklarını ise **ALLAH**'a yaklaştıracak bir vesile ve elçiye destek sayarlar. Gerçekten o, onlar için bir yaklaşma vesilesidir. **ALLAH** onları rahmetine sokacaktır. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*

9:100 Göç edenlerin (*muhacir*) ve yardımcıların (*ensar*) öncülerinden ve onları güzelce izleyenlerden **ALLAH** razı olmuştur, onlar da

---

* **9:097** Arab kelimesinin çoğulu *A'arab*'tır. Bak: 9:120.

* **9:099-**103 "Salla" (desteklemek, teşvik etmek) fiilinin anlamını kaydırıp Muhammed peygamberin ismini övgü ve dualar olmadan anmayı saygısızlık kabul edenler bu ayete ne derler? Bak: 33:43,56.

O'ndan razı olmuşlardır. Onlara, içlerinde ırmaklar akan ve ebedî kalacakları bahçeler hazırlamıştır. İşte büyük zafer budur.

9:101 Gerek çevrenizden ve gerekse şehir halkından olan Araplardan bazıları ikiyüzlüdür. İkiyüzlülükte küstahlaşmışlardır. Sen onları bilmezsin, biz onları biliyoruz. Onları iki kat azapla cezalandıracağız ve sonra da büyük bir azaba uğratılacaklardır.

9:102 Diğerleri ise günahlarını itiraf ettiler, iyi işlerle kötü işleri birbirine karıştırdılar. Umulur ki **ALLAH** kendilerini affetsin. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

9:103 Onları temizlemek ve yüceltmek için paralarından bir sadaka al ve onları özendir/destekle. Zira senin desteğin onları memnun eder. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

9:104 Bilmezler mi ki kullarından tövbeleri kabul eden, sadakaları alan **ALLAH**'tır ve **ALLAH** Tövbeleri Kabul Edendir, Rahimdir.

9:105 "Çalışın; **ALLAH**, elçisi ve gerçeği onaylayanlar yaptığınızı görecektir. Gizliyi ve açığı Bilene döndürüleceksiniz ve O da yapmış olduklarınızı size bildirecektir" de.

9:106 Bir başka grup da **ALLAH**'ın hükmünü bekliyor. Kendilerini ya cezalandırır veya tövbelerini kabul eder. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Allah ve Elçisine Karşı Kullanılan Camiler

9:107 Zarar vermek, inkârcılığı uygulamak, gerçeği onaylayanların arasını açmak ve önceden **ALLAH** ve elçisiyle savaşmış olanlara bir gözetleme yeri hazırlamak için mescit kullananlar da var. "Amacımız sadece iyiliktir" diye yemin ederler. **ALLAH** onların yalancılığına tanıktır.

9:108 Böyle bir yerde ebediyen namaza durma. İlk günden itibaren erdemlilik üzere kurulan mescit, namaz kılman için çok daha uygundur. Orada temizlenmek isteyen insanlar vardır ve **ALLAH** temizlenenleri sever.

9:109 Yapısını **ALLAH**'ın onayı ve erdemlilik üzerine kuran mı, yoksa yapısını bir uçurumun kenarına kurup onunla birlikte cehennem ateşine yuvarlanan mı daha iyidir? **ALLAH** zulmeden bir toplumu doğruya ulaştırmaz.

9:110 Kurdukları yapı, yürekleri parçalanıncaya dek kalplerinde bir kuşku kaynağı olarak kalacaktır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

En Büyük Başarı

9:111 **ALLAH** gerçeği onaylayanların canlarını ve mallarını bahçe karşılığında satın almıştır. **ALLAH** yolunda savaşırlar, öldürürler ve öldürülürler. Bu, O'nun Tevrat'ta, İncil'de ve Kuran'da

verdiği bir sözdür. Verdiği sözü, **ALLAH**'tan daha iyi kim yerine getirebilir? Öyleyse bu alışverişinizden dolayı sevinin. En büyük başarı budur.

Gerçeği onaylayanlar

9:112 Onlar: Tövbe eden, hizmet yapan, yücelterek öven, aktif, eğilen, secde eden, iyiliği savunan, kötülükten meneden ve **ALLAH**'ın yasalarını koruyan insanlardır. Gerçeği onaylayanları müjdele.

İbrahim Babasını Terk Ediyor

9:113 Akraba bile olsalar, ne peygamber, ne de gerçeği onaylayanlar, cehennem halkı oldukları kendilerine belli olduktan sonra ortak koşanlar için bağışlanma dileyemez.

9:114 İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesinin biricik sebebi ona önceden söz vermiş olmasıydı. Ne zaman ki onun **ALLAH** düşmanı olduğu kendisine belli olunca ondan uzaklaştı. İbrahim, çok duygulu ve çok şefkatli idi.

9:115 **ALLAH** bir toplumu doğru yola ilettikten sonra, sakınacakları şeyleri bildirmeden, onları sapıklığa mahkûm edecek değildir. **ALLAH** her şeyi Bilendir.

9:116 Göklerin ve yerin egemenliği **ALLAH**'a aittir. Diriltir, öldürür. Sizin için **ALLAH**'tan başka ne bir sahip ne de bir yardımcı yoktur.

Tanrı Kendisine Yönelenleri Kabul Ediyor

9:117 **ALLAH**, peygamberin, göç edenlerin ve yardım edenlerin tövbesini kabul etmiştir. Onlar, içlerinden bir bölümünün neredeyse kalplerinin kaydığı güç anda onu izlemişlerdi. Sonra onların yönelişini (tövbesini) kabul etti. O, onlara karşı çok Şefkatlidir, Rahimdir.

9:118 Geride kalan o üç kişinin de... Yeryüzü, tüm genişliğine rağmen onlara dar gelmişti. Bunalmışlardı. Sonunda, **ALLAH**'tan kaçamayacaklarını anladılar. Bunun üzerine, yönelmeleri için O, onlara yöneldi. **ALLAH** yönelişleri Onaylayandır, Rahimdir.

9:119 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı dinleyin ve doğrularla beraber olun.

9:120 Ne şehir halkı ne de onların çevresindeki Araplar **ALLAH**'ın elçisinden geri kalmamalı ve kendilerini ona tercih etmemelidir. Zira **ALLAH** yolunda uğrayacakları her bir susuzluk, bir yorgunluk ve bir açlık, kâfirleri öfkelendirecek her bir adım ve düşmana karşı kazandıkları her bir başarı, kendileri için iyi bir iş olarak yazılır. **ALLAH** iyi davrananların mükafatını yitirmez.

9:121 Büyük veya küçük, yaptıkları her yardım ve aştıkları her vadi onlar için iyi bir iş olarak yazılır. **ALLAH** yaptıklarının en güzeliyle kendilerini ödüllendirir.

Dinî Eğitim ve Öğretimin Önemi

9:122 Gerçeği onaylayanların, topluca yola çıkmaları doğru olmaz. Her gruptan sadece bir kaç kişi, dini anlayıp öğrenmek için harekete geçmeli. Nitekim böylece, halklarına geri döndüklerinde, halklarının uyanık bulunması için onları uyarabilsinler.

İnkârcılar

9:123 Ey gerçeği onaylayanlar, sizi kuşatıp saldıran kâfirlerle savaşın. Sizde sertlik bulsunlar. Bilin ki **ALLAH** erdemlilerle beraberdir.

İkiyüzlülerin Sinsi Planları, Bu Sure ve Arttırma/ Ekleme Tartışması

9:124 Her ne zaman bir sure inse, "Bu sure hanginizin gerçeği onaylamasını arttırdı" diye soranlar var. Gerçeği onaylayanların onayını arttırdı ve onlar sevinip birbirlerini müjdelerler.

9:125 Kalplerinde hastalık bulunanlara gelince… Onların da kötülüklerini arttırmıştır ve onlar kâfirler olarak ölürler.

9:126 Her sene, bir iki defa belalarla sınandıklarını görmüyorlar mı? Buna rağmen ne tövbe ediyorlar, ne de öğüt alıyorlar.

9:127 Ne zaman bir sure inse, "Kimse sizi görüyor mu?" diye bakışırlar. Sonra da dönüp giderler. Anlamaz bir topluluk olduklarından **ALLAH** kalplerini çevirmiştir.*

İçinizden size öyle bir elçi gelmiş bulunuyor ki sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir; size düşkün, gerçeği onaylayanlara şefkatli, merhametlidir.

Yüz çevirirlerse de ki: "Tanrı bana yeter! O'ndan başka tanrı yoktur. O'na dayandım; O büyük Arş'ın sahibidir.

---

* **9:127** Kuran'ın matematiksel sistemi, dokuzuncu surenin 127'inci ayet ile sonlandığını birçok örnekle sergiliyor. Sünnilerin mushaflarında bu surenin sonuna yapılan eklemelerle ilgili bir sürü çelişkili rivayetlerin mevcudiyeti bir zamanlar yakılan ateşin dumanları olarak değerlendirilebilir. Nitekim birçok Kuran meali bu dokuzuncu Surenin, "son iki ayet hariç" Medine'de indiğini not düşer. Yani, Sünni kaynaklara göre bu sure sonundan inen tek Sure olmuş oluyor. Surenin sonundaki 124-127 ayetlerde tekrarlanan bir kelimeye ve tavra dikkatinizi çekmek isterim. ARTTIRMAK. Kuran'ın kendi içine yerleştirilen bir sistem ile mükemmel ve özgün bir korunmaya sahip oluşunun örnekleri için Eşsiz Koruma Sistemi başlıklı makaleye bakınız.

On

YUNUS

10:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
10:1 A1L30R200. Bunlar (bu harfler/rakamlar), hikmet sahibi Kitab'ın mucizeleridir.*
10:2 Kendilerinden bir adama: "İnsanları uyar ve gerçeği onaylayanlara Rab'leri katında önemli bir yere sahip olduklarını müjdele" diye vahyetmemiz halka garip mi geliyor? İnkârcılar, "Bu, apaçık bir büyücüdür" dediler.
10:3 Gökleri ve yeri altı günde yaratan ve sonra tüm otoriteyi kuran Rabbiniz (sahibiniz) **ALLAH**'tır. Her işi yönetir. İzni olmadan hiç kimse aracılık (*şefaat*) edemez. Rabbiniz **ALLAH** budur, O'na hizmet edin. Öğüt almaz mısınız?
10:4 Hepinizin dönüşü O'nadır. Bu, **ALLAH**'ın verdiği gerçek sözdür. O, yaratılışı başlatır ve sonra tekrarlar; böylece Gerçeği onaylayıp erdemli işler yapanları adaletle ödüllendirir. Kâfirlere ise, inkârlarından ötürü sıcak bir içecek ve acı bir azap vardır.
10:5 O, güneşi bir ışık kaynağı, ayı da bir ışık yaptı. Yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona evreler düzenleyip belirledi. **ALLAH** bunları ancak bir gerçek için yaratmıştır. Bilen bir topluma ayetleri böyle açıklar.
10:6 Gecenin gündüzle yer değiştirmesinde ve **ALLAH**'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde erdemli bir toplum için deliller ve ibretler vardır.

Dünyaya Düşkün Olmak

10:7 Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatını sevip ona bağlananlar ve ayetlerimizden gafil olanlar…
10:8 İşte onların yeri, kazandıklarından ötürü ateştir.

Tanrı, Gerçeği onaylayanları Doğruya İletir

10:9 Gerçeği onaylayıp erdemli işler yapanlara gelince, Rab'leri gerçeği onaylamalarından dolayı onları doğruya iletir. Nimet bahçelerinde ayaklarının altından ırmaklar akar.

* **10:001** Bu harfler Kuran'ın matematiksel mucizesinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bak 2:1; 74:30.

10:10 Oradaki duaları: "Tanrımız, sen yücesin," oradaki selamlaşmaları: "Selam" ve dualarının sonu da: "Evrenlerin Rabbi **ALLAH**'a övgüler olsun" dur.

10:11 İnsanların iyiliği acele istemeleri gibi, **ALLAH** da onlara azabı acele verse idi, süreleri bitirilmiş olurdu. Bizimle karşılaşmayı ummayanları, azgınlıkları içinde şaşkın durumda bırakırız.

10:12 İnsana bir zarar dokundu mu, yanı üzerine yatarken veya ayaktayken veya oturmuşken bizi çağırır. Ona zarar veren şeyi kendisinden giderdik mi, sanki kendisine dokunan o zarardan dolayı bizi hiç çağırmamış gibi davranır. Sınırı aşanlara, yaptıkları işler işte böyle süslü gösterilir.

10:13 Sizden önceki nice nesilleri, zulmettikleri zaman yok etmişizdir. Elçileri kendilerine açık delillerle gitmişlerdi, ancak onlar onaylamayı reddetmişlerdi. Suçlu toplumları böyle cezalandırırız.

Şimdi Sıra Sizin

10:14 Sonra, ne yapacağınızı görmek için onların yerine sizi yeryüzüne vâris kıldık.

10:15 Onlara apaçık olan ayetlerimiz okunduğu zaman, bize kavuşmayı ummayanlar, "Bundan başka bir Kuran getir, yahut onu değiştir!" derler. De ki: "Onu kendi tarafımdan değiştiremem. Ben yalnız bana vahyedilene uyarım. Rabbime karşı gelirsem, büyük günün azabından korkarım."

10:16 De ki: "**ALLAH** dileseydi onu size okuyamazdım ve sizin de ondan haberiniz olmazdı. Bundan önce bir ömür boyu aranızda yaşadım. Anlamaz mısınız?"

10:17 **ALLAH**'a yalan uydurup iftira eden veya mucize ve ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Suçlular başaramaz.

10:18 **ALLAH**'ı bırakıp, kendilerine ne zarar ne de yarar veremeyenlere hizmet ediyorlar ve "Bunlar, **ALLAH** yanında bize şefaat edecekler" diyorlar. De ki: "**ALLAH**'ın göklerde ve yerde bilmediği şeyleri mi O'na bildiriyorsunuz? O çok yücedir, ortak koştuklarınızdan uzaktır."

10:19 İnsanlar bir tek toplumdu; sonra anlaşmazlığa düştüler. Rabbinin vermiş olduğu bir sözü olmasaydı, anlaşmazlığa düştükleri konuda hemen aralarında hüküm verilecekti.

Kuran'ın Mucizesi Muhammed Peygamber'den Sonra Açığa Çıkacak

10:20 "O'na Rabbinden bir mucize indirilmeli değil mi" diyorlar. De

ki: "Gizemler **ALLAH**'ın yanındadır; öyleyse bekleyin, ben de sizinle birlikte beklemekteyim."*

10:21 Kendilerine dokunan bir sıkıntıdan sonra insanlara bir rahmet tattırdığımız zaman, ayet ve mucizelerimize karşı hemen bir plan düzenlerler. De ki: "Plan yapmada **ALLAH** daha hızlıdır. Elçilerimiz, düzenlediğiniz tüm planları kaydetmektedir."

10:22 Sizi karada ve denizde yürüten O'dur. Gemidesiniz… Bir meltemle yolcuları alıp götürdüğü zaman gemiden memnundurlar. Aniden şiddetli bir fırtınaya yakalanırlar. Her yönden gelen dalgaların arasında tümüyle kuşatıldıklarını sandıkları an, dini sadece **ALLAH**'a ait kılarak, "Bizi bundan kurtarırsan şükredenlerden olacağız" diye yalvarırlar.

10:23 Onları kurtarınca da yeryüzünde haksız yere taşkınlık yapmaya başlarlar. Ey insanlar, taşkınlığınız kendinize karşıdır. Dünya hayatının geçici zevkine düşkünsünüz; hâlbuki dönüşünüz bizedir ve yapmış olduğunuz her şeyi size haber veririz.

İnsanlık Bilim ve Teknolojinin Zirvesindeyken

10:24 Dünya hayatı, tıpkı şu örnek gibidir; gökten indirdiğimiz su insanların ve hayvanların yediği bitkilerin yapısına karışır. Bu durum, yeryüzünün süslenip bezendiği ve halkının da artık doğaya egemen olduklarını sandıkları ana kadar sürer. Nihayet geceleyin veya gündüzün ona emrimiz gelir. Sanki bir önceki gün hiçbir şeye sahip değilmiş gibi onu kökünden biçilmiş bir duruma sokarız. Düşünen bir toplum için ayetleri böyle açıklarız.*

10:25 **ALLAH** barış yurduna çağırır ve dilediğini doğru bir yola iletir.

Bahçe ve Cehennem

10:26 Güzel davrananlara daha fazlası vardır. Yüzlerini ne bir yoksunluk ne de bir aşağılanma duygusu kaplar. Onlar bahçe halkıdır. Orada ebedî kalıcıdırlar.

10:27 Kötülük ve günah kazananlara ise kötülüğünün aynısıyla karşılık verilir. Yüzlerini bir aşağılanma duygusu kaplar. **ALLAH**'tan başka bir koruyucuları yoktur. Yüzleri sanki karanlık geceden bir parçayla bürünmüştür. Onlar ateş halkıdır; onlar orada ebedî kalacaklardır.

---

* **10:020** "Büyük mucizelerden biri" (74:30-35) olan Kuran'ın matematiksel mucizesinin bilgisayar çağına kadar gizli tutulması Tanrı'nın bir planıdır.

* **10:024** Tanrı, elbette dünyanın sonunun gece mi yoksa gündüz mü olduğunu bilir. Ancak dünya yuvarlak olduğundan, o an geldiğinde dünyanın yarısı gece, diğer yarısı da gündüz olacaktır. Bak 4:82.

Ortak Koşulanlar Müşriklere Sahip Çıkmazlar

10:28 Onları bir araya topladığımız gün, ortak koşanlara; "Siz ve ortaklarınız haydi yerinize!" diyerek birbirlerinden ayırırız. Ortakları ise: "Siz bize hizmet etmiyordunuz" derler.*

10:29 "Bizimle sizin aranızda **ALLAH** tanıktır ki, biz sizin hizmet etmenizden habersizdik."

10:30 İşte orada her can, geçmişte yapmış olduğunu bulur. Gerçek Mevla'ları olan **ALLAH**'a döndürülürler. Uydurdukları ise kendilerinden uzaklaşıp kaybolur.*

Müşrikler Tanrı'ya İnanıyorlar

10:31 De ki: "Size gökten ve yerden kim rızık veriyor? İşitme ve görme duyularınızı kim kontrol ediyor? Ölüden diriyi, diriden ölüyü kim çıkarıyor? Tüm işleri kim yönetiyor?" "**ALLAH**" diyecekler. De ki: "Öyleyse neden erdemli davranmıyorsunuz?"

10:32 İşte Gerçek Rabbiniz **ALLAH** budur. Öyleyse gerçeği terk ettikten sonra sapıklıktan başka ne kalır? Nasıl da çevriliyorsunuz?

10:33 Yoldan çıkmış olanların onaylamayacağına dair Rabbinin sözü işte böyle gerçekleşir.

Ortak Koştuğunuz Peygamberler ve Din Adamları

10:34 De ki: "Ortaklarınızdan hangisi yaratmayı başlatıp tekrarlayabilir?" De ki: "**ALLAH** yaratmayı başlatır ve onu tekrarlar. Nasıl da çevriliyorsunuz?"

10:35 De ki "Ortaklarınızdan hangisi gerçeğe ulaştırabilir?" De ki: "**ALLAH** gerçeğe ulaştırır. Gerçeğe ulaştıran mı uyulmaya daha yaraşır, yoksa gerçeğe ulaştırılmadıkça gerçeği bulamayan mı? Ne biçim hüküm veriyorsunuz?"

10:36 Onların çoğu, ancak zanna uyarlar. Zan ise gerçeğin yerini tutamaz. **ALLAH** onların yaptıklarını Bilendir.

Bilgisini Kavramadıkları Kuran'ı Eleştiren Fanatikler

10:37 Bu Kuran, **ALLAH**'tan başkası tarafından düzenlenen bir kitap değildir. Ancak kendisinden öncekileri onaylayan ve yasaların (kitap) detaylı bir açıklamasıdır. Bunda kuşkunuz olmasın; evrenlerin Rabbindendir.

---

* **10:028-**29 Peygamberleri ve erdemli kişileri Allah'a ortak koşanlar ve onların şefaatini umanlar aslında onlara kulluk etmiyorlar. Zira onlar böyle bir şeyi onaylamadıkları gibi haberleri bile olmaz. Müşrikler, sapkının arzusunu yerine getirdikleri için nihayette sapkına kulluk etmiş olurlar. 16:60; 40:74; 36:60.

* **10:030** Müminler sadece Tanrı'yı mevla (efendi/koruyucu) edinir. Bak 2:286.

10:38 "Onu uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Doğru sözlüler iseniz, buna benzer bir sure getirin ve **ALLAH**'tan başka çağırabildiklerinizi çağırın."
10:39 Hayır, onlar bilgisini kavramadan ve asıl anlamına ulaşmadan onu yalanladılar. Kendilerinden öncekiler de böyle yalanladı. Zalimlerin sonuna dikkatle bak.
10:40 Onlardan kimi bunu onaylar, kimi de onaylamaz. Rabbin bozgunculuk yapanları daha iyi bilir.
10:41 Seni yalanlarlarsa de ki: "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız ise size! Siz benim yaptığımdan sorumlu değilsiniz, ben de sizin yaptığınızdan sorumlu değilim."
10:42 Onlardan seni dinleyenler de var; akıllarını kullanmayan sağırlara sen mi işittireceksin?
10:43 Onlardan sana bakanlar da var; görüşü olmayan körleri sen mi doğruya ileteceksin?
10:44 **ALLAH** insanlara hiç zulmetmez; ancak insanlar kendi kendilerine zulmederler.
10:45 Onları topladığımız gün, sanki gündüzden bir an kadar kalmışlar gibi birbirlerini tanırlar. **ALLAH** ile karşılaşmayı yalanlayanlar kaybedenlerdir. Doğruyu da bulmamışlardır.
10:46 Onlara söz verdiklerimizin bir kısmını sana göstersek de veya canını alsak da, onların son dönüş yeri bizedir. Sonra **ALLAH** onların yaptıkları her şeye de tanıktır.

Her Topluma

10:47 Her bir toplum için bir elçi vardır. Elçileri geldiği zaman adaletle yargılanırlar ve hiç zulmedilmezler.*
10:48 "Bu söz ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

Elçinin Hiçbir Gücü Yoktur

10:49 De ki: "**ALLAH**'ın dilemesi dışında, ben kendime dahi ne bir zarar ne de bir yarar verme gücüne sahip değilim. Her toplumun bir süresi vardır. Süreleri bitince ne bir an geciktirilir ne de öne alınırlar.
10:50 De ki: "O'nun azabı ister gece veya gündüz gelsin, ama neden suçlular o konuda acele içindedirler?"
10:51 "Gerçekleştikten sonra mı onu onaylayacaksınız? Öyleyse neden onu şimdi çabuk isteyip duruyorsunuz?"
10:52 Sonra zulmedenlere: "Ebedî azabı tadın" denir, "Kazandığınızdan başka bir karşılık mı bekliyordunuz?"

---

* **10:047** Bak 16:36.

10:53 "Bu sahiden doğru mudur?" diye senden haber bekliyorlar. De ki: "Elbette, Rabbime andolsun o gerçektir ve siz onu engelleyemezsiniz!"

Gerçeği Onaylamanın Değeri

10:54 Zulmetmiş bir can yeryüzündeki her şeye sahip olsa, onu fidye olarak vermek isteyecektir. Azabı gördüklerinde derin pişmanlık duyacaklar. Adaletle yargılanacaklar ve onlara zulmedilmeyecektir.
10:55 Göklerde ve yerde olanlar elbette **ALLAH**'ındır. **ALLAH**'ın sözü tamamıyla gerçektir; fakat onların çoğu bilmez.
10:56 O diriltir ve öldürür. O'na döndürüleceksiniz.
10:57 Ey halk, Rabbinizden size bir öğüt, gönülleri sıkan her şeye karşı bir şifa, gerçeği onaylayanlara bir yol gösterici ve bir rahmet gelmiş bulunuyor.*
10:58 De ki: "Sadece, **ALLAH**'ın lütfu ve rahmetiyle sevinsinler. Bu, topladıkları her şeyden daha hayırlıdır."

Mezheplerin Besinlerle İlgili Uydurduğu Haramlar

10:59 De ki: "**ALLAH**'ın size indirdiği rızıkların bir kısmını helal, bir kısmını da haram ettiğinizi görmez misiniz?" De ki: "**ALLAH** mı size izin verdi, yoksa **ALLAH**'a iftira mı ediyorsunuz?"*
10:60 **ALLAH** adına yalan uyduranlar diriliş gününü düşünmezler mi? **ALLAH** insanlara karşı bol lütuf sahibidir; ancak onların çoğu şükretmez.

Her An Tanrı'yı Hissetmek ve Mutluluk

10:61 Ne durumda bulunursanız bulunun, Kuran'dan ne okursanız okuyun, hangi işi yaparsanız yapın, siz onlarla uğraşırken biz mutlaka size tanık oluruz. Göklerde ve yerde bulunan bir atom ağırlığı bile Rabbinin kontrolünün dışına çıkamaz. Atomdan da küçük olsun büyük olsun, her şey apaçık bir kitapta kayıtlıdır.
10:62 **ALLAH**'ın dostları için ne bir korku vardır, ne de üzülürler.*
10:63 Onlar ki, gerçeği onayladılar ve erdemli davrandılar.

---

* **10:057** Ayetteki "şifa" kelimesini bağlamından koparan muskacılar Kuran ayetlerini cahil halka aspirin gibi satmaktadırlar.

* **10:059-**60 Tanrı'nın yasaklamadığını yasaklayıp onu Tanrı'ya yakıştırmak şirktir. Kuran'a göre bunu yapan din adamları ve onları izleyenler Tanrı'nın baş düşmanlarıdır. Örneğin; son zamanlara kadar mollalar, İran halkına pulsuz balıkları yemeyi haram etmişlerdi. Türkiye'deki bazı din adamları da istakoz, midye, yengeç, karides dâhil birçok besin maddesini haram kılarak bu yalanlarını elçisi yoluyla Tanrı'ya yakıştırıyorlar. Bak: 6:145-155.

* **10:062-**64 Kuran, çeşitli testlerden geçtikten sonra gerçeği onaylayanlar için hem bu dünya hayatında ve hem de ahiret hayatında mutluluk garantiler.

10:64 Dünya hayatında da ahirette de mutluluk onlarındır. **ALLAH**'ın verdiği sözler (*kelimat*) değişmez. İşte bu, en büyük zaferdir.

10:65 Sözleri seni üzmesin. Üstünlük tümüyle **ALLAH**'a aittir. O İşitendir, Bilendir.

10:66 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. **ALLAH**'tan başkalarına yalvaranlar aslında koştukları ortakları izlememektedirler. Onlar sadece tahmin yürütüyorlar ve sadece saçmalıyorlar.

10:67 O ki geceyi sizin dinlenmeniz için elverişli, gündüzü de aydınlık kıldı. Dinleyen bir topluluk için bunda deliller vardır.

10:68 "**ALLAH** çocuk edindi!" dediler. O bundan çok yücedir. O, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Sizin bu konuda hiçbir kanıtınız yoktur. **ALLAH** hakkında bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?

10:69 De ki: "**ALLAH** hakkında yalan uyduranlar başarıya ulaşamazlar."

10:70 Dünyada paylarını alırlar, sonra dönüşleri bizedir. Sonra da inkârlarından ötürü onlara şiddetli azabı tattırırız.

Nuh

10:71 Onlara Nuh'un tarihini anlat. Halkına şunları demişti: "Ey halkım, durumum ve **ALLAH**'ın ayetlerini hatırlatmam size ağır geldiyse, ben **ALLAH**'a güveniyorum. Ortaklarınız ve liderlerinizle birlikte toplanın, pişman olmayacağınız son kararınızı alın ve bekletmeden bana karşı uygulayın."

10:72 "Yüz çevirirseniz, hâlbuki ben sizden herhangi bir ücret istememiştim. Benim ücretim ancak **ALLAH**'ın üzerinedir. Müslümanlardan olmakla emredildim."

10:73 Onu yalanladılar. Bunun üzerine onu ve gemide onunla beraber olanları kurtardık. Onları yöneticiler yaptık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise boğduk. Uyarılanların akıbetine dikkat et.

İnsanlar İşledikleri İlk Günahta Israr Ediyorlar

10:74 Sonra onun ardından, elçiler gönderdik, halklarına apaçık deliller getirdiler. Geçmişte yalanlamış bulundukları gerçekleri onaylayacak değillerdi. Azgınların kalplerini böyle damgalarız.

Musa ve Harun Firavuna Mesajı İletiyor

10:75 Sonra onların ardından Musa ve Harun'u Firavuna ve konseyine mucizelerimizle gönderdik. Fakat büyüklük tasladılar ve suçlu bir topluluk oldular.

10:76 Tarafımızdan kendilerine gerçek gelince, "Bu apaçık bir büyüdür" dediler.

10:77 Musa, "Size gelen gerçeği böyle mi nitelendiriyorsunuz? Bu bir büyü müdür? Oysa büyücüler başarıya ulaşamaz."
10:78 Dediler: "Sen, yeryüzünde büyüklük ikinize kalsın diye, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden bizi çevirmek için mi bize geldin? Biz sizi asla onaylamayız!"
10:79 Firavun, "Tüm uzman büyücüleri bana getirin!" dedi.
10:80 Büyücüler gelince, Musa onlara, "Ne atacaksanız atın!" dedi.
10:81 Onlar atınca, Musa: "Sizin bu getirdiğiniz bir büyüdür. **ALLAH** elbette onu boşa çıkaracaktır. **ALLAH** bozguncuların işlerini düzeltmez" dedi.*
10:82 **ALLAH** sözleriyle hakkı gerçekleştirir. Suçlular hoşlanmasa da…

Firavun Irkçı Bir Despottu

10:83 Firavun ve erkanının işkence ve baskısından korktukları için Musa'yı, halkından ancak bir kaç kişi onayladı. Firavun, yeryüzünde haddi çok aşan bir zorba idi.
10:84 Musa: "Ey halkım, eğer gerçekten **ALLAH**'ı onaylamış ve O'na teslim olmuş iseniz O'na güvenin."
10:85 Dediler ki: "**ALLAH**'a güvendik. Rabbimiz, bizi zalim halkın baskısına maruz bırakma."
10:86 "Rahmetinle bizi inkârcı halktan kurtar."

Baskı Dönemlerinde Evleri Toplanma Merkezleri Olarak Kullanın

10:87 Musa'ya ve kardeşine: "Halkınız için Mısır'da evler hazırlayın. Evlerinizi odak noktası yapın ve namazı gözetin. Gerçeği onaylayanları müjdeleyin" diye vahyettik.

Zalimlere Beddua

10:88 Musa dedi ki: "Rabbimiz, sen Firavun ve konseyine dünya hayatında lüks ve mal verdin. Rabbimiz, senin yolundan saptırsınlar diye mi? Rabbimiz, onların mallarını silip süpür ve acı azabı görünceye kadar gerçeği onaylamasınlar diye kalplerini katılaştır."*
10:89 Dedi ki: "İkinizin duası kabul edilmiştir. Doğru olun ve bilmeyenlerin yolunu izlemeyin."

Artık Çok Geç

10:90 İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun ve ordusu ise küs-

---

* **10:081** Büyünün tanımı için bak: 7:116-117.
* **10:088** Zulüm görenler bedduada bulunabilir. Bak 4:148.

tahça ve düşmanca arkalarına düştü. Boğulmak üzereyken, "İsrailoğullarının onayladığından başka tanrı olmadığını onayladım, ben Müslümanım" dedi.

10:91 "Çok geç! Daha önce başkaldırmış ve bozgunculardan olmuştun."

10:92 "Senden sonraki kuşaklara ibret olman için bugün senin cesedini koruyacağız. Ne var ki insanların çoğunluğu işaretlerimizden habersizdirler."*

10:93 İsrailoğullarına onurlu bir yer bağışladık ve onlara güzel rızıklar verdik. Fakat, kendilerine ilim geldikten sonra ayrılığa düştüler. Rabbin, diriliş günü, ayrılığa düştükleri konuda aralarında hüküm verecektir.

Kuşkun Varsa Araştır, Bilenlerden Sor

10:94 Sana indirdiğimiz hakkında bir kuşkun varsa, kitabı önceden okumuş olanlara sor. Sana Rabbinden gerçek gelmiş bulunuyor. Şüphecilerden olma.

10:95 Sakın, **ALLAH**'ın ayetlerini yalanlayanlardan olma. Yoksa kaybedenlerden olursun.

10:96 Rabbinin kararıyla mahkûm edilenler gerçeği onaylamazlar.

10:97 Acı azabı görünceye kadar onlara her çeşit mucize gelse bile...

Gerçeği onaylayan Toplumlar Refah ve Huzur İçinde Olurlar

10:98 Gerçeği onaylaması kendine yarar vermeyen bir toplum olsaydı bile Yunus halkı onun istisnası olurdu. Gerçeği onayladıkları zaman, bu dünya hayatındaki aşağılayıcı azabı kendilerinden kaldırdık. Bir süreye kadar onları nimetlerle yaşattık.

10:99 Rabbin dileseydi, yeryüzündekilerin hepsi gerçeği onaylardı. Öyleyse, sen mi halkı onaylamaları için zorlayacaksın?*

10:100 Hiçbir kişi **ALLAH**'ın izni olmadan gerçeği onaylayamaz ve O, akıllarını kullanmayanları rezilliğe mahkûm eder.

10:101 De ki: "Göklerde ve yerde neler var, bir bakın! Gerçeği onaylamayan bir topluma deliller ve uyarılar kâr etmez."

10:102 Kendilerinden öncekilerin yaşadığı günlerin bir benzerini mi bekliyorlar? De ki: "Bekleyin, ben de sizinle birlikte beklemekteyim."

---

* **10:092** Tanrı, Mısırlılara verdiği özel bir mumyacılık bilgisiyle Firavunların cesedini korumuştur. Firavunun mumyalanmış cesedi bugün Kahire Müzesinde sergilenmektedir.

* **10:099-101** Tanrı bizim ilk kararımıza karışmaz. İnkâr etmeye karar verenler, belli bir yaştan sonra, Tanrı'nın koyduğu doğal yasaya göre anlayışsızlığa ve bağnazlığa mahkum olurlar. Bak 13:11; 18:29; 42:13; 46:15; 57:22.7

Zafer Garantisi

10:103 Sonunda elçilerimizi ve gerçeği onaylayanları kurtarırız. Evet, gerçeği onaylayanları kurtarmak bizim değişmez bir yasamızdır.

10:104 De ki: "Ey halk, dinimden bir kuşku duyuyorsanız, bilesiniz ki, sizin **ALLAH**'tan başka hizmet ettiğiniz kimselere hizmet etmem. Ben yalnızca, sizin canınızı alan **ALLAH**'a hizmet ederim. Gerçeği onaylayanlardan olmakla emredildim."

10:105 Ve: "Tektanrıcı olarak dine yönel; ortak koşanlardan olma."

10:106 "**ALLAH**'ı bırakıp, sana yarar ve zarar veremeyenleri çağırma. Böyle yaparsan o zaman zalimlerden olursun."

Tüm Güç ve Otorite Tanrı'nın Elindedir

10:107 **ALLAH** sana bir zarar dokundurursa O'ndan başka onu ortadan kaldıracak yoktur. Senin için bir iyilik dilerse de, O'nun lütfunu geri çevirecek yoktur. Kullarından dilediğine bunu verir. O, Bağışlayandır, Rahimdir.

10:108 De ki: "Ey halk, Rabbinizden size gerçek gelmiş bulunuyor. Kim yola gelirse kendisi için yola gelmiş olur, kim de saparsa kendi zararına sapar. Ben sizden sorumlu değilim."

10:109 Sana vahyedileni izle; **ALLAH** hüküm verinceye kadar sabret. O, hüküm verenlerin en iyisidir.

Onbir

HUD

11:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

11:1 A1L30R200. Öyle bir kitaptır ki, Bilge ve her şeyden Haberdar biri tarafından ayetleri sağlamlaştırılmış ve sonra da açıklanıp detaylanmıştır.*

Kuran: Uyarıcı ve Müjdeci

11:2 Ki **ALLAH**'tan başkasına hizmet etmeyesiniz. Kuşkusuz ben, O'ndan size bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.

11:3 Rabbinizin bağışlamasını dileyip O'na tövbe etmelisiniz. O zaman, sizi belli bir süreye kadar güzelce geçindirir ve lütfu hakkeden herkese lütfundan verir. Dönerseniz, sizin için büyük günün azabından korkarım.

11:4 Dönüşünüz **ALLAH**'adır. O her şeye Gücü Yetendir.

11:5 Onlar, göğüslerindekini bilinç altına itip O'ndan gizlemek isterler. İyi bilin ki elbiselerini büründükleri zaman dahi onların gizlediklerini ve açıkladıklarını bilir. O, gizli düşünceleri bilendir.

Her şey Büyük Bir Plana Göredir

11:6 Yeryüzünde hiçbir yaratık yoktur ki rızkı **ALLAH** tarafından garanti edilmesin. Onların konaklarını ve uğrak yerlerini bilir. Tüm bunlar apaçık bir kitaptadır.*

11:7 O, hanginizin daha iyi iş yaptığını test etmek için gökleri ve yeri

---

* **11:001** Kuran'ın ayetlerde ve aralarındaki ilişkilerde verilen detaylar o kadar çok ki, sürekli olarak yenilerini keşfediyoruz. Örneğin, 46:15; 31:14; 22:5; 23:14; 16:58-59 ve17:31 ayetleri doğadaki ayetler ışığında incelediğinde kürtaj gibi bir konuya aydınlık getiriyor. Hırsızların "ellerinin kesilmesini" öğütleyen ayet (5:38), "kesmek" kelimesinin kullanıldığı diğer ayetlerin ışığında değerlendirildiğinde esnek bir ceza hukuku ile karşılaşılır. Din adamları tarafından hep "kadınları dövün" biçiminde anlaşılan ayet Kuran'ın kendi açıklamasıyla incelendiği vakit farklı bir tablo çıkarıyor. "Gizlenen" adlı suredeki 74:30 ayetinin işaret ettiği matematiksel ve lengüistik detaylar kitaplar dolduracak boyutta…

* **11:006** Cehalet, savaş, tembellik, tekelcilik, bencillik, doğayı hor kullanma, savurganlık, kayırmacılık, yağmacılık, diktatörlük ve haksızlığa göz yumma gibi sapkın davranışların bir sonucudur açlık ve kıtlık. Tanrı'nın emirlerini uygulayan toplumlar aç kalmazlar. Ayrıca bak 17:31.

altı günde yaratandır. Egemenliği suyun üzerinde idi. Buna rağmen, kâfirlere, "Siz ölümden sonra diriltileceksiniz" desen, kâfirler, "Bu, ancak açık bir büyüdür (kandırıcı bir sözdür)" diyeceklerdir.*

11:8 Onlardan azabı belli bir süre için ertelesek, "Onu tutan nedir?" derler. Doğrusu, onlara geldiği gün, kendilerinden geri çevrilemez ve alay ettikleri şey kendilerini kuşatacaktır.

11:9 İnsana kendimizden bir rahmet tattırsak ve sonra ondan çekip alsak, umutsuzlaşır, nankörleşir.

11:10 Kendisine dokunan zararlardan sonra ona nimetler tattırsak, "Kötülükler benden gitti" der. Bu kez sevinçlidir, kibirlidir.

11:11 Sabredenler ve erdemli işler yapanlar için ise bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

11:12 "Ona bir hazine, yahut onunla birlikte bir melek inmeli değil miydi?" dedikleri için neredeyse göğsün daralacak ve sana vahyedilenin bir kısmını terk edeceksin. Sen yalnız bir uyarıcısın; **ALLAH** her şeyi kontrol edendir.

Kuran: Taklidi İmkansız

11:13 "Onu o uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Haydi ona benzer, uydurulmuş on sure getirin. **ALLAH**'tan başka tüm dostlarınızı da çağırın, doğru sözlülerseniz!"*

11:14 Size cevap veremedilerse bilesiniz ki o **ALLAH**'ın bilgisiyle indirilmiştir ve O'ndan başka tanrı yoktur. Artık Müslüman olacak mısınız?

11:15 Kim dünya hayatını ve lüksünü ararsa, yaptıklarının karşılığını orada tam öderiz ve onlar orada hiçbir eksikliğe uğratılmazlar.

11:16 Bunlar için ahirette, yalnız ateş vardır. Yaptıklarının hepsi orada boş çıkmıştır. Bütün yaptıkları geçersizdir.

Musa'nın Kitabında da 19 Kodu

11:17 Daha önce Musa'nın kitabı bir önder ve rahmet iken, şimdi Rab'lerinden gelen bir tanığın ilettiği kesin bir kanıta sahip olanlar var ya işte onlar onu onaylarlar. Hangi grup onu inkâr ederse yeri ateştir. Ondan hiçbir kuşkun olmasın. O, Rabbinden ge-

---

* **11:007** Altı gün ifadesi, karşılaştırma imkânı sağlayan bir birimdir. Örneğin, tüm galaksiler sisteminin iki günde yaratılmasına karşın yerkürenin dört günde yaratıldığını öğreniyoruz (41:10-12). Kuran'da zaman mutlak değil, görelidir (32:5 ve 70:4). Yeryüzü önceleri suyla kaplıydı; karalar daha sonra belirdi.

* **11:013** Kuran'ın matematiksel sistemi taklit edilemez.

len bir gerçektir. Ne var ki halkın çoğunluğu gerçeği onaylamaz.*

Tanrı Adına Din Uyduran Papazlar, Rahipler, Mollalar

11:18 Uydurmaları **ALLAH**'a yakıştırandan daha zalim kim olabilir? Onlar Rab'lerinin huzuruna çıkarılır ve tanıklar: "İşte Rab'leri hakkında yalan uyduranlar bunlardır!" diyecekler. **ALLAH**'ın laneti zalimleredir.

11:19 Onlar ki **ALLAH**'ın yolundan alıkoyarlar ve onu çarpıtmak isterler. Onlar ahireti de inkâr ederler.

11:20 Onlar, yeryüzünde kaçamazlar ve **ALLAH**'tan aşağı dost ve sahipleri yoktur. Onlar için azap katlanır. Çünkü onlar işitemediler, göremediler.

11:21 Onlar, kişiliklerini yitirenlerdir. Uydurdukları şeyler bile kendilerini terk edip kaybolmuştur.

11:22 Hiç kuşku yok ki, ahirette en çok kaybedenler onlardır.

Gerçeği onaylayanlar

11:23 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar ve Rab'lerine gönülden boyun eğenler ise bahçe halkıdır. Onlar orada ebedî kalıcıdır.

11:24 Her iki grubun örneği, kör ve sağır olan biri ile gören ve işiten biri gibidir. Durumları bir midir? Öğüt almaz mısınız?

Nuh ve Aristokrat İnkârcılar

11:25 Nuh'u halkına gönderdik: "Ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım"

11:26 "**ALLAH**'tan aşağısına hizmet etmeyin. Acı bir günün azabına uğramanızdan korkarım."

11:27 Halkından inkâr eden ileri gelenler, "Seni sadece bizim gibi bir insan olduğunu görüyoruz ve aramızdaki sığ görüşlü ayak takımının dışında kimsenin seni izlemediğini görüyoruz. Sizin bizden herhangi bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Tersine, biz sizin yalancı olduğunuzu sanıyoruz" dediler.

11:28 Dedi ki: "Ey halkım, ya ben Rabbimden gelen kesin bir kanıta sahip isem ve bana bir rahmet vermiş de bunlar gözünüze görünmüyorsa? Siz onu istemezken sizi ona biz mi zorlayacağız?"

11:29 "Ey halkım, buna karşılık sizden herhangi bir para istemiyorum. Ücretim ancak **ALLAH**'tan gelir. Gerçeği onaylayanları da kovamam; onlar, Rab'leriyle karşılaşacaklar. Fakat, sizi cahillik eden bir topluluk olarak görüyorum."

---

* **11:017** "Kesin kanıt" anlamına gelen "*Beyyine*" kelimesi Kuran boyunca 19 kez geçer. Musa'nın kitabı da aynen Kuran gibi 19 kodu üzerine kurulu matematiksel bir yapıya sahipti (Bak: 46:10). Bu konudaki deliller için "Üzerinde 19 Var" adlı kitabımıza bakabilirsiniz.

11:30 “Ey halkım, onları kovarsam **ALLAH**’a karşı kim bana yardım edecek? Düşünmez misiniz?“

Tüm Güç Tanrı’ya Aittir

11:31 “**ALLAH**’ın hazinelerinin yanımda olduğunu söylemiyorum, gizliyi bilmiyorum, melek olduğumu da ileri sürmüyorum. Gözlerinizin horladığı kimselere **ALLAH**’ın bir iyilik bağışlamayacağını da söylemiyorum. Onların gizli düşüncelerini **ALLAH** daha iyi bilir. Aksi taktirde zalimlerden olurum.”

11:32 Dediler ki: “Ey Nuh, sen bizimle tartıştın ve bizimle tartışmayı uzattın. Doğru sözlü isen haydi bizi tehdit ettiğin şeyi getir bakalım.”

11:33 Dedi ki: “Onu, dilerse, sizin başınıza ancak **ALLAH** getirebilir. Siz engel olamazsınız.”

11:34 “**ALLAH** azmanızı dilemişse, ben size öğüt vermek istesem de size o öğüdümün bir yararı olmayacaktır. O’ dur Rabbiniz ve siz O’na döndürüleceksiniz.”

11:35 “Bunu o uydurdu“ mu diyorlar? De ki: “Onu ben uydurmuş isem, suçumdan ben sorumlu olacağım ve sizin işlediğiniz suçlarla da benim bir ilişkim yok.”

11:36 Nuh’a vahyedildi: “Şu ana kadar gerçeği onaylamış olanların dışında artık halkından hiç kimse onaylamayacaktır. Onların tavırları seni üzmesin.”

11:37 “Gözetimimiz altında vahyimizle gemiyi yap. Zalimler için bana baş vurma; onlar suda boğulacaklardır.”

Tufan

11:38 Gemiyi yapıyorken, halkının ileri gelenleri her yanından geçişte onunla aşağılıyorlardı. Dedi ki: “Bizi aşağılıyorsanız, sizin bizi aşağıladığınız gibi biz de aşağılıyoruz.”

11:39 “Alçaltıcı azabın kime geleceğini ve kimin kalıcı azaba mahkûm olacağını yakında bileceksiniz.”

11:40 Nihayet emrimiz gelip de gök kaynayıp taşınca, kendisine dedik ki: “Her türden birer çifti, daha önce mahkûm edilmiş olanlar hariç, çoluk çocuğunu ve gerçeği onaylayanları ona yükle.” Kendisiyle birlikte gerçeği onaylamış olanlar zaten birkaç kişiydi.*

---

* **11:040** ve 44 Nuh’un gemisi, birbirine bağlanmış kütüklerden ibaret basit bir gemiydi (54:13). Tufan ise, Nuh’un halkıyla, Ölü Deniz bölgesiyle sınırlı idi. Gemiye alınan hayvanlar ise Nuh’a ait çiftlik hayvanlarıydı. Hikâyeci din adamları, gemiyi, tufanı ve hayvanların sayısını abartmışlardır.

11:41 Dedi ki: "Gemiye binin. Akması ve durması **ALLAH**'ın adıyladır. Rabbim çok Bağışlayandır, Rahimdir."

11:42 Gemi, onları dağ gibi dalgaların arasından geçirirken, Nuh bir kenarda ayrı duran oğluna seslendi: "Yavrum, gel bizimle birlikte bin. Kâfirlerle birlik olma."*

11:43 O ise, "Beni sudan koruması için bir tepeye sığınacağım" dedi. "Bugün **ALLAH**'ın yargısından koruyacak hiçbir şey yoktur; ancak O'nun acıdıkları hariç" dedi. Dalgalar ikisi arasından geçti; o, boğulanların arasındaydı.

11:44 Ve denildi ki: "Ey toprak suyunu yut, ey gök sen de tut." Su yatıştı, karar yerine getirildi, Cudi (*Judea*) üzerine oturdu ve "Zalimler uzak olsunlar!" dendi.

Şefaat Hikayesi

11:45 Nuh Rabbine seslendi: "Ey Rabbim, oğlum benim ailemdendir, Senin verdiğin söz ise elbette gerçektir ve Sen, yargıda bulunanların en iyisisin."

11:46 Dedi ki: "Ey Nuh, o senin ailenden olamaz. Bilmediğin bir konuda benden istekte bulunman erdemli bir tavır değildir. Cahillerden olmamanı sana öğütlerim."*

11:47 Dedi ki: "Rabbim, bilgim olmayan bir konuda sana yalvardığım için sana sığınırım. Beni bağışlamaz ve bana acımazsan kaybedenlerden olurum."

11:48 Dendi ki: "Ey Nuh, sana ve seninle birlikte olan uluslara bizden barış ve bereketlerle in. Ayrıca öyle uluslar var ki onları bir süre yaşatacağız ve sonra onlara bizden acı bir azap dokunacaktır."

11:49 Bunlar, sana vahyettiğimiz metafizik haberleridir. Ne sen, ne de senin halkın bundan önce onları bilmezdi. Sabret. Sonuç, erdemlilerindir.

Hud ve Ad Halkı

11:50 Ad halkına da kardeşleri Hud'u… Dedi ki: "Ey halkım, **ALLAH**'a hizmet edin. O'ndan başka tanrınız yoktur. Siz ancak uyduruyorsunuz."

11:51 "Ey halkım, buna karşılık olarak sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, beni ilk yaratandan başkasına düşmez. Aklınızı kullanmıyor musunuz?"

---

* **11:042** Nuh'un yaşı düşünülürse oğlunun çocuk olmadığı anlaşılır.

* **11:046** Şefaat, halkı putperestliğe saptırmak için Sapkının etkili bir oltasıdır. Halbuki, ne İbrahim babasına, ne Nuh oğluna, ne de Muhammed peygamber amcalarına yardım edemedi (2:48,123,254; 6:70,94; 7:53; 9:80; 10:3; 39:44; 43:86; 74:48; 82:17-19).

11:52 “Ey halkım, Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O’na yönelin ki gökten üzerinize bol rahmet yağdırsın, gücünüze güç katsın. Suçlular olarak yüz çevirmeyin!“

11:53 Dediler ki: “Ey Hud, sen bize kesin bir kanıt ile gelmedin. Biz, sırf senin sözünle dinimizi bırakacak değiliz, seni onaylayacak değiliz.”

11:54 “Senin tanrılarımızdan biri tarafından çarpıldığını söyleriz,” Dedi ki: “**ALLAH**’ı tanık tutuyorum, siz de tanık olun ki ben uzağım sizin ortak koştuğunuz...“

11:55 “O’ndan başkalarından. Haydi, topunuz birleşip bana karşı plan hazırlayın. Hiç de beklemeyin.”

11:56 “Ben, Rabbim ve Rabbiniz olan **ALLAH**’a güvendim. O’nun kontrol etmediği hiçbir yaratık yoktur. Rabbim dosdoğru yolun üzerindedir.”

11:57 “Yüz çevirirseniz, artık ben, kendisiyle gönderildiğim mesajı size bildirdim. Rabbim yerinize başka bir halk geçirecek ve siz O’na hiçbir zarar veremezsiniz. Benim Rabbim her şeyi Gözetip Kontrol Edendir.”

11:58 Emrimiz gelince Hud’u ve beraberindeki gerçeği onaylayanları bizden bir rahmetle kurtardık. Onları dehşetli bir azaptan kurtardık.

11:59 İşte Ad halkı böyleydi. Rab’lerinin ayetlerini reddettiler, elçilerine isyan ettiler ve her inatçı zorbanın emrini izlediler.

11:60 Bunun üzerine, hem dünya hayatında ve hem diriliş gününde bir lanete uğradılar. Kısacası, Ad halkı, Rab’lerine karşı çıktı. Hud’un halkı Ad yok olmuştur.

Salih, Semud Halkına Tüm Elçilerin ve Gerçeği onaylayanların Ortak Mesajını İletiyor

11:61 Semud’a da kardeşleri Salih’i… Dedi ki: “Ey halkım, **ALLAH**’a hizmet edin, O’ndan başka tanrı yoktur. Sizi yerden çıkarıp yaratan, sizi oraya yerleştiren O’dur. Öyleyse O’ndan bağışlanma dileyin ve sonra O’na yönelin. Kuşkusuz Rabbim Yakındır, Yanıtlayandır.”

11:62 Dediler ki: “Ey Salih, sen bundan önce, aramızda popüler bir umut kaynağıydın. Atalarımızın hizmet etmiş olduklarından sen şimdi bizi men mi ediyorsun? Biz, senin bizi çağırdığın şeylerden kuşku içindeyiz.”

11:63 Dedi ki: “Ey halkım, ya ben Rabbimden kesin bir delile sahipsem ve kendisinden bana rahmet vermişse? O’na isyan edecek

olursam beni **ALLAH**'tan kim kurtarabilir? Siz ancak benim kayıplarımı arttırabilirsiniz."

11:64 "Ey halkım, **ALLAH**'ın bu devesi sizin için bir ayettir. **ALLAH**'ın toprağında bırakın otlansın. Ona kötülük dokundurmayın. Yoksa sizi yakın bir azap yakalar."

11:65 Fakat, onu işkenceyle kestiler. "Yurdunuzda yaşamanız için üç gününüz var. Bu, yalan olmayan bir sözdür!" dedi.

11:66 Emrimiz gelince, Salih'i ve beraberinde gerçeği onaylamış olanları bizden bir rahmet ile o günün rezilliğinden kurtardık. Rabbin, kuşkusuz Güçlü ve Üstündür.

11:67 Zalimleri korkunç bir ses yakaladı, yurtlarında çöküp kaldılar.

11:68 Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Doğrusu Semud (halkı) Rab'lerine karşı geldi; Semud yok olup gitti.

İbrahim ve Lut

11:69 Elçilerimiz İbrahim'e müjdeyi götürdüklerinde "Selam!" (Barış olsun) dediler. O da "Selam!" dedi ve hemen (onlara) kızartılmış bir buzağı sundu.

11:70 Ellerinin ona uzanmadığını görünce, durumlarını beğenmedi; içine bir korku düştü. "Korkma" dediler, "Biz Lut'un halkına gönderilmiş bulunuyoruz."

11:71 Ayakta duran karısı gülünce biz de ona İshak'ı ve İshak'ın ardından Yakup'u müjdeledik.

11:72 "Vay başıma gelenler!" dedi, "Ben bir yaşlı kadın ve kocam da ihtiyar bir adam iken çocuk mu doğuracağım? Bu çok garip bir şey!"

11:73 "**ALLAH**'ın işine mi şaşıyorsun" dediler, "**ALLAH**'ın rahmeti ve bereketi sizin üzerinizedir ey ev halkı. O Övgüye En Layıktır, Yücelerin Yücesidir."

11:74 İbrahim'den korku gidip kendisine bu müjde verilince Lut halkı hakkında bizimle tartışmaya başladı.

11:75 Doğrusu, İbrahim çok yumuşak, çok duygulu ve sürekli yönelen biriydi.

11:76 "Bundan vazgeç İbrahim. Rabbinin emri gelmiş bulunuyor; onlar önlenemez bir azaba mahkûm olmuşlardır."

Homoseksüel Azgınlık Kınanıyor

11:77 Elçilerimiz Lut'a gelince, onlara kötü davranıldı. Bu durum canını sıktı ve "Zor birgün olacak" dedi.

11:78 Halkı koşarak oraya geldiler; günah işlemeyi adet haline getirmişlerdi. "Ey halkım, işte kızlarım, onlar sizin için daha temiz-

dir. **ALLAH**'ı sayın, konuklarım önünde beni rezil etmeyin. İçinizde aklı başında bir adam yok mu?" dedi.

11:79 "Bilirsin ki senin kızlarına bizim bir ihtiyacımız yok. Sen bizim ne istediğimizi iyi bilirsin" dediler.*

11:80 "Keşke size gücüm yetseydi veya güçlü dostlara sahip olsaydım" dedi.

11:81 "Ey Lut" dediler, "Biz, Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana dokunamazlar. Aileni gecenin bir anında yürüyüşe çıkart, sizden hiç kimse geriye bakmasın; fakat senin karın istisna. Ötekilerin başına gelecek olanlar onun da başına gelecektir. Onların belirlenmiş zamanı sabahtır. Sabah yakın değil mi?"

11:82 Emrimiz gelince onun üstünü altına getirdik, üzerlerine sertleşmiş kat kat taş yağdırdık.

11:83 Zalimleri bulsun diye Rabbin tarafından belirlenmiş…

Şuayb: Halkını Ekonomik ve Sosyal Reforma Çağırıyor

11:84 Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı… Dedi ki: "Ey halkım, **ALLAH**'a hizmet edin, O'ndan başka tanrınız yoktur. Ölçüyü tartıyı eksik tutmayın. Sizi refah içinde görüyorum ve sizin için, kuşatıcı bir günün azabından korkuyorum."

11:85 "Ey halkım, ölçüyü ve tartıyı adaletle tam uygulayın. Halkın hakkını eksik vermeyin ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak kötülük işlemeyin."

11:86 "Gerçeği onaylıyorsanız, **ALLAH**'ın bıraktığı, sizin için daha iyidir. Ben sizin üzerinize bekçi değilim."

11:87 Dediler ki: "Şuayb, atalarımızın hizmet etmiş olduklarından veya ticaretimizi dilediğimiz gibi çevirmekten vazgeçmemizi senin namazın mı gerektiriyor? Sen aslında yumuşak huylusun, akıllısın."*

11:88 "Halkım" dedi, "Bakın, ya ben Rabbimden kesin bir kanıta sahip isem ve bana kendisinden güzel bir nimet bağışlamışsa?… Sizi bazı şeyleri yasaklamam, size zıt gitmek istediğim için değildir. Ben sadece gücüm yettiğince bir reform gerçekleştirmek istiyorum. Başarım ancak **ALLAH**'tandır. O'na güvendim ve O'na yöneliyorum."

11:89 "Halkım, bana karşı çıkışınız, sakın sizi Nuh halkının veya Hud

---

* **11:079** Burada söz konusu edilen homoseksüellerin, doğadışı davranışlarından alenen övünç duyduklarına ve hemcinslerini küstahça rahatsız ettiklerine dikkat ediniz.

* **11:087** Gereği gibi gözetilen namaz, kötülükten alıkoyar (29:45).

halkının, yahut Salih halkının başına gelenler gibi bir felakete uğratmasın. Üstelik, Lut halkı sizden pek uzakta değil."

11:90 "Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O'na tövbe edin. Kuşkusuz Rabbim Rahimdir, Sevendir."

11:91 "Şuayb" dediler, "Senin söylediklerinin birçoğunu anlamıyoruz. Üstelik biz, seni aramızda güçsüz görüyoruz. Kabilen olmasaydı seni taşlardık/kovardık. Senin bize karşı herhangi bir üstünlüğün yoktur."

11:92 Dedi ki: "Ey halkım, kabilem size göre **ALLAH**'tan daha mı üstündür ki O'na sırt çevirdiniz? Rabbim, sizin tüm yaptıklarınızı Kuşatandır."

11:93 "Halkım, elinizden geleni yapın; ben de yapacağım. Alçaltıcı azabın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu ileride bileceksiniz. Umutla bekleyin, ben de sizinle birlikte umutla bekliyorum."

11:94 Emrimiz gelince Şuayb'ı ve kendisiyle beraber gerçeği onaylamış olanları bizden bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri korkunç gürültü yakaladı; yurtlarında çöküp kaldılar.

11:95 Sanki orada hiç yaşamamışlar gibi… Semud, nasıl yok edildiyse, Medyen de öylece yok edildi.

Musa

11:96 Musa'yı işaretlerimizle (*ayat*) ve kesin bir yetkiyle gönderdik;

11:97 Firavun ve konseyine… Ancak onlar Firavunun buyruğuna uydular. Firavunun buyruğu ise akıllıca değildi.

11:98 Diriliş gününde halkına öncülük edip onları ateşe sokacaktır. Girdikleri yer ne kötü bir mekandır!

11:99 Burada da, ahirette de peşlerine lanet takılmıştır. Aldıkları armağan ne kötü armağandır!

Alınacak Dersler

11:100 Sana bu aktardıklarımız, o kentlerin haberlerindendir. Onlardan kimi hâlâ ayakta, kimi de biçilmiştir.

11:101 Biz onlara zulmetmedik, onlar kendi kendilerine zulmettiler. Rabbinin emri geldiği zaman, **ALLAH**'tan aşağı yalvardıkları tanrıları onları hiçbir şeyden kurtaramadı. Aslında, onların yalnızca ziyanlarını arttırdı.

11:102 İşte Rabbin, zulmetmekte olan kentleri yakaladığı zaman böyle yakalar. O'nun yakalaması acıdır, çetindir.

11:103 Ahiret azabından korkanlar için bunda bir ders vardır. Halkın toplandığı birgündür o. Tanık olunan bir gündür o.

11:104 Onu ancak sayılı bir süre için erteliyoruz.

11:105 O gün geldiği zaman, hiç kimse O'nun izni olmadan konuşamaz. Onlardan kimi talihsiz, kimi de mutludur.
11:106 Talihsizler ateştedir. Onlar orada sızlayıp inlerler.
11:107 Gökler ve yer durduğu sürece orada kalıcıdırlar; ancak Rabbin dilerse başka. Rabbin dilediğini Yapandır.
11:108 Mutluluğu hak edenler ise, gökler ve yer kaldığı sürece bahçede kalıcıdırlar. Rabbin dilerse başka. Kesintisiz bir ödüldür bu.*

İnsanlığın Büyük Trajedisi Ataları Körü Körüne Taklit Etmek

11:109 Şunların hizmet ettiklerinden hiçbir kuşkun olmasın. Aynen daha önceki atalarının hizmet ettiği gibi hizmet ediyorlar. Onların nasiplerini eksiksiz olarak kendilerine ödeyeceğiz.
11:110 Musa'ya kitabı verdik; ancak onda anlaşmazlığa düştüler. Rabbinin verilmiş bir sözü olmasaydı aralarında hüküm verilecekti. Onlar ondan kuşku içindedirler, kararsızdırlar.
11:111 Rabbin hepsinin yaptıklarının karşılığını tam olarak verecektir. O, onların yaptıklarından Haberdardır.
11:112 Emredildiğin gibi dosdoğru ol, seninle beraber yönelmiş olanlarla birlikte… Aşma ve azgınlaşma. O, sizin yaptıklarınızı Görendir.
11:113 Zalimlere sakın sempati duymayın, onları desteklemeyin, yoksa size ateş dokunur. Sizin **ALLAH**'tan aşağı dostlarınız yoktur, sonra size yardım da edilmez.

Namaz Vakitleri

11:114 Gündüzün iki ucunda, gecenin yakın kısmında namazı gözet. İyilikler kötülükleri silip götürür. Bu, öğüt alacak olanlara bir öğüttür.*
11:115 Sabret, çünkü **ALLAH**, iyilik yapanların ödülünü savsamaz.
11:116 Sizden önceki nesillerin erdem sahibi olanları, yeryüzünde kötülüklere engel olmalı değil miydiler? Onlardan kurtardığımız

---

* **11:108** Dünyanın sonu geldiğinde yok edilen gökler ve yer, diriliş anında yeniden ve farklı olarak yaratılırlar (14:48).

* **11:114** Ayetin ilk bölümündeki "ve" harfini ekleme anlamında değil, açıklama anlamında kabul ettik. Kuran Arapçasına göre gece, güneşin batımından doğumuna kadar süren tüm zaman dilimidir (2:187). Akşam ve sabah namazlarının vakitleri, gündüzün iki ucunda gecenin gündüze yakın birer bölümüdür. "Ve" harfinin farklı anlamlarda kullanımının örnekleri için bak 2:53; 21:48; 13:26. Kuran namaz hakkında detaylı bilgi içermektedir. Elinizdeki çevirinin son bölümünde yer alan "Kuran'a Göre Nasıl Namaz Kılabiliriz" başlıklı Not ilgili ayetleri sergilemektedir. Namazın kaç vakit oluşu konusu hala tartışmalı bir konu olup ilgili ayetleri aklın ışığında iyi niyetle anlamaya çalışmalı ve farklı anlayışları saygı ile karşılamalıyız.

az kişi hariç… Zalimler ise, kendilerine verilen refaha dalıp şımardılar; böylece suçlulara katıldılar.

11:117 Halkı erdemli davrandığı sürece, Rabbin kentleri yok edecek değildir.

Biz Neden Yaratıldık

11:118 Rabbin dileseydi halkı tek bir toplum yapardı. Fakat onlar sürekli olarak tartışıp duracaklar.

11:119 Rabbinin acıdıkları hariç. Bunun içindir ki onları yarattı. Rabbinin sözü yerine gelmiştir: "Cehennemi cinler ve halkla, topluca dolduracağım."*

11:120 Gönlünü pekiştirmek için elçilerin tarihlerinden sana yeterince aktarmaktayız. Bunda, senin için bir gerçek ve gerçeği onaylayanlar için de bir aydınlatma ve uyarı gelmiştir.

11:121 Gerçeği onaylamayanlara de ki: "Elinizden geleni yapın, biz de yapacağız."

11:122 "Sonra bekleyin, biz de beklemekteyiz."

11:123 Göklerin ve yerin gizlilikleri **ALLAH**'a aittir. Tüm işler sonunda ona döner. O'na hizmet edin ve O'na güvenin. Rabbin onların yaptığından habersiz değildir.

---

* **11:119** Büyük merhamet sahibi olan Tanrı, işlediğimiz ilk suçtan pişmanlık duyarak tekrar kendisine dönmemiz için bizi bu dünyada yaratarak bize bir şans tanımıştır. Cehenneme girenler, dünya hayatındayken özgür iradeleriyle orayı seçenlerdir.

Oniki

YUSUF

12:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

12:1 A1L30R200. Bunlar apaçık kitabın mucizeleridir.*

12:2 Onu Arapça bir Kuran olarak indirdik ki anlayasınız.*

12:3 Sana bu Kuran'ı vahyederek, sana en güzel bir anlatımla tarihi aktarıyoruz. Sen daha önce bundan habersizdin.

Rüyayla Başlayan Gerçek Bir Hayat Hikayesi

12:4 Yusuf, bir zamanlar babasına: "Babacığım, on bir gezegeni, güneşi ve ay'ı gördüm, onların bana secde ettiklerini gördüm" dedi.*

12:5 "Yavrum" dedi, "Rüyanı kardeşlerine anlatma, olur ki sana karşı bir plan kurarlar. Çünkü sapkın, insana apaçık bir düşmandır."

12:6 "Böylece Rabbin seni seçmekte, sana rüyaların yorumunu öğretmekte ve daha önceki ataların İbrahim ve İshak'a nimetini tamamladığı gibi sana ve Yakup ailesine de tamamlamaktadır. Rabbin Bilendir, Bilgedir."*

12:7 Dileyenler için, Yusuf ve kardeşlerinde dersler vardır:

12:8 Demişlerdi ki: "Babamız, Yusuf ve (öz) kardeşini bizden daha çok seviyor, biz ise çoğunluğuz. Babamız açıkça yanlış bir tutum içindedir."

Sapkının Kıskanç Duyguları Kullanan Fısıltısı

12:9 "Yusuf'u öldürün, ya da onu uzak bir yere yollayın ki babanızın

---

*12:001 Sure başlarındaki harf kombinezonları, Kuran'ın matematiksel mucizesinin önemli bir öğesini oluşturur. Bak 2:1; 74:30.

*12:002 Bu ayetin farklı bir anlamı için bak 43:3.

*12:004 Bu benzetme, güneş sistemindeki gezegenlerin sayısı konusunda bir ipucu mu veriyor? Eski Ahit'in Tekvin kitabının 37:9 ayetinde aynı rüyadan söz edilmekte, ne var ki *gezegen* kelimesi yerine *yıldız* olarak yanlış çevrilmiştir. Bu olayın Eski Ahit'te anlatılan versiyonu için Tekvin'in 37-49 bölümlerine bakınız.

*12:006 Yusuf'un rüyasından, kendisi için aydınlık bir geleceğin takdir edildiğini öğreniyoruz. Demek ki kardeşleri geleceği hakkında tartışırlarken Yusuf'un kaderi Tanrı tarafından zaten belirlenmişti. Her şey Tanrı tarafından önceden kaydedilmiştir (57:22).

ilgisi sizde odaklansın. Daha sonra da erdemli bir topluluk olursunuz."

12:10 Onlardan birisi şöyle dedi: "Yusuf'u öldürmeyin, onu kuyunun dibine atın. Böyle yaparsanız kervanlardan biri onu bulup götürebilir."

12:11 Dediler ki: "Ey babamız, neden Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun? Oysa biz onun candan dostlarıyız."

12:12 "Onu bizimle birlikte yolla ki koşup oynasın. Kuşkusuz biz onu koruyacağız."

12:13 Dedi ki: "Onu götürmeniz beni endişelendirir. Korkarım ki haberiniz yokken onu kurt yer."

12:14 Dediler ki: "Biz kalabalık bir grup olduğumuz halde onu kurt yerse, o zaman gerçekten kaybedenler oluruz."

Allah, Gerçeği onaylayanlara Güvence Verir

12:15 Onu götürdükleri ve kuyunun dibine atmak için topluca karar verdikleri sırada biz ona: "Onların bu yaptıklarını, hiç farkında olmayacakları bir anda onlara anlatacaksın" diye vahyettik.*

12:16 Akşamleyin ağlayarak babalarına geldiler.

12:17 "Ey babamız" dediler, "Gittik, yarışıyorduk. Yusuf'u da eşyamızın yanında bırakmıştık. Sonunda onu kurt yedi. Doğru konuşsak bile sen bizi onaylamayacaksın."

12:18 Gömleğine yalandan kan bulaştırmışlardı. Dedi ki: "Doğrusu, egonuz sizi bir işe sürüklemiş. Bana düşen güzelce dayanmaktır. Sizin komplonuza karşı ancak **ALLAH**'tan yardım istenir."

Yusuf Mısır'a Götürülüyor

12:19 Oradan geçmekte olan bir kervan, sucularını gönderdi, kovasını sarkıtınca: "Müjde, burada bir erkek çocuğu var!" dedi. Onu ticari bir mal olarak sakladılar. **ALLAH** onların yaptıklarını biliyordu.

12:20 Ona ihtiyaçları olmadığı için ucuz bir fiyata, birkaç dirheme sattılar.

12:21 Onu Mısır'da satın alan kişi, karısına, "Ona iyi bak, olur ki bize yararı dokunur, ya da onu evlat ediniriz" dedi. Böylece Yusuf'u

---

* **12:015** Toplu karar anlamına gelen *icma* kelimesi, Kuran'ı yeterli görmeyenler tarafından dinin dört kaynağından biri olarak kabul edilmiş ve hatta Kuran'a tercih edilmiştir. *Hadis* ve *Sünnet* kelimelerinin Kuran'daki kullanılışı nasıl ilginç ise (7:185; 8:38) bu kelimenin de kullanılışı çok ilginçtir. *İcma* ve *ictima* olarak, Kuran'da altı kere geçen bu kelime sürekli olarak putperestler ve inkârcılar için kullanılır (10:71; 12:102; 20:64; 17:88; 22:73). Bak 33:38.

o yerde yerleştirip ona rüyaların yorumunu öğretiyorduk. **AL-
LAH** işini sonuçlandırandır; fakat halkın çoğu bunu bilmez.

12:22 Büyüyüp erginleşince ona bilgelik ve bilgi verdik. Güzel davrananları böyle ödüllendiririz.

Sınanıyor

12:23 Evinde bulunduğu kadın onu baştan çıkarmak istedi, kapıları kilitledi ve: "Tümüyle sana aidim" dedi. Dedi ki: "**ALLAH**'a sığınırım. O benim efendimdir (rabbimdir), ki bana iyi bir yer verdi. Zalimler başarmaz."*

12:24 Kadın onu çok arzulamıştı, Rabbinin işaretini görmeseydi o da onu çok arzulamıştı. Böylece kötülük ve fenalığı ondan çevirdik. O, katışıksız kullarımızdandı.

12:25 Kapıya doğru koşuştular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. Kapının yanında kadının beyiyle karşılaştılar. Kadın: "Karına tecavüz etmek isteyen kişinin ya hapsedilmesi veya acı bir azapla cezalandırılması gerekmez mi?" dedi.

Kanıtlar Suçluyu Ele Veriyor

12:26 Dedi ki: "Aslında senin karın beni baştan çıkarmak istedi." Aileden bir tanık: "Gömleği ön taraftan yırtılmışsa kadın doğruyu söylüyor, o ise bir yalancıdır."*

12:27 "Yok eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, o zaman kadın yalancı, o doğru sözlüdür" diye tanıklıkta bulundu.

12:28 Gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce, "Bu, siz kadınların planıdır. Planınız müthiştir" dedi.

12:29 "Yusuf, sen bu olayı unut. Sen de (ey kadınım) günahından dolayı bağışlanma dile. Sen hata işledin."

12:30 Şehirde birtakım kadınlar: "Valinin karısı hizmetçisini baştan çıkarmaya çalışıyor" dediler, "Ona çılgıncasına aşık. Onu açık bir sapıklık içinde görüyoruz."

---

* **12:023** Yusuf, iki türlü anlaşılacak bir ifade kullanıyor. Kadın, büyük olasılıkla onun, kendi kocasından söz ettiğini sandı. Aslında Yusuf, "benim Rabbim" sözüyle Gerçek olan Tanrı'yı amaçlamaktadır. Tektanrıcı olan Yusuf bu sözle, kendisini satın alarak evlatlık edinen kişiyi kastetmiş olamaz (12: 39,42,50; 6:164; 9:31).

* **12:026-**28 Emareler (circumstantial evidence), insan tanık olmasa bile, belli bir iddianın ispat edilmesi için mahkemede delil-tanık olarak kabul edilirler. Örneğin, evlilik dışı doğan bir çocuğun babası genetik testle belirlenebilir. Genlerin tanıklığı dört tanığın tanıklığından daha güvenilir bile olabilir. Ayrıca, Tanrı'nın tek olduğuna dair olan tanıklığımız (şehadet); duyu organlarıyla değil, buradaki gibi mantıksal bir tanıklıktır.

Yusuf'un Çekiciliği

12:31 Dedikodularını işitince kadın onları davet etti. Onlar için konforlu yerler hazırladı. Her birine birer bıçak verdi. "Huzurlarına çık!" dedi. Onu gören kadınlar ellerini kestiler ve: "**ALLAH** korusun, bu bir insan değil; bu ancak asil bir melekdir!" dediler.

12:32 "İşte siz beni bunun için suçlamıştınız. Onu baştan çıkarmak istedim, ancak kendisini koruyup beni reddetti. Kendisine emrettiğimi yapmazsa hapishaneye atılacak ve aşağılanacaktı!" dedi.

12:33 "Rabbim, hapishane, onların beni çağırdığı şeyden daha iyidir. Planlarını benden savmazsan onlara meyledip cahillerden olurum" dedi.

12:34 Rabbi onun duasına yanıt verdi ve kadınların planlarını ondan savdı. O İşitendir, Bilendir.

12:35 Sonra, kanıtları görmelerine rağmen, onu belli bir süreye kadar hapishaneye atmayı uygun gördüler.

Hapishanede

12:36 Onunla birlikte hapishaneye iki genç adam da girdi. Onlardan biri: "Kendimi şarap yaparken gördüm" dedi. Diğeri: "Ben de başımın üzerinde ekmek taşırken kendimi gördüm, onu kuşlar yiyordu. Bunların yorumunu bize bildir. Seni iyilerden görüyoruz."

12:37 "Size ayrılan karavana yemeği elinize geçmeden önce size onun yorumunu bildirebilirim. Bunlar, Rabbimin bana öğrettiği şeylerdendir. Ben, **ALLAH**'ı onaylamayan bir toplumun dinini terk etmiş bulunuyorum, onlar ahiret konusunda da inkârcıdırlar."

12:38 "Ben, atalarım İbrahim, İshak ve Yakup'un dinine uydum. **ALLAH**'a herhangi bir şeyi ortak koşmak bize yakışmaz. Bu, **ALLAH**'ın bize ve halka olan lütfudur. Ancak insanların çoğu şükretmez."

Tanrı'dan Başka Efendi (Rab) Yok

12:39 "Ey hapishane arkadaşlarım, çeşitli rabler mi daha iyidir, yoksa Tek ve her şeye Egemen olan **ALLAH** mı?"*

12:40 "O'ndan başka hizmet ettikleriniz, sizin ve atalarınızın uydurduğu isimlerden ibarettir. **ALLAH** onlara herhangi bir güç vermemiştir. Hüküm ancak **ALLAH**'ındır. Yalnızca kendisine hizmet etmenizi emretmiştir. Dosdoğru din işte budur. Ne var ki halkın çoğu bunu bilmiyor."

12:41 "Hapishane arkadaşlarım, biriniz efendisine (rabbine) şarap su-

---

* **12:039** Kölecilik için bak 4:125; 90:13; 79:24.

nacak, diğeriniz ise çarmıha gerilecek ve kuşlar onun başından yiyecek. Sorduğunuz iş çözülmüştür."

12:42 O ikisinden, kurtulacağını öngördüğü kimseye, "Beni rabbinin yanında an" dedi. Rabbini anmayı/andırmayı sapkın ona unutturunca hapiste birkaç yıl daha kaldı.*

Kralın Rüyası

12:43 Kral dedi ki: "Rüyamda yedi semiz inek görüyorum, onları yedi zayıf inek yiyor; ayrıca yedi yeşil ve yedi kuru başak… Ey seçkinler, rüyaların yorumunu yapabiliyorsanız bu rüyamı bana çözüverin."

12:44 "Karmakarışık rüyalardır bunlar. Biz böyle rüyaların yorumunu bilmeyiz" dediler.

12:45 O iki kişiden kurtulmuş olanı, nice zaman sonra hatırladı ve "Beni gönderirseniz size onun yorumunu bildireceğim" dedi.

Yusuf, Kralın Rüyasını Yorumluyor

12:46 "Yusuf, ey can arkadaşım, bize yedi sıska inek tarafından yenen yedi semiz inek, yedi yeşil ve kuru başak hakkında açıklama getir de halka bilgi vereyim."

12:47 Dedi ki: "Yedi yıl boyunca ekip biçtiğinizi, yediğiniz az bir kısmının dışında, başaklarında bırakıp depolayın."

12:48 "Sonra, onun ardından yedi kurak gelecek ve sizin koruduklarınızdan az bir bölümü hariç, o yıllar için önceden biriktirdiklerinizi yiyip bitirecektir."

12:49 "Ondan sonra ise öyle bir yıl gelir ki onda halk ferahlanacak ve onda (meyve) sıkıp, (hayvan) sağacaklar."

12:50 Kral, "Onu bana getirin" dedi. Elçi ona gidince, "Rabbine dön ve parmaklarını kesen kadınların durumunu ondan sor. Kuşkusuz benim Rabbim, onların entrikalarını bilir" dedi.

Yusuf'u Hapishaneye Sokturan Kadın Yeniden Açılan Duruşmada İtirafta Bulunuyor

12:51 "Yusuf'u baştan çıkarmak isterken durumunuz neydi?" Kadınlar, "**ALLAH** korusun; biz ondan bir kötülük görmedik!" dedi-

---

* **12:042** Bu ayetin son bölümü, "Rabbine (Yusuf'u) anmayı Sapkın ona (arkadaşına) unutturunca hapiste birkaç yıl daha kaldı" biçiminde de anlaşılabilir. Her iki anlam aynı anda kastediliyor olabilir: Yusuf, kendisini krala hatırlatmasını arkadaşından isterken Tanrı'sını anmayı unuttu; arkadaşı da onu efendisine hatırlatmayı unuttu. Yusuf'un bu hatası kendisine birkaç yıl hapse mal oldu. Kuran, sadece Tanrı'nın bizi zorluklardan kurtarabileceğini söyler. Gerçeği onaylayanlar, Tanrı'ya güvenir (1:5; 6:17; 8:17; 10:107; 26:77-80).

ler. Bunun üzerine, valinin karısı şöyle dedi: "Gerçek artık ortaya çıktı. Onu ben yoldan çıkarmaya çalışmıştım. O doğru konuşuyor."

12:52 "Umarım ki arkasında kendisine ihanet etmediğimi bilir, zira **ALLAH** hainlerin planını onaylamaz."

12:53 "Suçsuz olduğumu ileri sürmüyorum. Kuşkusuz, kişi kötülüğe eğilimlidir. Ben ancak Rabbimin merhametini umuyorum; Rabbim Bağışlayandır, Rahimdir."

Yusuf, Mısır'ın Maliye Bakanı Oluyor

12:54 Kral dedi ki: "Getirin onu, yanımda çalışması için onu atayayım." Kendisiyle konuşup görüşünce, "Sen artık bugün yanımızda önemli bir makamı olan güvenilir birisin" dedi.

12:55 Dedi ki: "Beni ülkenin maliye işlerinin başına getir. Kuşkusuz ben iyi korur, iyi bilirim" dedi.

12:56 Böylece Yusuf'u o ülkede yerleştirdik. Dilediği gibi hareket edebiliyordu. Dilediğimiz kimseye rahmetimizi yağdırırız. Güzel davrananları ödülsüz bırakmayız.

12:57 Gerçeği onaylayanların ve erdemli davrananların ahiret ödülü elbette daha da iyidir.

Yusuf'un Kardeşleri, Kıtlık Yıllarında Filistin'den Mısır'a Erzak Satın Almaya Geliyorlar

12:58 Yusuf'un kardeşleri gelip onun huzuruna girdiler. Onları tanıdı; ancak onlar onu tanımadı.

12:59 Yüklerini hazırlatınca şöyle dedi: "Baba tarafından olan kardeşinizi getirin. Görmüyor musunuz ben ölçüyü tartıyı tam, ev sahipliğini de iyi yapıyorum."*

12:60 "Onu bana getirmezseniz, artık benden ölçülüp tartılacak bir şey beklemeyin ve bana yaklaşmayın."

12:61 Dediler ki: "Onun hakkında babasını ikna etmeye çalışacağız. Kuşkun olmasın ki buna çalışacağız."

12:62 Memurlarına da şöyle emir verdi: "Ailelerine döndüklerinde bulmaları için, takas eşyalarını yüklerinin içine sokun, belki böylece geri dönerler."

12:63 Babalarına döndüklerinde, "Ey babamız" dediler, "Bundan böyle bize erzak yasaklandı. Kardeşimizi bizimle yolla da erzak alalım. Biz onu koruruz" dediler.

---

* **12:059** Kardeşlerinden kimliğini gizleyen Yusuf, ya onlarla konuşurken kardeşi Bünyamin'den söz ettirmiştir veya kıtlık yılında bir maliye bakanı olarak nüfusla ilgili bu bilgiyi elde edebilmesinin mümkün ve normal olduğu bilinmekteydi.

12:64 "Daha önce kardeşi için size nasıl güvendiysem şimdi de onun içinde mi size güveneyim? **ALLAH** en iyi Koruyucudur ve O, Merhametlilerin Merhametlisidir."

12:65 Erzak yüklerini açınca, eşyalarının kendilerine geri verilmiş olduğunu gördüler ve, "Ey babamız, daha ne isteriz? İşte eşyalarımız bize geri verilmiş. Ailemizin geçimini sağlar, kardeşimizi korur ve bir deve yükü daha erzak alırız. Bu, kolay bir iştir" dediler.

12:66 "Hepiniz kuşatılıp engellenmedikçe onu bana getireceğinize dair bana, **ALLAH** adına sağlam bir söz vermezseniz, onu sizinle beraber göndermem. Onlar ona söz verince, "Söylediklerimize **ALLAH** tanıktır" dedi.

Tehlikelere Karşı Önlem

12:67 Dedi ki: "Yavrularım, bir tek kapıdan girmeyin; farklı kapılardan girin. Ne var ki, **ALLAH**'ın önceden belirlediği şeyden sizi kurtaramam. Hüküm **ALLAH**'ındır ancak. Ben O'na güvendim. Güvenenler O'na güvenmeli."

12:68 Babalarının kendilerine emrettiği yerlerden girdiler. Bu, onları **ALLAH**'ın hiçbir takdirinden kurtaramazdı; ancak Yakup onlardan bunu istemekte özel bir nedene sahipti. O, kendisine öğrettiğimiz belli bir bilgiye sahipti; fakat halkın çoğu bilmez.*

Mısır'a Tekrar Gidiş

12:69 Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, kardeşini yanına yaklaştırdı ve "Ben senin kardeşinim; onların yaptıklarına üzülme" dedi.

Yusuf, Öz Kardeşini Yanında Tutmak İçin Plan Uyguluyor

12:70 Onların erzak yükünü hazırlatınca bir su kabını kardeşinin torbasına koydu. Daha sonra birisi şöyle seslendi: "Ey kervan siz hırsızlarsınız."

12:71 Onları karşılayarak, "Neyi kaybettiniz?" dediler.

12:72 "Kralın su tasını kaybettik. Kim onu getirirse ona bir deve yükü ödül verilecektir. Ben bunu garantiliyorum."

12:73 Dediler ki: "**ALLAH**'a andolsun, siz de bilirsiniz ki biz bu ülkede bozgunculuk çıkarmaya gelmedik, biz hırsız da değiliz."

12:74 Dediler: "Peki, yalan söylüyorsanız onun cezası nedir?"

---

* **12:068** Yakup, kalabalık bir grubun görevlilerin dikkatini çekeceğini ve sorunlar çıkarabileceğini düşünmüş olabilir. Yumurtaları ayrı sepetlere koymak istatiksel bir sigorta sağlayabilir. Eskiden kentlerin giriş kapıları olurdu. Buradaki önerilen yöntemin gözdeğmesi denilen hurafeyle ilgisi yoktur. Bak: 113:5 ve 114:4.

12:75 "Onun cezası" dediler, "Kimin torbasında bulunursa o kişi alıkonur. Biz zalimleri böyle cezalandırırız."

12:76 Kardeşinin yükünden önce onların yüklerinden başladı ve sonra su kabını kardeşinin yükünden çıkardı. Biz Yusuf'a böyle bir planı öğretmiştik. Kralın yasasını uygulasaydı kardeşini alıkoyamazdı; **ALLAH** dilese başka. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Her bilenin üstünde daha iyi bir bilen vardır.*

12:77 "O çalmışsa, daha önce kardeşi de çalmıştı" dediler. Yusuf onlara belli etmeden: "Siz gerçekten kötüsünüz. **ALLAH** anlattığınızın içyüzünü bilir" diye söylendi.

12:78 Dediler ki: "Sayın ekselans, onun oldukça yaşlı bir babası var; onun yerine bizden birimizi al. Biz seni iyilik edenlerden olduğunu görüyoruz."

12:79 Dedi ki: "Yanında eşyamızı bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymaktan **ALLAH**'a sığınırız, o zaman biz zalimlerden oluruz."

12:80 Ondan ümitlerini kesince, danışmak üzere bir kenara çekildiler. Büyükleri: "Babanızın sizden **ALLAH** adına bir söz aldığını ve daha önce Yusuf konusunda da sınırı aşmış olduğunuzu bilmez misiniz? Babam bana izin verinceye, yahut **ALLAH** hakkımda hüküm verinceye kadar buradan ayrılmayacağım. O, en iyi Hükmedendir" dedi,

12:81 "Babanıza dönün ve şunları söyleyin: «Ey babamız, oğlun hırsızlık yaptı. Biz ancak bildiğimiz şeye tanıklık ediyoruz. Gizli işlenen bir şeyi önleyemezdik.»

12:82 "Bulunduğumuz topluluğa ve beraber geldiğimiz kervana sor. Biz doğruyu anlatıyoruz."

12:83 "Hayır, egonuz sizi bir işe sürüklemiş. Bana düşen artık güzelce sabretmektir. Olur ki **ALLAH**, bana onları topluca getirir. O, Bilendir, Bilgedir" dedi.*

---

* **12:076** Mısır devletinin bir görevlisi olarak, Yusuf'un kralın yasası yerine İsrailoğullarının yasasını uygulaması etiksel olarak yanlış görülebilir; ancak Yusuf'un bu yasadışı uygulamada herhangi bir kişiye ve topluma zarar vermemesi ve niyetinin dürüstlüğü kendisi için bir savunma oluşturur. Nitekim bu iyi niyetli "hile" ile bir aile trajedisine son vermiştir.

* **12:083** Büyük kardeşin diğerlerine Mısır'da verdiği öğüdü babalarının Filistin'de verdiği cevabın izlemesi çarpıcı ve ekonomik bir anlatım sanatıdır. Böylece, 81 ve 82'nci ayetlerde yer alan öğüdün tekrarlanmasından kaçınılmış veya "Filistin'e varınca büyük kardeşin verdiği öğüde göre babalarına durumu anlattılar" gibi bir ifadeye gerek görülmemiştir. Mısır'da günler önce kardeşler arasında konuşulan sözler 83. ayet ile birlikte, birden bire üç bo-

12:84 Onlardan yüz çevirdi ve, “Vah, yazık oldu Yusuf’a!“ dedi. Üzüntüden gözlerinde katarakt oluştu, acısını içine gömdü.
12:85 Dediler ki: “**ALLAH**’a andolsun, Yusuf’u anmaya devam edersen ya hasta düşeceksin veya öleceksin.”
12:86 “Ben kahrımı ve tasamı ancak **ALLAH**’a şikayet ederim, sizin bilmediğinizi **ALLAH**’tan biliyorum“ dedi.
12:87 “Oğullarım, gidin, Yusuf’u ve kardeşini araştırın. **ALLAH**’ın rahmetinden umut kesmeyin. İnkârcılardan başkası **ALLAH**’ın rahmetinden umut kesmez.”

İsrailoğulları Mısır’a Gidiyor

12:88 Huzuruna girince, “Sayın ekselans, bize ve ailemize darlık dokundu; bu yüzden değersiz bir eşya ile geldik. Ama sen bize tam ölçü ver, bize yardımda bulun. **ALLAH** sadaka verenleri ödüllendirir“ dediler.
12:89 “Sizler cahiller iken, Yusuf ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor musunuz“ dedi.
12:90 “Yoksa sen, sen gerçekten Yusuf musun?“ dediler. “Ben Yusuf’um, bu da kardeşimdir. **ALLAH** bize iyilikte bulundu. Kim erdemli davranır ve sabrederse elbette **ALLAH** güzel davrananları ödülsüz bırakmaz“ dedi.
12:91 “**ALLAH**’a andolsun ki **ALLAH** seni bizden üstün tutmuştur. Biz gerçekten hatalıydık“ dediler.
12:92 Dedi ki: “Bugün size kınama yoktur. **ALLAH** sizi affetsin. O, merhametlilerin En Merhametlisidir.”
12:93 “Bu gömleğimi götürün ve onu babamın yüzüne atın; gözü açılsın. Tüm ailenizle birlikte bana gelin.”*
12:94 Kervan ayrılınca, babaları, “Beni bunamış saymayın, Yusuf’un kokusunu işitiyorum“ dedi.
12:95 “**ALLAH**’a andolsun sen hâlâ eski şaşkınlığın içindesin“ dediler.
12:96 Müjdeci gelip de onu yüzüne atınca, tekrar görmeye başladı ve şöyle dedi: “**ALLAH**’tan sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum dememiş miydim?“
12:97 Dediler ki: “Ey babamız, günahlarımızın bağışlanmasını dile. Biz gerçekten yanlış davrandık.”

---

yut (yer, zaman ve bağlam) atlayarak Filistin’deki babalarıyla yüzyüze konuşmaya dönüşüyor. Bak 20:47-49; 26:16-18.

* **12:093** Modern tıpta *psycosomatic* körlük denilen bir olay olmalı.

12:98 Dedi ki: "Sizin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim; O, Bağışlayandır, Rahimdir."*

Mısır'da

12:99 Yusuf'un yanına vardıklarında, ana-babasını kucakladı ve: "**ALLAH**'ın izniyle güven içinde Mısır'a girin" dedi.

12:100 Ana ve babasını tahtın üzerine kaldırdı. Hepsi onun için secdeye kapandılar. Dedi ki: "Babacığım, bu, önceden görmüş bulunduğum rüyanın gerçekleşmesidir. Rabbim onu gerçekleştirdi. Sapkın, benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra O beni hapishaneden çıkararak ve sizi çölden getirerek bana iyilikte bulundu. Gerçekten Rabbim dilediğine karşı çok şefkatlidir. O, Bilendir, Bilgedir."

12:101 "Rabbim, sen bana hükümranlık verdin ve rüyaların yorumunu öğrettin. Yeri ve göğü ayırarak yaratansın. Dünya ve ahirette sensin benim dostum (velim). Canımı Müslüman olarak al ve beni iyilere kat."

12:102 Bunlar, sana vahyettiğimiz geçmişin haberleridir. Onlar topluca karar alıp düzen kurarlarken sen onların yanında değildin.

Halkın Çoğunluğu Ebedi Kurtuluşları İçin Gerekli Gerçeği Onaylamaz

12:103 Ne kadar istesen de halkın çoğunluğu gerçeği onaylamayacaktır.

12:104 Hâlbuki sen onlardan herhangi bir ücret de istemiyorsun. Bu, sadece halka bir uyarıdır.

12:105 Göklerde ve yerde nice deliller var ki yanından dikkatsizce geçerler.

Gerçeği onaylayanların da Çoğunluğu Müşriktir

12:106 Onların da çoğu, ortak koşmadan **ALLAH**'ı onaylamaz.

12:107 Onlar, **ALLAH** tarafından kuşatıcı bir azabın kendilerine çatmasından, yahut o anın aniden kendilerine gelmesinden emin mi oldular?

12:108 De ki: "Benim yolum şudur: Açık bir delille **ALLAH**'a çağırırım, aynı şekilde beni izleyenler de… **ALLAH** Yücedir, ben ortak koşan birisi değilim."

12:109 Senden önce, kentler halkının arasından seçip vahyettiğimiz

---

* **12:098** İşledikleri suç babalarını olumsuz etkilediği için babalarının kendilerini affetmesi ve onlar için Tanrı'dan bağışlama dilemeleri normaldir. Yoksa bir peygamber ve elçi olan babalarının günahları "şefaat" yoluyla bağışlatma gibi bir otoritesi yoktu.

adamlardan başkasını göndermedik. Yeryüzünü dolaşıp kendilerinden öncekilerin akıbetine bakmazlar mı? Erdemliler için ahiret yurdu daha iyidir; anlamaz mısınız?*

12:110 Ne zaman ki elçiler umutlarını kestiler ve kendilerinin yalancı çıkarıldığını sandılar, işte o zaman onlara zaferimiz geldi. Nitekim, dilediğimiz kurtulur. Azabımız suçlular topluluğundan geri çevrilemez.

Kuran, Bir Uydurma Hadis Değildir; Tanrı'nın Bizim İçin Gerekli Gördüğü Her şeyi İçerir

12:111 Onların tarihinde, bilinç sahipleri için bir ders vardır. Bu, uydurma bir hadis değil; fakat kendisinden öncekilerin doğrulayıcısı, her şeyin detaylı açıklaması ve gerçeği onaylayanlar için bir hidayet ve Rahmettir.*

---

* **12:109** Burada "adam" olarak çevirdiğimiz "rical" kelimesi "erkek" veya "iki ayak üzerinde yürüyen/insan" anlamlarına gelir. Bak: 2:239; 7:46-48; 22:27; 39:29; 72:5.

* **12:111** Bak 31:6; 33:38; 45:6.

* **12:111** Bak 11:1.

Onüç

GÖK GÜRLEMESİ / R'AD

13:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

13:1 A1L30M40R200 Bu (harfler/rakamlar), kitabın mucizeleridir. Rabbinden sana indirilen, gerçektir; fakat halkın çoğu gerçeği onaylamaz.*

13:2 Görebileceğiniz bir direk olmadan gökleri yükselten, sonra tüm yönetime egemen olan, güneşi ve ayı buyruk altına alan **ALLAH**'tır. Hepsi belli bir süre için akıp gitmektedir. Tüm işleri kontrol eder ve ayetleri detaylı olarak açıklar ki Rabbinizle kavuşma konusunda kuşkunuz kalmasın.

13:3 O ki yeryüzünü inşa edip üzerine sağlam dağlar, ırmaklar ve erkekli dişili yarattığı her çeşit meyveyi yerleştirdi. Geceyi gündüze bürüyor. Düşünen bir toplum için elbette bunda işaretler ve dersler vardır.

13:4 Yeryüzünde, birbirine komşu toprak parçaları, üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar vardır. Bunların hepsi aynı su ile sulanmalarına rağmen lezzetçe birbirinden farklı kılmışızdır. Aklını kullanan bir toplum için elbette bunda işaretler ve dersler vardır.

Kurtuluş İçin Ahiret Gerçeğini Akıl ve Bilgi ile Onaylamak Gerekir

13:5 Şaşacaksan, onların şu sözlerine şaşmalısın: "Biz toprak olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?" İşte onlar, Rab'lerini inkâr edenlerdir. Onlar, boyunlarına prangalar hak edenlerdir. Onlar ateşin halkıdır; nitekim orada ebedî kalıcıdırlar.

13:6 İyilik isteyeceklerine, başlarına hemen bir felaket getirmeni isterler; oysa kendilerinden önce örnekler gelip geçti. Rabbin, işledikleri zulme rağmen halka karşı bağışlayıcıdır. Rabbinin azabı çetindir.

---

* **13:001** Bu harfler Kuran'ın Tanrı sözü olduğunu ve Tanrı tarafından korunduğunu kanıtlayan 19 kodu üzerine kurulu matematiksel mucizenin önemli bir parçasını oluşturur. Bak 2:1; 74:30.

13:7 İnkârcılar, "Ona bir mucize inmeli değil miydi?" diyorlar. Sen ancak bir uyarıcısın. Her toplum için bir yol gösterici vardır.
13:8 **ALLAH** her dişinin yüklendiğini, rahimlerin eksilttiğini ve arttırdığını bilir. O'nun yanında her şey belli bir ölçüye göredir.*
13:9 Gizliyi ve açığı Bilendir; Büyüktür, Yücedir.
13:10 Sözü ister gizleyin, ister açıklayın, ister gecenin karanlığında saklanın, ister gündüzün ortaya çıkın O'nun için birdir.

Toplumsal Sorunların Çözümü: Toplumsal İrade ve Reform

13:11 Önünden ve ardından (görünen ve görünmeyen) izleyiciler var da kendisini **ALLAH**'ın emrinden mi korurlar? Bir topluluk kendisini değiştirmedikçe **ALLAH** onların durumunu değiştirmez. **ALLAH** bir topluluk için fenalık istedi mi, hiçbir güç onu durduramaz; onların O'ndan başka bir koruyup kollayanları da olmaz.
13:12 O, size korku ve umut olarak şimşeği gösteren ve ağır bulutları oluşturandır.
13:13 Gök gürlemesi O'nu överek, melekler de O'nu saygıyla yüceltirler. O, yıldırımları gönderir ve dilediğini onlarla çarpar. Onlar hâlâ **ALLAH** hakkında tartışıyorlar. O, dayanılmaz güce sahiptir.

Şeyhlerden, Velilerden, Türbelerden,
Peygamberlerden Medet Umanlar

13:14 Gerçek dua O'na yöneltilendir. O'nun dışında çağırdıkları ise onlara hiçbir şekilde karşılık veremezler. Tıpkı suya avuçlarını uzatan; ancak ağzına hiçbir şey ulaşmayan kimse gibi… İnkârcıların duası boşunadır.
13:15 Göklerde ve yerde olan herkes ister istemez **ALLAH**'a secde eder. Gölgeleri de sabah akşam…*
13:16 De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kim?" De ki: "**ALLAH**" De ki: "O'ndan başka, kendilerine dahi yarar ve zarar veremeyen kim-

---

* **13:008** Bak 4:119. Başkaları bilemez anlamına gelmez. Bak 42:49 ve 31:34.
* **13:015** İnkârcılar bile Tanrı'ya secde ederler, yani O'nun egemenliğini ister istemez kabul eder ve O'nun yasalarına uyarlar. İnkârcılar, yaşamlarının her alanında doğa (yaradılış) yasalarına uymak zorundadırlar. Tanrı'nın egemenliğini kabul etmeyenler, vücutlarının kontrolü konusunda spekülasyona girebilirler; ancak Kuran onlara kaçamayacakları basit bir örnek verir: Kâfirlerin gölgesi Tanrı'ya boyun eğmektedir. Bir başka ifadeyle, dünyanın güneş etrafındaki dönüşü ve bunun sonucunda inkârcının gölge hareketleri onun kontrolünün dışındadır. Güneşin oluşturduğu gölge, coğrafik koordinat, gün ve saate göre alabildiğine ölçülü ve duyarlı bir grafik izler. Bak 2:258, 16:48.

seleri evliyalar mı edindiniz?" De ki: "Hiç körle gören bir olur mu, yahut hiç karanlıkla ışık bir olur mu?" Yoksa **ALLAH**'ın yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da yaratmalarını birbiriyle mi karıştırdılar? De ki: "**ALLAH** her şeyin yaratıcısıdır, O Tektir, Egemendir."

Hak ve Batıl

13:17 Gökten bir su indirir, dereler onunla dolar taşar ve sel bol köpük yüklenir. Aynı şekilde, mücevherat yahut eşya yapmak için erittikleri maddelerden de benzer bir köpük elde ederler. **ALLAH** gerçeği ve batılı böyle bir örnekle tanıtır. Köpük, kaybolup gider; ancak insanlara yarar veren ise yerde kalır. İşte **ALLAH** örnekleri böyle verir.

13:18 Rab'lerinin çağrısına uyanlar güzeli hak ederler. O'nun çağrısına uymayanlar ise, yeryüzündekilerin hepsine ve bir o kadarına sahip olsalar dahi kurtulmak için hepsini fidye olarak vermeye hazır olacaklardır. Sorgulamanın en kötüsü onlar içindir ve yerleri cehennemdir; ne de felaketli bir konaktır o!

Gerçeği onaylayanlar

13:19 Sana indirilenin gerçek olduğunu bilen biri, görmeyen gibi midir? Ancak akıl sahipleri öğüt alır.

13:20 Onlar ki **ALLAH**'a verdikleri sözü yerine getirirler ve sözleşmeyi bozmazlar.

13:21 Onlar ki **ALLAH**'ın birleştirmesini emrettiği şeyi birleştirirler, Rab'lerini sayarlar ve kötü hesaptan korkarlar.

13:22 Ve onlar ki sadece Rab'lerinin onayını kazanmak için sabredip direnirler, namazı gözetirler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık yardım için harcarlar ve kötülüğü iyilik ile savarlar. Son durağı onlar hak etmişlerdir.

13:23 Adn bahçelerine girerler. Atalarından, eşlerinden ve soylarından iyi olanlar da onunla beraberdir. melekler de her kapıdan yanlarına varırlar.

13:24 "Sabrettiğinizden ötürü selam (barış ve huzur) size olsun. Bu ne güzel son durak!"

İnkârcılar

13:25 **ALLAH**'a verdikleri sözden sonra sözleşmeyi bozanlar, **ALLAH**'ın birleştirmeyi emrettiğini birleştirmeyenler ve yeryüzünde bozgunculuk yapanlar laneti hak etmişlerdir ve onlar için kötü bir sonuç vardır.

Dünya Hayatı ve Ahiret

13:26 **ALLAH** dilediğine rızkı açar veya kısar. Onlar dünya hayatı ile

sevindiler, hâlbuki bu dünya hayatı ahiret ile karşılaştırıldığında bir geçimlikten ibarettir.

13:27 İnkâr edenler, "Ona Rabbinden bir mucize indirilmeli değil miydi?" diyorlar. De ki: "**ALLAH** dileyeni saptırır ve yöneleni doğruya ulaştırır."

13:28 Onlar ki onaylarlar ve kalpleri **ALLAH**'ı anmakla huzur bulur. Bilesiniz ki, kalpler **ALLAH**'ı anmakla yatışır.

13:29 Gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürenler için müjde ve en güzel dönüş yeri vardır.

İnkârcıların Bağnazlığı

13:30 Daha önceki toplumlara olduğu gibi seni de bu topluma gönderdik ki sana vahyettiğimizi onlara okuyasın, hâlbuki onlar Rahman'a nankörlük ediyorlar. De ki: "O'dur benim Rabbim; O'ndan başka tanrı yoktur. O'na güvendim; dönüş O'nadır."

13:31 Kendisiyle dağlar yürütülen, yahut yeryüzü parçalanan, yahut ölüler dirilten bir Kuran olsaydı bile (onlar yine onaylamazdı). Tüm işler **ALLAH**'ın kontrolündedir. Gerçeği onaylayanlar hâlâ anlamadılar mı ki **ALLAH** dileseydi tüm insanları doğruya ulaştırırdı. İnkâr edenler, **ALLAH**'ın sözü yerine gelinceye kadar yaptıklarına karşılık olarak ya başlarına ya da yakınlarına konacak bir felakete uğrayıp duracaklardır. **ALLAH** sözünden dönmez.

Elçiler İlk Başta Alaya Alınırlar

13:32 Senden önceki elçilerle de alay edildi. İnkârcılara fırsat verdim ve sonunda onları yakaladım. Sonuç nasıldı?

13:33 Herkesin yaptığını kontrol eden O değil midir? Buna rağmen **ALLAH**'a ortaklar koştular. De ki: "Onları isimlerle tanımlayın! Siz O'nun yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz, yoksa boş sözler mi uyduruyorsunuz?" Aslında, inkârcıların hileleri kendilerine süslü gösterilir ve böylece yoldan saparlar. **ALLAH** kimi saptırırsa ona doğruyu gösterecek yoktur.

13:34 Onlar dünya hayatında azap hak etmişlerdir. Ahiret azabı ise daha kötüdür. Onları **ALLAH**'tan kimse kurtaramaz.

Bahçe Mecazen Anlatılıyor

13:35 Erdemlilere söz verilen bahçenin örneği şudur: Altından ırmaklar akar, yemişi de süreklidir gölgesi de. Bu, erdemlilerin sonudur. Kâfirlerin sonu ise ateştir.

13:36 Kendilerine kitap vermiş olduklarımız sana indirilene sevinirler. Bazı gruplar onun bir kısmını inkâr ederler. De ki: "**ALLAH**'a

kul olmakla ve O’na ortak koşmamakla emredildim. O’na çağırırım ve dönüşüm de O’nadır.”

Bilgisayar Çağının Mucizesi

13:37 Böylece onu Arapça bir yasa olarak indirdik. Sana gelen bilgiden sonra onların keyfine uyarsan **ALLAH**’a karşı ne bir dostun ne de bir koruyucun olamaz.

13:38 Senden önce elçiler gönderdik ve onlara eşler ve çocuklar verdik. **ALLAH**’ın izni olmadan hiçbir elçi bir mucize getiremez. Her dönemin bir yazgısı vardır.

13:39 **ALLAH** dilediğini siler, dilediğini bırakır. Ana Kitap O’nun yanındadır.

13:40 Onlara söz verilenlerin bir kısmını sana göstersek de, senin canını alsak da, sana düşen görev bildirmektir. Hesap ise bize düşer.

13:41 Yeryüzünün uçlarından eksilttiğimizi görmüyorlar mı? **ALLAH** hüküm verir ve O’nun hükmünü izleyip çevirecek de yoktur. O, en hızlı hesaplayandır.

13:42 Onlardan öncekiler de düzenler kurdular; hâlbuki tüm düzenler **ALLAH**’a aittir. Her kişinin kazandığını bilir. Kâfirler de zaferin kime ait olduğunu bileceklerdir.

13:43 İnkâr edenler, “Sen bir elçi değilsin!“ diyorlar. De ki: “Benimle sizin aranızda şahit olarak yeter **ALLAH**; kitabın bilgisine sahip olandır.”

Ondört

İBRAHİM

14:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
14:1 A1L30R200. Bir kitaptır. Onu sana indirdik ki, halkı Rab'lerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarasın, O Güçlü ve Övgüye layık olanın yoluna…*
14:2 Yani **ALLAH**'ın. O ki göklerde ve yerde bulunanların hepsine sahiptir. Hak ettikleri çetin azaptan dolayı vay kâfirlerin haline.
14:3 Onlar ki dünya hayatını ahirete yeğlerler, **ALLAH**'ın yolundan saptırırlar ve onu eğriltmek isterler. Bunlar, alabildiğine sapmışlardır.

Elçinin Dili

14:4 Biz her elçiyi ancak halkının diliyle göndeririz ki onlara bildirebilsin. **ALLAH** dileyeni/dilediğini saptırır, dileyeni/dilediğini de doğruya ulaştırır. O, Güçlüdür, Bilgedir.*

Musa

14:5 Musa'yı, "Halkını karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara **ALLAH**'ın günlerini hatırlat" diye mucizelerimizle gönderdik. Sabreden ve şükreden herkes için elbette bunda dersler vardır.
14:6 Hani, Musa halkına, "**ALLAH**'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Size işkencenin en kötüsünü uygulayan, oğullarınızı kesip kadınlarınızı utandıran Firavunun adamlarından sizi O kurtardı. Bu, Rabbinizden sizin için büyük bir test idi" demişti.*

Şükür ve Nankörlük

14:7 Rabbin, "Şükrederseniz size daha bol veririm, ama nankörlük ederseniz azabım çetindir" diye bildirmişti.
14:8 Musa: "Yeryüzünde bulunan herkesle birlikte nankörlük etseniz, bilesiniz ki **ALLAH** muhtaç değildir, övgüye layıktır" demişti.

İnsanoğlunun Genel Karakteri

14:9 Sizden öncekilerin, Nuh, Ad ve Semud halkının ve onlardan sonra gelip de sadece **ALLAH**'ın bildiği kimselerin haberleri size

---

* **14:001** Bu başlangıç harfleri, 1974 yılında Kuran'ın matematiksel kodu keşfedilinceye kadar bir gizem olarak kaldı. Bak 2:1; 74:30.
* **14:004** Cengiz Özakıncı tarafından yazılan "Dil ve Din" adlı kitap bu ayetin bildirdiği gerçeği güzel ve ilginç örneklerle tartışmaktadır.
* **14:006** Bak 2:49

ulaşmadı mı? Elçileri onlara apaçık delillerle gittiler, fakat onları küçümsediler ve "Biz getirdiğiniz şeyi inkâr ediyoruz ve bizi çağırdığınız mesaj hakkında kuşkumuz ve şüphemiz var" dediler.

Atalarımızı Körü Körüne İzlemek: İnsanlığın Trajedisi

14:10 Elçileri: "Gökleri ve yeri yarıp yaratan **ALLAH**'tan mı kuşkulanıyorsunuz? Günahlarınızı bağışlamak için sizi çağırıyor ve size belli bir süre tanıyor" dediler. Onlar da, "Siz, ancak bizim gibi insanlarsınız, atalarımızın hizmet etmekte olduğu şeyden bizi çevirmek istiyorsunuz. Bize açık bir yetki belgesi getiriniz" dediler.

14:11 Elçileri ise kendilerine şöyle dediler: "Biz, elbette sizin gibi birer insanız. Ancak, **ALLAH**, kullarından dilediğini seçerek ona lütufta bulunur. **ALLAH**'ın izni olmadan size bir yetki belgesi getirmemiz olanaksızdır. Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'a güvenmeli."

14:12 "Bize yollarımızı göstermişken neden **ALLAH**'a güvenmeyelim? Sizin bize yaptığınız eziyete karşı sabırla direneceğiz. Güvenenler **ALLAH**'a güvenmeli."

14:13 İnkârcılar elçilerine, "Ya bizim dinimize geri dönersiniz ya da sizi yurdumuzdan kovarız!" dediler. Rab'leri onlara, "Zalimleri yok edeceğiz" diye vahyetti,

14:14 "Onlardan sonra o yurda sizi yerleştireceğiz. Bu, otoriteme saygı duyan ve tehditlerimden korkanlar içindir."

14:15 Zafer istediler, böylece her inatçı zorba perişan oldu.

14:16 Ardından da cehennem… Tadı bozuk sudan içirilirler.

14:17 Onu yutmaya çalışır, ama boğazından geçiremez. Ölüm kendisine her yandan gelir, ama ölemeyecek. Ardından da çetin bir azap gelecektir.

14:18 Rab'lerini inkâr edenlerin yaptıkları işler, fırtınalı bir günde rüzgarın savurduğu kül gibidir. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. İşte gerçek kayıp budur.

14:19 **ALLAH**'ın gökleri ve yeri belli bir amaç için yarattığını görmez misiniz? Dilerse sizi götürüp, yerinize yeni yaratıklar getirir.

14:20 Bu, **ALLAH** için güç değildir.

14:21 Hepsi **ALLAH**'ın huzuruna durduklarında. Zayıflar, büyüklük taslamış olanlara: "Biz sizin izleyicileriniz idik. Bizi **ALLAH**'ın azabından bir parça kurtarabilir misiniz?" dediler. Onlar da: "**ALLAH** bize bir yol gösterseydi biz de size gösterirdik. Artık sızlansak da dayansak da bizim için birdir, kaçıp kurtulacak bir yerimiz yok."

Sapkın Kendisini İzleyenlere Sahip Çıkmaz

14:22 Karar yayımlandıktan sonra sapkın onlara şöyle dedi: "**ALLAH** size gerçeği söz verdi, ben ise size söz verdim ve sözümden cay-

dım. Benim sizin üzerinize herhangi bir gücüm yoktu; ben sizi çağırdım, siz de bana katıldınız. Bundan dolayı beni kınamayın, yalnızca kendinizi kınayın. Ne siz beni kurtarabilirsiniz ne de ben sizi kurtarabilirim. Beni ortak koşmanızı zaten önce de inkâr etmiştim. Zalimler için acı bir azap vardır."

14:23 Gerçeği onaylayan ve erdemli davrananlar, içinden ırmaklar akan bahçelere sokulmuşlardır. Rab'lerinin izniyle orada sürekli kalırlar. Oradaki dirlik temennileri, "Selam" dır.

Doğru ve Yanlış

14:24 Görmez misin ki **ALLAH** güzel bir sözü güzel bir ağaca benzetir: Kökü sabit, dalları ise göktedir.

14:25 Rabbinin izniyle her mevsim meyvelerini verir. Öğüt almaları için **ALLAH** insanlara böyle örnekler verir.

14:26 Kötü bir söz de, yerden koparılmış köksüz kötü bir ağaç gibidir.

14:27 **ALLAH** gerçeği onaylayanları dünya hayatında da, ahirette de kanıtlanmış sözle destekler. **ALLAH** zalimleri ise saptırır ve **ALLAH** dilediğini yapar.

14:28 **ALLAH**'ın nimetini nankörlükle karşılayarak halklarını felaket yurduna mahkûm edenleri görmedin mi?

14:29 Cehennemde yanacaklardır. Ne kötü bir duraktır o!

Şirk: Kötülüklerin Temel Kaynağı

14:30 **ALLAH**'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koştular. De ki: "Biraz eğlenin, son yolculuğunuz ateşe olacaktır."

14:31 Gerçeği onaylayan kullarıma söyle, alışverişin ve dostluğun olmadığı gün gelmeden önce namazı gözetsinler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık yardım için versinler.

14:32 **ALLAH** gökleri ve yeri yaratan, gökten bir su indirip sizin için çeşitli meyvelerden besinler çıkarandır. Koyduğu yasaya göre sizi denizde taşıması için gemileri emrinize verdi. Aynı şekilde ırmakları da emrinize verdi.

14:33 Görevlerini aksatmayan güneşi ve ayı hizmetinize sundu, geceyi ve gündüzü de hizmetinize sundu.

14:34 O'ndan ne dilediyseniz size verdi. **ALLAH**'ın nimetlerini sayarsanız bitiremezsiniz. İnsanoğlu gerçekten çok zalimdir, çok nankördür.

İbrahim

14:35 Bir zamanlar İbrahim demişti ki: "Rabbim, bu beldeyi güvenli kıl, beni ve çocuklarımı putlara hizmet etmekten koru."

14:36 "Rabbim, onlar, insanlardan birçoğunu saptırdılar. Beni izleyenler bendendir. Bana karşı gelenlere gelince, elbette sen Bağışlayansın, Rahimsin."

14:37 "Rabbimiz, ben çocuklarımdan bazısını, Sınırlanmış Ev'inin yanındaki ekinsiz bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz, onlar namazı gözetsinler diye… İnsanların gönüllerini onlara karşı sempatiyle doldur ve onları ürünlerle rızıklandır ki şükretsinler."
14:38 "Rabbimiz, bizim gizlediğimizi ve açıkladığımızı bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey **ALLAH**'a gizli kalmaz."
14:39 "İhtiyarlık çağımda bana İsmail'i ve İshak'ı bahşeden **ALLAH**'a övgüler olsun. Rabbim, dualarımı işitir."
14:40 "Rabbim, beni namazı gözeten biri kıl, çocuklarımı da… Rabbimiz dualarımı kabul et."
14:41 "Rabbimiz, hesabın görüleceği gün, beni, anamı, babamı ve gerçeği onaylayanları bağışla."
14:42 Zalimlerin yapmakta olduklarından **ALLAH**'ı habersiz sanma. Onları sadece, gözlerin dehşetten donup kalacağı güne kadar ertelemektedir.
14:43 Başları boyunları üstüne kaskatı dikilmiş, göz kapakları kıpırdamaksızın korkudan dolayı zihinleri bomboş bir halde koşuşurlar.

Tanrı, Mesajını Elçileri Yoluyla Gönderir

14:44 Halkı, azabın kendilerine geleceği gün konusunda uyar. Zalimler, "Rabbimiz bizi yakın bir süreye kadar ertele de senin çağrına katılalım ve elçilere uyalım" diyecekler. Oysa daha önce siz, sonunuzun gelmeyeceğine yemin etmemiş miydiniz?
14:45 Hatta, sizden önce kendilerine zulmetmiş olanların konutlarına yerleşmiştiniz ve onlara yaptıklarımız da size belli olmuştu. Üstelik, size örnekler de vermiştik.
14:46 Onlar planlarını yaptılar, hâlbuki planları **ALLAH**'ın kontrolündeydi. Planları dağları yerinden oynatacak kadar olsa bile…
14:47 **ALLAH**'ın, elçilerine verdiği sözden döneceğini sanmayın. **ALLAH** elbette Üstündür, Öç alandır.

Yeni Yer ve Yeni Gökler Yaratılıyor

14:48 Yerin başka bir yer ile değiştirildiği ve göklerin de... Herkesin Tek ve En yüce olan **ALLAH**'ın huzuruna getirildiği gün…*
14:49 O gün suçluları, zincirlere vurulmuş olarak görürsün.
14:50 Giysileri katrandandır ve yüzlerini ateş kaplar.
14:51 Böylece **ALLAH** herkese yaptığının karşılığını verir. **ALLAH** hızlı hesap görendir.
14:52 Bu, insanlara bir bildiridir. Bu uyarıyı dinlesinler, O'nun yalnız tek Tanrı olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar.

---

* **14:048** Aynı haber, Eski Ahid, İşaya 65:17 ve 66:22'da yer alır.

Onbeş

HİCR VADİSİ / HİCR

15:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
15:1 A1L30R200. Bu (harfler/rakamlar) kitabın ve apaçık Kuran'ın mucizesidir.*
15:2 İnkar edenler, keşke Müslüman olsaydık diye arzulayacaklardır.
15:3 Bırak onları, yesinler, eğlensinler ve umutlarıyla oyalansınlar; mutlaka öğreneceklerdir.
15:4 Biz hiçbir topluluğu belirlenmiş bir yazgı olmaksızın yok etmeyiz.
15:5 Hiçbir toplum belirlenmiş süresini ne geçebilir, ne de gerisinde kalır.
15:6 Dediler ki: "Ey kendisine mesaj (*zikr*) indirilmiş olan, sen bir delisin."
15:7 "Doğru sözlü isen bize melekleri getirsene."
15:8 Biz melekleri ancak belli bir amaç için göndeririz, o zaman da kimseye süre tanınmaz.

Kuran'ın Korunması İnsani Değil, İlahi Yöntemle Gerçekleşecektir

15:9 Kuşkusuz mesajı biz, evet biz indirdik ve onu koruyacak da elbette yine biziz.*
15:10 Senden önce, geçmiş topluluklara da elçiler gönderdik.
15:11 Onlara her ne zaman bir elçi geldiyse onu alaya aldılar.
15:12 İşte suçluların kalbine böyle (bir tavrı) sokarız.
15:13 Nitekim, onu onaylamazlar. Kendilerinden öncekilerin yasası (sünneti) de böyleydi.
15:14 Onlara gökten bir kapı açsak ve onun içinde yükselecek olsalardı,

---

****15:001** Kuran'ın Tanrısal kaynağı ve Tanrı tarafından mükemmel biçimde korunduğu, Kuran'ın matematiksel koduyla kanıtlanmış bulunuyor. Bak 2:1; 74:30.

****15:009** Kuran, iç içe geçmeli mükemmel bir kodlama sistemiyle korunmuştur. Koruma görevinin insanlar tarafından değil, Tanrı tarafından gerçekleştirileceği vurguyla bildirilir. "Üzerinde 19 Var" adlı kitabımızda Ku-ran'ın matematiksel mucizesinin örneklerini ve bu konuda geniş bir tartışmayı bulabilirsiniz. Örnekler için bak 9:127. Ayrıca 41:41-42 ayetine bakabilirsiniz.

15:15 "Gözlerimiz sarhoş edildi, büyülendik" diyeceklerdi.
15:16 Gökte galaksiler yerleştirdik ve gözleyenler için onları süsledik.
15:17 Ve onları her kovulmuş sapkından koruduk.
15:18 Ancak onlardan kulak hırsızlığı eden olursa onu alevli bir ateş mermisi kovalar.
15:19 Yeryüzünü genişletip içine sağlam dağlar yerleştirdik ve orada her şeyi mükemmel bir ölçüye göre bitirdik.
15:20 Orada hem sizin için ve hem sizin beslemediğiniz yaratıklar için yaşanacak bir ortam oluşturduk.*
15:21 Hiçbir şey yoktur ki onun hazineleri bizim yanımızda olmasın, ancak biz onu belirlenmiş bir ölçüyle indiririz.

Rüzgar: Bulutları Toz Parçalarıyla Bitkileri de Çiçek Tozlarıyla Aşılar

15:22 Rüzgarı aşılayıcı olarak gönderdik; gökten bir su indirip sizi onunla suladık. Oysa siz onu depo edemezdiniz.
15:23 Biz, elbette biz diriltir ve öldürürüz, sonunda her şeyin sahibi olarak kalacak olan yine biziz.
15:24 İlerleyenlerinizi de biliriz, geride kalanları da biliriz.
15:25 Onları, senin Rabbin toplayacak. O Bilgedir, Bilendir.

İnsan Soyu

15:26 İnsanı, kurumuş, yıllanmış balçıktan yarattık.*
15:27 Cinleri de önceden, içe işleyen parlak ateşten yarattık.
15:28 Rabbin meleklere, "Kurumuş, yıllanmış balçıktan bir insan yaratacağım" demişti.
15:29 "Onu düzenleyip ona ruhumdan üflediğimde hemen onun için secdeye varın" demişti.*

---

* **15:020** Biz astronotları uzaya gönderdiğimizde onlar için gerekli yiyecek, içecek ve oksijeni titizlikle ölçüp hazırlarız. Tanrı, bir uzay gemisi olan bu yerküreyi çalışan ve üreyen, bakterilerden balinaya kadar milyarlarca astronot için oksijen, su, sayısız lezzetli yiyeceklerle donatmış ve bu sayısız nimeti, kendi kendini besleyen bir eko-sistemle bereketlendirmiştir.

* **15:026** Yaratıcı'nın mikroskobik canlılarda başlattığı biyolojik evrimin ilk belirtileri balçık katmanları arasında başladı. Balçık geosedik olarak sekizyüzlü ve dörtyüzlü dizilen bir atomlar şebekesinden oluşur. Sekizyüzlü ve dörtyüzlü birimler sıkıca paketlenmedikleri için birbirlerine göreli olarak kayma özelliğine sahiptirler. Moleküler yapısındaki bu esneklik, balçığın birçok kimyasal reaksiyona katalist olmasını sağlar. İnsanlar balçık katmanları arasında milyonlarca yıl önce başlayan organik hayatın en gelişmiş meyvesidir. Bak: 24:45; 29:19-20; 71:14-17.

* **15:029** "Ruh" kelimesinin geleneksel anlamı Kuran'daki anlamıyla pek uyuşmaz. Kuran ayetlerini incelediğimizde "ruh"un vahiy, bilgi ve emir anlamlarına geldiğini görürüz. İnsan soyunun genetik yapısı, bilgisayar diliyle örneklersek, Tanrı'nın komutlarını (ruhunu) içeren bir donanım ve sistem prog-

15:30 Tüm melekler topluca secde ettiler;
15:31 Ancak Sapkın (İblis) hariç. Secde edenlerle beraber olmayı red etti.
15:32 Dedi ki: "Seni secde edenlerle beraber olmaktan alıkoyan şey nedir, İblis?"
15:33 Dedi ki: "Kurumuş, yıllanmış balçıktan yarattığın insana secde edecek değilim."
15:34 "Öyleyse çık oradan; sen kovuldun!"*
15:35 "Yargı gününe kadar laneti hakettin" dedi.
15:36 "Rabbim, dirilecekleri güne kadar beni ertele" dedi.
15:37 Dedi ki: "Tamam, sen ertelendin"
15:38 "Bilinen vaktin gününe kadar…"

Sapkının Sınırlı Etkisi

15:39 Dedi ki: "Rabbim, beni yoldan çıkarttığın için, onları yeryüzünde ayartıp topluca saptıracağım."
15:40 "Kendilerini sadece sana adayanlar hariç."
15:41 Dedi ki: "İşte benim değişmez yasam budur."
15:42 "Elbette, sadece bana hizmet edenlere karşı bir gücün yoktur. Ancak sana uyan sapıklara gücün yeter."
15:43 "Cehennem hepsinin buluşma yeridir."
15:44 "Onun yedi kapısı vardır ve her bir kapı için onlardan belli bir pay vardır."
15:45 Erdemliler ise bahçeler ve pınarlar içindedir.
15:46 Oraya barış ve güvenlik içinde girin.
15:47 Göğüslerindeki kötü duyguları kaldırırız; kardeşçe karşılıklı yerleştirilmiş koltuklar üzerindedirler.
15:48 Orada onlara hiçbir yorgunluk dokunmaz ve oradan çıkarılacak da değillerdir.
15:49 Kullarıma haber ver ki ben Bağışlayıcıyım, Rahimim.
15:50 Ve azabım da çok acı bir azaptır.

---

ramı gibidir. "Nefis" genetik yapının sistem programı gibi olup bilgi ve eylemlerle gelişebilen yazılım programlarıyla donatılmıştır. Hardware ve sistem ile çelişen yanlış tercihler ve davranışlar onları virüslerin saldırısı karşısında savunmasız bırakır. Kötü düşünceler ve tavırlarla, kötü alışkanlıklar ve dostluklarla bozulan nefis (sistem programı) yozlaşarak özelliğini ve işlevini kaybeder. Güzel düşünceler ve tavırlarla, iyi alışkanlıklar ve dostluklarla beslenen nefis ise orijinal yaratılışı (ruh) doğrultusunda gelişerek ebedi mutluluğu hak eder. Bak 17:85.

*__15:034__ Bu ve 15:41 ayetlerindeki ifadelerin Tanrı'nın verdiği cevaplar olduğu açık. Böyle olunca, onu parantez içinde bunu okuyucuya anımsatmaya gerek yok. Kuran kendisini aktif bir beyinle okumamızı ister. Ancak, eğer bir detay veya gramatik bir nüans çeviride kaybolursa o zaman bu kayıp çevirmen tarafından telafi edilmeli.

Denetçiler İbrahim'i Ziyaret Ediyor

15:51 Onlara İbrahim'in konuklarından haber ver.
15:52 Onun yanına varıp, "Selam!" demişlerdi. O da, "Biz sizden korkuyoruz" demişti.
15:53 "Endişelenme, biz sana bilgin bir oğul müjdesini veriyoruz" demişlerdi.
15:54 "İyice yaşlanmışken beni mi müjdeliyorsunuz! Beni ne ile müjdeliyorsunuz?" dedi.
15:55 "Sana gerçeği müjdeledik, umudunu kesme" dediler.
15:56 "Sapıtmışlardan başka Rabbinin rahmetinden kim umut keser?" dedi.*
15:57 "Ey elçiler, göreviniz nedir?" dedi.
15:58 "Biz, suçlu bir topluma gönderildik;"
15:59 "Ancak Lut'un ailesi hariç. Hepsini kurtaracağız."
15:60 "Yalnız karısı hariç; onun geride kalanlardan olmasını kararlaştırdık" dediler.

Lut ve Homoseksüel Halkı

15:61 Elçiler Lut'un ailesine geldiklerinde
15:62 "Siz, bizce tanınmayan bir topluluksunuz" dedi.
15:63 Dediler ki: "Onların kuşkulandıkları şeyi sana getirdik."
15:64 "Sana gerçeği getirdik, biz elbette doğru konuşuyoruz."
15:65 "Geceleyin ailenle birlikte çık. Arkalarından izle ve hiçbiriniz arkaya bakmasın. Size emredilen yere gidin."
15:66 'Şu halk, sabahleyin yok edilecektir' şeklindeki emri kendisine bildirdik.
15:67 Kent halkı neşe içinde geldiler.
15:68 "Bunlar konuklarımdır, sakın beni utandırmayın."
15:69 "**ALLAH**'tan korkun, beni rezil etmeyin!" dedi.
15:70 "İnsanlarla diyalog kurmaktan seni menetmemiş miydik?" dediler.
15:71 "İşte benim kızlarım" dedi, "İlla da istiyorsanız!"*
15:72 Ne yazık ki onlar, sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.
15:73 Tan ağarırken onları felaketli bir gürültü yakaladı.
15:74 Onun altını üstüne getirdik. Üzerlerine çamurdan yapılmış sert taşlar indirdik.
15:75 Bunda, inceleyip araştıranlar için dersler vardır.
15:76 Ve o yol üzerinde durmaktadır.
15:77 Bunda, gerçeği onaylayanlar için bir işaret vardır.

---

* **15:056** Kötümserlik Tanrı'nın nimetlerine kapıyı kapar ve kendi kâbusunu gerçekleştirir.

* **15:071** Lut kendi kızlarını mı yoksa köy kızlarını mı kastediyor?

Orman Halkı

15:78 Gerçekten Orman Halkı da zalimlerden idi.
15:79 Onlardan öç aldık. Her ikisi de belgelenmiştir.
15:80 Mağara Halkı da elçileri yalanladı.
15:81 Kendilerine ayetlerimizi verdik, fakat ondan yüz çevirdiler.
15:82 Dağlardan güvenli evler yontuyorlardı.
15:83 Sabahleyin onları da o korkunç gürültü yakaladı.
15:84 Kazandıklarının hiçbiri onları kurtaramadı.

Dünyanın Sonu Açıklanıyor

15:85 Biz, gökleri, yeri ve aralarındaki şeyleri belli bir amaç için yarattık. O an elbette gelecektir, öyleyse onlara güzel ve yumuşak davran.*
15:86 Rabbin elbette Yaratandır, Bilendir.
15:87 Biz sana yedi çifti ve büyük Kuran'ı verdik.*
15:88 Onlardan bazılarına verdiklerimizi kıskanma ve onlardan ötürü de üzülme. Gerçeği onaylayanlara kanatlarını indir.

Bazı Ayetleri "Mensuhtur" (İptal Edilmiştir) Diyerek İnkar Eden Mezhepçi Bölücüler

15:89 De ki: "Ben apaçık bir uyarıcıyım."
15:90 Aynı şekilde o bölücülerle de ilgileneceğiz.
15:91 Onlar ki Kuran'ı parçalara ayırdılar.*
15:92 Rabbine and olsun ki, hepsinden soracağız,
15:93 Yaptıkları şeylerden.
15:94 Öyleyse sana emredileni açıkça ortaya koy ve müşriklere de aldırma.
15:95 Alay edenlere karşı biz sana yeteriz.
15:96 Onlar ki **ALLAH** ile beraber başka tanrılar oluşturdular. Yakında bilecekler.
15:97 Söylediklerinden ötürü göğsünün daraldığını biliyoruz.
15:98 Rabbini yüceltip coşkuyla an ve yerlere kapan.
15:99 Rabbine hizmet et ki kesin bir onaya sahip olasın.

---

* **15:085-**88 Dünyanın sonunun 2280 yılında geleceğine dair Kuran'ın öngörüsü için bak 20:15; 72:27.

* **15:087** Sure başlarında 14 (7x2) ayrı harf kombinezonları olup onların sayısal (ebced) değerlerinin toplamı Muhammed peygamberin izleyicilerine verilmiş olan 1709 kameri yılı verir. Hicri 1710 (miladi 2280) tarihinin dünyanın sonu olduğuna dair ilginç işaretler içerir Kuran. Kuşkusuz, Allah daha iyi bilir.

* **15:091-93** *Hadis* ve *Sünnet* izleyicileri bu öngörüyü 2:106 ayetinin anlamı tahrif ederek gerçekleştirdi.

Onaltı

ARI / NAHL

16:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
16:1 **ALLAH**'ın emri gelmiş bulunuyor, öyleyse acele etme. Onların ortak koştuklarından uzaktır, yücedir.*
16:2 Kullarından dilediğine, melekleri vahiyle indirerek, emrini iletir: "İnsanları uyarın: Benden başka tanrı yoktur ve beni dinleyin."
16:3 Gökleri ve yeri belli bir amaç için yaratmıştır. Ortak koştuklarından çok yücedir.
16:4 İnsanı küçük bir damladan yarattı, fakat buna rağmen o, apaçık bir düşman kesildi.
16:5 Ve, çiftlik hayvanlarını da sizin için yarattı, onlarda ısıtma ve diğer yararlar vardır ve onlardan yersiniz.
16:6 Ayrıca boş zamanlarınızda ve seyahatlerinizde siz onları toplarken ve salıverirken sizin için onlarda bir konfor ve zevk vardır.

Tanrı'nın Nimetleri

16:7 Ve sizin yüklerinizi de, kendi kendinize ancak zorlukla varacağınız bölgelere taşırlar. Rabbiniz elbette Şefkatlidir, Rahimdir.
16:8 Binmeniz ve eğlenmeniz için atları, katırları ve eşekleri yarattı ve daha bilmediğiniz birçok şeyi de yaratır.*
16:9 Yolları göstermek **ALLAH**'a aittir; bazısı eğridir. Dileseydi hepinizi doğruya iletirdi.
16:10 O ki gökten bir su indirdi, ondan içersiniz ve yine beslendiğiniz bitkiler ve ağaçları onunla sularsınız.
16:11 Onunla sizin için ekin, zeytin, hurma ağaçları, üzümler ve her çeşit meyveler bitirmektedir. Düşünen bir toplum için bunda elbette bir ayet vardır.
16:12 Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı hizmetinize sundu. Yıldızlar da O'nun emri altındadır. Aklını kullanan bir toplum için elbette

---

* **16:001** Her şey önceden kaydedilmiş bulunuyor (57:22).
* **16:008** Tren, otomobil, helikopter, uçak, uzay gemisi gibi bu ayette işaret edilen tüm modern taşıt araçları, Tanrı tarafından yaratılmışlardır. Zira bunların yaratılması için gerekli olan insan beyni, fizik, kimya yasaları ve maddelerin hepsi Tanrı'nın birer yaratığıdır. Bak 37:96.

bunda işaretler vardır.
16:13 Ve sizin için yeryüzünde yarattığı rengarenk nesneleri de… Düşünen bir toplum için elbette bunda bir ders vardır.
16:14 O ki denizi emrinize sunmuştur; ondan taze et yersiniz, ondan giyim ve takı için süsler çıkarırsınız. Gemilerin denizi yara yara akıp gittiğini görürsünüz. Böylece O'nun lütfunu ararsınız ve belki ona şükredersiniz.
16:15 Ve sarsılmamanız için yeryüzüne denge sağlayıcılar yerleştirdi, yolu bulmanız için de nehirler, yollar,
16:16 Ve göze çarpan işaretler… Yıldızlarla da yol bulurlar.
16:17 Yaratan, yaratamayan gibi olur mu? Düşünmez misiniz?
16:18 **ALLAH**'ın nimetini saysanız bitiremezsiniz. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.
16:19 **ALLAH** gizlediklerinizi de açıkladıklarınızı da bilir.

Ölmüş Peygamberler ve Evliyalar

16:20 Allah'ın yakınından/aşağısından çağırdıkları kişiler hiçbir şey yaratamazlar, aksine kendileri yaratılmışlardır.
16:21 Ölüdürler, diri değildirler. Ne zaman dirileceklerini de bilmezler.
16:22 Tanrınız bir tek tanrıdır. Ahirete onaylamayanların kalpleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslarlar.
16:23 Kuşkusuz **ALLAH** onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir. O, büyüklük taslayanları sevmez.
16:24 Kendilerine, "Rabbiniz ne indirdi?" denildiğinde, "Geçmişlerin efsanelerini…" diye yanıtlarlar.*
16:25 Diriliş gününde kendi günahlarının tamamını, ayrıca saptırdıkları kimselerin günah yüklerinden de bir payı bilgisizce yüklenirler. Yükleri ne de kötüdür.*
16:26 Kendilerinden öncekiler de tuzak kurmuşlardı; ancak **ALLAH**, binalarını temelinden yıkmış, üzerlerindeki tavan başlarına çökmüştü; azap onlara ummadıkları yerden gelmişti.
16:27 Sonra, diriliş gününde onları rezil eder ve "Uğrunda tartışıp mücadele verdiğiniz 'ortaklarım' nerede" der. Kendilerine bilgi verilenler de şöyle derler: "Bugün rezillik ve kötülük kafirleredir."
16:28 Onlar ki, nefislerine zulmedip dururlarken melekler canlarını

---

* **16:024** Bu ayet Kuran'ı efsane diye inkâr edenler hakkında olduğu gibi *Hadis* kitaplarında derlenen geçmişlerin efsanelerini "vahiy" diyerek Kuran'a eş koşan modern müşrikler için de geçerlidir.

* **16:025** Bak 6:164.

alır. Sonunda teslim olup "Biz herhangi bir kötülük yapmıyorduk" derler. Hayır, **ALLAH** sizin yaptıklarınızı iyi bilir.

16:29 İçinde sürekli kalacağınız cehennemin kapısından girin. Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür.

16:30 Erdemlilere, "Rabbiniz ne indirdi?" denir. "İyilik" diye karşılık verirler. Bu dünyada güzel davrananlar için güzellik vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Erdemlilerin yurdu ne de iyidir.

16:31 İçlerinden ırmaklar akan Adn bahçelerine girerler. Orada her diledikleri şeyi bulurlar. **ALLAH** erdemlileri işte böyle ödüllendirir.

16:32 İyi durumdayken melekler canlarını almaya geldiklerinde, "Selam size olsun. Yaptıklarınızın karşılığı olarak bahçeye giriniz" derler.

16:33 Kendilerine meleklerin gelmesini yahut Rabbinin emrinin gelmesini mi bekliyorlar? Kendilerinden öncekiler de aynı şekilde davranmışlardı. Onlara **ALLAH** zulmetmedi, onlar kendi kendilerine zulmettiler.

16:34 Yapmış olduklarının kötü sonuçları onlara dokundu ve alaya almış oldukları şeyler onları kuşattı.

İnandıkları Şirk Dinini Tanrı'ya Malederler

16:35 Ortak koşanlar, "**ALLAH** dilemeseydi ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka bir şeye hizmet etmez ve O'nun haram ettiğinden başkasını da haram kılmazdık." Kendilerinden öncekiler de böyle davranmıştı. Elçinin açıkça bildirmekten başka bir görevi mi var?*

16:36 Her bir toplum içinde, "**ALLAH**'a hizmet edin ve azgınlıktan/küstahlıktan sakının" diyen bir elçi gönderdik. Onlardan kimine **ALLAH** yol gösterdi, kimi de sapıklıkta kalmaya mahkûm oldu. Yeryüzünü dolaşın ve yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna dikkat edin.

16:37 Doğruyu bulmaları için ne kadar uğraşsan da, **ALLAH** saptırdığını doğruya ulaştırmaz. Onların bir yardımcısı da olmaz.

16:38 "**ALLAH** ölmüş olanı diriltmez diye tüm güçleriyle **ALLAH**'a yemin ederler. Hayır, O'nun verdiği gerçek bir sözdür o. Ancak insanların çoğu bunu bilmiyor.

16:39 Anlaşmazlığa düştükleri konuları onlara açıklasın ve kafirler de kendilerinin yalancı olduğunu öğrensin.

---

* **16:035** Bak 6:23,148.

16:40 Bir şeyin olmasını istediğimiz zaman ona sadece "Ol" deriz ve o da olur.*
16:41 Zulme uğradıktan sonra **ALLAH** uğrunda göç edenleri, dünyada güzelce yerleştireceğiz. Ahiret ödülleri ise daha büyüktür; bir bilseler…
16:42 Onlar, sabrederek Rab'lerine güvenenlerdir.
16:43 Senden önce, adamlardan/iki ayak üzerinde yürüyenlerden başkasını elçi olarak göndermedik; onlara vahyettik. Bilmiyorsanız uzmanlara sorun.
16:44 Belgeler ve kitaplarla… Sana bu mesajı indirdik ki, kendilerine indirileni halka açıklayasın (bildiresin) ve onlar da düşünsünler.*
16:45 Kötülük planlayanlar **ALLAH**'ın kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden, yahut ummadıkları bir yerden kendilerine azabın gelmeyeceğinden emin mi oldular?
16:46 Yahut dönüp dururlarken kendilerini yakalamayacağından...? Onlar kurtulamazlar.
16:47 Yahut onları korku ve endişe içinde iken yakalamayacağından? Rabbiniz elbette Şefkatlidir, Rahimdir.

Yerkürenin Dönüşünü Siz Kontrol Etmiyorsunuz

16:48 **ALLAH**'ın yarattığı şeylere bakmıyorlar mı ki, gölgeleri **ALLAH**'a secde ederek sağdan ve soldan sürünerek gidip gelir.
16:49 Göklerde ve yerde bulunan tüm yaratıklar ve melekler **ALLAH**'a secde ederler ve büyüklük taslamazlar.*
16:50 Kendilerinden çok yüce olan Rab'lerini sayarlar ve kendilerine emredileni uygularlar.
16:51 **ALLAH**, "İki tanrı edinmeyin, O'ndan başka tanrı yoktur. Sadece benden çekinin" demiştir.

Dinin Tek Kaynağı

16:52 Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Din de sürekli sadece O'nundur. **ALLAH**'tan aşağısını mı sayıyorsunuz?*
16:53 Size ulaşan her nimet **ALLAH**'tandır. Nitekim, bir sıkıntıya uğradığınızda sadece O'na yalvarırsınız.

*** 16:040** Nitekim tüm evren "ani" bir patlamayla yaratıldı. Bak 21:30.

*** 16:044** Allah tarafından açıklanmış (75:19), anlaşılması kolaylaştırılmış (54:17,22) apaçık bir kitabın (5:15; 12:1; 26:195; 44:6) elçi tarafından açıklanması demek, gizlenmeyip insanlara bildirilmesi demektir. Bak: 2:159,160; 3:187 ve 16:64.

*** 16:049** İnsan vücudu, ister gerçeği onaylayan birisine ister inkârcı birisine ait olsun, tümüyle Tanrı'ya teslim olmuş bir Müslüman'dır. Bak 13:15.

*** 16:052** Bak 39:11

16:54 Ne var ki, sizden o sıkıntıyı kaldırdığı zaman, sizden bir grup hemen Rab'lerine ortak koşmaya başlar,
16:55 Kendilerine verilene nankörlük ederek… Keyfinize bakın; yakında mutlaka bileceksiniz!
16:56 Kendilerine verdiğimiz rızıklardan bilinçsizlere bir pay ayırırlar. **ALLAH**'a andolsun ki siz bu uydurduğunuz şeylerden sorulacaksınız.

Kız Çocuklarını Erkeklerden Aşağı Görenler

16:57 Yüce **ALLAH**'a kızları ayırıyorlar; kendilerine de hoşlandıklarını…
16:58 Onlardan birine dişi müjdelendiği zaman, büyük bir öfkeyle yüzü kapkara kesilir.
16:59 Kendisine müjdelenen 'kötülükten' utanarak halkından kendini gizlemeye çalışır. Şimdi onu utana utana tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün! Ne kötü yargıda bulunuyorlar.
16:60 Ahireti onaylamayanlar kötü örneği oluştururlar; halbuki en yüce örnekler **ALLAH**'ındır. O Üstündür, Bilgedir.
16:61 **ALLAH** zulümlerinden dolayı insanları cezalandırsaydı orada bir yaratık bırakmazdı; ne var ki onları belli bir süreye kadar erteler. Sürelerinin sonu geldiği zaman da ne bir an öne alınırlar, ne de ertelenirler.
16:62 Hoşlanmadıkları şeyleri **ALLAH**'a malediyorlar ve kendilerinin iyiyi hakettikleri yalanını dillerinde geveliyorlar. Elbette, ateşe terkedilecekler.
16:63 **ALLAH**'a andolsun ki senden önceki toplumlara da elçiler gönderdiğimizde sapkın işlerini onlara güzel gösterdi. Nitekim onların dostu (veli) bugün odur. Onlar acı bir azaba mahkûm olmuşlardır.
16:64 Sana bu kitabı indirdik ki, anlaşmazlığa düştükleri konuları kendilerine bildiresin. Bu kitap, gerçeği onaylayan bir topluluk için bir yol göstericidir, bir rahmettir.*

Besin Maddelerindeki İşaretler

16:65 **ALLAH** gökten bir su indirir ve onunla yeryüzünü ölümünden

---

* **16:064** *Hadis* ve *Sünnet*i Tanrı'nın hükmüne eş koşanlar bu ayetteki "litübeyyine" kelimesinin anlamını saptırırlar. Türkçedeki "açıklama" kelimesi gibi iki anlama gelen bu sözcüğün Kuran'ın açık ayetleriyle çelişen anlamını tercih edenler 3:7 ayetinde haber verilirler. Benzer ifade için bak 2:159-160; 3:187 ve 16:44.

sonra diriltir. Dinleyen bir toplum için bunda bir işaret vardır.

16:66 Sizin için çiftlik hayvanlarında da dersler vardır. İçmeniz için karınlarından, yani sindirilmiş yiyecek ile kan arasından çıkan bir maddeyi size sunuyoruz: İçimi lezzetli saf süt.

16:67 Ve hurma ağaçlarının meyvelerinden, üzümlerden hem sarhoş edici içkiler ve hem de güzel bir rızık elde edersiniz. Akleden bir toplum için bunda bir işaret vardır.*

Arı

16:68 Ve Rabbin dişi arıya vahyetti: "Dağlardan, ağaçlardan ve kovanlardan evler edin"

16:69 "Sonra, her çeşit meyveden ye ve Rabbinin planını aynen izle." Karınlarından, insanlar için şifa içeren çeşitli renklerden bir içecek çıkar. Düşünen insanlar için bunda bir işaret vardır.*

16:70 Ve sizi **ALLAH** yarattı, sonra da yaşamınıza son verir. Sizden bazıları hayatın en kötü zamanına kadar yaşatılır ki bilgiden sonra hiçbir şeyi bilmesin. **ALLAH** Bilendir, Her şeye Gücü Yetendir.

16:71 **ALLAH** rızık açısından sizi birbirinize üstün kılmıştır. Nitekim, üstün kılınanlar, emirleri altındakilerle varlıklarını eşit paylaşmazlar. **ALLAH**'ın nimetini mi reddediyorlar?*

16:72 Ve **ALLAH** kendi cinsinizden sizin için eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için çocuklar ve torunlar yarattı ve size güzel rızıklar verdi. Böyleyken onlar batılı gerçek diye onaylayıp **ALLAH**'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

---

* **16:067** Tanrı'nın bağışladığı nimetlerden yararlanmak yahut zarar görmek seçimimize bağlıdır. Nükleer enerjiyi hem bomba hem de enerji santrali için kullanabiliriz; ateşle elimizi de yakabiliriz, yiyeceklerimizi de pişirebiliriz. Kuran, alkollü içkiler ile meyve sularını karşılaştırarak bu seçime dikkat çeker.

* **16:069** Besin ve vitamin açısından alabildiğine zengin olan balın bazı alerjilere ve rahatsızlıklara ilaç oluşu bilinen bir gerçektir. Arı usta bir mimardır; petek gibi optimal ekonominin geometrik örneğini inşa ederek bal stoku için minimum miktarda balmumu harcar. Bir ecza profesörüdür; ağzındaki laboratuarda bal gibi bir ilacı üretir. Kuyruğunda düşmanlarına karşı kimyasal silah taşıyan bir intihar komandosudur. Diğer arılarla güneş ışığı ve koreografi yoluyla haberleşip yol bulan usta bir pilottur, bir helikopterdir. Binlerce kovandaşıyla birlikte barış ve düzen içinde çalışan dürüst bir kovandaştır. Bu küçücük böcek, daha nice hüneriyle Yaratıcısının büyüklüğüne tanıklık eden bir ayettir. Arının karnını ifade eden *BuTuN* kelimesinin çoğul kullanılması da ilginç. Bu nüansı entimologlar daha iyi takdir ederler.

* **16:071** Bu ayet şöylece de çevrilebilir: "… Üstün kılınanlar, emirleri altındakilere kendi rızıklarını vermezler. Aslında rızıkta onların hepsi eşittir (hepsi de Tanrı tarafından rızıklandırılırlar)…" Bak: 30:28.

16:73 **ALLAH**'ı bırakıp, kendilerine göklerden ve yerden rızık sağlamayan aciz kişilere hizmet ediyorlar.

16:74 Öyleyse, **ALLAH**'a örnekler vermeyiniz; siz bilmezken **ALLAH** bilir.

Zenginlik ve Özgürlük, Fakirlik ve Tutsaklık

16:75 **ALLAH**, hiçbir şeye gücü yetmeyen, sahiplenilmiş bir köle ile kendi tarafımızdan güzelce rızıklandırdığımız, o rızıktan gizli ve açık yardım için harcayan kişiyi örnek olarak verir. Bu ikisi hiçbir olur mu? Övgü **ALLAH**'adır, ancak çokları bilmezler.

16:76 **ALLAH** şu iki adamı da örnek verir: Birisi bir şey yapacak yeteneğe sahip olmayıp tümüyle efendisine/sahibine bağımlıdır, onu ne işe koşsa bir şey beceremez. İşte böyle bir kişi ile doğru yol üzerinde bulunup adaleti uygulayan kişi hiçbir olur mu?*

16:77 Göklerin ve yerin gizemleri **ALLAH**'a aittir. O an bir göz kırpması kadar veya daha kısadır. **ALLAH** her şeye Gücü Yetendir.

16:78 **ALLAH** sizi annelerinizin karnından çıkardığı zaman bir şey bilmiyordunuz. Size işitme, görme duyuları ve beyinler verdi ki şükredesiniz.

16:79 Göğün atmosferine uygun yaratılmış kuşları görmüyorlar mı? Onları **ALLAH**'tan başkası tutmaz. Bunda gerçeği onaylayan bir toplum için elbette ayetler vardır.

16:80 Ve **ALLAH** evlerinizi sizin için barınaklar yaptı. Çiftlik hayvanlarının derilerinden, yolculuk günü ve ikamet günü kullanacağınız portatif evler sağladı. Yünlerinden, kürklerinden ve kıllarından da bir süreye kadar giyip döşeyeceğiniz eşyalar çıkardı.

16:81 Ve **ALLAH** yarattığı şeylerden sizin için gölgeler oluşturdu. Sizin için dağları sığınak yaptı. Sizi sıcaktan koruyacak elbiseler ve sizi savaşlarınızda koruyacak elbiseler hazırladı. Teslim olasınız diye nimetlerini size böyle tamamlıyor.

16:82 Yüz çevirirlerse, sana düşen, yalnızca açık bir biçimde iletmektir.

Kafirler Nankördürler

16:83 **ALLAH**'ın nimetlerini çok iyi tanıdıkları halde onları inkâr ederler. Onların çoğu kafirlerdir.

Diriliş Gününde

16:84 Her topluluktan bir tanık gönderdiğimiz gün, inkâr edenlere ne izin verilir ne de özürleri kabul edilir.

---

* **16:076** Bak 2:286.

16:85 Zulmedenler azabı gördükleri zaman artık onlar için hafifletilmez, ertelenmez.

Putlaştırılan Peygamberler, Veliler, Ermişler, vb. Kendilerini Tanrı'ya Ortak Koşanlara Sahip Çıkmazlar

16:86 Ortak koşanlar, ortak koştukları kimseleri gördükleri zaman, "Rabbimiz, senden başka çağırdığımız ortaklarımız işte bunlardır" derler. (Onlar da), "Siz yalancılarsınız," diye karşılık verirler.*

16:87 O gün tamamıyla **ALLAH**'a teslim olmuşlardır ve uydurdukları şeyler de kendilerini terketmiştir.

16:88 İnkar edip **ALLAH**'ın yolundan sapanlara gelince, onlara yaptıkları bozgunculuktan ötürü azap üstüne azap arttırırız.

16:89 Her topluluk içinden, kendilerine karşı bir tanık gönderdiğimiz, şunlara karşı da seni tanık olarak getirdiğimiz gün… Biz sana bu kitabı, her şeyi açıklayan, bir yol gösterici, bir rahmet ve Müslümanlara bir müjde olarak indirdik.*

16:90 **ALLAH** adaleti, iyilik yapmayı ve akrabaya yardım etmeyi emreder. Kötülükten, fenalıktan ve azgınlıktan ise sizi meneder. Öğüt almanız için sizi böyle aydınlatır.

Sözleşmeleri Mutlaka Uygulayınız

16:91 Anlaşma yaptığınızda **ALLAH**'ın ahdini yerine getirin. Pekiştirdiğiniz yeminleri bozmayın. **ALLAH**'ı kendinize kefil kılmıştınız. **ALLAH** yaptıklarınızı bilir.

16:92 İpliğini sağlamca eğirdikten sonra çözen kadın gibi olmayın. Bir topluluğun diğer bir topluluktan güçlü olmasından yararlanarak yeminlerinizi aranızda kötüye kullanmayın. **ALLAH** sizi böylece dener. Anlaşmazlığa düştüğünüz konuları diriliş günü size açıklayacak.

16:93 **ALLAH** dileseydi sizi bir tek toplum kılardı. Ancak, dilediğini saptırır, dilediğine de yol gösterir. Elbette yaptıklarınızdan sorulacaksınız.*

16:94 Yeminlerinizi aranızda kötüye kullanmayın ki sağlam basmış ayağınız kaymasın. **ALLAH**'ın yolundan saptığınız için perişan-

---

* **16:086** Bak 10:28-29.

* **16:089** Kurtuluşumuz için gerekli her şeyi açıklayan Kuran'ı yeterli görmeyenler hakkında elçinin tanıklığı için bak 25:30.

* **16:093** Ayetin orta cümlesi, "dileyeni saptırır, dileyene yol gösterir" biçiminde anlaşılsa da sonuç değişmemektedir. Tanrı'nın içtenlikle gerçeği arayanları doğru yola ilettiğini ancak yeterli içtenliğe ve temiz niyete sahip olmayanların da gerçeği görmesini engellediğini görüyoruz (6:110; 7:146; 21:51; 37:84). Bak 57:22.

lığı tadar ve acı bir azabı hakedersiniz.

16:95 **ALLAH**'a verdiğiniz sözü ucuza satmayın. Sizin için **ALLAH**'ın yanındakiler daha iyidir; bir bilseniz.

16:96 Sizin yanınızda bulunanlar biter; ancak **ALLAH**'ın yanındakiler ise süreklidir. Güçlüklere karşı direnenlerin ödüllerini, yaptıkları iyiliklere uygun olarak elbette vereceğiz.

Mutluluk Garantisi, Şimdi ve Ebedi

16:97 Erkek olsun, kadın olsun, her kim gerçeği onaylamış olarak iyi bir iş yaparsa ona bu dünyada güzel bir hayat bağışlarız ve yaptıkları iyi işlere karşılık ödüllerini de tam veririz.*

16:98 Kuran okuduğunda kovulmuş sapkından **ALLAH**'a sığın.*

16:99 Gerçeği onaylayıp Rab'lerine güvenenlere onun bir gücü yoktur.

16:100 Onun gücü, kendisini dost edinenlere ve onu Rab'lerine ortak koşanlaradır.

16:101 Biz bir delilin yerine bir başka delili getirdiğimiz zaman ki **ALLAH** neyi indirdiğini iyi bilir, "Sen, ancak bir iftiracısın!" derler. Gerçekten çokları bilmiyor.*

16:102 De ki: "Gerçeği onaylayanları sağlamlaştırsın, Müslümanlara bir yol gösterici ve müjde olsun diye Kutsal Ruh onu Rabbinden gerçekle indirdi.

Kuran, İncil ve Tevrat'tan Kopya Edilmedi

16:103 "Ona bir insan öğretiyor" biçimindeki sözlerini elbette biliyoruz. Amaçladıkları kişinin dili yabancıdır, bu ise apaçık Arapça bir dildir.*

16:104 **ALLAH**'ın ayetlerini onaylamayanları **ALLAH** doğru yola iletmez; onlar için acı bir azap vardır.

16:105 Yalan uydurup iftira edenler **ALLAH**'ın ayetlerini onaylamayanlardır. Onlar gerçek yalancılardır.

---

* **16:097** Ayetteki "Hu" ve "Hum" zamirleri hem kadını ve hem erkeği kapsamına alıyor. Açık bir neden yokken bu zamirleri sadece erkeklere sınırlamamalı.

* **16:098** Neden bu emir Kuran'ın veya her surenin başına konmamış? Yoksa bu emir sözel değil zihinsel bir eylemi amaçladığı için mi?

* **16:101** Bak 2:106.

* **16:103** Kuran'ın dışındaki mukaddes kitaplar kısmen tahrife uğramışlardır. Kuran'ı mevcut Tevrat ve İncil çevirileriyle karşılaştırırsak Kuran'ın orijinalliği ortaya çıkar. Örneğin, Tevrat'ın Çıkış 32:20 ayetiyle Kuran'ın 2:93 ayetini karşılaştırınız. Dr. Maurice Bucaille'nin "The Bible, the Qu-ran and Science" (Tevrat-İncil, Kuran ve Bilim) adlı kitabı bu konuda bir klasiktir. Bu ayetin son bölümü şu biçimde de anlaşılabilir: "Amaç-ladıkları kişinin dili anlaşılmaz bir dil, bu ise mükemmeldir, apaçıktır". Bak 43:3.

Gerçeği Onaylamak ve İnkar Niyete Bağlıdır

16:106 Kalbi gerçeği onaylayıp ikna olduğu halde zorlanan dışında, onaydan sonra inkâra göğsünü açıp **ALLAH**'ı inkâr edenler, **ALLAH**'tan bir gazabı haketmişlerdir ve onlar için büyük bir azap vardır.

Dünya Hayatına Düşkünlük Allah'tan Uzaklaştırır

16:107 Çünkü onlar dünya hayatını ahirete tercih ettiler. İnkarcı topluluğu **ALLAH** doğru yola iletmez.
16:108 İşte onlar, **ALLAH**'ın kalplerini, işitme ve görüşlerini mühürlediği kişilerdir. Onlar gafillerdir.
16:109 Hiç kuşku yok ki onlar ahirette kaybedeceklerdir.
16:110 Sonra Rabbin, baskıya uğradıktan sonra göç eden, cihad eden ve direnenler için, evet senin Rabbin, kuşkusuz onlar için Bağışlayandır, Rahimdir.
16:111 O gün herkes gelir kendini kurtarmaya çalışır ve herkese yaptığının karşılığı tam ödenir ve onlara asla zulmedilmez.

Helal Nimetleri Yasaklamak Felaket Getirir

16:112 **ALLAH** güven içinde başarılı bir topluluğu örnek olarak verir: O topluluğun rızkı kendilerine her taraftan bol miktarda ulaşırdı. Ancak daha sonra, **ALLAH**'ın nimetlerine karşı nankör davranınca **ALLAH** onlara açlık ve korku belasını tattırdı.
16:113 Onlara kendilerinden bir elçi geldi, onu yalanladılar. Sonunda, zulmederlerken onları azap yakaladı.
16:114 **ALLAH**'ın size verdiği helal ve güzel rızıklardan yiyin ve **ALLAH**'ın nimetlerine şükredin; sadece O'na hizmet ediyorsanız.*

Sadece Dört Hayvansal Yiyecek Haram Kılınmıştır

16:115 Size yalnızca leş, kan, domuz eti ve **ALLAH**'tan başkası için adananları haram kılmıştır. Kim zorda kalırsa, istekli olmamak ve sınırı aşmamak koşuluyla **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.
16:116 Dillerinizin yalan yere nitelendirmesinden ötürü "Bu helaldir, bu haramdır" demeyin. Böylece **ALLAH**'a yalan yakıştırmış olursunuz. **ALLAH**'a yalan yakıştıranlar başarıya ulaşamazlar.
16:117 Kısa süren bu zevkten sonra onlar için acı bir azap vardır.
16:118 Yahudilere, daha önce sana anlattığımız şeyleri haram kıldık. Biz onlara zulmetmedik; fakat onlar kendi kendilerine zulmedi-

---

***16:114** Sadece Allah'a kulluk edenler, O'nun haram etmediğini haram etmezler. Fakat mollaları, şeyhleri, imamları, din adamlarını Tanrı'ya ortak koşanlar, onların Tanrı ve peygamber adına uydurdukları sayısız haramlarla Tanrı'nın bağışladığı Birçok nimeti yasaklayarak nankörlük ederler. Bak 6:145-150 ve 42:21.

yorlardı.
16:119 Bunlara rağmen Rabbin, bilgisizlik yüzünden kötülük işledikten sonra ardından tövbe edip düzelenlere, evet senin Rabbin ondan sonra Bağışlayandır, Rahimdir.

İbrahim

16:120 İbrahim, **ALLAH**'a boyun eğen, tek tanrıcı bir öncü idi. Hiçbir vakit ortak koşmadı.
16:121 O'nun nimetlerine şükredici idi. Onu seçti ve onu doğru yola iletti.
16:122 Ve ona bu dünyada mutluluk verdik, ahirette ise erdemlilerle birlikte olacaktır.

Muhammed, İbrahim'in İzleyicisi

16:123 Nitekim, İbrahim'in dinini tek tanrılı olarak izlemen için sana vahyettik; o asla putperestlerden olmadı.*
16:124 Cumartesi tatili, sadece onda ayrılığa düşenlere farz kılınmıştı. Rabbin, ayrılığa düştükleri konuda diriliş günü aralarında hüküm verecektir.

Mesajı Nasıl İletmeli?

16:125 Rabbinin yoluna bilgelikle ve güzel bir aydınlatma ile çağır. Onlarla en güzel biçimde tartış. Rabbin, yolundan sapanları ve doğru yolda olanları en iyi bilendir.
16:126 Karşılık verecekseniz, size verilen karşılığın bir benzeriyle karşılık verin. Sabrederseniz, elbette bu sabredenler için daha hayırlıdır.
16:127 Sabret, sabrın ancak **ALLAH**'ın yardımıyladır. Onlar için üzülme ve onların tuzaklarından da endişelenme.
16:128 **ALLAH** erdemli davrananlar ve iyilikte bulunanlar ile beraberdir.

---

* **16:123** Bu ayet, dini pratiklerin İbrahim peygamberden bize ulaştığını bildirmektedir. Bak 21:73; 22:78.

Onyedi

İSRAİLOĞULLARI / BEN-İ İSRAİL

17:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

17:1 Bazı ayetlerimizi kendisine göstermek için kulunu geceleyin Sınırlanmış Mescitten, çevresini kutlu kıldığı en uzak mescide alıp götüren çok Yücedir. O kuşkusuz İşitendir, Görendir.*

17:2 Aynı şekilde, Musa'ya kitabı vermiştik. İsrailoğullarını şu gerçeğe iletmek için: "Benden başka bir sahip edinmeyin."

17:3 Onlar, Nuh ile birlikte taşıttığımız kimselerin soyudur; o şükreden bir kuldu.

Tevrat'ın Öngörüsü

17:4 Kitapta, İsrailoğullarına: "Yeryüzünde iki kere bozgunculuk çıkaracaksınız ve alabildiğine kibirleneceksiniz" diye bildirdik,

17:5 "Birincisinin zamanı gelince, büyük güce sahip kullarımızı üstünüze göndeririz. Evlerinize kadar girerek araştırırlar. Gerçekleşmesi gereken bir sözdü bu."

17:6 "Sonra onları yenme olanağını size vereceğiz, sizi mal ve soy ile destekleyerek savaşçılarınızı çoğaltacağız."

17:7 "İyi davranırsanız, kendiniz için iyi davranmış olursunuz. Kötü davranırsanız yine kendiniz içindir. Sonuncusunun zamanı gelince, sizi kedere boğacaklar ve ilk defa girdikleri gibi mescide girecekler. Ele geçirdiklerini yerle bir edecekler."

17:8 Rabbiniz size rahmet eder. Siz dönerseniz biz de döneriz. Cehennemi kafirler için kuşatıcı kıldık.

Kuran: Kurtuluş Kılavuzu

17:9 Bu Kuran en iyi yola ulaştırır ve erdemli davranan müminleri büyük bir ödülle müjdeler.

17:10 Ahireti onaylamayanlara gelince, onlar için acı bir azap hazırlamış bulunuyoruz.

---

* **17:001** Bu ayetin anlamı hikâye ve düzme *Hadis*lerle saptırılmak istenmiştir. Kudüs'teki mescidin adı Kudüs'ün Müslümanlarca alınmasından sonra Mescidi Aksa olarak değiştirilmiştir. Nitekim Kuran-ı Kerim o bölgeyi tam tersine "en alçak/düşük yer" olarak tanımlar (30:3).

17:11 İnsan, iyi bir şey için dua ettiğini sanırken aslında kötü bir şey için dua eder. İnsan çok acelecidir.

17:12 Geceyi ve gündüzü iki ayet kıldık. Rabbinizin nimetlerini arayasınız ve yılların hesabını bilesiniz diye gecenin ayetini sildik, gündüzün ayetini aydınlık kıldık. Biz her şeyi ayrıntısıyla açıklarız.

Kaderini Sen Belirliyorsun

17:13 Her insanın kaderini kendi kişisel seçimine bağlamışızdır. Diriliş gününde, kendisi için bir kayıt çıkarıp yayımlarız.*

17:14 Kaydını oku. Bugün hesap görücü olarak sen kendine yetersin.

17:15 Kim doğru yola gelirse kendisi için yola gelmiş bulunur. Kim saparsa kendi aleyhine sapar. Hiç kimse başkasının yükünü çekmez. Biz bir elçi göndermeden hiç kimseyi cezalandırmayız.

17:16 Biz bir toplumu yok etmek istediğimiz zaman onun ileri gelen varlıklılarının orada kötülük yapmasına izin veririz. Böylece o topluma verilmiş söz gerçekleşir ve onu yerle bir ederiz.

17:17 Nuh'tan sonra nice toplumları yok ettik. Kullarının günahlarını haber alıcı ve görücü olarak Rabbin yeter.

Dünya Hayatını Seçenler

17:18 Kim bu geçici dünyayı isterse, orada istediğimize dilediğimiz kadar veririz. Ancak daha sonra onu, kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme mahkûm ederiz.

Ahireti Seçenler

17:19 Kim ahireti seçer ve mümin olarak gereken çabayı gösterirse, işte onların çabası takdir edilir.

17:20 Hepsine, onlara da bunlara da, Rabbinin nimetlerinden ulaştırırız. Rabbinin nimetleri sınırlanmamıştır.

17:21 İnsanları birbirinden nasıl üstün kıldığımıza dikkat et. Ahiretin dereceleri ve üstünlükleri daha büyüktür.

Erdemli Yaşamanın Temel İlkeleri (Hikmet)

17:22 **ALLAH** ile birlikte başka tanrı edinme, yoksa kınanmış ve yalnız bırakılmış olarak oturup kalırsın.

17:23 Rabbin, yalnız kendisine hizmet etmenizi, anaya ve babaya karşı iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi yanında yaşlanırsa onlara "Öf" bile deme ve onları azarlama. Onlarla güzel bir biçimde konuş.

---

* **17:013** Senin hayatın, doğumundan ölümüne dek bir video bandı gibi kaydedilir. Diriliş gününde bu kayıt, bize gösterilecektir. Bak 57:22.

17:24 Sevip kollayarak onlar için alçak gönü kanadını ger ve de ki: "Rabbim, beni küçükken yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı."
17:25 Rabbiniz içinizdekileri çok iyi bilir. Erdemli davranırsanız, elbette O, tövbe edenleri bağışlayandır.
17:26 Akrabalara haklarını ver. İhtiyaç sahiplerine ve yolcuya da… Ancak saçıp savurma.
17:27 Kuşkusuz, saçıp savuranlar sapkınların dostlarıdır ve sapkın Rabbine karşı nankördür.
17:28 Rabbinden umduğun bir rahmeti elde etmek için onlardan yüz çevirmek zorunda kalırsan onlara yumuşak söz söyle.
17:29 Elini boynuna bağlama ve tümüyle de açma yoksa pişman olur, üzülürsün.
17:30 Rabbin, dilediğine rızkını bol verir veya kısar. Kuşkusuz O, kullarından haberdardır, onları görendir.
17:31 Doğan çocuklarınızı fakirlik korkusuyla öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırıyoruz. Onları öldürmek, büyük bir suçtur.*
17:32 Zinaya yaklaşmayın; çünkü o büyük bir günah ve kötü bir davranıştır.
17:33 **ALLAH**'ın yasakladığı canı haksız yere öldürmeyin. Kim haksızlığa uğrayarak öldürülürse onun mirasçılarına yetki vermişizdir. İntikam duygusuyla öldürmede sınırı aşmasın; zira kendisine yardım edilmiştir.
17:34 Öksüzlerin malına, erginlik çağına ulaşıncaya kadar dokunmayın; yararlarına olursa başka. Sözleşmeleri yerine getiriniz; zira sözleşmeler sorumluluktur.
17:35 Ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam yapın ve doğru teraziyle tartın. Elbette bu daha iyidir ve sonucu daha güzeldir.
17:36 Bilmediğin bir şeye ardına körü körüne düşme, çünkü işitme, görme duyusu ve beyin, hepsi ondan sorumludur.*
17:37 Yeryüzünde kibirli kibirli dolaşma sen ne yeri delebilirsin ne de dağlar kadar boylu olabilirsin.
17:38 Tüm bunlar, Rabbin tarafından hoş görülmeyen kötü davranışlardır.

---

* **17:031** "Çocuklar" diye çevirdiğimiz kelimenin Arapçası "evlad" olup "doğanlar" demektir. Ayetten anlaşıldığına göre, çocuklar doğar doğmaz bazı aileler kız çocuğu olduğunu görünce çocuğu hemen öldürüyorlardı.

* **17:036** Körü körüne izlemememizi, sorgulayıp araştırmamızı emreden bu ayete göre hareket eden bir topluma ne din adamlarının hurafeleri ne de politikacıların yalanları zarar verebilir.

Hikmet Kuran'dadır

17:39 Bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir. **ALLAH** ile birlikte başka tanrı edinme; aksi taktirde kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.*

17:40 Rabbiniz oğulları size seçti de kendisine meleklerden kızlar mı edindi? Çok büyük bir iddiada bulunuyorsunuz.

17:41 Biz, öğüt almaları için Kuran'da açıkladık. Ne var ki bu, sadece onların nefretini arttırır.

17:42 De ki: "İleri sürüdükleri gibi beraberinde başka tanrılar olsaydı, onlar da Egemenliğin Sahibine doğru yol ararlardı."

17:43 O, onların dediklerinden uzaktır ve çok yücedir.

17:44 Yedi gök, yer ve onların içindekiler O'nu yücelterek anarlar. Hiçbir şey yoktur ki O'nu överek ve yücelterek anmasın; ama siz onların anışlarını anlamazsınız. O Şefkatlidir, Bağışlayandır.

Görünmez Engel

17:45 Kuran okuduğun zaman, seninle ahireti onaylamayanlar arasına görünmez bir engel yerleştiririz.

Kuran: Tek ve Biricik Kaynak

17:46 Ve onu anlamalarını engellemek için kalplerine kabuklar, kulaklarına da ağırlık koyarız. Rabbini yalnızca Kuran'da andığın zaman nefretle geriye dönerler.*

17:47 Seni dinlerlerken nasıl işittiklerini ve kendi aralarında konuşurlarken zalimlerin, "Siz sadece büyülenmiş bir adamı izliyorsunuz" dediklerini iyi biliyoruz.

---

* **17:039** Hikmetin, Kuran'da değil de *Hadis* kitaplarında olduğunu iddia edenler bu ayeti neden görmezlikten gelirler? *Hadis* ve *Sünnet* denilen orta çağ kültürünü Tanrı'nın Sözüne eş koşanlar, her şeyden önce hikmetin birinci ilkesini çiğnemiş olurlar. Kuran'ın bir ismi de Hikmet Kitabı anlamına gelen Hakim'dir. Bak: 9:31; 17:46; 18:26; 36:1; 42:21.

* **17:046** Ahiret konusunda kuşkuları olanlar Kuran'ı anlamazlar ve Kuran'ın zor olduğunu iddia ederler. Bak: 54:17,22,32,40.
Kuran'ı yeterli görmeyen zihniyetin sahipleri, kendilerini tanımlayan bu ayetten hoşlanmadıkları için bu ayeti çevirirken "vahdehu = biricik, yalnızca" kelimesinin yerini değiştirmişlerdir. "Kuran" kelimesinden sonra gelerek onu betimleyen bu kelimenin yerini değiştiren *Hadis* ve *Sünnet* izleyicileri, Yahudilerin geçmişte yaptıklarının bir benzerini tekrarlamışlardır (4:46; 5:41). Ayrıca, Kuran'ın matematiksel mucizesi de bu konuya başka bir boyut kazandırıyor. Örneğin, Arapça "vahdehu" kelimesi 7:70; 39:45; 40:12,84 ve 60:4 ayetlerinde Allah için kullanılır. Bu rakamları topladığınızda 361, yani 19x19 elde edersiniz. Ancak söz konusu kelimenin Kuran için kullanıldığı 17:46 ayetini eklerseniz sonuç 19'un tam katı olmaz.

17:48 Dikkat et, seni nasıl da tanımlayarak sapıyorlar ve artık bir daha yol bulamazlar.

17:49 Dediler ki: "Kemik ve ufak parçalar haline geldikten sonra mı yeni bir yaratılışla diriltileceğiz?!"

17:50 De ki: "İsterse taş veya demire dönüşün"

17:51 "Yahut sizce imkansız görünen bir biçime girin, fark etmez." Buna karşılık, "Bizi kim geri döndürecek?" diyecekler. De ki: "Sizi ilk önce kim yarattıysa O!" Sonra başlarını sallayıp, "Peki ne zaman?" diyecekler. De ki: "Belki düşündüğünüzden daha yakın…"

17:52 Sizi çağıracağı gün, siz ona övgüyle karşılık verirsiniz ve çok kısa bir süre kalmış olduğunuzu anlarsınız.

Birbirinize İyi Davranın

17:53 Kullarıma söyle: En güzel biçimde konuşup tartışsınlar. Çünkü sapkın aralarına girer. Sapkın, insanın apaçık düşmanıdır.

17:54 Rabbiniz sizi daha iyi bilir. Dilerse size acır, dilerse sizi cezalandırır. Seni onlara avukatlık yapasın diye göndermedik.

17:55 Rabbin göklerdekileri ve yerdekileri en iyi bilendir. Peygamberlerden bir kısmını diğerlerine üstün kıldık. Örneğin; Davud'a Zebur'u verdik.*

17:56 De ki: "O'nun dışında iddia ettiklerinizi çağırın bakalım, onlar sizden ne sıkıntıyı kaldırabilirler ne de önleyebilirler."

Putlaştırılan Erdemli Kişiler

17:57 Onların çağırdıkları kişiler bile Rab'lerine yaklaşmak için yol ararlar. O'nun rahmetini umar, cezasından korkarlar. Rabbinin cezası sakınılacak bir şeydir.

17:58 Hiçbir ülke yok ki diriliş gününden önce onu yok edecek veya şiddetli bir biçimde cezalandıracak olmayalım. Bu, kitapta yazılmış bulunuyor.

Mucizelere Karşı Değişmeyen Tavır

17:59 Öncekilerin onları yalanlamış olması bizi ayetler göndermekten alıkoymadı. Örneğin; Semud'a deveyi açıkça vermiştik. Fakat ona haksızlık ettiler. Biz ayetleri yalnızca uyarı amacıyla göndeririz.*

---

* **17:055** Peygamberleri yaratan ve görevlendiren Tanrı her birisine farklı özellikler ve üstünlükler vermiştir. Onları üstünlük yarışına sokmak bize düşmez. Bak 2:285.

* **17:059** Maalesef, geleneksel çevirilerin etkisinde kalarak biz bu ayeti pek inceleyip üzerinde düşünmeden daha önceki basımlarda yanlış çevirmiştik. Gele-

17:60 Rabbinin insanları kuşatmış olduğunu sana bildirmiştik. Fakat sana gösterdiğimiz görüntü ile ve Kuran'da lanetlenen ağaçla sadece insanları denedik. Biz onları uyarırız, ancak bu, onların azgınlığına büyük bir katkıda bulunmaktan başka sonuç vermiyor.*

Sapkın, Irkçılığın, Kibir ve Egonun Sembolü

17:61 Denetçilere, "Adem'e secde edin!" dediğimizde, İblis hariç hepsi secde ettiler. "Balçıktan yarattığına mı secde edecekmişim?" dedi.

17:62 "Benden üstün kıldığın şu kişiyi görüyor musun? Beni diriliş gününe kadar geciktirirsen, onun soyunu, pek azı hariç sahiplenip perişan edeceğim." dedi.

17:63 Dedi ki: "Onlardan seni izleyenler ile birlikte git. Tam size göre bir ceza olan cehenneme kadar yolunuz var."

17:64 "Onlardan gücünün yettiğini sesinle yerinden oynat, onlara karşı tüm gücünü ve adamlarını seferber et, paralarının ve çocuklarının bir bölümüne ortak ol ve onlara umut ver." Sapkın, onlara ancak sahte umutlar verir.

17:65 "Kullarıma gelince, senin onlar üzerine hiçbir gücün yoktur." Koruyucu olarak Rabbin yeter.*

---

neksel çeviriler ayetteki "Ma" harfini olumsuzlaştırıcı harf olarak anlamak yerine onu "şey" olarak anlamışlar. Geleneksel çevirilere göre, daha önceki toplumlara mucizeler gönderen Tanrı bu geleneği devam etmeye niyetli imiş, ancak mucizelerin beklenen etkiyi göstermediğini gördükten sonra artık göndermekten vazgeçmiş! Bu anlayış Kuran'daki tanımlanan Tanrı'nın sıfatlarıyla çelişir. Dahası, mucizeler gösterilmesinin amacının fanatik inkârcıları ve bağnaz nankörleri ikna etmek için değil, mesajı rasyonel olarak sorgulayan açık fikirli kişilere yardımcı olmak ve kuşkularını dağıtmak olduğunu öğreniyoruz Kuran'dan. Geleneksel çeviriler ayrıca, tüm elçilerin mucizeler ve işaretlerle desteklendiğini bildiren ayetlerle çelişir. Muhammed'e daha önceki elçilere verilenlerin bir benzeri mucize verilmedi, ancak kendisine eşsiz bir delil olarak dünyanın sonuna kadar tüm kuşakların tanık olabileceği bitmez ve tükenmez mucizeler ve işaretler içeren bir kitap verildi. Bak 29:51. Ayrıca bak 7:73-77; 26:155; 54:27; 91:13.

***17:060** Kuran'ı anlamak için Muhammed peygamberin seyahatine değiniliyor olabilir (17:1 ve 53:1-18). Cehennem ateşi içinde biten Zakkum ağacına değiniliyor (37:62-66). "Cehennem ateşi" ifadesini mecazi olarak anlamak istemeyenler, "ateşin içinde ağaç mı yetişir?" diyerek inkârlarında fanatikleştiler. Tanrı, ikiyüzlülere ve inkâr etmek isteyenlere özellikle bahane verir (2:26; 3:7; 17:82; 74:31).

***17:065** Sapkın'a karşı tek etkili silah "La ilahe illallah" tır. Bak 15:40.

Kötü Gün Dostları

17:66 Rabbiniz, nimetlerini aramanız için gemileri okyanuslarda yüzdürendir. O size karşı Rahim'dir.*

17:67 Okyanusta size bir sıkıntı dokunursa O'ndan başka çağırmakta olduklarınız kaybolur. Fakat sizi kurtarıp karaya çıkarınca, dönersiniz. İnsan nankördür.

17:68 Kıyıyı üstünüze çevirip sizi yutmasından, yahut üzerinize şiddetli bir kasırga yollamasından emin misiniz? Sonra hiçbir koruyucu da bulamazsınız.

17:69 Sizi tekrar denize göndermeyeceğinden ve üstünüze kırıp geçiren bir fırtına salarak inkârınızdan dolayı sizi boğmayacağından emin misiniz? Sonra sizin için peşinize düşecek birini de bulamazsınız.

17:70 Ademoğullarına onur verdik. Onları karada ve denizde taşıdık. Onları güzel nimetlerle besledik. Yarattıklarımızın birçoğundan daha üstün kıldık.

17:71 Her bir halkı önderleriyle birlikte çağırdığımız gün, kitabı sağından verilenler kitaplarını okurlar ve en ufak bir haksızlığa uğratılmazlar.

17:72 Bu dünyada kör olanlara gelince, onlar ahirette de kördür ve yol bakımından daha da sapıktır.

Kuran'ı Yeterli Görmeyenlere Karşı Uyarı

17:73 Başka bir şeyi uydurup bize yakıştırman için nerdeyse seni sana vahyettiğimizden ayırıp saptıracaklardı. İşte o zaman seni dost edineceklerdi.

17:74 Seni sağlamlaştırmasaydık, onlara neredeyse bir parça meyledecektin.

17:75 O zaman da hayatın ve ölümün azabını katlayarak sana tattırırdık. Sonra bize karşı bir yardımcı da bulamazdın.

17:76 Seni ülkeden çıkarmak için neredeyse seni zorla sürecekler. Bu taktirde senden sonra onlar da fazla kalmayacaklar.*

17:77 Senden önce gönderdiğimiz tüm elçiler için öngördüğümüz ya-

---

* **17:066** Su, fiziksel ve kimyasal açıdan eşsiz özelliklere ve yararlara sahiptir. Örneğin, suyun yoğunluğunun +4 derecede en yüksek olması denizlerin ve okyanusların alttan buz tutmamasına yol açar. Böylece korunan deniz altındaki canlı hayat, gezegenimizin atmosferindeki oksijeni hayat için gerekli düzeyde tutar.

* **17:076** Nitekim Muhammed peygamber Medine'ye göç ettikten kısa süre sonra Mekke kan dökülmeden fethedildi.

sa (*sünnet*) budur. Yasamızda herhangi bir değişiklik göremezsin.

Akşam Namazı

17:78 Güneşin kaymasından gecenin kararmasına kadar namazı gözet. Sabah okumasını da (Kuran) da gözet. Sabahleyin okunan (Kuran) tanık olunur.*

17:79 Fazladan iyi iş olarak geceleyin düşünceye dal ki Rabbin seni onurlu bir makama yükseltsin.

17:80 Ve de ki: "Rabbim, girişimlerimi ve vazgeçişlerimi doğru ve tutarlı kıl. Katından beni destekleyecek bir güç ver."

17:81 Ve şunu bildir ki: "Gerçek gelmiş, yanlış ise ortadan kalkmıştır. Zaten yanlış, yok olmaya mahkûmdur."

Şifa ve Rahmet

17:82 Kuran'ı, gerçeği onaylayanlar için bir şifa ve rahmet olarak indirdik. Zalimlerin ise ancak zararını arttırır.*

17:83 İnsana nimet verdiğimiz zaman, yüz çevirip yan çizer. Kendisine kötülük dokununca da umutsuzluğa düşer.

17:84 De ki: "Herkes onayladığı tezlere göre davranır. Kimin daha doğru yolda olduğunu ise Rabbim daha iyi bilir."

Ruh (Tanrısal Güç/Bilgi): Kişiliğimizi Düzelten ve Koruyan Program

17:85 Sana ruhtan sorarlar. De ki: "Ruh Rabbimden gelir. Size verilen bilgi ise pek azdır."*

---

* **17:078** Güneşin ufukta kaymasından gecenin kararmasına kadar geçen süre akşam namazının vaktidir. Kuran namaz hakkında detaylı bilgi içermektedir. Bak 24:58; 11:114; 38:32. Elinizdeki çevirinin son bölümünde yer alan "Kuran'a Göre Nasıl Namaz Kılabiliriz?" başlıklı makale ilgili ayetleri incelemektedir.

* **17:082** Sahtekâr din adamları, bu ayetin anlamını saptırarak Kuran ayetlerini yüzyıllarca halka aspirin veya merhem gibi satmışlardır. Kuran'ın mesajına yabancılaşan Müslümanlar, Kuran ayetlerinin yazılı bulunduğu kağıt ve mürekkebi totem olarak kullanmaya başladılar. Kuran, gerçeği arayanlar için evrensel bir mutluluk reçetesidir. Bak 10:57.

* **17:085** "Ruh" kelimesi Türkçede Yunan Felsefesinden aktarılan bir anlamda kullanılır. Kuran terminolojisinde "Ruh" vahiy ve Tanrısal bilgi demektir. Ölüm ve uyku anında vücuttan ayrılan şey ise "Nefs", yani bilinç ve kişiliktir (39:42). Vahyi iletmekle görevli olan melek Cebrail'in künyesi "Ruhul Kuds" (Kutsal Vahiy) dir (16:102). Tanrı, insan türünü özel bir vahiy ile bilinç ve kişilik sahibi kıldı (15:29; 38:72; 33:9). Sapkın virüsler ve kötü kullanım yoluyla yozlaşan bilinç ve kişiliğimizin programını Ruh adlı programı beynimize yerleştirerek düzeltebiliriz. Vahiy, genetik yapılarındaki orijinal ruhlarını kaybedenleri diriltir (6:122; 8:24).

17:86 Dilesek sana vahyettiğimizi geri alırız ve bize karşı herhangi bir koruyucu da bulamazsın.
17:87 Ancak Rabbinin rahmeti var… O'nun sana olan nimeti büyüktür.

Kuran'ın Matematiksel Kompozisyonu

17:88 De ki: "Tüm insanlar ve cinler bu Kuran'ın bir benzerini oluşturmak amacıyla toplansalar ve bu konuda birbirlerine destek olsalar bile onun bir benzerini oluşturamazlar."
17:89 Biz bu Kuran'da her türlü örneği verdik, ne var ki halkın çoğunluğu inkârda direniyor.

İnkarcılar Mucizenin Türünü Belirlemek İstiyor

17:90 Dediler ki: "Yerden bize bir kaynak fışkırtmadıkça seni onaylamayız."
17:91 "Veya hurma ve üzüm bahçelerin olup aralarında ırmaklar fışkırtmalısın."
17:92 "Veya ileri sürdüğün gibi gökten üzerimize parçalar düşürmeli, yahut **ALLAH**'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin."
17:93 "Ya da altın bir evin olmalı veya göğe yükselmelisin. Yükselsen bile okuyacağımız bir kitabı üzerimize indirmedikçe onu onaylamayız." De ki: "Rabbim yücedir. Ben elçi olan bir insandan başka bir şey miyim ki!"

Elçilik: Gerekli Bir Test

17:94 Kendilerine hidayet geldiğinde, halk: "**ALLAH** bir insanı mı elçi olarak gönderdi" diyerek onaylamadı.
17:95 De ki: "Yeryüzünde yerleşip dolaşan melekler olsaydı onlara gökten bir meleği elçi gönderirdik."

Ölümle birlikte Tanrı'nın ana kaydına kopyalanan "nefis" fincanlarla veya benzeri ilkel metotlarla tekrar dünyaya getirilemez. "Ruh çağırma" safların inandığı ve şarlatanların istismar ettiği bir eğlenceden ibarettir.
Herhangi bir insanın beynindeki özgün nöron örgüsü ve hayat boyu hafızada biriktirilen bilgiler, ileri bir teknolojiyle organik olmayan bir materyale, örneğin bir bilgisayara kaydedilebilir mi? Bir başka deyişle, kişiliği, beynin organik maddesinden "bilgi" olarak soyutlayıp nakledebilir miyiz, koruyabilir miyiz, çoğaltabilir miyiz? Teknolojinin gelişimine bakılırsa, böyle bir şeyin olması olmamasından daha olağan gözüküyor. "Çürüyen kemikler mi diriltilecekmiş?" diye dirilme olayını inkâr eden ateistler, biyolojik ölüm olayıyla her şeyin kaybolmadığını ve insanın bir "bilgi" kümesinden oluştuğunu laboratuarlarında gördükten sonra bu gerçeği binlerce yıldır elçiler yoluyla bildiren Yüce Tanrı karşısında secdeye varacaklarına, kibir ve gururla inkâra devam edeceklerdir büyük olasılıkla… Kuşkusuz, bu gurur Saat ile son bulacaktır (10:24). Bak 15:29.

17:96 De ki: "Benimle sizin aranızda **ALLAH** tanıktır. O, kullarından haber alır, görür."

17:97 **ALLAH** kime yol gösterirse o kişi doğruyu bulmuştur. Kimi de saptırırsa onlar için O'ndan başka bir koruyucu da bulamazsın. Diriliş günü de onları kör, dilsiz ve sağır olarak yaka paça toplarız. Cehennemdir yerleri. Soğudukça alevlerini arttırırız.

17:98 Ayetlerimizi yalanladıkları, "Kemik ve ufalanmış toprak olduktan sonra biz mi yeni bir yaratılışla diriltileceğiz!" dedikleri için cezaları budur.

17:99 Gökleri ve yeri yaratan **ALLAH**'ın onların bir benzerini tekrar yaratmaya gücü yeteceğini düşünmüyorlar mı? Nitekim onlar için belli ve kesin bir süre koymuştur. Zalimler hâlâ inkâr ediyorlar.

17:100 De ki: "Rabbimin rahmet hazineleri sizin elinizde olsaydı, harcamakla tükenir korkusuyla onları tutacaktınız. İnsan cimridir."

Musa ve Firavun

17:101 Musa'ya apaçık dokuz mucize verdik. Dilersen İsrailoğullarına sor. Onlara gittiğinde, Firavun ona, "Musa, senin büyülenmiş olduğunu sanıyorum" demişti.

17:102 "Göklerin ve yerin Rabbi'nden başkasının bu delilleri indirmediğini iyi biliyorsun. Firavun, seni mahvolmuş biri olarak görüyorum!"

17:103 Onları yeryüzünden kaldırmak isteyince de onu ve beraberindekileri topluca suda boğduk.

17:104 Ondan sonra İsrailoğullarına, "Bu ülkede yerleşin. Verilen son söz geldiğinde sizi bir araya toplayacağız" dedik.*

Kadir Gecesinde İndirilen Kuran Ezberlenmesi İçin Aralıklarla Yayımlandı

17:105 Gerçekten onu biz indirdik ve o gerçek ile indi. Seni de ancak bir müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.

---

* **17:104** Dünyanın birçok ülkesine dağılan, dillerini kaybeden ve korkunç işkence ve katliamlara uğrayan Yahudilerin, 1948'de Filistin'de İsrail bayrağı altında tekrar bir araya gelmeleri büyük ve tarihsel bir sürprizdi. Komşu Arap ülkelerini, 1967 yılında altı günde bozguna uğratan İsrail askerleri, Sina yarımadasına ellerinde Kuran'ın 2:249 ayetinin son bölümü yazılı pankartlarla girerken sözde Müslümanlara Kuran'dan bir ders veriyorlardı. Yahudilerin büyük bir finansal, kültürel ve politik güç olarak uluslararası platformda sayılarından çok büyük bir güce sahip olmaları, hem iyilik ve hem kötülük konusunda dünya çapında örnekler sergilemeleri, Kuran'ın Yahudilerden neden o kadar çok söz ettiğini açıklar.

17:106 Uzun bir zaman dilimi içerisinde halka okuman için ayırdığımız bir Kuran'dır. Onu topluca indirmiştik.
17:107 De ki: "Onu ister onaylayın, ister onaylamayın!" Daha önce kendilerine bilgi verilmiş olanlara okunduğu zaman secde ederek yüzüstü kapanırlar.
17:108 "Rabbimiz yücedir. Rabbimizin sözü gerçekleşmiştir" derler.
17:109 Ağlayarak yüzüstü kapanırlar; çünkü onların saygısını arttırır o.

Namazlarda Gösteriş

17:110 De ki: "İster **ALLAH** diye çağırın, ister Rahman diye çağırın. Hangisiyle çağırırsanız, tüm güzel isimler O'nundur. " Namazda ne ilan et, ne de gizle; ikisinin arasında bir yol tut.*
17:111 Ve de ki: "Övgü, **ALLAH**'adır. O çocuk edinmemiştir, yönetimde ortağı ve zayıflıktan ötürü de bir yardımcısı yoktur." O'nu alabildiğine Yücelt.

---

* **17:110** "İsim" kelimesi "smy" kökünden türemekte olup "niteleme" anlamına gelir. Dili ne olursa olsun tüm güzel nitelemeler Rabbimiz için kullanılabilir. Tanrı'nın tüm elçileri Araplardan gelmedi, tüm ilahi kitaplar da Arapça inmedi. Allah, daha doğrusu Ellah kelimesi Arapça "El" belirtme öntakısıyla "elah/ilah" kelimesinin kaynaşmış biçimidir. Nasıl ki "Pazar" ve "ertesi" kelimeleri dilimizde bir "e" harfi düşmesiyle "Pazartesi"ne dönüşüyorsa, "El" ve "ilah" kelimeleri de Arapçada "Ellah" (O tanrı veya Tanrı) kelimesine dönüşmüştür. Kuran, ilah (tanrı) kelimesini birçok ayette Allah (Tanrı) için de kullanıyor. Örneğin, Kuran'ın son suresinde Rabb'imiz (efendimiz), "ilahin nas" (halkın tanrısı) olarak tanımlanıyor. "La ilahe illa Allah" ifadesi "Bilinen Tanrıdan başka tanrı yoktur" biçiminde Türkçeye çevrilebilir. Bak: 7:180, 26:198; 41:44.
Mekke putperestleri namazın ses tonunu değiştirdikleri veya bir gösteriş aracına dönüştürdükleri için, Kuran bunu düzeltmektedir. Ne var ki Kuran'ın bu açık ayetine rağmen, *Hadis* ve *Sünnet* izleyicileri gündüz namazlarını sessiz kılmaktadırlar.

Onsekiz

MAĞARA / KEHF

18:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

18:1 **ALLAH**'a övgü olsun, kuluna kitabı indirmiş ve onda hiçbir eğriliğe yer vermemiştir.

18:2 Dosdoğru... O'ndan gelecek şiddetli bir cezaya karşı uyarsın ve erdemli davranan müminlere kendileri için güzel bir ödülü müjdelesin.

18:3 Ki orada sürekli kalacaklardır.

18:4 Ve "**ALLAH** çocuk edindi" diyenleri de uyarsın.

18:5 Ne onların, ne de atalarının bu konuda bir bilgileri yoktur. Ağızlarından ne büyük bir söz çıkıyor! Yalandan başka şey söylemiyorlar.

18:6 Bu *hadisi* onaylamazlarsa onların ardından kendini sorumlu tutarak suçlayıp üzülecek misin?

Dünyanın Sonu

18:7 Biz, kimlerin erdemli davranacağını sınamak için, üzerindeki maddelerle yeryüzünü süsledik.

18:8 Ve elbette biz onun üzerinde bulunanları çorak bir toprak haline dönüştüreceğiz.*

18:9 Mağaradakilerin ve onlarla ilgili rakamların ilginç kanıtlarımızdan başka bir şey olduğunu mu sandın?*

18:10 Gençler mağaraya sığındıklarında, "Rabbimiz bize merhametini yağdır ve bu durumdan bize bir kurtuluş yolu göster" demişlerdi.

18:11 Bunun üzerine sayılı yıllar süresince mağarada kulaklarını kapadık.

---

* **18:008-12** Yedi Uyuyanlar diye bilinen müminler 18:9-21 ayetlerinde belirtildiği gibi dünyanın sonu ile doğrudan ilişkilidir.

* **18:009** Bu ve izleyen birkaç ayet bu surede gizli bir matematiksel sistemin varlığına işaret ediyor. Rakamlıların aynı zamanda Mağaralılar olarak tanımlanması burada bir gizemin olduğu biçimindeki hissimizi destekliyor. Nitekim Müddessir (Gizlenen) hitabıyla başlayan surenin 19 kodlu matematiksel sistemi 1406 yıl boyunca gizlediğini biliyoruz.

18:12 Sonra onları dirilttik ki onların orada kalış sürelerini hangi grubun daha iyi hesaplayacağını bilelim.
18:13 Onların haberini sana gerçek olarak anlatıyoruz. Onlar Rab'lerini onaylamış gençlerdi. Onların hidayetini arttırmıştık.
18:14 Kalktıklarında kalplerini sağlamlaştırmıştık. "Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. O'ndan başka tanrı edinmeyeceğiz. Yoksa, yanlış söz söylemiş oluruz."
18:15 "Şu halkımız O'ndan başkasını tanrılar edindi. Onların tanrı olduğunu açık bir delille kanıtlamaları gerekmez miydi? **ALLAH**'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir?"

Gizemli Sayısal Tartışmalar

18:16 "Madem ki siz onlardan ve Allah'ın dışında hizmet ettiklerinden ayrıldınız, öyleyse mağaraya sığının. Olur ki Rabbiniz size rahmetini yağdırır, işinizde size olumlu sonuç hazırlar."*
18:17 Tan ağardığında, onlar mağara boşluğunda iken, mağaralarının üzerinden Güneşin sağa doğru hareket ettiğini, battığı zaman da onları yalayıp sola doğru kaydığını görürdün. Bu, **ALLAH**'ın işaretlerindendir. **ALLAH** kime yol gösterirse o kişi doğruyu bulmuştur; kimi de saptırırsa onun için aydınlatıcı bir dost bulamazsın.
18:18 Uykuda olmalarına rağmen onları uyanık sanırsın. Onları sağa ve sola doğru çeviririz. Köpekleri de kollarını eşikte uzatmıştır. Onlara baksaydın onlardan dönüp kaçardın ve onlardan dolayı korkuyla dolardın.
18:19 Böylece onları uyandırdık ki birbirlerine sorsunlar. Onlardan biri, "Ne kadar kaldınız?" diye sordu. "Birgün, yahut günün bir parçası kadar kaldık" dediler. "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Birinizi şu para ile şehre gönderelim de en temiz ve leziz yiyecekleri seçip size bir azık getirsin. Dikkatli davranarak kimsenin dikkatini üstüne çekmesin" diye eklediler.
18:20 "Onlar sizi görseler sizi taşlarlar/kovarlar veya sizi zorla kendi dinlerine döndürürler ki bu durumda asla başarıya ulaşamazsınız."
18:21 Böylece onları buldurduk ki **ALLAH**'ın sözünün gerçek olduğunu öğrensinler ve o an konusunda da kuşkuları kalmasın. Halk onların durumunu aralarında tartışırken bir kısmı, "Onla-

---

* **18:016-**20 Bu gençler, acaba İsa'dan 325 yıl sonra mesajı yozlaştırıp çarpıtarak üçleme doktrinini ortaya koyan Nicene (İznik) konsülünün (MS 325) baskısından mı kaçmaktaydı? Bu doğruysa, o zaman Muhammed peygamberin Medine'ye Hicretinden hemen sonra dirildiler.

rın üzerine bir bina yapın" dedi. Rab'leri onları daha iyi bilir. Onların durumuna karar verme yetkisini ellerine geçirenler, "Onların üstüne bir mescid yapacağız" dediler.*

18:22 Tahminde bulunanların bazıları, "Onlar üçtür, dördüncüleri köpekleridir" derken diğerleri de, "Beştir, altıncıları köpekleridir" diyecekler. Başkaları ise, "Yedidir, sekizincileri köpekleridir" diye bilinmeyen hakkında atıp tutacaklar. De ki: "Onların sayısını en iyi bilen Rabbimdir." Onları bilen azdır. Onlarla yüzeysel olması hariç tartışmaya girme ve onlardan hiç kimseye de bu konuyu danışma.*

Elimize Geçen Her Fırsatta Tanrı'yı Anmalıyız

18:23 Hiçbir şey için, "Bunu yarın yapacağım" deme.

18:24 Ancak, "**ALLAH** dilerse (*inşallah*)" diyerek Rabbini an. Unutursan, o zaman da, "Belki Rabbim bir dahaki sefere beni daha iyiye ulaştırır" de.

18:25 Mağaralarında üç yüz yıl kalıp dokuz arttırdılar.*

18:26 "Onların orada ne kadar kaldıklarını **ALLAH** daha iyi bilir" de. Göklerin ve yerin tüm gizemleri O'nundur. O ne güzel Görendir! O ne güzel İşitendir! Onların O'ndan başka bir yardımcısı yoktur. O, hükmüne kimseyi ortak etmez.

18:27 Rabbinin kitabından sana vahyedileni oku. Kelimelerini hiçbir şey değiştirip kaldıramaz ve O'ndan başka bir sığınak da bulamazsın.

Gerçeği onaylayanlarla Birlik Ol

18:28 Rab'lerinin rızasını dileyerek sabah akşam hizmet edenlerle birlikte olmaya çalış. Dünya hayatının çekici materyallerini arzu edip de gözlerini onlardan ayırma. Kalbini mesajımızdan gafil kıldığımız ve hevesine uyarak işlerini karıştıran kimseleri izleme.

Mutlak Düşünce Özgürlüğü

18:29 De ki: "Bu gerçek senin Rabbindendir." Dileyen onaylasın, dileyen inkâr etsin. Biz zalimler için onları çepeçevre saracak bir ateş

---

*__18:021__ Bu olay ile ilgili sayısal bilgiler tarihin sonuna ışık tutar. Bak 18:25.

*__18:022__ Demek ki çoğunluğun bildiği 7 sayısı doğru sayı değildir.

*__18:025__ Tanrı bu ayette 300+9 ifadesini kullanarak mağarada kalış süresini hem güneş ve hem ay yılı ile veriyor. Nitekim üç yüz güneş yılı üç yüz dokuz ay yılına denk gelir. Dünyanın sonunun tarihi, o tarihten 300 güneş yılı (309 ay yılı) önce, yani 1980 MS (1400 HS) yılında, bildirildi (Bak: 15:87 ve 72:27). Bu surenin 9'uncu ayetinden bu ayetteki sayıya kadar kullanılan kelimelerin sayısı tam 309'dir.

hazırladık. Onlar her ne zaman feryad ederek yardım isteseler, derişik asit gibi yüzleri haşlayan bir su sunulur. Ne kötü bir içecek, ne kötü bir son!

18:30 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlara gelince, elbette biz iyi işlerde bulunanların ödülünü yitirmeyiz.

18:31 Onlar için, içlerinden ırmaklar akan Adn bahçeleri vardır. Orada altından bileziklerle süslenirler, ipek ve kadifeden dokunmuş yeşil elbiseler giyerler. Orada koltuklar üzerine yaslanırlar. Ne güzel bir ödül ve ne güzel bir durak…

Mal ve Paranın Putlaştırılması

18:32 Onlara iki adamın örneğini ver: Birisine, etrafını hurma ağaçlarıyla çevirip aralarına başka ekinler bitirdiğimiz iki üzüm bahçesi vermiştik.*

18:33 Aralarına bir ırmak yerleştirdiğimiz için, her iki bağ da yemişini hiç esirgemeden cömertçe vermişti.

18:34 Artık bir ürüne sahipti! Nitekim, sohbet ettiği arkadaşına, "Ben senden daha zenginim ve daha fazla ere sahibim" dedi.

18:35 Böylece nefsine zulmederek bağına girdi ve, "Bunun yok olacağını hiç sanmıyorum" dedi.

18:36 "O anın da geleceğini sanmıyorum. Rabbime döndürülürsem de orada daha iyisini bulurum."

18:37 Kendisiyle konuşan arkadaşı ona dedi ki: "Seni topraktan, ufak bir damladan yaratıp seni bir adam biçimine sokan Rabbini mi inkâr ediyorsun?"

18:38 "Bana gelince… O **ALLAH** benim Rabbimdir, ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam."

18:39 "Bağına girerken, 'Bu **ALLAH**'ın bir bağışıdır (*maşallah*), kuvvet ancak **ALLAH** iledir (*la havle vela kuvvete illa billah*)' demen gerekmez miydi? Senden daha az para ve çocuğa sahip olduğumu görüyor olabilirsin ama,"

18:40 "Rabbim, belki senin bahçenden daha iyisini bana verir ve olur ki bahçene gökten bir felaket gönderir de kupkuru bir toprağa dönüşür.

18:41 "Yahut suyu dibe çöker de bir daha su bulamazsın."

---

* **18:032-**42 Kuran, halkın Tanrı'dan ayrı olarak ilahlaştırdığı Birçok değişik tanrı örnekleri verir. Örneğin çocuklar (7:90), din liderleri ve bilginleri (9:31), mal ve mülk (18:42), ölmüş evliya ve peygamberler (16:20,21; 35:14; 46:5,6), ego (25:43, 45:23). Sapkın, şirke bulaştırmak için ilk iş olarak, yanlış veya eksik bir şirk tanımını kabul ettirerek öz eleştiri sistemini imha eder. Nitekim müşrikler, kendilerinin müşrik olduğunu kabul etmezler (6:23). Bak 19:81.

18:42 Derken, ürünü yok edildi. Çardakları üzerine yığılmış olan bağına verdiği emekten ötürü matem tutmaya ve "Keşke Rabbime ortak koşmasaydım" demeye başladı.

18:43 **ALLAH**'tan aşağı kendisine yardım edecek bir destek bulamadı. Kendini de kurtaramadı.

18:44 O an, otorite tümüyle gerçek olan **ALLAH**'ındır. O, en iyi ödülü ve en iyi sonucu verendir.*

18:45 Onlara dünya hayatının örneği olarak, gökten indirdiğimiz suyla beslenen ve sonra rüzgarın savurduğu çer çöpe dönen yeryüzünün bitkisini ver. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.

Seçeneklerimizi Yeniden Sıralamak

18:46 Para ve çocuklar bu dünya hayatının çekici materyalleridir. Ama, sürekli kalacak erdemli işler, Rabbinin katında bir ödül ve umut olarak çok daha iyidir.

18:47 Dağları silip götürdüğümüz ve yeri çıplak bıraktığımız gün onları toplarız; bir tanesini bile bırakmadan.

18:48 Ve sırayla Rabbine sunulurlar. Bize, ilk başta sizi nasıl yarattıysak öyle gelirsiniz. Oysa, böyle bir buluşmayı gerçekleştirmeyeceğimizi ileri sürüyordunuz.

18:49 Kitap ortaya konmuştur. Suçluların onun içeriğinden korkuya kapıldığını ve "Bize yazıklar olsun, meğer bu kitap küçük büyük hiçbir şeyi bırakmayıp saymış" dediklerini görürsün. Yaptıkları her şeyi önlerinde hazır bulmuşlardır. Rabbin hiç kimseye haksızlık etmez.

İblis'in meleklikten Düşmesi

18:50 Denetçilere, "Adem'e secde edin!" dediğimiz zaman hepsi secde ettiler; yalnız İblis hariç. Rabbinin emrine karşı geldiği için cinlerden oldu. Beni bırakıp onu ve soyunu mu dostlar ediniyorsunuz? Oysa onlar, sizin düşmanlarınızdır. Zalimler için bu ne kötü bir değişmedir.*

18:51 Onları ne göklerin ve yerin yaratılışına, ne de kendilerinin yaratılışına tanık yapmadım. Saptıranları hiçbir zaman egemenliğimde görevlendirmem.

---

* **18:044** Velayet (otorite) Tanrı'ya aittir. Şia mezhebinde imanın şartlarından sayılan "velayet-i fakih" yani fıkıh alimlerinin veya mollaların velayeti sahte bir velayettir.

* **18:050-**51 Göksel toplumda büyük tartışma baş gösterdiğinde (38:69), yaratıklar, sınıflara ayrılarak melek (*melek*), cin ve insan oldular. Sapkının daha önce melek olduğunu bildiren ayetleri hesaba katmayanlar, 18:50 ayetinin "cinlerden oldu" bölümünü yanlış anlamışlardır. "Cin" kelimesinin ve "kane minel cinni" ifadesinin anlamı 2:34 ayetiyle açıklanır.

18:52 "Ortaklarım olduğunu ileri sürdüğünüz kişileri çağırın" diye emrettiği gün, onları çağırırlar da onlar kendilerine karşılık vermezler. Onların arasına bir öfke ve nefret uçurumu koymuşuzdur.

18:53 Suçlular ateşi gördüler ve içine düşeceklerini anladılar; ondan kaçacak bir yer de bulamadılar.

İnkarcılar Kuran'ı Yeterli Kabul Etmezler

18:54 Biz bu Kuran'da halk için her türlü örneği verdik. Fakat insan tartışmaya çok düşkündür.

18:55 Kendilerine yol gösterici geldiğinde, halkı gerçeği onaylamaktan ve Rab'lerinden bağışlanma dilemekten alıkoyan şey, öncekilerin yasalarının (sünnetinin, benzer uygulamanın, örneğin, geçmiş toplumlara verilen mucizelerin bir benzerinin) kendilerine de gelmesini veya azabın açıkça karşılarına gelmesini dilemeleridir.

18:56 Biz, elçileri ancak müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak gönderdik. Kafirler, gerçeği sahte ve yanlış ile ortadan kaldırmak için gayret ediyor. Ayetlerimi (işaret ve mucizeleri) ve uyarıldıkları şeyleri alaya aldılar.

18:57 Rabbinin ayet ve mucizeleri kendisine hatırlatıldığı halde, yaptıklarını unutarak ondan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Kalplerine, onu (Kuran'ı) anlamalarına engel olacak bir örtü, kulaklarına da bir ağırlık koymuşuzdur. Onları hidayete ne kadar çağırırsan çağır, onlar asla doğruyu bulamaz.

18:58 Rabbin Bağışlayandır, Merhamet Sahibidir. Yaptıklarıyla hemen onları hesaba çekse onlar için azabı çabuklaştırmış olurdu. Ancak, onlara belirli bir süre verir de onun ötesine kaçamazlar.

18:59 İşte, haksızlık ettikleri için yok ettiğimiz toplumlar… Hepsinin helakı için belli bir süre belirlemiştik.

Denetçi Öğretmeninden Musa'ya Önemli Dersler

18:60 Musa, genç yoldaşına, "Yıllarca yürümeyi gerektirse de iki denizin birleştiği yere varmadan dinlenmeyeceğim" demişti.

18:61 İki denizin birleştiği yere vardıklarında, balıklarını unuttular. Sinsice kayıp denizin yolunu tuttu.

18:62 Orayı geçtiklerinde, genç yoldaşına, "Yemeğimizi getir. Bu yolculuğumuz bizi gerçekten yordu" dedi.

18:63 Dedi ki: "Bak gördün mü, o kayalığa vardığımızda balığı unuttum. Onu bana sapkın unutturdu ve böylece denizde yolunu tutup gitti. Ne kadar da ilginç!"

18:64 "İşte aradığımız yer orası idi" dedi ve böylece izleri üzerinde geri döndüler.
18:65 Katımızdan kendisine rahmet verdiğimiz ve bilgimizden öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.
18:66 Musa ona, "Sana öğretilenden, aydınlatıcı prensipleri bana öğretmen için seni izleyebilir miyim" deyince,
18:67 "Sen benimle birlikte olmaya dayanamazsın" dedi,
18:68 "Bilmediğin bir şeye nasıl dayanabilirsin?"
18:69 Dedi: "**ALLAH** dilerse beni sabırlı bulacaksın; sana hiçbir işte karşı gelmeyeceğim."
18:70 Dedi: "Bana uyacaksan, ben sana anlatmadıkça bana hiçbir şey hakkında soru sorma."
18:71 Böylece yürüdüler. Nihayet gemiye bindiklerinde, onda delik açtı. "Halkını boğmak için mi gemide delik açtın? Gerçekten müthiş bir iş yaptın" dedi.
18:72 "Bana dayanamayacağını sana söylememiş miydim" diye karşılık verdi.
18:73 "Unuttuğum şeyden dolayı beni kınama; bu işimde bana güçlük çıkarma" dedi.
18:74 Böylece yürüdüler. Nihayet bir delikanlıya rastladıklarında onu hemen öldürdü. "Kimseye kıymamış suçsuz bir kimseyi niçin öldürdün? Sen, çok kötü bir iş yaptın" dedi.
18:75 "Bana dayanamayacağını sana söylememiş miydim?" diye tekrarladı.
18:76 "Sana daha başka bir şey sorarsam o zaman artık benimle arkadaş olma. Benden yeterli özür dinledin" dedi.
18:77 Böylece yürüdüler. Nihayet bir köy halkına rastladılar ve halkından yiyecek istediler. Fakat onları misafir kabul etmeyi reddettiler. Derken orada yıkılmak isteyen bir duvar buldular, hemen onu doğrultuverdi. "Dileseydin, o işten dolayı bir ücret alabilirdin" dedi.
18:78 Dedi ki: "İşte bu, benim seninle olan beraberliğimin sonudur. Dayanamadığın şeylerin açıklamasını ise sana bildireceğim."
18:79 "Gemi, denizde çalışan yoksullara aitti. Gemiyi kusurlu yapmak istedim; zira peşlerinde, tüm gemileri zorla ele geçiren bir kral vardı."
18:80 "Çocuğa gelince, ana babası iki gerçeği onaylayan kişi idi. Taşkınlık ve nankörlük ile o ikisine yük olmasından endişelendik."*

* **18:080-**81 Adolf Hitler sevimli ve görünüşte suçsuz bir çocuktu. Çocukken ölmüş olsaydı çoğu kişi üzülecek ve hatta Tanrı'nın hikmetini sorgulayacaktı. Bu

18:81 "İstedik ki Rab'leri onun yerine kendilerine ondan daha temiz ve merhametli birini versin."

18:82 "Duvar ise kentteki iki öksüze aitti. Duvarın altında onlara ait bir hazine vardı. Babaları da erdemli birisiydi. Rabbin diledi ki onlar büyüyüp tam güçlerine kavuştuktan sonra Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini ortaya çıkarsınlar. Bunları kendi irademle yapmadım. İşte bunlar, dayanamadığın şeylerin açıklamasıdır."

ZülKarneyn: İki Nesil Sahibi

18:83 Sana, iki nesil kadar yönetime sahip olan kişiden sorarlar. De ki: "Size ondan bir öğüt ve hatırlatma aktaracağım."

18:84 Biz ona yeryüzünde yönetim gücünü ve her türlü imkanı verdik.

18:85 Nitekim, o bir yol izledi.

18:86 Uzak batıya varınca güneşi büyük bir okyanusta batar buldu ve orada bir topluluk ile karşılaştı. "Ey İki Nesil Sahibi, dilersen onları cezalandır, dilersen onlara iyi davran" dedik.

18:87 Dedi ki, "Kim haksızlık ederse onu cezalandıracağız, Rabbine döndürülünce de O onu görülmemiş bir cezaya çarpacaktır."

18:88 "Gerçeği onaylayıp erdemli davranana gelince, ona güzel bir ödül vardır. Ona kolaylık göstereceğiz."

18:89 Sonra bir yol tuttu.

18:90 Uzak doğuya varınca, güneşi, kendilerini güneşten koruyacak herhangi bir şeye sahip olmayan bir topluluk üzerine doğar buldu.*

18:91 İşte böyle… Onun her bulduğunu tamamıyla biliyorduk.

18:92 Sonra yine bir yol tuttu.

18:93 İki seddin arasına varınca, ötesinde, nerdeyse söz anlamayan bir topluluk buldu.

Yecuc ve Mecuc

18:94 Dediler ki, "Ey İki Nesle Sahip Olan (Zül Karneyn), Yecuc ve Mecuc yeryüzünde kötülük işliyorlar. Bizimle onların arasında bir engel koyman için sana bir vergi ödeyebilir miyiz?"*

---

derslerden öğreniyoruz ki her şeyin ardında güzel bir sebep vardır. Adolf Hitler gibi bir caninin yaşatılması ise bir başka sebebe bağlıdır.

* **18:090** Bir çöl halkına ulaştığı anlaşılıyor.

* **18:094-**99 Adalet ve barış üzerine kurulu çok uluslu bir uygarlığın iki nesil sürecek yönetiminden sonra, dünyanın son yıllarında iki düşman ülkenin tekrar güç kazanarak müslümanlara saldıracakları anlaşılabilir mi bu ayetlerden?

18:95 Dedi ki, "Rabbimin bana verdikleri daha iyidir. Bana gücünüzle yardım edin de sizinle onların arasına bir duvar kurayım."
18:96 "Bana demir kütleleri getirin." Her iki barikatın arasını doldurunca, "Üfleyin!" dedi. Onu bir ateş haline sokunca da, "Getirin, üstüne erimiş bakır dökeyim" dedi.
18:97 Artık onu ne aşabildiler, ne de delebildiler.
18:98 "Bu, Rabbimden bir rahmettir" dedi. "Rabbimin belirlediği an gelince onu paramparça eder. Rabbimin sözü gerçektir."
18:99 O gün onları bırakırız. Dalgalar halinde birbirlerine girerler. Boruya üflenir; hepsini bir araya toplarız.
18:100 O gün cehennemi sunarız o kafirlere…
18:101 Onlar ki mesajıma karşı gözleri perdeliydi, dinleyemezlerdi de…

Kaybedenlerin En Kötüsü

18:102 İnkarcılar, benim dışımda kullarımı veliler edinerek kurtulacaklarını mı sandılar? O inkârcıların konağı olarak cehennemi belirledik.
18:103 De ki: "İş yapanların en kötüsünün kim olduğunu size bildireyim mi?"
18:104 "Onlar, iyi iş yaptıklarını zannettikleri halde dünyadaki çabaları boşa çıkanlardır."
18:105 Onlar, Rab'lerinin ayetlerini ve O'nunla karşılaşmayı inkâr edenlerdir. Bu yüzden işleri boşa çıkar ve diriliş gününde de onlar için bir değer biçmeyiz.
18:106 İnkar ettikleri, ayetlerimi ve elçilerimi hafife aldıkları için, onlara en uygun ceza cehennemdir.
18:107 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlara gelince, onlar durak olarak neşe ve mutluluk dolu bahçeleri haketmişlerdir.
18:108 Orada sürekli kalıcıdırlar, orayı hiçbir şeyle değişmek istemezler.

Kurtuluşumuz İçin Gerekli Her şey Kuran'da… Muhammed Peygamberi Tanrılaştırmayın

18:109 De ki: "Rabbimin sözleri için okyanus mürekkep olsa ve hatta bir o kadarını da katsak, Rabbimin sözleri tükenmeden okyanus tükenir."
18:110 De ki: "Ben sizin gibi bir insandan başka bir şey değilim. Tanrınızın bir tek Tanrı olduğu bana vahyedildi. Rabbiyle karşılaşmayı uman herkes erdemli işler yapsın ve Rabbine olan kulluğa hiç kimseyi ortak koşmasın."

Ondokuz

MERYEM

19:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
19:1 K20H5Y10**A**70**S**90*

Zekeriyya

19:2 Bu, Rabbinin, kulu Zekeriyya'ya olan rahmetini anıştır.
19:3 Rabbine gizli bir yalvarışla seslenmişti.
19:4 "Rabbim" dedi, "Vücudumdaki kemik gevşedi, başım ağarıp tutuştu. Sana yalvarışta, Rabbim, hiçbir vakit umut kesmedim."
19:5 "Bana bağımlı olanların benden sonraki durumundan endişeleniyorum. Karım da kısır. Katından bana bir kalıtçı bağışla."
19:6 "Bana ve Yakup boyuna varis olsun. Rabbim, onu beğendiğin biri yap."

Yahya

19:7 "Zekeriyya, sana bir oğul müjdeleriz. İsmi Yahya'dır. Onun gibisini daha önce yaratmadık."
19:8 "Rabbim, benim nasıl bir oğlum olabilir? Karım kısır, bense alabildiğine yaşlıyım" dedi.
19:9 "Evet öyledir" dedi, "Rabbin, 'O iş bana kolaydır. Seni daha önce yaratmıştım ve sen hiçbir şey değildin' diyor."
19:10 "Rabbim, bana bir işaret ver" dedi. "Senin işaretin, birbirini izleyen üç gece boyunca halkla konuşmamandır."
19:11 Tapınaktan halkının arasına çıktı ve "O'nu sabah akşam düşünüp anın" diye onlara işaretle bildirdi.
19:12 "Yahya, kitaba iyice sarıl." Çocuk yaşta kendisine bilgelik vermiştik.
19:13 Ek olarak katımızdan bir şefkat ve dürüstlük… Erdemli birisiydi.
19:14 Ana babasına karşı iyi davranırdı, asla bir zorba ve isyankâr olmadı.

---

* **19:001** Beşli harf kombinezonu, bu surede anlatılanların doğruluğuna güçlü bir fiziksel ve matematiksel kanıt sağlar. Bak 2:1; 74:30.

19:15 Doğduğu gün, öleceği gün ve diri olarak kaldırılacağı gün ona selam olsun!*

Meryem

19:16 Kitapta Meryem'i de an. Ailesinden ayrılıp doğu tarafında bir yere çekilmişti.
19:17 Kendisiyle onlar arasına bir perde çekmişti. Bu durumda ona Ruhumuzu gönderdik ve önünde mükemmel bir insan olarak biçimlendi.
19:18 "Senden Rahman'a sığınırım" dedi, "Erdemliysen…"
19:19 (Denetçi:) "Ben, sana tertemiz bir erkek çocuğu vermek için görevlendirilmiş Rabbinin bir elçisiyim" dedi.
19:20 "Bana hiçbir insan eli değmemiş ve ben iffetsizlik etmemişken nasıl olur da bir oğlum olur?" dedi.
19:21 "Öyledir" dedi, "Rabbin, 'O iş bana kolaydır. Onu halk için bir işaret ve bizden bir rahmet kılacağız. Bu, artık kararlaştırılmış bir iştir' diyor."

İsa'nın Doğumu

19:22 Ona gebe kalınca onunla uzak bir bölgeye çekildi.
19:23 Doğum sancısı onu bir hurma dalına kadar sürükledi. "Keşke bundan önce ölseydim, unutulsaydım" dedi.
19:24 "Üzülme, Rabbin senin altında bir su arkı hazırlamıştır" diye (ağacın) altından kendisine seslendi.*
19:25 "Hurmanın dalını kendine doğru silkele, üzerine olgun hurmalar dökülsün."
19:26 "Ye, iç ve gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görürsen, 'Ben Rahman için oruç tutmaya karar verdim. Bugün hiçbir insanla konuşmayacağım' de."

---

* **19:015** "Yevm = gün" sözcüğünün bu ayette üç kere tekrarlanması, anlamdaki vurgulamanın yanısıra Kuran'ın matematiksel yapısının bir tezahürüdür. "Gün" kelimesi, Kuran boyunca tekil olarak tam 365 kez tekrarlanır. Bak: 9:36. Kuran'daki "gün" kelimesinin geçtiği ayetlerin listesini "Üzerinde 19 Var" adlı kitabımızda bulabilirsiniz.

* **19:024-**25 Doğum sancısına karşı önerilen su arkı ve olgun hurma, kas hareketlerini düzenleyerek doğum sancısını hafifletmektedir. Suyun görülmesi veya sesinin işitilmesi otonom olarak kasların hareketini düzenler. Nitekim modern doğum klinikleri havuzda doğum işlemini uygulamakta. Hurmada bulunan oksitosin (oxytocyn) maddesi de modern tıpta doğumu kolaylaştırıcı bir ilaç olarak kullanılmaktadır. Bak 4:82. Bu ayet İsa peygamberin doğduğu mevsim konusunda da bilgi verir. Ortadoğu'da, hurmalar Eylül sonunda ve Ekim başlarında ağaçtan düşecek derecede olgunlaşır.**19:036** Yuhanna İncili'nin 20:17 ayetine bakınız.

19:27 Onu alıp halkına getirdi. "Meryem, sen şaşılacak bir şey işledin!" dediler.
19:28 "Ey Harun'un kız kardeşi, baban kötü bir adam değildi. Annen de iffetsiz değildi."

Bebek Konuşuyor

19:29 (Tanıklık için) Onu gösterdi. "Nasıl olur da beşikteki bir çocukla konuşuruz?" dediler.
19:30 (Çocuk:) "Ben **ALLAH**'ın bir kuluyum. Bana kitap verdi ve beni peygamber kıldı" dedi.
19:31 "Nerede bulunursam bulunayım beni kutlu kıldı. Yaşadığım sürece bana namazı ve zekatı ve "
19:32 "anneme karşı iyi huylu olmamı emretti. Beni baş kaldıran bir zorba yapmadı."
19:33 "Doğduğum gün, öldüğüm gün ve diri olarak kaldırılacağım gün bana selam olsun."
19:34 İşte, Meryem oğlu İsa böyleydi. Hakkında kuşkuya düştükleri konunun gerçeği budur.
19:35 **ALLAH** için bir çocuk edinmek söz konusu olamaz. O yücedir. Bir iş diledi mi, ona sadece "Ol!" der, o da olur.
19:36 "**ALLAH** benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; O'na hizmet ediniz. Doğru yol budur."*
19:37 Mezhepler, (İsa'nın kimliği üzerinde) aralarında anlaşmazlığa düştüler. Büyük birgüne tanık olacak kafirlerin vay haline!
19:38 Bize geldikleri gün onları dinle ve seyret! Zalimler, o gün apaçık bir sapıklık içindedirler.
19:39 Yargının noktalanacağı Pişmanlık Günü hakkında onları uyar. Onlar hâlâ aymazlık içinde gerçeği onaylamıyorlar.
19:40 Yer ve üzerindekiler bize kalacak; onlar bize döndürülecekler.

İbrahim, İshak, Yakub

19:41 Kitapta İbrahim'i an; peygamber olan bir doğrucu idi.
19:42 Babasına, "Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve sana bir yararı dokunmayan şeylere niye hizmet ediyorsun?" demişti.
19:43 "Babacığım, bana, sana gelmeyen bir bilgi geldi. Beni izle de seni düzgün yola ileteyim."
19:44 "Babacığım, sapkına hizmet etme. Sapkın, Rahman'a karşı çıkmıştır."
19:45 "Babacığım, Rahman tarafından bir cezaya çarpılman ve sapkına dost olmandan korkuyorum."

Despotluk: Müşrik Din adamlarının Karakteri

19:46 (Babası:) "Sen benim tanrılarıma yüz mü çeviriyorsun İbrahim? Buna son vermezsen seni taşlarım/kovarım. Benden uzaklaş!" dedi.*

19:47 "Sana selam (barış) olsun" dedi, "Senin bağışlanman için Rabbim'e yalvaracağım; O, bana karşı çok merhametlidir."

19:48 "Sizden ve **ALLAH** dışında yalvardıklarınızdan ayrılıyorum. Ben Rabbime yalvarıyorum. Umarım ki Rabbime yalvarmakla bahtsız olmam."

19:49 Onları ve **ALLAH** dışında hizmet ettiklerini terkedince ona İshak'ı ve Yakub'u verdik. Hepsini peygamber yaptık.

19:50 Onlara rahmetimizden verdik. Onlara, doğru ve onurlu bir dil bağışladık.

Musa, Harun, İsmail, İdris

19:51 Kitapta Musa'yı an. O kendini tümüyle adayan biriydi. Peygamber olan bir elçiydi.

19:52 Ona Tur dağının sağ tarafından seslendik. Konuşmak için onu yaklaştırdık.

19:53 Katımızdan bir rahmet olarak kardeşi Harun'u kendisine peygamber olarak armağan ettik.

19:54 Kitapta İsmail'i an. O sözünde duran biriydi. Aynı zamanda peygamber olan bir elçiydi.

19:55 Ailesine namazı gözetmeyi ve zekatı vermeyi emrederdi. Rabbi tarafından beğenilmişti.

19:56 Kitapta İdris'i an. O peygamber olan bir doğrucu idi.

19:57 Onu yüce bir makama yükselttik.

19:58 İşte bunlar, **ALLAH**'ın nimetlendirdiği peygamberlerin bir kısmıdır. Adem'in soyundan, Nuh ile birlikte taşıdıklarımızdan, İbrahim'in ve İsrail'in soyundan… Doğruya ulaştırdığımız ve seçtiğimiz kimselerdir onlar. Kendilerine Rahman'ın ayetleri okunduğu zaman ağlayarak secdeye varırlar.

---

* **19:046** Müşrik liderler tarih boyunca saldırgan tutumlarıyla dikkatimizi çeker. Azer İbrahim peygamberi, Firavunun adamları Musa peygamberi, Yahudiler İsa peygamberi, Ebu Lehebler Muhammed peygamberi öldürmek istemişlerdir. Birçok elçinin müşrikler tarafından öldürüldüğü Kuran'da bildirilir. Gerçekler karşısında, hurafe ve yalanlarla ayakta duramayan müşrikler sürekli olarak, barışa ve eleştirel düşünmeye çağıran elçileri öldürmeye çalışmışlardır. Geçmiş müşriklerin azgın ve saldırgan karakterlerinin günümüz müşriklerinde de aynen ortaya çıkması rastlantı değildir.

Namazı Yitirdiler

19:59 Onlardan sonra gelenler namazı yitirdiler ve heveslerine uydular. Nitekim, felakete uğrayacaklar.
19:60 Tövbe eden, gerçeği onaylayan ve erdemli davrananlar hariç. Onlar en ufak bir haksızlığa uğramadan bahçeye girerler.
19:61 Rahman'ın kulları için söz verdiği, duyular ötesi Adn bahçelerine… O'nun sözü, kuşkusuz yerine gelecektir.
19:62 Orada boş söz işitmezler; sadece barış… Rızıklarını da sabah akşam alırlar.
19:63 Erdemli kullarımıza vereceğimiz bahçe işte budur.
19:64 Biz (Denetçiler) ancak Rabbinin emriyle ineriz. Geçmişimiz, geleceğimiz ve ikisi arasında ne varsa O'na aittir. Rabbin unutkan değildir.
19:65 Göklerin, yerin ve bunlar arasında bulunanların Rabbidir. O'na hizmet et ve O'na olan kulluğunda dirençli ol. O'na benzer birini biliyor musun?
19:66 "Öldüğüm zaman diri olarak çıkarılacak mıyım?" diye soruyor insan.
19:67 İnsan, önceden hiçbir şey değilken kendisini nasıl yarattığımızı düşünmez mi?

Liderlere Özel Muamele!

19:68 Rabbine and olsun, onları ve sapkınları toplayacağız. Sonra onları cehennemin çevresine getireceğiz. Diz çökmüş halde…
19:69 Sonra her gruptan, Rahman'a karşı azgınlıkta ileri gidenleri ayıklayacağız.
19:70 Orada yanmayı en çok kimin hakettiğini elbette biz gayet iyi biliriz.

Herkes Cehennemi Görecektir

19:71 İçinizden oraya gelmeyecek yoktur; bu, Rabbinin gerçekleştireceği kesin bir karardır.
19:72 Sonra, erdemlileri kurtaracağız. Zalimleri ise orada diz üstü bırakacağız.

Cemaatin Kelle Sayısıyla Övünenler

19:73 Kendilerine ayetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman inkâr edenler gerçeği onaylayanlara, "Hangimiz daha güçlü ve hangimiz sayısal üstünlüğe sahiptir?" derler.
19:74 Onlardan önce, daha varlıklı ve daha gösterişli nice nesilleri yok ettik.
19:75 De ki: "Sapıklığa dalanlara Rahman bir süre verir. Cezayı veya o

anı görünceye kadar… Kötü yere ve zayıf orduya kimin sahip olduğunu öğrenecekler."

19:76 **ALLAH**, doğru yolu seçenlerin hidayetini arttırır. Erdemli işler, Rabbinin katında ebedi olarak en iyi ödülü ve en iyi sonucu hakeder.

19:77 Ayetlerimizi reddeden ve, "Bana mal ve çocuk verilecek!" diyeni gördün mü?

19:78 Geleceğin bilgisine mi sahip oldu? Yoksa Rahman'dan bir söz mü aldı?

19:79 Hayır. Söylediklerini kaydedeceğiz ve cezasını arttıracağız.

19:80 Sözünü ettikleri bize kalacak ve bize yalnız gelecektir.

İnsanlara Tapmak

19:81 Kendilerine destek olsunlar diye **ALLAH**'ın yanında tanrılar edindiler.*

19:82 Tam tersine! Bu hizmet etmeyi reddedeceklerdir ve onlara karşıt olacaklardır.*

19:83 İnkarcıların üzerlerine sapkınları yolladığımızı görmez misin? Onları kışkırtıp duruyorlar.*

19:84 Acele etme; biz onlar için saydıkça sayıyoruz.*

19:85 Erdemlileri, Rahman'ın huzurunda konuk grupları halinde toplayacağımız,

19:86 Ve suçluları, susuz olarak cehenneme sürdüğümüz gün,

19:87 Rahman'ın yanında söz almış olanlardan başkası şefaat (aracılık) edemez.*

İnsanları Tanrılaştırma: Büyük Sapıklık

---

* **19:081** Kendini heykellere adamak (7:138) şirkin sadece bir türüdür. Allah'ın isminin yanında başka isimleri anmaktan hoşlanmak (39:45), din adamlarının Tanrı adına koyduğu din kurallarını izlemek (9:31; 42:21, 6:148), peygamberlerin ve evliya olduğuna inanılan kimselerin şefaat ve yardımına inanmak (2:48;10:18), peygamberlerin hatasız olduğunu ileri sürmek (18:110) gibi tavırlar da şirktir. Müşrik kafalar, sapkının hipnozu altında bulunduklarından Kuran'daki apaçık ayetlere rağmen kendilerinin hâlâ tek Tanrıcı olduklarını sanırlar (6:23). Bak 18:32-42.

* **19:082** Bu ayet iki anlamlıdır. Bak: 6:23 ve 10:28.

* **19:083** Bak 14:22.

* **19:087** Kuran, peygamberleri ve evliya denilen kimseleri putlaştıran kimselerin ileri sürdüğü şefaat anlayışını tümüyle reddeder (2:48; 10:18). Yargı gününde tüm yetki Tanrı'nın elindedir. Kuran'ın kabul ettiği şefaat, Tanrı'nın hükmünü tasdik etmekten başka bir şeye yaramayan etkisiz bir faktördür (78:38). Peygamberler ve erdemli insanlar cezayı hak eden hiç kimseyi kurtaramaz (9:80; 74:48). Muhammed peygamberin biricik şefaati, kendisinden medet umanların beklediklerinin tersine olumsuz olacaktır (25:30). Bak:2:48.

19:88 Hatta "Rahman çocuk edindi" dediler.
19:89 Siz, küstahça bir tez ileri sürdünüz.
19:90 Bu küstahlıktan ötürü neredeyse gökler parçalanacak, yer yarılacak ve dağlar göçecektir.
19:91 Rahman'a çocuk yakıştırdılar diye…
19:92 Çocuk edinmek Rahman'a yakışmaz.
19:93 Göklerde ve yerde kim varsa, Rahman'a kul olarak gelecektir.
19:94 Onları kuşatmış ve tek tek saymıştır.
19:95 Onların hepsi, Diriliş günü O'na tek başına gelecektir.

Gerçeği onaylayanlar Sevgi Doludur

19:96 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlara Rahman sevgi bağışlar.
19:97 Bunu senin dilinle kolaylaştırdık; onunla erdemlileri müjdeleyesin ve inatçı toplumu uyarasın diye.*
19:98 Onlardan önce nice toplumları yok ettik: Hiçbirini algılıyor musun, ya da fısıltılarını işitiyor musun?

* **19:097** Tanrı, anlamamız için, mesajını deney ve duyularımızla sınırlı olan dilimizle gönderir. Gerçeği onaylayanlar tarafından yapılan çeviriler de bu amaca hizmet eder. Bak 41:44.

Yirmi

TT.H / TAHA

20:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
20:1 T9H5*
20:2 Biz bu Kuran'ı sıkıntı çekesin diye göndermedik.
20:3 Ancak saygı duyanlar için bir öğüttür.
20:4 Yeri ve yüksek gökleri Yaratan tarafından indirilmiştir.
20:5 Rahman, yönetim ve egemenliği elinde bulundurur.
20:6 Göklerde, yerde, her ikisinin arasında ve hatta toprağın altında ne varsa onundur.
20:7 (Niyetini) Sözle açıklasan da (açıklamasan da) O, gizliyi ve gizlinin gizlisini bilir.
20:8 **ALLAH**, O'ndan başka tanrı yoktur. Tüm güzel isimler O'na aittir.*

Musa Tanrı Tarafından Görevlendiriliyor

20:9 Musa'nın haberi sana ulaştı mı?
20:10 Bir ateş görmüştü ve ailesine, "Burada durun, ben bir ateş gördüm. Olur ki size ondan bir kor getiririm, yahut ateşin yanında bir yol gösterici bulurum" demişti.
20:11 Oraya varınca, "Ey Musa!" diye seslenildi.
20:12 "Ben, evet Ben senin Rabbinim. Sandaletlerini çıkar. Çünkü sen kutsal vadide, Tuva'dasın."
20:13 "Ben seni seçtim, öyleyse vahyolanı dinle."
20:14 "Ben, evet Ben **ALLAH**'ım; Benden başka tanrı yoktur. Bana hizmet et ve Beni anmak için namazı gözet."*

---

* **20:001** Birçok surenin başında geçen bu harf kombinezonları Kuran'ın matematiksel mucizesinin bir bölümünü oluşturur. Bak 2:1; 74:30.

* **20:008** Bak 7:180.

* **20:014** Bu ayet, namazın Muhammed peygamberden çok önce farzedildiğini bildiren ayetlerden biri olup Muhammed peygamberden sonra namazlara sokulan bazı hataları da düzeltmektedir. "Salat=Namaz" Tanrı ile bağlantı kurma anlamına gelmekte ve bu ayete göre namazda sadece Allah'ı anmalıyız. Bu yüzden ayaktayken sadece Açılış (Fatiha) suresi okunmalı.

Dünyanın Sonu Gizli Tutulmayacaktır

20:15 O an elbette gelecektir. Herkes yaptığının karşılığını görsün diye Ben nerdeyse onu gizleyeceğim.*
20:16 Onu onaylamayıp hevesine uyanlar seni ondan saptırmasın, sonra başüstü düşersin.
20:17 "Şu elindeki nedir, Musa?"*
20:18 "O, benim değneğimdir. Ona dayanırım, onunla koyunlarıma yaprak silkelerim ve bana daha başka yararları da dokunmaktadır" dedi.
20:19 "At onu Musa!" dedi.
20:20 Onu atınca, hareketli bir yılana dönüşüverdi.*
20:21 Dedi, "Al onu, korkma. Onu ilk durumuna sokacağız."
20:22 "Bir başka delil olarak, elini koltuğunun altına koy; lekesiz bembeyaz olarak çıksın."
20:23 "Böylece sana en büyük mucizelerimizden bazılarını gösterelim."
20:24 "Firavuna git, çünkü o azdı."

Musa'nın Örnek Duası

20:25 "Rabbim" dedi, "göğsümü aç."
20:26 "Bana işimi kolaylaştır."
20:27 "Dilimdeki düğümü çöz."
20:28 "Ki sözümü anlasınlar."
20:29 "Ailemden bana bir yardımcı ata."
20:30 "Kardeşim Harun'u…"
20:31 "Beni onunla destekleyip güçlendir."
20:32 "Bu işimde onu bana ortak yap."
20:33 "Ki seni çokça yüceltelim."
20:34 "Seni çokça analım."
20:35 "Sen, elbette bizi Görensin."
20:36 Dedi ki: "Dilediğin sana verildi, Musa."
20:37 "Sana bir kez daha lütufta bulunduk."
20:38 "Hani annene şu vahyi vahyetmiştik:"
20:39 "'Onu bir sandığa koyup ırmağa at. Irmak da onu kıyıya atsın

---

* **20:015** Dünyanın sonu, son mesaj olan Kuran'da bildirilmiştir (15:87).
* **20:017** Kuşkusuz, Tanrı Musa'nın elindekini biliyordu. İzleyen ayetler, sorunun retorik ve öğretim amacıyla yöneltildiğini gösteriyor.
* **20:020** Mağara suresinin 60-82 ayetlerinde gördüğümüz sabırsız ve itirazcı Musa'nın burada itaatkâr olması ve kendisi için önemli bir araç olan değneğini sorgusuz sualsiz atması ilginçtir. Bu değişik tavrın nedeni ne olabilir?

ve Bana da ona da düşman olan birisi onu alsın.' diye… Gözümün önünde yetişesin diye sana sevgimi yağdırmıştım."

20:40 "Hani kız kardeşin gidip, 'ona bakacak birini size göstereyim mi?' diyordu. Böylece, gözü aydınlansın ve üzülmesin diye seni annene geri döndürmüştük. Hatta sen bir kişiyi öldürmüştün de seni tasadan kurtarmış ve çeşitli testlerden geçirmiştik. Medyen halkı arasında yıllarca kaldıktan sonra belli bir plan gereği şimdi geri gelmiş bulunuyorsun, Musa."

20:41 "Seni kendim için tasarladım."*

Firavunla Karşı Karşıya

20:42 "Sen ve kardeşin mucize ve ayetlerimi iletin. Beni anmakta gevşek olmayın."

20:43 "İkiniz Firavuna gidin; çünkü o azdı."

20:44 "Ona yumuşak bir dil kullanın; olur ki öğüt alır veya saygı duyar."

20:45 Dediler ki: "Rabbimiz, onun bize karşı saldırı ve taşkınlıkta bulunmasından korkuyoruz."

20:46 "Korkmayın" dedi, "Ben sizinle birlikteyim; görüyorum ve işitiyorum."

20:47 "Ona varın ve deyin ki, 'Biz ikimiz Rabbinin elçileriyiz. İsrailoğullarına yaptığın işkenceye son ver ve onları bizimle gönder. Biz sana, Rabbinden bir ayet ile geldik. Doğru yolu izleyenlere selam (barış) olsun.'"

---

* **20:041** Musa için kullanılan bu ve benzeri ayetler Muhammed peygamber için kullanılsaydı, Ehli *Sünnet* vel Cemaat içinde popüler olacak, kitap kapaklarını ve cami duvarlarını süsleyecekti. Muhammed peygamberi uydurma *Hadis*ler yoluyla Tanrı'nın dinine ortak kılmaya çalışan Sünni ve Şii din adamları, Muhammed peygamberi diğer peygamberlerden daha üstün göstermek için bir sürü uydurma *Hadis*e sığınırlar. Mollalarca kabul görmeyen bir "kutsi *Hadis*" halk arasında çok ünlüdür: "Levlake, levlake lema halaktul eflak" (Sen olmasaydın, sen olmasaydın, evrenleri yaratmazdım.) "Kutsi *Hadis*" adı altında Tanrı'ya doğrudan iftira etmekten çekinmeyen *Hadis*çilerin en güvendiği kaynak olan Buhari, benzeri yalanlarla doludur. Buhari'deki en uzun "*Hadis*-i şerif" olan Miraç "mucizesini" incelerseniz, orada Muhammed peygamberin hem putlaştırıldığını ve hem de zekâ seviyesine hakaretlerde bulunulduğunu göreceksiniz. Muhammed peygamberi, altıncı gökteki Musa ile yedinci gökteki Tanrı arasında mekik dokuyarak namaz vakitlerinde indirim yapmaya çalışan saf bir sendika lideri gibi sunan bu ilkel senaryo, vaizler ve imamlar tarafından Miraç kandillerinde coşkuyla sunulur. "Muham-med peygamber olmasaydı Tanrı bizi günde 50 vakit (28 dakikada bir vakit) namazla öldürecekti" mesajını veren Buhari, aslında Muhammed peygamberin en büyük düşmanlarından birisidir. Bak 2:285; 3:159; 6:112; 68:42. Bak Kitab-ı Mukaddes Jeremiah 1:5.

20:48 "'Bize vahyedildi: Yalanlayıp yüz çevirenler cezalandırılacaktır.'"*
20:49 (Firavun) dedi ki: "Rabbiniz kimdir, Musa?"
20:50 "Rabbimiz, Her şeye biçimini veren ve sonra yolunu gösterendir" dedi.
20:51 "Peki geçmiş nesillerin hali ne olacak?" dedi.*
20:52 "Onların bilgisi Rabbimin yanında kayıtlıdır. Rabbim yanılmaz, unutmaz!"
20:53 O ki yeryüzünü sizin için yaşanılır kıldı, sizin için onda yollar açtı, gökten bir su indirdi ve nitekim onunla çeşit çeşit bitkiler çıkardık.*
20:54 Çiftlik hayvanlarını yiyiniz, otlatınız. Zeka sahipleri için bunda işaretler vardır.
20:55 Sizi o yerden yarattık, sizi tekrar ona döndüreceğiz ve bir kez daha sizi ondan çıkartacağız.
20:56 Ona tüm işaret ve delillerimizi göstermemize rağmen yalanlayıp reddetti.
20:57 Dedi ki, "Sen bizi büyünle yurdumuzdan çıkarmak için mi geldin, Musa?"
20:58 "Biz de sana benzer bir büyü göstereceğiz. Her iki taraf için de uygun olan yerde ne senin ne de bizim caymayacağımız bir randevu zamanı belirle."
20:59 Dedi ki: "Buluşma zamanınız bayram günüdür. Öğleden önce halk orada toplansın."
20:60 Firavun gitti, planını hazırlayıp geri döndü.
20:61 Musa onlara dedi ki: "Size yazıklar olsun. **ALLAH**'a karşı yalan

---

* **20:048-**49 Tanrı'nın Musa'ya dikte ettirdiği sözler Musa'ya tekrarlattırılmadan Firavunun o sözlere verdiği cevaba geçiliyor. Kuran'ın anlatım dili, okuyucu tarafından doldurulabilecek boşluklarla veya ilişkilerle doludur. Böylece hem istenmeyen tekrarlardan kaçınılmış oluyor ve hem de okuyucunun beyni harekete geçiriliyor. Kuran, pasif ve beyince tembel okuyucuyu sevmez. Tembel okuyucu da Kuran'dan gereken lezzeti alamaz. Bu anlatım biçiminin bir başka örneği için 12:83 ayetine bakınız.

* **20:051-**52 Günümüz müşrikleri Kuran'ın mesajını hazmedemeyince, geçmişte Firavunun sorduğu soruyu tekrarlarlar. Böyle yıllanmış bir bahaneyle karşılaşırsanız Musa'nın verdiği ve Tanrı'nın onayladığı tarihi cevabı, yani 20:52 ayetini veriniz.

* **20:053-**55 Biz, Dünya adlı uzay gemisinin astronotlarıyız. Tanrı, fezada geçici ve maceralı bir yolculuk için bizi bindirdiği uzay gemisini yenilenebilen yiyecekler, su, orman, çiftlik hayvanları, çeşitli elementler, petrol ve benzeri maddelerle donatmıştır. Tanrı'nın uzay gemisi ile bizim yine o gemiden yararlanarak yaptığımız uzay araçlarını karşılaştırınız.

uydurmayın. Sonra sizi bir azap ile perişan eder. İftira edenler kuşkusuz kaybedecektir."
20:62 Aralarında işlerini tartıştılar ve konuşmalarını gizli tuttular.
20:63 Dediler ki, "Bu iki büyücünün tek amacı, büyüleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve sizin ideal yaşam biçiminizi yıkmaktır."*
20:64 "Haydi, planlarınızı birleştirip birleşik bir cephe oluşturun. Bugün üstün gelen başarmıştır."
20:65 "Musa" dediler, "Ya sen at, yahut ilk önce atan biz olalım?"
20:66 "Hayır, siz atın!" dedi. Bunun üzerine, büyülerinden (hipnotik telkin ve illüzyondan) ötürü, halatları ve değnekleri ona (Musa'ya) sanki hareket ediyorlarmış gibi göründü.*
20:67 Musa içinde bir korku duydu.
20:68 "Korkma" dedik, "Sen üstün geleceksin."
20:69 "Sağ elindekini at, onların uydurdukları şeyleri yutacaktır. Onların yaptığı bir büyücü planından ibarettir. Büyücünün ortaya koyduğu şeyler başarıya ulaşamaz."

Uzmanlar Gerçeği Tanıyorlar

20:70 Büyücüler, "Harun'un ve Musa'nın Rabbini onayladık" diyerek secdeye kapandılar.
20:71 "Size izin vermeden mi onu onayladınız? O, size büyü öğreten ustanız olmalı. Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kesip sizi hurma ağaçlarına asacağım. Hangimizin cezası daha çetin ve sürekli imiş öğreneceksiniz!" dedi.

Gerçeği onaylayanların Yiğitliği ve Kararlılığı

20:72 Dediler ki: "Bize gelen apaçık kanıtları ve bizi Yaratan'ı bırakıp seni seçmeyiz. Nasıl yargı vereceksen ver. Yargın bu dünya hayatıyla sınırlıdır!"
20:73 "Biz Rabbimizi onayladık ki hatalarımızı ve bize zorla yaptırdığın büyücülüğü bağışlasın. **ALLAH** daha İyidir ve daha Süreklidir."
20:74 Kim Rabbine suçlu olarak gelirse cehennemi hakeder; orada ne ölür, ne de yaşar.
20:75 Gerçeği onaylamış ve erdemli bir hayat sürmüş olarak O'na gelenler ise, yüksek dereceleri hakederler:
20:76 Adn bahçeleri ki altından ırmaklar akar. Orada ebedi kalıcıdırlar. Arınanların ödülü işte böyledir.
20:77 Musa'ya: "Kullarımı geceleyin yürüyüşe çıkar ve onlar için de-

---

* **20:063** Yalan propaganda tüm despotların en etkili silahıdır.
* **20:066** Büyünün tanımı için bak 7:116 ve 2:102.

nizde kuru bir yol aç. Yakalanmaktan korkma, endişe etme" diye vahyettik.

20:78 Firavun, ordusuyla birlikte ardlarına düştü. Ne var ki, deniz üstlerine kapanıp onları içine aldı.

20:79 Firavun, halkını saptırdı, doğru yola iletmedi.

20:80 Ey İsrailoğulları, sizi düşmanlarınızdan kurtarmış, Sina dağının sağ yanında size söz vermiş ve üzerinize bal ve bıldırcın indirmiştik.

20:81 Size verdiğimiz rızıkların iyilerinden yiyiniz ve bu konuda taşkınlıkta bulunmayın; yoksa gazabıma uğrarsınız. Gazabıma uğrayanlar düşmüştür.

20:82 Tövbe eden, gerçeği onaylayan, erdemli yaşayan ve sürekli doğruyu arayanlar için Bağışlayıcıyım.

İsrail Oğulları Müşrik Bir Din Adamına Uyuyor

20:83 "Niçin halkını bırakmakta acele ettin, Musa?"

20:84 "Onlar öğretimi izliyorlar" dedi, "Hoşnut olasın diye sana doğru acele ettim, Rabbim."

20:85 "Halkını, senden sonra sınadık. Samiri onları saptırdı" dedi.

20:86 Musa, kızgın ve hayal kırıklığına uğramış olarak halkına döndü ve "Halkım, Rabbiniz size güzel bir söz vermemiş miydi? Bekleyemediniz mi? Yoksa, Rabbinizin gazabına uğramak için mi benimle yaptığınız sözleşmeyi bozdunuz?" dedi.

20:87 "Sana verdiğimiz sözü kendi kafamıza göre bozmadık. O halkın süs eşyaları bize taşıtıldı. Onları attık. Samiri işte böyle bir şey ortaya çıkardı" dediler.

20:88 Onlar için, böğüren bir buzağı heykeli çıkardı. "İşte sizin ve Musa'nın tanrısı budur, fakat o (Musa) unuttu" dediler.

20:89 Görmediler mi ki, o, onlara ne bir yanıt verebiliyor, ne de onlara bir zarar ve yarar dokundurabiliyordu.

20:90 Harun ise: "Halkım, onunla sınanıyorsunuz. Rabbiniz Rahman'dır. Beni izleyin ve emrime uyun" diye onları önceden uyarmıştı.

20:91 "Musa gelinceye kadar ona hizmet etmeye devam edeceğiz" diye karşılık vermişlerdi.

Musa, Harun ve Samiri'den Hesap Soruyor

20:92 Dedi ki, "Harun! Seni engelleyen neydi, onları saparken gördüğün zaman"

20:93 "Bana uymazlarken? Emrime karşı mı geldin?"

20:94 Dedi ki, "Anamın oğlu, sakalımı ve başımı çekme. 'İsrailoğullarını neden böldün, neden sözümü tutmadın?' diye bana çıkışacağından korktum."
20:95 Dedi ki, "Peki, senin savunman nedir, Samiri?"
20:96 Dedi ki, "Onların görmediğini gördüm, elçinin öğretisinden bir kısmını alıp attım. Böyle uygun gördüm."
20:97 Dedi ki, "Defol! Hayatın boyunca yakına bile gelme. Sana söz verilen bir an var ki ondan kaçamayacaksın. Hizmet etmekte olduğun tanrına bak, biz onu yakıp denize savuracağız."
20:98 Tanrınız, kendisinden başka tanrı olmayan **ALLAH**'tır. Bilgisi her şeyi içine almıştır.
20:99 Geçmişlerin haberlerini, sana böylece aktarıyoruz. Sana katımızdan bir mesaj vermiş bulunuyoruz.

Tanrı'nın Huzurunda

20:100 Kim ondan yüz çevirirse Diriliş Gününde bir (günah) yükü taşıyacaktır.
20:101 Orada ebedi kalırlar. Diriliş günü bu onlar için ne de kötü bir yüktür.
20:102 Boruya üfürüldüğü gün, suçluları o gün mavi (kederden yüzleri morarmış) olarak toplarız.
20:103 Aralarında gizli gizli konuşurlar, "Siz (dünyada) sadece on kaldınız."
20:104 Onların ne konuştuğunu iyi biliriz. En doğru görüşlüleri, "Siz sadece birgün kaldınız" diyordu.
20:105 Senden dağları sorarlar. De ki: "Rabbim onları ufalayıp savuracak."
20:106 "Yerlerini dümdüz, bomboş bırakacaktır."
20:107 "Orda ne ufak bir eğrilik ne de bir tümsek göreceksin."
20:108 O gün, en ufak bir sapma göstermeden çağırıcıya uyarlar. Sesler Rahman'ın huzurunda kısılmıştır; fısıltıdan başka bir şey işitemezsin.
20:109 O gün, kimseden başkasının şefaati (aracılığı) yarar vermez. Rahman'ın izin verdiği ve sözünü uygun gördüğü hariç.*
20:110 Hiç kimse O'nu bilgice kavrayamazken, O onların geçmişini de geleceğini de bilir.
20:111 Tüm yüzler O Yaşayan, Ebedi Yöneticiye çevrilmiştir. Zulüm yüklenenler kaybedecektir.

---

* **20:109** Kuran, sadece Tanrı'nın kararına uygun olarak konuşanlara söz verileceğini bildirerek, müşriklerin elçilere ve erdemli kişilere yüklediği "kurtarıcı" fonksiyonu reddeder. 2:48; 19:87.

20:112 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar herhangi bir haksızlıktan ve güçlükten korkmayacaktır.

20:113 Biz, böylece onu Arapça bir Kuran olarak indirdik. Erdemli davranırlar veya onlar için bir öğüt olur diye onda geleceğin haberlerini çeşitli biçimlerde açıkladık.*

Kuran'ı Tümüyle Anlamak İçin Acele Etme

20:114 Gerçek Yönetici olan **ALLAH** çok yücedir. Sana vahyi tamamlanmadan önce Kuran'ı (anlamak için) acele etme ve, "Rabbim, bilgimi arttır" de.*

Adem Başdüşmanı Sapkın'a Kanıyor

20:115 Geçmişte Adem'den söz almıştık; ancak unuttu. Biz onda bir azim ve kararlılık görmedik.

20:116 "Adem'e secde edin" dediğimizde melekler secde ettiler, ancak İblis hariç; o reddetti.

20:117 "Adem" dedik, "Bu senin ve eşinin düşmanıdır. Sakın sizi bahçeden çıkarmasın, yoksa perişan olursun."

20:118 "Burda ne acıkırsın, ne de açıkta kalırsın."

20:119 "Burda ne susuzluk çeker, ne de sıcaktan bunalırsın."

20:120 Sapkın, "Adem, sana ebedilik ağacını ve tükenmez bir egemenliği göstereyim mi?" diye ona fısıldadı.

20:121 İkisi de ondan yediler ve bunun üzerine vücutları kendilerine göründü. Bahçenin yaprakları ile örtünmeye çalıştılar. Adem Rabbine karşı geldi ve şaşırdı.

20:122 Sonra Rabbi onu seçip affetti ve ona yol gösterdi.

20:123 Dedi ki, "Birbirinize düşmanlar olarak ordan aşağı inin. Size benden bir yol gösterici geldiğinde, kim benim yoluma uyarsa o sapmaz ve perişan olmaz."

İnkarcılar Sıkıntılı Bir Hayata Mahkum

20:124 "Kim mesajımdan yüz çevirirse sıkıntılarla dolu bir hayata

---

* **20:113** Bu ayetin bir başka anlamı için bak 43:3.

* **20:114** İlk okuyuşta anlayamadığımız bir ayeti, ikinci veya üçüncü okuyuşumuzda anlayabiliriz. Bazı ayetleri anlamak için Kuran'ın perspektifini kazanmak gerekir. Bazen de herhangi bir ayeti yıllar sonra ani bir ilham yoluyla anlayabiliriz. Kuran'ı, güçlü ve net yayın yapan bir radyo istasyonuna benzetirsek, biz de radyoya benzeriz. Gelenekler ve çevrenin etkisiyle kazandığımız yanlış bilgi ve tavırların oluşturduğu parazit yayınlar Tanrısal yayını olduğu gibi işitmemize engel olabilir. Ayrıca dalga ayarımız, transistörün durumu, pilin gücü ve antenin yönü gibi bizim kişisel tavır, ilgi ve bilgi durumumuza bağlı olan nedenler zayıf işitmemize veya hiç almamamıza neden olabilir. *Hadis*çi-*Sünnet*çi radyolar, Kuran kanalından parazitli ve kesintili yayın almaya mahkumdur (2:20).

mahkûm olur. Diriliş günü de onu kör olarak meydana çıkarırız."

20:125 "Rabbim" der, "Toplantı alanına beni niye kör olarak sürdün, oysa ben görür idim?"

20:126 Der ki: "Çünkü sana ayetlerimiz ve mucizelerimiz geldiğinde sen onları unuttun. Bugün de sen unutuluyorsun."

20:127 Sınırı aşanları ve Rabbinin ayet ve mucizelerini onaylamayanları işte böyle cezalandırırız. Ahiretin cezası elbette daha çetin ve daha süreklidir.

20:128 Önceki nesillerin yerleşim bölgelerinde dolaşanlar, onları yok edişimizden ders almazlar mı? Bunda akıl sahipleri için işaretler ve kanıtlar vardır.

20:129 Rabbinin verilmiş bir sözü ve önceden belirlediği plan olmasaydı bunların da icabına hemen bakılırdı.

20:130 Sözlerine karşı dayanıklı ol, güneşin doğumundan ve batımından önce Rabbini yücelterek an. Geceleyin ve günün her iki ucunda da an ki mutlu olabilesin.

20:131 Onların bazılarına, sınamak için verdiğimiz dünya hayatının süslerine gözünü dikme. Rabbinin senin için hazırladığı nimetler daha iyidir ve süreklidir.

Ana ve Babaların Sorumluluğu

20:132 Ailene namazı emret ve bu konunun üstünde önemle dur. Biz senden herhangi bir rızık beklemiyoruz. Aksine biz seni besliyoruz. Sonuç, erdemlilerindir.

Beyyine

20:133 "Bize hiç olmazsa bir ayet getirmeliydi!" dediler. Daha önceki kitaplarda bulunan beyyine (delil) kendilerine gelmedi mi?*

Elçiler Neden Gönderilmektedir?

20:134 Onları, ondan önce bir ceza ile helak etseydik, "Rabbimiz, bize bir elçi gönderseydin de böyle alçak ve rezil olmadan önce senin ayetlerine uysaydık!" derlerdi.

20:135 De ki: "Herkes gözlemekte. Siz de gözleyin. Düzgün yolun sahiplerinin kimler olduğunu ve kimlerin hidayet üzerinde olduğunu ileride bileceksiniz!

---

* **20:133** Kuran'ın mesajının niteliği ve mesajının tarihsel boyutu, onun Tanrısal kaynaklı olduğuna bir delil oluşturur. Ayrıca ayetteki "beyyine" kelimesinin tekil haliyle Kuran'da tam 19 kere geçmesi ve bu 19 kodunun daha önceki kitaplarda da bulunması bu ayetin işaretsel anlamının çağımızdaki tecellisidir. Bak 46:10.

Yirmibir

PEYGAMBER / ENBİYA

21:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

21:1 İnsanların hesapları yaklaştı; ancak onlar hâlâ bir aymazlık içinde yüz çevirmektedirler.

Yeni Vahiy ve Mucizelere Karşı Çıkış

21:2 Her ne zaman Rab'lerinden kendilerine yeni bir mesaj (zikr) gelse, onu ciddiye almadan dinlerler.*

21:3 Kalpleri pervasızdır. Zalimler gizlice birbirleriyle görüştüler: "Bu adam sizin gibi bir insan değil mi? Göz göre göre büyüye mi kapılacaksınız?"

21:4 Dedi ki, "Rabbim yerde ve gökte her sözü bilir. O İşitendir, Bilendir."

21:5 Hatta, "Boş hayallerdir" "Onu o uydurmuş" ve "O bir şairdir, daha önceki elçiler gibi o da bize mucizeler getirsin" dediler.

21:6 Bunlardan önce yok ettiğimiz toplumlardan hiçbiri gerçeği onaylamamıştı. Şimdi bunlar mı onaylayacak?

21:7 Senden önce, insanların dışında elçi göndermedik; onlara vahyediyorduk. Bilmiyorsanız uzmanlara sorunuz.*

21:8 Onları, yemek yemeyen bedenler olarak yaratmadık. Onlar ölümsüz de değillerdi.

---

* **21:002-**3 Kuran, Muhammed peygambere verilen biricik mucizedir (29:51). Muhammed peygamberin dönemindeki müşrikler, bir kitabın kendi başına mucize olamayacağını ileri sürerek, geçmişteki peygamberlerin mucizelerine benzer mucizeler görmek istediler (11:12; 17:90-95; 25:7,8; 37:7-8). Kuran'ın matematiksel mucizesinin 1974 yılında ortaya çıkması karşısında günümüz müşrikleri de aynı tavrı gösterdiler. Matematiksel mucize, dinin sadece Tanrı'ya hasredilmesini gerektirince, "Kuran'da matematik mi olurmuş?" diye mesajı inkâr ettiler. Kuran'ın matematiksel mucizesini keşfetmek için seçilen adam müslümanları sadece Allah'a kul olmaya, din adamlarını ve peygamberi O'na ortak koşmamaya çağırdığında müşriklerin büyük tepkisini aldı ve Suudi, Pakistan ve Afganistan merkezli uluslararası bir terörist grubun Sünni mukallitleri tarafından 1990 yılında Arizona'daki Tucson Mescidinde şehit edildi.

* **21:007** Burada insan olarak çevirdiğimiz "rical" kelimesinin "ayak üzerinde yürüyenler" yani insanlar anlamında kullanıldığı bir başka ayet için, bak 7:46.

21:9 Sonra onlara verdiğimiz sözü yerine getirdik; onları dilediklerimizle birlikte kurtardık; aşırı gidenleri de helak ettik.
21:10 Size, size olan mesajı içeren bir kitabı indirmiş bulunuyoruz. Aklınızı kullanmaz mısınız?
21:11 Nice ülkeleri, haksızlık etmelerinden ötürü kırıp geçirdik ve ardlarından başka toplumlar varettik.
21:12 Azabımızı hissettikleri anda ondan kaçmaya çalışıyorlardı.
21:13 Kaçmayın, lüks ve savurganlık içinde yaşadığınız yere, evlerinize dönünüz. Çünkü sorguya çekileceksiniz.
21:14 "Vay bize, biz gerçekten zulmedenlermişiz" dediler.
21:15 Onları biçip tüketinceye kadar bu yalvarışlarını tekrarlayıp duracaklar.
21:16 Göğü, yeri ve aralarındakileri oyun oynamak için yaratmadık.
21:17 Bir eğlence edinmek dileseydik, onu kendi katımızdan edinirdik. Evet, böyle bir işi dileseydik!
21:18 Hayır, biz gerçeği batılın üstüne atarız da onu tepeler ve yok eder. Yakıştırdıklarınızdan ötürü vay halinize.
21:19 Göklerde ve yerde kim varsa O'na aittir. Yanındakiler, O'na hizmet etmekten büyüklenmez ve duraksamazlar.
21:20 Gece ve gündüz, hiç yorulmadan O'nu yüceltip anarlar.

Evrensel Mesaj

21:21 Onlar, diriltebilecek yeteneğe sahip tanrılar mı edindiler yeryüzünden?
21:22 O ikisinde (gökler ve yerde) **ALLAH**'tan başka tanrılar olsaydı ikisi de kaosa girecekti. Mutlak otoritenin sahibi **ALLAH** onların nitelemelerinden çok yücedir.
21:23 O, yaptığından sorulmaz; fakat onlar sorulurlar.
21:24 O'nun dışında tanrılar mı edindiler? De ki: "Delilinizi getirin. Bu, benim çağımdakilerin de mesajıdır, benden öncekilerin de mesajıdır." Ne var ki onların çoğu gerçeği bilmediğinden yüz çevirirler.
21:25 Senden önce bir elçi göndermedik ki kendisine, "Benden başka tanrı yoktur; sadece Bana hizmet ediniz" diye vahyetmiş olmayalım.
21:26 "Rahman bir çocuk edindi" dediler. O yücedir. Oysa onlar onurlu kullardır.
21:27 Onlar O'ndan önce söz söylemezler; O'nun emirlerini ise titizlikle uygularlar.

21:28 O onların geçmişini ve geleceğini bilir. Onlar O'nun hoşnut olduğu kullarından başkası için şefaat etmezler. Onlar bile O'nun karşısında saygıyla titrerler.*

21:29 Onlardan kim, "Ben O'nun yanında bir tanrıyım" derse onu cehennemle cezalandırırız; zalimleri biz böyle ödüllendiririz.

Büyük Patlama

21:30 İnkar edenler, görmezler mi ki gökler ve yer bitişik durumda idi de biz onları patlattık? Ayrıca her canlıyı da sudan yarattık. Hâlâ gerçeği onaylamayacaklar mı?*

21:31 Onları sarsmasın diye yeryüzüne dağları yerleştirdik. Yolu bulmaları için onda geniş geçitler açtık.

21:32 Göğü korunmuş bir tavan yaptık. Buna rağmen onlar ondaki işaretlere ilgisiz durmaktadırlar.*

21:33 O ki geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratmıştır. Bunların hepsi bir yörüngede yüzer.

21:34 Senden önce hiçbir insanı ölümsüz kılmadık. Sen ölürsen onlar ebedi mi kalacaklar?

21:35 Her can ölümü tadacaktır. Sizi bir test olarak iyi ve kötü olaylarla sınarız ve dönüşünüz bizedir.

Elçilere Hakaret Ediliyor

21:36 Kafirler (gerçeği örtenler) seni gördüklerinde, "Tanrılarınızı diline dolayan bu mu" diye alaylarına hedef yapmaktan başka bir tepki göstermiyorlar. Rahman'ın mesajını tümüyle inkâr etmektedir onlar.

21:37 İnsanlar aceleci olarak yaratılmıştır. Size ayetlerimi (işaretlerimi) göstereceğim; acele etmeyin.*

---

* **21:028** Şefaat hikâyesi, Sapkının oltasındaki en etkin yemdir. Bak, 2:48; 43:86.

* **21:030** Evrenin 10-15 milyar yıl kadar önce büyük bir patlama sonucu oluştuğunu ileri süren *Bing Bang* teorisi, Kuran tarafından ondört yüzyıl önceden bildirilmektedir. Bu teori, artık teori olmayıp kozmik bir gerçektir. 51:47 ayeti de evrenin genişlemekte olduğunu bildirir. Biyolojik hayat için suyun vazgeçilmez bir koşul olduğu da bilinen bir gerçektir. Bak 4:82.

* **21:032** Göğü, tüm uzay olarak değerlendirirsek milyarlarca yıldızdan oluşan galaksilerin, çekim ve merkezkaç güçleri arasında mükemmel bir uyum içinde birbirlerine çarpmaktan korunduğunu anlayabiliriz. Göğü dünya atmosferi olarak değerlendirirsek, atmosferin dünyamızı şeffaf bir battaniye gibi uzayın soğuğundan, güneşin zararlı ışınlarından ve gök taşlarından koruduğu gerçeği ile karşılaşırız. Dünyanın erimiş demirden oluşan merkezi dinamo gibi manyetik bir alan oluşturur ve dünyanın atmosferini tutar. Bak 4:82.7

* **21:037** Bak 4:28.

21:38 "Doğru sözlü iseniz O verilen söz ne zaman gerçekleşecek" diye meydan okuyorlar.
21:39 İnkar edenler, yüzlerinden ve arkalarından ateşi savamayacakları ve yardım da görmeyecekleri anı bir bilselerdi.
21:40 Nitekim, onlara ansızın gelecek ve onları şaşkına çevirecektir. Ne onu geri çevirmeye güçleri yeter, ne de kendilerine süre verilir.
21:41 Senden önceki elçilerle de alay edildi. Ancak onlarla alay edenleri, eğlenceye aldıkları şey kuşatıverdi.

İnsanların Gafleti

21:42 De ki: "Sizi Rahman'dan başka kim gece ve gündüz koruyabilir?" Ama onlar, Rab'lerinin mesajından tümüyle yüz çeviriyorlar.
21:43 Yoksa onları bize karşı savunacak tanrıları mı var? Halbuki onlar kendilerine bile yardım edemezler ve biz de sahip çıkmayız.
21:44 Halbuki biz onları ve atalarını yaşlanıncaya kadar nimetlendirdik. Yeryüzünün uçlarından habire eksilttiğimizi görmüyorlar mı? Buna rağmen onlar mı üstün gelecek?
21:45 "Ben sizi ancak vahiy ile uyarıyorum" de. Ne var ki, sağırlar uyarıldıkları vakit çağrıyı işitmez.
21:46 Kendilerine, Rabbinin azabından bir esinti dokunsa, "Vay bize, biz gerçekten zalimlermişiz" derler.
21:47 Diriliş günü için adalet terazileri kurarız. Kimseye hiçbir haksızlık edilmez. Hardal tanesi kadar bir ağırlığı bile hesaba katacağız. Biz, hesapçı olarak yeteriz.

Musa ve Harun Peygamberler

21:48 Musa'ya ve Harun'a Yasalar Kitabını, erdemliler için bir ışığı, bir mesajı verdik.
21:49 Onlar ki kimse kendilerini görmezken bile Rab'lerini sayarlar ve o anın dehşetini duyarlar.
21:50 Bu da ona indirdiğimiz yüce bir mesajdır. Siz şimdi ona karşı mı çıkıyorsunuz?

İbrahim

21:51 Biz daha önce de İbrahim'e anlama ve kavrama yeteneğini bağışlamıştık. Biz onu çok iyi biliyorduk.*

---

* **21:051** Dünya, aramızdan tövbeyi hak edenlere tövbe etme, yani Tanrı'ya dönme fırsatı vermek için yaratıldı. Denetçiler, hepimizin cehenneme atılmasını istediklerinde, "Ben sizin bilmediklerinizi biliyorum" diye karşılık almışlardı (2:30).

21:52 Babasına ve halkına, "Kendinizi adadığınız bu heykeller de neyin nesidir?" dedi.
21:53 "Atalarımızı onlara hizmet eder bulduk" dediler.
21:54 "Doğrusu, siz ve atalarınız apaçık bir sapıklık içine düşmüşsünüz" deyince,
21:55 "Bize gerçeği mi getirdin, yoksa oyun mu oynuyorsun?" dediler.
21:56 Dedi ki, "Aslında sizin Rabbiniz (Sahibiniz) göklerin ve yerin Rabbidir; onları ayırarak yaratmıştır. Ben buna tanıklık edenlerdenim."*
21:57 "**ALLAH**'a and içerim ki, siz gider gitmez, ardınızdan heykellerinize karşı bir plan uygulayacağım."
21:58 Hepsini param parça etti, ancak belki ona danışırlar diye en büyüklerine dokunmadı.*
21:59 "Her kim Tanrılarımıza bunu yaptıysa gerçek bir zalimdir!" dediler.
21:60 "Onları diline dolayan bir delikanlı işittik, kendisine İbrahim deniliyormuş" dediler.
21:61 "Onu kamunun huzuruna çıkarın ki tanık olsunlar" dediler.
21:62 "İbrahim, tanrılarımıza bunu sen mi yaptın?" dediler.

İbrahim, Tezini Kanıtlıyor

21:63 "Hayır, o işi işte şu büyükleri yaptı. Onlara sorun, eğer konuşurlarsa!" dedi.
21:64 Kendi vicdanlarına dönüp, kendi kendilerine şunu söylediler: "Gerçekten sizler haksızsınız."
21:65 Sonra tekrar eski kafalarına döndüler: "Bunların konuşamadığını sen gayet iyi bilirsin!"
21:66 "**ALLAH**'ın yanında size hiçbir yararı ve zararı dokunmayan şeylere mi hizmet ediyorsunuz?" dedi.
21:67 "Yuh size ve **ALLAH**'ın yanında hizmet ettiklerinize . Aklınızı kullanmaz mısınız?"

Ateşten Kurtarılıyor

21:68 "Bir şey yapacaksanız onu yakın da tanrılarınızı destekleyin"

---

* **21:056** Buradaki tanıklık, akıl ve delil yoluyla tanıklıktır. Bak 12:26-28.
* **21:058** Genç bir tektanrıcı olan İbrahim'in büyük put hariç diğer putları kırması ne putperestlerin tapınma özgürlüğünü ortadan kaldırıcı, ne de öfkesini dile getirici bir eylem değildi kuşkusuz. İbrahim'in bu eylemi didaktik bir amaç güdüyordu. Putperest halk, dinlerini sorgulama cesareti ve feraseti göstereceklerine, müşriklerin genel karakteri olan şiddet ile karşılık verdiler.

dediler.
21:69 “Ey ateş, İbrahim’e karşı serin ve güvenilir ol“ dedik.
21:70 Böylece onun için bir plan uygulamak istediler de biz onları başarısızlığa mahkûm ettik.
21:71 Onu ve Lut’u, tüm insanlar için sınırladığımız topraklara ulaştırıp kurtardık.
21:72 Ona ödül olarak İshak’ı ve Yakub’u verdik. Hepsini erdemli kıldık.

İbrahim, İslam’ın İbadetlerini Bildirdi

21:73 Biz onları, emrimize göre yol gösteren önderler kıldık. Onlara iyi işlerin nasıl yapılacağını, namazın nasıl gözetileceğini ve zekatın nasıl verileceğini vahyettik. Onlar bize hizmet edenlerdi.*

Lut

21:74 Lut’a da bilgi ve bilgelik verdik. Onu, çirkin işler işleyen topluluktan kurtardık. Onlar, yoldan çıkmış kötü bir toplumdu.
21:75 Onu merhametimizin kapsamına aldık, çünkü o erdemlilerden idi.

Nuh

21:76 Daha önce Nuh da bizi çağırmıştı. Onu ve ailesini büyük sıkıntıdan kurtararak duasına cevap verdik.
21:77 Ayetlerimizi inkâr eden toplumlara karşı onu destekledik. Onlar, kötü bir toplum olduklarından hepsini boğduk.

Davut ve Süleyman

21:78 Davut ve Süleyman da… Bir defasında, halkın koyunlarının yayıldığı birilerinin ekini hakkında hüküm veriyorlardı. Biz onların kararına tanık olduk.
21:79 Süleyman’a, doğru anlama yeteneği bağışladık. Her birine bilgi ve bilgelik verdik. Davud’un emrine dağları ve kuşları verdik. Biz bunları yapmıştık.
21:80 Ve sizi savaşlarınızda korusun diye ona zırh yapmayı öğrettik. Artık şükreder misiniz?
21:81 Süleyman’a da, bereketli kıldığımız topraklara doğru esen boranın kumandasını verdik. Biz her şeyi iyi biliriz.

---

* **21:073** Kuran’ın indirildiği dönemde tüm dini görevler, bazı tahrifatlarla birlikte İbrahim’den geldiği biçimiyle biliniyordu. Mekke müşrikleri, oruç, namaz, zekât ve yıllık konferanstan habersiz insanlar değildi. Bak 2:128; 16:123; 22:78.

21:82 Ve onun için dalgıçlık yapan ve bunun yanında başka işler de gören sapkınları da… Onları biz gözetiyorduk.

Eyyub, İsmail, İdris ve Zülkifl

21:83 Eyyub da… Rabbine şöyle yalvarmıştı: "Bana felaket dokundu. Sen merhametlilerin en merhametlisisin."

21:84 Biz ona cevap vererek ne sıkıntısı varsa onu giderdik. Katımızdan bir rahmet, hizmet edenlere bir hatırlatma olarak kendisine, ailesini ve onların bir mislini verdik.

21:85 Ayrıca İsmail, İdris ve ZülKifl de… Hepsi güçlüklere karşı dirençli kişilerdi.

21:86 Biz onları rahmetimiz kapsamına aldık çünkü onlar erdemli kişilerdi.

Yunus

21:87 ZanNun (yani isminde 'Nun' harfi bulunan Yunus) da… Protesto ederek görevini terketmişti. Kendisini kontrol edemeyeceğimizi sandı. Sonunda, (balığın karnındaki) karanlıklar içinde, "Senden başka tanrı yok. Sen yücesin. Ben yanlış davrananlardan oldum" diye yalvardı.*

21:88 Yalvarışına karşılık verdik ve onu üzüntüden kurtardık. Gerçeği onaylayanları işte böyle kurtarırız.

Zekeriya ve Yahya

21:89 Zekeriya da… Rabbine şöyle yalvarmıştı: "Rabbim, beni tek bırakma; sen varislerin en iyisisin."

21:90 Duasını kabul ettik ve ona Yahya'yı verdik. Kendisi için karısının durumunu düzelttik. Çünkü onlar iyi işlerde yarışıyorlar ve bize hem umutluyken ve hem de korku içindeyken yalvarıyorlardı. Onlar bize saygı duyanlardı.

Meryem ve İsa

21:91 Ve ırzını koruyan kadın da… Nitekim ona ruhumuzdan üflemiştik. Onu ve oğlunu tüm dünyaya bir işaret yaptık.

---

* **21:087** Yunus ismi Kuran boyunca dört kez Yunus olarak geçer. Fakat *Nun* harfi ile başlayan *Nun* diye ünlenen surede Yunus peygamber *Sahib-ül Hut* yani *Balığın Arkadaşı* biçiminde söz edilir (68:48). İsminde *Nun* harfi bulunan bir peygambere, *Nun* harfi ile başlayan bir surede, içinde *Nun* harfi bulunmayan bir ifadeyle referansta bulunması o suredeki *Nun* harfinin tekrarlanma sayısıyla (133 = 7x19) yakından ilgili olup Tanrı, bu tezi 21:87 ayetinde desteklemektedir.

Tek Tanrı/Tek Din

21:92 İşte sizin topluluğunuz böyle bir (elçiler) topluluktur. Ben sizin Rabbinizim; sadece bana hizmet edin.

21:93 Fakat onlar işlerinde ayrılığa düştüler; hepsi bize döneceklerdir.

21:94 Kim gerçeği onaylayarak erdemli işler yaparsa onun bu çabası boşa gitmeyecektir; biz sürekli olarak kaydetmekteyiz.

21:95 Helak ettiğimiz bir toplumun tekrar dönmesi yasaktır.

Dünyanın Sonu

21:96 Nihayet, Yecuc ve Mecuc'un önü açıldığı zaman, onlar her yönden saldırırlar.

21:97 Hak sözün gerçekleşmesi yaklaşmış ve kafirlerin gözleri korkudan dona kalmıştır: "Vah bize, biz bundan gaflet içinde idik. Biz gerçekten zalimler olduk."*

Müşrikler Önderleriyle Cehennemi Paylaşacaklar

21:98 Siz ve **ALLAH**'ın yanında hizmet ettikleriniz cehennemin yakıtısınız; sizler oraya girmeye layıksınız.

21:99 Onlar tanrılar olsaydı oraya girmeyeceklerdi. Oysa hepsi orada ebedi kalıcıdırlar.

21:100 Onlar için orada iç çekip inlemek vardır; hiçbir şey de işitemezler.

21:101 Ancak kendilerine mutlu bir son belirlediklerimiz hariç, onlar ondan uzaklaştırılacaklardır.

21:102 Onun uğultusunu işitmezler. Canlarının istediği şeyler içinde ebedi kalırlar.

21:103 O en büyük korku onları üzmez. Kendilerini melekler, "İşte bu, size söz verilen gününüzdür!" diye karşılar.

Diriliş Günü

21:104 O gün göğü dosyaları dürer gibi katlar ve yaratılışın ilk durumunu nasıl başlatmışsak ona çeviririz. Üzerimize söz; biz mutlaka gerçekleştiririz.*

---

* **21:097** Mağara (*Kehf*) suresinin son bölümündeki ayetlerin ışığı altında şöyle bir yorum yapabilir miyiz?: 23. yüzyılda, halkı İslam'ı kabul etmiş bazı uluslar, bir elçinin önderliğinde İslam'ın öngördüğü prensipler çerçevesinde federal bir topluluk oluşturacak, dünyaya barış ve adalet egemen olacaktır (18:83-101; 9:33; 41:53; 48:28; 61:9). Dünyanın sonundan kısa bir süre önce, azgın iki ulus birleşerek İslam topluluğuna saldıracaktır. İşte o zaman dünyanın sonu gelecektir (15:87; 18:94; 21:96,97).

* **21:104** Yaratılışın ilk anı tüm evren, alabildiğine yoğun çok küçük bir tohum halinde idi. O an ne maddenin temel taşı olan atomlar, ne zaman, ne de mekân vardı. Her şey, "singularity" denilen bu noktanın 10-15 milyar sene

21:105 Zikir'den sonra Zebur'da da, "Yeryüzüne benim erdemli kulla-
rım varis olacak" diye yazıp belirtmiştik.*
21:106 Hizmet eden bir toplum için bunda bir bildiri vardır.

Tüm Halklara

21:107 Biz seni tüm halklara bir rahmet olarak gönderdik.
21:108 De ki: "Sizin tanrınızın bir tek tanrı olduğu bana vahyediliyor.
Artık teslim olacak mısınız?"
21:109 Eğer yüz çevirirlerse De ki: "Size yeterli ölçüde bildirdim. Size
söz verilen şeyin yakın mı, yoksa uzak mı olduğunu bilmem."
21:110 "O, açıklanan sözü de bilir, gizlediklerinizi de bilir."
21:111 "Hiç bilmiyorum; belki sizin için bir test ve belli bir süreye ka-
dar bir hoşlanma vesilesi olur."
21:112 De ki: "Rabbim, hükmünü gerçekleştir. Sizin yakıştırdıklarınıza
karşı sadece Rahman olan Rabbimizden yardım istenir."*

önce büyük bir patlama ile yarılmasından sonra yaratıldı. Bu Surenin 30. ayetinde evreni büyük patlama sonucu oluşturduğunu bildiren Tanrı, evrenin sonunu da tersi yönde bir işlemle, galaksiler sistemini üstüste yıkarak gerçekleştireceğini bildirmektedir. Astronomide "kapalı kâinat modeli" diye bilinen teori, bu ayet tarafından doğrulanıyor. Bak 4:82.

* **21:105** Bu yer ve gökler yenileriyle değiştirilecek ve erdemli kulların emrine verilecek (14:48).

* **21:112** Kuran'ın matematiksel yapısı, bu kelimenin dili geçmiş zaman kipi değil, emir kipi olması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Nitekim en eski Kuran nüshaları ve hatta dünyanın Birçok ülkesinde basılan modern Kuran nüshaları bu tezimizi destekler. Ayrıca 108. ayetten itibaren okuduğunuzda, metnin ifadesindeki akıştan bu kelimenin "Dedi ki" değil, "De" olmasının daha uygun düştüğünü göreceksiniz. Kuran'da yaratıklar için kullanılan "Dediler" kelimesi ile Tanrı'nın emirlerini bildiren "De" kelimesi eşit olarak 332'şer kez geçer.

Yirmiiki

Yıllık Tartışma Konferansı (HAC)

22:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

22:1 Ey halk, Rabbinize saygı gösteriniz, çünkü o anın depremi korkunç bir şeydir.

22:2 Ona tanık olduğunuz gün, her emziren ana emzirdiğini atar, her gebe kadın yükünü bırakır. Sarhoş olmadıkları halde insanları sarhoş gibi göreceksin. Halbuki **ALLAH**'ın cezası şiddetlidir.

22:3 İnsanlardan öyleleri var ki **ALLAH** hakkında bilgisizce tartışır ve her azılı sapkına uyar.

22:4 "Bu, kendisini dost edinen kimseyi saptırır ve alevli azaba yol gösterir" diye hakkında hüküm verilmiştir.

Biz Nereden Geldik?

22:5 Ey insanlar, diriliş konusunda kuşku besliyorsanız, (hatırlayın ki) sizi topraktan, sonra bir damlacıktan, sonra asılı duran bir madde (embriyo) dan, sonra biçimi belli ve belirsiz bir dölütten yarattık. Böylece size bildiriyoruz. Neyi dilemişsek belli bir süreye kadar onu rahimlerde tutarız. Sonra sizi bir bebek olarak çıkarırız ve ardından olgunlaşıp erginleşirsiniz. Kiminizin hayatına son verilir, kiminiz de en kötü yaşa kadar ulaştırılır. Böylece bir bilgiye sahip olduktan sonra bir şey bilemez olsun. Toprağı kuru ve ölü görürsün, ancak üzerine su yağdırdığımız zaman titreşip kabarır ve çeşit çeşit güzel bitkiler bitirir.*

22:6 Çünkü, **ALLAH** tek gerçektir; ölüleri diriltir; her şeye gücü yeter;

22:7 ve o an hiçbir kuşkuya yer bırakmadan gelmekte ve **ALLAH** mezarlardakileri diriltecektir.

Karanlık ve Cehalet İçinde Kibirlenenler

22:8 İnsanlardan kimi, bir bilgiye, bir yol göstericiye ve aydınlatıcı bir kitaba sahip olmadan **ALLAH** hakkında tartışır.

---

* **22:005** Modern biyolojiye göre dölütün ana karnında tam gelişimi için gebelik süresi, döllenmeden sonra 38 hafta veya 266 gündür.

22:9 **ALLAH**'ın yolundan saptırmak için kibirle kasılarak gayret eder. Bu dünya hayatında onun için rezillik vardır. Diriliş gününde de ona yakıcı azabı tattırırız.

22:10 "Bu, ellerinin senin için yapıp öne sürdüğü işlerden ötürüdür." **ALLAH** kullara zulmedici değildir.

Tanrı'ya Koşullu Hizmet Edenler

22:11 İnsanlardan öyleleri var ki **ALLAH**'a koşullu olarak hizmet eder. İşleri yolunda gidince sevinir; ancak başına bir bela gelince yüzünü çevirir. Böylece dünyayı da ahireti de kaybeder. Gerçek kayıp işte budur.

22:12 **ALLAH**'ın yakınından, kendisine yarar ve zarar veremeyenlere yalvarır. Sapıklığın en aşırı noktası budur.

22:13 Zararı yararından daha yakın olana yalvarır. Ne kötü bir mevla ve ne kötü bir arkadaştır.*

22:14 **ALLAH** gerçeği onaylayıp erdemli davrananları, içinde ırmaklar akan bahçelere sokar. **ALLAH** istediğini yapar.

Dünya ve Ahiret Mutluluğunun Anahtarı:
Sadece Tanrı'ya Güven ve Başkalarından Umudu Kes

22:15 Kim **ALLAH**'ın dünya ve ahirette kendisine yardım edemeyeceğini sanıyorsa göğe (Tanrı'ya) doğru yönelsin ve sonra (umut bağladığı diğerlerinden) umudunu kessin de uyguladığı bu planın, kendisinin canını sıkan her şeyden kurtarıp kurtarmadığına bir baksın.

22:16 Böylece, biz onu apaçık ayetler olarak indirdik. **ALLAH** dilediğini/dileyeni doğruya ulaştırır.*

Tanrı: Tek Yargıç

22:17 Gerçeği onaylayanlar, Yahudiler, din değiştirenler, Hıristiyanlar, zerdüştiler ve ortak koşanlar… **ALLAH** diriliş günü aralarında hüküm verecektir. **ALLAH** her şeye tanıktır.

22:18 Göklerde ve yerde bulunan kimselerin, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve insanlardan birçok kişinin **ALLAH**'a secde ettiklerini (boyun eğdiklerini) görmez misin? Birçok kişi de azabı haketmiştir. **ALLAH**'ın alçalttığını hiç kimse onurlu kılamaz. **ALLAH** dilediğini yapar.

---

* **22:013** Bak 2:286.

* **22:016** Bu ayetin son bölümü iki anlama sahip olduğundan bu iki anlamı da yansıtmak istedik. Bak 16:93; 57:22.

Cehennem Ne Kadar Korkunçtur!

22:19 İşte şunlar, Rab'leri hakkında tartışan iki karşıt gruptur. İnkarcı olanlar için ateşten elbiseler biçilir ve başlarından aşağı kaynar su dökülür.*

22:20 Onunla karınlarında ne varsa, derileriyle birlikte eritilir.

22:21 Onlar için demirden topuzlar vardır.

22:22 Her ne vakit oradaki sıkıntıdan çıkmak isteseler oraya geri çevrilirler: "Yakıcı azabı tadın."

Bahçedekilerin Neşe ve Mutluluğu

22:23 **ALLAH** gerçeği onaylayıp erdemli bir hayat sürenleri içlerinden ırmaklar akan bahçelere sokar. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Orada giysileri de ipektir.

22:24 Onlar sözün güzeline iletilmişlerdir, onlar En Çok Övülen'in yoluna iletilmişlerdir.

22:25 İnkar edenler, yerli ve dışarıdan gelen tüm insanlar için eşit olarak ayırdığımız Sınırlanmış Mescid'den ve **ALLAH**'ın yolundan geri çevirenler ve orada zulüm ve sapıklık arayanlar, tarafımızdan acı bir azap tadacaklardır.

İslam'ın Diğer İbadetleri Gibi Konferans da İbrahim Yoluyla İnsanlara Emredildi

22:26 İbrahim'i Ev'in mekanına yerleştirmiştik: "Bana hiçbir şeyi ortak etme. Evimi de ziyaretçiler, orada yerleşenler, rüku ve secde edenler için temizle."

22:27 "İnsanlara Konferans ziyaretini ilan et. Sana yaya olarak veya çeşitli taşıt araçlarıyla uzaklardan gelsinler."

22:28 Ki kendileri için bir takım (sosyal, politik, ekonomik) yararlara tanık olsunlar ve kendilerine çiftlik hayvanlarını rızık olarak

---

* **22:019-**22 Cehenneme gitmek için diretenlerin, "Cehennemin bu kadar kötü olduğunu bilseydik farklı davranırdık" diye bahane ileri sürememeleri için cehennemin dehşeti en çarpıcı sembolik ifadelerle anlatılır. Kuran'ın, cennet ve cehennemden genellikle bir arada söz edişi dikkat çekicidir. Gerçeği onaylayanlar cennet tasvirlerinden hoşlanırken bahaneleri ellerinden alınan inkârcılar, cehennem tasvirlerini şiddetli bulup eleştirirler. İşin ilginç yanı, eleştirdikleri o yere gitmek için alabildiğine gayret ederler. Cehennemin ebedi olup olmadığı sorusu Kuran ayetleri ışığında incelendiğinde sürpriz bir cevapla karşılaşabilirsiniz. "Cehen-nemde ebedi azap" ile "ebedi cehennem" ifadeleri arasında ilginç bir fark olduğunu hatırlatmak isterim. Bak: (11:107) (40:11; 67:2) (39:42; 16:21) (29:57; 10:56; 22:6) (22:66) (2:64; 3:27; 6:95; 16:65; 22:5-6; 30:19-50; 35:9) (67:2) (40:11) (40:34) (5:17; 6:6; 6:47; 8:42; 20:128; 21:95; 22:45; 28:59; 36:31; 69:5; 77:16). (14:48) (25:15) (10:52; 41:28). (8:42) (6:122) (8:24) (20:74). (10:27). (1:1).

verdiği için **ALLAH**'ın ismini bilinen günlerde ansınlar. "Onlardan yiyin ve sıkıntı içindeki yoksullara da yedirin."

22:29 Sonra yükümlülüklerini tamamlasınlar, vermiş oldukları sözlerini yerine getirsinler ve o Tarihi Evi ziyaret etsinler.

22:30 İşte böyle. Kim **ALLAH**'ın yasaklarına saygı gösterirse Rabbinin yanında kendisi için daha iyidir. Size özellikle bildirilenlerin haricindeki tüm çiftlik hayvanları helal (yasal) kılınmıştır. O halde putperestliğin felaketinden kaçının, yalan sözden sakının.

22:31 **ALLAH**'a ortak koşmayarak, kendinizi sadece O'na adayın. Kim **ALLAH**'a ortak koşarsa sanki gökten düşmüş ve kendisini akbaba kapmış veya rüzgar tarafından derin bir uçuruma sürükleniyor gibidir.

22:32 Kimler **ALLAH**'ın emirlerine saygı gösterirse kalplerindeki erdemi sergilemiştir.

Konferans Zamanında Çiftlik Hayvanları Sunmak

22:33 Onları o Tarihi Eve bağışlanmadan önce o (hayvan)lardan belli bir süre yararlanırsınız.

22:34 Kendilerine çiftlik hayvanlarını rızık olarak vermesinden ötürü **ALLAH**'ın ismini anmaları için, her topluluğa ayrı bir ibadet biçimi belirledik. Tanrınız bir tek tanrıdır. Sadece O'na teslim olun. İtaat edenlere müjde ver.

22:35 Onlar öyle kimselerdir ki, **ALLAH**'tan söz edildiğinde yürekleri ürperir. Başlarına gelene sabrederler, namazı gözetirler ve kendilerine verdiğimiz rızıktan yardım için harcarlar.

22:36 **ALLAH**'a kulluğun bir işareti olarak, hayvanların kurban edilmesinde sizin için yararlar mevcuttur. Onlar sırada diziliyken üzerlerinde **ALLAH**'ın ismini anmalısınız. Yanları üzerine düştükleri zaman da onlardan yiyin ve dilenene de dilenmeyen yoksula da yedirin. Şükredesiniz diye onları size amade kıldık.

22:37 **ALLAH**'a ne onların etleri, ne de kanları ulaşır; O'na ancak sizin erdemli davranışınız ulaşır. Onları böylece sizin hizmetinize vermiştir ki, sizi doğruya ulaştırdığı için **ALLAH**'ın büyüklüğünü anasınız.*

22:38 **ALLAH** gerçeği onaylayanları savunur. **ALLAH** hainleri ve nankörleri sevmez.

Silolar, Alışveriş Merkezleri, Yardım Kurumları ve Mescidler

22:39 Zulmedilerek kendilerine savaş açılanlara izin verilmiştir. **ALLAH** onları desteklemeye elbette kadirdir.

---

* **22:037** Bak 6:119-121.

22:40 Onlar ki yalnızca, “Rabbimiz **ALLAH**’tır“ dedikleri için haksız yere ülkelerinden çıkarıldılar. Allah halkın bir kısmını bir kısmına karşı savunmasaydı silolar, alışveriş merkezleri, yardım kurumları, ve içlerinde **ALLAH**’ın isminin çokça anıldığı mescidler yıkılırdı. **ALLAH** kendisine yardım edenlere elbette yardım edecektir. **ALLAH** Kuvvetlidir, Güçlüdür..*

22:41 Onlar ki kendilerini yeryüzüne yöneticiler kıldığımız zaman namazı gözetir, zekatı verir, iyiliği emreder ve kötülükten menederler. Son karar **ALLAH**’a aittir.

22:42 Seni yalanlarlarsa, onlardan önce Nuh, Ad ve Semud halkları da yalanlamışlardı.

22:43 İbrahim’in halkı, Lut’un halkı da…

22:44 Medyen yerlileri de… Musa dahi yalanlandı. Ben o kafirlere süre tanıdım ve sonra onları hesaba çektim; beni tanımamak da nasılmış!.

22:45 Nice kentlerin halkını, işledikleri haksızlıklardan ötürü helak ettik. Onlardan arta kalanlar, çökmüş çatılar, terkedilmiş kuyular ve ıssız saraylardı…

22:46 Düşünen beyinlerle ve işiten kulaklarla yeryüzünü dolaşmadılar mı? Gerçek körlük, gözlerin körlüğü değil; göğüslerdeki gönüllerin körlüğüdür.

22:47 O azabı çabuk getirmen için sana meydan okuyorlar. **ALLAH** sözünü bozmaz. Rabbinin katında birgün, onların hesabıyla bin sene gibidir.*

22:48 Nice kentlerin halkına, zalim oldukları halde süre tanıdım ve sonra onları hesaba çektim; son dönüş Banadır.

22:49 De ki: “Ey insanlar, ben sizin için ancak apaçık bir uyarıcıyım.”

22:50 Gerçeği onaylayıp erdemli işler yapanlar, bağışlanma ve bol nimet haketmişlerdir.

22:51 Ayetlerimize karşı mücadele edenler ise cehennemin halkı olmayı haketmişlerdir.

---

* **22:040** Daha önce, diğer tefsirlerin çevirilerin etkisinde kalarak bu ayeti, "Onlar ki yalnızca, “Rabbimiz ALLAH’tır“ dedikleri için haksız yere ülkelerinden çıkarıldılar. ALLAH halkın bir kısmını bir kısmına karşı savunmasaydı manastırlar, kiliseler, sinagoglar ve içlerinde ALLAH’ın isminin çokça anıldığı mescidler yıkılırdı. ALLAH kendisine yardım edenlere elbette yardım edecektir. ALLAH Kuvvetlidir, Güçlüdür." biçiminde çevirmiştim. Ancak bu ayetteki kelimeleri araştırınca bunların, tüm toplumlar için önemli dört kuruma işaret olduğuna kanaat getirdim: (1) üretim/toplama, (2) tüketim/dağıtım, (3) ekonomik/sosyal yardım kurumları ve (4) ruhi/felsefi kurumlar.

* **22:047** Zaman görelidir. Bak 32:5; 70:4.

Çok Amaçlı Test

22:52 Senden önce, arzularına sapkının karışmadığı hiçbir elçi ve hiçbir peygamberi göndermedik. **ALLAH** sapkının attığı şeyleri ortadan kaldırır ve sonra **ALLAH** ayetlerini sağlamlaştırır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

22:53 Böylece sapkının attığını kalplerinde hastalık bulunanlar ve kalpleri katı olanlar için bir test haline sokar. Zalimler, elbette apaçık bir karşıtlık içindedirler.

22:54 Bu durum, aynı zamanda, kendilerine bilgi verilmiş olanların bunun Rabbinden gelen bir gerçek olduğunu anlamalarını sağlar. Böylece kalpleri onu benimser ve onaylar. **ALLAH**, elbette, gerçeği onaylayanları doğru yola ulaştırır.

22:55 İnkarcılar ise, o an kendilerine ansızın gelinceye kadar, yahut o müthiş günün cezası kendilerine çatıncaya kadar sürekli ondan kuşku duyacaklardır.

Sapkına Verilen Süre Bitince

22:56 Yönetim ve otorite, o gün tümüyle **ALLAH**'a aittir. Onların arasında hüküm verecektir. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar nimet bahçelerindedir.

22:57 Ayetlerimizi yalanlayıp inkâr edenler ise küçük düşürücü bir cezayı hakederler.

22:58 **ALLAH** yolunda göç ettikten sonra ölenler veya öldürülenler, **ALLAH** tarafından güzel bir rızık ile besleneceklerdir. Kuşkusuz **ALLAH** rızık verenlerin en iyisidir.

22:59 Hoşnut olacakları bir kabul ile katına alacaktır onları. **ALLAH** Bilendir, Şefkatlidir.

Baskı ve Zulme Uğrayanlara Tanrısal Yardım

22:60 Bu böyledir. Kim, kendisine uygulanan haksızlığa karşı aynı şekilde karşılık verir de bundan dolayı da kendisine saldırılırsa **ALLAH** ona yardım edecektir. Elbette **ALLAH** Affedendir, Bağışlayandır.

22:61 Bu gerçekleşecektir. Çünkü **ALLAH** geceyi gündüze sokar, gündüzü geceye sokar ve **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

---

* **22:052-**55 Elçiler ve peygamberlerin yanlış ve olumsuz arzular sergilemeleri, onları eleştirmek için fırsat kollayan inkârcılara bahane verdiği gibi onları tanrılaştırarak "masum" gören marazlıları da çelişkilere sokar. Müminler ise Tanrısal olan vahiy ile beşeri hataları birbirinden ayırt edebilecek bilgiye ve netliğe sahiptirler.

22:62 Bu gerçekleşecektir. Çünkü **ALLAH** Gerçektir, O'nun dışında yalvardıkları ise asılsızdır ve **ALLAH** Yücedir, Büyüktür.

Mutlak Otorite

22:63 **ALLAH**'ın gökten bir su indirdiğini ve yeryüzünün yeşerdiğini görmez misin? **ALLAH** Şefkatlidir, Haberdardır.

22:64 Göklerde ve yerde ne varsa O'na aittir. Elbette **ALLAH** Zengindir, En Çok Övülendir.

22:65 **ALLAH**'ın yerdeki şeyleri ve emriyle denizde akıp giden gemileri hizmetinize sunduğunu ve göğü, izni olmadan yerin üzerine düşmekten alıkoyduğunu görmez misin? **ALLAH** insanlara karşı Şefkatlidir, Rahimdir.

22:66 O'dur size can veren, sonra sizi öldüren ve sonra sizi dirilten… İnsan elbette pek nankördür.

22:67 Her bir topluluğu, uygulayacakları bir dizi kural ile yükümlü kıldık. Onun için bu konuda seninle çekişmesinler. Sen Rabbine çağır. Kuşkusuz sen doğru bir yol üzerindesin.

22:68 Seninle çekişirlerse De ki: "**ALLAH** yaptığınız her şeyi en iyi bilendir."

22:69 Tartıştığınız konularda, diriliş günü aranızda **ALLAH** hüküm verecektir.

22:70 **ALLAH**'ın gökte ve yerde olan her şeyi bildiğini bilmez misin? Tüm bunlar bir kitapta kayıtlıdır. Elbette bu **ALLAH**'a kolaydır.

22:71 **ALLAH**'ın yanında öylelerine hizmet ediyorlar ki, kendilerine hiçbir güç verilmemiştir ve haklarında bir bilgiye de sahip değillerdir. Bu zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.

İnkarcıların Öfkesi

22:72 Kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda, inkârcıların yüzünde inkârcılığı okursun. Kendilerine ayetlerimizi okuyanların üzerine neredeyse saldıracaklardır. De ki: "Bundan daha kötüsünü size bildireyim mi? Ateş! **ALLAH** onu kafirlere vaadetmiştir. Ne kötü bir sonuçtur!"

Bir Sinek Yaratabilirler mi?

22:73 İnsanlar, işte size, dikkatle dinleyeceğiniz bir örnek: **ALLAH**'ın yanında hizmet ettikleriniz, toplansalar dahi bir sinek bile yaratamazlar. Hatta sinek onlardan bir şey kapsa onu ondan geri alamazlar. İsteyen de aciz, istenen de…

22:74 Onlar **ALLAH**'a gereken değeri vermediler. **ALLAH** elbette Güçlüdür, Üstündür.

22:75 **ALLAH** meleklerden ve insanlardan elçiler seçer. Elbette **ALLAH** İşitendir, Görendir.
22:76 Onların geçmişini ve geleceğini bilir. Her şeyin nihai kontrol ve yönetimi **ALLAH**'a aittir.
22:77 Gerçeği onaylayanlar, eğiliniz, secde ediniz, Rabbinize hizmet ediniz ve iyilik işleyiniz ki başarasınız.

İbrahim: İslam Dininin Elçisi

22:78 Ve **ALLAH** uğrunda gereken çaba ve gayreti gösteriniz. O'dur sizi seçen. O, babanız İbrahim'in yolu olan bu dini, sizin için güç ve ağır kılmadı. Elçinin size tanık olması, sizin de halka tanık olmanız için, sizi, daha önce de şimdi de "Müslümanlar = teslim olanlar" olarak adlandıran O'dur. Namazı gözetin, zekatı verin ve **ALLAH**'a sarılın; Mevlanız (Sahibiniz) O'dur. Ne güzel sahip ve ne güzel Yardımcıdır!*

* **22:078** Tüm elçiler, "Sadece Allah'a kulluk ediniz" ortak mesajını bildirmişler ve Allah'a teslim olduklarını yani "müslüman" olduklarını ilan etmişlerdir. Evrendeki her şey (bazı yaratıkların bilinçli veya bilinçsiz inkârları hariç) Müslüman'dır, yani Allah'ın yasalarına uygun bir tavır içindedir (41:11). Örneğin Nuh, İbrahim, Musa, Süleyman, İsa ve onların mesajını onaylayan akıl ve cesaret sahibi insanlar bu nitelemeyle tanımlandılar (10:72; 2:128; 10:84; 27:31; 5:111; 72:14). İslam dininin ibadetleri ise İbrahim yoluyla bildirildi (16:123; 21:73). Ayrıca bak 3:19.

Yirmiüç

İNANANLAR / MUMİNUN

23:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
23:1 Gerçeği onaylayanlar başarıya ulaşmışlardır.
23:2 Nitekim onlar namazlarında saygılıdırlar.
23:3 Boş sözlerden yüz çevirirler.
23:4 Zekatı pratiğe geçirirler.
23:5 Ve cinsel ilişkilerden sakınırlar;
23:6 Ancak eşleri yani yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi oldukları hariç. Onlar kınanmazlar.*
23:7 Kim bunun ötesini ararsa sınırı aşmış olur.
23:8 Onlar ki kendilerine emanet edilen şeylere dikkat ederler. Verdikleri sözleri de yerine getirirler.
23:9 Onlar ki namazlarını düzenli olarak gözetirler.
23:10 İşte mirasçı olacaklar onlardır.
23:11 Bahçeye mirasçı olacak ve orada ebedi kalacaklar.

Embriyoloji

23:12 Biz, insanı özel bir balçıktan yarattık.
23:13 Sonra onu sağlam bir bekleme yerinde bir damlacık haline getirdik.
23:14 Sonra, o damlacığı, embriyo olarak biçimlendirdik, sonra embriyoyu dölüt olarak biçimlendirdik, sonra dölütü kemik olarak biçimlendirdik, sonra kemiğe et giydirdik ve sonra onu yeni bir yaratık haline soktuk. Biçim verenlerin en güzeli **ALLAH** çok yücedir.*

---

* **23:006** Savaşta esir düşmüş; ancak kendi arzularıyla müslüman olduktan sonra Müslümanlarla evlenen kadınlar veya daha önce köle olan ve evlenme yoluyla salınan kadınlar kastediliyor. Müslümanlar köle satın almaktan ve köle sahibi olmaktan yasaklanmalarına rağmen, kölecilik ve savaşlar o günün felaketli realiteleriydiler. Kuran ayetleri inmeden önce cehalet döneminde kurulmuş olan yasak ilişkiler hoşgörüldü. Zira onları bozmak aileleri dağıtacak ve çocuklara zarar verecekti (4:22-23). Ayrıca bak 4:25; 90:1-20.

* **23:014** Embriyo, meninin yumurta ile döllenmesinden sonra rahim duvarına sülük gibi asılarak gelişen maddenin adıdır. Embriyo olarak çevirdiğimiz

23:15 Sonra siz, bunun ardından öleceksiniz.
23:16 Sonra siz, kıyamet (ayağa kalkış) günü diriltileceksiniz.

Tanrı'nın Sayısız Nimetleri

23:17 Üstünüzde yedi yol yarattık ve biz asla yaratıklardan habersiz olmadık.
23:18 Gökten belli bir oranda su indirdik ve onu toprakta depoladık. Kuşkusuz onu gidermeye de gücümüz yeter.
23:19 Onunla, sizin için birçok meyveler içeren hurma ve üzüm bahçeleri yaptık; onlardan yiyip duruyorsunuz.
23:20 Sina Dağı civarında yetişen ve yiyenler için yağ ve lezzet üreten bir ağaç…
23:21 Çiftlik hayvanlarında sizin için bir ders vardır. Karınlarındaki maddeden sizi içiriyoruz, onlarda sizin için birçok yararlar mevcuttur; hatta onlardan yiyorsunuz.
23:22 Onların üzerinde ve gemiler üzerinde taşınıyorsunuz.

Nuh'un Gemisi

23:23 Nuh'u halkına göndermiştik de, "Halkım, **ALLAH**'a hizmet ediniz. O'ndan başka bir tanrınız yoktur. Saygı duyup erdemli davranmaz mısınız?" demişti.
23:24 Halkının ileri gelen inkârcıları, "Bu, sizin gibi bir insandan başka bir şey değildir. Üzerinize egemen olmak istiyor. **ALLAH** dileseydi bir melek indirirdi. İlk atalarımızdan böyle bir şey işitmedik.*
23:25 O, sadece deli bir adamdır. Hele bir süreye kadar onu gözleyin.
23:26 Dedi ki, "Rabbim, beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et."
23:27 Bunun üzerine kendisine şöyle vahyettik: "Gözümüzün önünde ve vahyimize uygun olarak gemiyi yap. Emrimiz gelince, kaynaklar kaynayıp taşınca her çeşit (evcil hayvanı) ve aleyhlerine

---

"alak" sözcüğü, Arapçada üç anlama sahiptir: 1) Kan pıhtısı. / 2) Asılı duran madde. / 3) Sülük.
Eski Kuran yorumcularının embriyolojiye olan yabancılıkları sonucu yanlış olarak birinci anlamı seçmeleri normaldir; ancak embriyolojinin açıklığa kavuşturduğu bir konuda, çağdaş yorumcuların "alak" sözcüğünü, insanın yaratılış evrelerinden biri olmayan "kan pıhtısı" diye çevirmekte direnmeleri gariptir. Bak 95:2.

* **23:024** İnkârcılar, genelde, seleflerini, atalarını körü körü izleyen mukallit tiplerdir. "Sadece Kuran" mesajına karşı çıkan günümüz inkârcılarının da aynı karaktere sahip olmaları, bu acı gerçeğin çağdaş bir örneğidir.

hüküm verilmiş olanların dışındaki aileni al. Zalimler adına benimle konuşma; onlar boğulacaklardır."*

23:28 "Sen ve beraberindekiler gemiye yerleştiğinizde, 'Bizi o zalim halktan kurtaran **ALLAH**'a övgüler olsun,' de."

23:29 "Ve, 'Rabbim, beni kutlu bir yere indir. Sen indirenlerin en iyisisin,' de."

23:30 Bunda işaretler ve dersler vardır. Biz elbette sizleri denemekteyiz.

23:31 Sonra, onların ardından, başka bir soy yetiştirdik.

"Allah'tan Başka Tanrı Yoktur" Mesajını Getiren Elçiler Kodamanların Tepkisine Muhatap Oluyorlar

23:32 Onlara, aralarından bir elçi gönderdik: "**ALLAH**'a hizmet ediniz, sizin ondan başka bir tanrınız yoktur. Saygı gösterip erdemli davranmayacak mısınız?"

23:33 Dünya hayatında kendilerine alabildiğine nimetler bağışlamamıza rağmen, ahiret karşılaşmasını yalanlayıp inkâr eden, halkının ileri gelenleri şöyle dediler: "Bu, yalnızca sizin gibi bir insandır. Sizin yediğinizden yiyor, sizin içtiğinizden içiyor."

23:34 "Sizin gibi bir insana uyarsanız, siz o zaman gerçekten kaybedersiniz."

23:35 "Siz öldükten, toprak ve kemik haline dönüştükten sonra, sizin geri çıkacağınızı mı söz veriyor?"

23:36 "Size söz verilen bu şey imkansızdır, imkansız!"

23:37 "Yaşantımız sadece bu dünyadadır. Yaşarız, ölürüz. Asla dirilecek değiliz."

23:38 "O, **ALLAH**'a yalan yakıştıran bir adamdan başkası değildir. Biz onu onaylayacak değiliz."

23:39 Dedi ki, "Rabbim, yalanlamalarına karşılık bana yardım et."

23:40 Dedi ki, "Az sonra onlar pişman olacaklardır."

23:41 Korkunç felaket onları hakettikleri şekilde yakaladı ve böylece onları süprüntü yığınına çevirdik. O zalim halk yok olmayı haketmişti.

23:42 Sonra, onların da ardından başka soylar yetiştirdik.

23:43 Hiçbir toplum kendisi için belirlenmiş süreyi çabuklaştıramaz, geciktiremez.

---

* **23:027** Hikâyeciler gemiyi abartarak Nuh'un tarihini mitolojiye çevirmişlerdir. Nuh'un gemisi, iplerle birbirine bağlanan kütüklerden yapılmış büyük bir saldan ibaretti (54:13); tufan, Nuh'un halkının yaşadığı Ölü Deniz bölgesiyle sınırlıydı ve gemiye alınan hayvanlar da Nuh'un evcilleştirdiği hayvanlardı.

23:44 Sonra biz, elçilerimizi ardı ardına gönderdik. Her ne zaman bir elçi toplumuna gittiyse onu yalanladılar. Biz de onları birbiri peşinden sürüp tarihe gömdük. Gerçeği onaylamayan bir topluluk yok olmayı haketmiştir.

Musa ve Harun

23:45 Sonra biz, Musa'yı ve kardeşi Harun'u ayetlerimizle ve apaçık bir delille gönderdik.
23:46 Firavun ve ileri gelen takımına… Ancak onlar büyüklendiler. Onlar küstah bir topluluk olmuştu.
23:47 "O ikisinin halkı bize kölelik ederken şimdi biz tutup bizim gibi iki insanı mı onaylayalım" dediler.
23:48 İkisini yalanladılar ve sonuç olarak yok edilenlerden oldular.
23:49 Doğruyu bulurlar diye Musa'ya Kitabı vermiştik.
23:50 Meryem oğlunu ve annesini bir işaret kıldık ve onları yerleşmeye elverişli ve pınarı olan bir tepede barındırdık.

Tanrı'nın Kitabını Yeterli Görmeyenler Mezheplere Ayrılıyor ve Mezhepçiliği İyi Görüyorlar

23:51 Elçiler, iyi nimetlerden yiyiniz ve erdemli işler yapınız. Ben sizin yaptıklarınızı çok iyi bilirim.
23:52 Sizin bu toplumunuz bir tek toplumdur. Ben sizin Rabbinizim; beni sayın.
23:53 Fakat, onlar işlerini çeşitli kitaplara ayırdılar. Her grup kendi yanında bulunandan hoşnut…
23:54 Belli bir süreye kadar onları şaşkınlıkları içinde bırak.
23:55 Sanıyorlar mı ki, kendilerine bağışladığımız paralar ve çocuklar ile,
23:56 Onların iyiliğine koşuyoruz? Hayır, farkında değiller.
23:57 Rab'lerine olan saygıdan ötürü alabildiğine dikkatli olanlar,
23:58 Rab'lerinin ayetlerini onaylayanlar,
23:59 Rab'lerine ortak koşmayanlar,
23:60 Rab'lerine döneceklerinin bilincinde olarak verenler,
23:61 İşte onlar, iyiliklerde yarışanlardır; ve onlar iyilik yapmada öncüdürler.
23:62 Bir kişiye ancak kapasitesi kadar yükleriz. Katımızda gerçeği konuşan bir kitap vardır. Hiç kimse haksızlığa uğratılmayacaktır.

İnkarcılar Nankördür

23:63 Zihinleri bundan (mesajdan) gafil olup buna aykırı işlerde çalışıp durmaktadırlar.

23:64 Varlıklılarını cezaya çarptığımızda, yakınmaya başlarlar.
23:65 Yakınmayın; bugün tarafımızdan hiçbir yardım görmezsiniz.
23:66 Size ayetlerim okunuyordu da ardınıza dönüyordunuz.
23:67 Ona karşı büyüklük taslıyordunuz, saçmalayarak geceliyordunuz.
23:68 Onlar bu sözü incelemediler mi, yoksa geçmiş atalarına gelmeyen bir şey mi kendilerine geldi?
23:69 Yoksa, kendilerine gönderilen elçiyi tanımadıkları için mi onu inkâr ediyorlar?
23:70 Yoksa, onun deli olduğuna mı karar verdiler? Halbuki onlara gerçeği getirmişti. Ne var ki onların çoğu gerçekten hoşlanmaz.
23:71 Gerçek onların fantezilerine uysaydı, gökler, yer ve içlerindekiler kaosa girerdi. Halbuki onlara mesajlarını verdik, ancak çokları mesajlarından yüz çevirmekte.
23:72 Yoksa sen onlardan bir maaş mı istedin? Rabbinin maaşı çok daha iyidir. O, rızık verenlerin en iyisidir.
23:73 Kuşku yok ki sen onları dosdoğru yola çağırıyorsun.
23:74 Ama ahireti onaylamayanlar yoldan sapmaktadırlar.
23:75 Kendilerine acıyıp başlarına gelen perişanlıklarını giderseydik bile, azgınlıklarına dalıp bocalayacaklardı.
23:76 Onları cezaya çarptırmamıza rağmen Rab'lerine boyun eğmediler, yalvarmadılar.
23:77 Kendilerine çetin bir azabın kapısını açtığımız zaman şaşırıp şoke oldular.
23:78 O'dur sizin için işitme, görme duyularını ve beyinler yaratan. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!
23:79 O'dur sizi yeryüzüne yerleştiren; O'nun huzurunda toplanacaksınız.
23:80 O'dur yaşatan ve öldüren; gecenin ve gündüzün değişmesi O'na bağlı. Aklınızı kullanmaz mısınız?
23:81 Ancak onlar, öncekilerin dediklerini tekrarladılar.
23:82 Ve şöyle dediler: "Biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuz zaman mı dirileceğiz?"
23:83 "Bize ve atalarımıza daha önce aynı şey söz verilmişti. Bu, geçmişlerin efsanesinden başka bir şey değildir."

Gerçeği Onaylamalarını Şirkle Kirletenler

23:84 De ki: "Biliyorsanız, yer, gökler ve içlerinde bulunanlar kimindir?"*

---

* **23:084-**89 Allah'ı kabul etmek, O'nun tüm özelliklerini, bildirildiği gibi kabul etmektir. Örneğin Tanrı'nın her şeyi kontrol ettiğini (8:17), ve O'nun, biricik

23:85 "**ALLAH**'ın" diyecekler. De ki: "Düşünmez misiniz?"
23:86 De ki: "Yedi göğün Rabbi, büyük yönetimin Rabbi kimdir?"
23:87 "**ALLAH**" diyecekler. De ki: "Öyleyse neden erdemli davranmıyorsunuz?"
23:88 De ki: "Biliyorsanız, koruyup kollayan, fakat kendisi korunup kollanmayan; her şeyin egemenliğini elinde bulunduran kimdir?"
23:89 "**ALLAH**" diyeceklerdir. De ki: "O halde nasıl da aldanıyorsunuz?"
23:90 Kendilerine gerçeği getirmemize rağmen onlar yalanlamaktadırlar.
23:91 **ALLAH** çocuk edinmemiştir, O'nunla beraber bir tanrı da yoktur. Aksi taktirde her tanrı yarattığı şeylerle birlikte bağımsızlığını ilan ederek yönetim için bir biriyle çekişmeye girerdi. **ALLAH**, onların niteledikleri şeylerden çok uzaktır.
23:92 Tüm sırları ve tanık olunanları Bilendir; onların ortak koştukları şeylerden yücedir.
23:93 De ki: "Rabbim, onlara verilen sözü bana gösterirsen"
23:94 "Rabbim, beni o zalim toplum içinde bırakma."
23:95 Biz elbette, kendilerine söz verileni sana gösterebiliriz.
23:96 Kötülüğe iyilikle karşılık ver. Biz onların iddialarını iyi biliriz.

Sapkından Korunmak İçin

23:97 Ve De ki: "Rabbim, sapkınların fısıltılarından sana sığınırım."
23:98 "Yanımda bulunmalarından sana sığınırım, Rabbim."

Ölen Kişi, Diriliş Gününe Kadar Geri Gelmez

23:99 Onlardan birine ölüm gelip çattığı zaman şöyle der, "Rabbim, beni geri döndürünüz."
23:100 "Ki terketmiş bulunduğum şeylerde erdemli işler yapayım." Hayır. Bu onun söylediği bir laftan ibarettir. Diriliş gününe kadar onların ardında bir engel vardır.*
23:101 Boruya üfürüldüğünde o gün artık aralarında akrabalık yoktur ve birbirleriyle de ilgilenemezler.
23:102 Tartıları ağır gelenler, işte onlar kazanacaklardır.
23:103 Tartıları hafif gelenler ise, kendilerini zarara soktukları için cehennemde ebedi kalacak olanlardır.

---

hüküm kaynağı olduğunu (12:40) kabul etmeyenler aslında Tanrı'yı inkar etmektedirler.

* **23:100** Bu ayet reenkarnasyon, yani tekrar bedenlenme inancını ve ruhların dünyaya dönüşlerini reddetmektedir.

23:104 Onlar orada perişan durumda iken, ateş de yüzlerini yalayacaktır.
23:105 Ayetlerim size okunmuyor muydu ve siz de onları yalanlamıyor muydunuz?
23:106 "Rabbimiz" diyecekler, "Bizi talihsizliğimiz yendi; biz sapıtan bir toplum olduk."
23:107 "Rabbimiz, bizi buradan çıkar. Eğer (eski durumumuza) dönersek artık biz gerçekten zalimleriz."
23:108 Diyecek ki, "Sinin orada, benimle konuşmayın."

Gerçeği onaylayanlarla Alay Ettiler

23:109 "Kullarımdan bir grup, 'Rabbimiz, gerçeği onayladık, bizi bağışla, bize merhamet et, sen merhamet edenlerin en merhametlisisin.' derdi."
23:110 "Sizse onları alaya aldınız ve onlar yüzünden beni anmayı unuttunuz. Onlara gülüp duruyordunuz."
23:111 "Bugün ben, onlara sabretmelerinin karşılığını verdim. Kazananlar işte bunlardır."
23:112 Dedi ki, "Yeryüzünde kaç sene kaldınız?"
23:113 "Birgün veya günün bir kısmı kadar kaldık. Sayanlara sor" dediler.
23:114 Dedi ki, "Siz gerçekten çok kısa bir süre kaldınız, keşke bilseydiniz."
23:115 "Sizi boş yere yarattığımızı ve bize dönmeyeceğinizi mi sandınız?"

Gerçek Yönetici: Allah

23:116 Gerçek Yönetici olan **ALLAH** çok yücedir. O'ndan başka tanrı yoktur ve O, cömert yönetimin Rabbidir.
23:117 Her kim **ALLAH**'la birlikte, hiçbir delile sahip olmayan başka bir tanrıya da hizmet ederse, onun hesabı Rabbinin katındadır. Kuşkusuz kafirler başaramazlar.
23:118 De ki: "Rabbim, (bizi) bağışla, merhamet et; sen, merhamet edenlerin en iyisisin."

Yirmidört

IŞIK / NUR

24:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

24:1 Bu, indirerek yasa olarak yayımladığımız bir sure olup öğüt alasınız diye içine apaçık ayetler yerleştirdik.

Zina

24:2 Zina eden kadın ve erkeğin her birine yüz celde vurunuz. **ALLAH**'a ve ahiret gününe Gerçeği onaylıyorsanız, onlara olan acıma duygunuz **ALLAH**'ın yasasını uygulamakta size engel olmamalı. Gerçeği onaylayanlardan bir grup onların cezalandırılma işlemine tanık olsun.*

24:3 Zina eden bir erkek, eninde sonunda, zina eden veya müşrik bir kadınla evlenir; zina eden bir kadın da eninde sonunda, zina eden veya müşrik bir erkekle evlenir. Bu, gerçeği onaylayanlar için yasaktır.

24:4 Korunan kadınları suçladıktan sonra dört tanık getiremeyenlere seksen celde vurun ve onların tanıklığını ebedi olarak kabul etmeyin. Onlar yoldan çıkmış kimselerdir.*

---

* **24:002** Utandırma, yani kamuoyunun cezalandırmaya tanık olması, cezalandırma sisteminin bir parçasıdır. Celde, herhangi bir değnek değil, sadece deriyi acıtan bir nesnedir. Zinanın cezası toplum huzurunda kınamaya yönelik sembolik bir cezadır. Zina eden evliler için taşla öldürme cezasını uyduranlar, bu ayetin açık olmadığını iddia etmişlerdir. İlk iki ayet, bu tip sapıkların iddialarına cevap oluşturur. Bu konu üzerindeki tartışmamız için "Müslüman Din adamlarına 19 Soru" veya "İslami Reform için Manifesto" adlı kitaplarımıza bakabilirsiniz.
Sosyo-psikolojik bir cezanın, yani utandırmanın, istenen etkinliği gösterebilmesi için, bazı koşullar bulunmalı: (1) Suçlu belli bir grubun üyesi olmalı; (2) grup, verilen cezayı onaylamalı; (3) utandırma cezası gruba iletilmeli ve grup, suçluyu fiziksel, duygusal ve ekonomik açıdan bir süre ihmal etmeli; (4) utandırılan kişi grubun kendisiyle ilgiyi kesmesinden korkmalı ve (5) utandırılan kişi grubun güvenini tekrar kazanmanın yollarına sahip olmalı.

* **24:004** Bakınız 4:15 ayeti ile ilgili not. Korunmuş olarak çevirdiğimiz *Muhsanat* kelimesinin anlamı için 4:24 ayetiyle ilgili nota bakınız.

24:5 Bununla birlikte, bundan sonra tövbe edip kendilerini düzeltenler için **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

24:6 Eşlerini suçlayıp kendilerinden başka tanıkları olmayan erkeklerden birinin tanıklığı, doğru konuştuğuna dair dört kez **ALLAH**'a yemin etmesiyle geçerli olabilir.

24:7 Beşinci yeminde de, yalancı olduğu taktirde **ALLAH**'ın lanetinin kendisi üzerine olmasını diler.

24:8 Dört kez **ALLAH**'a yemin ederek kocasının yalan söylediğine tanıklıkta bulunduğu taktirde kadın cezayı savar.

24:9 Beşinci yeminde de, kocasının doğru olması halinde kendisinin **ALLAH**'ın gazabına uğramasını diler.

24:10 **ALLAH** size bağışı ve merhametiyle davranmasaydı, **ALLAH** Tövbeleri Kabul Eden ve Bilge olmasaydı…

Mahkemede Kanıtlanmadıkça Kişi Suçsuzdur

24:11 O iftirayı, sizden bir çete uydurdu. Onun sizin için kötü olduğunu sanmayın; aksine sizin için iyi (bir ders) dir. Bu arada, onlardan her biri günahı paylaşmıştır. Elebaşılık yapanları da büyük bir cezayı haketmiştir.*

24:12 Onu işittiğinizde, siz gerçeği onaylayan erkek ve kadınların birbiriniz hakkında olumlu düşüncelere sahip olarak, "Bu, açıkça büyük bir yalandır" demeleri gerekmez miydi?

24:13 Dört tanık getirmeli değiller miydi? Tanıklar getiremediklerine göre onlar **ALLAH** yanında yalancılardandır.

24:14 **ALLAH**'ın size dünya ve ahirette bağışı ve merhameti olmasaydı daldığınız o olaydan ötürü size büyük bir ceza dokunacaktı.

24:15 Onu dilinize dolamış ve hakkında bir bilginiz olmayan bir konuda ağzınızı açıp konuşuyordunuz. Onu basit bir şey sanmıştınız. Oysa o, **ALLAH** yanında büyüktür.*

---

* **24:011** Kuran, söylentilerle kendisi hakkında suçlama yapılan kişinin kimliğini açıklamayarak olayın evrensel yönünü korumak istiyor. Bak 111:1.

* **24:015** Birisi aleyhinde daha o kişi hayattayken ortaya atılmış söylentileri "bir bilgimiz olmadan" ciddiye almamamız gerektiği önemle bildirilir. Peygamberin vefatından yüzlerce yıl sonra ortada gezinen söylentileri *Hadis* kitaplarında derleyenler ve onları "bir bilgileri olmadan" izleyenler kuşkusuz daha büyük bir suç işlemektedirler. Bin ikiyüz veya bin üçyüz yıl önce Allah ve elçisi hakkında uydurulmuş olan *Hadis*ler milyonlarca insanı cehalete ve felaketlere mahkûm etmiştir. Hiçbir mahkemede delil olarak kabul edilemeyecek olan *Hadis* rivayetlerini dinlerinin kaynağı haline getirenler 6:116 ayetinde belirtildiği gibi, sadece saçmalamaktadırlar. Bak 6:148; 10:36,66; 53:28.

24:16 Onu işittiğinizde, "Bunu konuşmamız doğru değil. Sen Yücesin. Bu büyük bir iftiradır!" demeniz gerekmez miydi?

24:17 Benzerini tekrarlamayasınız diye **ALLAH** size öğüt veriyor. Gerçeği onaylayanlar iseniz.

24:18 **ALLAH** size ayetlerini böyle açıklıyor. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

24:19 Gerçeği onaylayanların arasından hayasızlığın yaygınlaşmasını arzulayanlar, dünyada ve ahirette acı verici bir cezayı haketmişlerdir. **ALLAH** bilir, siz bilmezsiniz.

24:20 **ALLAH**'ın size bağış ve rahmeti olmasaydı, **ALLAH** En Şefkatli ve Rahim (En Merhametli) olmasaydı...

Sapkın, Dayanaksız Suçlamaları Teşvik Eder

24:21 Ey gerçeği onaylayanlar, sapkının adımlarını izlemeyin. Kim sapkının adımlarını izlerse, kendisine hayasızlığı ve kötülüğü emreder. **ALLAH**'ın size bağışı ve merhameti olmasaydı sizden hiçbiriniz ebediyen temizlenemezdi. Ancak **ALLAH** dileyeni temizler. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

24:22 Sizden mal ve imkana sahip olanlar, akrabalara, yoksullara ve **ALLAH** yolunda göç edenlere vermemek için yemin etmesinler. Affetsinler, geçsinler. **ALLAH**'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Büyük Günah

24:23 Korunan ve (kötülüklerden) habersiz gerçeği onaylayan kadınlara iftira edenler, dünyada ve ahirette lanetlenirler ve onlar için büyük bir ceza vardır.

24:24 O gün ki, dilleri, elleri ve ayakları onların yapmış oldukları her şeye tanıklık edeceklerdir.

24:25 **ALLAH** o gün, hakettiklerini tam olarak ödeyecek ve **ALLAH**'ın apaçık bir gerçek olduğunu öğreneceklerdir.

24:26 Kötü kadınlar, kötü erkekler için, kötü erkekler de kötü kadınlar içindir. İyi kadınlar iyi erkekler için ve iyi erkekler de iyi kadınlar içindir. Bunlar (ikinci grup), onların söylentilerinden uzaktır. Bunlar bağışlanma ve cömert bir ödül haketmişlerdir.

Konutlara İzinsiz Girmeyin

24:27 Ey gerçeği onaylayanlar, evlerinizden başka evlere, izin almadan, halkına selam vermeden girmeyiniz. Düşünürseniz bunun sizin için daha iyi olduğunu görürsünüz.

24:28 Orada hiç kimseyi bulamazsanız (yetkililer tarafından) izin verilmeden oraya girmeyiniz. Size "Geri dönün" dendiğinde dö-

nüp gidiniz. Bu, sizin için daha temiz bir davranıştır. **ALLAH** yaptıklarınızı Bilendir.

24:29 Oturulmayan ve içinde eşyanız bulunan bir eve girmenizde bir sakınca yoktur. **ALLAH** açığa vurduklarınızı da gizlediklerinizi de bilir.

Erkek ve Kadın İlişkisinde Ölçü ve Örtü

24:30 Gerçeği onaylayanlara, gözlerini sakınmalarını (kadınlara gözünü dikip bakmamalarını) ve iffetlerini korumalarını bildir. Bu, onlar için daha temiz bir davranıştır. Elbette **ALLAH** yaptıklarından haberdardır.*

24:31 Gerçeği onaylayan kadınlara da söyle, gözlerini sakınsınlar, iffetlerini korusunlar ve açıkta olması gereken yerleri hariç, alımlı yerlerini göstermesinler. Örtülerini göğüslerinin üzerine kapasınlar. Vücutlarının alımlı yerlerini kimseye göstermesinler; ancak kocaları, babaları, kocalarının babaları, oğulları, kocalarının oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kızkardeşlerinin oğulları, diğer kadınlar, cinsel iktidara sahip olmayan erkek hizmetkarlar ve işçiler ve kadınların cinsel yönlerini henüz anlamayan çocuklar hariç. Gizledikleri alımlı bölgelerini sergilemek/bildirmek için ayaklarını yere vurmasınlar. Ey gerçeği onaylayanlar, topluca **ALLAH**'a yöneliniz ki başarılı olasınız.

---

* **24:030-**31 Gerçeği onaylayan erkek ve kadınlar karşı cinsi tahrik etmeyici bir biçimde giyinmeye özen göstermeliler. Gerçeği onaylayan bir kadın, elbisesini bacaklarından aşağı indirmeli (33:59) ve göğsünü örtmeli. Tanrı, bu konuda özellikle esnek bir ifade kullanarak, katı bir ölçü koymayarak, kültüre, zamana ve iklime göre değişebilen; ancak temel prensip olarak, cinsel tacize yol açmamayı hedefleyen bir öğüt vermektedir. Bu öğüdü dinlemeyen kadınların ne zorla örtülmesi, ne devletçe cezalandırılması öğütlenmiştir ne de örtünmedikleri için onların cehennemi dolduracağı bildirilmiştir. Affedilmeyecek en büyük suç olan şirk çamuru içinde kaşlarına kadar gömülmüş tamamı erkek din adamlarının kadınların giyimi konusunda kılı kırk yarmaları ve Orta Çağ rahibelerinin giysilerini kutsamaları, onların cinsel ve psikolojik problemleriyle ilişkili olabilir mi? Kadınların örtünmesini öğütleyen ayetler kadınları azgın erkeklerin tacizinden korumayı amaçlar. Eteklerini ne kadar uzatacaklarına, göğüslerini kapatıp kapatmayacaklarına kadınların kendisi karar verecektir; erkekler değil. Gerçeği onaylayan bir kadına, kendisinin ve toplumun huzuru için öğüt vermek ayrı, o kadını zorla çuvala sokmaya çalışmak ayrı. Hele sözkonusu öğüdü inanmayan kadınlara da dayatmak haddi aşmaktır. Kuşkusuz, inançlarından dolayı başlarını örten veya çarşaf giyen kadınların örtülerini zorla açmaya çalışan laik yobazların da şeriatçı yobazlardan pek farkı yok. Örtü konusuna kafayı takıp akıllarını örtmüş olanlar maalesef 7:26 ayetiyle de ayılmıyorlar. Bak 33:55.

Ahlaksızlığı Önlemek İçin Evliliği Teşvik Ediniz

24:32 Bekarlarınızı, kadın ve erkek hizmetkarlarınızdan erdemli olanları evlendiriniz; eğer yoksul iseler, **ALLAH** onları kendi lütfundan zengin edecektir. **ALLAH** Cömerttir, Bilendir.

24:33 Evlenme imkanına sahip olmayanlar da, **ALLAH** kendilerini lütfuyla zenginleştirene kadar iffetli davransınlar. Yeminleriniz /anlaşmalarınız yoluyla hak sahibi olduklarınızdan yazılı belge isteyenler olursa –niyetleri dürüstse– karşılıklı yazışınız. Ve **ALLAH**'ın size verdiği parasından onlara veriniz. İffetli olmak isteyen kızlarınızı, bu dünyanın geçici menfaatini arzulayarak fuhuşa zorlamayın. Kim onları zorlarsa, o zaman **ALLAH** onların zorlandığını hesaba katar; O Bağışlayandır, Rahimdir.

24:34 Size apaçık ayetler, sizden önce geçmiş kimselerden örnekler ve erdemliler için bir öğüt indirmiş bulunuyoruz.

Tanrı'nın Mesajı: Evrensel Bir Işık

24:35 **ALLAH** göklerin ve yerin ışığıdır. Işığının örneği şuna benzer: İçinde lamba bulunan bir oyuk… Lamba bir cam kap içindedir. O cam kap ise, inci gibi (parlak ve yuvarlak) bir gezegen gibidir. Yakıtı, ne batıya ne de doğuya bağıntısı olmayan, zeytinyağı üreten bereketli bir ağaçtandır. Yağı, neredeyse ateş değmeden aydınlık verir. Işık üzerine ışıktır. **ALLAH** dileyeni/dilediğini ışığına ulaştırır. İşte **ALLAH** halka böyle örnekler verir. **ALLAH** her şeyi bilir.*

24:36 (Böyle bir ışık ve hidayet), içlerinde ismi anıldığı için **ALLAH**'ın onaylayıp yükselttiği evlerdedir. Orada, O'nu sabah akşam yücelten…

24:37 Kişiler vardır. Onları, **ALLAH**'ı anmaktan, namazı gözetmekten ve zekatı vermekten ne bir iş ne de bir ticaret alıkoymaz. Onlar, kalplerin ve gözlerin ters döneceği günden korkarlar.

24:38 **ALLAH** onların güzel işlerini kuşkusuz ödüllendirecek ve onlara lütfunu arttıracaktır. **ALLAH** dilediğini hesapsız olarak rızıklandırır.

---

* **24:035** Bu örnek, Kuran'ın önemli özelliklerini anlatır. Kuran, Tanrı'nın ışığını ileten bir lamba gibidir. Kuran, şifreli bir matematiksel sistemle mükemmel biçimde korunmasına rağmen saydam bir dile sahiptir (cam kap). Tanrı'nın bilgisini yansıtır (incimsi gezegen). Mesajı evrensel olup belli bir ırk veya coğrafya ile sınırlı değildir (ne doğuya ne batıya bağıntılı olmayan yakıt). Mesajı, gönülleri gerçeği onaylamaya açık olanları az bir gayretle karanlıklardan aydınlığa çıkaracak bir özelliktedir (neredeyse ateş değmeden aydınlatır). Buna rağmen, anlam içinde anlama, mesaj içinde mesaja sahiptir (ışık üzerine ışık). Onu anlamak Tanrı'nın bir lütfudur ve onu öğreten O'dur (Tanrı dileyeni/dilediğini ışığına ulaştırır).

24:39 İnkarcılara gelince, işleri, çöldeki bir serap gibidir. Susayan onu su sanır. Yanına varınca onu bulamaz, ancak orada **ALLAH**'ı bulur; O da onun hesabını tam görür. Kuşkusuz **ALLAH** hesabı çabuk görendir.

24:40 Yahut, yoğun bir sisle birlikte dalga üstüne dalganın örttüğü engin bir denizin ortasındaki karanlıklara benzer. Üstüste yığılmış karanlıklar… İnsan elini uzattığı zaman nerdeyse onu bile göremez. **ALLAH**'ın ışıktan yoksun bıraktığı kimsenin hiçbir ışığı olamaz.

24:41 Diziler halinde uçan kuşlar dahil, göklerde ve yerde bulunan herkesin **ALLAH**'ı yücelttiğini görmez misin? Her birisi kendi duasını ve yüceltme yöntemini bilir. **ALLAH** onların yaptıklarını iyi bilir.

24:42 Göklerin ve yerin yönetimi **ALLAH**'a aittir. Dönüş de **ALLAH**'adır.

24:43 Bilmez misin ki **ALLAH** bulutları sürer, sonra onları birleştirir, sonra onları birbiri üstüne yığar ve sen de yağmurun onların arasından çıktığını görürsün? Gökten büyük kütlelerden dolu yağdırır, dilediği kimseyi ona uğratır ve dilediğinden de onu uzak tutar. Şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri alır.

24:44 **ALLAH** gece ile gündüzü çevirip kontrol eder. Gözleri olanlar için elbette bunda bir ders vardır.

Canlıların Evrimi

24:45 **ALLAH** bütün canlıları sudan yaratır. Onlardan kimi karnı üzerinde hareket eder, kimi iki ayakları üzerinde yürür, kimi de dört ayak üzerinde yürür. **ALLAH** dilediğini yaratır. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.*

24:46 Apaçık ayetler indirmiş bulunuyoruz. **ALLAH** dilediğini/ dileyeni dosdoğru yola iletir.

Tanrı, Emirlerini Elçisi Yoluyla Gönderir

24:47 "**ALLAH**'ı ve elçiyi onayladık ve itaat ettik" derler. Fakat sonra, bunun ardından, onlardan bir grup yüz çevirir; bunlar gerçeği onaylamış değildir.

24:48 Aralarında hüküm vermesi için **ALLAH**'a ve elçisine çağrıldıkları zaman onlardan bir grup hoşlanmaz.

---

* **24:045** Milyonlarca yıl önce iki ayak üzerinde yürümeye başlayan memelinin iki ayak üzerinde yürümeye başlaması, beynin gelişmesi ve insan haline dönüşmesi için kritik bir nokta olarak değerlendirilir. İki ayak üzerinde yürümek ilk başta basit bir ayrım gibi gözükse de Homo Erektus'un alet kullanmasında ve beyninin gelişerek bilinç sahibi olmasında, yani Homo Sapiens'in (Adem'in) yaratılmasında önemli bir role sahiptir. Bak 15:26-28.

24:49 Ancak karar lehlerine olursa, ona gönüllü koşarlar.
24:50 Kalplerinde bir hastalık mı var? Kuşku mu duyuyorlar? **ALLAH**'ın ve elçisinin kendilerine haksızlık yapacağından mı korkmaktadırlar? Aslında onlar zalimlerdir.
24:51 Aralarında hüküm vermek üzere, **ALLAH**'a ve elçisine çağrıldıkları zaman gerçeği onaylayanlar yalnızca şunu söylerler: "İşittik ve uyduk." Kazananlar işte bunlardır.
24:52 **ALLAH**'a ve elçisine uyan, **ALLAH**'ı sayıp O'nu dinleyen kimseler üstün gelenlerdir.
24:53 Kendilerine emrettiğin taktirde çıkacaklarına (yola veya savaşa) dair yeminlerinin en ciddi olanıyla **ALLAH**'a yemin ettiler. De ki: "Yemin etmeyin. Nasıl itaat ettiğiniz ortada. **ALLAH** yaptığınız her şeyden haberdardır."
24:54 De ki: "**ALLAH**'a ve elçiye uyunuz. Reddederseniz, o kendi görevinden sorumludur, siz de kendi görevinizden sorumlusunuz. Ona uyarsanız, doğruyu bulursunuz. Elçinin tek görevi, mesajı açıkça bildirmekten ibarettir."

Gerçeği onaylayanlar Özgürlüğe Kavuşacaktır

24:55 **ALLAH**, gerçeği onaylayıp erdemli davrananlarınızı, kendilerinden öncekileri egemen kıldığı gibi onları da egemen yapacağına, kendileri için seçtiği dini yerleştireceğine ve korkularını güvene çevireceğine söz vermiştir. Çünkü onlar bana hizmet ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra inkâr edenler, yoldan çıkmış olanlardır.
24:56 Namazı gözetiniz, zekatı veriniz ve elçiye uyunuz ki merhamet edilesiniz.
24:57 İnkar edenlerin bizi aciz bırakacaklarını sanmayın. Onların varacağı yer ateştir; ne kötü bir varış noktasıdır.

Görgü Kuralları Sabah ve Akşam Namazları

24:58 Ey gerçeği onaylayanlar, yeminlerinizin/anlaşmalarınızın hak sahibi oldukları ve sizden henüz erginliğe ermemiş olanlar üç kez izin almalıdırlar: Sabah namazından önce, öğle vaktinde dinlenmek için elbisenizi çıkardığınız zaman ve Akşam namazından sonra… Bunlar, sizin özel üç vaktinizdir. Bunların dışında, birbirinizin yanına girip çıkmakta bir sakınca yoktur. **ALLAH** ayetleri size böyle açıklar. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

---

* **24:058** Kuran namaz hakkında detaylı bilgi içermektedir. Elinizdeki çevirinin son bölümünde yer alan "Kuran'a Göre Nasıl Namaz Kılabiliriz?" başlıklı Not

24:59 Çocuklarınız erginlik çağına erişince, kendilerinden önceki yetişkinlerin izin istedikleri gibi onlar da (özel odanıza girmeden önce) izin istesinler. **ALLAH** ayetlerini size böyle açıklar. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Giyim-Kuşam ve İffetli Davranmak

24:60 Evlenme beklentisi olmayan yaşlı kadınların, alımlı yerlerini açıp saçmamak koşuluyla dış elbiselerini bırakmalarında bir sakınca yoktur. İffetli davranmaları kendileri için daha iyidir. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.

Erkek ve Kadın Beraber Yiyip İçebilirsiniz

24:61 Siz, evlerinizde, babalarınızın evlerinde, annelerinizin evlerinde, kardeşlerinizin evlerinde, kızkardeşlerinizin evlerinde, amcalarınızın evlerinde, halalarınızın evlerinde, dayılarınızın evlerinde, teyzelerinizin, anahtarlarına sahip olduğunuz ve arkadaşlarınızın evlerinde yemenizden dolayı kınanmazsınız. Aynı şekilde kör kınanmaz, topal kınanmaz, sakat ve hasta da kınanmaz. Topluca yahut ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur. Bir eve girdiğinizde **ALLAH**'tan güzel, kutlu bir yaşam dileyerek selamlayınız. **ALLAH** size ayetleri böyle açıklar ki anlayasınız.

Toplantılarda Disiplin

24:62 Gerçek gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a ve elçisini onaylayan ve toplumsal bir sorun için onunla beraber iken ondan izinsiz terketmeyenlerdir. Senden izin isteyenler, **ALLAH**'a ve elçisini onaylayanlardır. Bazı işleri için senden izin istediklerinde dilediğine izin verebilirsin. Onlar için **ALLAH**'tan bağışlanma dile. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

24:63 Elçinin davetini, aranızda herhangi birinin diğerini davet etmesi gibi tutmayın. **ALLAH** sizden eften püften özürler göstererek sıvışıp gidenleri biliyor. Onun emirlerine aykırı davrananlar, başlarına bir felaketin gelmesinden veya acı bir cezaya çarpılmaktan sakınsınlar.

24:64 Göklerde ve yerde olanlar hep **ALLAH**'a aittir. İçinde bulunduğunuz her durumu bilir. Nitekim kendisine döndürülecekleri gün, yaptıkları her şeyi onlara bildirecektir. **ALLAH** her şeyi bilendir.

---

ilgili ayetleri incelemektedir. Sabah ve Akşam namazları için ayrıca bak 11:114; 17:78; 38:32.

Yirmibeş

YASALAR KİTABI / FURKAN

25:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

25:1 Tüm dünyaya bir uyarı olarak, Yasalar Kitabını kuluna indiren çok Yücedir.

25:2 Göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Çocuk edinmemiştir, yönetiminde de kendisinin ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış ve en ayrıntılı ölçülerle ona düzen vermiştir.*

25:3 Buna rağmen O'nun yanında, bir şey yaratamayan, kendileri yaratılan, kendilerine bile yarar ve zarar veremeyen, öldüremeyen, yaşatamayan ve diriltemeyen bir takım tanrılar edindiler.*

İnkarcılar Kuran'ın Matematiksel Koduyla Reddediliyor

25:4 İnkar edenler, "Bu, başkalarının yardımıyla onun uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir" diyerek haksız ve asılsız bir tez ortaya koydular.

25:5 Dediler, "Yazıp durduğu şey evvelkilerin masallarıdır; gece gündüz kendisine dikte edilmektedir."*

---

* **25:002** Astronotları uzaya gönderdiğimizde yiyecek, içecek, oksijen ve yolculuk boyunca gereksinim duyacakları diğer maddeleri en hassas biçimde ölçüp belirleriz. Tanrı, bizi Dünya adı verilen uzay gemisine yerleştirirken bizim ve diğer yaratıkların tüm gereksinimlerini, sürekli yenilenebilecek mükemmel bir biçimde planlamıştır. Örneğin, bizimle bitkiler arasındaki yaşamsal ilişkiyi düşünün; biz onların fotosentezle ürettiği oksijeni kullanırken onlar da bizim nefesimizle dışarı attığımız karbondioksiti kullanır. Bak 4:119.

* **25:003** Tanrı'ya ortak koşulanların büyük çoğunluğu ölmüş peygamberler, evliyalar, mezhep imamları, devlet adamları ve kahramanlardan oluşmaktadır. Müşriklerin yaşayan liderleri, genelde ölmüş kahramanların şöhretlerini istismar ederek cahil halkın üzerinde güç ve otorite sahibi olurlar. Putlaştırılmış kahramanların kabirlerini ve mezarlarını ziyaret merkezine çevirmek, müşriklerin ortak özelliğidir.

* **25:005** Muhammed peygamberin döneminde yaşayanlar onun okuryazar olduğunu biliyorlardı. Muhammed peygamber, Tanrı'dan aldığı Mesajı kendi elleriyle yazmıştır.

25:6 De ki: "Onu, göklerin ve yerin gizliliklerini bilen indirmiştir. O, Bağışlayandır, Rahimdir."*

25:7 Ve dediler, "Nasıl olur da bu elçi yemek yiyor ve çarşılarda dolaşıyor? Kendisiyle birlikte uyarıcı olarak bir melek inseydi ya!"

25:8 "Yahut kendisine bir hazine atılsaydı veya kendisinin bir bahçesi olsaydı ve ondan yeseydi!" Hatta zalimler, "Siz, büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz!" dediler.

25:9 Bak, senin için ne örnekler verdiler de saptılar, yolu asla bulamayacaklardır.

25:10 Dilerse sana, bunlardan daha iyi olan, içlerinden ırmaklar akan bahçeler ve köşkler verebilen O çok yücedir.

25:11 Doğrusu, onlar o anı yalanladılar. O anı yalanlayanlara alevli cehennemi hazırladık.

25:12 Cehennem onları uzaktan görünce, onun öfkesini ve uğultusunu işitirler.

25:13 Zincirlenmiş olarak onun dar bir yerinden atıldıkları zaman yok olmayı isterler.

25:14 Bugün bir yok oluş değil, birçok yok oluş isteyin.

25:15 De ki: "Bu mu, yoksa erdemlilere bir karşılık ve dönüş yeri olarak söz verilmiş ebedi bahçe mi daha iyi?"

25:16 Onlar orada ebedi olarak dilediklerini elde ederler. Bu, Rabbin'in mutlak surette gerçekleşecek sözüdür.

Putlaştırılan Peygamberler ve Tanrı Dostlarının Yanıtı

25:17 Onları ve onların **ALLAH**'tan başka hizmet ettikleri topladığı gün, "Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa onlar mı yolu sapıttılar?" der.

25:18 "Sen yücesin, senin yanında kimseyi veliler kabul etmek bize yakışmaz. Fakat, sen onlara ve atalarına nimetler bağışladın. Nihayet, onlar mesajı unutup yozlaşan bir toplum oldular" diye karşılık verdiler.

25:19 Onlar sizin bu söylediklerinizi yalanlamış bulunuyorlar. Siz ne veto edebilir, ne de yardım edebilirsiniz. Hatta sizden zulmeden olursa ona da büyük bir azap tattırırız.

Elçiler Sadece Birer İnsandı

25:20 Senden önce gönderdiğimiz tüm elçiler de yemek yerler, çarşılarda dolaşırlardı. Sizi birbiriniz için bir sınav yaptık; dayanabi-

---

* **25:006** İnkârcıların savlarını, karşı konulamayacak bir biçimde yanıtlayan Kuran'ın matematiksel kodu, "Gizlenen" adlı surede 1406 yıl boyunca Tanrısal bir sır olarak tutuldu. Bak 74:30.

lecek misiniz? Rabbin Görendir.
25:21 Bizimle karşılaşmayı ummayanlar, "Bize ya melekler inmeli, yahut Rabbimizi görmeliyiz!" dediler. Kendi kendilerine büyüklük taslamışlar ve azgınlıkta pek ileri gitmişlerdi.
25:22 Denetçileri gördükleri gün, suçlular için iç açıcı birgün olmayacaktır. "Tümüyle kuşatıldık!" derler.
25:23 Yapmış oldukları işlere bakar ve onları tamamıyla etkisiz hale getiririz.
25:24 O gün bahçe halkının kalacağı yer çok daha iyi olup daha güzel haberler işiteceklerdir.
25:25 Göğün bulut kütleleri halinde parçalanacağı ve meleklerin topluca indirildiği gün,
25:26 İşte o gün, yönetim tümüyle ve mutlak olarak Rahman'ındır. İnkarcılar için zor birgün olacaktır.

Tanrı Elçisinin Ahiretteki Biricik Şikayeti

25:27 O gün zalim kimse (üzüntüden) elini ısırıp şöyle der: "Keşke, elçi ile birlikte aynı yolu tutsaydım."
25:28 "Vay bana, keşke falancayı arkadaş edinmeseydim."
25:29 "Beni, bana ulaşan mesajdan saptırdı. Gerçekten, sapkın insanı yarı yolda bırakır."
25:30 Elçi de "Rabbim, halkım Kuran'ı terketti" der.*
25:31 Biz ayrıca her peygambere suçlulardan bir düşman var ettik. Yol gösterici ve yardımcı olarak Rabbin yeter.*
25:32 İnkarcılar, "Kuran, ona neden bir defada indirilmedi?" dediler. Biz böylece onu belleğine yerleştirmekte ve onu belirlenmiş bir dizilişe göre okumaktayız.
25:33 Onların sana yönelttikleri her teze karşı, biz sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getiririz.
25:34 Cehenneme zorla sürülenler, en kötü yere ve en çarpık yola sahip olanlardır.
25:35 Biz Musa'ya kitabı vermiş ve kardeşi Harun'u da kendisine

---

* **25:030** Muhammed peygamberin vefatından kısa bir süre sonra, Kuran'ı yeterli görmeyenler, uydurdukları haramları, yalanları ve hikâyeleri Tanrı'ya ve elçisine "*Hadis* ve *Sünnet*" adı altında yakıştırmaya başladılar. Muhammed peygamberin halkı bu öğretileri izleyerek ve mezhepler halinde kurumlaştırarak Kuran'ı terketmiş bulunmaktadır. Doğru ile yanlışın karıştırıldığı bu öğretileri izleyenler, Muhammed peygamberin şefaatinin kendilerini kurtarmasını beklerken, 78:38 ve 19:87 ayetlerinin tecellisi olan 25:30 ayetindeki şikayet ile karşılaşacaklardır.

* **25:031** Peygamberin en azılı düşmanlarının kimliği için 6:112-116 ayetlerine bakınız.

yardımcı olarak atamıştık.
25:36 “Siz ikiniz, ayetlerimizi yalanlayan şu topluma gidin“ dedik. Bunun ardından onları yakıp yok ettik.
25:37 Benzer şekilde, Nuh’un toplumu da elçileri yalanlayınca, halk için bir ders olsun diye onları boğduk. Zalimler için acı bir ceza hazırlamışızdır.
25:38 Ad, Semud, Res halkı ve bunların arasında birçok nesilleri de…
25:39 Hepsine yeterli örnekler vermiştik, sonunda hepsini kırdık geçirdik.
25:40 Felaket yağmuruna tutulmuş bulunan ülkenin (Sodom) yanından geçmiş bulunuyorlar. Onu görmediler mi? Aslında onlar yeniden dirilmey gerçeğini onaylamıyorlardı.

Elçiler Alaya Alındı

25:41 Seni her gördüklerinde seni alaya alırlar: “**ALLAH**’ın elçi olarak gönderdiği kişi bu mu?“
25:42 “Direnmeseydik, neredeyse bizi tanrılarımızdan saptırıp ayıracaktı.” Azabı gördüklerinde kimin gerçekten sapık yolda olduğunu öğreneceklerdir.
25:43 Egosunu tanrı edinen kişiyi gördün mü? Sen mi ona avukatlık edeceksin?
25:44 Onların çoğunun gerçekten işittiklerini yahut anladıklarını mı sanıyorsun? Onlar sadece çiftlik hayvanları gibidir; hayır, yolca daha da sapıktırlar.

Tanrı’nın Sayısız Nimetleri

25:45 Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığına dikkat ettin mi? Nitekim dileseydi onu hareketsiz de yapardı. Nitekim, güneşi ona delil kıldık (gölgenin varlığını ışığa bağlı kıldık).
25:46 Sonra onu yavaş yavaş çekip alırız.
25:47 Ve O, geceyi size bir örtü, uykuyu bir dinlenme ve gündüzü de bir dirilme zamanı yapandır.
25:48 Ve O, rahmetinden önce müjdeleyici olarak rüzgarları gönderendir. Ve biz gökten tertemiz bir su indiririz.
25:49 Ki onunla ölü bir ülkeyi diriltelim ve yarattığımız nice çiftlik hayvanlarını ve insanları onunla sulayalım.
25:50 Öğüt almaları için onu aralarında dağıtıp çevirdik. Ne var ki insanların çoğunluğu nankörlükte diretmektedir.
25:51 Dileseydik her kente bir uyarıcı gönderirdik.*
25:52 Öyleyse, inkârcılara uyma ve bununla (bu Kuran ile) onlara kar-

---

* **25:051** Her topluma ise uyarıcı gönderilmiştir. Bak 35:24.

şı büyük bir cihad ile savaşım ver.
25:53 O, iki denizi salmıştır; bu taze ve tatlıdır, şu tuzlu ve acıdır. Her ikisinin arasına, karışmalarını engelleyen sağlam bir engel koymuştur.*
25:54 Ve O, sudan bir insan yarattı ve ona soy sop verdi. Rabbin her şeye gücü yetendir.

Peygamberler ve Veliler Ölüdürler

25:55 **ALLAH**'ın yanısıra kendilerine ne yarar ve ne de zarar veremeyenlere de hizmet ediyorlar. İnkarcı kimse Rabbine karşı çıkandır.
25:56 Biz seni bir müjdeleyici ve uyarıcı olmaktan başka bir görevle göndermedik.
25:57 De ki: "Ben görevime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Sadece, Rabbine ulaşacak yolu arayanlar olmanızı istiyorum."
25:58 Ölümsüz ve Diri olana güven; O'nu överek yücelt. Kullarının günahlarını, O'nun bilmesi yeter.
25:59 O ki gökleri, yeri ve aralarındakileri altı günde yarattı ve sonra tüm otoritesini kurdu. Rahman'dır; O'nu iyi bilenlere sor.

Nankör İnsan

25:60 Onlara, "Rahman'a secde edin" dendiği zaman, "Rahman da neymiş? Senin bize karşı savunduğun şeye mi secde edeceğiz?" derler. Ve bu, ancak onların nefretini arttırır.*
25:61 Göğe takım yıldızlar vareden ve ona bir lamba ve parlayan bir ay yerleştiren çok yücedir.
25:62 O, geceyi ve gündüzü birbirini izler yaptı; öğüt almak veya şükretmek isteyenler için…

Erdemlilerin Nitelikleri

25:63 Rahman'ın kulları öyle kimselerdir ki yeryüzünde gösterişsizce yürürler. Cahiller kendilerine laf atınca da barış önerirler.
25:64 Gecenin yalnızlığında Rab'lerine secde edip düşünceye dalarlar.
25:65 Ve onlar şöyle derler, "Rabbimiz, cehennem cezasını bizden çevir. Onun cezası korkunçtur."
25:66 "O kötü bir durak ve kötü bir yerdir."
25:67 Onlar verirken savurganlık ve cimrilik yapmaz, ikisi arasında

---

* **25:053** Bu engelden maksat "buharlaşma" olabilir mi? Göllerin suyu yağmurla beslenir. Buharlaşma yoluyla okyanusların suyu minerallerden elenir. Buharlaşma, tatlı suyla acı su arasında minerallerin karışımını önleyen fiziksel bir engel oluşturur.

dengeli harcarlar.

25:68 Onlar, **ALLAH** ile birlikte başka tanrılar çağırmazlar; **ALLAH**'ın yasakladığı canı haksız yere öldürmezler ve zina etmezler. Bunları işleyen, günahların faturasını öder.

25:69 Diriliş günü cezaları katlanır ve horlanmış olarak orada ebedi kalırlar.

25:70 Ancak gerçeği onaylayıp erdemli bir yaşam sürenler hariç. **ALLAH** onların günahlarını iyiliklere çevirir. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

25:71 Tövbe edip iyi davrananlar ise **ALLAH**'a gereği gibi dönmüş olur.

25:72 Onlar yalan tanıklıkta bulunmazlar. Boş sözlerle karşılaştıklarında önemsemeyip geçerler.

25:73 Kendilerine Rab'lerinin ayetleri hatırlatıldığında, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar.

25:74 Onlar ki "Rabbimiz, eşlerimizi, çocuklarımızı bizim için bir mutluluk kaynağı yap ve bizi önde giden erdemlilerden kıl" derler.

25:75 Bunlar, sabrettiklerinden ötürü bahçe odalarıyla ödüllendirilirler; orada mutlu bir yaşam ve barışa kavuşturulurlar.

25:76 Orada ebedi kalıcıdırlar. Ne güzel bir duraktır, ne güzel bir yerdir.

25:77 De ki: "Duanız olmasa Rabbimin yanında değeriniz yoktur. Yalanlarsanız sonucuna katlanacaksınız."

Yirmialtı

ŞAİRLER / ŞUARA

26:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
26:1 T9S60M.*
26:2 Bunlar (harfler), açıklayıcı kitabın mucizeleridir.
26:3 Gerçeği onaylamıyorlar diye kendini kahrediyor olabilirsin.
26:4 Dilesek onların üzerine gökten bir mucize indiririz de ona boyun eğip kalırlar.

Yeni Mesaja Karşı İnsanların Olumsuz Tavrı

26:5 Her ne zaman Rahman'dan kendilerine yeni bir mesaj gelse, mutlaka ondan yüz çevirirler.
26:6 Yalanladıkları için, eğlenceye aldıkları şeylerin haberleri kendilerine ulaşacaktır.
26:7 Yeryüzüne bakmazlar mı, onda değişik türden nice güzel bitkiler bitirmişiz.
26:8 Bunda bir işaret vardır. Ama çokları onaylayacak değildir.
26:9 Kuşkusuz senin Rabbin Güçlüdür, Rahimdir.

Musa

26:10 Bir zamanlar Rabbin Musa'ya seslenmişti: "O zalim topluma git."
26:11 "Firavunun halkına... Dinleyip düzelmeyecekler mi?"
26:12 Dedi ki, "Rabbim, onların beni yalanlamalarından korkuyorum."
26:13 "Göğsüm daralıyor, dilim açılmıyor; kardeşim Harun'u gönder."
26:14 "Ayrıca, onların yanında suçlu biriyim. Korkarım ki beni öldürsünler."
26:15 Dedi ki, "Hayır, siz ikiniz ayetler (vahiy ve mucizeler)imizle gidin. Biz sizinle birlikteyiz; dinliyoruz."

---

* **26:001** Bu harflerin sırrı Kuran'ın vahyinden 1406 yıl sonra, 1974 yılında çözüldü. Bak 2:1; 74:30.

26:16 "İkiniz Firavuna varıp deyin ki, 'Biz evrenlerin Rabbinin elçileriyiz.'"*
26:17 "'İsrailoğullarını bizimle birlikte gönder.'"

Mısır Prensi Kölelerin Özgürlüğü İçin Canını Tehlikeye Atıyor: Firavun'la Karşı Karşıya

26:18 Dedi ki, "Biz seni daha bebekken alıp yetiştirmedik mi ve hayatının nice yıllarını aramızda geçirmedin mi?"
26:19 "Sonunda yapacağını yaptın. Sen nankör birisin."
26:20 Dedi ki, "O işi yaptığım zaman yanlış yoldaydım."
26:21 "Sonra, sizden korktuğum için sizden kaçtım ve Rabbim bana bilgelik verip beni elçilikle görevlendirdi."
26:22 "Başıma kaktığın bu iyilik de, İsrailoğullarını köleleştirmen yüzündendir!"
26:23 Firavun, "Evrenlerin Rabbi de ne demek?" dedi.
26:24 Dedi ki, "Kesinlikle gerçeği onaylayacaksanız O, göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir."
26:25 Etrafındakilere dönerek, "İşitiyor musunuz?" dedi.
26:26 Dedi ki, "Sizin Rabbiniz ve evvelki atalarınızın Rabbidir."
26:27 Dedi ki, "Size gönderilen elçi, kesinlikle bir deli."
26:28 Dedi ki, "Aklınızı kullanıyorsanız, O doğunun, batının ve aralarındakilerin de Rabbidir."
26:29 Dedi ki, "Benden başka bir tanrı (otorite) edinirsen seni hapis cezasına çarpacağım."
26:30 Dedi ki, "Size apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?"
26:31 Dedi ki, "Doğru sözlüysen getir bakalım onu."
26:32 Değneğini atınca apaçık bir yılan oluverdi.
26:33 Elini çıkarınca bakanlara bembeyaz görünüverdi.
26:34 Çevresindeki ileri gelenlere dedi ki, "Bu, gerçekten çok usta bir büyücü imiş."
26:35 "Büyüsüyle sizi toprağınızdan çıkarmak istiyor. Ne önerirsiniz?"
26:36 Dediler ki, "Onu ve kardeşini alıkoy ve kentlere toplayıcılar gönder de"
26:37 "Sana tüm usta büyücüleri getirsinler."
26:38 Belirlenmiş günün randevusu için büyücüler bir araya getirildiler.

---

* **26:016-**18 Tanrı'nın Musa'ya, Firavuna iletmesini istediği sözleri, Musa'nın ağzından tekrarlatmadan, sanki o sözleri Musa söylüyormuş gibi ani bir zaman ve mekan geçişi yapılması dikkat çekicidir. Bu anlatım biçiminin diğer örnekleri için bak 12:83; 20:47-49.

26:39 Halka da, "Siz de toplanır mısınız?" denildi.
26:40 "Büyücüler üstün gelirse onlara uyabiliriz."
26:41 Büyücüler geldiklerinde Firavuna, "Eğer biz üstün gelirsek bize bir ücret ödenecek mi?" dediler.
26:42 "Evet" dedi, "Hatta siz benim konseyime gireceksiniz."
26:43 Musa onlara, "Atacağınızı atın" dedi.
26:44 İplerini ve değneklerini attılar, "Firavunun onuru için biz üstün geleceğiz" dediler.
26:45 Sonra Musa değneğini attı; hemen onların uydurduklarını yutmaya başladı.
26:46 Büyücüler secdeye kapandılar.
26:47 Dediler, "Evrenlerin Rabbini onayladık"
26:48 "Musa'nın ve Harun'un Rabbine…"
26:49 Dedi ki, "Ben size izin vermeden mi onu onayladınız? O, size büyücülüğü öğreten ustanız olmalı. Şimdi göreceksiniz: Ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi asacağım."
26:50 "Umurumuzda değil" dediler, "Biz zaten Rabbimize döneceğiz."
26:51 "İlk gerçeği onaylayanlar olduğumuz için umarız ki Rabbimiz hatalarımızı bağışlar."
26:52 Musa'ya, "Kullarımı yola çıkar, siz izleneceksiniz" diye vahyettik.

Etnik Azınlığın Özgürlük Mücadelesini Sindirme Operasyonu ve Tanrı'nın Yardımı

26:53 Firavun, kentlere kitle propagandacıları gönderdi:
26:54 "Bunlar küçük bir çetedir."
26:55 "Bize karşı öfkeyle ayaklanmaktadırlar."
26:56 "Biz ise çoğunluk olarak alarmda olmalıyız."
26:57 Sonunda, onları çıkardık: Bahçelerden, çeşmelerden,
26:58 Hazinelerden, yüksek makamlardan…
26:59 Daha sonra onları İsrailoğullarına miras yaptık.
26:60 Onları doğuya doğru izlediler.
26:61 Her iki topluluk birbirini görünce, Musa'nın arkadaşları, "İşte yakalanıyoruz" dediler.
26:62 "Asla. Rabbim benimle birliktedir; bana bir çıkış yolu gösterecektir" dedi.
26:63 Musa'ya, "Değneğini denize vur" diye vahyettik. Bunun üzerine yarıldı ve her bölüm koca bir tepe gibi oldu.
26:64 Sonra, diğerlerini yaklaştırdık.
26:65 Musa'yı ve kendisiyle beraber olan herkesi kurtardık.

26:66 Sonra, diğerlerini boğduk.
26:67 Elbette bunda bir ders vardır; ama çokları onaylamaz.
26:68 Kuşkusuz, senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

İbrahim

26:69 Onlara İbrahim'in tarihini anlat.
26:70 Babasına ve halkına, "Neye hizmet ediyorsunuz?" demişti.
26:71 "Heykellere hizmet ediyoruz; biz kendimizi onlara adamış bulunuyoruz" dediler.
26:72 "Kendilerini çağırdığınızda sizi işitiyorlar mı?" dedi,
26:73 "Yahut size yarar veya zarar verebiliyorlar mı?"
26:74 "Hayır; ancak biz atalarımızın böyle yaptıklarını gördük" dediler.
26:75 "Peki" dedi, "Hizmet etmekte olduklarınızı gördünüz mü"
26:76 "Siz ve geçmiş atalarınız?"
26:77 "Onlar benim düşmanımdır; yalnız Evrenlerin Rabbi hariç;"
26:78 "Beni yaratan ve bana yol gösteren O'dur."
26:79 "Beni yediren ve içiren O'dur."
26:80 "Hastalandığım zaman bana şifa veren O'dur."
26:81 "Beni öldüren ve sonra dirilten O'dur."
26:82 "Yargı gününde, kusurlarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur."
26:83 "Rabbim, bana bilgelik ver ve beni iyiler arasına kat."
26:84 "Beni, sonraki nesiller için iyi bir örnek kıl."
26:85 "Beni, Nimetler Bahçesine varis olanlardan yap."
26:86 "Babamı bağışla, zira o sapıtmış bulunuyor."
26:87 "Diriliş gününde beni utandırma."
26:88 O gün, paranın ve çocukların yararı olmayacaktır.
26:89 **ALLAH**'a mükemmel bir kalp ile gelenler hariç.
26:90 Erdemlilere bahçe sunulacaktır.
26:91 Azgınlar için de cehennem ortaya konacaktır.
26:92 Onlara şöyle denir, "Hani hizmet ettikleriniz nerede"
26:93 "O **ALLAH**'tan aşağı? Size şimdi yardım edebiliyorlar mı? Kendilerine bile yardımları dokunabiliyor mu?"
26:94 Azgınlarla birlikte tepetakla oraya atılacaklardır.
26:95 İblis'in tüm askerleri de…
26:96 Orada çekişerek şöyle konuşacaklar:
26:97 "**ALLAH**'a andolsun, biz gerçekten çok açık bir sapıklık içinde imişiz."
26:98 "Çünkü sizi evrenlerin Rabbine denk tutuyorduk."

Şefaat Hikayesi

26:99 "Bizi saptıranlar suçlulardı."
26:100 "Şimdi bizim ne şefaatçimiz var."
26:101 "Ne de yakın bir dostumuz."
26:102 "Bir şansımız daha olsaydı da, gerçeği onaylayanlar olsaydık."
26:103 Bunda bir ders var; ancak çoğunluk onaylamaz.
26:104 Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Rahim'dir.

Nuh

26:105 Nuh'un halkı elçileri yalanladı.
26:106 Kardeşleri Nuh onlara demişti ki, "Dinleyip erdemli davranmaz mısınız?"
26:107 "Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
26:108 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uymalısınız."
26:109 "Buna karşılık sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, ancak evrenlerin Rabbine aittir."
26:110 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uymalısınız."
26:111 Dediler ki, "Seni izleyenler bayağı ve kötü kimseler iken, nasıl olur da seni onaylarız?"
26:112 Dedi ki, "Onların yaptıklarından bir bilgim yok."
26:113 "Hesapları, yalnız Rabbime aittir; keşke anlasanız."
26:114 "Kesinlikle hiçbir gerçeği onaylayanı kovamam."
26:115 "Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım."
26:116 Dediler ki, "Bak Nuh, bu davranışına bir son vermezsen taşlananlardan olacaksın."
26:117 Dedi ki, "Rabbim, halkım beni yalanladı."
26:118 "Benimle onların arasını aç; beni ve beraberimdeki gerçeği onaylayanları kurtar."
26:119 Onu ve yanındakileri yüklü bir gemiyle kurtardık.
26:120 Sonra bunun ardından, geride kalanları boğduk.
26:121 Bunda bir ders var; ancak çoğunluk onaylamaz.
26:122 Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

Hud

26:123 Ad (halkı) da elçileri yalanladı.
26:124 Kardeşleri Hud onlara demişti ki, "Erdemli davranmaz mısınız?"
26:125 "Ben, size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
26:126 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uyun."
26:127 "Buna karşılık sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim, ancak evrenlerin Rabbine aittir."

26:128 "Her tepenin üzerine bir işaret (bir yapı) yerleştirip oyalanıyor musunuz?"
26:129 "Ebedi kalırsınız diye sağlam sanayiler/endüstriler mi kurarsınız?"
26:130 "Yakaladığınız vakit acımasız yakalıyorsunuz."
26:131 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uymalısınız."
26:132 "Bildiğiniz her şeyi size vereni dinleyin."
26:133 "Size çiftlik hayvanları ve çocuklar verdi."
26:134 "Üstelik bahçeler, pınarlar…"
26:135 "Sizin için müthiş bir günün cezasından korkarım."
26:136 Dediler ki, "Öğüt versen de vermesen de bizce birdir."
26:137 "Bu, bizden öncekilerin izlediği yaşantı biçimidir."
26:138 "Biz, cezalandırılacak da değiliz."
26:139 Böylece onu yalanladılar. Nihayet biz de onları yok ettik. Bunda bir ders var; ancak çoğunluk onaylamaz.
26:140 Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

Salih

26:141 Semud (halkı) da elçileri yalanladı.
26:142 Kardeşleri Salih onlara demişti ki, "Erdemli olmaz mısınız?"
26:143 "Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
26:144 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uymalısınız."
26:145 "Buna karşılık sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretimi ancak evrenlerin Rabbi öder."
26:146 "Şurada güvenlik içinde mi bırakılacaksınız?"
26:147 "Bahçeler, pınarlar, "
26:148 "Ekinler ve olgun meyveli hurmalıklar içindesiniz."
26:149 "Ve dağlardan lüks köşkler yontuyorsunuz."
26:150 "**ALLAH**'ı dinleyip beni izlemelisiniz."
26:151 "Sınırı aşanların emrine uymayın."
26:152 "Onlar yeryüzünde iyilik değil kötülük işlerler."
26:153 Dediler ki, "Sen büyülenmişsin."
26:154 "Sen bizim gibi bir insansın. Doğru sözlü isen bize bir mucize getir bakalım."
26:155 Dedi ki, "İşte şu deve. Onun su içeceği belli bir zamanı vardır. Sizin de su içeceğiniz belli bir gününüz vardır."*

---

* **26:155** Elçilerin getirdikleri mucizeler, çağlarındaki insanların ilgilendikleri ve bildikleri konular cinsindendir. Hayvancılık konusunda uzman olan bir toplum matematiksel bir mucizeyi değil, iyi tanıdıkları inatçı devenin ancak bildirilen bir zamanda su içmesini daha iyi değerlendirir ve takdir ederlerdi. Tabii bizim için bunun tersi sözkonusudur.

26:156 "Ona bir kötülük dokundurmayın. Yoksa büyük bir günün cezasına çarpılırsınız."
26:157 Nihayet onu kestiler; ancak pişman oldular.
26:158 Ve ceza onları yakaladı. Bunda bir ders var; ancak çoğunluk onaylamaz."
26:159 Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

Lut

26:160 Lut'un halkı da elçileri yalanladı.
26:161 Kardeşleri Lut onlara demişti ki, "Erdemli olmayacak mısınız?"
26:162 "Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
26:163 "**ALLAH**'ı dinleyip bana uyun."
26:164 "Buna karşı sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak evrenlerin Rabbine aittir."
26:165 "Siz halkın arasından erkeklere mi yöneliyorsunuz?"
26:166 "Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi terkederek? Siz gerçekten haddi çok aşan bir toplumsunuz."
26:167 Dediler, "Bak Lut, bu tavrına son vermezsen sürülenlerden olacaksın."
26:168 Dedi ki, "Ben, bu davranışınızı iğrenç buluyorum."
26:169 "Rabbim, beni ve ailemi bu yaptıklarından kurtar."
26:170 Onu ve tüm ailesini kurtardık
26:171 Yalnız bir yaşlı kadın hariç; geride kalanlardan idi.
26:172 Sonra diğerlerini yerle bir ettik.
26:173 Üzerlerine bir çeşit yağmur yağdırdık; uyarılanların yağmuru ne felaketli bir yağmurdur.
26:174 Bunda bir ders var; ancak çokları onaylamaz.
26:175 Kuşkusuz senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

Şuayb

26:176 Eyke halkı da elçileri yalanladı.
26:177 Kardeşleri Şuayb onlara demişti ki, "Erdemli olmayacak mısınız?"
26:178 "Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
26:179 "**ALLAH**'ı dinleyin ve beni izleyin."
26:180 "Buna karşı sizden herhangi bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak evrenlerin Rabbine aittir."
26:181 "Ölçüyü tam uygulayın. Kandıranlardan olmayın."
26:182 "Doğru ölçek ile tartınız."
26:183 "Halkın hakkını kısmayın ve yeryüzünde kötülük işleyerek karışıklık çıkarmayın."

26:184 “Sizi ve önceki nesilleri yaratanı sayıp dinleyin.”
26:185 Dediler ki, “Sen büyülenmişsin.”
26:186 “Sen sadece bizim gibi bir insansın ve biz senin yalan söylediğini sanıyoruz.”
26:187 “Doğru sözlü isen üzerimize gökten kütleler indir.”
26:188 Dedi ki, “Rabbim sizin ne yaptığınızı çok iyi bilir.”
26:189 Onu yalanladılar ve sonuç olarak Sayvan Gününün cezası kendilerini yakaladı; müthiş bir günün cezasıydı.
26:190 Bunda bir ders var; ancak çoğunluk onaylamaz.
26:191 Kuşkusuz, senin Rabbin Üstündür, Rahimdir.

Bu Kitabı Başka Dillere Çevirin

26:192 Bu, evrenlerin Rabbinin indirdiği vahiydir.
26:193 Onu Güvenilir Ruh (Cebrail) indirmiştir.
26:194 Senin kalbine… Uyarıcılardan biri olasın diye.
26:195 Apaçık Arapça bir dille.
26:196 Daha önceki kitaplarda da anılmıştır.
26:197 İsrailoğulları bilginlerinin onu bilmiş olması onlar için yeterli bir delil oluşturmuyor mu?
26:198 Onu bir takım yabancılara indirseydik,
26:199 Ve onu onlara okusaydı onu onaylamayacaklardı.
26:200 İşte biz onu suçluların kalplerine böylece (yabancı bir dil gibi) sokarız.
26:201 Acı azabı görünceye kadar onu onaylamazlar.
26:202 Onlara ansızın, beklemedikleri bir anda gelecektir.
26:203 O zaman, “Bize biraz daha süre verilmez mi?“ derler.
26:204 Onlar, hâlâ cezamıza karşı meydan mı okuyorlar?
26:205 Gördüğün gibi, biz onları yıllarca yaşatsak
26:206 Ve sonra kendilerine söz verilen başlarına gelse,
26:207 O tattıkları nimetler kendilerine bir yarar sağlamaz.
26:208 Biz uyarıcıları olmayan hiçbir kenti yok etmedik.
26:209 Bu bir uyarı ve mesajdır; çünkü biz haksızlık etmeyiz.
26:210 Onu sapkınlar indirmemiştir.
26:211 Onlar bunu ne yaparlar, ne de becerirler.
26:212 Çünkü onlar işitmekten men edilmişlerdir.
26:213 **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı çağırma; yoksa cezalandırılırsın.
26:214 Sana en yakın olan insanları uyar.
26:215 Ve seni izleyen gerçeği onaylayanlara kanadını indir.
26:216 Sana karşı gelirlerse, “Yaptıklarınızdan uzağım“ de.
26:217 Üstün ve Rahman olana güven.

26:218 O ki (ibadet ve düşünme için) kalktığın/uyandığın zaman seni görür.
26:219 Ve senin secde edenler arasındaki hareketini de.
26:220 Çünkü O İşitendir, Bilendir.
26:221 Sapkınların kime indiğini size bildireyim mi?
26:222 Onlar her günahkar iftiracıya iner.
26:223 Kulak verirler; ancak çoğu yalancıdır.
26:224 Şairlere ise azgınlar uyar.
26:225 Onların her vadide koştuklarını (duruma göre yön değiştirdiklerini) görmez misin?
26:226 Ve onlar yapmadıkları şeyleri söylerler.
26:227 Ancak gerçeği onaylayanlar, erdemli davrananlar, **ALLAH**'ı çok ananlar ve haksızlığa karşı mücadele edenler hariç. Zalimler, nasıl bir devrim ile devrileceklerini bileceklerdir.

Yirmiyedi

KARINCA / NEML

27:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
27:1 T9S60. Bu (harfler) Kuran'ın, apaçık bir kitabın mucizeleridir.*
27:2 Gerçeği onaylayanlar için bir kılavuz ve müjdedir.
27:3 Onlar ki namazı gözetirler, zekatı verirler ve ahiret konusunda da kuşkuları yoktur.
27:4 Ahiret gerçeğini onaylamayanların ise yaptıklarını kendilerine süslü göstermişizdir, bocalayıp dururlar.
27:5 Onlar en kötü cezayı haketmişlerdir ve ahirette de en çok kayba uğrayanlardır.
27:6 Kuşkusuz sen bu Kuran'ı, Bilge ve Bilen birisinden almaktasın.

Musa

27:7 Hani Musa ailesine şöyle demişti: "Ben bir ateş gördüm, size ondan bir haber getireyim yahut size bir meşale getireyim de ısınasınız.
27:8 Oraya varınca kendisine, "Ateşin içinde bulunan da, çevresinde olan da kutludur" diye seslenildi. Evrenlerin Rabbi olan **ALLAH** çok yücedir.
27:9 "Musa, bu Benim, Ben Üstün ve Bilge olan **ALLAH**'ım."
27:10 "Değneğini at." Onu küçük bir yılan gibi titreştiğini görünce, arkasına dönüp bakmadan kaçtı. "Musa, korkma; elçiler huzurumda korkmazlar."
27:11 "Ancak kim zulmederse, sonra günahlarını bırakıp iyilik yaparsa ona karşı ben Bağışlayıcıyım, Rahimim."
27:12 "Elini koynuna sok da; kusursuz bembeyaz olarak çıksın. Firavun ve halkına göstereceğin dokuz mucizeden biridir. Onlar yoldan çıkan bir toplum olmuşlardır."
27:13 Onlara açıkça görünen mucizelerimiz geldiğinde, "Bu apaçık bir büyüdür" dediler.
27:14 Zulüm ve kibirlerinden dolayı kendilerinin haklı olduğunu onayladılar ve onları reddettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna dikkat et.

---

* **27:001** Sure başlarındaki bu harfler Kuran'ın içiçe geçmeli matematiksel mucizesinin bir parçasıdır. Bak 2:1; 74:30.

Davut ve Süleyman

27:15 Biz Davud'a ve Süleyman'a bilgi vermiştik de "Bize, gerçeği onaylayan kullarının birçoğundan daha fazla bağışta bulunan **ALLAH**'a övgüler olsun" demişlerdi.

27:16 Süleyman Davud'a varis oldu. Dedi ki, "Ey halk, bize kuşların dilini anlamak öğretildi ve bize her şeyden verildi. Bu apaçık bir lütuftur."

27:17 Süleyman için, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan ordular oluşturulmuştu ve düzenle sevkediliyorlardı.

27:18 Karınca vadisine varınca, bir karınca, "Ey karıncalar, yuvalarınıza giriniz ki Süleyman ve orduları farkında olmayarak sizi ezmesinler."*

27:19 Onun sözüne gülerek, "Rabbim, senin bana ve ana babama bağışladığın nimetlerine şükretmeye ve hoşnut olacağın erdemli davranışlarda bulunmaya beni yönelt. Rahmetinle, beni erdemli kullarının arasına sok."

27:20 Kuşları denetledi ve, "Neden hüdhüdü görmüyorum, yoksa kaçak mı?" dedi.

27:21 Bana (özür olarak) açık bir delil getirmezse, onu şiddetli bir cezaya çarpacağım, yahut onu keseceğim.

27:22 Çok geçmeden (hüdhüd) geldi ve, "Senin bilmediğin bir şeyi öğrendim" dedi, "Sana Sebe'den önemli bir haber getirdim."

27:23 "Onları sahiplenen bir kadın buldum. Kendisine her şeyden verilmiş ve büyük bir sarayı var."

27:24 "Onu ve halkını Allah'ın yakınından/aşağısından güneşe secde eder buldum. Sapkın onların işlerini kendilerine süslemiş ve onları yoldan çıkarmış ve bu yüzden doğruyu görmüyorlar."

27:25 "Halbuki onlar, göklerde ve yerde gizleneni açığa çıkaran **ALLAH**'a secde etmeliydiler. O, onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir."

27:26 **ALLAH**: O'ndan başka tanrı yoktur. O büyük yönetimin Rabbidir.

27:27 Dedi ki, "Doğru mu konuştun, yoksa yalancılardan mısın, göreceğiz."

27:28 "Şu mektubumu onlara götürüp ilet ve sonra bir yana çekilip tepkilerini gözle."

---

* **27:018** Süleyman'ın bir peygamber olarak mucizeler göstermesi Kuran'ın bağlamı içinde bir anlama sahip; ama karıncaların Süleyman'ı ve ordusunu tanımaları ve bu bilgiyi birbirlerine iletmeleri neyle açıklanır? Karıncalar da mı mucize gösteriyorlardı?! Tüm karıncalar böyle gizli bir yeteneğe mi sahip yoksa? Acaba ayaklarının kokusundan mı tanıyorlardı onları? 20:114.

27:29 (Kadın lider) dedi, "Ey konseyim, bana onurlu bir mektup gelmiş bulunuyor."

27:30 "O, Süleyman'dandır ve o, 'Rahman ve Rahim **ALLAH**'ın İsmiyle' dir."*

27:31 "'Bana karşı büyüklük taslamayın; bana Müslümanlar olarak gelin,' diye uyarmaktadır."*

27:32 "Ey konseyim, şu işte bana bir fikir verin. Siz yanımda bulunmadıkça bir işte karar vermem" dedi.

27:33 "Biz güçlüyüz, yaman savaşçılarız ve son karar sana aittir. Kararını uygula" dediler.

27:34 (Kadın lider) dedi ki, "Krallar girdikleri ülkeleri bozarlar ve onların onurlu halkını aşağılarlar. Böyle davranırlar."*

27:35 "Onlara bir armağan göndereyim de bakayım elçiler nasıl bir tepki ile dönecekler."

27:36 (Elçi) geldiğinde Süleyman kendisine şunları dedi, "Siz bana para ve mal mı vermek istiyorsunuz? **ALLAH**'ın bana verdikleri sizin bana verdiğinizden çok daha iyidir. Armağanınızla (ben değil) siz sevinebilirsiniz."

27:37 "Onlara dön, (ve bildir ki) karşı konulamayacak ordularla üzerlerine varacağız ve onları aşağılanmış ve küçültülmüş olarak oradan çıkartacağız."

Bilgin Işık Hızıyla Madde Nakli Gerçekleştiriyor

27:38 Dedi ki, "Ey konseyim, onlar bana Müslümanlar olarak gelmeden önce hanginiz onun tahtını bana getirebilir?"

27:39 Cinlerden bir ifrit, "Sen daha yerinden kalkmadan onu sana getirebilirim. Bunu becerebilecek güce sahibim" dedi.

27:40 Kitap bilgisine sahip olan birisi de "Ben onu, gözünü kırpman için geçen süreden daha çabuk getirebilirim" dedi. Onu yanında duruyor görünce, "Bu Rabbimin bir lütfudur. Şükür mü, yoksa nankörlük mü edeceğimi sınıyor. Şükreden kendisi için şükret-

---

* **27:030** Bu ayette geçen 'Besmele', 19 sure önce 9. Surenin başında kayıp olan 'Besmele'yi karşılamaktadır. Bu, 'Besmele'lerin sayısını 114 (19x6) ya çıkarmaktadır. Bak 74:30.

* **27:031-**37 Süleyman bu sözlerle "blöf" yapıyor olmasın? Müslüman kelimesinin anlamı "barışçı" kabul edilirse, o zaman Kraliçenin savaşçı bir politika izlediği anlaşılır. Ayetteki "Tamlikuhum" (onları sahipleniyordu) ifadesi kraliçenin köleci bir sistemin başında olduğunu gösteriyor.

* **27:034** Kuran'ın öngördüğü danışma ilkesini uygulayan ve seçilmiş bir lider olan kadının krallığı eleştirmesi ilginçtir. Tevrat çevirilerinde yanlışlıkla Sebe "Kraliçesi" olarak tanıtılan ve tarihte Belkıs olarak bilinen kadın lider (bak I. Krallar 10; II. Tarihler 9), Kuran'da kraliçe (melike) olarak tanıtılmıyor. Belkıs, Süleyman'ı bir kral olup olmadığını denemek için kendisine hediyeler gönderiyor.

miş olur. Nankörlük eden de, bilsin ki benim Rabbim Zengindir, Şereflidir" dedi.

27:41 "Tahtının biçimini değiştirin, bakalım doğruyu bulabilecek mi, yoksa doğruyu bulamayanlardan mı olacak?"

27:42 (Kadın lider) varınca kendisine, "Senin tahtın buna mı benziyor?" dendi. "Tıpkı o" dedi, "Bize ondan önce bilgi verilmişti ve biz Müslüman idik."

27:43 Onu, **ALLAH**'tan aşağı hizmet ettikleri saptırmıştı. İnkarcı bir topluluğun bir bireyi idi.

27:44 Ona, "Sarayın salonuna gir" dendi. Sarayın salonunu görünce, su havuzu sanarak bacaklarını sıvadı. (Süleyman) dedi ki, "Bu, kristalle döşenmiş bir salondur." (Kadın lider), "Rabbim, kendime haksızlık etmişim. Süleyman ile birlikte evrenlerin Rabbi **ALLAH**'a teslim oldum" dedi.

Salih

27:45 Semud'a kardeşleri Salih'i, "**ALLAH**'a hizmet edin" desin diye gönderdik. Bunun üzerine, çekişen iki gruba ayrıldılar.

27:46 "Halkım" dedi, "Neden iyilik yerine kötülükte acele ediyorsunuz? Merhamet edilmeniz için **ALLAH**'tan bağışlanma dilemeniz gerekmez miydi?"

27:47 Dediler ki, "Sen ve beraberindekiler bize uğursuzluk getirdiniz." Dedi ki, "Sizin uğursuzluğunuz **ALLAH**'tan gelmektedir. Doğrusu siz sınava sokulan bir toplumsunuz."

27:48 Kentte dokuzlu bir çete vardı; bölgede bozgunculuk çıkarıyorlar ve asla iyi bir şey yapmıyorlardı.

27:49 **ALLAH**'a and içerek birbirlerine, "Ona ve ailesine bir gece baskını yapalım ve sonra onun kabilesine, onların ölümü hakkında bir şey bilmediğimizi ve doğru konuştuğumuzu söyleyelim" dediler.

27:50 Böylece bir plan kurdular, ancak onlar farkına varmadan biz de bir plan kurduk.

27:51 Planlarının nasıl sonuçlandığına bak; biz onları, halklarıyla birlikte yerle bir ettik.

27:52 Zulmetmeleri yüzünden, işte çökmüş evleri… Bilen bir toplum için bunda bir ders olmalı.

27:53 Gerçeği onaylayanları ve erdemli davrananları kurtardık.

Lut

27:54 Lut da halkına demişti ki, "Gördüğünüz halde nasıl olur da böyle bir kötülüğü işliyorsunuz?"

27:55 "Kadınları bırakıp erkeklerle mi cinsel ilişki kuruyorsunuz? Siz gerçekten pek cahil bir topluluksunuz."

27:56 Halkının yanıtı sadece, "Lut'un ailesini kasabanızdan çıkarın, onlar temiz kalmak istiyorlar" demek oldu.
27:57 Biz de onu ve ailesini kurtardık, yalnız karısı hariç; onu geride kalanlardan saydık.
27:58 Onların üzerine bir çeşit yağmur yağdırdık. Uyarılmış bulunanların yağmuru ne de kötü idi.

Elçilere Selam Olsun

27:59 De ki: "Övgü **ALLAH**'a özgüdür. Selam (barış) da seçtiği kullarına olsun. **ALLAH** mı, yoksa onların ortak koştukları mı daha iyidir?"

Sadece Allah Hizmet Edilmeye Layıktır

27:60 Gökleri ve yeri yaratan, gökten bir su yağdırıp, onunla sizin bir ağacını dahi bitiremeyeceğiniz güzel bahçeler bitiren kimdir? **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı mı? Doğrusu, onlar sapan bir toplumdur.
27:61 Yeryüzünü bir yerleşim merkezi yapan, aralarından ırmaklar çıkaran, üzerine sağlam dağlar yerleştiren ve her iki suyun arasına bir engel koyan kimdir? **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı mı? Doğrusu, onların çoğu bilmez.
27:62 Darda kalmışın çağrısına karşılık veren, kötülüğü gideren ve sizi yeryüzünün varisleri kılan kimdir? **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı mı? Ne kadar az öğüt alırsınız?
27:63 Karanın ve denizin karanlıklarında size yol gösteren kimdir? Rahmetinden önce rüzgarları müjde olarak gönderen kimdir? **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı mı? **ALLAH** ortak koştuklarından çok yücedir.
27:64 Yaratılışı başlatan ve sonra onu tekrarlayan kimdir? Sizi gökten ve yerden rızıklandıran kimdir? **ALLAH** ile birlikte bir başka tanrı mı? De ki: "Doğru sözlüler iseniz delilinizi getirin."
27:65 De ki: "Göklerde ve yerde, **ALLAH**'tan başka kimse geleceği bilemez. Ne zaman dirileceklerinin bile farkına varmazlar."

Ahireti Akıl ve Bilgiye Dayanarak Onaylamak

27:66 Doğrusu, onların ahiret hakkındaki bilgileri derme-çatmadır. Aslında ondan kuşku içindedirler. Daha doğrusu, onlar ondan yana tümüyle kördürler.*

---

* **27:066** Kuran'a göre, ahiret hayatı hakkında kuşku beslemek inkâr etmekle birdir. Kuran'ı tek başına yeterli görmeyenler, Allah'ın ismini tek başına anmaktan hoşlanmayanlar ve ahirette şefaat uman müşrikler, aslında ahirete inanmamaktadırlar. Bak, 6:113,150; 27:66; 34:21; 39:45; 74:46-48.

27:67 İnkar edenler dediler, “Biz ve atalarımız toprak olduktan sonra mı çıkarılacağız?“
27:68 “Bize ve atalarımıza da daha önce aynı söz verilmişti. Bunlar geçmişlerin masallarından başka bir şey değildir.”
27:69 De ki: “Yeryüzünü dolaşın da suçluların sonunun ne olduğuna bir bakın.”
27:70 Onlara üzülme, planladıkları şeylerden ötürü de canını sıkma.
27:71 “Doğru iseniz, bu söz ne zaman gerçekleşecek?“ diyorlar.
27:72 “Belki, meydan okuyarak istediğiniz şeylerin bir kısmı size çatmıştır bile“ de.
27:73 Kuşkusuz Rabbin halka karşı Lütuf Sahibidir, fakat çokları şükretmez.
27:74 Ve Rabbin onların göğüslerinin gizlediğini de açığa vurduğunu da elbette bilir.
27:75 Göklerde ve yerde gizli olan her şey, istisnasız apaçık bir kitaptadır.
27:76 Bu Kuran, İsrailoğullarının hâlâ tartışmakta olduğu birçok konuyu anlatmaktadır.
27:77 Elbette o bir kılavuzdur ve gerçeği onaylayanlar için bir rahmettir.
27:78 Rabbin, onların arasında kararını verecektir. O Üstündür, Bilendir.
27:79 **ALLAH**’a güven. Sen apaçık gerçeği izlemektesin.
27:80 Sen ölülere duyuramazsın, aynı şekilde arkalarını dönen sağırlara da çağrıyı duyuramazsın.
27:81 Körü de sapıklığından çıkarıp yola iletemezsin. Sen ancak, ayetlerimizi onaylayanlara duyurabilirsin; onlar (anlattığın gerçeği) kabul ederler.

Kompüter: Söz Verilen Yaratık

27:82 Zamanı gelince, onlara topraktan mamul bir yaratık çıkaracağız; onlara, halkın ayet ve mucizelerimizi onaylamadığını bildirecek.*
27:83 Ve o gün gelecek, her toplum içinde, ayetlerimizi ve mucizelerimizi yalanlayan kimseleri toplayıp süreceğiz.*

Kuran’ın Matematiksel Yapısını İncele

27:84 Geldikleri zaman, “Ayet ve mucizelerimi bilginizle kavramadığınız halde yalanladınız mı? Yoksa yaptığınız neydi?“ der.*

---

* **27:082** Bu ayette söz edilen yaratık, sudan değil, topraktan yaratılan ve 19 kodunun ortaya çıkarılmasına araç olan bilgisayar olabilir mi? Bak 72:28
* **27:084** Bu ayetin, 10:38-48 ayetleri ile ilişkisine bakınız.

27:85 Haksızlık ettikleri için verilen söz başlarına gelir ve artık konuşamazlar.
27:86 Geceyi dinlenmelerine elverişli, gündüzü de aydınlık yaptığımızı görmediler mi? Gerçeği onaylayan bir toplum için elbette bunda işaretler vardır.
27:87 Boruya üfürüldüğü gün, göklerde ve yerde bulunan herkes, **ALLAH**'ın diledikleri hariç korkuya kapılacaklardır. Hepsi ona boyun bükerek gelirler.
27:88 Dağları durgun sanırsın, halbuki bulutlar hareket ettiği gibi hareket etmektedir. Her şeyi sapasağlam yaratan **ALLAH**'ın sanatıdır. O, yaptıklarınızı bilendir.*
27:89 Kim iyilik getirirse, ona ondan daha iyisi verilir ve onlar o günün korkusundan güvenlikte olurlar.
27:90 Kim kötülük getirirse, ateşe yüzüstü kapaklanır." Yaptıklarının karşılığından başkasını mı bekliyordun? "
27:91 Ben, sadece bu şehrin Rabbine hizmet etmekle emredildim. O burayı sınırlamıştır ve her şey O'nundur. Ben Müslümanlardan olmakla emredildim.
27:92 Ve Kuran'ı okumakla da… Kim doğruyu bulursa kendi yararına doğruyu bulmuştur. Kim saparsa ben ancak uyarıcılardan biriyim.

Kuran'ı Destekleyen Mucizeler İleride Çıkacaktır

27:93 De ki: "Övgü **ALLAH**'adır; ayetlerini size gösterecek, siz de onları tanıyacaksınız. Rabbin onların yaptığından habersiz değildir."*

---

* **27:088** Ahiret ile ilgili ayetlerin arasına 86'ncı ve 88'inci ayetler sokularak Tanrı'nın gücüne örnekler verilmiş ve herkesin dünyanın sabit olduğuna inandığı 7. yüzyılda net bir şekilde bu gerçek dile getirilmiştir. Bak 4:82. Bu ayette anlatılan hareketi "kıyamet" diye yanlış adlandırılan dünyanın son anlarında (Saat) oluşacak kargaşa ile açıklamak mümkün değildir. Zira Kuran'da Saat diye anılan dünyanın son saatleri inkârcıların korku ve dehşetle tanık olduğu kozmik çarpışmaları ve patlamaları anlatır. Dünyanın son anlarında gerçekleşecek olayların niteliği için 81'inci ve 101'inci sureye bakınız lütfen. Dünyanın sonunu getirecek kozmik kargaşa 27:88 ayetinde anlatıldığı gibi fark edilmeyen bir olay değildir. Ayrıca, 27:88'in devamı bu tür karıştırmaya imkan bırakmaz: "Her şeyi sapasağlam yaratan Allah'ın sanatıdır". Dünyanın sonu, Allah'ın sapasağlam yarattığı sanatının, örneğin Güneş sistemi ve galaksilerin, yeni bir oluşum için yıkılması olayıdır. Eski Kuran yorumcuları, dünyanın hareket halinde olabileceğini hayallerinde bile canlandıramadıkları için bu ayeti dünyanın sonunu anlatan diğer ayetlerle çelişkiye sokma pahasına da olsa yanlış anlamışlardır. Ayrıca bak 4:82.

* **27:093** Bak 41:53; 74:30-35.

Yirmisekiz

TARİH / KASAS

28:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
28:1 T9S60M40.*
28:2 Bu (harf)ler bu apaçık Kitabın mucizeleridir.
28:3 Gerçeği onaylayan bir toplum için, Musa ile Firavunun bir kısım haberini sana doğru olarak anlatmaktayız.
28:4 Firavun yeryüzünde despotça davrandı. Halkını sınıflara ayırıp onlardan bir grubu ezip sömürüyor, kızlarını utandırıp oğullarını kesiyordu. O, bir bozguncu idi.*

Tanrı Ezilen Halklara Yardım Ediyor

28:5 Yeryüzünde güçsüzleştirilip ezilenlere lütfederek diledik ki onları önderler ve varisler yapalım.
28:6 Ve onları yeryüzüne yerleştirelim, Firavun, Haman ve ordularına, korktukları şeyi gösterelim.

Tanrı'ya Güven

28:7 Musa'nın annesine: "Onu emzir, ancak ne zaman onun can güvenliğinden endişelenirsen onu ırmağa at. Korkma, üzülme. Biz onu sana döndürecek ve onu elçilerden biri yapacağız" diye vahyettik.
28:8 Nihayet Firavunun ailesi, kendileri için bir düşman ve üzüntü kaynağı olacak o bebeği aldı. Firavun, Haman ve orduları suçlular idiler.

Kralın Sarayında

28:9 Firavunun karısı, "Gözümüz aydın olsun. Onu öldürme. Belki bize yararı dokunur, yahut onu evlat ediniriz." Hiçbir şeyden haberleri yoktu.

---

* **28:001** Kuran'ın inişinden 1406 yıl sonrasına kadar bir sır olarak kalan sure başlarındaki harf kombinasyonları, Kuran'ın matematiksel yapısı içinde önemli bir fonksiyona sahipler. Bak 2:1; 74:30.

* **28:004** Bak 2:49

28:10 Musa'nın annesinin gönlü bomboş sabahladı. Gerçeği onaylaması için gönlünü pekiştirmeseydik, neredeyse durumu açığa vuracaktı.

28:11 Kızkardeşine, "Onu izle" dedi. O da kimseye görünmeden uzaktan izledi.

Bebek Annesine Döndürülüyor

28:12 Önceden, onun süt annelerini kabul etmemesini sağladık. Nihayet (kızkardeşi), "Sizin için onun bakımını üstlenecek ve ona iyi davranacak bir aileyi göstereyim mi?" dedi.

28:13 Böylece onu annesine döndürdük ki gözü aydınlansın, üzülmesin ve **ALLAH**'ın sözünün gerçek olduğunu bilsin. Ne var ki çokları bilmez.

28:14 Erginlik çağına gelip olgunlaşınca ona bilgelik ve bilgi verdik. İyi davrananları böyle ödüllendiririz.

Musa Adam Öldürüyor

28:15 Halkının haberi olmadığı bir sırada kente girmişti. Orada iki adamın kavga ettiklerini gördü; biri onun tarafından (İbrani), diğeri de düşman tarafından (Mısırlı) idi. Tarafından olan adam düşmanına karşı ondan yardım istedi. Bunun üzerine Musa da ötekine bir yumruk indirip işini bitirdi. "Bu sapkının bir işidir; o bir düşmandır, apaçık bir saptırıcıdır" dedi.

28:16 "Rabbim" dedi, "Ben kendime haksızlık ettim, beni bağışla." O da onu bağışladı. Çünkü O Bağışlayandır, Rahimdir.

28:17 "Rabbim" dedi, "Bana bağışladığın nimetlere karşılık olarak bundan böyle suçlulara yardım etmeyeceğim."

28:18 Korku içinde, etrafı kollayarak şehirde sabahladı. Kendisinden dün yardım istemiş olan adam, feryad ederek yine kendisinden yardım istiyordu. Musa ona, "Belli ki sen bir belalısın" dedi.

Musa'nın Suçu Açığa Çıktı

28:19 Ortak düşmanlarını yakalamak isteyince, "Musa, dün birisini öldürdüğün gibi bugün de beni mi öldürmek istiyorsun? Sen, yeryüzünde erdemli biri olmak istemiyorsun; bir zorba olmak istiyorsun" dedi.

28:20 Şehrin öte yanından koşa koşa gelen bir adam, "Musa, ileri gelenler seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Çabuk burayı terket; ben sana öğüt vermekteyim" dedi.

28:21 Korku içinde, çevreyi kollayarak oradan kaçtı. "Rabbim, beni şu zalim toplumdan kurtar" dedi.

28:22 Medyen'e doğru yönelince, "Umarım Rabbim beni doğruya iletir" dedi.

28:23 Medyen suyuna vardığında, orada hayvanlarını sulayan halktan bir grup buldu. Onların gerisinde itilip kakılan iki kadın gördü. Onlara, "Ne yapmak istiyorsunuz?" dedi. "Çobanlar sulayıp çekilmeden sulayamayız. Babamız da çok yaşlı bir adamdır" dediler.

28:24 Onlar için suladı, sonra gölgeye çekildi ve "Rabbim, senin bana bağışlayacağın her şeye muhtacım" dedi.

28:25 Çok geçmeden onlardan birisi utana utana ona doğru yürüyerek geldi ve "Babam, bizim için sulamana karşılık olarak sana ücret vermek istiyor" dedi. Onunla karşılaşıp ona başından geçenleri anlatınca o, "Korkma" dedi, "Zalim topluluktan kurtulmuş bulunuyorsun."

Musa, Kendisini Seçen Bir Kadınla Evleniyor

28:26 Onlardan biri, "Babacığım, ona iş ver. O, senin ücretle tuttuklarının en iyisidir; hem güçlü, hem de güvenilir biri" dedi.

28:27 Dedi ki, "Bana sekiz konferans boyunca çalışman koşuluyla seni şu kızlarımdan biriyle nikahlamak istiyorum. Dilersen onu on (yıl)a tamamlayabilirsin. Sana zorluk çıkarmak istemiyorum. **ALLAH** dilerse, beni erdemli davranan biri olarak bulacaksın."

28:28 Dedi ki, "Bu, seninle benim aramda bir sözleşmedir. Hangi süreyi yerine getirirsem bana düşmanlık yok. Konuştuklarımıza **ALLAH** garantördür" dedi.

Mısır'a Dönüş

28:29 Musa, o süreyi bitirip ailesiyle birlikte yola çıkınca Tur'un yamacında bir ateş gördü ve ailesine, "Burada durun. Ben bir ateş gördüm. Belki size ondan bir haber veya bir ateş koru getiririm de onunla ısınırsınız" dedi.

Musa Görevlendiriliyor

28:30 Oraya varınca (yanan) ağacın bulunduğu sınırlanmış bölgede, sağ yamacın kenarından kendisine seslenildi: "Musa, Ben evrenlerin Rabbi **ALLAH**'ım."

28:31 "Değneğini at." Onu bir yılan gibi titreşir görünce, ardına bile bakmadan dönüp kaçtı. "Musa, dön, korkma, sen güvencedesin."

28:32 "Elini koynuna sok, kusursuz bembeyaz çıksın. Korkudan açılan kanatlarını katlayıp indir. Bu ikisi, Firavun ve ileri gelen eki-

bine Rabbinden iki delildir. Onlar yoldan çıkan bir toplum olmuşlardır."

28:33 Dedi ki, "Rabbim, ben onlardan bir kişiyi öldürmüştüm. Beni öldüreceklerinden korkarım."

28:34 "Ayrıca, kardeşim Harun benden daha iyi konuşur. Onu benimle birlikte, beni destekleyen bir yardımcı olarak gönder. Beni yalanlamalarından korkarım."

28:35 Dedi ki, "Senin pazunu kardeşinle güçlendireceğiz ve ikinize öyle bir yetki vereceğiz ki size dokunamayacaklar. Siz ikiniz ve sizi izleyenler mucizelerimizle zafer kazanacaksınız."

Geçmişi Körü Körüne İzleme Hastalığı

28:36 Musa onlara apaçık ayet ve mucizelerimizle gidince, "Bu ancak uydurma bir büyüdür. Biz böyle bir şeyi önceki atalarımızdan işitmedik" dediler.

28:37 Musa dedi ki, "Rabbim, kendisinden bir hidayetle gelenin kim olduğunu ve sonunda kimin kazançlı çıkacağını iyi bilir. Zalimler kesinlikle başaramazlar."

Firavun Musa'yı Alaya Alıyor

28:38 Firavun, "Ey ileri gelenler, ben sizin için benden daha iyi bir tanrı bilmiyorum. Haman, benim için balçığın üzerinde ateş yak ve Musa'nın tanrısına ulaşabilmem için bir kule yap. Ben onun yalancı olduğunu sanıyorum" dedi.

28:39 O ve ordusu yeryüzünde haksız yere büyüklendi ve bize dönmeyeceklerini sandılar.

28:40 Onları ve ordusunu yakalayıp denize attık. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna dikkat et.

28:41 Onları, ateşe çağıran önderler kıldık; diriliş gününde de yardım görmezler.

28:42 Bu dünyada onları lanetle etiketledik, diriliş gününde de aşağılanacaklardır.

Musa'nın Kitabı

28:43 İlk nesilleri (Nuh, Hud, Salih, Lut ve Şuayb'ın halklarını) yok ettikten sonra Musa'ya, halkı aydınlatan bir kılavuz ve rahmet olarak kitabı verdik; belki öğüt alırlar diye.

28:44 Musa'ya emri ilettiğimiz zaman sen batı tarafında bulunmuyordun; sen tanık değildin.

28:45 Fakat biz birçok nesiller yarattık. Üzerinden çok zaman geçti. Sen Medyen halkı arasında bulunup ayetlerimizi okuyor da değildin. Ancak, biz elçiler göndeririz.

28:46 (Musa'ya) Seslendiğimizde Tur'un yamacında da bulunmuyordun. Ancak, senden önce kendilerine bir uyarıcı gelmemiş bir toplumu uyarman için Rabbinden bir rahmet olarak (sana bilgi veriyoruz); belki öğüt alırlar.

28:47 Kendi elleriyle işledikleri yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde, "Rabbimiz, bize bir elçi gönderseydin de senin ayetlerine uysaydık ve gerçeği onaylayanlardan olsaydık" diyemesinler diye…

Tevrat ve Kuran

28:48 Tarafımızdan kendilerine gerçek ulaştığında, "Keşke Musa'ya verilen (mucizeler) in bir benzeri bize de getirilseydi!" dediler. (Aynı kafa yapısına sahip olanlar) daha önce de Musa'ya verilenleri inkâr etmemişler miydi? "Birbirini destekleyen iki büyü(kitabı)dür. Biz ikisini de reddediyoruz" dediler.

28:49 De ki: "Doğru sözlü iseniz, **ALLAH** katından bu ikisinden daha iyi yol gösteren bir kitap getirin, ben ona uyayım."

Tanrı, Mesajını Elçileri Yoluyla Bize Gönderir

28:50 Sana cevap vermezlerse bil ki sadece kuruntularına uyuyorlar. **ALLAH**'tan gelen bir yol gösterici olmadan, kuruntularına uyandan daha sapık kim olabilir? Kuşkusuz **ALLAH** zalim halkı doğruya iletmez.

Gerçeği onaylayanlar Gerçeği Kabul Ederler

28:51 Öğüt alırlar diye kendilerine mesajı iletip durduk.

28:52 Kendilerine daha önceki kitapları verdiklerimiz bunu onaylarlar.

28:53 Kendilerine okunduğu zaman, "Onu onayladık. Bu, Rabbimizden gelen gerçektir. Zaten ondan önce de Müslümanlar idik" derler.

Gerçeği Tanıyan Yahudilere ve Hıristiyanlara İki Kat Ödül

28:54 Onların ödülleri, sabretmelerinden ötürü iki kez verilecektir. Kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerine verdiğimiz nimetlerden verirler.

28:55 Boş sözleri işittiklerinde ondan yüz çevirirler ve "Bizim işimiz bize, sizin işiniz size. Size selam (barış) olsun. Biz cahillerle uğraşmak istemeyiz" derler.

Sadece Allah Doğruya İletir

28:56 Sen sevdiğini doğruya iletemezsin. Dilediğini doğruya ileten

sadece **ALLAH**'tır. Doğruya ulaşmayı hakedenleri en iyi bilen de O'dur.*

28:57 Dediler ki, "Senin hidayetine uysak yurdumuzdan ediliriz." Onları, katımızdan her çeşit ürünün rızık olarak toplanıp götürüldüğü güvenli ve sınırlanmış bir bölgeye yerleştirmedik mi? Ne var ki çokları bilmez.

28:58 Kendilerine verilen nimetlere nankörlük eden nice toplumları yok etmişizdir. İşte şunlar, kendilerinden sonra pek az kimse tarafından ikametgah edinilmiş evleridir. Oralara biz varis olduk.

28:59 Rabbin, toplumların merkezine, kendilerine ayetlerimizi okuyan bir elçi göndermedikçe onları yok etmez. Biz, halkı zalim olmayan toplumları asla yok etmeyiz.

28:60 Size verilen her şey, bu dünya hayatının malı ve süsüdür. **ALLAH**'ın yanında olanlar ise daha iyi ve süreklidir. Anlamaz mısınız?

28:61 Kavuşacağı güzel bir ödülü kendisine söz verdiğimiz bir kimse, kendisini dünya hayatının malıyla nimetlendirdiğimiz ve sonra diriliş günü hesaba çekilen kimse gibi midir?

Putlar, Kendilerini Putlaştıranlara Sahip Çıkmaz

28:62 Gün gelir, onlara, "Ortaklarım olduklarını iddia etmekte olduklarınız hani nerede?" diye seslenir.

28:63 Aleyhlerinde yargının gerçekleştiği kimseler, "Rabbimiz, şunlar bizim saptırdığımız kimselerdir; biz kendimiz sapmış olduğumuz için onları saptırdık. Onları bırakıp sana sığınıyoruz. Onlar aslında bize hizmet etmiyorlardı" derler.

28:64 Onlara, "Haydi ortaklarınızı (yardıma) çağırın!" denir. Bunun üzerine onları çağırırlar, ancak kendilerine karşılık vermezler. Azabı görürler ve doğru yolda bulunmadıklarına yanarlar.

Mesaja Nasıl Karşılık Verdiniz?

28:65 O gün onlara seslenerek, "Elçilere nasıl bir cevap verdiniz?" der.

28:66 O gün gerçekleşen olayları kavrayamayacaklar ve birbirlerini sorgulayamayacaklardır.

28:67 Kim tövbe eder, gerçeği onaylar ve erdemli davranırsa işte o zaman başarılı olabilir.

Tanrı Gerçek Gerçeği onaylayanların Günahlarını Affeder

28:68 Rabbin dilediğini yaratır, dilediğini seçer. Seçim onlara ait değildir. **ALLAH** onların ortak koştuklarından uzaktır, yücedir.

---

* **28:056** Bu ayeti 42:52 ayetiyle karşılaştırınız.

28:69 Çünkü Rabbin, onların açığa vurduklarını bildiği gibi göğüslerinin gizlediklerini de bilir.

28:70 O **ALLAH**'tır; O'ndan başka tanrı yoktur. Başta da sonda da övgüler O'nadır. Tüm yargı da O'na aittir ve O'na döndürüleceksiniz.

Tanrı'nın Nimetleri

28:71 De ki: "**ALLAH** geceyi diriliş gününe kadar üzerinize sürekli kılsaydı ne derdiniz? **ALLAH**'tan başka hangi Tanrı size bir ışık getirebilir? İşitmiyor musunuz?"

28:72 De ki: "**ALLAH** gündüzü diriliş gününe kadar üzerinize sürekli kılsaydı ne dersiniz? **ALLAH**'tan başka hangi Tanrı dinleneceğiniz geceyi size getirebilir? Görmüyor musunuz?

28:73 Geceyi ve gündüzü, birinde dinlenmeniz ve diğerinde onun nimetlerini aramanız için düzenlemesi O'nun rahmetindendir. Belki şükredersiniz.

Putlaştırılanlar Hiçbir Güce Sahip Değiller

28:74 Onlara seslendiği gün, "Benim ortaklarım olduğunu sandığınız kimseler nerede?" der.

28:75 Her bir toplumdan bir tanık seçer ve "Delilinizi getirin" deriz. Böylece, tüm gerçeğin **ALLAH**'a ait olduğunu öğrenecekler ve uydurmuş oldukları şeyler kendilerini bırakıp kaybolacaktır.

Karun: Halkına İhanet Eden Köle Tüccarı

28:76 Karun, Musa'nın halkından olmasına rağmen ihanet edip onlara zulmetti. Kendisine öyle hazineler vermiştik ki anahtarları güçlü bir topluluğa bile ağır geliyordu. Halkı ona şöyle demişti: "Şımarma, **ALLAH** şımaranları sevmez."

28:77 "**ALLAH**'ın sana verdiği nimetlerle, dünyadaki payını unutmadan ahiret yurdunu ara. **ALLAH** sana nasıl iyilikte bulunmuşsa sen de iyilikte bulun. Yeryüzünde bozgunculuk yapmayı arama. **ALLAH** bozguncuları sevmez."

28:78 Dedi ki, "Tüm bunlar bana, bilgi ve becerimden dolayı verildi." Ondan önce, kendisinden daha büyük bir güce ve sayısal çoğunluğa sahip nice nesilleri **ALLAH**'ın yok ettiğini bilmez mi? Suçluların suçları kendilerinden sorulmaz.

28:79 Bir ara, tüm görkemiyle halkının arasına çıkmıştı. Dünya hayatını seçenler, "Keşke Karun'a verilenlerin bir benzeri bize de verilseydi. Gerçekten, o çok şanslı biri" dediler.

28:80 Kendilerine bilgi verilmiş olanlar, "Yazık size, gerçeği onaylayan ve erdemli davranan için **ALLAH**'ın ödülü daha iyidir" dediler. Buna ancak sabredenler kavuşturulur.

28:81 Onu eviyle birlikte yerin dibine geçirdik. **ALLAH**'ın dışında kendisine yardım edecek bir bölüğü yoktu; kazananlardan olmadı.

28:82 Bir önceki gün onun durumuna imrenenler, "Demek ki **ALLAH** kullarından dilediğine rızkı bol verir, dilediğine de kısar. **ALLAH** bize lütfetmeseydi bizi de batırırdı. Demek kafirler başarıya ulaşamazlar" demeye başladılar.

Asıl Kazananlar

28:83 Bu ahiret yurdunu, yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu istemeyenlere ayırdık. Sonuç erdemlilerindir.

28:84 Kim iyilikle gelirse kendisine ondan daha iyisi verilecektir. Kim kötülük ile gelirse, o kötülükleri işleyenlere ancak yaptıkları kadar bir karşılık verilecektir.

28:85 Sana Kuran'ı özgüleyen, kuşkusuz seni kararlaştırılmış noktaya döndürecektir. De ki: "Kimin hidayet getirdiğini ve kimin açık bir sapıklık içinde olduğunu Rabbim iyi bilir."

28:86 Sana bu kitabın verileceğini ummazdın; ancak bu Rabbinden bir rahmettir. Kafirlere arka olma.

28:87 Sana indirildikten sonra seni **ALLAH**'ın ayetlerinden saptırmasınlar. Rabbine çağır; ortak koşanlardan olma.

28:88 **ALLAH** ile birlikte hiçbir tanrıyı çağırma. O'ndan başka tanrı yoktur. O'nun varlığı hariç her şey yok olmaya mahkûmdur. Yargı tümüyle O'nundur ve siz O'na döndürüleceksiniz.

Yirmidokuz

DİŞİ ÖRÜMCEK / ANKEBUT

29:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
29:1 A1L30M40*
29:2 İnsanlar, sadece "Gerçeği onayladık" demeleriyle, hiç sınanmadan bırakılacaklarını mı sanıyor?
29:3 Kendilerinden öncekileri sınadık. Elbette **ALLAH** doğrucuları ile yalancıları birbirinden ayıracaktır.
29:4 Kötülükleri işleyenler, bizi atlatacaklarını mı sanıyorlar? Ne kötü bir yargıda bulunuyorlar.
29:5 Kim **ALLAH** ile karşılaşmayı umuyorsa, (şunu bilsin ki) **ALLAH**'la randevu mutlaka gerçekleşecektir. O, İşitendir, Bilendir.
29:6 Kim bizim için çaba gösterirse, kendisi için çaba göstermiş olur. **ALLAH** hiç kimseye muhtaç değildir.
29:7 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananların kötülüklerini elbette örteceğiz ve yapmış olduklarının daha iyisiyle onları ödüllendireceğiz.

Anne ve Babana Saygı Göstermelisin

29:8 Biz insana, anne ve babasına iyi davranmasını öğütlemişizdir. Ancak onlar, hakkında bilgin olmayan bir şeyi bana ortak koşman için seninle mücadele ederlerse ikisine de uyma. Hepinizin dönüşü banadır ve yaptıklarınız hakkında size bilgi vereceğim.
29:9 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananları erdemliler arasına sokacağız.

İyi Gün Dostları

29:10 İnsanlardan, "**ALLAH**'ı onayladık"diyenlerden bazıları var ki, **ALLAH** yolunda sıkıntı ile karşılaşınca halkın zulüm ve işkencesini **ALLAH**'ın cezası gibi sayar. Ama Rabbinden sana bir zafer gelse, "Biz sizinle birlikte idik" derler. **ALLAH** herkesin en gizli düşüncelerini bilmez mi?

---

* **29:001** Daha önce Kuran'ın bir sırrı olan bu harflerin, Kuran'ın matematiksel kompozisyonu içinde önemli bir yeri vardır. Bak 74:30.

29:11 **ALLAH** elbette gerçeği onaylayanlarla ikiyüzlüleri açığa çıkaracaktır.
29:12 İnkarcılar gerçeği onaylayanlara, "Yolumuza uyun; günahlarınızı biz yükleniriz" dediler. Oysa onların günahlarından hiçbir şeyi yüklenecek değillerdir; yalancıdırlar.
29:13 Gerçekte, kendi yüklerine ek olarak (sorumlu oldukları) başka yükleri de yüklenecekler ve uydurdukları şeylerden diriliş günü sorulacaklardır.*

Nuh

29:14 Nuh'u, halkına göndermiştik ve onların arasında bin seneden elli yıl eksik kaldı. Ancak zulmettikleri için onları tufan yakaladı.*
29:15 Onu ve gemi halkını kurtarıp herkese ibret yaptık.*

İbrahim

29:16 İbrahim'i de… Halkına demişti ki, "**ALLAH**'a hizmet edin ve O'nu saygıyla dinleyin. Bilirseniz, bu sizin için daha iyidir."
29:17 "Yalan uydurup **ALLAH**'tan aşağı putlara hizmet ediyorsunuz. **ALLAH**'ın dışında hizmet ettikleriniz size hiçbir rızık veremez. Öyleyse rızkınızı sadece **ALLAH**'ın yanında arayın, O'na hizmet edin ve O'na şükredin; dönüşünüz O'nadır."

Elçinin Görevi

29:18 Yalanlarsanız, sizden önceki toplumlar da yalanlamışlardı. Elçinin görevi ancak açıkça bildirmektir.

Hayatın Kaynağını Araştırıp İnceleyin

29:19 **ALLAH**'ın yaratılışı nasıl başlatıp, nasıl tekrarladığını görmediler mi? Bu, elbette **ALLAH** için kolaydır.*

---

* **29:013** Kimse kimsenin günah yükünü çekmez; kimse kimsenin sorumluluğunu yüklenemez (6:164). Başkalarının kötülük işlemesine neden olan kişi aynı kötülüğü işlemiş gibidir (4:85).

* **29:014** Neden "dokuzyüz elli yıl" değil de, "bin eksi elli yıl" ifadesinin kullanıldığı sorusuna, matematiksel mucizenin kodunu keşfedinceye kadar doyurucu bir cevap bulamıyorduk. Kuran'ın sureleri, ayetleri, kelimeleri ve harfleri matematiksel sistemde yer aldıkları gibi Kuran'daki sayıların da bu sistem içinde rolü vardır. Örneğin Kuran'da geçen tüm sayıların tekrarsız toplamları 162146'dır (19x8534). Buradaki ifade 950 olsaydı, yukarıdaki toplam 900 fazla olacak ve 19 sistemini bozacaktı. Ayrıca, Nuh'un toplam yaşının da 19'un katı oluşu bu ilişkiyi daha da güçlendirmektedir.

* **29:015** Bak 11:40-44.

* **29:019-**20 Evrimin Tanrı tarafından kontrol edilen bir yaratılış işlemi olduğunu öğreniyoruz. 15:26-28; 71:14-17.

29:20 De ki: "Yeryüzünü dolaşın ve yaratılışın nasıl başladığını gö-
rün." Sonra, yine **ALLAH** (ahiretteki) son yaratılışı başlatacaktır.
ALLAH'ın her şeye gücü yeter.*
29:21 Dilediğini cezalandırır ve dilediğine acır; O'na çevrileceksiniz.
29:22 Siz ne yeryüzünde ne de gökte bunu engelleyemezsiniz. Sizin
ALLAH'tan başka Sahibiniz ve Yardımcınız yoktur.
29:23 **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerini ve O'nunla karşılaşmayı inkâr
edenler, Rahmetimden ümit kesenlerdir. Onlar acı bir cezayı
haketmişlerdir.

İbrahim'in Tarihine Devam

29:24 Halkının karşılığı, "Onu öldürün, yahut yakın" demelerinden
başka bir şey olmadı. Ancak **ALLAH** onu ateşten kurtardı. Ger-
çeği onaylayan bir toplum için bunda dersler vardır.

Sosyal Baskı: Karanlık Zindanlar Oluşturabilir

29:25 Dedi ki, "Sizin **ALLAH**'ın yanında putlara hizmet etmeniz, sa-
dece dünya hayatında aranızdaki dostluğu korumak amacıyla-
dır. Fakat sonra, diriliş gününde birbirinizi inkâr edersiniz, bir-
birinizi lanetlersiniz. Varacağınız yer ateştir ve orada yardımcı
bulamazsınız."*
29:26 Bunun üzerine ona Lut gerçeği onayladı ve "Ben Rabbime göç
ediyorum. Kuşkusuz O Üstündür, Bilgedir" dedi.
29:27 O'na (İbrahim'e) İshak ve Yakub'u bağışladık. Soyuna peygam-
berlik ve kitap verdik. Ödülünü bu dünyada verdik ve ahirette
de erdemlilerle birlikte olacaktır.

Lut

29:28 Lut'u da gönderdik. Halkına dedi ki: "Sizden önce hiç kimsenin
işlemediği boyutta birgünahı işliyorsunuz."
29:29 "Siz erkeklerle cinsel ilişki kuruyor, yolları kesiyor ve toplantıla-
rınızda her kötülüğü işliyorsunuz." Halkının biricik karşılığı

---

* **29:020** Arkeolojik araştırmalar, yaratılışın mikroskobik organizmalardan başlayarak, genetik mutasyon ve doğal seleksiyon metotlarıyla evrimleştiğini gösteriyor. Bak 15:26-28; 71:14-17.

* **29:025** Çevre baskısının, özellikle din ve kültür gibi konularda gerçeğin araştırılması, değerlendirilmesi, görülmesi ve kabul edilmesi önünde aşılması güç psikolojik, sosyal, politik ve ekonomik engeller diktiği deneylerle kanıtlanmış bir gerçektir. Din ve mezheplerin coğrafik sınırlarla paralellik arzetmesi bunun bir delilidir. Çevrenin ve kalabalıkların oluşturduğu karanlık duvarları yıkan ve aşan yiğitlerden birisiydi İbrahim. Selam olsun İbrahimlere… Ne mutlu, kelle sayılarına kapılmayanlara. Ne mutlu, Gerçek'e ve gerçeğe ihanet etmeyenlere…

"Doğrulardan isen **ALLAH**'ın azabını getir bakalım" demeleri oldu.

29:30 "Rabbim, şu bozguncu topluluğa karşı bana zafer ver" dedi.

Denetçiler İbrahim ve Lut'a Uğrayıp Görüşüyorlar

29:31 Elçilerimiz İbrahim'e müjdeyle vardıklarında, "Bu kentin (Sodom) halkını yok etmek üzereyiz. Çünkü oranın halkı zalim oldular" dediler.

29:32 Dedi ki, "Ama orada Lut var." Onlar da, "Orada kimlerin bulunduğunu iyi biliyoruz. Onu ve ailesini kurtaracağız, fakat karısı hariç; o geride kalacaklardandır" dediler.

29:33 Elçilerimiz Lut'a vardıklarında elçilerimize yapılan muameleden dolayı fenalaştı, zor durumda kaldı. Kendisine dediler ki, "Korkma, üzülme. Biz seni ve aileni kurtaracağız. Karın hariç; o geride kalanlardan olmuştur."

29:34 "Yoldan çıktıkları için, biz bu kentin üzerine gökten bir felaket indireceğiz."

29:35 Aklını kullanan bir toplum için apaçık bir ders olarak oradan bazı kalıntılar bıraktık.

Şuayb

29:36 Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı… "Halkım, **ALLAH**'a hizmet edin, ahiret gününü arayın ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın" demişti.

29:37 Onu yalanladılar, nihayet kendilerini bir deprem yakaladı ve evlerinde diz üstü çöküp kaldılar.

29:38 Aynı şekilde, Ad ve Semud'u da… Akıbetleri, oturmuş oldukları yerlerden size belli olmaktadır. Sapkın işlerini onlara süslü göstererek onları yoldan saptırdı. Halbuki görüp anlayacak yeteneğe sahiptiler.

Tanrı'nın Değişmeyen Sistemi

29:39 Karun, Firavun ve Haman'ı da… Musa, onlara apaçık delillerle gitmişti; ancak onlar yeryüzünde büyüklük tasladılar. Atlatıp kaçamadılar.*

29:40 Hepsini günahlarıyla yakaladık. Onlardan kimine çılgın bir fırtına gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin

---

* **29:039** Mısır'daki köleci faşist yönetimin üç önemli kurumu üç isimle sembolize ediliyor: Firavun politika ve propagandayı, Karun ekonomik gücü, Haman ise silahlı kuvvetleri temsil ediyordu. Sihirbazlar neyi temsil ediyordu? 7:112-116; 40:24.

dibine geçirdik, kimini de boğduk. Onlara zulmeden **ALLAH** değildi; onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

Örümcek

29:41 **ALLAH**'ın yakınından edindikleri velilerin örneği, bir ev edinen dişi örümceğin örneğine benzer. Gerçek şu ki, evlerin en çürüğü (en az güvenilir olanı) dişi örümceğin evidir, keşke bilselerdi.*

29:42 **ALLAH** onların kendisinden başka hizmet etmelerinin aslında hiçbir şey olmadığını iyi bilir. O Üstündür, Bilgedir.

29:43 Bu örnekleri halk için veririz ve onları bilen kimselerden başkası düşünüp anlamaz.

29:44 **ALLAH** gökleri ve yeri belli bir amaç için yarattı. Bunda gerçeği onaylayanlar için bir kanıt vardır.

Namaz (Salat)

29:45 Sana vahyetmiş olduğumuz kitaptan oku ve namazı gözet. Çünkü namaz, iğrenç ve kötü şeylerden vazgeçirir. **ALLAH**'ı (namaz yoluyla) anmak en önemlidir. **ALLAH** ne yaptığınızı bilir.*

Tek Tanrı / Tek Mesaj

29:46 Zalim olanları hariç, kitap halkıyla en güzel bir biçimde tartışın ve "Bize indirileni onayladık ve size indirileni de onayladık. Bizim Tanrımız, sizin de Tanrınız birdir. Biz sadece O'na teslim olduk" deyin.

29:47 İşte sana bu kitabı indirdik. Kendilerine kitap vermiş olduklarımız onu onaylayacaklardır. Şunlardan (ümmilerden) da bazıları onaylayacaktır. Kafirlerden başkası ayetlerimizi reddetmez.

Kuran: Muhammed Peygamberin Mucizesi

29:48 Sen daha önceki hiçbir kitabı okumuyordun ve onları elinle de yazmıyordun. Bu durumda, yanlışı savunanların kuşkulanması için bir bahane oluşacaktı.

---

* **29:041-**43 Zooloji konusunda bilgi sahibi olanlar, *Black Widow* (Kara Dul) adındaki bir dişi örümcek türünden bazı haşerelerin eşlerini öldürüp yediğini bilirler. Putlara ve müritlerine, dişi örümcek örneğinin verilmesi ilginçtir. Ayette, örümcek için erkek *ankeb* değil, dişi *ankebut* kelimesinin kullanılmasına dikkat edin. (Ayetin gramatik yapısı 40:20 ayetinin gramer yapısına benzemektedir.)

* **29:045** Namaz, sadece Allah ile bağlantının kurulduğu bir meditasyondur. Namazlarda yalnızca Allah anılmalıdır (20:14). Namazlarda Muham-med peygamberi, İbrahim'i, Ali'yi, Veli'yi anmak, namazın niteliği ve amacına aykırıdır.

29:49 Gerçekte o, kendilerine bilgi verilmiş olanların göğsünde apaçık ayetlerdir. Zalimlerden başkası ayetlerimizi reddetmez.

29:50 "Ona Rabbinden bir mucize inmeli değil miydi?" dediler. De ki: "Mucizeler **ALLAH**'ın katındadır. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."*

29:51 Bu kitabı sana indirmiş olmamız ve kendilerine okunması onlara yetmez mi? Bunda gerçeği onaylayan bir toplum için bir rahmet ve öğüt vardır.

29:52 De ki: "Benimle sizin aranızda tanık olarak **ALLAH** yeter. Göklerde ve yerde ne varsa bilir. Yanlışı gerçek diye onaylayıp, **ALLAH**'ı onaylamayanlar, asıl zarara uğrayanlardır."

Onlar Şu Anda Cehennemle Kuşatılmışlardır

29:53 Azabı getirmen için sana meydan okuyorlar! Belirlemiş olduğumuz bir zaman olmasaydı, o azap onlara gelecekti. Onlara ansızın, haberleri olmadan gelecektir.

29:54 Sana azabı getirmen için meydan okuyorlar. Halbuki cehennem kafirleri kuşatmış bile.

29:55 Gün gelecek azap üstlerinden ve ayaklarının altından onları sarıp örtecek ve (Tanrı onlara), "Yaptıklarınızı tadın" diyecektir.

Tanrı İçin Göç Et

29:56 Ey gerçeği onaylayan kullarım, yerim geniştir, sadece bana hizmet edin.

29:57 Her nefis ölümü tadacak ve sonra bize döndürüleceksiniz.

29:58 Gerçeği onaylayan ve erdemli davrananları içinden ırmaklar akan bahçeyin köşklerine yerleştireceğiz; orada ebedi kalırlar. Çalışanların karşılığı ne güzeldir.

29:59 Onlar ki direndiler ve Rab'lerine güvendiler.

Tanrı'nın Varlığına Gerçeği onaylayanların Çoğu Cehenneme Gidecek

29:60 Rızık konusunda endişesi olmayan nice yaratıklar vardır ki onları da sizi de **ALLAH** besler. O işitendir, Bilendir.*

---

* **29:050-**51 Kuran'ın matematiksel mucizesiyle, Kuran'ın inişi arasında 1406 (19x74) yıllık bir süre koymak Bilge olan Tanrı'nın iradesiydi. Tanrı, "Gizlenen" adlı 74. Surede gizlediği büyük matematiksel mucizeyi (74:30-37) 27:82 ayetinde haber verilen bilgisayar yoluyla ortaya çıkardı.

* **29:060** Ayeti hicret bağlamında ele aldığımızda; Tanrı için göç edenlerin "Ne yer, ne içeriz?" endişesi taşımaması gerektiği vurgulanıyor.

29:61 Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı? Güneşi ve ay'ı kim emrinize verdi?" diye sorsan, "**ALLAH**" diye karşılık verecekler. Öyleyse neden sapıyorlar?

29:62 **ALLAH** kullarından dilediğine rızkı arttırır ve kısar. **ALLAH** her şeyi Bilendir.

29:63 Onlara, "Gökten suyu kim indirip ölümünden sonra toprağı canlandırıyor?" diye sorsan, "**ALLAH**" diyecekler. De ki: "Övgü **ALLAH**'a aittir." Ancak çokları anlamaz.

Seçimini Yeniden Düzenle

29:64 Bu dünya hayatı bir eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu ise gerçek hayattır; bir bilselerdi.

29:65 Gemiye bindikleri zaman, dini sadece **ALLAH**'a ait kılarak O'nu çağırırlar. Ne zaman ki onları denizden kurtarırız ortak koşmaya tekrar başlarlar.

29:66 Bırak, kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler, zevklensinler. İleride bilecekler.

29:67 Çevrelerindeki insanlar kapılıp götürülürken, sınırlanmış bölgeyi güvenli kıldık. Batıla gerçek diye onaylayıp **ALLAH**'ın nimetini mi reddediyorlar?

29:68 Yalan uydurup **ALLAH**'a yakıştırandan ve kendisine gelen gerçeği yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Kafirler için cehennemde bir yer yok mu?

29:69 Uğrumuzda çaba gösterenleri yollarımıza ileteceğiz. **ALLAH** hiç kuşkusuz iyilik edenlerle beraberdir.

Otuz

ROMALILAR / RUM

30:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
30:1 A1L30M40*
30:2 Romalılar yendiler,*
30:3 Yeryüzünün/ülkenin en alçak yerinde… Yengilerinden sonra yenileceklerdir.
30:4 Bir kaç sene içinde. İş, önünde sonunda **ALLAH**'a aittir. O gün gerçeği onaylayanlar sevineceklerdir.
30:5 **ALLAH**'ın zaferiyle… O dilediğini zafere ulaştırır. O Üstündür, Rahimdir.

Dünya Hayatına Dalmak

30:6 **ALLAH**'ın vermiş olduğu sözdür. **ALLAH** sözünü bozmaz; fakat insanların çoğu bilmez.
30:7 Onlar dünya hayatının dış (görünen) yüzünü bilirler. Ahiretten ise habersizdirler.
30:8 Kendi kendilerine hiç düşünmediler mi ki **ALLAH** gökleri, yeri ve aralarındakileri bir amaç için ve belli bir süre için yaratmıştır. Buna rağmen, insanların çoğunluğu Rab'leriyle karşılaşmayı inkâr etmektedirler.
30:9 Yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmazlar mı? Onlardan daha güçlü idiler, toprağı işlediler ve onlardan daha fazla üretimde bulundular. Elçileri onlara apaçık delillerle gitmişlerdi. Onlara zulmeden **ALLAH** değildi; onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

---

* **30:001** Bak 2:1; 74:30.

* **30:002-3** Ayetteki fiilleri *ĞuLiBet* (yenildiler) ve *seYeĞLiBun* (yenecekler) yerine, *ĞaLeBet* (yendiler) ve *seYuĞLeBun* (yenilecekler) olarak okumayı seçtim. Bu ayetin haberi 636 yılında, Muhammed peygamberin vefatından dört yıl sonra, Müslümanlar Roma İmparatorluğunun ordusuyla Yermuk ırmağı civarında karşılaşmasıyla gerçekleşti. Dünya tarihinin en önemli savaşlarından biri sayılan Yarmuk savaşı, Celile ve Ölü Deniz (Lut Gölü) civarında gerçekleşmiş olup bu bölge, deniz düzeyi altındaki 200-400 metre zeminiyle dünyanın en düşük bölgesi olarak bilinir. Bu iki ayetteki anahtar fiilin okunuşu ve dolayısıyla anlamı büyük olasılıkla Kuran'ın vahyinden onlarca yıl sonra İran'a yönelik saldırılarda propaganda amacıyla kullanılmak için değiştirilmiştir.

30:10 Kötülük işleyenlerin sonu kötü oldu. Çünkü **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerini yalanladılar ve onlarla eğlendiler.
30:11 Yaratılışı başlatan, sonra onu tekrarlayan **ALLAH**'tır. Ve sonunda siz O'na döndürüleceksiniz.
30:12 O anın gerçekleştiği gün suçlular şoke olurlar.
30:13 Koştukları ortaklarından da kendilerine şefaat eden hiçbir kimse çıkmaz; ortaklarını inkâr ederler.
30:14 O anın gerçekleştiği gün gruplara ayrılırlar.
30:15 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar ise bir bahçe içinde neşelendirilirler.
30:16 İnkar edip, ayetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalanlayanlar da azabın içine sokulurlar.
30:17 Öyleyse geceleyin bir köşeye çekildiğiniz ve sabahleyin kalktığınız zaman **ALLAH**'ı övgüyle anın.
30:18 Akşam ve öğle tatilinde göklerde ve yerde tüm övgüler O'nadır.
30:19 Ölüden diriyi çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır ve ölümünden sonra yeryüzünü diriltir; siz işte böyle çıkarılacaksınız.

Tanrı'nın Doğadaki ve İçimizdeki Ayetleri

30:20 Sizi bir topraktan yaratması ve sonra yayılıp çoğalan insanlar olmanız O'nun ayetlerindendir.
30:21 Kendileriyle rahatlayıp huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranıza dostluk sevgisi ve merhamet koyması O'nun ayetlerindendir. Düşünen bir toplum için bunda işaretler vardır.*
30:22 Göklerin ve yerin yaratılışı, dillerinizin ve renklerinizin farklılığı da O'nun ayetlerindendir. Bilenler için bunda işaretler vardır.*
30:23 Geceleyin ve gündüzün uyumanız ve O'nun lütfundan aramanız da O'nun ayetlerindendir. Dinleyen bir toplum için bunda işaretler vardır.
30:24 Korku ve umut kaynağı olarak size şimşeği göstermesi ve gök-

---

* **30:021** Erkek ve kadın arasında karşılıklı arkadaşça sevgi ve merhamete dayanan bir ilişki olmalı evlilik. Sevgi ve merhameti korumak ve geliştirmek gayret isteyen bir iştir. Bir eşin diğer eşin özgürlüğünü yok etmeye veya kişiliğini ve kimliğini zorla değiştirmeye yönelik tavırları evliliğin Kuran'da belirlenen amacıyla çelişir.

* **30:022** Dünyanın bazı ülkelerinde dilleri ve/veya renkleri farklı olduğu için çoğunluk tarafından ezilen ve hor görülen azınlıklar mevcuttur. Azınlığın dilini yasaklayan, onların kimliğini ve kültürünü yok edip asimile etmeye çalışan totaliter yönetimler Tanrı'nın doğadaki ayetlerine savaş açtıkları için halkları büyük felaketlere sürüklerler. Müslümanlığı seçenlerin isimlerini Arapça isimlerle değiştirmelerini özendiren gelenek de asılsız olup Emeviler dönemiyle başlayan Arap kültür emperyalizminin bir ürünüdür. Bak 33:5.

ten bir su indirerek ölümünden sonra onunla yeri diriltmesi de O'nun ayetlerindendir. Aklını kullanan bir toplum için bunda işaretler vardır.

30:25 Göğün ve yerin O'nun buyruğuyla ayakta durması da O'nun ayetlerindendir. Sonra sizi yerden bir tek çağrıyla çağırdığı vakit siz çıkıverirsiniz.

30:26 Göklerde ve yerde bulunan herkes O'na aittir; hepsi O'na boyun eğmektedir.

30:27 Yaratılışı başlatıp tekrarlayan da O'dur; bu O'na çok kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce örnek O'na aittir. O Üstündür, Bilgedir.

Tanrı'ya Ortak Koşmanın Saçmalığı

30:28 İşte size kendi içinizden bir örnek veriyor: Emriniz altındaki kimseleri, size verdiğimiz rızıklarda size eşit ortaklar olarak kabul eder misiniz? Birbirinizden çekindiğiniz gibi onlardan da çekinir misiniz? Aklını kullanan bir toplum için ayetleri böyle detaylı açıklarız.*

30:29 Aslında, zalimler bilgisizce kendi kafalarına uydular. **ALLAH**'ın saptırdığını kim doğruya iletebilir? Onlara hiç kimse yardım etmez.

Monoteizm

30:30 Bir tek Tanrıcı olarak kendini dine adamalısın. Nitekim, **ALLAH** insanları böyle bir yaratılış ile donatarak yaratmıştır. **ALLAH**'ın yaratışında değişiklik olmaz. Bu, tam yetkin bir dindir, fakat insanların çoğu bilmez.*

30:31 O'na yönelin; O'nu sayıp dinleyin. Namazı gözetin ve ortak koşanlardan olmayın.

30:32 Onlar ki dinlerini parçaladılar ve mezhep mezhep oldular. Her parti kendine ait (imam ve kitap) larla sevinip övünmektedir.*

Kötü Gün Dostları

30:33 Halka bir zarar dokunduğu gün tümüyle Rab'lerine yönelerek dua ederler. Fakat sonra, kendilerine bir rahmet tattırınca bazıları Rab'lerine ortak koşar.

30:34 Böylece kendilerine verdiklerimize karşı nankörlük ederler.

---

* **30:028** Bak 16:71.

* **30:030** Sadece Tanrı'yı Rab ve Sahip kabul etmek, akıl ve mantığımızla bulabileceğimiz bir gerçektir. Ne var ki hayat boyu biriktirilen günahlar ve zayıflıklar bu doğal yeteneği örtebilmektedir. Bak 7:172-173.

* **30:032** Falanın veya filanın mezhebini Tanrı'nın dini diye sunan din adamları bu ayetlerle mahkum edilir. Maalesef, tarih boyunca, profesyonel din adamları Gerçek olan Tanrı'nın ve monoteizmin en büyük düşmanları olmuşlardır.

Zevklenin bakalım; ileride bileceksiniz.

30:35 Yoksa onlara, ortak koşmalarını destekleyen bir delil mi indirdik?

30:36 Halka bir rahmet tattırdığımız vakit onunla sevinirler. Yaptıklarının karşılığı olarak kendilerine bir kötülük dokunsa derhal umutsuzluğa düşerler.

30:37 **ALLAH**'ın, dilediğine rızkı arttırdığını ve kıstığını görmezler mi? Gerçeği onaylayan bir toplum için bunda dersler vardır.

30:38 Öyleyse yakınlığı bulunanlara haklarını ver, yoksula ve yolcuya da… **ALLAH**'ın rızasını dileyenler için bu daha iyidir; onlar başarıya ulaşanlardır.

30:39 Halkın malları içinde artması için verdiğiniz tefecilik parası **ALLAH**'ın yanında artmaz. Ancak, **ALLAH**'ın rızasını dileyerek verdiğiniz bir zekata gelince, onu verenler yatırımlarını katlarlar.

Hizmet Edilmeye Kim Layıktır?

30:40 **ALLAH** sizi yarattı, sonra size rızık verdi, sonra sizi öldürür, sonra sizi diriltir. Ortaklarınızdan hangisi bunlardan birisini yapabilir? Övgüler O'na aittir. Onların ortak koştuklarından çok yücedir.

Şirk, Savurganlık, Cinsel Sapıklık, Irkçılık, Diktatörlük ve Emperyalizm Gibi Azgınlıkların Sonucu

30:41 Halkın elleriyle işledikleri yüzünden karada ve denizde felaketler yaygınlaştı. Böylece, (kötülükten) dönerler diye yaptıklarının bir kısmını onlara tattırıyor.

Tarihten Ders Almak

30:42 De ki: "Yeryüzünde dolaşın da öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakın." Çokları ortak koşanlardı.

30:43 Öyleyse, **ALLAH**'tan, geri çevrilmesi olanaksız birgün gelmeden önce kendini dosdoğru olan dine ada. O gün şoke olurlar.

30:44 Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhinedir. Kimler de erdemli davranırlarsa kişiliklerini güçlendirmiş ve geliştirmiş olurlar.

30:45 Çünkü O, gerçeği onaylayanları ve erdemli davrananları lütfundan ödüllendirecektir. O, inkârcıları sevmez.

30:46 Size rahmetini tattırması, emriyle gemileri yürütmesi, lütfunu (ticaret yoluyla) aramanız ve şükretmeniz için rüzgarları müjdeci olarak göndermesi de O'nun ayetlerindendir.

30:47 Senden önce elçileri halklarına apaçık delillerle gönderdik. Suç işleyenleri de cezalandırdık. Gerçeği onaylayanlara yardım etmek görevimizdir.

30:48 **ALLAH** rüzgarları göndererek bulutları sürer, onları dilediği gibi gökte yayıp üstüste yığar ve sen de onların arasından yağmurun çıktığını görürsün. Kullarından dilediğinin üzerine onu yağdırınca hemen sevinirler.

30:49 Halbuki onlar, üzerlerine yağmur yağmasından önce umutsuzdular.

30:50 **ALLAH**'ın rahmetinin ürünlerine bak; ölümünden sonra toprağı nasıl da diriltiyor. Bunun gibi ölüleri de diriltecektir. O her şeye gücü yetendir.

30:51 Ancak, O bir fırtına gönderir de onlar (ekinlerin kuruyup) sarardığını görseler, hemen inkâr ve nankörlük etmeye başlarlar.

Tanrı'nın Mesajını Alabilmek İçin

30:52 Sen ne ölülere işittirebilirsin, ne de arkalarını dönüp giden sağırlara çağrıyı duyurabilirsin.*

30:53 Körü de sapıklığından kurtarıp yola getiremezsin. Sen ancak ayetlerimizi onaylayanlara işittirebilirsin ki onlar hemen teslim olurlar.

Bu Hayat Çok Kısa

30:54 **ALLAH** sizi zayıf olarak yarattı, zayıflıktan sonra size güç verdi, güçten sonra zayıflık ve ağarmış saçlar verdi. O dilediğini yaratır. O Bilendir, Güçlüdür.

30:55 O an gerçekleştiği zaman, suçlular, (dünyada) ancak bir an kaldıklarına and içerler. Onlar işte böyle yanılıyorlardı.

30:56 Kendilerine bilgi ve gerçeği onaylama şansı verilenler, "Siz **ALLAH**'ın yasasına göre, diriliş gününe kadar kaldınız. Bu, diriliş günüdür; fakat siz bilemediniz" diyeceklerdir.

30:57 O gün, zalimlerin özrü kendilerine bir yarar sağlamayacaktır; kendilerini temize çıkarmaları da istenmez.

Kur'an, Tanrı'nın Bizim İçin Gerekli Gördüğü Tüm Örnekleri İçermektedir

30:58 Biz bu Kuran'da halka her türlü örneği verdik. Onlara bir mucize getirsen, kafirler, "Siz yanılanlarsınız" diyeceklerdir.

30:59 **ALLAH** bilmeyenlerin kalplerini işte böyle damgalar.

30:60 Öyleyse sabret. **ALLAH**'ın sözü gerçektir. Kuşkusuz bir onaya sahip olmayanlar seni gevşekliğe sürüklemesin.

---

* **30:052** Belli bir radyo yayınını nasıl ki pili bitmiş yahut düğmesi çevrilmemiş yahut dalga ayarı yapılmamış bir radyo ile dinleyemiyorsak, aynı şekilde Tanrı'nın mesajı da aklını kullanmayan, yeni düşüncelere kapalı bağnaz kafalarda yankı bulmaz.

Otuzbir

LOKMAN

31:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
31:1 A1L30M40*
31:2 Bunlar bu bilge kitabın mucizeleridir.
31:3 Güzel davrananlara bir yol gösterici ve bir rahmettir.
31:4 Onlar ki namazı gözetirler, zekatı verirler; ahiret hakkında da kuşkuları yoktur.
31:5 Rab'leri tarafından gösterilen bir yolu izleyenler ve kazananlar bunlardır.

Asılsız Hadisler

31:6 İnsanlardan bazısı var ki halkı bilgisizce **ALLAH**'ın yolundan saptırmak ve onu hafife almak için temelsiz hadislere sarılırlar. Onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.
31:7 Kendisine ayetlerimiz okunduğu zaman, sanki onu hiç işitmemiş gibi, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi büyüklenerek ardını döner. Ona acıklı azabı müjdele!
31:8 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar için nimet bahçeleri vardır.
31:9 Orada ebedi kalırlar. **ALLAH**'ın sözü gerçektir. O Üstündür, Bilgedir.
31:10 Gökleri, gördüğün bir direk olmadan yaratmıştır. Ve sarsılmamanız için yeryüzüne denge sağlayıcılar atıp yerleştirdi ve orada her çeşit yaratığı yaydı. Gökten bir su yağdırdık ve orada her güzel çifti bitirdik.
31:11 Bu **ALLAH**'ın yaratışıdır. O'ndan başkasının neler yarattığını bana gösterin. Zalimler, gerçekten apaçık bir sapıklık içindedirler.

Filozof Lokman'ın Oğluna Öğütleri

31:12 Lokman'a bilgelik verdik: "**ALLAH**'a şükretmelisin." Kim şükrederse kendisi için şükreder; kim nankörlük ederse, elbette **ALLAH** muhtaç değildir, Çok Övülendir.

---

* **31:001** Bak 2:1; 74:30.

31:13 Lokman oğluna öğüt verirken şunu demişti: "Sevgili oğlum, **ALLAH**'a ortak koşma, kuşkusuz şirk (Tanrı'ya ortak koşmak) büyük bir zulümdür."
31:14 Biz insana ana babasını öğütledik. Annesi onu büyük bir güçlükle taşır. Sütten kesilmesi iki yıl içinde olur. Bana ve ana babana teşekkür etmelisin. Dönüş banadır.*
31:15 Hakkında bilgin olmayan bir şeyi bana ortak koşman için seninle mücadele ederlerse ikisine de uyma. Ancak dünyada onlara iyi davranmalısın. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz banadır ve yaptığınız her şeyi size bildireceğim.
31:16 "Sevgili oğlum, hardal tanesi ağırlığınca bir şey, ister bir kayanın içinde bulunsun, ister göklerde veya yerde olsun, **ALLAH** onu getirir. **ALLAH** Latiftir, Haberdardır.
31:17 "Sevgili oğlum, namazı gözet, iyiliği emret, kötülükten menet ve başına gelene sabret. Bunlar temel davranışlardandır."
31:18 "Büyüklük taslayarak halkı küçümseme, yeryüzünde de böbürlenerek dolaşma. **ALLAH** kendini beğenip övüneni sevmez."
31:19 "Yürüyüşünde gösterişten kaçın ve sesini de kıs. En çirkin ses eşeklerin sesidir."
31:20 **ALLAH**'ın göklerde ve yerde ne varsa emrinize verdiğini, nimetlerini hem açık ve hem gizli olarak üzerinize yağdırdığını görmez misiniz? Halktan bazıları vardır ki **ALLAH** hakkında bilgisizce, ne bir kılavuzu, ne de bir aydınlatıcı kitabı olmadan tartışır.

Ataları Körü Körüne Taklit: Yaygın Bir Trajedi

31:21 Kendilerine, "**ALLAH**'ın indirdiğine uyun" denildiği zaman, "Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz yolu izleriz" derler. Sapkın kendilerini alevli ateşin azabına çağırıyor olsa da mı?

En Güçlü Bağ

31:22 Kim, güzel davranarak tümüyle **ALLAH**'a yönelirse en sağlam bağa sarılmıştır. Tüm işleri **ALLAH** kontrol eder.
31:23 İnkar edenlerin inkârları seni üzmesin. Onların dönüşü bizedir ve yapmış olduklarını onlara bildireceğiz. **ALLAH** gizli düşünceleri iyi bilendir.
31:24 Onları biraz yaşatırız, sonra da ağır bir cezaya süreriz.
31:25 Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorarsan, "**ALLAH**" diyecekler. De ki: "Övgü **ALLAH**'adır." Ne var ki çokları bilmiyor.

---

* **31:014** Bak 46:15.

31:26 Göklerde ve yerde olan her şey **ALLAH**'ındır. Kuşkusuz **ALLAH** Zengindir, Övülendir.

Kurtuluşumuz İçin Gerekli Tüm Kelimeler Kuran'dadır

31:27 Yeryüzünde bulunan tüm ağaçlar kalem olsa, denizlere yedi deniz eklenerek kullanılsa **ALLAH**'ın kelimeleri tükenmez. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

31:28 Hepinizin yaratılışı ve dirilişi bir tek kişininki gibidir. **ALLAH** Dinleyendir, Görendir.

SADECE Tanrı Hizmet Edilmeye Layık'tır

31:29 **ALLAH**'ın geceyi gündüzün içine soktuğunu, gündüzü de gecenin içine soktuğunu, güneşi ve ayı kontrolü altında tuttuğunu, her birinin belirlenmiş bir süreye kadar akıp gitmekte olduğunu ve **ALLAH**'ın onların yaptıklarından haberdar olduğunu görmez misin?

31:30 Çünkü **ALLAH** gerçektir, O'nun dışında çağırdıkları batıldır ve **ALLAH** En Yüce ve En Büyüktür.

31:31 Size bazı ayetlerini göstermek için, **ALLAH**'ın lütfuyla gemilerin denizde akıp gittiğini görmez misin? Her sabreden ve şükreden için bunda dersler vardır.

31:32 Onları koca dalgalar sardığında, dini sadece **ALLAH**'a has kılarak O'na yalvarmaya başlarlar. Onları karaya çıkarıp kurtardığımız zaman bir kısmı orta bir yol tutar. Hain nankörlerden başkası ayetlerimizi reddetmez.

31:33 Ey halk, Rabbinizi dinleyin, babanın çocuğuna yardım edemeyeceği ne de çocuğun babaya yardım edemeyeceği günden korkun. **ALLAH**'ın sözü gerçektir. Dünya hayatı sizi aldatmasın; kandırıcılar sizi **ALLAH** ile aldatmasınlar.

31:34 O anın bilgisi **ALLAH**'ın yanındadır. Yağmuru O yağdırır ve rahimlerde ne varsa bilir. Hiç kimse kendisine yarın ne olacağını bilmez, yine hiç kimse nerede öleceğini bilmez. **ALLAH** Bilendir, Haberdardır.*

---

* **31:034** Bu ayette, hiç kimsenin bilmeyeceği iki konudan sözedilir. Oysa geleneksel öğretiler, bu ayeti yanlış yorumlayarak beş bilginin Allah'a ait olduğunu ve Tanrı'nın bunları kimseye bildirmeyeceğini ileri sürmüşlerdir. Bak 15:87; 20:15.

Otuziki

SECDE

32:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
32:1 A1L30M40*
32:2 Bu kitabın indirilişi, hiç kuşkusuz, evrenlerin Rabbi tarafındandır.
32:3 "Onu uydurdu" mu diyorlar? Halbuki bu, senden önce kendilerine bir uyarıcı ulaşmamış bir toplumu, belki yola gelirler diye uyarman için Rabbinden gelen bir gerçektir.

Seninle Tanrı Arasında Hiçbir Aracı Yok

32:4 **ALLAH** gökleri, yeri ve aralarındakileri altı günde yaratan ve sonra tüm otoriteyi kurandır. Sizin için O'ndan ayrı bir veli (sahip) ve şefaatçi (aracı) yoktur. Öğütten anlamaz mısınız?
32:5 Gökten yere kadar bütün işleri O kontrol eder. Sonra sizin saydığınızdan bin yıla eşit birgün içinde kendisine yükselirler.*
32:6 Gizliyi de açığı da bilen, Üstün ve Rahim işte böyledir.

İnsanın Yaratılışı

32:7 O yarattığı her şeyi mükemmel hâle soktu. İnsanın yaratılışına balçıktan başladı.*
32:8 Sonra onun soyunu bayağı bir sudan devam ettirdi.
32:9 Sonra onu biçimlendirip ona ruhundan üfledi. Size işitme ve görme yeteneği ile beyinler verdi; siz pek seyrek şükrediyorsunuz.
32:10 Ve, "Biz toprağa karışıp kaybolduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?" dediler. Doğrusu, onlar Rab'leri ile kavuşmayı inkâr edenlerdir.
32:11 De ki: "Üzerinize görevlendirilen ölüm meleği canınızı alacak ve sonra Rabbinize döndürüleceksiniz."

Çok Geç

32:12 Suçluları, Rab'leri huzurunda başlarını öne eğmiş durumda iken bir görseydin: "Rabbimiz, gördük ve işittik. Bizi döndür de erdemli davranalım. Şimdi biz kesin olarak onayladık."*

---

* **32:012** Bak 6:28.

32:13 Dileseydik herkese hidayetini verirdik. Ancak, cinlerin ve insanların bir kısmıyla cehennemi topluca dolduracağıma dair sözüm gerçekleşmiştir.*

32:14 Bugünkü karşılaşmanızı unutmanızın sonucunu tadın, biz de sizi unutacağız. Yaptıklarınızın bir sonucu olarak ebedi azabı tadın.

Gerçeği onaylayanların Tavrı

32:15 Ayet ve mucizelerimize gerçekten gerçeği onaylayanlar, onları işittikleri zaman secdeye varırlar ve büyüklük taslamadan Rab'lerini yüceltirler.

32:16 Yataklarından kalkıp Rab'lerine saygı ve umutla yalvarırlar. Kendilerine verdiğimiz nimetlerden de verirler.

Bahçe: Hayal Edilemeyecek Kadar Güzel

32:17 Yaptıklarının karşılığı olarak kendilerini ne kadar büyük bir neşe ve mutluluk beklediğini hiç kimse bilemez.

32:18 Gerçeği onaylayan biri yoldan çıkmış biri gibi midir? Elbette eşit olamazlar.

32:19 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar için bahçe konakları vardır. Yaptıklarının bir karşılığı olarak.

32:20 Yoldan çıkmış olanların konağı ise ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde, tekrar oraya çevrilirler. Onlara, "Yalanlamakta olduğunuz ateş azabını tadın!" denir.

İbret Al

32:21 Belki (ibret alıp) dönerler diye büyük azaptan önce biz onlara yakın (dünya) azabı tattırırız.

32:22 Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Biz suçlulardan elbette öc alacağız.

32:23 Musa'ya kitabı verdik; bu konuda hiçbir kuşkun olmasın. Onu İsrailoğulları için bir rehber yaptık.

32:24 Sabrettikleri ve ayetlerimizi kuşkusuz bir bilgiyle onayladıkları zaman, emrimiz doğrultusunda yol gösteren önderler atamıştık içlerinden.

32:25 Rabbin, ayrılığa düştükleri konularda onların arasında diriliş günü karar verecek olandır.

---

* **32:013** İnsanların büyük çoğunluğu, Tanrı'nın kendilerini affetmesi için yaptığı çağrıyı önemsemeyerek cehenneme gitmek için inatla "direnir". Tanrı hiç kimseye haksızlık etmez.

32:26 Kendilerinden önce nice nesilleri yok etmiş olmamız üzerinde hiç düşünmediler mi? Ki şimdi onların yurtlarında dolaşıyorlar. Bunda dersler ve işaretler vardır. İşitmezler mi?

32:27 Kıraç toprağa suyu sürerek onların ve çiftlik hayvanlarının yediği ekinleri çıkardığımızı kavramazlar mı? Görmezler mi?

32:28 "O zafer ne zaman gerçekleşecek, doğru sözlüyseniz?" diye meydan okuyorlar.

32:29 De ki: "Zafer günü, inkârcıları onaylamaları bir yarar sağlamayacaktır; kendilerine bir başka şans da tanınmayacaktır."

32:30 Öyleyse onlardan yüz çevir ve bekle; onlar da beklemektedirler.

Otuzüç

PARTİLER / AHZAB

33:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
33:1 Ey peygamber, **ALLAH**'ı gözet, inkârcılara ve ikiyüzlülere uyma. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.
33:2 Rabbinden sana vahyedilene uy. **ALLAH** yaptığınız her şeyden haber almaktadır.
33:3 **ALLAH**'a güven. Koruyucu olarak **ALLAH** yeter.
33:4 **ALLAH** hiçbir adamın içine iki kalp koymamıştır. Annenize benzeterek kendinize haram kıldığınız eşlerinizi annelerinize çevirmemiş, evlatlıklarınızı da öz çocuklarınız yapmamıştır. Tüm bunlar, ağzınızdan çıkan sözlerinizden ibarettir. **ALLAH** doğruyu söylüyor ve O doğru yola iletir.*

Genetik İlişkiye Saygı Gösterin; Soyisimlerinizi Değiştirmeyin

33:5 Onları, öz babalarıyla bağlarını kesmeyecek biçimde çağırın. Bu davranış, **ALLAH** katında daha doğrudur. Babalarını bilmiyorsanız, o zaman onlar sizin din kardeşlerinizdir ve ailenizin bireyleridir. Kasıtlı olarak yaptıklarınız bir yana, yanılarak yaptığınız şeylerde size bir sorumluluk yoktur. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.
33:6 Peygamber, gerçeği onaylayanlara, kendilerinden daha yakındır ve hanımları ise anneleridir. **ALLAH**'ın kitabına göre, gerçeği onaylayanlar, göçedenlerden kendilerine akraba olanlara daha öncelikli davranmalıdır. Ancak dostlarınıza iyilik yapmanız hariç. Bunlar, bu kitapta yasallaşmıştır.

---

* **33:004** Temelsiz savlarla gerçeğin değişmeyeceğini bildiren bu ayetin bağlamını gözönüne alırsak, Kuran'ın vahyedildiği dönemde bazı insanların iki kalpli olduğuna dair bir inancın varolduğunu öğreniyoruz. Kuran bu tür böbürlenmelerin asılsız olduğunu bildiriyor. Ayrıca, bu ayetin işaretiyle şunu da anlamak mümkün: "Kalp" kelimesi, Kuran'da, düşünce, inanç ve sevgi merkezi için kullanılmaktadır. Kalpler sadece Allah'a adanmalı, O'na olan kulluk ve ibadet paylaşılamaz.

33:7 Nebilerden (peygamberlerden) misak (söz) almıştık. Senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan… Onlardan sapasağlam bir söz almıştık.

33:8 Böylece doğrulardan doğruluklarını soracağız. İnkarcılar içinse acı bir azap hazırlamıştır.

Partilerin Savaşı

33:9 Ey gerçeği onaylayanlar, size ordular saldırdığı zaman, üzerlerine bir rüzgar ve görmediğiniz orduları gönderen **ALLAH**'ın size yaptığı iyiliği hatırlayın. **ALLAH** yaptığınız her şeyi Görendir.

33:10 Üstünüzden ve altınızdan size saldırmışlardı. Gözler dönmüştü, yürekler ağızlara gelmişti ve siz **ALLAH** hakkında çeşitli kuşkular besliyordunuz.

33:11 Gerçeği onaylayanlar orada denenmiş ve şiddetle sarsılmışlardı.

Sahabenin Arasındaki Münafıklar

33:12 İkiyüzlüler ve kalplerinde hastalık bulunan kimseler, "**ALLAH**'ın ve elçisinin bize verdiği söz boş bir hayalden başka bir şey değilmiş!" diyorlardı.*

33:13 Onlardan bir grup ise, "Yesrib halkı, artık tutunamazsınız; geri dönün" diyordu. Onlardan diğer grup ise, evleri korunduğu halde, "Evlerimiz korumasız kaldı" diyerek peygamberden izin istiyorlardı. Tüm amaçları kaçmak idi.*

33:14 Orası işgal edilse ve düşmana katılmaları istenseydi pek tereddüt etmeden onlara katılırlardı.

---

* **33:012** Peygamberin sahabesi (arkadaşı) olan herkesi kutsayan bir görüş egemendir Sünni literatürde. Sünni kaynaklar, sahabeyi, "müslüman olarak Peygamberle görüşmüş kişi" diye tanımlar. "Sahabelerim yıldızlar gibidir; hangisini izleseniz doğru yolu bulursunuz" gibi nice uydurma *Hadis*lere kanan bir şair "sahabenin atının burnundaki toz" kadar bile olmadığını yazmıştı bir zamanlar. Halbuki sahabelerin içinde birçok sahtekâr ve münafık da vardı. Peygamber bunların bir kısmını zorluk anında tanıdıysa da bunların isimleri ilan edilmedi. Nitekim Muhammed Peygamberin vefatından kısa süre sonra, Kuran'ın mesajını terk eden cahiliyye dönemi hastalıklarını hortlatan, kabilecilik ve liderlik ihtiraslarıyla müminleri boğazlayan partilerin ön saflarında binlerce sahabe vardı. Münafık sahabelerin uydurduğu *Hadis*leri "sahih" diye yutturabilmek için tüm sahabeleri kutsayıcı *Hadis*ler uyduruldu. Halbuki inkârcılar dâhil, Peygamberin tüm çağdaşları "sahabe" olarak tanımlanır Kuran'da (34:46; 53:2; 81:22). Kuran'ı dinleyen mi var?

* **33:013** Yesrib özel ismi, her nedense, Muhammed peygamberin vefatından sonra Medine (Şehir) olarak değiştirilmiştir.

33:15 Daha önce de, arkalarını dönüp kaçmayacaklarına dair **ALLAH**'a söz vermişlerdi. **ALLAH**'a verilmiş her söz sorulacaktır.
33:16 De ki: "Ölümden veya savaştan kaçmak size yarar sağlamayacak. Kaçsanız da pek fazla yaşamayacaksınız."
33:17 De ki: "**ALLAH** sizin için bir kötülük dilese veya bir rahmet dilese O'na karşı sizi kim koruyacak? Onlar **ALLAH**'tan başka bir sahip ve yardımcı bulamayacaklardır.
33:18 **ALLAH**, içinizden alıkoyanları ve kardeşlerine, "Bize gelin" diyenleri bilmektedir. Onlar ender olarak savunmaya katılırlar.
33:19 Sizinle ilişkilerinde pek cimridirler. Tehlike geldiğinde, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş kimse gibi gözleri korkudan dönmüş bir halde sana baktıklarını görürsün. Tehlike geçince de, mala düşkünlük göstererek sizi sivri dillerle incitirler. Bu tip kimseler onaylamış değillerdir. Bu yüzden **ALLAH** onların işlerini boşa çıkarır. Bu, **ALLAH** için kolaydır.
33:20 Partilerin gitmediğini sanıyorlar. Partiler tekrar gelse kendilerinin çöldeki bedevi Araplar arasında olmayı ve sizin haberlerinizi uzaktan sormayı dilerlerdi. Aranızda olsalardı dahi pek az savaşırlardı.

Muhammed Peygamberin Örnek Cesareti

33:21 **ALLAH**'ı ve ahiret gününü arzulayan ve **ALLAH**'ı sıkça ananlarınız için **ALLAH**'ın elçisinde güzel bir örnek vardır.*
33:22 Gerçeği onaylayanlar, partileri (saldırıya hazır) görünce, "İşte bu, **ALLAH**'ın ve elçisinin bize söz verdiğidir. **ALLAH** ve elçisi doğru söylemiştir" dediler. Bu (tehlikeli durum), onların ancak onaylarını ve teslimiyetlerini güçlendirdi.
33:23 Gerçeği onaylayanlardan öyle kimseler var ki **ALLAH**'a vermiş oldukları sözü gerçekleştirmişlerdir. Onlardan kimi adağını yerine getirdi (şehid oldu), kimi de hazır bekliyor. Hiçbir vakit kararsızlığa düşmediler.
33:24 **ALLAH** böylece doğruları doğrulukları ile ödüllendirir. İkiyüzlüleri de dilerse cezalandırır veya tövbelerini kabul eder. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

---

* **33:021** Bu ayet bağlamından koparılarak Muhammed peygamberi putlaştırmak için suistimal edilmiştir. Muhammed peygamberin kişisel davranışlarını, giyeceğini, yiyeceğini, diş fırçasını, sakalını, yürüyüşünü, yatışını ve hatta işemesini maymun gibi taklit etmeyi marifet sayanlar, Ortaçağ'da yaşayan Arap, Yahudi ve Bizans örf ve adetlerini Allah'ın dini diye halka sunmuşlardır. Bak 42:21; 60:4.

Allah Gerçeği onaylayanları Destekler

33:25 **ALLAH** inkârcıları öfkeleriyle birlikte elleri boş olarak geri çevirdi. **ALLAH** böylece gerçeği onaylayanları savaştan esirgedi. **ALLAH** Güçlüdür, Üstündür.

33:26 Ve kitap halkından onlara destek olanları kalelerinden indirdi ve yüreklerine korku düşürdü. Bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da tutsak alıyordunuz.

33:27 Sizi onların toprağına, evlerine, paralarına ve henüz ayağınızı dahi basmamış olduğunuz topraklara mirasçı kıldı. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.

Elçi ve Lider Eşi Olmanın Getirdiği Özel Sorumluluk

33:28 Peygamber, hanımlarına De ki: "Siz dünya hayatının süsünü istiyorsanız, gelin size bağışta bulunayım ve sizi güzellikle bırakayım."

33:29 "Yok, siz **ALLAH**'ı, elçisini ve ahiret yurdunu istiyorsanız, **ALLAH** sizden güzel davrananlara büyük bir ödül hazırlamıştır."

33:30 Ey peygamberin hanımları, sizden kim büyük ve açık bir günah işlerse onun cezası ikiye katlanır. **ALLAH** için elbette bu kolaydır.

33:31 Sizden kim **ALLAH**'ın elçisine uyar ve erdemli davranırsa, onun da ödülünü iki kat veririz ve onun için bol bir rızık hazırlamışızdır.

33:32 Ey peygamberin hanımları, siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Erdemliyseniz, işveli konuşmayın ki kalbinde hastalık bulunan birileri size yönelmesin. Güzel ve normal biçimde konuşun.*

33:33 Evlerinizde onurlu davranın ve eski cahiliyye dönemindeki gibi aşırı süslenmeyle gösteriş yapmayınız. Namazı gözetin, zekatı verin ve **ALLAH** ve elçisine uyun. Ey Ev'in çevresinde oturan-

---

* **33:032** Muhammed Peygamber dünyanın tanık olduğu en büyük politik ve askeri liderlerden birisiydi. Tanrı'nın yardımıyla yirmi üç yıl içinde yaptığı devrimleri ve o devrimlerin dünya tarihindeki yankılarını değerlendiren ünlü bir Batılı tarihçi onu "Tarihin En Büyük 100 Kişisi" adlı kitabında birinci sıraya oturtmuştu. Muhammed peygamber, büyük bir düşmanlık ve propagandayla karşı karşıyaydı. Eşleri yoluyla onu mahcup etmek, eşlerine iftira ederek onu yıpratmak isteyen birçok düşmanı vardı. Nitekim bu surenin 32'inci ayeti Muhammed peygamberin hanımlarını diğer müslüman kadınlardan ayırarak, liderlik kurumunu saldırılardan ve komplolardan korumak amacını güder.

lar, **ALLAH** sizden günahları gidermek ve sizi tamamıyla arındırmak istiyor.*

33:34 Evlerinizde okunan **ALLAH**'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. **ALLAH** Latiftir, Haberdardır.

Kadın ve Erkek Müminler

33:35 Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, gerçeği onaylayan erkekler ve gerçeği onaylayan kadınlar, söz dinleyen erkekler ve söz dinleyen kadınlar, doğru sözlü erkekler ve doğru sözlü kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, saygılı erkekler ve saygılı kadınlar, yardımsever erkekler ve yardımsever kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, iffetli erkekler ve iffetli kadınlar, **ALLAH**'ı çok anan erkekler ve çok anan kadınlar; işte **ALLAH** onların hepsine bağışlanma ve büyük bir ödül hazırlamıştır.

İnsan Muhammed, Elçi Muhammed'e İtaatsizlik Ediyor

33:36 **ALLAH** ve elçisi bir işte hüküm verdiği zaman, hiçbir gerçeği onaylayan erkek ve kadın o işte seçim hakkına sahip değildir. Kim **ALLAH**'a ve elçisine isyan ederse açık bir biçimde sapmış olur.

33:37 **ALLAH** tarafından kendisine iyilik yapılan ve senin de iyilikte bulunduğun kişiye, "Karını tut ve **ALLAH**'ı gözet" diyordun. Böylece **ALLAH**'ın açığa vuracağı bir şeyi gizliyordun. **ALLAH**'tan çekinmen gerekirken halktan çekiniyordun. Zeyd eşiyle ilişiğini kestiğinde biz seni onunla evlendirmiştik ki gerçeği onaylayanlar, evlatlıkları eşleriyle ilişiklerini kestiklerinde onlarla evlenmekte güçlükle karşılaşmasın. **ALLAH**'ın buyruğu yerine getirilmelidir.

33:38 **ALLAH**'ın kendisine yasallaştırdığı bir konuda peygambere herhangi bir engel yoktur. Bu, öteden beri, gelmiş geçmişlere

---

* **33:033** "Vekarne" kelimesi (Vakara) kökünden türeyen bir kelime olup vakarlı, onurlu, saygılı davranmak anlamına gelir. (Bak: 48:9; 71:13). Geleneksel yorumcular bu kelimeyi "Ve Karna" diye okumuşlardır. "V" harfini "vakara" fiilinin ilk harfi olmak yerine Türkçede "ve" olarak bilinen bağlaç olarak kabul etmişlerdir. Bu yorumculara göre sözkonusu fiil "KaraRa" kökünden türemiştir. Ayetteki "vekarne" kelimesi "vekararne" biçiminde yazılsaydı bizim çeviri yanlış olurdu. (Bak: 7:143; 14:26,29; 22:5; 23:13; 27:61; 38:60; 40:39,64). Bu ayetten ayrıca, peygamber hanımlarının kendilerine ait gelirleri ve ayrı servetleri olduğu anlaşılıyor.

uygulanan **ALLAH**'ın sünneti (yasası) dır. **ALLAH**'ın emri, belirlenmiş ve kesinleşmiştir.*

33:39 **ALLAH**'ın elçiliğini duyuranlar sadece O'nu sayarlar ve **ALLAH**'tan başka hiç kimseden çekinmezler. Hesap sorucu olarak **ALLAH** yeter.

Son Elçi Değil, Son Peygamber

33:40 Muhammed, adamlarınızdan herhangi birisinin babası olmadı. Ancak o **ALLAH**'ın elçisi (rasulü) ve son peygamber (nebi) oldu. **ALLAH** her şeyi iyi bilir.

Tanrı'yı Sürekli Anın

33:41 Ey gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'ı çok sık olarak anın.

33:42 O'nu sabah akşam yüceltin.

33:43 O ki sizi karanlıklardan ışığa çıkarmak için melekleri ile birlikte sizi destekler. O, gerçeği onaylayanlara karşı Rahimdir.

33:44 O'nunla karşılaştıkları gün dirlik dilekleri, Selam (Barış/Güvenlik)'dır. Onlara cömert bir ödül hazırlamıştır.

33:45 Ey peygamber, biz seni bir tanık olarak gönderdik, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı,

33:46 **ALLAH**'a, O'nun izniyle çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir ışık olarak…

33:47 Gerçeği onaylayanlara, **ALLAH**'tan büyük bir lütfa ulaşacaklarını müjdele.

33:48 İnkarcılara ve ikiyüzlülere uyma, eziyetlerine aldırma ve **ALLAH**'a güven; koruyucu olarak **ALLAH** yeter.

Evlilik Yasaları

33:49 Ey gerçeği onaylayanlar, gerçeği onaylayan kadınları nikahladıktan sonra, onlarla cinsel ilişkiye girmeden boşarsanız, (bir başkasıyla evlenmelerinden önce) onların size bir bekleme süre-

---

* **33:038** Kuran, "*Hadis*" (söz) kelimesini Tanrı'nın sözlerinden farklı sözler için kullandığında genellikle kötü bir anlamda kullanır (12:111; 31:6; 33:53; 45:6; 52:34; 66:3). Peygambere yakıştırılan yalanların "*Hadis* ve *Sünnet*" adıyla anılacağını önceden bilen Tanrı "*Sünnet*" (yasa) kelimesini de sürekli "Tanrı'nın *Sünnet*i" olarak kullanmıştır (33:38,62; 35:43; 40:85; 48:23). Tanrı'nın *Sünnet*ine karşı putlaştırdıkları Muhammed peygamberin *Sünnet*ini uyduranlar, 35:43'te sözü edilen *Sünnet*e mahkum olacaklardır. İşin daha da ilginci, *Hadis* ve *Sünnet*'in yanında uydurulan üçüncü öğreti olan İcma (toplu karar) kelimesi de Allah hariç kimin için kullanılmışsa olumsuz bir anlamla mahkum edilir (20:60; 70:18; 104:2; 3:173; 3:157; 10:58; 43:32; 26:38; 12:15; 10:71; 20:64; 17:88; 22:73; 54:45; 28:78; 7:48; 26:39; 26:56; 54:44…). Tüm bunlar bir rastlantı mı? Bak 39:18; 66:3.

si borcu yoktur. Onlara bir geçimlik verin ve onları güzellikle terkedin.

33:50 Ey peygamber, mehirlerini vermiş bulunduğun eşlerini ve **ALLAH**'ın sana bağışladığı sözleşmenle üzerlerinde hak sahibi olduğun, seninle birlikte göç eden amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını sana helal kılmışızdır. Ayrıca, peygamber dilerse, kendisini gerçeği onaylayanlara değil sadece peygambere mehirsiz olarak hibe eden birisiyle nikahlanabilir. Biz, eşleri ve sözleşmelileri hakkında üzerlerine yüklediğimiz sorumlulukları bildirmiştik ki güç bir duruma düşmeyesin. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

33:51 Onlardan dilediğini erteler, dilediğini de yanına alabilirsin. Sırasını geri bırakmış olduğun birisini tekrar istemende bir sakınca yoktur. Böylece onlar hoşnut olurlar, üzülmezler ve senin her birisine verdiğine razı olurlar. Kalbinizde olanı **ALLAH** iyi bilir. **ALLAH** Bilendir, Şefkatlidir.

33:52 Bunların ötesinde kadınlar sana helal değildir ve eşlerinden herhangi birisini de onlarla değişemezsin. Güzellikleri senin ilgini çekse bile. Ancak sözleşmenle üzerlerinde hak sahibi olduklarınla yetin. **ALLAH** her şeyi gözetleyendir.*

Görgü ve Adap

33:53 Ey gerçeği onaylayanlar, peygamberin evine, yemeye çağrılmadan girmeyin. Öyle bir çağrıyı da beklemeyin. Çağrıldığınız vakit girebilirsiniz. Yemeği yedikten sonra ayrılıp dağılın. Hadislere (sözlere) dalmayın. Bu durum peygamberi üzüyor; ancak size bildirmekten utanıyordu. **ALLAH** gerçeği bildirmekten çekinmez. Onun hanımlarından bir şey istediğinizde onu bir perde ardından isteyiniz. Bu sizin kalbiniz ve onların kalpleri için daha temiz bir davranıştır. **ALLAH**'ın elçisini üzmemelisiniz ve ondan sonra onun eşleriyle asla evlenmemelisiniz, zira bu, **ALLAH** katında pek büyük bir günahtır.*

---

* **33:052** Haremlik ve selamlık kurumunu ortaçağ ruhbanlarından kopya edenler, Tanrı adına kadınları peçe ve çarşafla örterek kimliklerinden soyanlar bu ayet üzerinde hiç mi düşünmezler?

* **33:053** Bak 66:3; 33:38.

33:053 Bak 33:32.

33:053 Bir zamanlar babamızla evlenmiş bulunan kadınlarla evlenmemiz 4:22 ayetiyle yasaklanmıştır. Bu ilahi emir, babalarımıza ve onların özel hayatlarına olan saygıyı korur. Dini ve politik lider olarak tarihi bir misyona sahip olan Muhammed peygamberin özel hayatını korumak için peygamberin hanımları gerçeği onaylayanların anası olarak değerlendirildi (33:6).

33:54 Bir şeyi açığa vursanız da, gizleseniz de **ALLAH** her şeyi iyi bilir.

33:55 Babaları, oğulları, kardeşleri, kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, diğer kadınlar ve (kadın) hizmetçileri karşısında (serbest bir biçimde giyinmelerinde) kadınlar için bir sakınca yoktur. **ALLAH**'ı saysınlar. **ALLAH** her şeye Tanıktır.

Tanrı ve melekleri Peygamberi Destekler

33:56 **ALLAH** ve melekleri peygamberi desteklemektedir. Ey gerçeği onaylayanlar siz de onu destekleyin, gereken saygı ve itaati gösterin.*

33:57 **ALLAH**'a ve elçisine hakaret edenlere, **ALLAH** dünya ve ahirette lanet eder ve onlar için aşağılayıcı bir ceza hazırlamıştır.

33:58 Gerçeği onaylayan erkeklere ve kadınlara, haksız yere hakaret edenler, bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir.

Örtünün Amacı: Kadınların Onurunu Azgın Erkeklerin Sarkıntılıklarından Korumak

33:59 Ey peygamber, hanımlarına, kızlarına ve gerçeği onaylayanların kadınlarına örtülerini üzerlerine salmalarını söyle. Bu, onların (erdemli kadınlar olarak) ayırdedilip hakarete uğramamaları için daha elverişlidir. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

33:60 İkiyüzlüler, kalplerinde hastalık bulunanlar ve kentteki saldırganlar (size karşı olan saldırılarına) son vermezlerse seni onlara musallat ederiz; sonra orada, senin çevrende kısa bir süre kalabilirler.

33:61 Lanetlenirler; nerede rastlansalar, (saldırıdan vazgeçmezlerse) yakalanıp öldürülebilirler.

33:62 Öncekilere uygulanmış **ALLAH**'ın sünneti (yasasıdır). **ALLAH**'ın sünnetinde herhangi bir değişme bulamazsın.*

Dünyanın Sonu Açıklandı

33:63 Halk senden o anı soruyor. De ki: "Onun bilgisi **ALLAH**'ın katındadır; ne bilirsin, belki de o an yakındır."*

---

* **33:056** Bu ayet, anlamı kaydırılarak suistimal edilen ayetlerden biridir. "Des-teklemek" olarak çevirdiğimiz kelime 33:43 ve 9:99,103 ayetlerinde de geçmektedir. Bu üç ayeti birlikte incelediğinizde, sözkonusu kelimeyle nasıl oynandığını göreceksiniz. Bu ayetin anlamını kaydıran din adamları, Müslümanları, sürekli olarak Allah'ı anıp yüceltmek yerine Muhammed peygamberi anıp yüceltmeye sevketti (33:41-42). Ayrıca bak 2:157; 2:136; 3:84

* **33:062** Geçerli tek *Sünnet* Allah'ın *Sünnet*idir. Bak 33:38.

Müritler ve Mukallitler, Önderlerini Şikayet Ederler

33:64 **ALLAH** inkârcıları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır.

33:65 Orada ebedi kalıcıdırlar. Ne bir veli (sahip) ne de bir yardımcı bulamazlar.

33:66 Yüzleri ateşte çevrildiği gün, "Keşke **ALLAH**'a itaat etseydik, keşke elçisine itaat etseydik" derler.

33:67 Derler ki, "Rabbimiz, sadatlarımıza/şeyhlerimize ve büyüklerimize uyduk; onlar da bizi yoldan saptırdılar."

33:68 "Rabbimiz, onlara iki kat ceza ver, onları büyük bir lanetle lanetle."

33:69 Ey gerçeği onaylayanlar, Musa'yı incitenler gibi olmayın. **ALLAH** onu onların suçlamalarından akladı. **ALLAH**'ın katında itibarı olan biriydi.

33:70 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı sayın ve doğru söz söyleyin.

33:71 Ki işlerinizi düzeltsin, günahlarınızı bağışlasın. Kim **ALLAH**'a ve elçisine uyarsa büyük bir zafer kazanmıştır.

İnsanoğlu Sınavı Kabul Ediyor

33:72 Biz sorumluluğu (sınanmayı) göklere, yere, dağlara sunmuştuk da onlar onu yüklenmekten çekinmişler ve kabul etmemişlerdi. Ancak onu insan yüklendi; o zalim ve cahil olmuştu.*

33:73 Böylece, **ALLAH** ikiyüzlü erkekleri ve kadınları, ortak koşan erkekleri ve kadınları cezalandırır ve **ALLAH** gerçeği onaylayan erkeklerin ve kadınların tövbelerini kabul eder. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.*

---

* **33:063** Yirminci yüzyıldan önce, örneğin, televizyon ve uzaydaki haberleşme uyduları hakkında sadece Tanrı bilgi sahibiydi. Tanrı'nın bildiği şeylerin bir kısmını zamanla biz de öğrenmekteyiz. Dünyanın sonunun tarihi konusunda biricik kaynak olan Tanrı, onun tarihini Kuran'da bildirmiştir. Bak 20:15.**33:072** Bak 3:83; 13:15; 41:11.

* **33:073** Müslüman ümmetin 73 fırkaya ayrılacağını bildiren *Hadis*i uyduranlar büyük olasılıkla Hizipler/Partiler ismini taşıyan bu suredeki ayetlerin sayısını seçmişler. *Hadis*in uydurulduğu günden bu yana, fırkaların, mezheplerin, tarikatların sayısı bini geçmiştir.

Otuzdört

SEBE

34:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
34:1 Övgü, göklerde ve yerde ne varsa kendisine ait bulunan **ALLAH**'adır. Ahirette de övgü O'nadır. O Bilgedir, Haber Alandır.
34:2 Yere gireni, ondan çıkanı; gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. O Rahimdir, Bağışlayandır.
34:3 İnkarcılar, "O an, hiçbir vakit gerçekleşmeyecek" dediler. De ki: "Kesinlikle, Rabbime andolsun size gelecektir. O, geleceği Bilendir. Göklerde ve yerde bir atom ağırlığı O'ndan gizli kalmaz. İster ondan küçük olsun, yahut büyük olsun… Hepsi apaçık bir kitaptadır."
34:4 Böylece, gerçeği onaylayanları ve erdemli davrananları ödüllendirir. Onlar için bir bağışlanma ve bol rızık vardır.
34:5 Ayetlerimiz ve mucizelerimize karşı meydan okuyup duranlar için acıklı ve korkunç bir ceza vardır.
34:6 Kendilerine bilgi verilmiş olanlar, Rabbinden sana indirilenin gerçek olduğunu ve onun Üstün ve en çok Övülen'in yoluna ilettiğini görürler.
34:7 İnkarcılar dediler, "Siz parça parça dağıldıktan sonra yeni bir yaratılışla diriltileceğinizi bildiren bir adamı size gösterelim mi?"
34:8 "**ALLAH**'a yalan mı yakıştırıyor, yoksa kendisinde delilik mi var?" Halbuki ahireti onaylamayanlar, uzak bir sapıklık ve azap içindedirler.
34:9 Göklerde ve yerde, önlerinde ve arkalarında bulunanlara bakmadılar mı? Dilersek onları yere batırır veya gökten bir kütle düşürürüz. Her yönelen kul için elbette bunda bir işaret vardır.

Davut ve Süleyman

34:10 Katımızdan Davud'a lütufta bulunmuştuk: "Ey dağlar, ilahisine katılın; ey kuşlar sizler de." Ona demiri yumuşatmıştık.
34:11 "Ölçüsü ve dokumasıyla kusursuz zırhlar yap. Erdemli davranın. Ben, yaptığınız her şeyi Görenim."

Hızlı Ulaşım ve Petrol

34:12 Süleyman'a da, sabah gidişi bir ay(lık yol alan), akşam dönüşü de bir ay(lık yol alan) rüzgarı verdik ve onun için petrol kaynağını fışkırtarak akıttık. Rabbinin izniyle, cinlerden de bir kısım emrinde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden saparsa onu çetin bir cezayı tattırırdık.*

34:13 O ne dilerse onun için yaparlardı: Mihraplar, heykeller, derin havuzlar ve ağır kazanlar… Ey Davut ailesi, şükür göstergesi olarak çalışın. Kullarımdan pek azı şükredicidir.*

Cinlerin Bilgisi Sınırlıdır

34:14 Ölümüne hükmettiğimiz zaman, onlara onun ölmüş olduğunu, ancak değneğini yiyen bir yer yaratığı gösterdi. Yıkıldığı zaman cinler gerçeği gördü: Görülmeyeni bilselerdi o küçültücü zor işe devam etmezlerdi.

Sebe Halkı

34:15 Sebelilerin evleri, sağlı sollu iki bahçeyle birlikte bir harikaydı. Rabbinizin rızkından yeyin ve O'na şükredin. Güzel bir ülke ve Bağışlayan bir Rab…

34:16 Fakat onlar yüz çevirdiler. Biz de barajın selini onlara göndererek çifte bahçelerini, acı meyveler, ılgın ve biraz da sedir ağacı içeren çifte bahçelere çevirdik.

34:17 Nankörlükleri yüzünden onları böyle cezalandırdık. Biz nankörden başkasını mı cezalandırırız?

34:18 Onlarla bereketli kıldığımız bölgeler arasına vahalar yerleştirdik ve orayı yolculuğa elverişli yaptık: "Geceleri ve gündüzleri güvenlik içinde orada dolaşın."

34:19 "Rabbimiz, seferlerimizin arasını uzaklaştır" diyerek kendilerine zulmettiler. Sonunda onları darmadağın edip tarihe gömdük. Her sabırlı ve şükreden kişi için bunda dersler vardır.

34:20 İblis, onlar hakkındaki zannını doğru çıkardı. Gerçeği onaylayan bir grup hariç ona uydular.

---

* **34:012** O günün normal ulaşım hızını 6 km/saat kabul etsek, yaklaşık 360 km/saatlik bir hıza ulaşabiliyordu Süleyman.

* **34:013** Bir peygamber ve devlet başkanı olan Süleyman aynı zamanda sanatı takdir eden birisiydi. Kâbe'nin yanındaki Hajerül Esved denilen siyah taşa tapan, türbeleri ibadethanelere çeviren, ölülerden şefaat medet uman *Hadis*çi *Sünnet*çi din adamlarının sanat amacıyla yapılmış heykellere alerji duymaları ilginç bir tavırdır.

34:21 Aslında onun onlar üzerine hiçbir otoritesi yoktu. Ancak, ahireti onaylayanı ondan kuşku duyandan böylece ayırırız. Rabbin her şeyi kontrol etmektedir.

34:22 De ki: "**ALLAH**'ın dışında ileri sürdüklerinizi çağırın. Onlar göklerde ve yerde bir atom ağırlığına bile sahip değillerdir. Onların her ikisinde de bir ortaklıkları yoktur. O da onlardan hiçbirisini yardımcı edinmemiştir."

Şefaatten Medet Ummayın

34:23 O'nun katında şefaat yarar sağlamaz; ancak izin verdiği hariç. Nihayet, yüreklerindeki korkuları giderilince, "Rabbiniz ne dedi?" derler. "Gerçeği söyledi" derler. O En Yücedir, En Büyüktür.*

34:24 De ki: "Sizin için göklerden ve yerden kim besin sağlıyor?" De ki: "**ALLAH**." Öyleyse ya biz veya siz ya doğru yoldadır ya da açık bir sapıklık içindedir.

34:25 De ki: "Bizim suçlarımızdan siz sorumlu değilsiniz, biz de sizin yaptıklarınızdan sorumlu değiliz."

34:26 De ki: "Rabbimiz hepimizi toplar ve sonra aramızda gerçeğe göre hüküm verir. O Yargıçtır, Bilendir."

34:27 De ki: "O'na kattığınız ortakları bana gösteriniz. Asla! O Üstün ve Bilge olan **ALLAH**'tır."

34:28 Biz seni tüm halka bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Ancak halkın çoğu bilmez.

34:29 "Doğru söylüyorsanız o söz ne zaman gerçekleşecek?" diyerek meydan okuyorlar.

34:30 De ki: "Size bir an gecikmeyecek, bir an da erken gelmeyecek belirlenmiş bir gününüz vardır."

34:31 İnkarcılar, "Biz ne bu Kuran'ı ne de ondan öncekileri onaylamayız" dediler. Zalimleri, Rab'leri huzurunda duruşma sırasında birbiriyle atışırken bir görseydin! (Öğrenim, araştırma, ekonomik, politik v.b. yönlerden) güçsüzleştirilenler, büyüklük taslamış olanlara, "Siz olmasaydınız biz gerçeği onaylayan kişiler olurduk" derler.

Diriliş Günü

34:32 Büyüklenenler, güçsüzleştirilen izleyicilerine, "Size hidayet geldikten sonra biz mi sizi saptırdık? Hayır, suçlu olanlar sizdiniz" derler.

---

* **34:023** Bak 2:48.

34:33 Güçsüzleştirilenler, büyüklenenlere, "Asıl sizdiniz. Bizim **ALLAH**'a karşı nankörlük göstermemiz ve O'na ortaklar koşmamız için gece gündüz planlar kuruyordunuz." Azabı gördüklerinde içlerinde pişmanlık duyarlar. İnkarcıların boyunlarına prangalar vurmuşuzdur. Yalnız yaptıklarının karşılığını almıyorlar mı?

34:34 Bir kente her ne zaman bir uyarıcı gönderirsek, elitleri, "Sizin kendisiyle gönderildiğiniz mesajı reddediyoruz" dediler.

34:35 Hatta, "Bizim paramız ve çocuklarımız daha çoktur; biz cezalandırılmayacağız" dediler.

34:36 De ki: "Rabbim nimetleri dilediğine bol verir veya kısar. Ama halkın çoğu bilmez."

34:37 Sizi bize yaklaştıran şey ne paralarınız, ne de çocuklarınızdır. Ancak gerçeği onaylayan ve erdemli davrananlar hariç. Onlara, yaptıklarının iki kat karşılığı verilecektir ve odalarında güvenlik içindedirler.

34:38 Ayetlerimize meydan okuyanlar azapta kalacaklar.

34:39 De ki: "Rabbim, kullarından dilediğine nimeti bol verir ve onu kısar. Neyi verirseniz, onu size ödeyecektir. O, rızık verenlerin en iyisidir."

34:40 Hepsini topladığı gün meleklere, "Şunlar mı size hizmet ediyordu?" der.

34:41 Dediler ki, "Sen yücesin, velimiz (dostumuz) onlar değil, Sensin. Hayır, onlar cinlere hizmet ediyorlardı. Çokları onları onaylıyordu."*

34:42 O gün birbirinize yarar ve zarar veremezsiniz. Zalimlere, "Yalanlamakta olduğunuz ateş azabını tadın" deriz.

34:43 Kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda, "Bu, kesinlikle, sizi atalarınızın hizmet etme yolundan saptırmak isteyen bir adamdır." Dahası, "Bu uydurulmuş bir iftiradan başka bir şey

---

* **34:041** Sapkınların öğretisini izlemek onlara tapmak demektir. Bir kişi, Allah'a taptığını söylese bile, O'nun sözlerine aykırı öğretileri izliyorsa sapkına tapıyordur. Sapkının hipnozundan kurtulmanın biricik yolu dini sadece Allah'a has kılmaktır (15:39-42). Peygamberlerden, evliyadan veya meleklerden şefaat için medet uman veya onları Allah'ın dininin ikinci kaynağı olarak kabul eden müşrikler aslında o peygamberlere, evliyaya veya meleklere tapmıyorlar. Zira tapınma karşılıklı kabulü gerektirir. Allah'tan başkasına kulluğu şiddetle reddedenlere tapmak çelişkili bir tavırdır ve aslında Sapkını memnun ederek ona tapınmaya dönüşür. Ahiret günü, putlaştırılan erdemli kişiler kendilerine olan tapınmaya rıza göstermediklerini ilan ederek kendilerine tapanları reddederler (19:82; 46:6).

değildir“ dediler. İnkarcılar, kendilerine gelen gerçek için, “Bes-
belli, bu bir büyüdür“ dediler.
34:44 Onlara, inceleyecekleri bir Kitap vermemiş ve senden önce onla-
ra bir uyarıcı göndermemiştik.
34:45 Onlardan öncekiler yalanladılar. Halbuki onlara verilenlerin
onda birine ulaşmamışlardı. Elçilerimi yalanladılar. Beni tanı-
mamak da nasılmış?
34:46 De ki: “Size bir tek öğüdüm var: **ALLAH** için ikişer ikişer, yahut
teker teker kalkın, sonra düşünün. Sizin arkadaşınızda bir deli-
lik yoktur. O sadece, çetin bir cezadan önce sizi uyaran birisi-
dir.”
34:47 De ki: “Ben sizden herhangi bir ücret istemiyorum; o sizin ol-
sun. Benim ücretim ancak **ALLAH**'tandır. O her şeye Tanıktır.”
34:48 De ki: “Benim Rabbim gerçeği etkili kılar. O tüm gizemleri Bi-
lendir.”
34:49 De ki: “Gerçek gelmiştir; batıl ise ne yeni bir şeyi başlatabilir, ne
de tekrarlayabilir.”
34:50 De ki: “Saparsam, kendi kusurumdandır, yolu bulursam Rab-
bimin bana vahyetmesindendir. O İşitendir, Yakındır.”
34:51 Korkuya kapıldıkları anı bir görsen; kaçamazlar; yakın bir yer-
den yakalanmışlardır.
34:52 “Onu onayladık“ derler. Uzak bir yerden ona nasıl ulaşabilirler?
34:53 Halbuki daha önce onu yalanlamışlardı. Bilgileri olmayan konu-
larda uzaktan atıp tutuyorlardı.
34:54 Sonunda, hoşlandıkları şeylerden yoksun bırakılırlar. Kendile-
rinden önceki benzerlerine de aynı şey yapılmıştı. Onlar aşırı bir
kuşku içinde idiler.

Otuzbeş

YARATAN / FATIR

35:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

35:1 Gökleri ve yeri yaratan; melekleri ikişer, üçer, dörder korumalı/boyutlu elçiler kılan **ALLAH**'a övgüler olsun. Yaratmada dilediğini güçlendirir. **ALLAH** her şeye gücü yetendir.

35:2 **ALLAH**'ın insanlara bağışladığı bir rahmeti engelleyebilecek yoktur. Onun alıkoyduğunu da O'ndan başka gönderebilecek yoktur. O Üstündür, Bilgedir.

35:3 Ey insanlar, **ALLAH**'ın size olan nimetlerini hatırlayın. Sizi gökten ve yerden rızıklandıran **ALLAH**'tan başka bir yaratıcı mı var? O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl da saptırılıyorsunuz?

35:4 Seni yalanlarlarsa, senden önceki elçiler de yalanlandı. Tüm işlerin kontrolü **ALLAH**'a aittir.

35:5 Ey insanlar **ALLAH**'ın sözü gerçektir; dünya hayatı sizi aldatmasın. Kandırıcı, sizi **ALLAH** hakkında kandırmasın.

35:6 Sapkın sizin düşmanınızdır, siz de onu düşman edinin. O partisini sadece cehennem halkı olmaya çağırır.

35:7 İnkar edenler çetin bir cezaya mahkûm olmuştur. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar ise bir bağışlanma ve büyük bir ödül haketmişlerdir.

35:8 Kötü işi, kendisine süslenip de onu güzel gören kimseye ne dersin? **ALLAH** dileyeni saptırır ve dileyeni yola iletir. Öyleyse onlar için kendini üzüp durma. **ALLAH** onların yaptıklarını iyi Bilir.

35:9 **ALLAH**, bulutları karıştıran rüzgarları gönderendir. Daha sonra onları ölü bir toprağa süreriz de ölümünden sonra toprağı diriltiriz. Diriliş de böyledir.

Allah ile Birlikte Olmak Onur ve Prestij Getirir

35:10 Onuru arzulayanlar, bilsin ki tüm onur **ALLAH**'a aittir. Güzel söz O'na çıkar, iyi iş de O'nu yükseltir. Kötülük planlayanlar

için çetin bir azap vardır ve onların planı başarısızlıkla sonuçlanacaktır.*

Tanrı Her şeyi Kontrol Etmektedir

35:11 **ALLAH** sizi topraktan, sonra bir damlacıktan yaratmış ve sonra da sizi çiftler halinde üretmiştir. Bir dişinin gebe kalması ve doğurması ancak O'nun bilgisiyledir. Bir canlının uzun ömürlü olması da ömrünün kısa tutulması da ancak bir kitaptaki kayda göredir. Bu, **ALLAH**'a kolaydır.*

35:12 İki deniz birbirine eşit değildir. Bu taze ve tatlı olup içimi yumuşaktır, şu ise tuzlu ve acıdır. Hepsinden taze et yersiniz ve takınacağınız mücevherleri çıkarırsınız. O'nun lütfunu arayan gemilerin onu yararak aktığını görürsün. Belki artık şükredersiniz.

35:13 Geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Belirlenmiş bir süreye kadar akıp giden güneşi ve ayı emri altına almıştır. Rabbiniz **ALLAH** işte böyledir; egemenlik O'na aittir. O'nun dışında çağırdıklarınız ise bir çekirdek zarını bile yönetemezler.

Ölülerden Medet Uman Beyinsizler

35:14 Onları çağırsanız sizin çağrınızı işitemezler. İşitseler bile size cevap veremezler. Diriliş gününde de sizin ortak koşmanızı inkâr ederler. Her şeyden Haberi Olan gibi kimse sana haber veremez.*

35:15 Ey insanlar, siz **ALLAH**'a muhtaçsınız, **ALLAH** ise hiç kimseye muhtaç değildir, Övülendir.

35:16 Dilerse sizi götürür ve yerinize yeni yaratıkları getirir.

35:17 Bu, **ALLAH** için zor değildir.

35:18 Kimse kimsenin günahını yüklenmez. Günahla yüklenmiş birisi yükünü taşımak üzere akrabalarını bile çağırsa onun yükünden hiçbir şey taşınmaz. Sen yalnızca, kendi başlarına iken Rab'lerini sayan ve namazı gözeten kişileri uyarabilirsin. Kim kendisini arındırırsa kendisi yararına arınmıştır. Dönüş **ALLAH**'adır.

35:19 Kör ile gören bir olmaz.

---

* **35:010** Kuran'ın tanımladığı iman (akıl ve delile dayanarak gerçeği onaylama), bireye ve topluma üstün bir karakter ve kişilik kazandırır.

* **35:011** Burada sözü edilen kitap, dört protein molekülünün farklı kombinasyonlarda çifte heliks halinde dizilmesinden oluşan DNA olabilir mi? DNA'mızdaki bazı genlerin/ayetlerin ömrümüzü belirlemede önemli rolleri olduğunu yeni öğrendik.

* **35:014** İsa, Meryem, Muhammed, Ali gibi müslümanlar kendilerini putlaştıranları reddedeceklerdir.

35:20 Ne karanlıklar ile ışık.
35:21 Ne gölge ile sıcaklık.
35:22 Ne de diriler ile ölüler birdir. **ALLAH**, kim/kimi dilerse ona işittirir. Sen mezarlarda bulunanlara işittiremezsin.*
35:23 Sen ancak bir uyarıcısın.
35:24 Seni bir müjdeci ve uyarıcı olarak gerçekle gönderdik. Her toplum içinde mutlaka bir uyarıcı gelmiştir.
35:25 Seni yalanlıyorlarsa, senden öncekiler de yalanlamışlardı. Elçileri kendilerine apaçık belgeler, ilahiler ve aydınlatıcı kitaplar getirdiler.
35:26 Sonra ben de inkâr edenleri yakaladım. Beni inkâr da nasılmış!

Tanrı'nın Rengarenk Yaratıkları

35:27 **ALLAH**'ın gökten bir su indirdiğini görmedin mi? Onunla çeşitli renklerde ürünler çıkarırız. Hatta dağlarda bile beyaz, kırmızı, rengarenk veya kuzgun karası katmanlar vardır.*
35:28 Aynı şekilde, insanlar, hayvanlar, çiftlik hayvanları da çeşitli renklerdedir. Bundan dolayıdır ki kulları arasında **ALLAH**'ı gereği gibi sayanlar bilim adamlarıdır. **ALLAH** Üstündür, Bağışlayandır.
35:29 **ALLAH**'ın kitabını okuyanlar, namazı gözetenler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık yardım için verenler, tükenmeyen bir kazanç umarlar.
35:30 Çünkü onların ücretlerini tam verecek ve onlara olan lütfunu arttıracaktır. O Bağışlayandır, Takdir Edendir.

Kuran: Tüm Kitapların Tamamlayıcısı

35:31 Bu kitapta sana vahyettiklerimiz, kendisinden öncekileri doğrulayan gerçektir. **ALLAH** kullarından Haberdardır, Görendir.

---

* **35:022** Müşrikler mecazi anlamda ölülere benzetilirler. 6:122; 27:80; 30:50-52.
* **35:027** Ayetteki *kuzguni-siyah* ifadesini *siyah karga* olarak anlamıştım yıllar önce. Kafamda soru işaretleri bırakan o anlayışımı Mesaj'ın daha önceki baskılarında şöyle ifade etmiştim: "Kuran'ın muhatabı herkestir. Dağın eteğindeki bir çiftçi için yollar ve toprağın rengi oraya neyi ve nasıl ekeceği konusunda önemli bilgi verir. Öğrenim görmüş birisi için renkli yollar, değişik jeolojik katmanlara ve arkeolojik kalıntılara bir işarettir. Bir ressam için böyle bir manzara tuval üzerine konup duvara asılacak bir sanat eseridir. Bir madenci için ise toprağın rengi altın ile taş arasındaki fark kadar büyük bir öneme sahiptir. Bir başkası içinse dağın eteğine eğretice konan siyah karganın hikmeti en az diğerleri kadar önemlidir. 20:114." Beni bir zamanlar merakta bırakan hayali karga yerine simsiyah bir katman, muhtemelen petrol bırakıp uçtu!

35:32 Sonra kullarımızdan seçtiklerimizi kitaba varis kıldık. Onlardan kimi kendilerine zulmedenlerdir, kimi orta yolu tutar, kimi de **ALLAH**'ın izniyle iyi işlerde öncüdür. İşte büyük lütuf budur.

Gerçeği onaylayanlar

35:33 Sonsuzluğa dek süren bahçelere gireceklerdir. Orada altın bilezikler ve inciler takacaklardır, oradaki elbiseleri ise ipektendir.

35:34 Ve derler: "Endişelerimizi gideren **ALLAH**'a övgüler olsun. Rabbimiz gerçekten Bağışlayandır, Takdir Edendir."

35:35 "O ki lütfuyla bizi durulacak yurda yerleştirdi. Orada ne bir yorulma ne de bir bıkkınlık duyarız."

İnkar Edenler

35:36 İnkar edenler için cehennem ateşi vardır. Ne ölmelerine izin verilir, ne de onlardan cehennem cezası hafifletilir. Nankörleri böyle cezalandırırız.

35:37 Orada, "Rabbimiz, bizi çıkar da yapmış olduğumuzdan farklı işler yapalım" diye feryat ederler. Öğüt alabilecek bir kişinin öğüt alabileceği kadar uzun bir süre sizi yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmişti. Öyleyse tadın. Zalimlerin yardımcısı yoktur.

35:38 **ALLAH** göklerin ve yerin geleceğini ve gizemlerini bilendir. O, göğüslerin gizlediğini Bilendir.

Kazananlar ve Kaybedenler

35:39 O ki sizi yeryüzünde yöneticiler kıldı. Kim inkâr ederse kendi zararına inkâr etmiştir. İnkarcıların inkârı, Rab'leri katında nefretten başka bir şey arttırmaz. İnkarcıların inkârı kayıptan başka bir şey artırmaz.

35:40 De ki: "**ALLAH**'ın dışında çağırdığınız ortaklarınızı düşündünüz mü; onlar yeryüzünde neyi yaratmışlar bana gösterin?" Yoksa onların gökte bir ortaklıkları mı var? Veya onlara bir kitap verdik de ondaki bir delile mi dayanıyorlar? Doğrusu, zalimler birbirlerine ancak aldatıcı sözler verirler.

35:41 **ALLAH**, gökleri ve yeri kaos içine girmekten alıkoymaktadır. Kaosa girseler O'ndan başka kim onu engelleyebilir? O Şefkatlidir, Bağışlayandır.

Elçilerin Döneminde Yaşamak İsteyenler Kendilerine Gönderilen Elçiye Karşı Çıkıyorlar

35:42 Kendilerine bir uyarıcı gelse, tüm topluluklardan daha doğru yolda olacaklarına dair var güçleriyle **ALLAH**'a yemin ettiler.

Kendilerine bir elçi geldiğinde, bu durum, onların ancak nefretini artırdı.

Biricik Sünnet Allah'ın Sünnetidir

35:43 Yeryüzünde büyüklendiler, kötülük planladılar. Halbuki kötü plan sahibine geri teper. Geçmişlere uygulanan sünnet(yasa)den başkasını mı bekliyorlar? **ALLAH**'ın sünnetinde bir değişiklik göremezsin; **ALLAH**'ın sünnetinde bir sapma göremezsin.*

35:44 Kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmak için yeryüzünü dolaşmadılar mı? Onlar kendilerinden daha güçlüydüler. Göklerde ve yerde hiçbir şey **ALLAH**'ı aciz bırakamaz. O, Bilendir, Güçlüdür.

35:45 **ALLAH** insanları yaptıkları yüzünden cezalandırsaydı yeryüzünde hiçbir yaratık bırakmazdı. Fakat, onları belli bir süreye kadar ertelemektedir. Ne zaman ki süreleri biter, işte o zaman **ALLAH** kullarının (hesabını) görür.

* **35:043** Tanrı'nın *Sünnet*ine karşı Muhammed peygamberin *Sünnet*ini uyduranlar bu ayete muhataptırlar. Bak 33:38.

Otuzaltı

Y.S. / YASİN

36:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
36:1 Y10S60*
36:2 Bilge Kuran'a and olsun.
36:3 Sen elbette elçilerden birisin.
36:4 Dosdoğru bir yol üzerinde.
36:5 Bu, Üstün ve Rahim olanın indirdiği bir vahiydir.
36:6 Ataları uyarılmadığından tümüyle habersiz kalmış bir toplumu uyarman için…
36:7 Çoklarının gerçeği onaylamayacağına dair söz gerçekleşmiştir.
36:8 Boyunlarına, çenelerine kadar varan prangalar taktık da kafaları yukarıya dikilmiştir.
36:9 Önlerinden bir set ve arkalarından bir set çekerek onları perdeledik; artık göremezler.
36:10 Onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir; gerçeği onaylamazlar.*
36:11 Sen ancak, mesaja uyan ve yalnız başına iken Rahman'a karşı saygılı olan bir kimseyi uyarabilirsin. Onu bağışlanma ve bol bir ödülle müjdele.
36:12 Ölüleri biz, evet biz diriltiriz, onların yaptıklarını ve (ölümlerinden sonraki) sonuçlarını yazarız. Biz her şeyi apaçık bir kitapta saymışızdır.

Elçileri Reddetmek: Kronik Bir Tepki

36:13 Onlara, bir kent halkının kendilerine gelen elçilere gösterdiği tavrın örneğini ver.
36:14 Onlara iki elçi göndermiştik, ikisini de yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü biriyle desteklemiştik. "Biz size gönderilen elçileriz" demişlerdi.
36:15 Dediler ki, "Siz de bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Rahman ise hiçbir şey indirmemiştir. Siz yalan söylüyorsunuz."

---

* **36:001** Bak 2:1; 74:30.
* **36:010** Bak 57:22-23.

36:16 Dediler ki, "Rabbimiz bilir ki biz size gönderildik."
36:17 "Bizim görevimiz, açıkça duyurmaktan ibarettir."
36:18 Dediler ki, "Sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Eğer son vermezseniz sizi taşlarız/kovarız ve bizden size acı bir ceza dokunacaktır."
36:19 Dediler ki, "Uğursuzluğunuz sizden kaynaklanmaktadır. Size uyarıda bulunulduğu için mi? Siz gerçekten sınırı aşan bir topluluksunuz."
36:20 Kentin en uzak yakasından bir adam koşarak, "Ey halkım" dedi, "Elçilere uyun."
36:21 "Sizden bir ücret istemeyenlere uyun. Onlar doğru yoldadır."
36:22 "Beni yaratana ne diye hizmet etmeyeyim? Siz de O'na döneceksiniz."
36:23 "O'nun dışında tanrılar mı edineyim? Eğer Rahman bana zarar vermek dilese, ne onların şefaati bana bir yarar sağlayabilir ne de beni kurtarabilirler."
36:24 "O zaman tümüyle sapıtmış olurum."
36:25 "Ben sizin Rabbinizi onayladım; lütfen beni dinleyin."

Gerçeği onaylayanların Ölümü: Doğrudan Bahçeye Giriş

36:26 (Ölüm anında) Kendisine, "Bahçeye gir" denir. "Keşke benim halkım bir bilseydi…"
36:27 "Rabbimin beni bağışladığını ve beni ağırladığını…"
36:28 Ondan sonra biz, halkının üzerine gökten bir ordu indirmedik; indirmeye gerek duymadık.
36:29 Sadece bir patlama… Hemen donakaldılar.

Elçileri Alaya Alma: İnsanlığın Trajedisi

36:30 Halkın durumu pek yazık. Kendilerine her ne zaman bir elçi gelse onunla alay ederlerdi.
36:31 Kendilerinden önce nice nesilleri yok ettiğimizi ve onların bir daha kendilerine dönmediklerini görmezler mi?
36:32 Hepsi toplanıp huzurumuza getirileceklerdir.

Tanrı'nın İşaretleri

36:33 Ölü toprak onlar için bir ayettir: Onu diriltiriz ve oradan taneler çıkarırız da ondan yerler.
36:34 Orada hurma ağaçları ve üzümlerden oluşan bağ ve bahçeler yetiştirdik ve pınarlar fışkırttık.
36:35 Ki onun ürünlerinden ve elleriyle yetiştirdiklerinden yesinler. Şükretmeyecekler mi?

36:36 Yerin bitirdiklerinden, kendi cinslerinden ve daha bilmedikleri nice şeylerden türlü çiftleri yaratan pek yücedir.
36:37 Gece de onlar için bir ayettir: Ondan gündüzü soyarız da onlar karanlıkta kalırlar.
36:38 Güneş belirlenmiş olan rotasında akıp gitmektedir. Bu Üstün ve Bilgin olanın kurduğu bir düzendir.
36:39 Aya da çeşitli evreler belirledik. Nitekim eski ve eğri bir hurma dalı gibi döner.
36:40 Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece, gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzmektedir.*

İlk Geminin İcadı

36:41 Onlar için bir başka ayet de insan soyunu yüklü gemide taşımamızdır.
36:42 Aynı şekilde, onlar için buna benzer (başka) ulaşım araçları da yarattık.
36:43 Dileseydik onları boğardık; ne bir çığlıklarına yetişen olurdu, ne de kurtulabilirlerdi.
36:44 Bunun yerine, bizden bir merhamet görürler ve belli bir süreye kadar yaşatılırlar.
36:45 Kendilerine, "Geçmişinizden ibret alıp geleceğiniz için sakının ki merhamet edilesiniz" denilmişti.
36:46 Rab'lerinin ayetlerinden bir ayet kendilerine geldiğinde, ondan yüz çevirmeyi adet edinmişlerdi.
36:47 Kendilerine, "**ALLAH**'ın size verdiği rızıklardan verin" denildiğinde, inkâr edenler gerçeği onaylayanlara, "**ALLAH**'ın, dilediği taktirde besleyebileceği kimseleri mi besleyelim? Siz gerçekten iyice sapıtmışsınız" derler.
36:48 Aynı zamanda, "Doğru sözlü iseniz o söz ne zaman gerçekleşecek?" diye meydan okurlar.
36:49 Çekişip dururlarken kendilerini yakalayacak bir tek patlamayı beklemektedirler.
36:50 Ne bir vasiyet bırakmaya vakit bulurlar ne de ailelerine dönebilirler.

---

* **36:040** Güneşin, ayın ve dünyanın yörüngelerindeki hareketlerinden söz eden bu ayetteki "küllün fi felekin (her biri bir yörüngede)" ifadesini oluşturan harfler (K, L, F, Y, F, L, K), tersinden okunduğu zaman da değişmeyen bu simetrik yapısıyla, gök cisimlerinin dairesel/elipsoid yörüngelerini sembolize ediyor. Aynı ifade 21:33 ayetinde de geçer. Kuran ilginç detaylarla doludur (72:1). Bak 4:82.

36:51 Boruya üflenince, onlar mezarlarından kalkıp Rab'lerine koşacaklar.
36:52 "Vay halimize" derler, "Yattığımız yerden bizi kim kaldırdı? Bu, Rahman'ın söz verdiği şeydi. Demek elçiler doğru söylemişti."
36:53 Sadece bir patlama… Hemen huzurumuza toplanıp getirilirler.
36:54 Bugün hiç kimseye en ufak bir haksızlık edilmez ve yaptığınızın karşılığından başkasını da görmezsiniz.
36:55 Bahçe halkı o gün zevk ve eğlence ile meşguldürler.
36:56 Eşleriyle birlikte gölgeliklerde, koltuklara yaslanmışlardır.
36:57 Onlar için meyveler ve istedikleri her şey vardır.
36:58 Rahim olan Rab'den söz olarak "selam" vardır.
36:59 Ey suçlular, siz bugün ayrılın.
36:60 Ey Adem'in çocukları, sapkına hizmet etmeyeceğinize dair sizden söz almamış mıydım? O sizin açık düşmanınızdır.
36:61 Bana hizmet edin. Bu en doğru yoldur.
36:62 Buna rağmen o, sizden birçok nesilleri saptırdı. Hiç aklınızı kullanmaz mıydınız?
36:63 İşte, size söz verilen cehennem budur!
36:64 İnkarınızın bir sonucu olarak orada yanınız.
36:65 O gün ağızlarına mühür vururuz da, bizimle elleri konuşur ve yapmış olduklarına da ayakları tanıklık eder.
36:66 Dilesek gözlerini büsbütün kör ederdik. Yolu bulmaya çalıştıklarında göremezlerdi.
36:67 Dilesek onları oldukları yerde dondurur ne ileri gidebilir ne de geri dönebilirlerdi.
36:68 Kime çok ömür verirsek, yaratılışını tersine çeviririz. Anlamaz mısınız?

Kuran Ölüler Üzerine Okunmak İçin Gönderilmedi

36:69 Ona şiir öğretmiş değiliz, zaten ona uygun düşmez. Bu, ancak bir mesaj ve apaçık bir Kuran'dır.
36:70 Dirileri uyarır ve inkârcıları açığa çıkarır.*
36:71 Görmezler mi, kendi ellerimizle onlar için çiftlik hayvanlarını yarattık da onlara sahip olmaktadırlar?

---

* **36:070** Kuran'ın dirileri uyarmak için indirilmiş olduğunu bildiren biricik ayetin yer aldığı Ya Sin suresinin, özellikle ölülere okunan bir sure olarak tanınması gariptir. Uydurma *Hadis*leri izleyen "diriler", Tanrı'nın inadına, bu ayetleri işitmeyen ölülere okumaktadırlar. Anlamadıkları ve inanmadıkları bir kitabı, kendilerini işitmeyen ölülere okuyanlar dünyanın en anlamsız işini yaptıkları gibi bundan para bile kazanabilmektedirler! Bu, Guinness rekorlar kitabına "dünyanın en garip işleri" arasında listeye girmeli.

36:72 Onları kendilerine boyun eğdirdik; bir kısmına binmekte bir kısmından da yemektedirler.
36:73 Ve onlar için onlarda başka yararlar ve içecekler vardır. Şükretmeyecekler mi?

Güçsüz Putlar

36:74 **ALLAH**'tan başka tanrılar edindiler. Belki kendilerine yardım ederler diye.
36:75 Oysa onlara yardım edemezler; hatta tam tersine kendileri onları korumak için nöbet bekleyen askerlerdir.
36:76 Sözleri seni üzmesin. Gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi çok iyi biliriz.
36:77 İnsan, kendisini bir damlacıktan yarattığımızı görmez mi ki bize karşı apaçık bir düşman kesilir?
36:78 Ve yaradılışını unutarak bize örnekli bir soru yöneltti: "Çürüdükten sonra kemikleri kim diriltecek?"

Yanma: Her Zaman Tanık Olduğumuz Bir Diriliş Olayı

36:79 De ki: "Kim onları ilk kez yarattıysa onları yine O diriltecek. O her türlü yaratmayı bilendir."*
36:80 O ki, size yeşil (klorofilli) ağaçtan ateş çıkarandır. Nitekim onu yakıyorsunuz.
36:81 Gökleri ve yeri yaratan onların benzerini yaratmaya güç yetiremez mi? Gerçekten O, Yaratandır, Bilendir.
36:82 Bir şeyi dilediği zaman, ona sadece "Ol!" der ve o da hemen oluverir.*
36:83 Her şeyin yönetimini elinde bulunduran çok yücedir ve siz de O'na döndürüleceksiniz.

---

* **36:079-**80 Her türlü yaratmayı bilen Tanrı, enerjinin fotosentez yoluyla yeşil bitkilerde depolanması; yıllar ve hatta yüzyıllar sonra, odun, kömür veya petrol olarak yanma olayı ile adeta dirilmesi olayını bir diriliş örneği olarak vermektedir. Bak 4:82.
* **36:082** Evrenin yaratılışı böyle bir emir sonucu aniden olmuştur. Bak 21:30.

Otuzyedi

DİZENLER / SAFFAT

37:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
37:1 And olsun sıralar halinde dizenlere,
37:2 İtekleyip sürenlere,
37:3 Ve mesajı okuyanlara…
37:4 Ki sizin Tanrınız birdir.
37:5 Göklerin, yerin ve her ikisinin arasında bulunanların Rabbidir, doğuların Rabbidir.
37:6 Biz en aşağıdaki göğü gezegenler ile süsleyip,
37:7 Her türlü inatçı sapkına karşı bir koruma yaptık.
37:8 Yüce topluluğu dinleyemezler; her yandan atılırlar.
37:9 Kovulurlar; sürekli bir azabı haketmişlerdir.
37:10 Bir söz kapan olursa, onu, delici bir ışın izler.
37:11 Sor onlara, "Yaratılış bakımından onlar mı daha çetin, yoksa bizim yarattıklarımız mı?" Onları yapışkan bir balçıktan yarattık.
37:12 Sen hayranlık duyarken onlar alay ediyorlar.
37:13 Kendilerine hatırlatıldığında öğüt almıyorlar.
37:14 Bir delil gördüklerinde onu aşağılıyorlar.
37:15 Derler, "Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir."
37:16 "Ölüp, toprak ve kemik olduktan sonra mı, biz mi diriltilecekmişiz?"
37:17 "Hatta bizden önceki atalarımız da mı?"
37:18 De ki: "Evet, hem de horlanarak."
37:19 O, bir tek dokunmadır. O zaman (kalkıp) bakınırlar.
37:20 "Vay halimize!" derler, "Bu Yargı Günüdür."
37:21 Bu, sizin yalanlamış olduğunuz karar günüdür.
37:22 Zalimleri toplayın. Eşlerini ve,
37:23 **ALLAH**'tan başka hizmet ettiklerini… Onlara cehennemin yolunu gösterin.
37:24 Ve durdurun onları; sorguya çekileceklerdir.
37:25 "Neden birbirinize yardım etmiyorsunuz?"
37:26 Hayır, o gün tümüyle teslim olmuşlardır.

Liderler İle İzleyicilerinin Karşılıklı Suçlamaları

37:27 Dönüp birbirlerini sorgularlar.
37:28 "Siz bize sağ yanımızdan yaklaşıyordunuz" derler.*
37:29 Derler ki, "Aslında siz onaylamış kimseler değildiniz."
37:30 "Bizim sizin üzerinizde herhangi bir gücümüz yoktu. Aksine siz azmış bir topluluktunuz."
37:31 "Rabbimizin hakkımızdaki sözü gerçekleşti, artık tadacağız."
37:32 "Biz azmıştık. Sizi de azdırdık."
37:33 Böylece, o gün onlar azapta ortaktırlar.
37:34 Biz suçlulara böyle yaparız.

Müşrikler Sadece Tanrı'nın Anılmasından Rahatsız Olurlar

37:35 Kendilerine "La ilahe illa **ALLAH**" denildiğinde büyükleniyorlardı.
37:36 "Tanrılarımızı deli bir şair için mi terkedeceğiz?" diyorlardı.
37:37 Doğrusu, o, gerçeği getirmiş ve elçileri doğrulamıştır.
37:38 Siz elbette acı azabı tadacaksınız.
37:39 Sadece yapmış olduklarınızın karşılığını görüyorsunuz.
37:40 Kendilerini sadece **ALLAH**'a adamış kulları hariç.
37:41 Onlar bilinen bir rızkı haketmişlerdir.
37:42 Meyvelerle ağırlanacaklardır.
37:43 Nimet bahçelerinde.
37:44 Karşılıklı koltuklar üzerinde.
37:45 Onlara pınarlardan doldurulmuş kadehler sunulur.
37:46 Durudur, içenlere zevk ve lezzet verir.
37:47 Onda ne başağrısı ne de sarhoşluk vardır.
37:48 Yanlarında da, gözlerinin içine bakan güzel eşler…
37:49 Korunmuş yumurtalar gibidirler.

Bahçe Halkı Cehennem Halkını Ziyaret Ediyor

37:50 Birbirlerine dönüp soruşurlar.
37:51 İçlerinden biri der ki, "Benim bir arkadaşım vardı."
37:52 "Şöyle konuşurdu, 'Sen de doğruluyor musun?' "
37:53 " 'Biz toprak ve kemik olduktan sonra mı, biz mi dirileceğiz?' "
37:54 (Yanındakilere,) "Bakar mısınız?" der.
37:55 Baktığında, onu cehennemin ortasında bulur.
37:56 "**ALLAH**'a andolsun, az kalsın sen beni de mahvedecektin" der.
37:57 "Rabbimin nimeti olmasaydı, ben de şimdi seninle birlikte olurdum."
37:58 "(Sana göre), biz öldüğümüzde"
37:59 "İlk ölüm hariç, cezalandırılmayacaktık hani?"

37:60 İşte büyük zafer budur.
37:61 Çalışanlar bunun için çalışmalı.

Ateşin İçinde Biten Ağaç

37:62 Bu mu daha iyi bir duraktır, yoksa zakkum ağacı mı?
37:63 Biz onu zalimler için bir test kıldık.
37:64 O, cehennemin dibinden çıkan bir ağaçtır.*
37:65 Tomurcukları sapkınların başı gibidir.
37:66 Onlar ondan yiyerek karınlarını doyuracaklar.
37:67 Bunun üstüne onlar için cehennemi bir kokteyl vardır.
37:68 Sonra dönüşleri yine cehennemedir.

Atalarını Körükörüne İzlediler

37:69 Onlar, atalarını sapık kimseler olarak bulmuşlardı.
37:70 Ve onların izlerini körükörüne izliyorlardı.
37:71 Kendilerinden önce de niceleri aynı şekilde sapmıştı.
37:72 İçlerinden uyarıcılar göndermiştik.
37:73 Uyarılanların sonunun nasıl olduğuna bir bak.
37:74 Kendilerini sadece **ALLAH**'a adayan kulları hariç.

Nuh

37:75 Nuh bize seslenmişti de ne güzel karşılık vermiştik.
37:76 Onu ve ailesini o büyük felaketten kurtarmıştık.
37:77 Onun soyunu ise yaşattık.
37:78 Ve biz onu daha sonrakiler için bıraktık.
37:79 Tarih boyunca Nuh'a selam.
37:80 Biz güzel davrananları işte böyle ödüllendiririz.
37:81 O, bizim gerçeği onaylayan kullarımızdandı.
37:82 Sonra diğerlerini boğduk.

İbrahim

37:83 İbrahim onun bir kolundan idi.
37:84 Rabbine tertemiz bir kalp ile gelmişti.
37:85 Babasına ve halkına, "Neye hizmet ediyorsunuz?" demişti.
37:86 "**ALLAH**'ın dışında, uyduruk tanrılar mı istiyorsunuz?"
37:87 "Evrenlerin Rabbini ne zannediyorsunuz?"
37:88 Yıldızlara bir göz attı.*
37:89 "Bıktım, yoruldum artık" dedi.
37:90 Onlar da onu bırakıp gittiler.
37:91 Sonra, tanrılarına yöneldi ve "Yemez misiniz?" dedi.

---

* **37:064** Bak 17:60.
* **37:088-**89 İbrahim'in halkı yıldızlara ve putlara tapıyordu. (6:76-78)

37:92 “Neyiniz var, neden konuşmuyorsunuz?“
37:93 Ve üzerlerine yürüyüp tüm gücüyle vurdu.
37:94 Hemen ona doğru koşuştular.
37:95 Dedi ki, “Yonttuğunuz şeylere mi hizmet ediyorsunuz?.”
37:96 “**ALLAH**, sizi de ve yaptığınız şeyleri de yaratandır.”
37:97 Dediler ki, “Onun için bir yapı kurun ve onu ateşe atın.”
37:98 Onun için bir plan düşündüler, fakat biz onları altettik.
37:99 Dedi ki, “Ben Rabbime gidiyorum; O bana yol gösterir.”
37:100 “Rabbim, bana erdemli birini bağışla.”
37:101 Biz de ona yumuşak huylu bir erkek çocuk bağışladık.
37:102 Onunla birlikte çalışma çağına varınca, “Oğlum“ dedi, “Rüyamda seni boğazlamam gerektiğini görüyorum. Ne düşünüyorsun?“ “Babacığım“ dedi, “Sana emredileni uygula. **ALLAH** dilerse beni sabırlı bulacaksın.”
37:103 Böylece ikisi de teslim oldu ve onu alnı üzerine yıktı.
37:104 Kendisine, “İbrahim!“ diye seslendik,
37:105 “Sen rüyanı uyguladın.” İyileri böyle ödüllendiririz.*
37:106 Gerçekten bu apaçık bir sınavdı.
37:107 Ve biz ona fidye olarak büyük bir kurban verdik.
37:108 Sonrakiler için onun tarihini koruduk.
37:109 İbrahim’e selam olsun.
37:110 Biz iyi davrananları böyle ödüllendiririz.
37:111 O, bizim gerçeği onaylayan kullarımızdandı.
37:112 Ona İshak’ı müjdeledik, erdemlilerden bir peygamber olarak.
37:113 Ona da İshak’a da lütufta bulunduk. Kuşkusuz, ikisinin de soyundan hem iyi davrananlar var, hem kendisine zulmedenler.

Musa ve Harun

37:114 Biz Musa’ya ve Harun’a iyilikte bulunmuştuk.
37:115 İkisini ve halklarını o büyük felaketten kurtardık.
37:116 Onlara yardım ettik de üstün geldiler.
37:117 Ve o ikisine apaçık anlaşılan kitabı verdik.
37:118 Her ikisini doğru yola ilettik.
37:119 O ikisinin tarihini sonrakiler için koruduk.
37:120 Musa’ya ve Harun’a selam (barış) olsun.
37:121 Biz, iyi davrananları işte böyle ödüllendiririz.
37:122 O ikisi bizim gerçeği onaylayan kullarımızdandı.

---

* **37:105-**107 İbrahim rüyasını Tanrı’nın emri sanınca tüm içtenliğiyle, canından çok sevdiği oğlunu kurban etmeye karar verdi. Bu, Tanrı’nın bir emri olamazdı. Tanrı ona bir hayvan göndererek onu rüyasını gerçekleştirmekten kurtardı.

İlyas

37:123 İlyas elçilerden biriydi.
37:124 Halkına, "Erdemli olmayacak mısınız?" dedi.
37:125 En güzel Yaratanı bırakıp Ba'le mi hizmet edersiniz?
37:126 **ALLAH** sizin ve geçmişteki atalarınızın Rabbidir.
37:127 Onu yalanladılar; onlar hesaba çekileceklerdir.
37:128 Kendilerini sadece **ALLAH**'a adayan kulları hariç.
37:129 Sonrakiler için onun tarihini koruduk.
37:130 İlyas ailesine selam olsun.
37:131 İyi davrananları biz böyle ödüllendiririz.
37:132 O bizim gerçeği onaylayan kullarımızdandı.

Lut

37:133 Lut da elçilerden biriydi.
37:134 Onu ve ailesini topluca kurtardık.
37:135 Ancak geride kalan yaşlı kadın hariç.
37:136 Sonra diğerlerini yok ettik.
37:137 Siz yıkıntılarının yanından geçiyorsunuz; sabahleyin,
37:138 Ve geceleyin. Aklınızı kullanmaz mısınız?

Yunus

37:139 Yunus da elçilerden biriydi.
37:140 Dolu bir gemiye kaçmıştı.
37:141 Karşı çıktı ve kayanlardan oldu.
37:142 Balık onu yuttu, bundan o sorumluydu.
37:143 (Tanrı'yı) anıp düşünmeseydi,
37:144 Diriliş Gününe kadar onun karnında kalacaktı.
37:145 Onu çöl gibi bir sahile attık, yorgun ve bitkin…
37:146 Ve onun için orada geniş yapraklı ağaç yetiştirdik.
37:147 Biz onu yüz bin veya daha çok kişiye gönderdik.
37:148 Onayladılar, biz de onları bir süreye kadar geçindirdik.
37:149 Sor onlara, kızları senin Rabbine, erkekleri kendilerine mi ayırıyorlar?"
37:150 Yoksa melekleri, onların gözü önünde dişi olarak mı yarattık?
37:151 Aslında onlar uydurdukları yüzünden diyorlar ki:
37:152 "**ALLAH** doğurdu." Onlar yalancıdırlar.
37:153 Kızları erkeklere mi tercih etti?
37:154 Size ne oldu, nasıl karar veriyorsunuz?
37:155 Öğüt almaz mısınız?
37:156 Yoksa apaçık bir delile mi sahipsiniz?
37:157 Doğruysanız kitabınızı getirin.

37:158 Hatta O'nunla cinler arasında bir akrabalık uydurdular. Halbuki cinler sorguya çekileceklerini bilirler.
37:159 **ALLAH** onların yakıştırmalarından çok Yücedir.
37:160 Kendilerini sadece **ALLAH**'a adayan kulları hariç.
37:161 Siz ve hizmet etmekte olduklarınız,
37:162 O'na karşı kimseyi saptıramazsınız.
37:163 Ancak cehennemde yanacaklar hariç.

Denetçiler

37:164 Her birimizin belli bir görevi vardır.
37:165 Biz, (O'nun emrinde) sıra sıra dizenleriz,
37:166 Biz, anıp yüceltenleriz.

Ataları İzleyenler ve Elçiler

37:167 Diyorlardı ki,
37:168 "Yanımızda öncekilerden bir uyarı bulunsaydı"
37:169 "Kendimizi **ALLAH**'a adar, sadece O'na kul olurduk."
37:170 Böylece onu inkâr ettiler; ileride bilecekler.
37:171 Elçilikle görevli kullarımız için söz verilmiştir.
37:172 Onlar elbette zafere ulaşacaklar.
37:173 Bizim ordumuz kesinlikle üstün gelecektir.
37:174 Öyleyse bir süre için onlara aldırış etme.
37:175 Onları seyret; onlar da görecekler.
37:176 Azabımıza mı meydan okuyorlar?
37:177 Yurtlarına inince uyarılanların sabahı ne kötü olur!
37:178 Bir süreye kadar onlara aldırış etme.
37:179 Onları gözle; onlar da görecekler.
37:180 Üstünlük ve onurun sahibi olan Rabbin, onların nitelemelerinden çok yücedir.
37:181 Gönderilmiş elçilere selam olsun.
37:182 Evrenlerin Rabbi olan **ALLAH**'a övgüler olsun.

Otuzsekiz

SS / SAD

38:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
38:1 **S**90; mesajı içeren bu Kuran'a andolsun.*
38:2 Doğrusu, inkâr edenler kibir ve ayrılık içindedir.
38:3 Onlardan önce nice nesilleri yok ettik. Feryat ettiler, ancak artık kurtuluş zamanı değildi.
38:4 Onlara, kendilerinden bir uyarıcının gelmesini yadırgadılar. İnkarcılar, "Bu pek yalancı bir büyücüdür" dediler,
38:5 "Tanrıları tek tanrı mı yaptı? Bu, gerçekten çok tuhaf!"
38:6 Onların liderleri öne fırladılar, "Yürüyün, tanrılarınıza bağlı kalın. Sizden istenen sadece budur."
38:7 "Son dinde böylesini işitmedik. Bu bir uydurmadır."
38:8 "Mesaj, neden aramızdan ona indirildi?" Aslında, onlar mesajımdan kuşku içindedirler. Hayır, onlar azabı henüz tatmadılar.*
38:9 Yoksa Üstün olan ve Bahşeden Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mıdır?*
38:10 Yoksa göklerin, yerin ve aralarındakilerin yönetimi onlara mı aittir? Bırak, kendi kendilerini yüceltsinler.
38:11 Aksine onlar parti parti yenilgiye uğramış bir ordudur.
38:12 Onlardan önce Nuh halkı, Ad ve saltanat sahibi Firavun da yalanlamıştı.
38:13 Semud, Lut halkı ve Orman halkı da… Onlar partilerdi.
38:14 Hepsi de elçileri yalanladılar ve cezamı hakettiler.
38:15 Bunlar, onması olmayan bir tek patlama bekliyorlar.
38:16 Ve "Rabbimiz, Hesap Gününden önce acele olarak payımızı ver" diye meydan okudular.

---

* **38:001** SS harfinin anlamı için bak 2:1; 74:30.
* **38:008** Kuran'ın bir ismi de Mesaj(Zikir)dır. Burada sözü edilen mesaj, hem Kuran'a ve hem de ilk ayette bildirildiği gibi Kuran'ın içerdiği bir mesaja da işaret ediyor. Bir başka deyişle, Mesaj, bu çağın insanına yeni bir mesaj içermektedir. Kuran, mesaj içinde mesaj, nur içinde nurdur (24:35). Kuran, kendi içinde kodlanmış bir başka kitap içeriyor olabilir mi? Ayrıca Mesajın niteliği için bak 74:30-35.

Davud'un Adalet Konusundaki Duyarlılığı

38:17 Onların sözlerine karşı sabırlı ol, becerikli bir kulumuz olan Davud'u anımsa; o (Tanrı'ya) sürekli itaat ederdi.
38:18 Dağları onun emrine vermiştik; onunla birlikte akşamleyin ve tan doğumu (Tanrı'yı) yüceltirlerdi.
38:19 Kuşlar da toplanmıştı; hepsi onun buyruğunu izlerdi.
38:20 Yönetimini güçlendirdik; ona bilgelik ve çok iyi bir yargılama gücü verdik.
38:21 Davacıların haberi sana ulaştı mı? Hani mabedine tırmanmışlardı.
38:22 Davud'un yanına girdiklerinde onlardan irkilmişti. "Korkma" demişlerdi, "Birbirinin hakkını çiğneyen iki davacı… Aramızda gerçeğe göre hüküm ver, haksızlık etme. Bize yolun ortasını göster."
38:23 "Bu benim kardeşimdir. Onun doksan dokuz koyunu, benim ise bir tek koyunum var. Böyle iken, "Onu da bana ver" dedi ve tartışmada bana üstün geldi.*
38:24 Dedi ki, "Senin koyununu kendi koyunlarına katmayı istemekle sana haksızlık etmiştir. Doğrusu, ortakçıların çoğu birbirinin hakkına el uzatır. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar bunun dışındadır, onlar ise sayıca ne kadar azdır!" Davud, kendisini sınadığımızı sanarak bağışlanma diledi, eğildi ve tövbe etti.*
38:25 Böylece onu bağışladık. Yanımızda onun yakınlığı ve güzel bir yeri vardır.
38:26 Ey Davud, biz seni yeryüzünde yönetici kıldık. Halkın arasında adaletle yargı ver, hevesine ve duygularına kapılma, sonra seni **ALLAH**'ın yolundan saptırır. **ALLAH**'ın yolundan sapanlara, Hesap Gününü unuttukları için çetin bir ceza vardır.
38:27 Göğü, yeri ve aralarındakileri boş yere yaratmadık. Bu inkâr edenlerin sanısıdır. Kendilerini ateşe soktukları için inkâr edenlere yazıklar olsun.
38:28 Gerçeği onaylayıp iyi davrananları, yeryüzünde bozgunculuk

---

* **38:023** Bak 74:30.

* **38:024** Bu örnekte, Davud peygamber, şikayetçi tarafı dinledikten sonra duygularına kapılarak karar veriyor. Diğer tarafı dinlememesi büyük bir hata idi. Adalet, tek tarafı dinleyerek gerçekleşmez. Şikayetçi, olayı tek taraflı aktarabilir veya olayla ilgili bazı önemli detayları gizleyebilir. Davaya sosyal adalet kaygısıyla yaklaşılsa bile durum değişmez. Şikayetçi taraf çok büyük bir araziye, bağ ve bahçelere sahipken, diğer tarafın tüm varlığı yüz koyundan ibaret olabilirdi.

yapanlar gibi mi tutacağız? Erdemlilere, yoldan çıkanlar gibi mi davranacağız?*

38:29 Sana indirdiğimiz bu kitap kutludur; ayetlerini incelesinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar.

Süleyman Mal ve Mülk İle Sınanıyor

38:30 Davud'a, Süleyman'ı verdik. İyi bir kuldu, (Tanrı'ya) sürekli yönelen biriydi.

38:31 Bir akşam, ona güzel koşu atları sunulmuştu.

38:32 Dedi ki, "Mal ve mülk sevgisi beni Rabbimi anmaktan alıkoydu. Ta ki, o (güneş) bir örtünün ardından kayboldu."*

38:33 "Onları bana geri getirin" dedi, (veda etmek için) bacaklarını ve boyunlarını okşadı.

38:34 Süleyman'ı böylece sınadık; onun hükümranlığına maddi zenginlik kattık; ancak o tümüyle (Tanrı'ya) yöneldi.

38:35 Dedi ki, "Rabbim beni bağışla. Bana, benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir yönetim ver. Sen Bahşedensin."

38:36 Bunun üzerine komutuyla hareket eden rüzgarı onun emrine verdik. Dilediği yere yağmur yağdırırdı.

38:37 Sapkınları da, yapı ustaları ve dalgıçlar olarak…

38:38 Ve zincirlerle birbirine bağlı bekleyen yedekleri de…

38:39 "Bu bizim bağışımızdır. İster ver, ister tut, tükenmez."

38:40 Onun bizim yanımızda yakınlığı ve güzel yeri vardı.

Eyyub, Hastalık ve Aile Sorunlarıyla Sınanıyor

38:41 Kulumuz Eyyub'u an: "Rabbim, sapkın bana bitkinlik ve acı dokundurdu" diye Rabbine seslenmişti.

38:42 "Ayağını yere vur. İşte yıkanacak ve içilecek soğuk bir kaynak."

38:43 Çoluk çocuğunu bir katıyla birlikte ona geri verdik. Bu, akıl sahiplerine bizden bir rahmet ve mesajdır.

38:44 "Şimdi eline bir değnek alıp yola çık. Yeminini bozma." Onu sabırlı bulduk. Ne iyi bir kul! Sürekli yönelirdi.

38:45 Kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u anımsa. Becerikli idiler, ileri görüşlü idiler.

---

* **38:028** Aldatmaların en kötüsü Tanrı adına veya iyi işler adına yapılanıdır. Din adamları ve politikacılar genellikle halkı kuşkulanmadıkları "sağ" yanlarından yakalayıp kandırırlar. Sağdan yanaşan sapkınlar, Tanrı adına bir sürü hurafe ve yalanı satarlar; "vatanperverlik", "milliyetçilik", resmi veya dini dogmalarla kutsanmış ifadelerle saldırganlığı, savaşı, ırkçılığı ve haksızlığı özendirirler.

* **38:032** Süleyman peygamberin, atlarıyla meşgul olurken akşam namazını kaçırdığı anlaşılıyor.

38:46 Salt ahireti düşündükleri için onları salt/dupduru kıldık.
38:47 Onlar bizim yanımızda iyilerden seçilmiş kimselerdi.
38:48 İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de anımsa; hepsi iyilerdendi.
38:49 Bu bir mesajdır: Erdemliler için güzel bir gelecek,
38:50 Ve kapıları kendilerine açılmış Adn bahçeleri vardır.
38:51 Orada konfor içinde bol meyve ve içecek isterler.
38:52 Yanlarında gözlerinin içine bakan yaşıtları vardır.
38:53 Hesap Günü için size söz verilen budur.
38:54 Bizim bu rızkımız tükenmez.
38:55 Bu böyledir; azgınlar ise kötü bir yeri hakederler.
38:56 Cehennemde yanarlar; ne kötü bir duraktır.
38:57 İşte onu tatsınlar: Kaynar su ve irin.
38:58 Bunlara benzer daha başkaları da vardır.
38:59 "Bunlar sizinle birlikte paldır küldür sürüklenen bir gruptur." (denilince, cehennemdeki liderler:) "Onlar hoş gelmediler. Onlar ateşte yanacaklar."
38:60 Onlar da derler ki, "Aslında siz hoş gelmediniz. Bizi bu duruma siz soktunuz; ne kötü bir son!"
38:61 "Rabbimiz, kim bizi bu duruma soktuysa onun cezasını ateşte ikiye katlayarak arttır" diye eklerler.

Sürpriz!

38:62 "Nasıl oluyor da kötü olarak saydığımız insanları göremiyoruz?"
38:63 "Onları aşağılayıp durduk. Yoksa onları gözlerimizden mi kaçırdık?"
38:64 Cehennem halkının birbiriyle çekişmesi bir gerçektir.
38:65 De ki: "Ben sadece bir uyarıcıyım. Tek ve Egemen olan **ALLAH**'tan başka bir tanrı yoktur."
38:66 Göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbi; Üstündür, Bağışlayandır.

Büyük Tartışma

38:67 De ki: "Bu, büyük bir haberdir."
38:68 "Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz."
38:69 "Onlar tartışırlarken Yüce Toplum'da neler olup bittiği hakkında bir bilgim yoktu."
38:70 "Apaçık bir uyarıcı olduğum için bana vahyediliyor."
38:71 Rabbin meleklere demişti ki, "Balçıktan bir insan yaratacağım."
38:72 "Onu düzenlediğim ve ona ruhumdan üflediğim zaman ona secdeye kapanın."

38:73 Tüm melekler ona secdeye kapandı;
38:74 Ancak İblis hariç. Büyüklük tasladı ve nankör oldu.
38:75 "Ey İblis, ellerimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Büyüklük mü tasladın? Yoksa baş mı kaldırdın?" dedi.
38:76 "Ben ondan daha üstünüm" dedi, "Beni ateşten yarattın, onu ise balçıktan yarattın."
38:77 "Çık oradan" dedi, "Sen kovuldun."
38:78 "Yargı Gününe kadar lanetimi hakettin."
38:79 Dedi ki, "Rabbim, dirilecekleri güne dek beni ertele."
38:80 Dedi ki, "Sana süre verilmiştir;"
38:81 "Bilinen vaktin gününe kadar."
38:82 Dedi ki, "Büyüklüğüne andolsun, tümünü azdıracağım."
38:83 "Ancak onlardan kendilerini sadece sana adayan kulların hariç."
38:84 Dedi ki, "Bu gerçektir ve ben sadece gerçeği söylerim:"
38:85 "Cehennemi seninle ve onlardan seni izleyenlerle topluca dolduracağım."
38:86 De ki: "Buna karşılık olarak sizden bir ücret istemiyorum. Ben bir sahtekâr değilim."
38:87 "Bu, tüm dünyaya bir mesajdır."
38:88 "Ve onun haberlerini bir süre sonra öğreneceksiniz."

Otuzdokuz

YIĞINLAR / ZÜMER

39:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
39:1 Kitabın indirilmesi, Üstün ve Bilge olan **ALLAH**'tandır.
39:2 Biz bu kitabı sana gerçekle indirdik, öyleyse **ALLAH**'a hizmet et; dinini sadece O'na has kılarak…*

Aracı Putlar: Yaygın Bir Mitoloji

39:3 Kesinlikle, din sadece **ALLAH**'a aittir. O'nun dışındakileri evliya (dostlar) olarak edinenler, "Onlar bizi **ALLAH**'a daha fazla yaklaştırsın diye biz onlara hizmet ediyoruz" (derler). Ayrılığa düştükleri bu konuda onların arasında **ALLAH** karar verecektir. **ALLAH** kuşkusuz, yalancıları ve nankörleri doğru yola iletmez.*
39:4 **ALLAH** bir çocuk dileseydi, yarattıklarının arasından dilediğini seçerdi. O çok yücedir. O, Tek ve Egemen olan **ALLAH**'tır.*
39:5 Gökleri ve yeri gerçek ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine yuvarlar ve gündüzü de gecenin üzerine yuvarlar. Güneşi ve ayı da emri altına sokmuş ve onların her biri belli bir süreye kadar akıp gitmektedir. Kesinlikle, O Üstündür, Bağışlayandır.*
39:6 Sizi bir tek kişiden yarattı, sonra ondan da eşini var etti. Size dört tür çiftlik hayvanı bağışladı (koyun, keçi, deve, sığır). Sizi annelerinizin karınlarında, üç karanlık içinde yaratılıştan yaratılışa geçirerek yaratmaktadır. Rabbiniz olan **ALLAH** işte budur. Egemenlik O'na aittir. O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl da çevriliyorsunuz?

---

* **39:002** Bak 39:11.

* **39:003** Mekke müşrikleri ile İslam dinini bir limited veya anonim şirketi dinine çeviren günümüz müşrikleri arasında pek bir fark yoktur. Peygamberin, evliyaların kendilerine şefaat edeceklerine inananlar, onları Tanrı'ya eş koşmaktadırlar; itiraf etmeseler bile (6:23). Ayrıca bak, 2:48.

* **39:005** Bu ayet, dünyanın yuvarlak olduğunu bildirmektedir. "Yuvarlıyor" kelimesinin Arapçası olan "yükevviru" kelimesi ile Türkçeye de geçen "küre" aynı kökten türemektedir. Kuran, vahyinden ancak yüzyıllar sonra öğrendiğimiz Birçok bilimsel gerçekle doludur. Bak 4:82.

39:7 İnkar ederseniz, **ALLAH**'ın size ihtiyacı yoktur. Fakat O, kullarının inkârcı olmasından hoşlanmaz. Şükrederseniz sizden hoşnut olur. Kimse kimsenin günah yükünü çekmez. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir ve yapmış olduklarınızı size haber verecektir. O, göğüslerin özünü bilir.

39:8 İnsana bir kötülük dokundu mu Rabbine yönelerek O'nu çağırır. Ona kendisinden bir iyilik verdi mi, daha önce kime yalvarmış olduğunu unutur ve O'nun yolundan saptırmak için **ALLAH**'a eşler koşmaya başlar. De ki: "İnkarınla biraz yaşa, sen ateş halkındansın."

39:9 Geceleyin secde ederek ve ayakta durarak düşünceye dalan, ahiretin bilincinde olan ve Rabbinin rahmetini uman birine ne dersiniz? De ki: "Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" Ancak akıl sahipleri öğüt alır.

39:10 De ki: "Ey gerçeği onaylayan kullar, Rabbinizi sayın. Bu dünya hayatında güzel davrananlara güzellik vardır. **ALLAH**'ın yeri geniştir. Gerçek uğrunda direnenlerin ücreti hesapsız olarak verilecektir."

YALNIZ O

39:11 De ki: "Dini yalnız **ALLAH**'a has kılarak O'na hizmet etmekle emredildim."*

39:12 "Ve en ileri derecede Müslüman olmam emredildi."

39:13 De ki: "Rabbime karşı gelirsem Büyük Günün azabından korkarım."

39:14 De ki: "Dinimi yalnız **ALLAH**'a has kılarak O'na hizmet ediyorum."

39:15 "Siz de O'nun dışında dilediğinize hizmet ediniz." De ki: "Asıl kaybedenler, ahiret gününde kendilerine ve ailelerine kaybettirenlerdir." Apaçık kayıp budur.

39:16 Onların üstünde de altlarında da kat kat ateş vardır. **ALLAH** kullarını böylece uyarır. Kullarım, beni sayın.

39:17 Kim Tağut'a (azgına/küstaha) hizmet etmekten kaçınır ve **ALLAH**'a yönelirse onlar için müjde vardır. Kullarımı müjdele.

---

* **39:011-**14 İslam dininin biricik kaynağı olan Kuran'ı terkeden Müslümanlar, dini Yalnız Tanrı'ya özgüleyeceklerine, onu, tanrı + peygamber + sahabe + tabiin + mezhep müçtehitleri + mezhepte müçtehitler + eski alimler + ve daha sonra gelen alimciklerden ve şeyhlerden oluşan bir anonim şirketin ortaya koyduğu bir beşerî din haline dönüştürdüler. Bak 7:29; 16:52; 39:2,14; 40:14,65; 98:5

Farklı Görüşleri Dinlemekten Korkmayınız

39:18 Onlar ki sözü (kavl) dinlerler ve en güzeline uyarlar. Onlar, **ALLAH**'ın yol gösterdiği kimselerdir. Onlar akıl sahipleridir.*

39:19 Azap sözünü hakedenlere gelince, sen ateştekini kurtarabilir misin?

39:20 Ancak Rab'lerini sayanlar için üstüste kurulmuş köşkler vardır; altlarından ırmaklar akar. **ALLAH**'ın sözüdür. Kuşkusuz **ALLAH** sözünden caymaz.

39:21 Görmez misin ki **ALLAH** gökten bir su indirir ve onu yeryüzündeki kaynaklara geçirir ve sonra onunla çeşitli renklerde bitkiler çıkarır. Sonra o kurur ve onu sararmış görürsün. Sonra da onu çerçöpe çevirir. Bunda akıl sahipleri için öğüt vardır.

39:22 **ALLAH** kimin göğsünü İslam'a açarsa o Rabbinden bir ışık üzerindedir. **ALLAH**'ın mesajına karşı kalpleri katılaşanların vay haline. Onlar açık bir sapıklıktadır.

En Güzel Hadis (Söz)

39:23 **ALLAH** en güzel hadisi, tutarlı ve ikişerli bir kitap halinde indirdi. Ondan dolayı Rab'lerini sayanların tüyleri ürperir. Sonra derileri ve kalpleri **ALLAH**'ın mesajına karşı yumuşar. Bu, **ALLAH**'ın yol göstermesidir; dilediğini/dileyeni ona ulaştırır. **ALLAH**'ın saptırdığı bir kimseye rehber bulunmaz.*

39:24 Diriliş Gününün azabından yüzünü koruyan kimse gibisi var mıdır? Zalimlere, "Kazandığınızın sonucunu tadın!" denir.

39:25 Onlardan öncekiler de yalanladılar ve ceza, onların beklemedikleri bir yerden gelmişti.

39:26 **ALLAH** onlara dünya hayatında rezilliği tattırdı. Ahiret cezası ise daha büyüktür. Bir bilselerdi.

---

* **39:018** Kuran'ı terkedenlerin Muhammed peygamberden sonra *Hadis*, *Sünnet*, *icma* diye adlandırdıkları kaynakları Kuran'a eş koşacaklarını bilen Tanrı, bu üç kelimeye, Tanrı ve Kuran için kullanılmaları dışında sürekli olarak olumsuz anlam yükler. Farklı sözleri dinlememizi öğütleyen bu ayet, ilginçtir ki, "*Hadis*" değil "kavl" kelimesi kullanmıştır. *Hadis*leri ortak koşanlara istismar edecekleri bir örnek vermemek için! Bak 33:38; 66:3.

* **39:023** Tutarlı diye çevirdiğimiz kelimenin orijinali "müteşabih" olup "benzer, çok anlamlı" demektir (3:7). Ancak, tüm Kuran için kullanıldığında bu kelime birbirine benzer, yani tutarlı ayetler anlamına gelir. Kuran'da bazı ayetler çok anlamlıdır (müteşabih) ve Kuran tüm ayetleri birbiriyle tutarlıdır (müteşabih). Müteşabih kelimesinin kendisinin de müteşabih olması ilginç bir güzellik katıyor.

* **39:023** Kuran'ın nasıl ikişerli (mesani) bir kitap olduğunu siz araştırıp inceleyiniz.

Kuran: Biricik Kaynak

39:27 Biz bu Kuran'da, insanlara, her türlü örneği verdik ki öğüt alsınlar.
39:28 Arapça, pürüzsüz bir Kuran, belki erdemli olurlar.*
39:29 **ALLAH**, çelişen ortaklara sahip bir adam ile bir tek kişiye bağlı olan adamın örneğini verir. Bu ikisinin durumu hiç eşit olur mu? Övgü **ALLAH**'adır. Ancak çokları bilmez.*

Hadis Uyduranlar

39:30 Sen öleceksin, onlar da ölecekler.
39:31 Sonra Diriliş Günü, Rabbinizin huzurunda duruşmaya çıkacaksınız.
39:32 **ALLAH**'a karşı yalan uydurandan ve kendisine gerçek geldiğinde onu yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Kafirler için cehennemde bir yer yok mu?

Kuran: Mutlak Gerçek

39:33 Gerçeği getiren ve onu doğrulayana gelince, işte onlar erdemlilerdir.
39:34 Onlar için Rab'leri katında diledikleri her şey vardır. İyi davrananların ödülü böyledir.
39:35 Böylece **ALLAH** onların en kötü işlerini bağışlar ve yapmış olduklarının karşılığını da en güzel bir biçimde verir.

Derin Anlamlı Bir Soru

39:36 **ALLAH** kuluna yetmez mi? Seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. **ALLAH** kimi saptırırsa ona bir yol gösteren bulunmaz.
39:37 **ALLAH**'ın yol gösterdiğini de hiç kimse saptıramaz. **ALLAH** Üstün ve Öc Alan değil midir?

Allah'ın Varlığına İnandıkları Halde Cehenneme Gidecekler

39:38 Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, "**ALLAH**" diyecekler. De ki: "**ALLAH**'ın dışında hizmet ettiklerinize ne dersiniz? **ALLAH** benim için bir zarar dilese onlar O'nun zararını giderebilir mi? Yahut O benim için bir rahmet dilese onlar O'nun rahmetini tutabilir mi? De ki: "**ALLAH** bana yeter." Güvenenler O'na güvensinler.

---

* **39:028** Bak 43:3.
* **39:029** Sadece Allah'a kul olan bir kişiyle, evliya, sahabeler, mezhep imamları, müçtehitler, alimler, şeyhler, *Hadis* kitapları, mezhep kitapları gibi çelişen ortaklara tabi olan bir kişi bir olur mu?

39:39 De ki: "Ey halkım, bildiğinizi yapın, ben de yapacağım. İleride bileceksiniz:"
39:40 "Alçaltıcı azap kime geliyormuş ve sürekli azabı kim hak ediyormuş!"
39:41 Biz bu kitabı sana halk için gerçekle indirdik. Kim doğruyu bulursa kendisi içindir. Kim saparsa da kendisi aleyhine sapmış olur. Sen onların avukatı değilsin.

Nefs = Kişilik = Bilinç

39:42 **ALLAH** ölümü anında nefsi (bilinci) alır; ölmeyenleri de uyku anında… Hakkında ölüm kararı verdiklerini tutar ve diğerlerini de belli bir süreye kadar salıp gönderir. Düşünen bir topluluk için bunda dersler ve işaretler vardır.

Şefaat Mitolojisi

39:43 **ALLAH**'ın dışında şefaatçiler mi edindiler? De ki: "Onlar hiçbir şeye sahip değilseler ve düşünemiyorlarsa da mı?"
39:44 De ki: "Tüm şefaat **ALLAH**'a aittir." Göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Sonra O'na döndürüleceksiniz.*

Büyük Kriter

39:45 **ALLAH** tek başına anıldığı an ahiret gerçeğini onaylamayanların kalpleri huzursuz olarak ürker. Fakat O'nun dışındakiler anıldığı zaman hemen yüzleri güler.*
39:46 De ki: "Gökleri ve yeri yoktan var eden, gizliyi ve açığı Bilen Tanrım, ayrılığa düştükleri konularda kulların arasında hükmü yalnız sen verirsin."
39:47 Zalimler, yerdekilerin tümüne ve hatta onun bir katına daha sahip olsaydı bile, Diriliş Gününün o müthiş azabından kurtulmak için onu fidye olarak vereceklerdi. Kendilerine, **ALLAH** tarafından hiç beklemedikleri bir şey gösterilecektir.
39:48 İşledikleri kötülükler onlara gösterilir ve alay etmekte oldukları şeyler ise onları çepeçevre sarar.

İnsanın Küstahlığı

39:49 İnsana bir kötülük dokunduğu zaman bizi çağırır; ancak ona bir

---

* **39:044** Bak 2:48.

* **39:045** "Müslümanların" büyük bir çoğunluğu, 3:18 ayetinde bildirilen şehadete rağmen, şehadete Muhammed peygamberin ismini eklemekte ısrar etmektedirler. Bu ölçüt, Allah'ın ismini yalnız olarak anmaktan hoşlanmayan ve illa da Muhammed peygamberin veya bir başkasının ismini eklemek isteyenlerin aslında ahirete inanmadıklarını açığa vurmaktadır. Bak 3:18, 17:46.

nimet verdiğimiz zaman ise: “Bu, bana bilgimden dolayı verilmiştir“ der. Aslında o bir testtir, ne var ki çokları bilmez.

39:50 Kendilerinden öncekiler aynı şeyi söylediler, ancak kazandıkları şeylerin kendilerine hiçbir yararı dokunmadı.

39:51 Kazandıkları kötülükler, sonunda başlarına geldi. Aynı biçimde şu zulmedenlere de kazandıkları kötülükler çatacaktır; engelleyemezler.

39:52 **ALLAH**'ın dilediğine rızkı genişletip daralttığını bilmezler mi? Gerçeği onaylayan bir toplum için bunda dersler vardır.

Tanrı'nın Rahmeti

39:53 Onlara bildir: “Kendilerine karşı sınırı aşan kullarım, **ALLAH**'ın rahmetinden ümit kesmeyin. **ALLAH** tüm günahları affedicidir. O Bağışlayandır, Rahimdir.”*

39:54 Rabbinize yönelin ve cezaya çarpılmadan önce O'na teslim olun, zira o zaman yardım görmezsiniz.

39:55 O azap beklemediğiniz anda sizi ansızın yakalamadan önce, Rabbiniz tarafından size indirilen en güzel öğretiye uyun.*

39:56 Ki kişi, “**ALLAH**'ın öğretisine aldırmamaktan ötürü vay halime; doğrusu ben aşağılayanlardan idim“ demesin.

39:57 Veya “**ALLAH** beni doğruya iletseydi kesinlikle erdemlilerden biri olacaktım“ demesin.

39:58 Yahut azabı gördüğü an, “Keşke ikinci bir şansım daha olsaydı da güzel davrananlardan olsaydım“ demesin.

39:59 Evet, sana ayet ve mucizelerim geldi, fakat sen onları yalanladın, kibirlendin ve inkârcılardan oldun.

39:60 Diriliş günü, **ALLAH** hakkında yalan uyduranların suratlarını asık görürsün. Cehennem, azgınlara tam uygun bir yer değil midir?

39:61 **ALLAH** erdemlileri başarılarıyla kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz ve onlar üzülmezler de.

39:62 **ALLAH** her şeyin Yaratıcısıdır. O, her şeyi kontrol eder.

39:63 Göklerin ve yerin kararları O'na aittir. **ALLAH**'ın ayetlerini yalanlayanlar asıl kaybedenlerdir.

---

* **39:053** Tanrı'ya şirk koşmak, “günah“ (zanb)tan farklı bir kategoridedir; o bağışlanmayan bir suçtur. Tanrı'dan başkasına kulluk sözkonusu olmayacağına göre bu ayetteki “kullarım” ifadesindeki iyelik zamiri problem oluşturmakta. Ancak Arap edebiyatı zamirlerin aniden değişmesine açıktır; hatta bu değişim belagatta “iltifat” sanatı diye bilinir. Bak 4:48,116; 39:10.

* **39:055** Bak 39:23.

39:64 De ki: "**ALLAH**'tan başkasına mı hizmet etmeye beni teşvik ediyorsunuz ey cahiller?"

Şirk Tüm İyilikleri Boşa Çıkarır

39:65 Sana ve senden öncekilere şöyle vahyedilmiştir: Ortak koşarsan, tüm yaptıkların boşa gider ve kaybedenlerden olursun.

39:66 Öyleyse yalnız **ALLAH**'a kul ol ve şükret.

Tanrı'nın Büyüklüğü

39:67 **ALLAH**'ı gereği gibi değerlendiremediler. Halbuki, diriliş günü, tüm yer O'nun avucu içindedir, gökler de O'nun sağ elinde dürülmüştür. O Yücedir ve onların ortak koştuklarından çok üstündür.

Diriliş Günü

39:68 Boruya üflenir üflenmez göklerde ve yerde kim varsa, **ALLAH**'ın diledikleri hariç kendinden geçip bayılırlar. Sonra ona tekrar üflenir de onlar ayağa kalkıp bakışırlar.

39:69 Yer, Rabbinin ışığıyla parlar. Kitap konur. Peygamberler ve tanıklar getirilir. Aralarında gerçeğe göre hüküm verilir ve onlara zulmedilmez.

39:70 Her kişiye yaptığının karşılığı tam olarak verilir. O, onların yapmış olduğu her şeyi en iyi bilendir.

39:71 İnkar edenler yığınlar halinde cehenneme götürülürler. Oraya vardıklarında onun kapıları açılır ve bekçileri onlara, "Size, Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bugününüzle karşılaşacağınız konusunda sizi uyaran sizden elçiler gelmemiş miydi?" derler. "Evet. Ancak 'ceza' sözü inkârcılar hakkında gerçekleşmiştir" diye karşılık verirler.

39:72 "Temelli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklük taslayanların sonu ne de kötüymüş!" denir.

39:73 Rab'lerini sayıp dinleyenler ise yığınlar halinde bahçeye götürülürler. Oraya vardıklarında onun kapıları açılır ve bekçileri onlara, "Size barış olsun; kazandınız. Haydi temelli kalmak üzere oraya giriniz" derler.

39:74 "Bize verdiği sözü gerçekleştiren, yeri bize miras bırakan ve bahçede dilediğimiz yerde oturmamızı sağlayan **ALLAH**'a övgüler olsun" derler. Çalışanların ücreti ne de güzelmiş!

39:75 Denetçileri, yönetim merkezinin etrafını çevirmiş halde Rab'lerini överek yüceltirken görürsün. Aralarında gerçeğe göre hüküm verilmiştir ve "Evrenin Rabbi **ALLAH**'a övgüler olsun" denir.

Kırk

BAĞIŞLAYAN / GAFİR

40:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
40:1 **H**8M40*
40:2 Bu kitabın indirilmesi, Üstün ve Her şeyi Bilen **ALLAH** katındandır.
40:3 Günahları Bağışlayan, Tövbeyi Kabul Eden, Cezası Şiddetli, Sonsuz Güç Sahibi… O'ndan başka tanrı yoktur. Dönüş O'nadır.
40:4 İnkarcılardan başkası **ALLAH**'ın ayetleri ve mucizelerine karşı tartışmaz. Onların görünür başarıları seni aldatmasın.
40:5 Onlardan önce Nuh'un halkı da yalanlamıştı ve onlardan sonra birçok parti de… Her topluluk elçilerini etkisiz hale getirmeye çalıştı. Gerçeği gidermek için boş ve yanlış şeylerle tartıştılar. Sonunda onları yakaladım; cezalandırmam nasılmış?
40:6 Rabbinin, "Onlar cehennemin halkıdır" diye inkârcılar hakkında verdiği sözü böylece gerçekleşir.
40:7 Yönetim merkezine hizmet edenler ve etrafındakiler Rab'lerini överek yüceltirler ve O'nu onaylarlar. Gerçeği onaylayanlar için bağışlanma dilerler: "Rabbimiz, rahmetin ve bilgin her şeyi içine almıştır. Tövbe edenler ve senin yoluna uyanları bağışla ve onları ateşin azabından koru."
40:8 "Rabbimiz onları, erdemli atalarını, eşlerini ve çocuklarını söz verdiğin Adn bahçelerine sok. Kuşkusuz sen Üstünsün, Bilgesin."
40:9 "Onları kötülüklerden koru. O gün kimi kötülüklerden korursan onlara rahmet etmişsindir. Büyük zafer budur."

---

* **40:001** HH. M. harfleri 40-46 surelerinin başında bulunur. "HH" ve "M" harfleri Kuran'ın matematiksel sistemi içinde önemli bir role sahiptir. Yirmi dokuz surenin başında yer alan çeşitli harf kombinasyonları, Kuran'ın matematiksel yapısı içinde önemli fonksiyona sahiptir. Harf, kelime, ayet ve sure sayılarını ve karşılıklı ilişkilerini kapsayan iç içe geçmeli matematiksel örgüye rağmen Kuran'ın anlaşılır bir dil kullanması, Kuran'ın insan ürünü olamayacağının ayrı bir kanıtıdır. Bak 2:1; 74:1-56.

SADECE O

40:10 İnkar etmiş olanlara, "**ALLAH**'ın hoşnutsuzluğu, sizin kendi kendinize olan hoşnutsuzluğunuzdan daha büyüktür. Gerçeği onaylamaya çağrıldığınızda inkâr ederdiniz" diye seslenilir.

40:11 Diyecekler ki, "Rabbimiz, bizi iki kez öldürdün ve iki kez dirilttin. Şimdi günahlarımızı itiraf ettik. Buradan bir çıkış yolu var mı?"

40:12 Çünkü, YALNIZ **ALLAH** çağrıldığı zaman inkâr ederdiniz. Ancak kendisine ortak koşulduğunda onaylardınız. Hüküm, Üstün ve Büyük olan **ALLAH**'a aittir.

40:13 O ki size ayetlerini (kanıtlarını ve işaretlerini) göstermekte ve sizin için gökten bir rızık indirmektedir. Tümüyle yönelip teslim olandan başkası ibret almaz.

40:14 İnkarcılar hoşlanmasa da dini sadece **ALLAH**'a ait kılarak O'na hizmet edin.*

40:15 Dereceleri Yükselten, Yönetim Sahibi. Buluşma gününe karşı uyarsın diye kullarından dilediğine, emirlerini içeren vahyini indirir.

40:16 O gün onlar tümüyle açığa çıkarılacaklardır. Hiçbir şey onları **ALLAH**'tan gizleyemez. O gün yönetim kime aittir? Tek ve En Üstün olan **ALLAH**'a aittir.

Büyük Gün İçin Hazır Ol

40:17 O gün her kişiye yaptığının karşılığı ödenir. O gün haksızlık yoktur. **ALLAH** hesabı çabuk görendir.

40:18 Onları yaklaşan gün hakkında uyar, o zaman yürekler gırtlaklara dayanmıştır, yutkunurlar. Zalimler için ne bir dost ne de sözü dinlenir bir şefaatçi vardır.

40:19 Gözlerin saklamaya çalıştığını ve göğüslerin gizlediğini bilir.

40:20 **ALLAH** adaletle yargı verir. O'ndan başka çağırdıkları ise hiçbir şeye yargı veremezler. **ALLAH** İşitendir, Görendir.

40:21 Kendilerinden öncekilerin sonucunun nasıl olduğuna bakmak için yeryüzünde dolaşmıyorlar mı? Onlardan daha fazla güce sahiptiler, yeryüzünde daha çok üreticiydiler. Ancak **ALLAH** onları günahlarıyla yakaladı. **ALLAH**'a karşı onları koruyabilecek yoktur.

40:22 Çünkü, elçiler onlara apaçık delillerle gittiklerinde inkâr ediyorlardı. Sonunda **ALLAH** onları yakaladı. O Güçlüdür, Cezalandırması Şiddetlidir.

---

* **40:014** Bak 39:11.

Musa ve Zulüm Cephesi

40:23 Musa'yı ayetlerimiz ve apaçık bir yetki ile gönderdik.
40:24 Firavuna, Haman'a ve Karun'a… "Bu sihirbazın ve yalancının biridir" dediler.*
40:25 Onlara bizden bir gerçeği götürünce, "Onunla birlikte gerçeği onaylayanların oğullarını öldürün, kadınlarını ise utandırın" dediler. İnkarcıların planı hep sapıkçadır.*
40:26 Firavun dedi, "Beni bırakın Musa'yı öldüreyim de o da Rabbine yalvarsın. Sizin dininizi değiştireceğinden veya yeryüzünde kötülük çıkaracağından endişeleniyorum."
40:27 Musa dedi, "Ben, hesap gününü onaylamayan her azgından Rabbime ve sizin Rabbinize sığındım" dedi.
40:28 Gerçeği onayladığı halde Firavunun tarafından onaylamasını gizleyen bir adam dedi ki, "Siz 'benim Rabbim **ALLAH**'tır' diyen bir adamı mı öldüreceksiniz? Halbuki size Rabbinizden apaçık deliller getirmiş bulunuyor. Yalancı ise, bu onun problemidir; yok doğru sözlü ise onun size anlattıkları gerçekleşir. Kuşkusuz **ALLAH** sınırı aşan yalancıları sevmez."*
40:29 "Ey halkım, yönetim bugün sizindir ve ülkede siz egemensiniz. Ancak **ALLAH**'ın hışmı bize gelirse kim ona karşı bize yardım edebilir?" Firavun da, "Size kendi görüşümü öğütlüyorum; size doğru yolu gösteriyorum" dedi.
40:30 Gerçeği onaylayan adam dedi ki, "Ey halkım daha önceki partilerin günü gibi bir sonuca uğramanızdan korkuyorum."
40:31 "Nuh, Ad, Semud ve onlardan sonrakilerin durumu gibi. Elbette **ALLAH** kullara haksızlık etmek dilemez."
40:32 "Halkım, sizin için Toplanma Gününden korkuyorum."
40:33 "O gün arkanızı dönüp kaçacaksınız; ancak sizi **ALLAH**'tan koruyacak yoktur. **ALLAH**'ın saptırdığına yol gösteren bulunmaz."

Son Elçi Kimdir? İnsanlığın Trajik Tavrı

40:34 Daha önce Yusuf da size apaçık delillerle gelmişti; fakat size getirdiği mesajı sürekli olarak kuşku ile karşılamıştınız. Nihayet o ölünce, "**ALLAH** ondan sonra elçi göndermeyecektir (O son el-

---

* **40:024** Firavun, Haman ve Karun, sırasıyla, siyasi otoritenin, militarize gücün ve sermayenin temsilcileri olarak Tanrı'nın mesajına karşı güç birliği ederek savaşmışlardı. Bu oligarşi, sihirbazları (din adamlarını) sömürülerinin devamı için kullandılar (7:112-116).

* **40:025** Bak 2:49

* **40:028-**39 Bu onbir ayetin zamanımızda ilginç bir tecellisi var.

çidir)" demiştiniz. **ALLAH**, kuşkuda sınırı aşanı böylece saptırır."*

40:35 **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerine karşı, hiçbir delile sahip olmadan tartışanlar, hem **ALLAH** katında ve hem de gerçeği onaylayanlar katında büyük bir öfkeye muhataptır. **ALLAH** her kibirli zorbanın kalbini işte böyle mühürler.

Tanrı'yla Alay Ediyor

40:36 Firavun dedi ki, "Haman, benim için bir kule dik de yollara erişeyim."

40:37 "Göklerin yollarına… Böylece Musa'nın tanrısına bir bakayım. Onun bir yalancı olduğunu onaylıyorum." Firavunun kötü tavrı kendisine böyle süslenmişti ve böylece yoldan çıkarıldı. Firavunun planı elbette boşa çıkacaktı.

40:38 Gerçeği onaylayan adam dedi ki, "Ey halkım, beni izleyin ki size doğru yolu göstereyim."

40:39 "Ey halkım, bu dünya hayatı geçici bir geçinmedir. Ahiret yurdu ise ebedi bir duraktır."

En Verimli İş

40:40 Kim kötülük işlerse kendisine ancak onun kadar bir ceza verilir. Erkek veya kadın kim gerçeği onaylamış olarak erdemli işler yaparsa onlar bahçeye girerler ve orada hesapsız olarak nimetlenirler.

Gerçeği Onaylayan Adamın Halkı İle Tartışması

40:41 "Ey halkım, neden ben sizi kurtuluşa çağırırken siz beni ateşe çağırıyorsunuz?"

40:42 "Siz beni **ALLAH**'a karşı nankör olmaya ve hakkında bilgim olmayan şeyleri ona ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Bense sizi O Üstün ve Bağışlayıcı olana çağırıyorum."

40:43 "Kuşku yok ki, beni kendisine çağırdığınız şeyin ne dünyada ne de ahirette bir dayanağı yoktur. Dönüşümüz **ALLAH**'adır. Sınırı aşanlar, cehennemi boylayacaktır."

40:44 "Size bu söylediklerimi ileride hatırlayacaksınız. Ben işimi **ALLAH**'a bırakıyorum. **ALLAH** kullarını Görendir."

Sürekli Bir Kabus

40:45 **ALLAH** onu, onların planladıkları kötülüklerden korudu. Firavunun taraftarlarını azabın en kötüsü kuşattı.

---

* **40:034** Aynı şekilde Yahudiler kendilerine gelen İsa'yı reddettiler, Hıristiyanlar da Muhammed peygamberi.

40:46 Onlara gündüz ve akşam ateş sunulacaklar. Dünyanın son gününde: "Firavunun taraftarlarını azabın en çetinine sokun."
40:47 Ateşte tartışırlarken, güçsüzler, büyüklük taslamış olanlara, "Biz sizin izleyicileriniz idik, öyleyse bu ateşin bir parçasını olsun bizden savabilir misiniz?" derler.
40:48 Büyüklük taslamış olanlar, "Hepimiz onun içindeyiz. **ALLAH** kulları arasında artık hüküm vermiştir" derler.

Çok Geç

40:49 Ateştekiler, cehennemin gardiyanlarına, "Rabbinize yalvarın da bizden azabı hiç değilse bir gün hafifletsin" derler.
40:50 Onlar da derler ki, "Elçileriniz size apaçık delillerle gelmemiş miydi?" "Evet" derler. Bunun üzerine onlar, "Öyleyse kendiniz yalvarın. Ne var ki inkârcıların yalvarması sonuç vermez."

Garantili Zafer

40:51 Biz elçilerimize ve gerçeği onaylayanlara bu dünya hayatında ve tanıkların duruşmalarda bulunacakları günde yardım ederiz.
40:52 O gün zalimlere özürleri bir yarar sağlamaz. Onlar laneti ve en kötü sonu hakederler.
40:53 Biz Musa'ya hidayeti verdik ve İsrailoğullarını kitaba varis kıldık.
40:54 Anlayış sahiplerine bir yol gösterici ve bir uyarı olarak.
40:55 Öyleyse sabret. Çünkü **ALLAH**'ın sözü gerçektir. Günahların için de bağışlanma iste ve Rabbini akşam sabah överek yücelt.
40:56 Hiçbir delile sahip olmadan **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerine karşı tartışanların göğüslerinde, erişemeyecekleri bir büyüklenme vardır. Öyleyse **ALLAH**'a sığın. O İşitendir, Görendir.
40:57 Göklerin ve yerin yaratılışı, insanın yaratılışından daha büyük bir şeydir. Ne var ki halkın çoğu bilmez.
40:58 Kör ile gören bir olmaz. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlarla kötülük işleyenler de bir olmaz. Ne kadar az düşünürsünüz.
40:59 O an elbette gelecektir, bunda kuşku olmasın. Ne var ki insanların çoğu gerçeği onaylamaz.

Yalvarış: Bir İbadet Biçimi

40:60 Rabbiniz der ki, "Bana yalvarın size cevap vereyim." Büyüklük taslayarak bana hizmet etmekten kaçınanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.*

---

* **40:060** Maddi konfor dâhil herhangi bir şey için Tanrı'ya yalvarmak bir ibadettir. Bundan dolayı her türlü ihtiyacımız için Tanrı'ya yalvarmamız emredilmiştir.

40:61 **ALLAH**, geceyi dinlenmeniz için yaratan ve gündüzü de aydınlık yapandır. **ALLAH** halka karşı büyük lütuf sahibidir, fakat halkın çoğu şükretmez.
40:62 İşte Rabbiniz **ALLAH**, her şeyin Yaratıcısıdır; O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl da çevriliyorsunuz?
40:63 **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerini reddedenler işte böyle saptırılırlar.
40:64 **ALLAH** yeryüzünü sizin için bir yerleşim ve göğü de bir yapı kılandır. Sizi biçimlendirip biçiminizi güzel yapan ve sizi besinli gıdalarla besleyendir. Rabbiniz olan **ALLAH** budur. Evrenin Rabbi olan **ALLAH** ne yücedir!*
40:65 O, Diridir; O'ndan başka tanrı yoktur. Dini sadece O'na ait kılarak O'nu çağırın. Evrenin Rabbi **ALLAH**'a övgüler olsun.*

Muhammed, Peygamber Olmadan Önce Putlara Hizmet Ediyordu

40:66 De ki: "Bana açık deliller geldikten sonra, **ALLAH**'ın yanında yalvardıklarınıza hizmet etmekten menedildim ve evrenin Rabbine teslim olmakla emrolundum."*
40:67 O ki sizi topraktan, sonra bir damladan, sonra asılı duran bir embriyodan yaratmıştır. Olgunlaşmanız ve ihtiyarlamanız için daha sonra sizi çocuk olarak dışarı çıkarır. Sizden bazılarının canı daha erken alınır. Daha önce belirlenmiş yaşa ulaşırsınız ki kavrayasınız.
40:68 Dirilten ve öldüren O'dur. Herhangi bir işi diledi mi, ona "Ol" der, o da oluverir.

Tanrı'nın Ayet ve Mucizelerini Reddedenler

40:69 **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerine karşı mücadele edenlerin nasıl da çevrildiklerini görmez misin?
40:70 Onlar, kitabı ve elçilerimiz yoluyla gönderdiğimiz mesajı yalanladılar. İleride bilecekler.
40:71 Boyunlarında prangalar ve zincirlerle sürüklenecekler.
40:72 Kaynar suda, sonra ateşte yakılacaklardır.*
40:73 Sonra onlara şöyle denir, "Nerde ortak koştuklarınız..."
40:74 "**ALLAH**'ın yanında?" Onlar da derler ki, "Bizi terkettiler. Me-

---

* **40:064** Bak 15:20; 20:54 ve 35:12-13. Ayrıca bak 4:119.
* **40:065** Bak 39:11.
* **40:066** Bak 93:7.
* **40:072** Kendilerini hazırlamayanlar Yargı Gününde Tanrı'nın huzurunda alabildiğine acı çekeceklerdir. Nefislerini yeterli derecede beslememiş olduklarından Tanrı'nın enerjisine dayanamayacaklardır. Bak 89:22-23.

ğer biz daha önce hiçbir şeye yalvarmıyormuşuz." **ALLAH** inkârcıları işte böyle saptırır.

40:75 Çünkü siz yeryüzünde gerçeğe dayanmadan seviniyor ve şımarıyordunuz.

40:76 Sürekli kalmak üzere cehennemin kapılarından giriniz. Büyüklük taslayanların yeri ne de kötüdür.

40:77 Öyleyse sabret; **ALLAH**'ın sözü gerçektir. Onlara söz verdiğimiz (cezalandırmanın) bir kısmını sana göstersek de, ondan önce hayatına son versek de, onlar bize döndürüleceklerdir.

Matematiksel Mucize Tanrı'nın İzniyle Verildi

40:78 Senden önce göndermiş bulunduğumuz elçilerin bir kısmından sana söz ettik, bir kısmını da sana anlatmadık. Hiçbir elçi, **ALLAH**'ın izni olmadan bir mucize getiremez. **ALLAH**'ın emri gelince gerçeğe göre yargı verilir ve yanlışı savunanlar orada hüsrana uğrarlar.*

40:79 Binesiniz ve onlardan yiyesiniz diye çiftlik hayvanlarını sizin için yaratan **ALLAH**'tır.

40:80 Sizin için onlarda çeşitli yararlar vardır. Gönlünüz dilediği gibi onlardan yararlanırsınız. Onlarla ve gemilerle taşınırsınız.

40:81 Size işaretlerini gösterir. **ALLAH**'ın hangi işaretini inkâr ediyorsunuz?

40:82 Kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmak için yeryüzünü dolaşmazlar mı? Onlardan sayıca daha çok, daha güçlü olup yeryüzünde daha çok üretimde bulunmuşlardı. Ancak, kazandıkları şeyler kendilerini kurtaramadı.

40:83 Elçileri apaçık kanıtlarla kendilerine vardıklarında, yanlarındaki bilgiyle gururlandılar. Alaya aldıkları şey kendilerini sarıverdi.

Tanrı'nın Sünneti

40:84 Nihayet cezamızı gördüklerinde, "Artık SADECE **ALLAH**'ı onayladık ve ortak koşmuş olduklarımızı inkâr ettik" derler.

40:85 Azabımızı gördüklerinde gerçeği onaylamaları kendilerine bir yarar sağlamaz. Bu, daha önceki kulları hakkında sürekli uygulanan **ALLAH**'ın sünneti (yasası) dır. İşte o zaman inkârcılar hüsrana uğramışlardır.

---

* **40:078** İnkarcıların Kuran'ı kavrayamayacaklarını 17:45-46; 18:57 ve 56:79 ayetlerinden öğreniyoruz. Sadece gerçeği onaylayanlar ve objektif araştırmacılar Kuran'ı anlamaya yetkilendirilmişlerdir. Büyük mucizelerden biri olan Kuran'ın matematiksel sistemi (74:30-35), bir elçi yoluyla iletildi.

Kırkbir

AÇIKLANMIŞ / FUSSİLET

41:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
41:1 H8M40*
41:2 Rahman ve Rahim olandan indirilmiştir.
41:3 Bilen bir topluluk için, Arapça bir Kuran olarak ayetleri açıklanmış bir kitaptır.*
41:4 Bir müjdeci ve bir uyarıcıdır. Ancak onların çoğunluğu ondan yüz çevirmiştir; onlar işitmezler.
41:5 Dediler ki: "Senin bizi çağırdığın şeye karşı sabit fikirliyiz, kulaklarımızda ağırlık ve bizimle sizin aranızda bir perde vardır. İstediğini yap, biz de yapacağız."
41:6 De ki: "Ben, sadece sizin gibi bir insanım. Bana, sizin tanrınızın bir tek tanrı olduğu vahyediliyor. O'na yönelin, O'ndan bağışlanma dileyin. Vay ortak koşanlara!"
41:7 "Ki zekatı vermezler ve onlar ahireti de inkâr ederler."
41:8 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar için sürekli bir ödül vardır.

Kozmoloji ve Ekoloji

41:9 De ki: "Siz yeri iki günde yaratanı mı inkâr ediyorsunuz ve O'na eşler mi koşuyorsunuz? O, evrenlerin Rabbidir."*
41:10 Onun üstüne denge unsurları (olan dağlar) yerleştirdi ve onu bereketli kıldı. Tüm arayıp isteyenler için onun gıdalarını dört günde ölçüp düzenledi.
41:11 Sonra duman halindeki göğe yönelerek ona ve yere, "İsteyerek veya istemeyerek (kaostan çıkıp) gelin" dedi. Onlar da, "İsteyerek geldik" dediler.*

---

* **41:001** Bu harflerin anlamları için Bak 2:1; 40:1; 74:30.

* **41:003** Bak 43:3 ve 11:1.

* **41:009-10** Yaratılışın "günleri" zaman dilimlerini simgeler. Kuran'a göre zaman göreli bir boyuttur (32:5; 70:4). Yeryüzünün yaratılışı iki birim zaman alırken, içindeki yaratıklar için gerekli tüm besinlerin ve koşulların düzenlenmesi ise dört birim zaman almıştır. Bu oranlama, yeryüzündeki ekolojik sistemin önemini vurgular.

* **41:011** Tüm galaksiler ve içindekiler, Tanrı'nın koymuş olduğu fiziksel yasalara uyan Müslümanlardır.

41:12 Böylece onları iki günde yedi gök olarak tamamladı ve her göğe özel yasaları bildirdi. Ve biz en aşağıdaki göğü ise lambalarla ve koruma sistemiyle donattık. Bu, Üstün ve her şeyi Bilen'in planıdır.

Uyarı

41:13 Yüz çevirirlerse De ki: "Sizi Ad ve Semud yıldırımına benzer bir yıldırımla uyardım."

41:14 Onlara, "**ALLAH**'tan başkasına hizmet etmeyin" diye önlerinden ve arkalarından elçiler gitmişti. Onlar ise, "Rabbimiz dileseydi bir melek indirebilirdi. Bundan ötürü getirdiğiniz mesajı onaylamıyoruz" dediler.

41:15 Ad'a gelince, onlar yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve "Bizden daha güçlü kim var?" dediler. Kendilerini yaratan **ALLAH**'ın onlardan daha güçlü olduğunu anlamadılar mı? Onlar ayet ve mucizelerimizi bilerek inkâr ediyorlardı.

41:16 Nihayet, onlara dünya hayatında aşağılayıcı azabı tattırmak için uğursuz günlerde üzerlerine sert bir rüzgar gönderdik. Ahiret azabı ise daha aşağılayıcıdır ve onlar yardım görmezler.

41:17 Semud'a gelince, onlara yolu gösterdik. Ne var ki onlar körlüğü hidayete tercih ettiler. Sonunda, kazandıklarına karşılık, onları alçaltıcı azabın yıldırımı yakaladı.

41:18 Gerçeği onaylayanları ve erdemli davrananları ise kurtardık.

41:19 **ALLAH** düşmanlarının ateşe sürüklenerek toplatılacakları gün…

41:20 Nihayet oraya vardıklarında, onların işitme, görme organları ve derileri yaptıkları hakkında tanıklık eder.

Poligraf Yahut Video Kaydı

41:21 Derilerine, "Niçin bize karşı tanıklık ettiniz?" diye sorarlar. Onlar da, "Her şeyi konuşturan **ALLAH** bizi konuşturdu. Sizi ilk yaratan O'dur ve işte O'na döndürülüyorsunuz" derler.

41:22 Ne işitme ve görme organlarınızın, ne de derilerinizin aleyhinizdeki tanıklığını gizlemeye gücünüz yetmez. Buna rağmen siz yaptıklarınızın çoğunu **ALLAH**'ın bilemeyeceğini sanıyordunuz.

41:23 Rabbiniz hakkında bu düşünceniz sizi kaydırdı ve kaybedenlerden oldunuz.

41:24 Dayanırlarsa yerleri ateştir. Yok, hoş görülmek isterlerse özürleri kabul edilmeyecektir.

41:25 Geçmişlerini ve geleceklerini onlara güzel gösteren birtakım ar-

kadaşları onlara atadık. Kendilerinden önce gelip geçmiş cin ve insan toplumları için gerçekleşen o söz kendileri için de geçerli oldu. Onlar kaybetmişlerdi.

İnkarcılar Kuran'ı Anlamaya Çalışanlara Engel Olurlar

41:26 İnkar edenler, "Kazanmanız için, bu Kuran'ı dinlemeyin, anlaşılmasını engelleyin" dediler.

41:27 İnkar edenlere şiddetli bir azabı tattıracağız ve yaptıklarının en kötüsüyle onlara karşılık vereceğiz.

41:28 **ALLAH** düşmanlarının cezası işte bu ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkâr etmelerinin bir karşılığı olarak orası onların ebedi yurdu olacaktır.

Yargı Gününde

41:29 İnkar edenler, "Rabbimiz, cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster, onları ayaklarımızın altına alalım da en alçak olanlardan olsunlar" derler.

Tam Mutluluk: Şimdiden Sonsuza Kadar

41:30 "Rabbimiz **ALLAH**'tır" dedikten sonra doğru yolu izleyenlerin üzerine melekler iner: "Korkmayın, üzülmeyin ve davetli olduğunuz bahçeyle sevinin."

41:31 "Dünya hayatında da, ahirette de sizin dostlarınız biziz. Orada canınızın çektiği ve istediğiniz her şey vardır."

41:32 "Bağışlayan ve Rahim olandan bir ağırlama olarak."

Müslüman Davetçiler

41:33 **ALLAH**'a çağıran, erdemli davranan ve "Ben teslim olanlardanım" diyenden daha güzel sözlü kim olabilir?

41:34 İyilik ile kötülük bir olmaz. Sen en iyi bir biçimde karşılık ver. O zaman, aranızda düşmanlık bulunan kişi belki en iyi dostun oluverir.

41:35 Bu duruma ancak dirençli olanlar eriştirilir. Bu duruma ancak alabildiğine şanslı olanlar ulaştırılır.

41:36 Sapkından herhangi bir düşünce seni etkisi altına alırsa **ALLAH**'a sığın. O İşitendir, Bilendir.

Tanrı'nın İşaretleri

41:37 Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Güneşe ve ay'a secde etmeyin, onları yaratan **ALLAH**'a secde edin. O'na hizmet edecekseniz.

41:38 Büyüklenirlerse, Rabbinin yanındakiler hiç yorulmadan gece gündüz O'nu yüceltirler.

41:39 Kupkuru gördüğün toprağın üzerine su yağdırdığımızda onun titreşip kabarması da O'nun ayetlerindendir. Onu dirilten ölüleri de diriltir. O, her şeye gücü yetendir.

Ayetleri Çarpıtanlar

41:40 Ayetlerimiz konusunda çarpıtmalar yapanlar bizden gizli kalmaz. Ateşe atılan mı, yoksa diriliş gününde güven içinde bize gelen mi daha iyidir? Dilediğiniz gibi davranın. O, yaptıklarınızı elbette Görendir.*

Kuran'ın Korunma Sistemi

41:41 Kendilerine mesaj ulaştıktan sonra onu inkâr edenler bilsin ki o üstün bir kitaptır.*

41:42 Batıl, onun ne önünden ne de ardından yaklaşamaz. Bilge ve övgüye layık olanın indirdiği bir vahiydir.

41:43 Senin için söylenilenler, senden önceki elçiler için söylenilenlerin aynısıdır. Kuşkusuz senin Rabbin hem bağışlanma sahibi, hem de acı azap sahibidir.

Kuran'ı Anlamakta Dil Konu Dışıdır

41:44 Onu yabancı dilde bir Kuran kılsaydık, "Onun ayetleri açıklanmalı değil miydi?" diyeceklerdi. İster yabancı dil, ister Arapça olsun, de ki "O, gerçeği onaylayanlar için (dilleri sözkonusu olmaksızın) bir rehber ve şifadır. Gerçeği onaylamayanların ise kulaklarında ağırlık vardır. Sanki uzak bir yerden sesleniliyor gibi onlara kapalıdır."*

---

* **41:040** Müşriklerin Kuran'da tahrifat yapmaya çalışacaklarını bilen Yüce Tanrı, Kuran'ın mükemmel korunmasından söz ettiği ayetlerden önce, tahrifatçılara uyarıda bulunmaktadır.

* **41:041** "Zikir (mesaj)" Kuran'ın bir ismi olup, Kuran'ın matematiksel kodu için de kullanılır. Bak 38:1-8 ve 74:30-31.

41:041-42 Kuran, müşriklerin kağıtlarında değil, bilgi sahiplerinin kalbindedir (29:49). Mesajı insanlar değil, Allah korumaktadır (15:9). Kuran'ın olağanüstü matematiksel kompozisyonu, Kuran'ın herhangi bir elementinde herhangi bir ekleme, çıkarma veya tahrifat yapılması halinde ortaya çıkarılıp reddedileceğini garantilemektedir. Muhammed peygamberi putlaştıranların iki *Hadis* ekleme girişimleri başarısızlığa uğramıştır. Yirmi dört ayar altın bir yüzüğe yapıştırılan sarının altın olmadığı altının atom özelliği tarafından sürekli olarak ilan edilir ve reddedilir. Altın yüzük gibi Kuran da yapısındaki matematiksel sistemle sürekli olarak orijinal olarak vardı ve orijinal olarak var olmaya devam edecektir. Kodlanmış olan Kuran'a ekleme veya çıkarma yapmaya hiç kimsenin gücü yetmez. Bak 9:127.

* **41:044** Kuran tüm dünya dillerine çevrilmelidir (26:198-200). Gerçeği onaylayanlar, doğru çeviri ile yanlış çeviri arasındaki farkı, Tanrı vergisi akıllarını

41:45 Biz Musa'ya kitabı (İbranice) verdik, onda da anlaşmazlığa düştüler. Rabbinin vermiş olduğu bir söz olmasaydı aralarında yargı verilirdi. Gerçekten onlar ondan kuşku ve şüphe içindedirler.
41:46 Kim erdemli davranırsa kendi yararınadır. Kim kötü davranırsa kendi zararınadır. Rabbin, kullara zulmetmez.

Kendilerine Hizmet Edenleri Reddederler

41:47 O anın bilgisi O'nun katındadır. O'nun bilgisi olmadan ne meyveler kabuklarından çıkabilir ne de bir dişi gebe kalır veya doğum yapar. "Hani benim ortaklarım nerede?" diye onlara seslendiği gün onlar: "Hiçbirimizin buna şahitlik etmediğini sana arzederiz" derler.*
41:48 Daha önce yardım için çağırdıkları (dine ortak koştukları kişiler) onlardan uzaklaşmıştır. Artık kaçacak bir yerleri olmadığını anlarlar.

İyi Gün veya Kötü Gün Dostları

41:49 İnsan, iyilik istemekten bıkmaz. Ancak kendisine bir kötülük dokunduğunda umutsuzdur, kötümserdir.
41:50 Sıkıntısının ardından, kendisine bizden bir rahmet tattırsak, "Bu bana aittir. O anın da geleceğini sanmam. Rabbime döndürülürsem de O'nun katında benim için daha güzel şeyler vardır" der. İnkarcılara, yapmış olduklarının gerçek niteliğini elbette haber vereceğiz. Çetin bir azaptan tattıracağız onlara.
41:51 İnsana bir nimet verdik mi, yüz çevirip yan çizer. Başına bir kötülük geldiğinde ise yalvarıp durur.

Gerçekleşmekte Olan Söz

41:52 De ki: "Ya o (mesaj) **ALLAH**'tan idiyse ve siz de onu yalanlamış iseniz? Buna karşı kesin bir tavır alandan daha sapık kim olabilir?
41:53 Onun gerçek olduğu onlara apaçık oluncaya kadar onlara, ufuklarda ve kendi içlerinde ayetlerimizi (işaret ve kanıtlarımızı) göstereceğiz. Rabbinin her şeye tanık olması yetmez mi?*
41:54 Aslında onlar Rab'lerinden bir kuşku içindedirler. O, her şeyi (bilgi ve yönetimiyle) kuşatmıştır.

---

kullanarak, karşılaştırıp tartışarak rahatlıkla görebilirler. Kuran'ın asıl öğretmeni Tanrı'dır (55:1-2). Bak 43:3; 11:1.

* **41:047** Bak 20:15; 15:87; 31:34.

* **41:047** Bak 3:18; 39:45; 63:1 ve 6:23, 148

* **41:053** Yanlışlanabilir ve sınanabilir fiziksel deliller Kuran'ın Tanrı sözü olduğuna dair bilimsel deliller ve belgeler sağlar. 4:82; 74:30.

Kırkiki

DANIŞMA / ŞURA

42:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
42:1 **H**8M40*
42:2 **A**90S60Q50
42:3 Üstün ve Bilge olan **ALLAH** sana ve senden öncekilere böyle vahyeder.
42:4 Göklerde, yerde ne varsa O'nundur. O Yücedir, Büyüktür.
42:5 Gökler (O'na olan saygıdan ötürü) nerdeyse üstlerinden çatlayacak. Denetçiler Rab'lerini överek yüceltirler ve yerdekiler için bağışlanma dilerler. **ALLAH** kesinlikle Bağışlayandır, Rahimdir.
42:6 O'ndan başkasını veliler edinenleri **ALLAH**'a bırak. Sen onların avukatı değilsin.
42:7 Kentlerin anası ve çevresini uyarman için ve gerçekleşecek olan Toplanma Gününe karşı uyarman için biz kusursuz bir dile sahip olan bir Kuran'ı böylece sana vahyediyoruz. Onlardan bir kısmı bahçeye, bir kısmı da cehenneme girecektir.*
42:8 **ALLAH** dileseydi onları bir tek toplum kılardı. Ancak O, dilediğini rahmetine sokar. Zalimlerin bir sahibi ve yardımcısı yoktur.
42:9 O'nun dışında veliler (sahipler) mi edindiler? Biricik veli **ALLAH**'tır, ölüleri O diriltir ve O her şeye Kadirdir.*
42:10 Bu mesajın herhangi bir bölümünde anlaşmazlığa düşerseniz hüküm **ALLAH**'a aittir. Rabbim **ALLAH** işte böyledir. Ben O'na güvendim ve O'na yönelirim.
42:11 O gökleri ve yeri yararak yaratandır. İçinizden sizin için eşler yarattı ve çiftlik hayvanlarını da çiftler halinde yarattı. Böylece sizi orada üretiyor. O'na benzer hiçbir şey yoktur. O, İşitendir, Görendir.

---

* **42:001-2** Bu harflerin, Kitabın matematiksel yapısındaki rolü için bak 2:1; 74:30.
* **42:007** Bak 43:3.
* **42:009** Din adamlarını putlaştıranlar (9:31; 42:21), özellikle Pakistan ve Hindistan'daki din adamlarını "Mevlana" yani "velimiz, sahibimiz" diye çağırmakta ve din adamları da bunu dini bir ünvan olarak kabul etmektedirler. Bak 2:286.

42:12 Göklerin ve yerin tüm kontrolü O'na aittir. Dilediğine rızkı bol verir veya kısar. O her şeyi Bilendir.

Sadece Bir Tek Din: Monoteizm

42:13 Daha önce Nuh'a buyrulan dini size yasa olarak belirledik. Sana vahyettiğimiz gibi İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya da öğütledik: "Bu dini doğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin." Fakat kendilerini çağırdığın şey, ortak koşanlara ağır gelmektedir. **ALLAH** dileyeni kendine seçer ve kendisine yöneleni doğruya ulaştırır.

42:14 Kendilerine bilgi ulaştıktan sonra sırf aralarındaki çekememezlik yüzünden ayrılığa düştüler. Belli bir zaman için Rabbinin verilmiş bir söz olmasaydı onların arasında hemen hüküm verilirdi. Onlardan sonra kitaba mirasçı olanlar da ondan kuşku ve şüphe içindedirler.

Hıristiyan ve Yahudilere Mesaj

42:15 Sen buna çağır ve sana emredildiği gibi dosdoğru uygula. Onların fantazilerine ve de ki "**ALLAH**'ın bana indirdiği kitabı onayladım. Sizin aranızda adaletle davranmakla emrolundum. **ALLAH** bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz ise sizedir. Bizimle sizin aranızda herhangi bir tartışma yoktur. Bizi **ALLAH** biraraya getirecektir. Sonunda dönüş O'nadır.

42:16 **ALLAH** hakkında, O'nun çağrısına yanıt verildikten sonra tartışanların delilleri Rab'leri katında geçersizdir. Gazabı haketmişlerdir ve onlara çetin bir azap vardır.

42:17 O **ALLAH** ki kitabı gerçek ve adaletle indirmiştir. Ne bilirsin, belki o an yakındır.

42:18 Onu onaylamayanlar onun hakkında meydan okuyorlar. Onu onaylayanlar ise ondan kaygı duyarlar ve onun gerçek olduğunu bilirler. O an konusunda kuşku duyanlar büyük bir sapıklık içindedirler.

42:19 **ALLAH** kullarına lütfedendir. Dilediğini/dileyeni rızıklandırır. O Güçlüdür, Üstündür.

42:20 Kim ahiret ödülünü isterse onun ödülünü arttırırız. Dünya ödülünü isteyene de onu veririz ancak onun ahiretten bir payı olmaz.

Din ve Şeriat Uyduranlar

42:21 Yoksa **ALLAH**'ın izni olmadığı halde onlar için dini kurallar ve yasalar ortaya koyan ortakları mı var? Daha önce belirlenmiş bir

karar olmasaydı onların arasında yargı verilirdi. Zalimlere acı bir azap vardır.*

42:22 Yaptıkları işler başlarına gelirken zalimleri kaygı içinde görürsün. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar bahçelerin bahçelerindedir. Rab'leri katında diledikleri her şeyi alırlar. İşte bu, büyük lütuftur.

42:23 **ALLAH**, gerçeği onaylayıp erdemli davranan kullarını böyle müjdeler. De ki "Ben sizden, akrabalık sevgisi dışında herhangi bir ücret istemiyorum." Kim bir iyilik işlerse onun iyiliğini arttırırız. **ALLAH** Bağışlayandır, takdir edendir.*

Tanrı Yanlışı Siler ve Doğruyu Yerleştirir

42:24 Onlar, "O, **ALLAH** hakkında yalan mı uydurdu?" mu diyorlar? **ALLAH** dilese senin kalbini mühürler. **ALLAH** yanlışı siler ve sözleriyle gerçeği yerleştirir. O en gizli düşünceleri bilir.

42:25 O, kullarından tövbeleri kabul eder, günahları affeder ve yaptıklarınızı bilir.

42:26 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananların çağrısına cevap verir ve onlara lütfunu arttırır. İnkarcılar ise çetin bir cezayı haketmiştir.

42:27 **ALLAH** kullarına rızkı bollaştırsaydı, yeryüzünde azacaklardı. Nitekim dilediği ölçüde gönderir. O, kullarından Haberdardır, Görendir.

42:28 Umutlarını kesmelerinden sonra yağmuru indiren ve rahmetini yayandır. O, Övgüye Layık bir Dosttur.

---

* **42:021** Günümüz "Müslümanlarının" bildiği ve uygulamaya çalıştığı İslam, yüzyıllar boyu, din adamlarının uydurdukları kurallarla öylesine bozulmuştur ki Muhammed peygamberin bildirdiği İslam diniyle ilgisi kalmamıştır. "Ulema" geçinen din adamları, o kadar çok şeriatlar, haramlar, çarşaflar, peçeler, gıdasal yasaklar, sakallar, sarıklar, istincalar, istibralar, misvaklar, sağ ayaklar, sol ayaklar, *Hadis*ler, *Sünnet*ler, *şefaatler, hazretler, efendiler, kerametler, melanetler, evliyalar, şerifler, seyyitler, hırka-i şerifler, kıl-ı şerifler, takiyyeler, takkeler, tespihler, tekkeler, mezhepler, tarikatlar, şatahatlar, muskalar, istihareler, hülleler, hileler, türbeler, nafileler, mekruhlar, menduplar, sevaplar, müstehaplar, fetvalar* ve palavralar uydurmuşlardır ki İslam dinini yaşanması felaket getiren bir şirk dinine çevirmişlerdir. Müslüman halkların dünyanın bu kadar gerisinde kalmalarının en önemli sorumluları bu müşrik din adamları ve onları kullanan politikacılardır. Tanrı bu durumu düzeltmek ve mesajını hurafe ve bidatlerden arındırmak için "büyüklerden biri" diye nitelediği mesajı gönderdi bize (74:30-35). Bak 9:31; 33:67.

* **42:023** Herkesin kendi akrabalarını gözetmesini öğütleyen bu ayeti çarpıtıp, Muhammed peygamberin akrabalarına özgü kılanlar; ehl-i beyt, seyyidler ve şerifler diye Hindu Brahmanlar gibi imtiyazlı bir asalak sınıf oluşturmuşlardır. Bak 33:33

42:29 Gökleri ve yeri yaratıp onlarda çeşitli yaratıklar yayması O'nun ayetlerindendir. O, dilediği zaman onları toplayabilir.
42:30 Size dokunan bir kötülük, işlediklerinizin bir sonucudur. O, birçoğunu da affeder.
42:31 Siz yeryüzünde kaçamazsınız. Sizin **ALLAH** 'tan başka bir sahibiniz ve yardımcınız yoktur.
42:32 Okyanusta dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nun ayetlerindendir.
42:33 Dilerse rüzgarı durdurur ve onlar suyun üzerinde hareketsiz kalırdı. Bunda, her sabreden ve şükreden kişi için ibretler vardır.
42:34 Yahut, yaptıkları yüzünden onları yok eder. Bunun yerine birçoğunu da bağışlar.
42:35 Ayetlerimiz ve mucizelerimiz üzerinde tartışanlar kendilerinin kaçacak bir yeri olmadığını bilirler.
42:36 Size ne verildiyse dünya hayatının geçimliğidir. Ancak gerçeği onaylayanlar ve Rab'lerine güvenenler için **ALLAH**'ın yanında bulunanlar daha iyidir ve süreklidir.

Gerçeği onaylayanların Özellikleri

42:37 Onlar ki büyük günahlardan çirkin işlerden kaçınırlar ve kızdıkları zaman bağışlarlar.
42:38 Onlar, Rab'lerinin çağrısına karşılık verirler, namazı gözetirler, işlerini aralarında danışma ile kararlaştırırlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan yardım için verirler.*
42:39 Haksızlığa uğradıklarında kendilerini savunurlar.
42:40 Kötülüğün cezası, benzeri bir kötülüktür ancak kim affeder ve erdemli davranırsa **ALLAH** tarafından ödüllendirilir. O, zalimleri sevmez.
42:41 Haksızlığa uğradıktan sonra hakları için direnenler kınanmazlar, cezalandırılmazlar.
42:42 Ancak, halka zulmedenlere ve yeryüzünde haksız yere saldıranlara karşı durulmalıdır. Onlara acı bir azap vardır.
42:43 Sabredip bağışlamak, sağlam bir karakteri gösterir.
42:44 **ALLAH** kimi saptırmışsa, artık O'ndan sonra onun bir koruyu-

* **42:038** En önemli işlerden biri başkan/lider seçimidir. Son peygamberin vefatından otuz yıl kadar sonra müşrikler, seçim yerine babadan oğula geçen bir halifeliği Tanrı adına egemen kıldılar. 1924 yılına kadar süren bu hilafet süresince sayısız zulüm ve cehalet Tanrı adına işlendi. Güçlerin ayırımı ilkesiyle uygulanan bir demokrasi, bazı zaaflarına rağmen şu ana kadar öğrendiğimiz en elverişli bir danışma sistemidir. Federal sistemler farklı hukuk, din ve kültürlere sahip toplumların ve etnik azınlıkların bir arada barış ve dayanışma içinde özgürce yaşamalarını mümkün kılmaktadır.

cusu yoktur. Azabı gördükleri zaman zalimlerin, "Bizim için bir şans daha yok mu?" dediklerini görürsün.

42:45 Aşağılanmış ve başları eğilmiş olarak ateşe sunulurlarken göz ucuyla çevrelerine bakındıklarını görürsün. Gerçeği onaylayanlar, "Gerçek kaybedenler, Diriliş Gününde kendilerini ve ailelerini kaybedenlerdir. Zalimler sürekli bir azaba mahkûm olmuştur" derler.

42:46 Onların, **ALLAH**'tan başka kendilerine yardım edecek bir dostları yoktur. **ALLAH**'ın saptırdığı kimse için bir yol bulunmaz.

42:47 **ALLAH** katından, geri çevrilmesi olanaksız olan gün gelmezden önce Rabbinize cevap veriniz. O gün sizin için ne bir sığınak ne de bir koruyucu vardır.

42:48 Yüz çevririrlerse, biz seni onlara bir bekçi olarak göndermedik. Sana düşen sadece bildirmektir. Biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman onunla sevinir; ama kendi yaptıklarının bir sonucu olarak başlarına bir kötülük gelse, o zaman insan nankörleşir.

42:49 Göklerin ve yerin yönetimi **ALLAH**'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler, dilediğine de erkekler verir.*

42:50 Yahut hem erkek hem dişi olarak çift verir. Dilediğini de kısır yapar. O Bilendir, her şeye gücü yetendir.

Tanrı Bizimle Nasıl İletişim Kurar

42:51 **ALLAH** bir insanla ancak vahiy yoluyla veya bir perde arkasından iletişim kurar yahut bir elçi gönderip izniyle dilediğini vahyeder. O, Yücedir, Bilgedir.

42:52 Biz böylece sana katımızdan bir ruh vahyettik. Sen kitap nedir gerçeği onaylama nedir bilmezdin. Ancak onu, dilediğimiz kulları doğruya ulaştıran bir ışık kıldık. Sen elbette doğru yola kılavuzluk ediyorsun.*

42:53 Göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibi **ALLAH**'ın yoluna… Kesinlikle, tüm işler **ALLAH**'a döner.

---

* **42:049** Bu ifade, "Tanrı'dan başkası dişiyi veya erkeği belirleyemez" anlamına gelmez. Bak, 13:8; 31:34.

* **42:052** Bak 17:85; 15:29.

42:052 Muhammed peygamber dâhil hiçbir insan kimseye kurtuluş için kılavuzluk edemez (28:56) ancak, her mümin Tanrı tarafından belirlenen "doğru yola" kılavuzluk edebilir. Bir başka deyişle, dini ve hidayeti belirleyen Tanrı olup, bize düşen onun tebliğidir. Muhammed peygamberi ayrı bir hidayet kaynağı haline getirmek şirktir. Bak 6:112-114; 39:11.

Kırküç

GÖSTERİŞ / ZUHRUF

43:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
43:1 **H**8M40*
43:2 Apaçık kitaba andolsun ki
43:3 Anlamanız için onu kusursuz bir dile sahip bir Kuran yaptık.*
43:4 O, ana kitapta (korunur), katımızda üstündür, bilgedir.
43:5 Haddi aşan bir toplumsunuz diye mesajı size iletmekten vaz mı geçelim?
43:6 Öncekilere nice peygamberler göndermişizdir.
43:7 Fakat, kendilerine giden her peygamberle alay ettiler.
43:8 Şunlardan daha güçlülerini yok ettik. Öncekilerin örneği geçmiştir.
43:9 Onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, "Onları, Üstün ve her şeyi bilen yarattı" diyeceklerdir.
43:10 O ki, yeryüzünü oturmanıza elverişli kıldı ve doğru gitmeniz için sizin için orada yollar açtı.
43:11 O ki gökten bir ölçüye göre su indirdi. Nitekim onunla ölü bir ülkeyi dirilttik. İşte böyle çıkarılırsınız.
43:12 O ki bütün çiftleri yarattı ve binesiniz diye sizin için gemiler ve çiftlik hayvanları yarattı.
43:13 Ki onların üstüne binesiniz ve onlara bindiğiniz zaman Rabbinizin size olan nimetini düşünerek şunları diyesiniz: "Bunu bizim

---

* **43:001** Bu harflerin anlamı için bak 2:1; 74:30.

* **43:003** "Arabiy" (Arapça) kelimesinin kökü olan A'RB, Arapçada, "kusursuz, mükemmel" anlamına gelir. (Örneğin bak 56:37). Kuran'ın mesajı tüm insanlığa gönderildiğinden, Arapça olan orijinal Kuran'ın dilinin anlaşılması onun Arapça oluşundan değil, Arapçasının gerçekten A'RB, yani "mükemmel" oluşundan kaynaklanıyor. Bir başka deyişle, bu ayette kastedilen anlam, özel isim olarak Arapça değil, onun kelime anlamıdır. Her Adil adaletli olmayabildiği gibi, her Zeki zeki, her Arap arap (mükemmel) olmayabilir. Aynı şekilde her Arapça metin arapça (mükemmelce) olmayabilir! Kuran'ın dili arapçadır, kusursuzdur, mükemmeldir. Bir Arap peygambere mükemmel bir Arapça ile nazil olan Kuran, Rahman tarafından öğretildiği için (55:2), hangi dille konuşursa konuşsun, tüm insanlık için Tanrısal bir mesajdır, bir elçidir.

emrimize veren çok yücedir. Onları kendi başımıza kontrol altına alamazdık."
43:14 "Ve biz, sonunda Rabbimize döneceğiz."

Kız Çocuklarını Aşağı Gören Müşriklerin Bir Uydurması

43:15 Kullarından bazılarını O'na bir pay olarak ayırdılar. İnsan gerçekten apaçık bir nankördür.
43:16 Yaratıklarından kızları kendisine ayırdı da oğulları size mi seçti?
43:17 Onlardan birisi, Rahman'a yakıştırdığı (kız çocuğu) ile müjdelenince, morali bozularak yüzü simsiyah kesilir:
43:18 "Süsler içinde yetiştirilmesine rağmen kavgada beceriksiz olan mı!?"
43:19 Rahman'ın kulları olan melekleri dişi saydılar! Onların yaratılışlarına mı tanık oldular? Bu tanıklıkları kaydedilecek ve sorguya çekileceklerdir.
43:20 Hatta, "Rahman dileseydi biz onlara hizmet etmezdik" dediler. Onların bu konuda bir bilgileri yoktur. Onlar sadece tahminde bulunuyorlar.
43:21 Onlara bundan önce bir kitap mı verdik de ona mı dayanıyorlar?

Geçmişi Sorgulamadan İzleme Cehaleti

43:22 Hayır, "Biz atalarımızı bir yol üzerinde bulduk ve biz onların öğretilerini izliyoruz" dediler.
43:23 Tıpkı bunun gibi, senden önce, bir kente her ne zaman bir uyarıcı gönderdiysek elit tabaka, "Biz, atalarımızı bir yol üzerinde bulduk ve biz onların öğretilerini izliyoruz" derlerdi.
43:24 O da, "Size, atalarınızı üzerinde bulduğunuzdan daha doğrusunu getirmiş isem de mi?" derdi. Onlar da, "Sizin getirdiğiniz mesajı inkâr ediyoruz" derlerdi.
43:25 Biz de onlardan öç aldık. Yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak.
43:26 İbrahim, babasına ve halkına demişti ki, "Sizin hizmet ettiklerinizden uzağım."
43:27 "Beni Yaratan bana doğru yolu gösterecektir."
43:28 Belki doğru yola dönerler diye onun ardından gelecekler için bunu ebedi bir ders kıldı.
43:29 Doğrusu, kendilerine gerçek ve apaçık bir elçi varıncaya kadar şunlara ve atalarına imkan tanıdım.
43:30 Kendilerine gerçek geldiği zaman, "Bu bir büyüdür ve biz onu inkâr ediyoruz" dediler.

Muhammed Peygamber Küçümsenip Alaya Alınıyor

43:31 "Bu Kuran, şu iki kentten ünlü ve büyük bir adama indirilmeli değil miydi?" dediler.

43:32 Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında biz paylaştırdık; birbirlerine iş gördürebilmeleri için onları birbirlerine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti onların biriktirdiklerinden daha iyidir.

Dünya Materyali: İnkarcıların Tüm Kazanabilecekleri

43:33 Tüm insanlar (inkârcılıkta) bir tek toplum olacak olmasaydı, Rahman'ı inkâr edenlerin evini gümüş tavanlar ve binip çıkacakları merdivenlerle donatırdık.

43:34 Evlerine kapılar ve konforlu mobilyalar.

43:35 Ve nice gösterişli maddeler. Tüm bunlar bu dünya hayatının geçici materyalidir. Ahiret ise Rabbinin katında erdemlilerindir.

Fanatikleşen İnkarcılar sapkınlarla Dost Olurlar

43:36 Kim Rahman'ın mesajına aldırış etmezse, ona bir sapkını sardırırız da onun arkadaşı olur.

43:37 Nitekim onları yoldan çıkarırlar. Buna rağmen onlar doğru yolda olduklarını sanırlar.

43:38 Nihayet bize geldiğinde, "Keşke benimle senin aranda iki doğu arası kadar uzaklık olsaydı; sen ne kötü bir arkadaşmışsın sen!" der.

43:39 Haksızlık etmiş olduğunuz için, o gün (pişmanlığınız) size bir yarar sağlamaz; siz cezayı paylaşacaksınız.

43:40 Sen mi sağıra işittireceksin, yahut körü ve apaçık bir sapıklıkta olanı yola getireceksin?

43:41 Seni alıp götürsek de biz onları cezalandıracağız.

43:42 Yahut, onlara söz verdiğimizi sana gösteririz; bizim onlara gücümüz yeter.

43:43 Sana vahyedilene sarıl; çünkü sen doğru yoldasın.

43:44 Bu, sana ve halkına bir mesajdır; ondan sorulacaksınız.

43:45 Senden önce gönderdiğimiz elçileri araştır: "Rahman'ın dışında hizmet edilecek tanrılar kabul etmiş miyiz?"

43:46 Örneğin; Musa'yı ayetlerimizle Firavuna ve erkanına gönderdik ve "Ben evrenlerin Rabbinin elçisiyim" demişti.

Musa ve Firavun

43:47 Mucizelerimizi kendilerine götürdüğü zaman, o mucizelere gülmüşlerdi.

43:48 Onlara bir birinden büyük mucizeler gösterdik ve belki dönerler diye başlarına çeşitli felaketler getirdik.
43:49 "Ey büyücü, bizim için Rabbine dua et. Çünkü sen ona daha yakınsın; biz bundan sonra yola geleceğiz" dediler.
43:50 Fakat, onlardan felaketi kaldırdığımızda, sözlerinden hemen dönüverdiler.
43:51 Firavun halkına şöyle seslendi: "Ey halkım, Mısır'ın yönetimi ve şu altımda akıp giden ırmaklar bana ait değil mi? Görmüyor musunuz?"
43:52 "Yahut ben, şu aşağılık ve konuşmaktan aciz olan adamdan daha üstün değil miyim?"
43:53 "Neden ona altınlardan oluşan bir hazine verilmiyor, yahut neden yanında çalışacak melekler gelmiyor?"
43:54 Böylece halkını yanılttı ve onlar da ona uydular. Onlar bayağı insanlardı.
43:55 Bizimle savaşmakta ısrar edince onlardan öc aldık, hepsini boğduk.
43:56 Onları, sonradan gelecekler için bir ibret ve örnek yaptık.

Irkçı Tepki

43:57 Meryemoğlu bir örnek olarak gösterilince senin halkın hemen reddetti.
43:58 "Bizim tanrılarımız mı daha iyidir yoksa o mu?" dediler. Sadece seninle tartışmak için bunu söylediler. Onlar gerçekte, kavgacı bir toplumdur.
43:59 O, kendisine iyilikte bulunduğumuz bir kuldan başka bir şey değildi. Onu İsrailoğullarına bir örnek kıldık.
43:60 Dileseydik sizi, yeryüzünü koloni haline getiren meleklere çevirirdik.

İsa'nın Doğumu ve Dünyanın Sonu

43:61 O (İsa), o an hakkında bir bilgi kaynağı ve işarettir. Öyleyse onun (zamanı) hakkında kuşku beslemeyin ve beni izleyin. Doğru yol budur.*
43:62 Sapkın sizi yoldan çıkarmasın. O size açık bir düşmandır.

---

* **43:061** Kuran, Dünyanın Sonunun tarihini verir (20:15; 15:87). İsa'nın doğum tarihi, bu hesabı doğrulayıp destekleyen işeretlerden birisidir. Dünyanın, İsa'nın doğumundan 2280 (19x120) yıl sonra son bulacağını Kuran ayetlerinin işaretiyle öğrenmiş bulunuyoruz. Ayrıca, dünyanın sonunun tarihleri olan 1710 (19x90) kameri/hicri ve 2280 (19x120) şemsi/miladi yılları, İsa ile Muhammed peygamberin doğumu arasındaki yılların sayısı olan 570 (19x30) sayısına ayrı ayrı tam olarak bölünmektedir. Bak 47:18.

43:63 İsa apaçık mucizelerle gelince demişti ki "Size bilgelik ve ayrılığa düştüğünüz konulara açıklama getirdim. **ALLAH**'ı dinleyiniz ve bana uyunuz."

43:64 "**ALLAH** benim Rabbim ve sizin de Rabbinizdir, sadece O'na hizmet etmelisiniz. Dosdoğru yol budur."

43:65 Partiler ve mezhepler aralarında tartıştılar. Acı azaptan dolayı vay zalimlerin haline.

43:66 Onlar, farkında değilken, o anın kendilerine aniden gelmesini mi bekliyorlar?

43:67 Erdemlilerin dışında, o gün yakın dostlar birbirlerine düşman kesilecek.

Bahçe ve Cehennem

43:68 Kullarım, bugün size korku yoktur ve üzülmeyeceksiniz.

43:69 Ayetlerimi onaylayanlar ve teslim olanlar,

43:70 Siz ve eşleriniz bahçeye girin; sevinç içinde ağırlanacaksınız.

43:71 Onlara altın tepsiler ve kadehlerle sunulur. Orada canların çektiği ve gözlerin hoşlandığı her şey vardır. Siz orada ebedi kalacaksınız.

43:72 Yaptıklarınızın bir karşılığı olarak size miras olarak verilen bahçe budur.

43:73 Orada sizin yemeniz için bol meyveler vardır.

43:74 Suçlular, cehennem azabında ebedi kalıcıdırlar.

43:75 Onlardan hafifletilmez ve onlar orada ümitsizdirler.

43:76 Biz onlara haksızlık etmedik, onlar kendi kendilerine haksızlık ettiler.

43:77 "Ey Malik, artık Rabbin bizim işimizi bitirsin" diye seslenirler. O da, "Siz böyle kalacaksınız" der.

43:78 Size gerçeği getirdik; ancak çoğunuz gerçekten hoşlanmıyorsunuz.

43:79 Yoksa onlar bir plan mı kurdular? Biz de plan kurarız.

43:80 Yoksa, sırlarını ve komplolarını işitmediğimizi mi sanıyorlar. Doğrusu, yanlarındaki elçilerimiz kaydetmektedirler.

43:81 De ki: "Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, ona hizmet edenlerin ilki ben olurdum."

43:82 Göklerin ve yerin Rabbi, Yönetimin Rabbi, onların nitelemelerinden çok yücedir.

43:83 Bırak onları, kendilerine söz verilen günlerine kavuşuncaya kadar dalsınlar, oynasınlar.

43:84 Gökte de tanrı, yerde de tanrı O'dur. O Bilgedir, Bilendir.

43:85 Göklerin, yerin ve aralarındakilerin yönetimine sahip olan çok

yücedir. O anın bilgisi O'nun yanındadır ve siz O'na döndürüleceksiniz.

Şefaatle Kurtulma Umudu Boş Bir Hayaldir. Ve Şefaat, Gerçeğe Tanıklık Biçiminde Gerçekleşecektir

43:86 Onların O'nun dışında çağırdıkları şefaat edemezler. Ancak bilerek gerçeğe tanıklık edenler hariç.*

43:87 Onlara, kendilerini kimin yarattığını sorsan, "**ALLAH**" diyeceklerdir. Öyleyse neden çevriliyorlar?

43:88 "Rabbim bunlar gerçeği onaylamayan bir topluluktur" denmişti.

43:89 Onlara aldırma ve "Selam" (barış ve esenlik) de; yakında bilecekler.

* **43:086** Bak 25:30 ve 2:48.

Kırkdört

DUMAN / DUHAN

44:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
44:1 **H**8M40*
44:2 Apaçık olan bu kitaba andolsun.
44:3 Biz uyarmak için onu kutlu bir gecede indirdik.
44:4 Onda tüm bilgelik işleri belirlenir.
44:5 Katımızdan bir buyruktur; biz elçiler göndeririz.
44:6 Rabbinden bir rahmet olarak. O İşitendir, Bilendir.
44:7 Göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. Kuşkusuz bir onaya sahipseniz…
44:8 O'ndan başka tanrı yoktur. Yaşatır ve öldürür. Sizin de önceki atalarınızın da Rabbidir.
44:9 Doğrusu, onlar bir kuşku içinde oynamaktadırlar.

Duman: Gelecekle İlgili Büyük Haber

44:10 Göğün apaçık bir dumanı getireceği günü gözetle.
44:11 İnsanları çepeçevre saracaktır; bu acı bir azaptır.
44:12 "Rabbimiz, bizden bu azabı kaldır; biz gerçeği onaylıyoruz."
44:13 Mesaja aldırış etmediler. Halbuki kendilerine apaçık bir elçi gelmişti.
44:14 Sonra ondan yüz çevirdiler ve "Öğrenim görmüş bir deli!" dediler.
44:15 Biz azabı birazcık kaldıracağız; ama siz yine döneceksiniz.
44:16 Asıl o büyük yakalama ile yakaladığımızda öc alırız.
44:17 Onlardan önce Firavunun halkını sınamıştık; onlara şerefli bir elçi gitmişti:
44:18 "Ey **ALLAH**'ın kulları, bana kulak verin. Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim."
44:19 "**ALLAH**'a karşı büyüklenmeyin. Ben size apaçık bir delille gelmiş bulunuyorum."
44:20 "Sizin beni taşlamanızdan/kovmanızdan, benim Rabbime ve sizin Rabbinize sığınıyorum."

---

* **44:001** Bu harflerin anlamı için bak 2:1; 40:1; 74:30.

44:21 "Beni onaylamıyorsanız, bari beni yalnız bırakın."
44:22 Ve, "Bunlar suçlu bir topluluk" diye Rabbine yalvardı.
44:23 "Kullarımla geceleyin yola çık. Siz izleniyorsunuz."
44:24 "Denizi yarılmış olarak terket. Onlar boğulmaya mahkûm bir ordudur."
44:25 Onlar geride neler bırakmışlardı: Bahçeler, pınarlar,
44:26 Ekinler ve yüksek makamlar,
44:27 Ve içinde sefa sürdükleri nice nimetler…
44:28 Böylece hepsini başka bir topluluğa miras bıraktık.
44:29 Ne gök ve ne de yer onlara ağladı; ertelenmediler de.
44:30 İsrailoğullarını alçaltıcı zulümden kurtarmıştık;
44:31 Firavundan. O, azgın bir diktatör idi.
44:32 Tüm halkın arasından özellikle onları seçtik.
44:33 Ve onlara, açık bir sınav olarak mucizeler verdik.
44:34 Şunlar da diyorlar ki:
44:35 "Sadece bir kez ölürüz; dirilecek değiliz."
44:36 "Doğru sözlüler iseniz, atalarımızı geri getirin."
44:37 Onlar mı, yoksa Tubba' halkı ve onlardan öncekiler mi daha iyidir? Suçlu oldukları için onları yok etmiştik.
44:38 Biz, gökler, yer ve aralarındakileri oyun ve eğlence için yaratmadık.
44:39 Biz onları ancak belli bir amaca göre yarattık. Ne var ki onların çoğu bilmezler.

Suçlular

44:40 Hepsi Karar Günü topluca buluşacaklardır.
44:41 O gün dost, dostunu hiçbir şeyden koruyamaz ve yardım da görmezler.*
44:42 Yalnız **ALLAH**'ın merhamet ettikleri hariç. O Üstündür, Rahimdir.
44:43 Elbette, zakkum ağacı
44:44 Günahkarın yiyeceğidir.
44:45 Derişik asit gibi ve midelerde kaynayacaktır.
44:46 Sıcak suyun kaynaması gibi.
44:47 Onu yakalayın ve cehennemin ortasına sürükleyin.
44:48 Sonra başına kaynar su azabından dökün.
44:49 "Tad bakalım; sen çok üstün ve şerefliydin!"
44:50 "Bu, işte kuşkulanıp durduğunuz şeydir."

* **44:041** Bak 2:286.

Erdemliler

44:51 Erdemli olanlar ise güvenlikli bir makamdadırlar.
44:52 Bahçeler ve pınarlar içerisinde.
44:53 İpek ve atlastan giysiler içinde karşılıklı otururlar.
44:54 Bu böyledir; onlara güzel eşler vermişizdir.
44:55 Tam bir güvenlik içinde her meyveyi isterler.
44:56 Orada, ilk ölümden başka ölüm tatmazlar. Onları cehennem azabından korumuştur.*
44:57 Rabbinin bir lütfu olarak. İşte büyük zafer budur.
44:58 Öğüt alsınlar diye senin dilinle onu kolaylaştırdık.
44:59 Öyleyse bekle; onlar da beklemektedirler.

---

* **44:056** Cennette işlediğimiz suçtan dolayı ilk ölümü tadıp bu dünyaya doğduk. Bak 40:11.

Kırkbeş

DİZ ÇÖKÜŞ / CASİYE

45:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
45:1 **H**8M40*
45:2 Bu kitabın indirilmesi, Üstün ve Bilge olan **ALLAH** katındandır.
45:3 Gerçeği onaylayanlar için göklerde ve yerde ayetler var.
45:4 Sizin yaratılışınızda ve yaydığı tüm canlılarda kuşkusuz bir onayaa sahip bir toplum için ayetler var.
45:5 Gecenin ve gündüzün birbirini izlemesinde, **ALLAH**'ın gökten bir rızık indirerek onunla ölümünden sonra toprağı diriltmesinde ve rüzgarları yönetmesinde anlayan bir toplum için ayetler var.

Kuran'dan Başka Hangi Hadis?

45:6 Bunlar, sana gerçek olarak okuduğumuz **ALLAH**'ın ayetleridir. **ALLAH**'tan ve ayetlerinden sonra hangi hadisi onaylıyorlar?*
45:7 Vay haline her uydurukçu günahkarın!
45:8 Kendisine okunan **ALLAH**'ın ayetlerini işittikten sonra, sanki onları hiç işitmemiş gibi büyüklük taslayarak direniyor. Onu acı bir cezayla müjdele.
45:9 Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman onu alaya alır. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır.
45:10 Onları cehennem beklemektedir. Ne işledikleri şeyler, ne de **ALLAH**'tan başka edindikleri dostlar onları kurtarabilir. Onlar, acı bir azabı haketmişlerdir.
45:11 Bu bir rehberdir. Rab'lerinin ayetlerini inkâr edenler için iğrenç ve acı bir azap vardır.
45:12 Lütfundan payınızı aramanız ve şükretmeniz için gemileri emriyle sürmenize uygun olarak denizi buyruğunuz altına veren **ALLAH**'tır.
45:13 Göklerde ve yerde ne varsa hepsini kendi katından buyruğunu-

---

* **45:001** Bu harflerin anlamı için bak 2:1; 40:1; 74:30.
* **45:006-**9 Allah'ı ve ayetlerini yetersiz görenler bu soruya, *Hadis* kitaplarını sayarak cevap vermektedirler. Bak: 6:112-114; 12:111; 33:38.

za vermiştir. Düşünen bir topluluk için elbette bunda ibretler vardır.

45:14 Gerçeği onaylayanlara söyle ki, **ALLAH**'ın günlerini ummayanları bağışlasınlar. Zira O, yaptıkları işlere göre bir topluluğa karşılık verir.

45:15 Kim erdemli davranırsa kendisi içindir kim de kötülük işlerse kendi aleyhinedir. Sonra, siz Rabbinize döndürüleceksiniz.

45:16 İsrailoğullarına kitabı, bilgeliği ve peygamberliği vermiştik. Onları iyi nimetlerle rızıklandırmış ve onları tüm halklara üstün kılmıştık.

45:17 Onlara apaçık emirler verdik. Kendilerine bilgi geldikten sonra, aralarındaki çekememezlikten ötürü ayrılığa düştüler. Diriliş Günü senin Rabbin, ayrılığa düştükleri konularda onların arasında yargı verecektir.

45:18 Sonra sana da din konusunda bir yasa verdik; sen ona uymalısın, bilmeyenlerin keyfine uyma.

45:19 Onlar, **ALLAH**'tan hiçbir şeyi senden savamazlar. Zalimler birbirlerinin dostlarıdır. **ALLAH** da erdemlilerin dostudur.

45:20 Bunlar, halk için aydınlatıcı delillerdir, kuşkusuz bir onayaa sahip bir topluma bir rehber ve rahmettir.

45:21 Kötülükleri işleyen kimseler, dirildiklerinde ve ölümlerinde, kendilerini, gerçeği onaylayıp erdemli davrananlarla bir mi tutacağımızı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar!

45:22 **ALLAH** gökleri ve yeri belli bir amaç için yarattı ki her can, kazandığının karşılığını haksızlığa uğramadan görsün.

Fantazilerin Tanrılaştırılması

45:23 Fantazilerini tanrı edinen kimseye dikkat ettin mi? Nitekim **ALLAH** onu bilerek saptırmış, işitme duyusunu ve beynini mühürlemiş ve görüşüne perde koymuştur. **ALLAH**'tan başka kim onu doğruya iletebilir? Öğüt almaz mısınız?

45:24 Onlar derler ki, "Biz sadece dünya hayatında yaşarız. Yaşarız, ölürüz ve bizi zamandan başkası yok etmez." Onların bu konuda bir bilgisi yoktur. Onlar sadece zannediyorlar.

45:25 Onlara açık açık ayetlerimiz okunduğunda, "Doğru sözlü iseniz atalarımızı geri getirin" demekten başka delilleri yoktur.

45:26 De ki "Sizi **ALLAH** diriltir ve öldürür. Sonra, gerçekleşmesinde kuşku bulunmayan Diriliş Gününde sizi bir araya toplar. Fakat insanların çoğu bilmez."

45:27 Göklerin ve yerin yönetimi **ALLAH**'a aittir. O an gerçekleştiği gün, işte o gün batılı savunanlar hüsrana uğrayacaktır.

45:28 Her toplumu diz çökmüş halde görürsün. Her toplum kendi kitabına çağrılır: “Bugün size, yaptıklarınızın karşılığı ödenecektir.”
45:29 “Bu kitabımız size karşı gerçeği konuşmaktadır. Çünkü biz, yaptıklarınızı kaydediyorduk.”
45:30 Gerçeği onaylayan ve erdemli davrananlara gelince, Rab’leri onları rahmetine sokacaktır. Apaçık zafer işte budur.
45:31 İnkar edenlere gelince: “Ayetlerimiz size okunmuş ve siz de büyüklenip suçlu bir topluluk olmamış mıydınız?“
45:32 Kendilerine **ALLAH**’ın sözünün bir gerçek ve o anın kesinleşmesi kaçınılmaz bir olay olduğu söylendiğinde siz, “O anın ne olduğunu bilmeyiz! Biz sadece çeşitli sanılara sahibiz ve bu konuda kesin bir bilgi elde etmiş değiliz“ derdiniz.
45:33 Yaptıkları kötülükler kendilerine görünecek ve alay etmekte oldukları şey onları kuşatıp avlayacaktır.
45:34 Ve onlara şöyle denir: “Bugünkü karşılaşmanızı unuttuğunuz için biz de bugün sizi unutuyoruz. Yeriniz ateştir ve sizin bir yardımcınız da olmayacaktır.”
45:35 “Çünkü siz **ALLAH**’ın ayetlerini alaya aldınız ve dünya hayatı sizi kandırdı.” Sonuç olarak, onlar o gün oradan çıkamazlar ve özürleri de dinlenmez.
45:36 Göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve evrenlerin Rabbi olan **ALLAH**’a övgüler olsun.
45:37 Göklerde ve yerde tüm büyüklükler O’na aittir. O Üstündür, Bilgedir.

Kırkaltı

KUM TEPECİKLERİ / AHKAF

46:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
46:1 **H**8M40*
46:2 Kitabın indirilmesi, Üstün ve Bilge olan **ALLAH**'tandır.
46:3 Biz gökleri, yeri ve aralarındakileri ancak belli bir amaca göre ve belli bir süre için yarattık. İnkar edenler uyarıya aldırış etmemektedirler.
46:4 De ki: "**ALLAH**'ın dışında yalvardıklarınıza bir bakın. Onların yerden neyi yarattığını bana gösterin. Yoksa göklerde onların bir ortaklığı mı var? Bundan önce bir kitap veya bir bilimsel belge getirin, doğru sözlü iseniz?"

Tümüyle Habersiz

46:5 **ALLAH**'ı bırakıp da Diriliş Gününe kadar kendilerine cevap veremeyen ve hatta onların dualarından bile habersiz olanları çağıranlardan daha sapık kim olabilir?

Kendilerine Hizmet Edenleri Reddedecekler

46:6 Halk toplandığı zaman onlara düşman olacaklardır ve onların kendilerine hizmet etmelerine karşı çıkacaklardır.*
46:7 Kendilerine apaçık ayetlerimiz okunduğunda, kendilerine gelen gerçeğe karşı çıkanlar, "Bu, açıkça bir büyüdür" dediler.
46:8 Yoksa "Onu uydurdu" mu diyorlar? De ki: "Onu ben uydurduysam siz beni **ALLAH**'tan gelecek hiçbir şeye karşı koruyamazsınız. O, sizin taşkınlığınızı en iyi bilendir. Benimle sizin aranızda tanık olarak O yeter. O Bağışlayandır, Rahimdir.
46:9 De ki "Ben türedi bir elçi değilim. Bana ve size ne olacağını da bilmem. Ben, ancak bana vahyedilene uyuyorum. Ben apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değilim."

---

* **46:001** Bu harflerin anlamı için bak 2:1; 40:1; 74:30.

* **46:006** Ayrıca Matta 7:21-23'e de bakın. İsa, kendisini "Rab" diye çağıranları cehennemi hak etmekle uyarmaktadır. İncil'deki bu ayet çeşitli İncil nüshalarında tahrif edilmesine rağmen nüshaların karşılaştırılması ile bu çarpıcı gerçeği çok net bir biçimde ortaya çıkarmaktadır. "**Hıristiyan** Din adamlarına 19 Soru" adlı kitabımızda bu konuyu genişçe tartıştık. Bak: 41:47-48.

Haham Juda: İsrailoğullarından Bir Şahit

46:10 De ki: "Düşündünüz mü, ya o **ALLAH** katından ise ve siz de ona karşı çıkmışsanız ve İsrailoğullarından bir tanık da bunun benzerini görüp onayladığı halde, siz kibirlenip yüz çevirmişseniz?! Kuşkusuz **ALLAH** zalim topluluğu doğru yola iletmez."*

46:11 İnkar edenler, gerçeği onaylayanlara, "O iyi bir şey olsaydı onlar (İsrailoğulları) bizden öne geçemezlerdi" derler ve ona yol bulamadıkları için, "Bu bir efsanedir" diyeceklerdir.*

46:12 Bundan önce Musa'nın kitabı rehber ve rahmet idi. Bu, zalimleri uyarmak ve güzel davrananlara bir müjde olmak üzere Arapça indirilmiş doğrulayıcı bir kitaptır.

Müjde

46:13 "Rabbimiz **ALLAH**'tır" deyip dosdoğru davrananlara bir korku yoktur ve onlar üzülmezler de.

46:14 Onlar bahçe halkıdır; yapmış olduklarına karşılık olarak orada ebedi kalacaklardır.

46:15 Biz insana, ana ve babasına iyilik etmesini öğütledik. Anası onu zahmetle taşır, zahmetle doğurur. Ana karnında taşınması ile sütten kesilmesi otuz ay sürer. Nihayet olgunluk çağına erince ve kırk yaşına varınca: "Rabbim, bana, anama ve babama verdiğin nimete şükretmeye ve razı olacağın yararlı işler yapmeaya beni yönelt. Benim soyumu islah et. Ben tövbe edip, sana teslim olanlardanım" demelidir.*

---

* **46:010** Onbirinci yüzyılda Fransa'da yaşamış bulunan Rabi Juda adlı bir Yahudi hahamının, Tevrat'ın orijinal bir parçasında 19 kodu üzerine kurulu matematiksel sistemi keşfetmiş olduğu ortaya çıktı. Juda'nın çalışmaları üzerine Joseph Dan tarafından yazılan bir makale Kaliforniya Üniversitesi'nin yayımladığı "Studies in Jewish Mysticism" (Yahudi Mistisizmi Üzerine Araştırmalar) adlı dergide 1978 yılında yayımlandı. Juda'nın mevcut kitaplarından birisi "Sefer Gematriot of R. Judah the Pious: Fascimile Edition of a Unique Manuscript" başlığı altında Daniel Abrams ve Israel Ta-Shema'nın yirmi sayfalık bir sunuş yazısıyla İbranice olarak Los Angeles'teki Cherub Press tarafından 1998 yılında yayımlandı. Bu kitabın çevrilmesini bekliyorum.

* **46:011** Diyanet işleri eski başkanı ve birkaç dinadamından oluşan bir heyet de 19 mucizesine karşı olarak yayımladıkları kitaba "19 Efsanesi" adını verdiler. Bu, Kuran'ın bir haberinin tecellisidir. Bak: 6:25.

* **46:015** Bu ayet, insanın gebelik döneminde ana karnında geçirdiği süre ile emzirme süresinin toplam 30 ay olduğunu bildiriyor. Bu ayet, emzirme süresini 24 ay olarak bildiren 31:14 ayetiyle birlikte değerlendirilirse, bebeğin ana karnında sadece 6 ay insan/kişi/nefs kabul edildiği anlaşılır. Gebelik süresinin döllenmeden itibaren tam 266 gün olduğunu biliyoruz (77:23). Bu, Tanrı'nın doğadaki bir ayetidir. Altı ay, 180 gün olduğuna göre bunu 266'dan

46:16 İşlediklerinin en iyisini kabul ettiğimiz ve kötülüklerini geçtiğimiz bu kimseler bahçe halkı arasındadırlar. Bu, kendilerine verilen doğru sözdür.

46:17 Öte yanda bir başkası var ki anne babasına, "Öf size, benden önce nice kuşaklar geçmiş olmasına rağmen benim diriltileceğimi mi iddia ediyorsunuz?" O ikisi ise **ALLAH**'a sığınarak: "Yazık sana; lütfen onayla. **ALLAH**'ın sözü gerçektir." Bunun üzerine o, "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil" der.

46:18 Bu gibiler, gelip geçmiş cin ve insan toplumları arasında azap sözünü haketmiş kimselerdir. Onlar kaybedenlerdir.

Tanrı'nın Adaleti

46:19 Her biri için, yaptıklarına göre dereceler vardır. Yaptıklarının karşılığı, haksızlık edilmeden tam verilir.

46:20 İnkarcılar cehenneme sunulduğu gün, "Dünya hayatında tüm güzel şeylerinizi boşa harcayıp onların zevkini sürdünüz. Yeryüzünde haksız yere büyüklenmenizin ve yoldan çıkmanızın karşılığında bugün alçaltıcı azabı göreceksiniz."

Hud

46:21 Ad'ın kardeşinin kum tepeciklerindeki halkını uyarmış olduğunu hatırla. Ondan önce ve sonra "**ALLAH**'tan başkasına hizmet etmeyin. Sizin için büyük birgünün azabından korkarım" diyen nice uyarıcılar geçmişti.

46:22 "Bizi tanrılarımızdan saptırmak için mi bize geldin? Doğru sözlü isen bize söz verdiğini getir bakalım" dediler.

46:23 "Onun bilgisi sadece **ALLAH**'ın yanındadır. Ben benimle gönderilen şeyi size duyuruyorum fakat sizin cahil bir toplum olduğunuzu görüyorum."

46:24 Nihayet onun yayılarak vadilerine yönelmiş olduğunu gördüklerinde, "Bu, bize yağmur yağdıracak bir buluttur" dediler. Ha-

---

çıkarırsak, gebeliğin ilk 86 gününde ceninin insan veya "nefs" sayılmadığı anlaşılır. Nitekim insanın ana karnındaki gelişimini dört evrede açıklayan 22:5 ve 23:14 ayetleri gebeliğin ilk günlerini "nefs" yahut "insan" olarak değil de başka kelimelerle ifade eder. Bunlar sırasıyla: (1) sperm; (2) embriyo; (3) on santim büyüklüğündeki cenin evresinde kemiklerin ve etin oluşması, ve nihayet (4) yeni bir yaratık. Yeni bir yaratığın döllenmeden 86 gün sonra yaratıldığı anlaşılıyor. Bir başka deyişle "nefs"in (bilinç/kişilik) ilk belirtileri, döllenmeden yaklaşık üç ay sonra ceninin beyninde zuhur etmektedir. Kuran'daki ayetlerle doğadaki ayetlerin birlikte değerlendirilmesinden elde edilen bu bilginin kürtaj konusuna aydınlık getirdiğini ifade etmeye gerek var mı? Ayrıca bak: 16:58-59; 17:31; 81:8.

yır! bu sizin gelmesi için meydan okuduğunuz acı bir azaba sahip bir fırtınadır.

46:25 Rabbinin emriyle her şeyi yerle bir eder. Sabahladıklarında, evlerinden başka her şey görülmez olmuştu. Suçlu topluluğu işte böyle cezalandırırız.

46:26 Sizi yerleştirmediğimiz yerlere yerleştirmiştik onları. Onlara işitme ve görme duyuları ile beyinler vermiştik. **ALLAH**'ın ayet ve mucizelerini bile bile inkâr ettikleri için ne işitme, ne görme duyuları ve ne de beyinleri onlara hiçbir yarar sağlamadı. Alaya aldıkları şeyler kendilerini çepeçevre kuşatıverdi.

46:27 Çevrenizdeki nice kentleri de yok ettik. Dönerler diye onlara ayetleri açıklamıştık.

46:28 **ALLAH**'tan başka, O'na yakınlık sağlamak amacıyla edindikleri tanrılar kendilerine yardım etmeli değil miydi? Aksine, onları terkettiler. İşte onların yalanları ve uydurmaları böyledir.

Gerçeği onaylayan Cinler

46:29 Cinlerden bir grubu, Kuran'ı dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Ona geldiklerinde, "Susun" dediler. (Okuma) bitirilince topluluklarına birer uyarıcı olarak döndüler.

46:30 "Ey halkımız" dediler, "Biz, Musa'dan sonra, kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirilen bir kitabı dinledik. O gerçeğe ve dosdoğru yola iletmektedir."

46:31 "Ey halkımız, **ALLAH**'a çağıranı yanıtlayın. O'nu onaylayın ki günahlarınızı bağışlasın ve sizi acı azaptan korusun."

46:32 **ALLAH**'a çağıranı yanıtlamayanlar yeryüzünde kaçamaz. Onların O'na karşı dostları da olmaz. Onlar apaçık bir sapıklık içindedirler.

46:33 Gökleri ve yeri yaratan ve bunları yaratmakla yorulmayan **ALLAH**'ın ölüleri diriltebileceğini düşünmezler mi? Evet, O her şeye gücü yetendir.

46:34 İnkarcılar ateşe sunuldukları gün: "Bu gerçek değil mi?" Derler ki "Evet, Rabbimize andolsun." O da, "İnkar etmiş olduğunuz için azabı tadın" der.

Acele Etme, Sabret

46:35 Karar ve azim sahibi elçiler nasıl sabrettiyse sen de sabret ve onlar için acele etme. Onlar, kendilerine söz verileni gördüklerinde, (sanki dünyada) gündüzün bir anı kadar kalmışlardır. Bu bir bildiridir: Yoldan çıkmış topluluklardan başkası mı yok edilir?

Kırkyedi

MUHAMMED

47:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
47:1 İnkar edip **ALLAH**'ın yolundan ayrılanların tüm işlerini O boşa çıkarır.
47:2 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananların ve Rab'lerinden bir gerçek olarak Muhammed'e indirileni onaylayanların ise günahlarını örter ve durumlarını düzeltir.
47:3 Çünkü inkâr edenler batıla uymakta, gerçeği onaylayanlar ise Rab'lerinden gelen gerçeğe uymaktadırlar. **ALLAH** halkın durumunu böyle sergiler.
47:4 Savaşta inkâr edenlerle karşılaştığınızda kontrol merkezlerini vurun. Sonunda üstün geldiğinizde onları esir alın; onları ya karşılıksız veya fidye karşılığında salın. Savaş durumu kalkıncaya kadar bunu uygulayın. **ALLAH** dileseydi sizi savaş derdinden kurtarırdı; ancak O sizi böylece birbirinizle sınamaktadır. **ALLAH** yolunda öldürenlere gelince, onların yaptıklarını boşa çıkarmayacaktır.
47:5 Onlara yol gösterecek ve işlerini düzeltecektir.
47:6 Onları kendilerine tanıtmış olduğu bahçeye sokacaktır.
47:7 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı desteklerseniz, O da sizi destekler ve ayaklarınızı sağlam tutar.
47:8 İnkar edenler ise yıkımı haketmişlerdir; onların işlerini boşa çıkarmıştır.
47:9 Çünkü onlar **ALLAH**'ın indirdiğini beğenmediler. O da onların işlerini geçersiz kılmıştır.
47:10 Kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğuna bakmak için yeryüzünü dolaşmazlar mı? **ALLAH** onları imha etmiştir ve bu inkârcıları da aynı son beklemektedir.
47:11 Çünkü **ALLAH** gerçeği onaylayanların koruyucusudur. İnkarcıların ise bir koruyucusu yoktur.*
47:12 **ALLAH** gerçeği onaylayıp erdemli davrananları içlerinden ırmaklar akan bahçelere sokar. İnkarcılar ise hayvanlar gibi yiyip

---

* **47:011** Bak 2:286.

yaşamaktadırlar ve sonunda ateşi boylarlar.

47:13 Seni çıkaran ülkenden daha güçlü nice ülkeler vardı ki onları yok ettik, onlara yardım eden olmadı.

47:14 Rabbinden bir delil üzerinde bulunan, işlediği kötülükler kendisine güzel gözüken gibi olur mu? Onlar fantezilerine uymaktadırlar.

Bahçe ve Cehennem, Mecaz Yoluyla Anlatılıyor

47:15 Erdemlilere söz verilen bahçenin örneği şudur: İçinde arı sudan ırmaklar, tadı bozulmayan sütten ırmaklar, içenlere lezzet veren sarhoş edici maddelerden oluşan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır. Onlar için orada her türlü ürün ve Rab'lerinden bir bağışlanma vardır. Bunların durumu, ateşte sürekli kalan ve bağırsaklarını yırtan kaynar bir sudan içirilen kimselerin durumu gibi olur mu?*

47:16 Onlardan bazıları var ki seni dinlerler. Fakat senin yanından çıkınca, kendilerine bilgi verilmiş olanlara, "Bu, demin ne söyledi?" diye sorarlar. İşte bunlar, **ALLAH**'ın kalplerini damgaladığı kimselerdir ve onlar heveslerinin ardına düşmüşlerdir.

47:17 Doğru yolu bulanların ise hidayetini arttırır ve onların erdemli olmalarını sağlar.

47:18 O anın kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar? Kuşkusuz onun alametleri gelmiş bulunuyor. Onlara gelip çatınca kendilerine gelen mesajın ne yararı olur?*

47:19 Bil ki, **ALLAH**'tan başka tanrı yoktur. Kendinin, gerçeği onaylayan erkeklerin ve gerçeği onaylayan kadınların günahları için bağışlanma dile. **ALLAH** sizin tüm hareketlerinizi ve duracağınız yeri bilir.

İkiyüzlüler Zor Durumlarda Belli Oluyor

47:20 Gerçeği onaylayanlar, "(Savaşmaya izin veren) bir sure indirilse ya?" diyorlardı. Ancak hükmü açık bir sure indirilip de içinde savaştan söz edilince, kalplerinde hastalık bulunanların, ölüm korkusuyla bayılan bir kimsenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. Onlar için uygun olan,

47:21 İtaat etmek ve güzel konuşmaktır. İş kararlaştırılınca **ALLAH**'a karşı dürüst olsalar kendileri için iyi olurdu.

---

* **47:015** Cennetteki sarhoşluğun dünyadakinden farklı olduğu bildiriliyor. Bak 52:23; 76:21.

* **47:018** Kuran, son kitap olduğundan dünyanın 2280 tarihinde son bulacağını ön işaretleriyle birlikte bildirmektedir. Bak 20:15; 15:87.

47:22 Demek işbaşına gelecek olsanız yeryüzünde bozgunculuk çıkaracak ve akrabalık bağlarını koparacaksınız?

47:23 İşte, **ALLAH**'ın lanetlediği, sağırlaştırıp körleştirdiği kimseler bunlardır.

Kuran'ı İncele

47:24 Neden Kuran'ı araştırıp incelemezler? Yoksa kilitli mi beyinleri?

47:25 Kendilerine doğru yol belli olduktan sonra geriye dönenleri sapkın ayartmıştır ve onlara ümit vermiştir.

47:26 Zira onlar, **ALLAH**'ın indirdiğini beğenmeyenlere, "Bazı konularda size uyuyoruz" demişlerdi. **ALLAH** onların komplolarını bilmektedir.

47:27 Denetçiler canlarını alırken nasıl da (pişmanlık içinde) yüzlerine ve sırtlarına vururlar?

47:28 Çünkü onlar, **ALLAH**'ı kızdıran şeye uydular, O'nu hoşnut edecek şeyleri beğenmediler ve sonunda yaptıklarını geçersiz hale getirdiler.*

47:29 Kalplerinde hastalık bulunanlar, **ALLAH**'ın, onların kinlerini açığa çıkaracağını bilmezler mi?

47:30 Dileseydik onları sana gösterirdik, sen de onları yüzlerinden tanırdın. Sen onları sözlerinin eğriliğinden tanıyabilirsin. **ALLAH** tüm işlediklerinizi bilir.

47:31 Sizden çaba gösterenleri ve güçlüklere karşı direnenleri ortaya çıkarıncaya kadar sizi sınayacağız.

47:32 İnkar edip **ALLAH**'ın yolundan sapanlar ve kendilerine doğru yol belli olduktan sonra elçiye karşı gelenler **ALLAH**'a hiçbir zarar veremezler. Aksine, onların yaptıklarını geçersiz kılacaktır.

47:33 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a uyunuz, elçiye uyunuz ve işlerinizi boşa çıkarmayınız.

47:34 İnkar edip **ALLAH**'ın yolundan saptıktan sonra inkârcılar olarak ölenleri **ALLAH** bağışlamayacaktır.

Barışı Gerçekleştirin

47:35 Barışa giden yolda gevşemeyin. Zafer sizindir. **ALLAH** sizinle beraberdir ve işlediklerinizi ziyan etmeyecektir.

47:36 Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Gerçeği onaylayıp erdemli davranırsanız, ödüllerinizi verir. O sizden paralarınızı istemiyor.

---

* **48:028** İslam dininin batıl dinlere üstün gelmesi 9:43; 41:53 ve 61:9 ayetlerinde de müjdelenmiştir. Kuran'ın matematiksel mucizesi bu haberin gerçekleşmesinde önemli bir rol oynayacaktır, inşallah.

47:37 Onları sizden isteseydi ve sizi sıkıştırsaydı cimrilik ederdiniz ve sizin gizli kötülüklerinizi açığa çıkarırdı.

47:38 Sizler, **ALLAH** yolunda harcamaya çağrılıyorsunuz, ancak bir kısmınız cimrilik etmektedir. Kim cimrilik ederse kendisine karşı cimrilik etmiş olur. **ALLAH** zengindir, siz ise yoksulsunuz. Yüz çevirirseniz, yerinize başka bir topluluk getirir de onlar sizin gibi olmazlar.

Kırksekiz

ZAFER / FETİH

48:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

48:1 Biz sana apaçık bir zafer verdik.

48:2 Ki **ALLAH**, geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlasın, sana olan nimetini tamamlasın ve seni doğru yola iletsin.

48:3 Ve **ALLAH** seni üstün bir zaferle desteklesin.

48:4 O onaylarına onay katmak için gerçeği onaylayanların kalbine huzur indirendir. Göklerin ve yerin orduları **ALLAH**'ındır. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

48:5 Ve gerçeği onaylayan erkeklerle gerçeği onaylayan kadınları, içinden ırmaklar akan bahçelere ebedi kalmak üzere soksun ve onların günahlarını örtsün. Elbette bu, **ALLAH**'ın katında büyük bir başarıdır.

48:6 Ve **ALLAH** hakkında kötü düşünceler besleyen ikiyüzlü erkeklerle ikiyüzlü kadınları ve putperest erkeklerle putperest kadınları cezalandırsın. Kötülükleri geri tepecektir. **ALLAH** onlara gazaplanmış, onları lanetlemiş ve onlar için cehennemi hazırlamıştır. Orası ne kötü bir dönüş yeridir.

48:7 Göklerin ve yerin orduları **ALLAH**'a aittir. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

48:8 Biz seni bir tanık, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

48:9 Ki siz insanlar, **ALLAH**'a ve elçisini onaylayasınız ve O'na saygı gösteresiniz, O'nu dinleyesiniz ve sabah akşam O'nu yüceltesiniz.

Allah'ın Elçilerini Desteklemelisiniz

48:10 Sana bağlılık sözü verenler, **ALLAH**'a bağlılık sözü vermişlerdir. **ALLAH**'ın eli onların elleri üzerindedir. Kim sözünü bozarsa, kendi aleyhine bozmuş olur. **ALLAH**'a verdiği sözü yerine getirene ise büyük bir ödül vereceğiz.

48:11 Araplardan geride kalanlar, "Paralarımız ve çoluk çocuğumuz bizi alıkoydu, bizim için bağışlanma dile" diyeceklerdir. Onlar gönüllerinde olmayanı, dilleriyle söylerler. De ki: "Sizin için bir zarar veya yarar dilerse **ALLAH**'ın bu dileğine kim engel olabilir?" Oysa **ALLAH** tüm yaptıklarınızdan haberdardır.

48:12 Aslında siz, elçinin ve gerçeği onaylayanların ebedi olarak ailelerine dönmeyeceklerini sanmıştınız ve bu düşünce gönlünüze hoş gelmişti. Kötü hayaller kurup durdunuz ve sonunda bayağı bir topluluk oldunuz.

48:13 Kim **ALLAH**'ı ve elçisini onaylamazsa, biz inkârcılar için bir ateş hazırlamışızdır.

48:14 Göklerin ve yerin yönetimi **ALLAH**'a aittir. Dilediğini/dileyeni bağışlar ve dilediğini/dileyeni de cezalandırır. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

48:15 Savaştan geri kalmış olanlar, siz ganimetleri almak için gittiğinizde, "Bırakın biz de sizinle gelelim" diyecekler. Onlar **ALLAH**'ın sözünü değiştirmek istiyorlar. De ki: "Siz bizi izlemeyeceksiniz. Bu **ALLAH**'ın önceden almış olduğu karardır." Bunun üzerine onlar, "Siz aslında bizi çekemiyorsunuz" diyeceklerdir. Doğrusu, onlar pek az söz anlarlar.

48:16 Araplardan geri kalanlara De ki: "Siz çok güçlü bir topluluğa karşı çağrılacaksınız. Onlar teslim olana kadar onlarla savaşacaksınız. İtaat ederseniz **ALLAH** size güzel bir ödül verir. Daha önce yüz çevirdiğiniz gibi yüz çevirirseniz sizi acı bir azap ile cezalandırır.

48:17 Köre bir güçlük yoktur, felçliye bir güçlük yoktur, hastaya da bir güçlük yoktur. Kim **ALLAH**'a ve elçisine uyarsa, O onu içinden ırmaklar akan bahçelere sokar. Kim yüz çevirirse onu da acı bir biçimde cezalandırır.

48:18 **ALLAH**, ağacın altında sana bağlılık sözü veren gerçeği onaylayanlardan hoşnut olmuştur. Onların kalplerinde olanı bilmiş, onlara huzur indirmiş ve onları yakın bir zaferle ödüllendirmiştir.

48:19 Ek olarak, birçok ganimet ele geçirdiler. **ALLAH** Üstündür, Bilgedir.

48:20 **ALLAH** sizin birçok ganimet ele geçireceğinizi size söz vermiş bulunuyor. Size bunu çabucak verdi ve halkın ellerini sizden çekti. Böylece bunu gerçeği onaylayanlar için bir delil kıldı ve sizi dosdoğru yola iletti.

48:21 Güç yetiremediğiniz diğer gruba gelince, onları **ALLAH** kuşatmıştır. **ALLAH** elbette her şeye gücü yetendir.

48:22 İnkarcılar sizinle savaşsalardı dönüp kaçarlardı. Sonra ne bir sahip, ne de bir yardımcı bulabilirlerdi.

48:23 Öteden beri uygulanan **ALLAH**'ın sünneti (sistemi) budur. **ALLAH**'ın sünnetinde bir değişme bulamazsın.

48:24 Sizi onlara karşı üstün getirdikten sonra Mekke'nin göbeğinde onların ellerini yakanızdan sizin de ellerinizi onların yakasından çeken O'dur. **ALLAH** yaptıklarınızı görendir.

48:25 Onlar inkâr edenlerdir, sizi Sınırlanmış Mescitten ve kurbanları yerine ulaşmaktan alıkoyanlardır. Kendilerini tanımadığınız için inciteceğiniz gerçeği onaylayan erkekler ve gerçeği onaylayan kadınlar bulunmasaydı ve böylece onlardan dolayı bilmeden kendinizi üzmeniz ihtimali olmasaydı… Böylece **ALLAH** dileyeni rahmetine sokar. Birbirleriyle karışmış halde olmasalardı onlardan inkâr edenleri acı bir azapla cezalandırırdık.

Cahiliyye Bağnazlığı

48:26 İnkar edenler, gönüllerindeki öfke ve bağnazlığı, cahiliyye döneminin fanatizmini ateşlediklerinde, **ALLAH** elçisinin ve gerçeği onaylayanların üzerine huzurunu indirmiş ve onların erdemlilik sözünü tutmalarını sağlamıştı. Onlar buna tam yaraşan ve hakeden kimselerdi. **ALLAH** her şeyi bilendir.

48:27 **ALLAH** elçisinin rüyasını gerçekleştirdi: "**ALLAH** dilerse, güvenlik içinde, başlarınızı (saçlarınızı) traş etmiş ve kısaltmış olarak Sınırlanmış Mescide gireceksiniz. Bir korku duymayacaksınız. Sizin bilmediklerinizi bildiğinden, size bundan önce acil bir zafer hazırlamıştır."

Büyük Haber

48:28 O, tüm dinlere üstün kılmak üzere elçisini hidayetle ve gerçek dinle gönderendir. Tanık olarak **ALLAH** yeterlidir.*

Gerçeği onaylayanların Özellikleri

48:29 **ALLAH**'ın elçisi Muhammed ve beraberinde bulunanlar inkârcılara karşı sert ve kendi aralarında ise merhametlidirler. Onları, eğilip secde ederek **ALLAH**'tan lütuf ve hoşnutluk dilerken görürsün. Yüzlerinde secdelerin izleri vardır. Bu, onların Tevrat'taki nitelikleridir. İncil'deki nitelikleri ise, filizini çıkarıp güçlendirmiş ve kalınlaşıp gövdesi üzerine dikilerek ekincileri sevindiren bitki gibidir. O, onlarla inkârcıları öfkelendirir. **ALLAH**, onlardan gerçeği onaylayıp erdemli davrananlara bağışlanma ve büyük bir ödül söz vermiştir.

Kırkdokuz

ODALAR / HUCURAT

49:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

49:1 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ın ve elçisinin önüne geçmeyiniz. **ALLAH**'ı sayınız. **ALLAH** İşitir, Bilir.

49:2 Ey gerçeği onaylayanlar, sesinizi peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın ve birbirinize bağırdığınız gibi ona bağırmayın. Yoksa siz görmeden işleriniz boşa gider.

49:3 Seslerini **ALLAH**'ın elçisinin huzurunda kısanlar öyle kimselerdir ki, **ALLAH** onların kalplerini erdemlilik için uygun hale getirmiştir. Onlar için bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

49:4 Odaların/duvarların ardından sana seslenenlerin çoğu düşüncesiz kimselerdir.

49:5 Sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi kendileri için daha iyi olurdu. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Söylentilere İnanmadan Önce Araştır

49:6 Ey gerçeği onaylayanlar, kötü huylara sahip birisi size bir haber getirirse onu araştırınız. Yoksa bilmeden bir topluluğa karşı haksızlık edersiniz ve daha sonra yaptığınızdan pişmanlık duyarsınız.

49:7 Bilesiniz ki **ALLAH**'ın elçisi aranızdadır. İşlerin çoğunda sizlere uysaydı sıkıntıya düşerdiniz. Fakat, **ALLAH** gerçeği onaylamayı size sevdirdi ve onu gönüllerinizde süsledi; inkârı, kötülüğü ve isyanı ise size çirkin gösterdi. İşte doğruyu izleyenler bunlardır.

49:8 **ALLAH**'ın lütfu ve nimeti böyledir. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.

Gerçeği onaylayanların Arasını Düzeltin

49:9 Gerçeği onaylayanlardan iki grup birbirleriyle savaşırlarsa onların arasını bulun. Onlardan biri ötekine saldırırsa, **ALLAH**'ın buyruğuna dönünceye kadar saldırgan grupla savaşın. Dönerse onların arasını tarafsızca düzeltin ve adaletli davranın. **ALLAH** adaletli davrananları sever.

Gerçek Aile

49:10 Gerçeği onaylayanlar sadece kardeştirler. Kardeşlerinizin arasını düzeltin. **ALLAH**'ı sayın ki merhamet edilesiniz.*

49:11 Ey gerçeği onaylayanlar, bir topluluk diğer bir topluluğu aşağılamasın, belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Kadınlar da kadınları aşağılamasınlar, belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi ayıplamayın ve birbirinizi, küçük düşürücü kelimelerle çağırmayın. Gerçeği onayladıktan sonra yoldan çıkmak ne kötü bir isimdir/niteliktir. Kim tövbe etmezse onlar zalimlerdir.

49:12 Ey gerçeği onaylayanlar, zandan tümüyle sakının, çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin gizli şeylerini araştırmayın ve birbirinizi arkadan çekiştirmeyin. Ölü kardeşinizin etini yemekten hoşlanır mısınız? Elbette ondan iğrenirsiniz. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH** tövbeleri kabul edendir, Rahimdir.

Halkın Arasındaki Ayrımın Biricik Kriteri

49:13 Ey halk, sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi ırklara ve boylara ayırdık. **ALLAH** yanında sizin en değerliniz en erdemli olanınızdır. **ALLAH** Bilendir, Haberdardır.

Müslüman ve Mümin

49:14 Araplar "Gerçeği onayladık" dediler. De ki: "Siz gerçeği onaylamadınız, fakat gerçeği onaylamak kalbinize girinceye kadar, 'teslim olduk' deyin. **ALLAH**'a ve elçisine uyarsanız yaptıklarınızdan hiçbir şeyi eksiltmez. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

49:15 Gerçeği onaylayanlar onlardır ki, **ALLAH**'ı ve elçisini onayladılar, sonra kuşku beslemediler ve **ALLAH** yolunda paraları ve canlarıyla savaşım verdiler. Onlar doğru olanlardır.

---

* 49:010 Bu ayetteki "sadece" kelimesini başa alarak vurgu "vurgu safsatası" diye bilinen mantık hatası anlamı çarpıtanlar var. Böylece Adem'in çocukları olarak herkesle olan kardeşliğimiz inkar eden düşmanca bir tavır geliştirilmektedir. Müminler dahil bütün insanlar kardeştir. Müşrikler bu kardeşliği düşmanlığa çeviriyorlar. Vurgu "kardeştirler" kelimesi üzerinde olmalı.

49:16 De ki: "**ALLAH**'a dininizi mi öğretiyorsunuz? **ALLAH** göklerde ve yerde olanı bilir. **ALLAH** her şeyi bilendir."

Kim Kime Minnet Borçludur?

49:17 Müslüman (teslim) oldular diye seni minnet altında bırakmak istiyorlar. De ki: "Müslümanlığınızı başıma kakmayın. Aslında, sizi gerçeği onaylamaya ulaştırdığı için **ALLAH** sizi kendisine borçlu görür, eğer doğru kimselerseniz."

49:18 **ALLAH** göklerin ve yerin gizemlerini bilir. **ALLAH** yaptıklarınızı görendir.

Elli

Q / QAF

50:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

50:1 Q100, şanlı Kuran'a andolsun.*

50:2 İçlerinden bir uyarıcının kendilerine gelmesini tuhaf karşıladılar! Kafirler, "Bu tuhaf bir şey" dediler,

50:3 "Ölüp toprak olduktan sonra mı? Bu imkansız bir dönüştür."

50:4 Yeryüzünün onlardan kimi alıp götürdüğünü bilmişizdir. Yanımızda koruyan bir kayıt vardır.

50:5 Oysa onlar gerçek kendilerine geldiği zaman onu yalanladılar; kararsızlık içindedirler.

50:6 Üstlerindeki göğe bakmadılar mı, onu hiçbir çatlağı olmadan nasıl yaptık ve onu nasıl süsledik?

50:7 Yeri ise yaydık, içine dağlar yerleştirdik ve içinde her çeşit güzel bitkiler yetiştirdik.

50:8 Her yönelen kul için bu bir aydınlatma ve mesajdır.

50:9 Ve gökten kutlu bir su indirerek onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik.

50:10 Küme küme tomurcuklara sahip yüksek hurma ağaçları yetiştirdik.

50:11 Kullara bir besin olarak. Onunla bölgeyi dirilttik. Çıkış (diriliş) de böyledir.

---

* **50:001** Bu harfin anlamı için bak 2:1; 74:30.

50:12 Onlardan önce Nuh'un halkı, Res'liler ve Semud da yalanlamıştı.
50:13 Ad, Firavun ve Lut'un kardeşleri…
50:14 Eyke'liler ve Tubba' halkı da… Hepsi elçileri yalanladılar. Bunun üzerine tehdidim gerçekleşti.
50:15 İlk yaratılıştan yorulduk mu ki? Doğrusu onlar yeni bir yaratılıştan kuşku içindedirler.
50:16 İnsanı biz yarattık ve onun kendi kendine neyi fısıldadığını iyi biliriz. Biz ona şahdamarından daha yakınız.
50:17 Sağında ve solunda iki alıcı melek oturmuş kaydetmektedirler.
50:18 Yanında gözetleyen tanıklar olmaksızın ağzından bir söz çıkmaz.
50:19 Sonunda ölüm sarhoşluğu gerçekten gelmiştir; işte senin kendisinden kaçıp durduğun şey budur.
50:20 Boruya üflenmiştir. Bu, söz verilen gündür.
50:21 Her can yanında bir sürücü ve bir tanık ile gelir.
50:22 Sen tümüyle bundan gafildin. Şimdi biz örtünü kaldırdık; bugün gözün çelik gibi keskindir.
50:23 Yanındaki arkadaşı, "İşte yanımdaki hazır" der.
50:24 Haydi ikiniz atın cehenneme her inatçı kafiri,
50:25 İyiliği engelleyen, azgın, kuşkucuyu…
50:26 O ki **ALLAH** ile birlikte başka tanrı edindi. Onu o çetin cezanın içine atın.
50:27 Arkadaşı, "Rabbim, ben onu azdırmadım; fakat o kendisi derin bir sapıklık içindeydi" der.
50:28 O da der ki, "Huzurumda çekişmeyin. Size daha önceden uyarı göndermiştim."
50:29 "Benim katımda söz değiştirilmez ve ben kullara asla haksızlık etmem."
50:30 O gün cehenneme, "Doldun mu?" deriz. O, "Daha yok mu?" der.
50:31 Erdemlilere ise bahçe yaklaştırılır, uzak değildir.
50:32 Bu, size söz verilendir. Her yönelen ve her koruyana,
50:33 Onlar yalnız başınayken bile Rahman'ı sayarlar ve içtenlikle gelirler.
50:34 Oraya esenlikle girin; bu, sonsuz yaşama günüdür.
50:35 Diledikleri her şeyi elde ederler ve hatta katımızda fazlası da vardır.
50:36 Onlardan önce, onlardan daha güçlü nice nesilleri yok etmiştik. Ülke ülke dolaşmışlardı; kurtuluşu var mı?

50:37 Bunda, zeka sahibi olan yahut tanık olarak kulak veren herkes için bir mesaj vardır.
50:38 Gökleri, yeri ve aralarındakileri altı günde yarattık. Hiçbir yorgunluk da duymadık.*
50:39 Onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini överek yücelt.
50:40 Geceleyin O'nu yücelt ve secdelerin ardından da…
50:41 Çağırıcının yakın bir yerden çağıracağı güne kulak ver.
50:42 O gün o çığlığı kesinlikle duyarlar; bu, çıkış günüdür.
50:43 Biz diriltiriz, öldürürüz ve dönüş de bizedir.
50:44 O gün yer onlardan dolayı yarılıverir. Bu, bizim için kolay bir toparlamadır.

Kuran ile Öğüt Verin

50:45 Biz onların ne konuştuğunu iyi biliyoruz. Sen onların üzerinde bir zorba değilsin. Uyarılarımdan korkanlara sen bu Kuran ile öğüt ver.

Ellibir

SAVURANLAR / ZARİYAT

51:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
51:1 Savrulan atomlara,
51:2 Yük yüklenenlere,
51:3 Kolayca akıp gidenlere,
51:4 Ve işi bölümlere ayıranlara andolsun ki
51:5 Size söz verilen kuşkusuz bir gerçektir.
51:6 Yargılama kesinlikle gerçekleşecektir.
51:7 Yörüngelere sahip göğe andolsun ki
51:8 Siz ihtilaf içindesiniz.
51:9 Çevrilen, ondan çevrilir.
51:10 Kahrolsun palavracılar,
51:11 Ki şaşkınlıkları içinde umursamıyorlar.
51:12 Yargı Gününün zamanını sorarlar.
51:13 O gün onlar ateşe sunulacaklardır.

* **50:038** Tevrat'ın Tekvin 2:2' deki tahrifata gönderme yapılıyor.

51:14 Cezanızı tadın, meydan okumakta olduğunuz şey budur işte!
51:15 Erdemliler bahçelerdedir, pınar başlarındadır.
51:16 Rab'lerinin kendilerine verdiğini alırlar. Çünkü onlar bundan önce güzel davranıyorlardı.
51:17 Geceleri az uyurlardı.
51:18 Seherlerde/gönülden bağışlanma dilerlerdi.
51:19 Paralarında, isteyenler ve yoksullar için bir pay vardı.
51:20 Kesin gerçeği onaylayanlar için yerde ayetler (işaret ve deliller) vardır.
51:21 Kendi içinizde de… Görmez misiniz?
51:22 Gökte rızkınız ve size söz verilenler vardır.
51:23 Göğün ve yerin Rabbine andolsun ki sizin konuşmanız nasıl bir gerçek ise, bu da öylece bir gerçektir.

İbrahim'e Müjde ve Lut Halkına Azap

51:24 İbrahim'in ağırlanan konuklarının haberini aldın mı?
51:25 Onun huzuruna girmişlerdi ve "Selam (barış)" demişlerdi. O da, "Selam size, yabancılar!" demişti.
51:26 Ailesine yöneldi ve sonra semiz bir buzağı ile geldi.
51:27 Onu onların önüne sürüp, "Yemez misiniz?" dedi.
51:28 Onlardan bir korku duydu. Bunun üzerine onlar, "Korkma" dediler ve ona bilgin bir oğul müjdelediler.
51:29 Karısı hayret içinde, (hayretten) yüzüne vurarak, "Kısır bir yaşlı kadın!" dedi.
51:30 Dediler ki, "Rabbin böyle söylemiştir. O Bilgedir, Bilendir."
51:31 (İbrahim:) "Ey elçiler asıl göreviniz nedir?" dedi.
51:32 Dediler ki, "Biz suçlu bir topluluğa gönderildik."
51:33 "Üzerlerine balçıktan taşlar göndermek için…"
51:34 "Rabbin tarafından taşkınlar için işaretlenmiş olarak."
51:35 Sonra, orada gerçeği onaylayanlardan kim varsa çıkardık.
51:36 Zaten orada bir evin dışında hiçbir Müslüman bulmadık.
51:37 Acı azaptan korkacaklar için orada bir ders bıraktık.

Musa, Ad, Semud ve Nuh Halkı

51:38 Musa'da da (bir ders vardır). Onu Firavuna apaçık bir delil ile göndermiştik.
51:39 Erkanıyla birlikte yüz çevirdi ve "Ya bir büyücüdür, ya da bir deli" dedi.
51:40 Onu ve askerlerini yakalayıp denize attık. Bu sonucu haketmişti.
51:41 Ad halkında da (bir ders vardır). Üzerlerine korkunç bir rüzgar gönderdik.

51:42 Rastgeldiği her şeyi toz toprağa çeviriyordu.
51:43 Semud'da da (bir ders vardır). Onlara, "Belli bir süreye kadar keyfinize bakın" denmişti.
51:44 Rab'lerinin emrine karşı geldiler. Bunun üzerine bakınırlarken onları bir yıldırım çarptı.
51:45 Ne kalkabildiler, ne de yardım görebildiler.
51:46 Daha önce de Nuh halkını… Onlar yoldan çıkmış bir topluluktu.

"Evrenin Genişlemesi Teorisi" Doğrulanıyor

51:47 Göğü gücümüzle biz kurduk ve onu biz genişletmekteyiz.*
51:48 Yeri biz döşedik; ne güzel döşeyiciyiz.
51:49 Öğüt almanız için de her şeyi çiftler halinde yarattık.
51:50 Öyleyse **ALLAH**'a kaçınız. Ben, O'nun tarafından size gönderilmiş bir uyarıcıyım.
51:51 **ALLAH** ile birlikte başka tanrılar edinmeyin. Ben O'nun tarafından size gönderilmiş bir uyarıcıyım.
51:52 İşte böyle, onlardan öncekilere her ne zaman bir elçi geldiyse, "Bu, bir büyücüdür" yahut "Bu bir delidir" derlerdi.
51:53 Bunu (söylemeyi) birbirlerine öğütlediler mi? Doğrusu, onlar sınırı aşan bir topluluktur.
51:54 Onlardan yüz çevir; sen kınanacak değilsin.*
51:55 Hatırlat, çünkü hatırlatmak gerçeği onaylayanlara yarar sağlar.

Yaratılışımızın Amacı

51:56 Cinleri ve insanları ancak bana hizmet etmeleri için yarattım.
51:57 Onlardan ne bir rızık istiyorum, ne de beni beslemelerini.
51:58 Kuşkusuz Rızık veren, Kuvvet sahibi ve Güçlü olan ancak **ALLAH**'tır.
51:59 Elbette, bu zulmedenlerin de (geçmiş) yoldaşlarının payına benzer bir payları vardır.
51:60 Kendilerine söz verilen günden dolayı vay haline şu inkârcıların!

---

* **51:047** Milyarlarca yıl önce evreni "Ol" sözüyle bir anda yaratan Tanrı (21:30), evreni zaman ve mekan boyutları içinde sürekli genişletiyor. Bak 4:82

* **51:054** Yunus peygamber görevini tamamlamadan halkından yüz çevirdiği için kınanmıştı (37:142)..

Elliiki

SİNA DAĞI / TUR

52:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
52:1 Andolsun Tur'a,
52:2 Kaydedilmiş kitaba,
52:3 Ki parşömen üzerinde yayımlanmış.
52:4 Sık sık ziyaret edilen Ev'e,
52:5 Yükseltilmiş tavana,
52:6 Ve kaynatılmış denize…
52:7 Rabbinin cezalandırması kesinlikle gerçekleşecektir.
52:8 Onu engelleyecek hiçbir güç yoktur.
52:9 O gün gök sallanıp sarsılacak,
52:10 Dağlar yürütülüp silinecek,
52:11 Yalanlayanların vay haline o gün!
52:12 Onlar ki bir bataklıkta oynamaktadırlar.
52:13 Cehennem ateşine itildikleri gün:
52:14 İşte, yalanlamakta olduğunuz Ateş budur.
52:15 Bu bir büyü müdür, yoksa siz mi görmüyorsunuz?
52:16 Orda yanın. İster sabredin, ister sabretmeyin sizin için değişmeyecektir. Yaptığınızın karşılığını görmektesiniz.
52:17 Erdemliler bahçeler ve nimetler içindedir.
52:18 Rab'lerinin kendilerine vermiş olduğu şeylerden zevk duyarlar. Rab'leri onları cehennem azabından korumuştur.
52:19 Yapmış olduklarınıza karşılık afiyetle yiyin, için.
52:20 Dizilmiş koltuklara yaslanmışlardır ve onları güzel eşlerle eşlendirmişizdir.
52:21 Soyları tarafından izlenen gerçeği onaylayanlara soylarını da katarız ve onların yaptıklarından hiçbir şeyi eksiltmeyiz. Herkes kazanmış olduğu şeylerin bir ipoteğidir.
52:22 Onlara canlarının istediği meyveden ve etten bol bol veririz.
52:23 Orada birbirlerinden kadeh kapışırlar, orda ne bir saçmalama, ne de bir günaha girme vardır.
52:24 Çevrelerinde, inciler gibi korunmuş kendilerine ait hizmetkarlar (servis için) dolaşıp durur.
52:25 Birbirlerine dönüp geçmişi anarlar:
52:26 "Daha önce halkımızın arasında çekinirdik" derler,
52:27 "**ALLAH** bize iyilik etti de bizi içe işleyen azaptan korudu."
52:28 "Biz daha önce O'na yalvarırdık; O, İyilik edendir, Rahimdir."

Elçi

52:29 Sen öğüt ver. Rabbinin sana olan iyiliği sayesinde sen ne bir kahinsin, ne de deli.
52:30 Yoksa, "O bir şairdir, onun ölmesini bekliyoruz" mu diyorlar?
52:31 De ki: "Bekleyedurun; ben de sizinle birlikte beklemekteyim."
52:32 Bunları rüyalarının etkisiyle mi söylüyorlar, yoksa onlar haddi aşan bir topluluk mudur?
52:33 Yoksa, "Onu kendi uydurdu" mu diyorlar? Hayır, onlar gerçeği onaylamazlar.

Kuran'ın Benzeri Bir Hadis Yoktur

52:34 Doğru sözlüler iseler bunun benzeri bir hadis getirsinler.*
52:35 Onlar yokluktan mı yaratıldılar? Yoksa yaratanlar kendileri mi?
52:36 Gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? Doğrusu, onlar gerçeği kuşkusuz bir biçimde onaylamazlar.
52:37 Yoksa Rabbinin hazineleri onların mı yanındadır? Onlar mı kontrol etmektedirler?
52:38 Yoksa üzerine çıkıp (vahyi) dinledikleri bir merdivenleri mi var? Öyleyse dinleyicileri açık bir delil getirsin.
52:39 Yoksa kızlar O'na, oğullar size mi?
52:40 Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da bu onlara ağır bir borç mu yüklüyor?
52:41 Yoksa gizemlerin bilgisine mi sahipler ve onu kendileri mi yazıyorlar?
52:42 Yoksa bir planı mı uygulamak istiyorlar? Halbuki kafirlerin kendileri bir plana mahkûm edilmiştir.
52:43 Yoksa **ALLAH**'tan başka tanrıları mı vardır? **ALLAH** onların ortak koştuklarından yücedir.
52:44 Gökten bir parçanın düştüğünü görseler, "Bulut kümesidir!" derler.
52:45 Çarpılacakları günlerine kavuşuncaya kadar onları bırak.
52:46 O gün, planları kendilerini hiçbir şeyden korumayacak ve yardım da görmeyeceklerdir.
52:47 Zulmedenlere bunun dışında bir ceza daha vardır, fakat çokları bilmezler.
52:48 Rabbinin hükmü gerçekleşinceye kadar sen sabret. Gözlerimiz önündesin ve kalktığın zaman Rabbini överek yücelt.
52:49 Geceleyin ve yıldızlar kaybolurken O'nu yücelt.

---

* **52:034** *Hadis* ve *Sünnet*i Kuran'a eş koşanların kutsal kabul ettiği Ebu Davut'ta yer alan bir *Hadis*e göre, "Muhammed peygambere Kuran ve benzeri *Hadis* verilmiştir". *Hadis*leri Kuran'a denk tutan bu *Hadis*in Kuran'ın meydan okumasına müşriklerin bir yanıtı olduğu aşikârdır. Bak: 6:112-116; 12:111; 33:38; 35:43; 45:6.

Elliüç

YILDIZLAR / NECM

53:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
53:1 Düşerken yıldızlara andolsun.
53:2 Arkadaşınız (Muhammed) ne sapmıştır, ne de azmıştır.
53:3 Ne de fanteziden konuşmaktadır.
53:4 O (Kuran) ancak ve ancak bildirilen bir vahiydir.
53:5 Onu, büyük güce sahip olan öğretmiştir.
53:6 Üstün otoritenin sahibi göründü,
53:7 En yüksek ufukta.
53:8 Sonra inip yaklaştı.
53:9 Mesafe iki yay kadar veya daha yakın oldu.
53:10 Ve sonra kuluna ne bildirilecekse onu vahyetti.
53:11 Gördüğünü gönlü yalanlamadı.
53:12 Onun gördüğü hakkında kendisiyle tartışıyor musunuz?
53:13 Onu bir kez daha görmüştü.
53:14 En son noktada.
53:15 Ki yanında barınılacak bahçe vardır.
53:16 Tüm bölge olağanüstü biçimde kuşatılmıştı.
53:17 Göz şaşmadı, sınırı da aşmadı.
53:18 Rabbinin büyük ayetlerini gördü.

Mekke Putperestleri Heykellere Hizmet Etmiyorlardı

53:19 Gördünüz mü (dişi putlarınız olan) Lat ve Uzza'yı?*
53:20 Ve üçüncüleri olan Menat'ı?
53:21 Erkekler sizin de dişiler O'nun mu?

---

* **53:019-**23 Mekke müşrikleri, soyut bir putperestlik anlayışına sahiptiler. İbra-him döneminde yaygın olan heykellere tapma biçimindeki putperestlik İbra-him'in mücadelesi sonucunda biçim değiştirmek zorunda kaldı. İbrahim'in yolunu izlediklerini sanan Mekke müşrikleri, Tanrı'ya yakın sandıkları meleklerin ve ölmüş evliyaların isimlerini şefaat amacıyla anıyorlar (39:3) ve kendilerini tektanrıcı sanıyorlardı (6:23; 16:35). Mu-ham-med peygamberden sonra, peygamberle birlikte birçok arkadaşını ve "evliyaları" putlaştıran ve şefaatleri için onların isimlerini anan müşrikler, kendileriyle Mekke müşrikleri arasındaki benzerliği kaldırmak için onların heykellere taptıklarını uydurdular. Ne var ki hayalî heykellerin biçimi konusunda ihtilafa düştüler. Kuran'a göre Mekke müşrikleri İbrahim'in kurduğu Mescid'de namaz kılıyor, Konferans ediyor, oruç tutuyorlardı (8:35; 9:19,45,54; 2:199).

53:22 Ne de insafsız bir paylaşma!
53:23 Onlar, sizin ve atalarınızın taktığı isimlerden başka bir şey değildir ve **ALLAH** onlar için hiçbir delil indirmemiştir. Kendilerine, Rab'lerinden bir yol gösterici geldiği halde, sadece kuruntuları ve fantezileri izliyorlar.
53:24 İnsan her umduğuna kavuşacak mıdır?
53:25 Son da ilk de **ALLAH**'ındır.
53:26 Göklerdeki meleklerin bile şefaati bir yarar sağlamaz. Ancak **ALLAH**'ın dilediği kimse için izin vermesinden ve O'nun rızasına uygun olduktan sonra…*
53:27 Ahiret gerçeğini onaylamayanlar melekleri dişi olarak nitelendirmektedirler.
53:28 Onların bu konuda bir bilgileri yoktur, sadece sanıları izlemektedirler ve sanılar gerçeğin yerini tutmaz.

Arkadaşını Dikkatle Seç

53:29 Mesajımızdan yüz çeviren ve dünya hayatından başkasını arzulamayan kimseyi önemseme.
53:30 İşte onların ulaştıkları bilgilerinin düzeyi budur. Elbette, Rabbin yolundan sapanı iyi bilir, doğru yolda olanı da iyi bilir.
53:31 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ındır. Kötülük işleyenleri yaptıklarından dolayı cezalandıracaktır ve güzel davrananları da ödüllendirecektir.

Kendinizi Günahsız Görmeyin

53:32 Onlar, büyük günahlardan ve kötülüklerden kaçınırlar, yalnız küçük suçlar işlerler. Rabbinin bağışlaması engindir. Sizi topraktan yaratırken ve annelerinizin karınlarında cenin (fetus) durumundayken sizi iyi bilmektedir. Öyleyse kendinizi (övüp) temize çıkarmayın. O, erdemlileri iyi bilir.
53:33 Gördün mü o yüz çevireni?
53:34 Ender olarak ve pek az verdi.
53:35 Gizemlerin bilgisine mi sahiptir ki (geleceği) görüyor?
53:36 Ona Musa'nın öğretisi hakkında bilgi verilmedi mi?
53:37 Ve sözünü gerçekleştiren İbrahim'in?:
53:38 Ki hiçbir kimse bir başkasının günah yükünü taşımaz,
53:39 İnsan için ancak kendi çalışması vardır.
53:40 Ve onun çalışması da yakında görülecektir.
53:41 Sonra kendisine ödülü tam olarak verilecektir.
53:42 Son varış Rabbinedir.

---

* **53:026** Bak 2:48.

Mutluluğun Tanrı'nın Elinde

53:43 O'dur seni güldüren ve ağlatan.
53:44 O'dur öldüren ve dirilten.
53:45 O'dur iki çifti yaratan; erkeği ve dişiyi…*
53:46 Atıldığı zaman bir damlacık meniden.
53:47 O'na aittir tekrar yaratmak.
53:48 O'dur Zengin eden, yoksul yapan.
53:49 O'dur Şira galaksisinin Rabbi.
53:50 O'dur helak eden eski Ad halkını,
53:51 Semud'u da bırakmadı,
53:52 Ve ondan önce Nuh'un halkını da; onlar çok zalim ve çok azgın kimselerdi.
53:53 Yıkılıp batırılmış olanlar (Sodom ve Gomora), en bayağılardı.
53:54 Onları örten örttü.
53:55 O halde Rabbinin hangi nimetlerinden kuşkulanırsın?
53:56 Bu, eski uyarıcılardan bir uyarıcıdır.
53:57 Kaçınılmaz olan yaklaşmıştır.
53:58 **ALLAH**'tan başkası onu kaldıramaz.
53:59 Bu sözü mü tuhaf karşılıyorsunuz?
53:60 Gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz?
53:61 Ve aylak aylak oyalanıyorsunuz?
53:62 Haydi **ALLAH**'a secde edin, hizmet edin.

Ellidört

AY / KAMER

54:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
54:1 O an yaklaştı ve ay yarıldı.*

---

* **53:045-**46 Çocuğun erkek ve dişi oluşu erkeğin menisindeki sperm tarafından belirlenmektedir. Bak 4:82.

* **54:001** Dünyanın sonunun alametlerinden olan ayın yarılması olayı, 1969 yılının Temmuz ayında Apollo 11 uzay aracının ay toprağını yarıp yeryüzüne getirmesiyle gerçekleşti. "İnşakka = yarılma" kelimesinin geçtiği 80:26; 50:44 ayetlerine bakarsanız bu yarılmanın illa ortadan ikiye bölünmek anlamına gelmediğini göreceksiniz. *Hadis* uzmanları, Muham-med peygamberin parmağıyla aya işaret etmesi sonucunda ayın ikiye bölündüğünü ve hatta yarısının Ali'nin bahçesine düştüğünü rivayet etmişlerdir. Ancak bu astronomik olayın neden dünyanın hiçbir yöresinde gözetlenmediği ve kayde-

54:2 Bir mucize görseler yüz çevirirler ve, "Süregelen bir büyüdür" derler.
54:3 Yalanladılar; fantezilerine ve her statükoya uydular.*
54:4 Oysa, kötülüklerini engelleyecek uyarılar dolu haberler kendilerine gelmiş bulunuyor.
54:5 Bu üstün bir hikmettir; ancak uyarılar yarar sağlamıyor.
54:6 Onlara aldırma; çağırıcının, görülmemiş ve tanınmamış bir şeye çağıracağı gün,
54:7 Gözleri zillet içinde mezarlardan çıkarlar; tıpkı saçılmış çekirgeler gibi…*
54:8 Çağırıcıya doğru koşarlarken, inkârcılar, "Bu zorlu bir gündür" derler.
54:9 Onlardan önce de Nuh'un halkı yalanlamıştı. Kulumuzu yalanlayıp, "Delidir" dediler. Nitekim o engellendi.
54:10 Rabbini çağırdı, "Ben yenildim; bana yardım et."
54:11 Bunun üzerine göğün kapılarını boşalan sularla açtık.
54:12 Yerden de pınarlar fışkırttık. Nihayet sular, daha önce belirlenmiş seviyeye ulaştılar.
54:13 Onu ağaç lifleri ile (bağlanmış) kütükler üzerinde taşıdık.*

---

dilmediği sorusuna ise inandırıcı cevaplar verememişlerdir. İnsanlık tarihinde önemli bir nokta sayılan 1969 yılındaki bu olay gerçekleştiği sıralar, Dr. Reşad Halife, bilgisayarlara Kuran'ı yüklüyordu. 1974 yılında farkına vardığı matematiksel sistemin ilk çalışmalarının ay toprağının yarıldığı tarihe denk gelmesi ikinci ayetle önceden haber verilir.

* **54:003** Ayet, başka türlü okunarak, "Yalanladılar, arzularına uydular. Halbuki her iş yerini bulacaktır" diye de anlaşılabilir.

* **54:007** Diriliş için verilen çekirge örneği ilginçtir, zira bazı çekirge cinslerinin ormanlarda bıraktıkları yumurtalar yıllar sonra aynı günde kırılıp yavru çekirgeler doğururlar. Örneğin, Amerika'nın Kuzey bölgesinde Periodic Cicadas olarak bilinen çekirgeler yıllar boyu ağaç kökleriyle beslendikleri bir bekleme döneminden sonra kalabalıklar halinde ortaya çıkarlar. Bazı cinsler için bu 13 yıl, bazıları içinde 17 yıldır. Yıllar süren bir kayboluştan sonra, şarkılar kakofonisi eşliğinde hep birlikte ortaya çıkarak Tanrı'nın doğadaki ayetlerine görebilenler için diriliş gününe bir örnek vererek tanıklık ederler. Bu ve daha nice bilimsel konuyu tartıştığım ilk kitabım <u>Kuran En Büyük Mucize</u>'de (1981-1982 ve eklemelerle 1983-1986), bu konuyla ilgili şunları yazmıştım: "Çekirgeler, toprağın altından, uzun müddet kaldıktan sonra, topluca, çok kalabalık olarak yeryüzüne çıkarlar. İnsanlar da, toprağın altında, uzun müddet kaldıktan sonra, topluca, çok kalabalık olarak, yeryüzüne çıkarlar. Tabii, benzeyen ile benzetilen arasında bazı farklılıklar olacaktır. Nitekim çekirgeler toprağın altında diridirler. İnsan vücudu ise ceset halindedir..." Bak: 24:35; 29:43 ve 4:82.

* **54:013** Nuh ile birlikte birkaç müslüman ve Nuh'un çiftliğindeki hayvanlardan birer çifti taşıyan bir su salının bir buharlı gemi olduğunu ileri sürenler, Nuh'un yaşayıp dolaştığı bölgeyle sınırlı tufanı dünya çapında bir tufan olarak sunanlar gerçeği abartmışlardır. Nitekim bazı **Hıristiyan**lar hala dağ tepelerinde gemi parçalarını aramaktadır; üstelik yanlış yerde. Bak: 11:44.

54:14 Reddedilmiş olan kişiye bir ödül olarak gözetimimiz altında akıp gidiyordu.
54:15 Bunu bir ders olarak bıraktık. Öğüt alan yok mudur?

Kuran Anlaşılır Bir Mesajdır

54:16 Cezalandırmam ve uyarılarım nasılmış!
54:17 Kuran'ı mesaj için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?
54:18 Ad da yalanladı. Cezalandırmam ve uyarılarım nasılmış!
54:19 Uğursuzluk üstüne uğursuzluğa sahip bir günde üzerlerine vahşi bir rüzgar gönderdik.
54:20 İnsanları, sanki köklerinden koparılmış hurma kütükleriymiş gibi yıkıyordu.
54:21 Cezalandırmam ve uyarılarım nasılmış!
54:22 Kuran'ı mesaj için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?
54:23 Semud da uyarıları yalanladı.
54:24 Dediler ki, "Bizden bir insana mı uyalım? O zaman biz sapar ve cehenneme gireriz."
54:25 "Mesaj aramızdan ona mı verildi? O, yalancı küstahın biridir."
54:26 Yalancı küstahın kim olduğunu yarın öğreneceklerdir.
54:27 Deveyi bir sınav olarak göndereceğiz. Onları gözetle, sabırlı ol.
54:28 Onlara, suyun (deveyle) aralarında paylaşılacağını bildir. Her içim sırayla sunulacaktır.
54:29 Bir arkadaşlarını çağırdılar, o da çekip (deveyi) kesti.
54:30 Cezalandırmam ve uyarılarım nasılmış!
54:31 Üzerlerine bir tek patlama gönderdik ve onlar ağılcının topladığı saman yığınına döndüler.
54:32 Kuran'ı mesaj için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?
54:33 Lut halkı da uyarıları yalanlamıştı.
54:34 Üzerlerine taş yağdıran bir fırtına gönderdik, yalnız Lut'un ailesini seher vakti kurtardık.
54:35 Katımızdan bir iyilik olarak. Şükredeni işte böyle ödüllendiririz.
54:36 Onları bu yakalayışımıza karşı uyarmıştı; ancak onlar uyarıları kuşkuyla karşıladılar.
54:37 Onun konuklarına göz diktiler, biz de onları kör ettik. Azabımı ve uyarılarımı tadın bakalım.
54:38 Ertesi gün, yaman bir azap sabahlarını kutladı.
54:39 Azabımı ve uyarılarımı tadın bakalım.
54:40 Kuran'ı mesaj için kolaylaştırdık; öğüt alan yok mudur?
54:41 Firavunun erkanına da uyarıcılar gitmişti.
54:42 Tüm mucizelerimizi yalanladılar ve biz de onları En Üstün ve Her şeye Gücü Yetenin yakalayışı gibi yakaladık.

54:43 Sizin inkârcılarınız onlarınkinden daha mı iyi? Yoksa kitaplarda kendiniz için bir af ilanına mı rastladınız?
54:44 Yoksa, “Biz, zafere ulaşacak bir cemaatiz“ mi diyorlar?
54:45 O cemaat bozguna uğratılacak; dönüp kaçacaklar.
54:46 O an onları beklemektedir, daha korkunç ve acıdır.
54:47 Suçlular bir sapıklık ve cehennem içindedir.
54:48 Yüzükoyun ateşe sürüklenecekleri gün: “*Sakar*'ın dokunuşunu tadın.”*
54:49 Biz her şeyi belli bir ölçüyle yaratmışızdır.
54:50 Buyruğumuz göz kırpması gibi anidir.
54:51 Sizin benzerlerinizi yok etmiştik. Yok mu öğüt alan?
54:52 Tüm yaptıkları kitaplarda kayıtlıdır.
54:53 Küçük ve büyük hepsi yazılmıştır.
54:54 Erdemliler, bahçeler ve ırmaklar içindedir.
54:55 Güçlü Yönetici yanında onurlu makamlardadırlar.

Ellibeş

RAHMAN

55:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
55:1 Rahman,
55:2 Kuran'ı öğretti.
55:3 İnsanı yarattı.
55:4 Ona beyanı (açıklama yeteneğini) öğretti.
55:5 Güneş ve ay bir hesap ile (hareket etmekte) dir.*
55:6 Yıldızlar ve ağaçlar secde etmektedirler.
55:7 Göğü yükseltti ve ölçüyü/dengeyi koydu.

---

* **54:048-49** *Saqar* diye adlandırılan cezanın ve ölçünün niteliğini öğrenmek için 74'üncü sureye bakınız.

* **55:005** Güneş ve ayın hareketleri alabildiğine hassas bir sistemi izler. Nitekim konumları saniyesi saniyesine, seneler öncesinden bilgisayarla hesaplanarak bilinmektedir. Ramazan orucunu ve bayramları, birbirleriyle çelişen ve yalan söyledikleri defalarca kanıtlanan tanıklara göre belirleyerek her sene bu konuda tartışmalar içine girenler, uydurma *Hadis*leri izleyeceklerine bu ayeti izleseler bu kronik problemlerini çözeceklerdir. Namaz vakitleri konusunda takvimlerdeki hesaba uyanların, oruç sözkonusu olunca hesabı sapkın işi görmeleri, *Hadis* ve *Sünnet* adındaki öğretileri izlemelerinin oluşturduğu çelişkili tavırlardan biridir.

55:8 Ki ölçüyü aşmayasınız.
55:9 Ölçüyü adaletle gözetiniz; ölçüyü kaybetmeyiniz.
55:10 Yeryüzünü tüm yaratıklar için yarattı.
55:11 Orada meyveler, salkımlı hurma ağaçları vardır.*
55:12 Kabuklu taneler ve baharatlar.
55:13 (Ey insanlar ve cinler), Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:14 İnsanı, çömlek gibi kuru bir çamurdan yarattı.
55:15 Cinleri de dumansız ateşten yarattı.
55:16 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:17 İki doğunun ve iki batının Rabbi.
55:18 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:19 İki denizi salmıştır; birbirlerine kavuşuyorlar.
55:20 Aralarında bir engel vardır; birbirinin sınırını aşıp karışmazlar.*
55:21 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:22 İkisinden de inci ve mercan çıkar.
55:23 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:24 Denizde dağlar gibi akıp giden gemiler O'nundur.
55:25 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:26 Üzerinde bulunan herkes ölümlüdür.
55:27 Sadece Görkemli ve Onurlu Rabbinin varlığı kalıcıdır.*
55:28 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:29 Göklerde ve yerde olan herkes O'na yalvarır. O her gün kesintisiz kontrol etmektedir.
55:30 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:31 Ey sorumlu iki topluluk, sizi elbette sorguya çekeceğiz.
55:32 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:33 Ey insanlar ve cinler topluluğu, göklerin ve yerin çaplarını aşmaya gücünüz yetiyorsa, aşıp geçin. Bir yetkiye sahip olmadan geçemezsiniz.
55:34 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:35 Üzerinize ateşten toplar ve ışınlar gönderilir; yardım görmezsiniz.
55:36 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:37 Gök parçalanıp da, yağ gibi eridiği ve kırmızı bir güle dönüştüğü zaman…

---

* **55:011** Yenilenebilen sistemlere ve üreyen astronotlara sahip olan uzay gemimiz yeryüzüyle en gelişmiş uzay aracımızı karşılaştırınız.

* **55:020** Bak 25:53.

* **55:027** Bak 55:78

55:38 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:39 O gün ne insana ne de cine günahından sorulmaz.
55:40 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:41 Suçlular yüzlerinden tanınır ve yaka paça götürülürler.
55:42 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:43 İşte bu, suçluların yalanlayıp durduğu cehennemdir.
55:44 Onunla kaynar su arasında dönüp dolaşırlar.
55:45 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:46 Rabbinin görkeminden korkan (cin ve insan) lar için iki bahçe vardır.
55:47 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:48 Türlü besinlerle doludur her ikisi.*
55:49 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:50 İçlerinde akan pınarlar vardır.
55:51 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:52 İkisinde de her meyveden iki çeşit vardır.
55:53 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:54 Astarları atlastan yataklara yaslanırlar, her iki bahçenin meyveleri pek yakındır.
55:55 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:56 Oralarda sarkan meyveler vardır; daha önce ne bir insan ne de bir cin tarafından dokunulmamış.
55:57 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:58 Onlar yakut ve mercan gibidirler.
55:59 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:60 İyiliğin karşılığı, yalnız iyilik değil midir?
55:61 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:62 O ikisinin ötesinde iki bahçe daha var.
55:63 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:64 Yemyeşildirler.
55:65 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:66 İkisinde de fışkıran iki kaynak vardır.
55:67 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:68 Her ikisinde de meyveler, hurmalar ve narlar vardır.
55:69 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:70 Her ikisinde de iyilikler, güzellikler vardır.
55:71 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:72 Çadırlara kapanmış güzeller
55:73 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?

---

* **55:048** Arapça *Sakar* kelimesinin anlamı için 74:26-37 ayetlerine bakınız.

55:74 Daha önce onlara ne insan ne de cin dokunmamıştı.
55:75 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:76 Yeşil yastıklara ve işlemeli halılara yaslanırlar.
55:77 Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
55:78 Görkemli ve Onurlu Rabbinin ismi ne yücedir!

Ellialtı

KAÇINILMAZ OLAY / VAKIA

56:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
56:1 Kaçınılmaz olay gerçekleştiği zaman,
56:2 Onun gerçekleşmesini artık yalanlayan çıkmaz.
56:3 O alçaltıcıdır, yüceltlicidir.
56:4 Yerin sallanıp sarsılacağı,
56:5 Ve dağların paramparça edileceği zaman,
56:6 Artık o toz duman haline gelmiştir.
56:7 Sizler de üç bölüme ayrılırsınız.
56:8 Mutlular ne kadar da mutludurlar!
56:9 Mutsuzlar ne kadar da mutsuzdurlar!
56:10 Bir de ileri geçen öncü seçkinler vardır.
56:11 Onlar (Tanrı'ya) yaklaştırılanlardır.

Üst Bahçe

56:12 Nimet bahçelerinde…
56:13 Onların büyük bir kısmı önceki nesillerden,*
56:14 Küçük bir kısmı da sonraki nesillerdendir.
56:15 Lüks mobilyalar üzerinde,
56:16 Karşılıklı yaslanmışlardır.
56:17 Onlara ölümsüz gençler servis yaparlar.
56:18 Kaynaktan doldurulmuş bardaklar, sürahiler ve kadehlerle.
56:19 Ne ara verirler ne de yorulurlar.
56:20 Ve beğendikleri meyveler…

* **56:013-**40 İnanıp sadece Tanrı'ya kulluk ederek kendilerini arındıranlar cennete girerler. İnkarcıların ve gelenekçi çevrelerinin baskı ve zulümlerine karşı direndikleri için mesajı ilk kabul eden öncüler üst cenneti hak ederler.

56:21 Canlarının çektiği kuş etleri…
56:22 Güzel eşler…
56:23 Korunmuş inciler gibi…
56:24 Yapmış olduklarına bir karşılık olarak verilir.
56:25 Orada ne bir saçmalık, ne de günaha sokan bir söz işitirler.
56:26 Sadece, "Selam, selam" derler.

Alt Bahçe

56:27 Sağ tarafta olanlar sağ tarafta olacaklar!
56:28 Dikensiz meyve ağaçları,
56:29 Salkımları sarkmış muz ağaçları,
56:30 Uzamış gölgeler,
56:31 Fışkıran sular,
56:32 Ve bol meyveler içindedirler.
56:33 Bunlar ne tükenirler, ne de yasak edilirler!
56:34 Ve onlar yükseltilmiş mobilyalar üzerindedirler.
56:35 Biz kadınları yeniden biçimlendirdik.*
56:36 Onları gençleştirdik.
56:37 Mükemmel biçimde eşlenmişlerdir.
56:38 Sağ tarafta olanlar içindir.
56:39 Onların birçoğu önceki nesillerdendir.
56:40 Onların birçoğu da sonraki nesillerdendir.

Cehennem

56:41 Sol tarafta bulunanlar, sol tarafta olacaklardır.
56:42 İşleyen ve kaynayan bir azap içindedirler.
56:43 Sıcak gölgeler altındadırlar.
56:44 Ne soğuktur, ne de yararlı.
56:45 Bundan önce onlar konfor içinde şımarmışlardı.
56:46 Büyük günahı işlemekte direniyorlardı.
56:47 Diyorlardı ki, "Biz öldükten, toz ve kemiğe dönüştükten sonra mı diriltileceğiz?"
56:48 "Önceki atalarımız da mı?"
56:49 De ki: "Öncekiler de, sonrakiler de."
56:50 "Bilinen günün buluşma anı için toplanacaklardır."
56:51 "Sonra da siz, ey sapıtmışlar, ey yalanlayıcılar"
56:52 "Zakkum ağacından yiyeceksiniz."
56:53 "Onunla karnınızı dolduracaksınız."
56:54 "Ve üzerine kaynar su içeceksiniz."
56:55 "Susamış devenin içişi gibi içeceksiniz."

---

* **56:035** Cennete giden kadınlar yeni ve farklı bir bedene sahip olacaklar.

56:56 Yargı gününde işte böyle ağırlanacaklardır.

Sorular

56:57 Sizi biz yarattık, doğrulamanız gerekmez miydi?
56:58 Attığınız meniye dikkat ettiniz mi?
56:59 Siz mi onu yaratıyorsunuz, yoksa biz mi yaratıyoruz?
56:60 Aranızda ölümünüzü önceden biz belirledik. Kimse bizi engelleyemez:
56:61 Sizi başka nesillerle değiştirmekten, yahut sizi bilmediğiniz bir biçimde yaratmaktan…
56:62 İlk yaratılışı biliyorsunuz. Öğüt almalı değil misiniz?
56:63 Ektiğinize dikkat ettiniz mi?
56:64 Siz mi onu yetiştiriyorsunuz, yoksa biz mi?
56:65 Dileseydik onu samana çevirirdik de siz şaşardınız:
56:66 "Borca girdik."
56:67 "Doğrusu, yoksun bırakıldık."
56:68 İçmekte olduğunuz suya dikkat ettiniz mi?
56:69 Onu bulutlardan siz mi indiriyorsunuz, yoksa biz mi?
56:70 Dileseydik onu tuzlu yapardık. Şükretmez misiniz?
56:71 Yakmakta olduğunuz ateşe dikkat ettiniz mi?
56:72 Onun ağacını siz mi başlattınız, yoksa biz mi başlatmaktayız?
56:73 Kullananlar için biz onu bir ibret ve yararlı yaptık.
56:74 Öyleyse Büyük Rabbinin ismini yücelt.

Sadece Şirkten Arınmış Olanlar Kuran'ı Anlar

56:75 Yıldızların yerlerine yemin ederim.*
56:76 Onun ne büyük bir yemin olduğunu bir bilseniz!
56:77 Bu, onurlu bir Kuran'dır.*

---

* **56:075-**76 Yedi evrenden biri olan evrenimiz, milyonlarca yıldızdan oluşan milyonlarca galaksiden meydana gelmiştir. Saymaktan aciz kaldığımız bu göksel varlıkların her biri kendileri için belirlenmiş yörüngelerde düzen ve uyum içinde hareket etmektedir. Astronomi bilgimiz arttıkça bu yeminin büyüklüğünü daha iyi kavrıyoruz. "Yıldızların yeri" ifadesi, çöken yıldızların oluşturduğu nötron yıldızlarına, yani karadeliklere işaret olabilir mi? Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.*

* **56:077-**79 Bu ayetler, hemen hemen tüm Kuran ciltlerinin kapağına konan ayetlerdir. Bütün Kuran'ın içinden neden bu ayetler *icma* ile seçiliyor? Neden, Kuran'ın ellinin üzerindeki isim-sıfatı arasından sadece bir kez burada geçen "Kerim" (Şerefli/Yüce) seçiliyor? Kuran'a ihanet edenlerin, ortak koştukları öğretiler için seçtikleri *Hadis*, *Sünnet* ve İcma gibi kelimelerin Kuran'da olumsuz anlamlarda kullanıldığını biliyoruz (33:38; 35:43). Neredeyse ölülere özgülenen YaSin Suresinin, mesajın "dirileri" uyarmak için gönderildiğini bildiren biricik ayeti içerdiğini biliyoruz (36:70). Peki neden Kuran için sıkça kullanılan Zikr (Mesaj), Hâkim (Bilge), Mübin (Apaçık), Nur

56:78 Korunmuş bir kitaptadır.
56:79 Onu ancak temizler kavrayabilir.
56:80 Evrenlerin Rabbinden indirilmiştir.
56:81 Siz bu sözü mü küçümsüyorsunuz?
56:82 İnkar etmeyi iş mi ediniyorsunuz?
56:83 Ya can boğaza dayandığı zaman?
56:84 O anda siz bakınmaktasınız.
56:85 Biz ona (can çekişene) sizden daha yakınız; ancak siz göremezsiniz.
56:86 Yaptığınızın karşılığını görmeyeceğiniz doğruysa,
56:87 Onu geri çevirsenize, eğer doğru sözlü iseniz?
56:88 Ancak o, (bana) yaklaştırılanlardan ise,
56:89 o zaman neşe, çiçekler ve nimet bahçeleri…
56:90 O, sağda olanlardan ise,
56:91 "Sana sağdakilerden selam olsun!"
56:92 Ama o yalanlayan sapıklardan ise,
56:93 kaynar sudan bir ağırlanma,
56:94 ve cehennemde yanma…
56:95 Mutlak gerçek budur.
56:96 Öyleyse Büyük Rabbinin ismini yücelt.*

(Işık) gibi kelimeleri değil, bu ayette geçen Kerim? Neden bu ayet? Neden örneğin, Kuran'ın anlaşılır bir kitap olduğunu üst üste dört kez vurgulayan ayet değil (54:17,22,32,40)? Veya neden 12:111; 15:1; 17:9; 17:88-89; 30:58; 41:3; 55:2… ayetlerinden biri değil? Kuran bilgisine sahip olanlar için cevap meçhul değildir. Müşrik din adamları, bu üç ayeti (56:77-79) *icma* ile anlamamışlar ve saptırdıkları biçimiyle bu ayetlerin halkın büyük çoğunluğunu Kuran'dan uzaklaştırabileceğini düşünmüşlerdir. Müşrik din adamları bu ayeti, abdestsiz olanların Kuran'a DOKUNMAMAları olarak çevirirler. Aybaşı dönemindeki kadınları "pis" gördüklerini de düşünürsek, anlamı *icma* ile çarpıtılmış bir ayeti en popüler ayet ve o ayette geçen Kerim kelimesini en popüler sıfat haline getirmelerinin sapkın bir melanetin ürünü olduğu anlaşılır. Kuran'ın bir cep kitabı, bir başucu kitabı olmasını engellemek ve Kuran'ı rafa kaldırıp duvara çivilemek amacını güden plan ne yazık ki büyük oranda başarıya ulaşmıştır. Kuran, bir tren, yüksek voltajlı bir trafo veya cin gibi çarpacak tehlikeli bir nesneye çevrilmiştir. Kuran, anlaşılması çok zor, dokunulması tehlikeli ve ulaşılması imkansız "yüce" bir kitap olunca, hoşgelsin *Hadis*ler, *Sünnet*ler, mezhepler ve bilumum palavralar! Kuran-ı Kerim'i yeterli görmeyen inkârcılar, Tanrı tarafından Kuran-ı Kerim'i anlamaktan menedilmişlerdir (17:45; 18:57). Çok ilginçtir ki, Kuran'ı kaynak olarak yeterli görmeyenler Kuran'ın anlaşılması ile ilgili ayetlerin bizzat kendilerini anlamamışlardır. Nitekim 7:3; 17:46; 41:44; 56:79 ayetleri, "hem-tez-hem-kanıt" olan özgün bir dille kanıtı tezin içine gömen birer sanat eseridir.

* **56:096** Veya "Rabbini, büyük olan ismiyle yücelt".

Elliyedi

DEMİR / HADİD

57:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
57:1 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ı yüceltir. O Üstündür, Bilgedir.
57:2 Göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Yaşatır, öldürür. O her şeye gücü yetendir.
57:3 O ilktir, sondur. O en dıştakidir, en içtekidir. O her şeyi bilir.
57:4 O'dur gökleri ve yeri altı günde yaratan ve daha sonra tüm otoriteyi kuran. Yere giren ve ondan çıkanı, gökten inen ve ona yükselen her şeyi bilir. Nerede olursanız olun O sizinle beraberdir. **ALLAH** tüm yaptıklarınızı görendir.*
57:5 Göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Her şey **ALLAH** 'a havale edilir.
57:6 Geceyi gündüze sokar, gündüzü de geceye sokar. O, göğüslerin içindekini bilir.
57:7 **ALLAH**'ı ve elçisini onaylayın ve yönetiminize verdiği şeylerden yardım için verin. Sizden gerçeği onaylayıp yardım edenler için büyük bir ödül vardır.
57:8 Rabbinizi onaylamanız için elçi sizi çağırdığı halde size ne oluyor ki hâlâ **ALLAH**'ı onaylamıyorsunuz? Hem O, sizden söz almıştı, eğer gerçeği onaylıyor iseniz.
57:9 Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık ayetleri indiren O'dur. Kuşkusuz **ALLAH** size karşı Şefkatlidir, Rahimdir.

Özel Onur

57:10 Size ne oluyor ki **ALLAH** yolunda harcamıyorsunuz? Oysa göklerin ve yerin zenginlikleri **ALLAH**'ındır. Zaferden önce harcayıp savaşanlarınız, daha sonra harcayıp savaşanlarla bir olmazlar; onlardan daha üstündürler. **ALLAH** her birine kurtuluşu söz vermiştir. **ALLAH** tüm yaptıklarınızdan haberdardır.

---

* **57:004** "Altı gün" terimi, gezegenimizdeki hayatın gerçekleşmesi için gerekli koşulları vurgulayan bir birimden ibarettir. Bak 41:9-10.

57:11 Kim (erdemli davranarak) **ALLAH**'a güzel bir borç verirse, karşılığını kat kat alır ve cömert bir ödül kazanır.

Büyük Başarı

57:12 Gerçeği onaylayan erkeklerin ve kadınların ışıklarının önlerinden ve sağ yanlarından yayıldığını gördüğün gün, "Müjde! Bugün, sürekli olarak kalacağınız altlarından ırmaklar akan bahçeler var. Bu, en büyük zaferdir.

Kaybedenlerin En Kötüsü

57:13 O gün, ikiyüzlü erkekler ve kadınlar gerçeği onaylayanlara, "Bize bakın da sizin ışığınızdan alalım" diyecekler. Onlara, "Geriye dönün de ışık arayın" denir. Aralarına, iç taraftaki merhametle, dış taraftaki azabı ayıran kapılı bir engel konacaktır.

57:14 "Biz sizinle birlikte değil miydik?" diye onlara seslenirler. "Evet" derler, "Ancak siz kendinizi kandırdınız, beklediniz, kuşkular beslediniz ve **ALLAH**'ın kararı gelinceye kadar kuruntularla oyalandınız. Kandırıcı, sizi **ALLAH** hakkında yanılttı."

57:15 Bugün ne sizden ne de inkâr edenlerden bir fidye kabul edilmez. Yeriniz cehennemdir; Mevlanız odur. Ne kötü bir duraktır.

Dinin Dejenere Edilmesi

57:16 Gerçeği onaylayanlar için **ALLAH**'ın mesajına ve inen gerçeğe gönüllerini açmanın vakti gelmedi mi? Daha önce kendilerine kitap verilmiş olanlar gibi olmasınlar; onların üzerinden uzun zaman geçince kalpleri katılaşmıştı. Onların çoğunluğu yoldan çıkmış kimselerdir.

57:17 Biliniz ki **ALLAH** ölümünden sonra yeri diriltir. Düşünesiniz diye size ayetleri böyle açıklıyoruz.

57:18 Sadaka veren erkekler ve kadınlar, **ALLAH**'a güzel bir borç vermişlerdir. Onlara kat kat ödenir ve onlar cömert bir ödül haketmişlerdir.

57:19 **ALLAH**'a ve elçisini onaylayanlar, dosdoğru olanlar ve tanıklardır. Rab'leri katında onlar için ödülleri ve ışıkları vardır. İnkar edip ayet ve mucizelerimizi yalanlayanlar ise cehennem halkıdır.

Dünya Hayatına Dalmak Kınanmıştır

57:20 Bilesiniz ki dünya hayatı bir oyun, eğlence, süs, aranızda övünme, para ve çocuk çoğaltma yarışından ibarettir. Bu, inkârcıların hoşuna giden bir bitkiyi yetiştiren bir yağmura benzer. Ne var ki daha sonra o bitki kurur, sararır ve sonunda çerçöp olur. Ahi-

rette ise **ALLAH**'tan çetin bir azap, bir bağışlanma ve hoşnutluk vardır. Dünya hayatı, kandıran, geçici bir zevkten ibarettir.

Akıllı Seçim

57:21 Rabbinizden bir bağışlanmaya ve genişliği gökler ve yer kadar olan bir bahçeye koşun. **ALLAH**'a ve elçisini onaylayanlar için hazırlanmıştır. Bu, **ALLAH**'ın dilediğine ve/veya dileyene verdiği lütfudur. **ALLAH** Büyük Lütuf sahibidir.

Mutluluğun Anahtarı

57:22 Yeryüzünde ve aranızda oluşan hiçbir şey yoktur ki biz onu yaratmadan önce bir kitapta kayıtlı olmasın. Bu, kuşkusuz **ALLAH** için çok kolaydır.*

57:23 Bu, yitirdiğiniz bir şey için üzülmemeniz ve O'nun size verdiği nimetlerle de şımarmamanız içindir. **ALLAH** kendini beğenip övünenleri sevmez.

57:24 Onlar ki cimrilik ederler ve halka cimri olmayı öğütlerler. Kim yüz çevirirse, kuşkusuz **ALLAH** Zengindir, Övgüye layık olandır.

Demir: Yararlı Bir Metal

57:25 Elçilerimizi apaçık kanıtlarla gönderdik, onlarla birlikte kitabı ve yasayı indirdik ki halk adaleti gözetsin. Büyük bir kuvvete ve halk için yararlara sahip olan demiri de indirdik ki **ALLAH**

---

* **57:022-**23 Felsefi olarak özgür iradenin varlığını kabul etmek çok güç. Her şey belli deterministik yasalarla işliyor gibi. Yüzlerce bilardo topunun birbirine çarpması sonucu oluşan hareketlerin yönünü kestirmek mümkün görülmeyebilir, ancak her bir topun hareketi kendisiyle çarpışan bir önceki topun momentumu ve açısına bağlıdır. Topların tüm hareketi ilk topun hareketine ve onun da hareketi kendisine vuran ıstakanın açısına ve gücüne bağlıdır. Kuantum teorisinin atomdan küçük parçalar düzeyinde gözlemlenen belirsizlik konusundaki spekülasyonları bir yana bırakırsak, genetik yapısını ve doğduğu çevreyi seçmeyen bir insanın (zaten böyle bir şey mümkün değil; var olmadan önce seçim söz konusu değil) özgür bir iradeye sahip olduğunu felsefi olarak savunmak çok zorlu bir iş. Bu konuda pek kafa yormamış sözde ateistlerin "insanın özgür iradesi" olduğundan kuşku duymamaları ve müslümanları kaderci olmakla suçlamaları gariptir. İnsanın seçme özgürlüğüne sahip olduğuna inanmak ancak Allah'a ve O'nun Mesajına inanmakla mümkün. Yarattığı bir yaratığa, Yaratandan bağımsız olarak seçimde bulunabilme gücü verebilen bir Yaratıcı olmadan özgür iradenin olması mümkün değildir. Müslümanlar olsa olsa, insanların seçme özgürlüğüne inanmakla suçlanabilir. Bak 6:110; 13:11; 18:29; 42:13,48; 46:15; 57:22.

kendisini ve elçisini onaylayıp destekleyenleri ayırsın. **ALLAH** Güçlüdür, Üstündür.*

57:26 Biz Nuh'u, İbrahim'i gönderdik, soylarına peygamberlik ve kitap bağışladık. Bir kısmı doğruyu buldu; ama onlardan çoğu yoldan çıkmışlardı.

Din Adamlarının Dini Dejenere Etmeleri

57:27 Sonra onların peşinden, ard arda elçilerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsa'yı da gönderdik ve ona İncil'i verdik. Onu izleyenlerin gönüllerine şefkat ve merhamet koyduk. Fakat, bizim kendileri için onaylamadığımız bir ruhbanlık uydurdular. Halbuki onlardan sadece **ALLAH**'ı hoşnut edecek hususlara uymalarını istemiştik. Üstelik ruhbanlığa hakkıyla da uymadılar. Aralarından gerçeği onaylayanlara ödüllerini verdik; ancak çokları yoldan çıkmışlardı.

57:28 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı sayıp dinleyin ve elçisini onaylayın ki rahmetinden size iki pay versin, size, aydınlığında yürüyeceğiniz bir ışık bağışlasın ve sizi bağışlasın. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

57:29 Böylece kitap halkı bilsin ki onlar **ALLAH**'ın lütfunu tekelleştiremezler, tüm lütuf **ALLAH**'ın elindedir, onu dilediğine ve/veya dileyene verir. **ALLAH** Büyük Lütuf Sahibidir.

---

* **57:025** Demirin öneminden ve özelliğinden söz eden biricik ayetin yer aldığı Demir Suresi, demir elementinin bazı kimyasal özelliklerini sayısal ilişkilerle vermektedir. HaDYD (demir) kelimesinin ebced, yani sayısal değeri, 8+4+10+4=26 olup demir elementinin atom numarasına denktir. EL-HHaDYD (belli bir demir) kelimesinin sayısal değeri de, 1+30+8+4+10+4=57 olup demirin belli bir izotopunun atom ağırlığına eşittir. Kuşkusuz, bunu, Kuran'dan da önce var olan Arapça dilinin ilginç bir rastlantısı olarak değerlendirenler olacaktır. Ne var ki aynı kelimeyle isimlendirilen bu Surenin sıra numarasının 57 olması Kuran'ı düzenleyenin bu "rastlantı"dan haberli olduğuna işaret ediyor. Demir elementinden sözeden bu ayet, Besmele dâhil edilirse, Surenin 26'ıncı ayetidir; yani demirin atom numarasına denktir. (Kuran'ın 19 kodlu matematiksel sisteminde, numarasız Besmeleler kelime sayımlarına katılmamakta ancak Kuran ayetlerinin sayımına katılmaktadır). Bu Suredeki toplam ayetler Besmele'siz 29, Besmele dâhil 30 olup, her biri demir atomunun dört izotopundan ikisinin nötron sayılarına denktir. Tanrı isminin Sure içindeki tekrar sayısı da geride kalan izotopun nötron sayısını vermektedir. Surenin başından itibaren 26'ıncı Tanrı ismi demirden söz eden ayetin içindedir. Ayetteki "indirdik" kelimesinin kullanılışı da ilginçtir. Yıldızların ve gezegenlerin oluşumu konusunu inceleyen modern astronomi kitaplarına bakarsanız, gezegenlerin yaratılışında demir elementinin rolünü ve "yarattık" yerine "indirdik" sözünün tercih edilme nedenini öğrenebilirsiniz. Bu konu üzerindeki gözlemlerim ve yorumlarım, 1986 yılında "Kuran'da Demirin Kimyasal Esrarı" adlı kitapçıkta yayımlandı. Bak 4:82.

Ellisekiz

TARTIŞMA / MÜCADELE

58:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

58:1 **ALLAH**, kocası hakkında seninle tartışan ve **ALLAH**'a şikayette bulunan kadının sözlerini işitti. **ALLAH** ikinizin tüm konuştuklarını işitmiştir. **ALLAH** İşitendir, Bilendir.*

58:2 İçinizden, kadınlarını annelerine benzeterek yabancılaştıranlar bilirler ki onlar anaları değildir. Anneleri kendilerini doğuranlardır. Söyledikleri kötü ve asılsız bir sözdür. **ALLAH** Affedendir, Bağışlayandır.

58:3 Kadınlarını annelerine benzeterek yabancılaştırdıktan sonra sözlerinden dönenler, karılarıyla cinsel ilişkiye girmeden önce bir köleyi özgürlüğe kavuştursunlar. Size öğütlenen budur. **ALLAH** yaptığınız her şeyi haber alır.*

58:4 Azad edecek bir köle bulamayan, cinsel ilişkiden önce üst üste iki ay boyunca oruç tutmalı. Buna güç yetiremeyen ise altmış yoksulu doyurmalı. **ALLAH**'a ve elçisini onaylamalısınız. Bunlar, **ALLAH**'ın belirlediği sınırdır. İnkarcılar acı bir azaba mahkûm olmuşlardır.*

58:5 **ALLAH**'a ve elçisine karşı gelenler, kendilerinden öncekiler nasıl alçaltıldıysa öylece alçaltılacaklardır. Biz, apaçık ayetler indirmiş bulunuyoruz. İnkarcılar için utandırıcı bir azap vardır.

58:6 Gün gelir **ALLAH** onları topluca diriltir ve sonra yapmış olduklarını kendilerine haber verir. Onlar unutsalar da **ALLAH** onları saymıştır. **ALLAH** her şeye tanıktır.

Tanrı Şu Anda Seninle Beraberdir

58:7 **ALLAH**'ın göklerde ve yerde olan her şeyi bildiğini anlamaz

---

*58:001 Bu sure, her ayetinde "Allah" sözcüğü içeren biricik suredir.
*58:003 Bak 4:25; 90:1-20.
*58:004 Ayetin başındaki ifadenin "femen lem yecid" (kim bulamazsa) biçiminde olması, bir önceki ayette salıverilmesi emredilen kölelerin müslümanlara ait olmadığı anlaşılıyor. Öyle olmasaydı, sözkonusu ifadenin "kimin (kölesi) yoksa" veya "kim (köleye) sahip değilse" biçiminde olması gerekirdi. Kölelik, Kuran tarafından en büyük günah ve zulüm olarak yasaklanır. Bak: 3:79; 4:3,25,92; 5:89; 8:67; 24:32-33; 58:3-4; 90:13; 2:286; 12:39-42; 79:24.

mısın? Üç kişi gizli konuşsa, mutlaka O onların dördüncüsüdür. Beş kişi olsalar, mutlaka O onların altıncısıdır. İster bundan az veya çok ve nerede olursa olsunlar, O onlarla beraberdir. Sonra diriliş gününde onlara yaptıklarını haber verir. **ALLAH** her şeyi Bilendir.*

Komplo Toplantıları

58:8 Gizli toplantılar yapmaktan menedildikleri halde hâlâ menedildikleri işte ısrar edenler dikkatini çekmedi mi? Onlar günah işlemek, düşmanlıkta bulunmak ve elçiye itaatsizlik etmek amacıyla kulis yapıyorlar. Sana geldiklerinde, **ALLAH**'ın seni selamlamadığı bir biçimde selamlıyorlar. Kendi aralarında, "Söylediklerimizden ötürü **ALLAH** bizi cezalandırsa ya!" derler. Cehennem onlara yeter. Orada yanarlar; ne kötü bir duraktır orası.

58:9 Ey gerçeği onaylayanlar, gizli görüştüğünüz vakit günah, düşmanlık ve elçiye isyan için konuşmayın; iyilik ve erdemlilik için konuşun. Huzuruna toplanacağınız **ALLAH**'ı dinleyin.

58:10 Komplo toplantıları sapkındandır. Bu yolla gerçeği onaylayanları incitmek ister. Oysa **ALLAH**'ın izni olmadan onlara hiçbir zarar veremez. Gerçeği onaylayanlar **ALLAH**'a güvensinler.

58:11 Ey gerçeği onaylayanlar, toplantılarda size "Yer açınız" dendiğinde yer açınız ki **ALLAH** ta size yer açsın. Size, "Kalkınız" dendiğinde kalkınız ki **ALLAH** da içinizdeki gerçeği onaylayanları ve kendilerine bilgi verilenleri derecelerle yükseltsin. **ALLAH** tüm yaptıklarınızdan haberdardır.

58:12 Ey gerçeği onaylayanlar, elçiyle özel görüşme yapacağınız zaman, görüşmenizden önce (yoksullara) bir sadaka verin. Bu sizin için daha iyi ve daha temizdir. Veremiyorsanız, **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

58:13 Özel görüşmenizden önce bir sadaka vermekten çekindiniz mi ki onu uygulamadınız? **ALLAH** tövbenizi kabul eder. Namazı gözetin, zekatı verin, **ALLAH**'a ve elçisine uyun. **ALLAH** yaptıklarınızdan haberdardır.

Arkadaşlarını İyi Seç

58:14 **ALLAH**'ın kendilerine kızgın olduğu bir topluluğu dost edinenlere dikkat etmedin mi? Onlar ne sizdendir ne de onlardandır. Onlar bile bile yalan yere yemin ederler!

58:15 **ALLAH** onlar için çetin bir ceza hazırlamıştır. Yaptıkları ne kadar da kötüdür.

58:16 Anlaşmalarını/yeminlerini kalkan edinerek **ALLAH**'ın yolundan saptırdılar. Onlar alçaltıcı bir azabı haketmişlerdir.
58:17 Ne paraları, ne de evlatları, onları **ALLAH**'tan kurtaramayacaktır. Onlar cehennem halkıdırlar ve orada ebedi kalıcıdırlar.
58:18 Gün gelecek, **ALLAH** hepsini diriltecek ve şimdi size yemin ettikleri gibi O'na da yemin edeceklerdir. Kendilerinin (doğru) bir şey üzerinde olduklarını sanıyorlar! Doğrusu, onlar yalancılardır.
58:19 Sapkın onları sahiplenmiş ve onlara **ALLAH**'ın mesajını unutturmuştur. Onlar sapkının partisidir. Sapkının partisi kesinlikle kaybedecektir.
58:20 **ALLAH**'a ve elçisine karşı gelenler, alçaklardandır.
58:21 **ALLAH**, "Ben ve benim elçilerim kazanacaklardır" diye yazmıştır. **ALLAH** Güçlüdür, Üstündür.
58:22 **ALLAH**'ı ve ahiret gününü onaylamış bir topluluk göremezsin ki, **ALLAH**'a ve elçisine karşı gelenleri dost edinsin. Hatta onlar, kendilerinin anaları, babaları, çocukları, oğulları, kardeşleri ve akrabaları bile olsa… Gerçeği onaylamayı kalplerine yazmış ve katından bir vahiyle desteklemiştir. Onları içlerinden ırmaklar akan, ebedi kalacakları bahçelere sokar. **ALLAH** onlardan hoşnut olmuştur, onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır. Onlar **ALLAH**'ın partisidir. Hiç kuşkusuz, **ALLAH**'ın partisi kazanacaktır.

Ellidokuz

SÜRGÜN / HAŞR

59:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
59:1 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ı yüceltir. O Üstündür, Bilgedir.

Tanrı Gerçeği onaylayanları Savunur

59:2 O ki, kitap halkından inkârcı olanları ilk sürgün için ülkelerinden çıkarmıştır. Onların çıkacağını hiç beklemiyordunuz. Kalelerinin kendilerini **ALLAH**'tan koruyacağını sandılar. Ancak **ALLAH** onlara ummadıkları bir yerden geldi ve kalplerine kor-

ku saldı. Böylece evlerini kendi elleriyle ve gerçeği onaylayanların elleriyle yıkıyorlar. Ey görüş sahipleri ibret alınız.

59:3 **ALLAH** onları ayrılmaya zorlamasaydı, bu dünyada cezalandıracaktı. Ahirette de onlara ateş azabı vardır.*

59:4 Çünkü onlar **ALLAH**'a ve elçisine karşı geldiler. Kim **ALLAH**'a karşı gelirse **ALLAH**'ın cezalandırması çetindir.*

Düşmanın Kökü Kazınsa da Kazınmasa da

59:5 Bir ağacı kesseniz de yahut gövdesi üzerinde bıraksanız da bu **ALLAH**'ın arzusuna göredir. O, yoldan çıkanları alçaltacaktır.

59:6 **ALLAH**'ın onlardan alıp elçisine verdikleri için, siz at ve deve sürmediniz; ama **ALLAH** elçisini dilediğinin üstüne gönderir. **ALLAH** her şeye kadirdir.

Sermayenin Tekelleşmesi Önlenmeli

59:7 **ALLAH**'ın o ülkelerin halklarından elçisine ganimet bıraktığı şeyler **ALLAH**'ın ve elçisinindir. Yani akrabalara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara verilmelidir ki zenginlerinizin arasında tekelleşmesin. Elçinin size verdiğini alın; ancak onun size vermediğinden uzak durun. **ALLAH**'ı dinleyin. **ALLAH**'ın cezalandırması çetindir.*

59:8 **ALLAH**'ın lütuf ve rızasını aradıkları, **ALLAH**'ı ve elçisini desteklediklericin yurtlarından ve mallarından edilmiş bulunan göçmenlerin fakirlerine... Doğru olanlar bunlardır.*

Gerçek Kardeşlik

59:9 Onlardan önce yurt ve onay sahibi olanlar, kendilerine göç edenleri severler ve verdiklerinden ötürü içlerinde bir burukluk duymazlar. Hatta kendileri ihtiyaç içinde bile olsalar onları kendilerinden önde tutarlar. Doğrusu, nefislerinin bencilliğinden korunanlar kurtulanlardır.

59:10 Onlardan sonra gelenler, "Rabbimiz, bizi ve bizden önce gerçeği onaylamış olan kardeşlerimizi bağışla; kalbimizi gerçeği onaylayanlara karşı kin beslemekten koru. Rabbimiz, sen şefkatlisin, Rahimsin" derler.*

---

* **59:007** Ganimet mallarının, aynı zamanda bir devlet lideri ve ordu komutanı olan peygamber tarafından paylaşılması konusundaki bu ayeti bağlamından kopararak çarpıtmak isteyenler, peygamberin verdiği şeyin Buhari, Muslim, İbni Hanbel gibi peygamberin vefatından onlarca ve hatta yüzyıllarca sonra düzülen *Hadis* koleksiyonları olduğunu ileri sürmüşlerdir.

İkiyüzlüler

59:11 İkiyüzlü davrananlara dikkat etmedin mi? Kitap halkından inkârcı olan arkadaşlarına, "Çıkartılırsanız biz de sizinle birlikte çıkacağız ve sizin aleyhinize hiçbir kimseye itaat etmeyeceğiz. Sizinle savaşılırsa, kesinlikle sizi destekleyeceğiz" demektedirler. **ALLAH** onların yalancı olduğuna tanıklık eder.

59:12 Doğrusu, onlar çıkarılsalar, onlarla birlikte çıkmazlar. Onlarla savaşılırsa, onları desteklemezler. Destekleseler bile arkalarını dönüp kaçarlar, sonra yardım görmezler.

59:13 Kalplerine, **ALLAH**'tan daha çok siz korku salıyorsunuz. Zira onlar anlayışsız bir topluluktur.

59:14 Onlar, iyi korunmuş kentlerde veya duvarların ardında olmaları haricinde bir araya gelip sizinle savaşamazlar. Aralarındaki çekişmeleri çetindir. Onları birlik sanırsın, halbuki kalpleri darmadağınıktır. Zira onlar, akıllarını kullanmayan bir topluluktur.

59:15 Kendilerinden kısa bir süre önce geçmiş olanlara benziyorlar. Onlar, işlediklerinin karşılığını tatmışlar ve acı bir azabı hak etmişlerdi.

59:16 Onlar tıpkı sapkın gibidir: İnsana, "İnkar et" der. Sonra o inkâr edince de "Benim seninle bir ilişkim yok. Ben, evrenlerin Rabbi **ALLAH**'tan korkarım" der.

59:17 Her ikisi de ebedi kalacakları ateşte son buldular. Zalimlerin cezası işte böyledir.

59:18 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı sayıp dinleyin. Herkes yarın için ne hazırladığına baksın. **ALLAH**'ı sayıp dinleyin. **ALLAH** yaptıklarınızdan haberdardır.

59:19 **ALLAH**'ı unuttukları için O'nun da kendilerini kendilerine unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar yoldan çıkmışlardır.

59:20 Bahçe halkıyla cehennem halkı bir olamaz; kazananlar ancak bahçe halkıdır.

Kuran'ın Büyüklüğü

59:21 Bu Kuran'ı bir dağın üzerine indirseydik, **ALLAH**'a olan saygıdan ötürü onun titreyip paramparça olduğunu görecektin. Belki düşünürler diye biz insana böyle örnekler vermekteyiz.

Tanrı

59:22 O **ALLAH**'tır ki O'ndan başka tanrı yoktur. Tüm gizemleri ve açıktakileri Bilendir. O Rahmandır, Rahimdir.

59:23 O **ALLAH**'tır ki O'ndan başka tanrı yoktur. Egemendir, Kutsaldır, Barıştır, Güvenlik Sağlayıcıdır, Koruyandır, Üstündür, Güçlüdür, Uludur. Onların ortak koştuklarından **ALLAH** çok yücedir.

59:24 O, Yaratan, Vareden ve Biçim veren **ALLAH**'tır. Tüm güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde ne varsa O'nu yüceltir. O Üstündür, Bilgedir.

Altmış

SORGULANAN / MÜMTAHİNE

60:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

60:1 Ey gerçeği onaylayanlar, benim düşmanımı ve sizin düşmanınızı dost edinmeyin. Size gelen gerçeği inkâr etmiş ve Rabbiniz olan **ALLAH**'ı onayladığınız için elçiyi ve sizi (ülkenizden) çıkarmış oldukları halde siz onlara sevgi gösteriyorsunuz. Rızamı kazanmak için yolumda bir cihada çıktıysanız, onları nasıl gizlice sevebilirsiniz? Oysa ben, gizlediğinizi de açığa vurduğunuzu da çok iyi bilirim. Sizden kim böyle davranırsa doğru yoldan sapmış olur.

60:2 Sizi ele geçirseler size düşman kesilirler ve elleriyle, dilleriyle sizi incitirler. İnkar etmenizi isterler.

60:3 Yakınlarınız ve çocuklarınız size yarar sağlamaz. Diriliş Günü sizi yargılar. **ALLAH** yaptıklarınızı Görendir.

İbrahim Her Yaşta İnsana Örnek

60:4 Sizin için İbrahim ve onunla beraber olanlarda güzel bir örnek vardır. Onunla beraber olanlar, halklarına, "Biz, sizden ve sizin **ALLAH**'ın dışında hizmet ettiklerinizden uzağız. Sizi tanımıyoruz. Yalnız **ALLAH**'ı onaylayıncaya kadar bizimle sizin aranızda ebedi olarak düşmanlık ve nefret belirmiştir. Ne var ki, İbrahim'in babasına "Senin bağışlanman için dua edeceğim, fakat **ALLAH**'tan gelecek hiçbir şeye karşı seni koruyamam." Biçimindeki sözü (bir hata olarak) bunun dışındaydı. "Rabbimiz, sana güvendik, sana yöneldik ve sonunda sana döneceğiz."*

* **60:004** Bak 33:21.

60:5 "Rabbimiz, inkârcılar için bizi bir sınanma aracı kılma, bizi bağışla. Rabbimiz sen Üstünsün, Bilgesin."

60:6 **ALLAH**'ı ve Ahiret Gününü arzu edenleriniz için onlarda güzel bir örnek vardır. Yüz çevirenlere gelince, Zengin ve Övgüye layık olan sadece **ALLAH**'tır.

60:7 Belki de **ALLAH** sizinle onlar arasındaki düşmanlığı sevgiye çevirir. **ALLAH** Kadirdir. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

İnkarcılarla Savaşın Ana Prensipleri

60:8 **ALLAH**, din uğrunda sizinle savaşmayan ve sizi yurdunuzdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz. **ALLAH** adaletli davrananları sever.*

60:9 Ancak **ALLAH**, sadece, sizinle din uğrunda savaşan, sizi yurdunuzdan çıkaran ve sizin çıkarılmanıza yardım eden kimselerle dost olmanızı yasaklar. Onları dost edinenler zalimlerdir.

Savaş Anında

60:10 Ey gerçeği onaylayanlar, gerçeği onaylayan göçmen kadınlar size sığındığında onları sorgulayın. **ALLAH** onların onaylarını çok iyi bilir. Gerçeği onayladıklarını anlarsanız, onları kafirlere geri göndermeyin. Ne bunlar o inkârcılara helaldir ne de onlar bunlara helaldir. İnkarcıların harcadığı mehirlerini onlara geri verin. Mehirlerini ödediğiniz taktirde bunlarla evlenmenizde bir sakınca yoktur. İnkarcı kadınları sorumluluğunuzda tutmayın. Onlara harcadığınız mehirlerinizi isteyebilirsiniz, onlar da verdikleri mehirlerini isteyebilirler. Bu, **ALLAH**'ın hükmüdür. O, aranızda yargıda bulunur. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*

60:11 Kafirlere katılan eşleriniz yoluyla bir şeyler yitirdikten sonra

---

* **60:004** Arapça "VAHDEHU" (YALNIZ/SADECE) sözcüğü Kuran'da altı kez geçmekte olup bunlardan birisi, SADECE Kuran'ı izlememizi emreder (17:46). "SADECE Allah" ifadesi 7:70; 39:45; 40:12,84 ve 60:4 ayetlerinde geçer. Bu sayıların toplamı 361, yani 19x19 etmekte ve böylece Kuran'ın ana mesajının "SADECE Allah'a kulluk etmek" olduğunu vurgulamaktadır.

* **60:004** Müşriklerin doğru yolu bulması için dua edebiliriz; ancak onların bağışlanmasını dileyemeyiz (4:48, 116).

* **60:008** Bak 9:5,29; 8:19; 47:35.

* **60:010** Savaş halinde olan bir toplumun bireylerinin hukukuna karşı gösterilen bu titizlikten ders almalı. Bu yasa, maddi kazanç amacıyla yapılacak ilticaları da kısmen engeller. Muhammed'in görevi ve amacı, cahil eleştirmenlerin ileri sürdüğü gibi, dünyevi üstünlük olsaydı, mülteci kadınların düşman saflarından servet kaçırmaları teşvik edilirdi.

(ganimet veya size katılanlar yoluyla bir şeyler kazanıp) üstün gelirseniz, eşlerini yitirmiş olanlara, onların harcamış oldukları mehir kadar verin. Onayladığınız **ALLAH**'ı sayıp dinleyin.

Peygamberle Dinsel, Sosyal ve Politik Sözleşme

60:12 Ey peygamber, gerçeği onaylayan kadınlar sana geldiklerinde, **ALLAH**'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, bir iftira uydurup getirmemek ve doğru işlerde sana karşı gelmemek üzere yemin edip söz verirlerse onların sözünü kabul et ve onlar için **ALLAH**'tan bağışlanma dile. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

60:13 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ın kendilerine kızgın olduğu bir topluluğu dost edinmeyin. İnkarcılar, mezardakilerden nasıl umut kesmişlerse onlar da ahiretten öylesine umut kesmişlerdir.

Altmışbir

DÜZENLİ BİRLİK / SAFF

61:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

61:1 Göklerde ve yerde olanlar **ALLAH**'ı yüceltir. O, Üstündür, Bilgedir.

61:2 Ey gerçeği onaylayanlar, neden yapmadığınız veya yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz?

61:3 Yapmadığınız şeyi söylemeniz, **ALLAH** katında en sevilmeyen davranışlardandır.

Düzenli Birlikler

61:4 **ALLAH** kendi yolunda kenetlenmiş bir duvar gibi düzenli birlikler halinde savaşanları sever.

61:5 Hani Musa, halkına: "Ey halkım, benim, **ALLAH**'ın bir elçisi olarak size geldiğimi bildiğiniz halde neden beni incitiyorsunuz?" demişti. Onlar eğrilince, **ALLAH** da kalplerini eğriltti. **ALLAH** yoldan çıkmış toplulukları doğruya ulaştırmaz.

Muhammed Peygamber: İsa'dan Sonraki Elçi

61:6 Hani İsa, halkına: "Ey İsrailoğulları, ben, size gönderilmiş **ALLAH**'ın bir elçisiyim. Benden önceki Tevrat'ı onaylayıcı ve benden sonra gelecek ve ismi *daha çok öven* bir elçiyi müjdeliyorum." Sonra kendilerine apaçık delilleri gösterdiğinde, "Bu apaçık bir büyüdür" dediler.*

61:7 İslam'a çağrıldığı halde **ALLAH** hakkında yalan uydurandan daha zalim kim olabilir? **ALLAH** zalim topluluğu doğruya iletmez.

61:8 **ALLAH**'ın ışığını ağızlarıyla söndürmek isterler. İnkarcılar hoşlanmasa da **ALLAH** ışığını tamamlayacaktır.

61:9 O, elçisini hidayet ve gerçek din ile gönderdi ki onu tüm dinlere üstün kılsın, ortak koşanlar hoşlanmasa da…

61:10 Ey gerçeği onaylayanlar, sizi acı azaptan kurtaracak bir ticareti size göstereyim mi?

61:11 **ALLAH**'a ve elçisini onaylarsınız, **ALLAH**'ın yolunda canınız ve paranızla çaba gösterirsiniz. Bu sizin için en iyisidir, bir bilseniz.

61:12 Günahlarınızı bağışlar ve sizi içinden ırmaklar akan bahçelere ve Adn bahçelerindeki saraylara sokar. Büyük başarı budur.

61:13 Bundan başka sevdiğiniz bir şey daha: **ALLAH**'tan bir destek ve yakın bir zafer… Gerçeği onaylayanları müjdele.

61:14 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı destekleyenler olun. Nasıl ki Meryem oğlu İsa, öğrencilerine, "**ALLAH** yolunda kim benim destekçilerim olur?" diye sormuştu. Öğrencileri, "Biz **ALLAH**'ın destekçileriyiz" demişlerdi. İsrailoğullarından bir grup gerçeği onayladı, bir grup da inkâr etti. Gerçeği onaylayanları düşmanlarına karşı destekledik; onlar üstün geldiler.

---

* **61:006** Ayetteki "Ahmed" kelimesi, Arapçada "daha çok öven" anlamında bir betimlemedir. Bunu özel bir isim olarak yansıtan geleneksel yorumlar, tarih ve realite ile çelişmektedirler. İsa'dan sonra gelen peygamberin ismi Muhammed idi. Yüzyıllar sonra Muhammed peygamberi putlaştıranlar, sadece Allah'a ait olan "İlk, Son, Hesaba Çeken…" gibi isimleri ve Ahmed'i de içeren 99 ismi peygambere yakıştırmışlardır. "Ahmed" kelimesi, İncil'de de özel isim olarak geçmemekte, İbranice karşılığı olan "paraklitos" olarak geçmektedir. Ayrıca, İsa, kendisinden sonraki elçiyi ismiyle haber verseydi, İsa'yı izleyen analar ve babalar çocuklarına bu ismi verecekler ve binlerce Ahmed'in yaşadığı bir dünyada bu müjdenin önemi kalmayacaktı. Nitekim bu kelimenin İbranice karşılığı bir isim olarak yaygınlaşmamıştır. Muhammed isminin "ahmed" (öven) kelimesiyle aynı kökü paylaşması veya yakın anlam taşıması İsa'nın haber verdiği elçinin Muhammed peygamber olduğunu gösteriyor.

Altmışiki

CUMA

62:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
62:1 Göklerdekilerin ve yerdekilerin hepsi **ALLAH**'ı yüceltir. O Egemendir, En Kutsaldır, Üstündür, Bilgedir.
62:2 O ki, ümmilerin arasından, kendilerinden olan bir elçi göndermiştir ki onlara O'nun ayetlerini okuyor, onları temizliyor ve onlara kitabı ve bilgeliği öğretiyor. Bundan önce onlar apaçık bir sapıklık içinde bulunuyorlardı.
62:3 Ve henüz kendilerine katılmamış bulunan başkalarına da… O Üstündür, Bilgedir.
62:4 Bu, **ALLAH**'ın lütfudur; dileyene ve/veya dilediğine verir. **ALLAH** büyük lütuf sahibidir.
62:5 Kendilerine Tevrat verilip de onun gereğini yerine getirmeyenlerin örneği, kitaplar taşıyan eşeğin durumuna benzer. **ALLAH**'ın ayetlerini yalanlayan topluluğun durumu ne kötüdür. **ALLAH** zalim toplumu doğruya ulaştırmaz.
62:6 De ki: "Ey Yahudiler, halkın arasından yalnız kendinizin **ALLAH**'ın dostları olduğunuzu iddia ediyorsanız, ölümü dileyin; doğru iseniz."
62:7 Onlar, yapmış olduklarından ötürü hiçbir vakit onu dileyemeyeceklerdir. **ALLAH** zalimleri iyi bilir.
62:8 De ki: "Kaçmakta olduğunuz ölüm, mutlaka size ulaşacak ve daha sonra gizliyi ve açığı Bilenin huzuruna döndürüleceksiniz. Yaptığınız her şeyi size bildirecektir.

Toplantı Namazının Kadın ve Erkek, Tüm Gerçeği Onaylayanlar İçin Önemi

62:9 Ey gerçeği onaylayanlar, cuma (toplantı) günü namaza çağrıldığınızda **ALLAH**'ı anmak için acele edin ve alışverişi bırakın. Bilseniz, bu sizin için daha iyidir.
62:10 Namaz bitince, yeryüzüne yayılarak **ALLAH**'ın lütfunu arayın ve **ALLAH**'ı sürekli anmaya devam edin.
62:11 Bazıları, bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman, seni ayakta bırakıp oraya akın ettiler. De ki: "**ALLAH**'ın yanında bulunanlar eğlenceden ve ticaretten daha iyidir. **ALLAH** en iyi rızık verendir."

❦ ❖ ❦

Altmışüç

İKİYÜZLÜLER / MÜNAFİKUN

63:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

63:1 İkiyüzlüler sana geldiklerinde, "Senin **ALLAH** elçisi olduğuna şehadet ederiz" derler. **ALLAH** senin kendi elçisi olduğunu bilir ve **ALLAH** ikiyüzlülerin yalan söylediğine de şehadet eder.*

63:2 Onlar, yeminlerini kalkan yapıp **ALLAH**'ın yolundan saptırmaktadırlar. Yaptıkları ne kötüdür.

63:3 Çünkü onlar gerçeği onayladıktan sonra inkâr ettiler; bu yüzden kalpleri mühürlendi; onlar anlamazlar.

Paranoyak Karakter

63:4 Onları gördüğün zaman, görünüşleri hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Onlar, dikilip dayanmış kütükler gibidir. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanarlar; onlar gerçek düşmandır; onlardan sakın. **ALLAH** onları kahretsin; nasıl da çevriliyorlar!

63:5 Onlara, "Gelin de **ALLAH**'ın elçisi sizin için bağışlanma dilesin" denildiğinde, başlarını çevirirler; büyüklük taslayarak saptıklarını görürsün.

63:6 Onlar için bağışlanma dilesen de dilemesen de birdir; **ALLAH** onları bağışlamayacaktır. **ALLAH** yoldan çıkmış topluluğu doğruya ulaştırmaz.

63:7 Onlar, "**ALLAH**"ın elçisinin yanında bulunanlara yardım etmeyin ki dağılıp gitsinler" diyenlerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri **ALLAH**'a aittir; ama ikiyüzlüler kavrayamazlar.

---

* **63:001** Adem'den itibaren tüm elçilerin ve akıllarını kullananların dini yani hayat sistemi olan İslam'ın ilk şartı olarak bilinen "Kelime-i şehadet" veya "Kelime-i tevhid" 3:18'de bildirilmiştir. Sünniler bu tanıklığa "Muham-med Allah'ın elçisidir" şıkkını eklemişler. Şiiler ise daha ileri giderek, "Ali Allah'ın hüccetidir" biçiminde bir üçüncü şık daha eklemişlerdir. Bu eklemeci zihniyet 39:45 ayetiyle teşhir edilmiştir. 63:1 ayeti, şehadete eklenen ikinci kısmı bulunduran biricik yerdir. Yüce Allah, nasıl ki "*Hadis*" ve "*Sünnet*" kelimelerini, geleceğin bilgisiyle kınamışsa (33:38; 35:43; 45:6), şehadete eklenen kısmı da ikiyüzlülere mal etmektedir. Günümüz ikiyüzlüleri Muhammed peygamberi tanrılaştırdıkları için onun Allah'ın elçisi olduğuna inandıklarını ifade ederken aslında yalan söylemektedirler.

63:8 "Kente dönersek, üstün olanlar alçakları çıkaracaktır" diyorlar. Oysa üstünlük **ALLAH**'a, elçisine ve gerçeği onaylayanlara aittir. Ne var ki ikiyüzlüler bilmezler.

63:9 Ey gerçeği onaylayanlar, paralarınız ve çocuklarınız sizi **ALLAH**'ı anmaktan alıkoymasın. Böyle davrananlar kaybedenlerdir.

63:10 Size ölüm gelip de, "Rabbim keşke beni kısa bir süre için ertelesen de, yoksullara yardım ederek erdemlilerden olsam" demeden önce verdiğimiz rızıklardan yardım için veriniz.

63:11 **ALLAH** süresi geldiği zaman hiçbir canı ertelemez. **ALLAH** yaptıklarınızdan Haberdardır.

Altmışdört

ALDANMA / TEGABUN

64:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

64:1 Göklerde ve yerde ne varsa **ALLAH**'ı yüceltir. Yönetim O'nundur, övgü O'nadır. O her şeye Gücü yetendir.

64:2 Sizi O yarattı. Sonra kiminiz inkârcı olur, kiminiz de gerçeği onaylar. **ALLAH** tüm yaptıklarınızı Görendir.

64:3 Gökleri ve yeri belli bir amaç için yaratmış, size biçim vermiş ve biçiminizi güzelleştirmiştir. Dönüş O'nadır.

64:4 Göklerde ve yerde olanları bilir; sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da bilir. **ALLAH** gizli düşüncelerinizi çok iyi bilir.

64:5 Daha önce inkâr edip de yaptıklarının karşılığını tadanların haberi size ulaşmadı mı? Onlara acı bir azap vardır.

64:6 Çünkü, elçileri onlara apaçık kanıtlarla gidiyorlar ve onlar ise, "Bize doğru yolu bir insan mı gösterecek?" diyorlardı. Böylece inkâr edip yüz çeviriyorlardı. **ALLAH** hiçbir şeye muhtaç değildir. **ALLAH** Zengindir, Övülendir.

64:7 İnkarcılar, diriltilmeyeceklerini ileri sürerler. De ki: "Evet, Rabbime andolsun diriltileceksiniz ve sonra yaptıklarınız size bildirilecektir. Bu, **ALLAH**'a kolaydır.

64:8 **ALLAH**'a, elçisini ve indirdiğimiz bu ışığı onaylayınız. **ALLAH** yaptıklarınızdan Haberdardır.

64:9 Gün gelir, sizi toplanma günü için toplarız. Bu, aldanma günüdür. Kim **ALLAH**'ı onaylar ve erdemli davranırsa, kötülüklerini örter ve onu altından ırmaklar akan bahçelere sokar. Orada ebedi kalırlar. Büyük başarı işte budur.

64:10 İnkar edenler, ayetlerimizi ve mucizelerimizi yalanlayanlar ateşin halkıdır; orada ebedi kalıcıdırlar. Ne kötü bir varış noktasıdır!

64:11 Başa ne gelirse **ALLAH**'ın izniyledir. Kim **ALLAH**'ı onaylarsa, gönlüne yön gösterir. **ALLAH** her şeyi bilendir.

64:12 **ALLAH**'a uyunuz, elçisine uyunuz. Yüz çevirirseniz, elçimizin görevi açıkça bildirmekten ibarettir.

64:13 **ALLAH**: O'ndan başka tanrı yoktur. Gerçeği onaylayanlar yalnız **ALLAH**'a güvenmelidirler.

64:14 Ey gerçeği onaylayanlar, eşleriniz ve çocuklarınız size düşman olabilirler. Öyleyse onlardan sakının. Ama affeder, hoşgörülü davranır ve bağışlarsanız, elbette **ALLAH** da Bağışlayandır, Rahimdir.

64:15 Paralarınız ve çocuklarınız bir sınavdır. Büyük ödül **ALLAH**'ın yanındadır.

64:16 Gücünüz yettiği kadar **ALLAH**'ı sayın. Dinleyin, itaat edin ve kendi yararınız için yardımda bulununuz. Nefsinin bencillik ve cimriliğinden korunanlar başaranlardır.

64:17 **ALLAH**'a güzel bir ödünç sunarsanız, O da onu sizin için katlar ve sizi bağışlar. **ALLAH** Değer verir, Şefkatlidir.

64:18 Gizliyi ve açığı Bilendir; Üstündür, Bilgedir.

Altmışbeş

BOŞANMA / TALAK

65:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

65:1 Ey peygamber, kadınları boşadığınız zaman boşama sürelerini gözetin ve bu süreyi iyice hesaplayın. Rabbiniz olan **ALLAH**'ı dinleyin. Onları evlerinden çıkarmayın, onlar da çıkmasınlar (kötü davranarak onları buna zorlamayın). Ancak kanıtlanmış bir zina işlemeleri bunun dışındadır. **ALLAH**'ın yasası budur. Kim **ALLAH**'ın yasasını çiğnerse kendisine zulmetmiş olur.

Bilmezsin, belki **ALLAH** bundan sonra (olumlu) bir iş ortaya çıkarır.*

65:2 Sürelerini doldurdukları zaman, onları güzelce tutun, yahut güzelce ayırın. İçinizden adalet sahibi iki kişiyi de bu işleme tanık tutun. Tanıklığı **ALLAH** için yapınız. İşte bu, **ALLAH**'a ve ahiret gününü onaylayanlar için bir öğüttür. Kim **ALLAH**'ı sayıp dinlerse ona bir çıkış yolu yaratır.

65:3 Ve beklemediği yerden ona rızık verir. Kim **ALLAH**'a güvenirse O, ona yeter. **ALLAH** buyruğunu yerine getirendir. **ALLAH** her şey için bir ölçü koymuştur.

65:4 Menopoz dönemine girerek aybaşından kesilen kadınlarınıza gelince, kuşkunuz varsa, bekleme süreleri üç aydır. Aybaşı hali görmeyip gebe olanların süresi, yüklerini bırakmalarıyla sona erer. Kim **ALLAH**'ı dinlerse, onun işini kolaylaştırır.*

65:5 Bu, **ALLAH**'ın size indirdiği emridir. Kim **ALLAH**'ı dinlerse onun kötülüklerini örter ve ödülünü büyütür.

Boşanmış Kadınlara Karşı Sorumluluklar

65:6 O kadınları, gücünüz oranında, oturduğunuz yerde oturtun. Ayrılmaya zorlamak için onları rahatsız etmeyin. Gebe iseler, yüklerini bırakıncaya kadar onların geçimlerini sağlayın. Sizin için emzirirlerse ücretlerini ödeyin. Aranızda güzel bir ilişki kurun. Güçlükle karşılaşırsanız, onu başka bir kadın emzirecektir.

65:7 Varlıklı kimse varlığı oranında nafaka yardımında bulunsun. Dar gelirli ise, **ALLAH**'ın kendisine verdiğinden versin. **ALLAH** bir kimseye vermiş olduğundan fazla bir sorumluluk yüklemez. **ALLAH** zorluktan sonra kolaylık getirecektir.

Korunmuş Mesaj, Manevi Bir Elçi

65:8 Nice kentler, Rab'lerinin ve O'nun gönderdiği elçilerin emirlerine baş kaldırdı. Sonunda biz de onları çetin bir hesaba çektik ve onları görülmemiş biçimde cezalandırdık.

---

* **65:001** Boşanan kadın tekrar evlenebilmek için üç aybaşı hali beklemelidir (2:228).

* **65:004** Ayet, yeniden evlenmeden önce boşanan kadınların gebe olma ihtimallerinin iyice belli olması gerektiğini hatırlatır. Çocuğun biyolojik babasının kimliği ve çocuğun ondan alacağı miras ve destek kaybolmasın diye... Ayetteki "aybaşı görmeyenler" ifadesini bağlamla alakası olmayan bir anlam yükleyerek "pedofili" suçlaması için bahane oluşturmak isteyenler var. Halbuki ayet, gebe kaldıkları için hayız/aybaşı görmeyenlerden söz ediyor. Hayız görmeyenlerin gebe oldukları anlaşılınca doğuruncaya kadar yeni evliliği ertelemeleri tavsiye ediliyor.

65:9 Kararlarının sonucunu tattılar. Kararlarının sonucu bir hüsran oldu.
65:10 **ALLAH** onlar için çetin bir ceza hazırlamıştır. Öyleyse, ey akıl sahibi gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'ı dinleyiniz. **ALLAH** size bir mesaj…*
65:11 Bir elçi indirmiştir. Gerçeği onaylayıp erdemli davrananları karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size **ALLAH**'ın apaçık ayetlerini okur. Kim **ALLAH**'ı onaylar ve erdemli davranırsa onu içinde ırmaklar akan bahçelere sokar; orada ebedi kalırlar. **ALLAH** ona güzel rızık vermiştir.

Yedi Gök ve Yedi Yer

65:12 Yedi göğü ve yerden/topraktan da o kadar yaratan **ALLAH**'tır. Buyruklar onların arasında akıp durur. Böylece **ALLAH**'ın her şeye gücü yettiğini ve **ALLAH**'ın her şeyi bilgiyle kuşatmış olduğunu bilesiniz.*

Altmışaltı

YASAKLAMA/TAHRİM

66:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
66:1 Ey peygamber, sırf eşlerini memnun etmek amacıyla, **ALLAH**'ın sana helal (yasal) kıldığını kendine yasaklıyorsun. **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.
66:2 **ALLAH**, yeminlerinizi helalleştirmenin yolunu bildirmiştir. Mevlanız (efendiniz) **ALLAH**'tır. O Bilendir, Bilgedir.*
66:3 Peygamber, eşlerinden birine gizlice bir hadis söylemişti. Eşi bunu yayınca, **ALLAH** onu bundan haberdar kıldı. Ona durumun bir kısmını bildirmiş, bir kısmından ise vazgeçmişti. Peygamber konuyu eşine açınca eşi, "Bunu sana kim haber verdi?"

---

* **65:010-**11 Kuran evrensel ve ölümsüz bir elçidir; bir müjdeci ve uyarıcıdır. Bak 41:4.
* **65:012** Burada maksat dünya gibi yedi gezegen mi yoksa atomun yapısı mı? "Arz" kelimesi, yeryüzü ve toprak anlamına gelir. Modern kimyaya göre, yeryüzündeki maddeleri oluşturan atomlar maksimum 7 enerji yörüngesine sahip bulunmaktadır. Bu teze göre, dengeli bir elementteki maksimum elektron sayısı da 114'tür. Bak 4:82.
* **66:002** Allah müminlerin biricik mevlasıdır. Bak 2:286.

diye sordu. "Her şeyi Bilen ve her şeyden Haberdar olan bana bildirdi" diye cevapladı.*

66:4 İkiniz **ALLAH**'a tövbe ederseniz kalbiniz yönelmiş olur. Ona (elçiye) karşıt olarak birbirinizi desteklerseniz, onun Mevlası (koruyucusu/efendisi) **ALLAH**'tır; Cibril, erdemli gerçeği onaylayanlar ve melekler de onu destekler.*

66:5 Sizi boşarsa, Rabbi ona, belki sizin yerinize sizden daha iyi, (Tanrı'ya) teslim olanlar, gerçeği onaylayanlar, adayanlar, yönelenler, hizmet edenler, aktif olanlar, duyarlılar ve öncüler verir.*

---

* **66:003** Peygamberle ilişkili olarak "*Hadis*" (söz) kelimesi iki kez kullanılır. Biri burada diğeri ise, 33:53 ayetindedir. Burada, Peygamberden işitilen *Hadis*in başkalarına yayılması eleştiriliyor, 33:53 ayetinde ise, *Hadis*lerin dinlenilmesi eleştiriliyor. Geleceği bilen Allah, *Hadis*, *Sünnet* ve İcma denilen üçlemeyi Kuran'a şirk koşanları her yönüyle mahkûm etmektedir. Bak 33:38; 45:6.

* **66:004** Bu ayet geleneksel çevirilerde yanlış çevrilmiştir. Müminlerin Tanrı'dan başka bir mevlası yoktur. Bak 2:286.

* **66:005** Geleneksel çeviriler bu ayette Müslüman kadınları betimleyen son üç sıfatı yanlış çevirmektedirler. O sözcüklerin anlamını "oruç tutanlar, dul kadınlar ve bekâr kadınlar" olarak tahrif ederler. Konu kadın olunca her nedense Kuran kelimelerinin anlamı hızlı bir mutasyondan geçer. Örneğin, inekleri ve örnekleri dövemeyen Sunni ve Şii din adamları kadınları dövmeyi makul ve adil buldular (Bak 4:34). Kuran dışındaki dini öğretileri reddeden biz Kuran öğrencileri, Kuran'ın inişinden yüzyıllar sonra Arap diline bile sinsice girmiş bu bidatleri zihnimizden temizlemek için hâlâ çabalıyoruz. Halbuki bu ayette ne oruçtan, ne dul veya bakire kadınlardan sözedilir. (Bakire kelimesi, Arapça *ümmi* veya *millet* kelimeleri gibi Türkçeye çarpıtılmış haliyle geçmiştir.) Biz Kuran'ı yeniden keşfediyor ve yeniden öğreniyoruz.

"Aktif" kelimesiyle çevirdiğimiz, ayetin sonundan üçüncü betimlemesi olan *SaYiHat* kelimesi seyahat etmek veya bir amaç uğruna hareket içinde olmak anlamına gelir. Kuran'ın inişinde yaklaşık iik yüz yıl sonra, kadınların hakları *Hadis*, *ictihad* ve *tefsir* yoluyla tek tek alınınca Müslüman toplumlar Cahiliyye Dönemini hem zihniyetlerde hem de pratik hayatta tekrar hortlattılar. Kadını hor gören *Hadis*çi-*Sünnet*çi kafalar bir Müslü-man kadının sosyal olarak aktif olmasını hayal bile edememeye başlayınca ayetteki SaYaHa kelimesini SaWaMa (oruç tutmak) ile karıştırdılar! Seyyah kadınlar yerine evlerinde kuzu kuzu oruç tutan kadınlar daha iyi kontrol edilebilirdi, hatta daha az masraflı olurlardı. Bu kelimenin fiilinin kullanılışı için 9:2 ayetine bakınız. SaYaHa kelimesinin oruç tutmakla hiçbir ilgisi yoktur; Kuran SaWaMa kelimesini kullanır oruç için (2:183-196; 4:92; 5:89,90; 19:26; 33:35; 58:4).x

Sondan ikinci kelime *SaYiBat* olup "dönenler, karşılık verenler veya duyarlılar" anlamına gelir. Bu kelimenin türevleri "ödül/karşılık", "sığınma yeri" veya "elbise" anlamlarında kullanılır. Örneğin 2:125; 3:195 ayetlerine bakınız. Dul kelimesinin Arapça karşılığı *eRMiLe* veya *EYaMa* kelimeleridir. Kuran dul ve bekâr için EYaMa kelimesini kullanır (24:32).

Ayetin en son kelimesi olan eBKaR ise "gençler", "erkenciler", "ilk doğanlar" veya "öncüler" anlamlarına gelir ve bildiğimiz nedenlerden ötürü anlamı "bakireler" olarak tahrif edilmiştir. Bu tahrif sonucu birden çok bakire kadınla yani kızlarla evlenme kutsanmış oluyor. Bakire kelimesinin Arapçası BeTuL veya A'DRa'dır

66:6 Ey gerçeği onaylayanlar, yakıtı halk ve taşlar olan ateşten kendinizi ve ailenizi koruyun. Ateşin üzerinde sert ve güçlü melekler olup, **ALLAH**'ın buyruğuna karşı gelmezler ve kendilerine ne emredilmişse onu uygularlar.

66:7 Ey inkârcılar, bugün özür beyan etmeyin. Siz, ancak yapmış olduklarınızın karşılığını görmektesiniz.

Gerçeği onaylayanlar Tövbe Eder

66:8 Ey gerçeği onaylayanlar, **ALLAH**'a yürekten tövbe edin ki Rabbiniz kötülüklerinizi örtsün ve altından ırmaklar akan bahçelere soksun. **ALLAH**, o gün peygamberi ve beraberinde bulunanları utandırmaz. Işıkları, önlerinden sağ yanlarına doğru yayılır ve, "Rabbimiz, bizim için ışığımızı tamamla ve bizi bağışla; sen her şeye gücü yetensin" derler.

66:9 Ey peygamber, kafirlere ve ikiyüzlülere karşı savaşım ver ve onlara karşı sert davran. Yerleri cehennemdir. O ne kötü duraktır.

İnkarcılara Örnek İki Kadın ve Şefaat Mitolojisi

66:10 **ALLAH** inkârcılara, Nuh'un karısı ile Lut'un karısını örnek verir. İki erdemli kulumuzun nikahı altında bulunuyorlardı; ancak onlara ihanette bulundular. Kocaları **ALLAH**'tan gelen hiçbir şeyi o ikisinden savamadı. İkisine de "Girenlerle birlikte cehenneme girin" denildi.*

Gerçeği Onaylayanlara Örnek İki Kadın

66:11 **ALLAH** gerçeği onaylayanlara, Firavunun hanımını örnek verir. O, "Rabbim, benim için bahçede bir ev kur ve beni Firavundan ve yaptıklarından kurtar; beni bu zalim halktan kurtar" demişti.

66:12 Ve İmran kızı Meryem de… O, iffetini korudu, biz de ruhumuzdan ona üfledik. O Rabbinin kelimelerine ve kitaplarını onayladı; itaat edenlerden oldu.

---

* **66:010** Bak 2:48.

Altmışyedi

YÖNETİM / MÜLK

67:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*

67:1 Yönetimi elinde bulunduran çok yücedir. O her şeye Kadirdir.

Hayatın Amacı

67:2 Hanginizin daha güzel işler yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, Üstündür, Bağışlayandır.

67:3 O yedi göğü biriyle uyumlu evreler yaratmıştır. Rahman'ın yaratışında herhangi bir kusur bulamazsın. Bakışlarını yönelt de bak; herhangi bir çatlak görebiliyor musun?

67:4 Sonra tekrar tekrar bak; bakışların usanmış ve yenilmiş olarak sana döner.

67:5 En aşağı göğü lambalarla süsledik ve onları sapkınlar için bir taşlama/kovma kıldık. Onlara alevli ateş azabını hazırladık.

67:6 Rab'lerini inkâr edenler cehennem cezasını hak etmişlerdir. Ne kötü bir duraktır.

67:7 Oraya atıldıkları zaman, onun kaynayıp tüterken uğultusunu işittiler.*

67:8 Nerede (nerdeyse) ise öfkeden patlayacak! İçine her ne zaman bir grup atılsa, oranın gardiyanları, "Size bir uyarıcı gelmedi mi?" diye sordular.

67:9 Onlar da dediler ki, "Evet, bize bir uyarıcı gelmişti, ama biz yalanladık ve '**ALLAH** hiçbir şey indirmemiştir. Siz tümüyle sapıtmışsınız,' dedik."

67:10 "Dinleseydik veya aklımızı kullansaydık biz şu ateşin halkı içinde olmazdık" dediler.

67:11 Böylece günahlarını itiraf ettiler. Ateşin halkı uzak olsunlar.

67:12 Kendi başlarına iken Rab'lerine saygı duyanlar için bir bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.

67:13 İsterseniz sözünüzü gizleyin veya onu açıklayın; O gizli düşüncelerinizi çok iyi Bilir.

67:14 Hiç Yaratan yarattığını bilmez mi? O, Latiftir, Haberdardır.*

---

* **67:007-**11 Gelecekte gerçekleşecek Birçok olay Kuran'da geçmiş zaman kipiyle anlatılır. Tanrı'ya göre her şey gerçekleşmiştir.

* **67:014** Ayet aynı zamanda "Yaratan bilmez mi" diye anlaşılabilir.

67:15 O ki yeri emriniz altına verdi. Yeryüzünü dolaşın ve onun besinlerinden yiyin. Son dönüş O'nadır.
67:16 Yoksa, aniden sallanmaya başlayacak olan yerin dibine sizi batırmayacağına dair göktekinden güvence mi aldınız?
67:17 Aynı şekilde, üstünüze gökten taş yağdıran bir fırtına göndermeyeceğine dair göktekinden güvence mi aldınız? Uyarının nasıl olduğunu öğreneceksiniz.
67:18 Onlardan öncekiler de inkâr etmişti. Beni tanımamak da nasılmış?
67:19 Üzerlerinde düzenli sıralar halinde kanat çırpan kuşları görmezler mi? Rahman'dan başkası onları tutmuyor. O her şeyi Görendir.
67:20 Rahman'ın dışında size yardım edecek o ordularınız nerede? Gerçekten, inkârcılar bir aldanma içindedirler.
67:21 O, verdiği besinleri kesse, sizi besleyecek olan kimdir? Gerçekten azgınlık ve nefret içinde direnmektedirler.
67:22 Yüzüstü sürünen mi, yoksa dosdoğru yol üzerinde düzgün bir biçimde yürüyen mi daha doğru yoldadır?
67:23 De ki: "Sizi yaratan, size duyma, görme duyuları ve beyinler veren O'dur. Ne kadar seyrek şükredersiniz!"
67:24 De ki: "Sizi yeryüzünde üreten O'dur ve siz O'nun huzurunda toplanacaksınız."
67:25 "Doğru iseniz, bu söz ne zaman gerçekleşecek?" derler.
67:26 De ki: "Bu bilgi **ALLAH**'ın katındadır. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım."
67:27 Onu yaklaşırken gördükleri zaman inkârcıların suratı asılır ve onlara "İşte isteyip durduğunuz şey budur" denir.
67:28 De ki: "Baksanıza, **ALLAH** yanımdakilerle birlikte beni helak etse de, yahut bize acısa da, inkârcıları acı azaptan kim kurtarabilir?"
67:29 De ki: "O Rahman'dır; biz O'nu onayladık ve O'na güvendik. Kimin gerçekten tam bir sapıklık içinde olduğunu ileride öğreneceksiniz."
67:30 De ki: "Hiç düşündünüz mü ki: suyunuz çekilse, size kim temiz bir su getirebilir?"

Altmışsekiz

KALEM

68:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
68:1 NuN(50), kaleme ve yazdıklarına andolsun.
68:2 Sen Rabbinin nimetiyle delirmiş değilsin.
68:3 Senin için kesintisiz bir ödül vardır.
68:4 Kuşkusuz sen üstün ahlaki standartlar üzeresin.
68:5 Sen de göreceksin, onlar da görecekler;
68:6 Hanginizin şaşkın olduğunu.
68:7 Rabbin, kimin yolundan sapmış olduğunu da en iyi bilir, doğru yolda olanları da en iyi bilir.
68:8 Öyleyse yalanlayanlara uyma.
68:9 Kendilerinin ödün verip uzlaşabilmesi için senin de ödün verip uzlaşmanı istediler.

Kötü Karakter

68:10 Şunların hiçbirine uyma: yemin edip duran, aşağılık,
68:11 İftiracı, söz götürüp getiren,
68:12 İyiliğe ve yardıma engel olan, saldırgan, günahkar.
68:13 İnsafsız ve sahtekâr.
68:14 Mal ve çocuk sahibidir diye (onlara uyma).
68:15 Ayetlerimiz kendisine okunduğu zaman, "Efsane" der.
68:16 Onun burnunu işaretleyeceğiz.
68:17 Onları sınadık; tıpkı bahçe sahiplerini sınadığımız gibi. Sabahleyin devşireceklerine yemin etmişlerdi.
68:18 Bundan hiçbir kuşkuları yoktu.
68:19 Onlar uykudayken Rabbin tarafından gönderilen bir ziyaretçi (fırtına) bahçelerini ziyaret etti.
68:20 Ve bahçe meyvesiz kalmıştı.
68:21 Sabahleyin birbirlerine seslendiler:
68:22 "Devşirecekseniz, haydi ekinlerinize erken varın."
68:23 Derken yola çıktılar, aralarında konuşuyorlardı.
68:24 "Sakın, bugün hiçbir yoksul oraya yanınıza girmesin."
68:25 Sonuçtan emin bir halde erken vardılar.
68:26 Fakat bahçeyi görünce, "Biz yolu şaşırdık" dediler.
68:27 "Yok, doğrusu biz yoksun bırakıldık."

"Tanrı Dilerse" (İnşallah) Demeleri Gerekirdi

68:28 Ortancaları (erdemlileri), "Ben size demedim mi? Rabbinizi yüceltmeniz gerekmez miydi?" dedi.
68:29 Dediler ki, "Rabbimiz yücedir. Biz zalimler imişiz."
68:30 Ve hemen birbirlerini suçlamaya başladılar.
68:31 Dediler ki, "Yazıklar olsun bize. Azgınmışız."
68:32 "Belki Rabbimiz bize daha iyisini verir. Biz Rabbimize dönüyoruz."
68:33 İşte azap böyledir. Ahiret azabı ise daha büyüktür. Bir bilselerdi.
68:34 Erdemliler, Rab'lerinden nimet bahçeleri haketmişlerdir.

Çelişkiler Koleksiyonu Hadis ve Fıkıh Kitapları

68:35 Müslümanlara suçlular gibi mi davranalım?
68:36 Neyiniz var, ne biçim hüküm veriyorsunuz?
68:37 Yoksa bir kitabınız var da onu mu okuyup duruyorsunuz?
68:38 Ve içinde her dilediğinizi bulabiliyorsunuz?
68:39 Yoksa, dilediğiniz hükmü verebileceğinize dair Diriliş Gününe kadar sürecek bir güvence mi aldınız bizden?
68:40 Sor onlara, "Bunu kim garanti etmektedir?"
68:41 Yoksa onların ortakları mı var? Haydi ortaklarını getirsinler, eğer doğru kimseler iseler?*
68:42 Gün gelecek, onların içyüzleri açığa çıkarılacak, secdeye çağrılacaklar; ancak buna güçleri yetmeyecektir.*
68:43 Gözleri düşmüş bir durumda, onları aşağılanma kaplar. Oysa onlar sağlam iken secdeye çağrılmışlardı.
68:44 Bu hadisi (sözü) yalanlayanla Beni başbaşa bırak. Onları, bilmedikleri yerden yavaş yavaş yaklaştıracağız.
68:45 Onlara mühlet veriyorum. Benim planım sağlamdır.
68:46 Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?
68:47 Yoksa geçmişin ve geleceğin bilgisi onların yanında da onlar mı kaydediyorlar?

---

* **68:041** Bak 42:21; 9:31; 6:112-116,145-150.

* **68:042** *Hadis*e dayalı tefsirler bu ifadeyi çarpıtmışlar ve bu çarpıtmayı her zamanki gibi peygambere yakıştırmışlardır. Buhari'de üç kez rivayet edilen bir *Hadis*e göre Tanrı, Yargı Gününde kimliğini kanıtlamak için örtüsünü kaldırıp bacaklarını peygamberlere gösterecekmiş! Buhari'yi "sahih ve kutsal" kabul eden Diyanet Meali, bu ayetin çevirisinde onu dinlememiştir.

68:48 Rabbinin hükmünün gerçekleşmesi için sabret. Balığın arkadaşı (Yunus) gibi olma. Hani o, (balık tarafından) yutulmuş bir durumda iken seslenmişti.*
68:49 Rabbinden ona bir nimet ulaşmasaydı, kınanmış olarak çorak bir sahile atılacaktı.
68:50 Ancak Rabbi onu seçip erdemlilerden kıldı.
68:51 Mesajı işittikleri zaman, inkârcılar neredeyse seni gözleriyle yiyeceklerdi. "O, delidir!" diyorlardı.
68:52 Halbuki o, tüm evrene bir mesajdır.

Altmışdokuz

GERÇEKLEŞEN / HAKKA

69:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
69:1 Gerçekleşen (olay).
69:2 Nedir o gerçekleşen?
69:3 Gerçekleşenin ne olduğunu nerden bileceksin?
69:4 Semud ve Ad (halkı) sarsıcı olayı yalanladı.
69:5 Ve Semud o azgın (sarsıntı) ile yok edildi.
69:6 Ad ise sert ve azgın bir kasırga ile yok edildi.
69:7 Onu, yedi gece ve sekiz gün boyunca üzerlerine bir bela olarak saldı. Halkın, çürümüş hurma gövdeleri gibi yere yıkıldıklarını görürsün.*

---

* **68:048** Kuran, Yunus peygamberin ismi yerine "Sahib-il Hut" yani Balığın Arka-daşı ifadesini kullanıyor. Böylece, Nun harfiyle başlayan bu surede, Yunus kelimesindeki "Nun" harfine dikkatimiz çekiliyor. Başka örnekler için bak 21:87; 50::13; 3:96; 7:69.

* **69:007** Bu ayetteki "yedi gece ve sekiz gündüz" ifadesi kesintisiz bir zaman dilimini ifade eder. Bu ayete göre Kuran'ın kabul ettiği gün, Yahudi geleneğindeki gibi gece ile değil gündüz ile başlar. Gece (leyl) kelimesinin Kuran'da gündüz (nehar) kelimesinden önce kullanılmasını delil olarak kabul eden geleneksel anlayış, gece ile gündüzü tanımlayan 91:3-4 ayetleriyle çelişir. Gecenin gündüzü geçemeyeceğini ifade eden 36:40 ayeti bu açıdan ilginçtir. 2:187 ayeti de gündüz ile gecenin ne zaman başlayacağını bildirir. 3:27; 17:12 ayetleri gece ile gündüzün karıştığı sabah ve akşam saatlerini anlatır. Bu ayetlere göre, gece güneş batımı ile başlar ve gündüz ise güneş batımından kısa bir süre sonra aydınlık çizginin kaybolduğu zamanda biter. Aynı şekilde, gündüz, güneş daha doğmadan kısa bir süre önce başlar ve gece ise güneşin doğumuyla biter. Gündüz ve gece için ayrıca bak 10:67; 25:62; 36:37.

69:8 Onların hiçbir kalıntısını görüyor musun?
69:9 Firavun, ondan öncekiler ve altüst olan (Sodomlu)lar da kötülük işlemişti.
69:10 Rab'lerinin elçisine isyan ettiler. Bunun sonucu olarak da onları şiddeti gittikçe artan bir biçimde yakalamıştı.
69:11 Su taşınca sizi akıp giden (sal) üzerinde taşımıştık.
69:12 Ki o size bir ders olsun ve dinleyen kulaklar anlasın.
69:13 Boruya bir kez üfürüldüğü zaman,
69:14 Yer ve dağlar kaldırılıp birbirine çarpılıp darmadağın edildiği zaman,
69:15 İşte o gün kaçınılmaz olay gerçekleşmiştir.
69:16 Gök yarılmıştır, parçalanmıştır.
69:17 Denetçiler her yandadır. Rabbinin yönetimi o gün sekiz (evren) üzerinde egemen olacaktır.*
69:18 O gün ortaya çıkarılırsınız ve hiçbir şeyiniz gizli kalmaz.

Gerçeği onaylayanlar

69:19 Kitabı sağından verilen, "Alın kitabımı okuyun" der,
69:20 "Hesabımla karşılaşacağımı bekliyordum."
69:21 O mutlu bir yaşantı içindedir,
69:22 Yüksek bir bahçede,
69:23 Meyveleri ulaşılabilecek mesafededir.
69:24 Geçmiş günlerinizde yaptığınız işlerden ötürü afiyetle yiyiniz, içiniz.

İnkarcılar

69:25 Kitabı solundan verilenlere gelince, onlar, "Keşke kitabım bana verilmeseydi" der,
69:26 "Hesabımın ne olduğunu öğrenmeyeydim."
69:27 "Keşke ölümüm sonum olsaydı."
69:28 "Param bana yaramadı."
69:29 "Tüm gücümü yitirdim."
69:30 Yakalayın, bağlayın onu.
69:31 Ve sonra cehennemde yakın.
69:32 Sonra, onu yetmiş arşın boyunda bir zincire vurun.
69:33 Çünkü o, Yüce **ALLAH**'ı onaylamıyordu.
69:34 Yoksullara yedirmeye de çalışmıyordu.

---

* **69:017** Olumsuzluklarla dolu olan bu dünya yedinci evren olduğundan manevi olarak Tanrı'dan çok uzaktır (7:143). Ahirette ise sekizinci evren yaratılacaktır. O, bizim yedinci evrenimizden daha da fazla uzak olacaktır ve "cehennem" olacaktır (89:23).

69:35 Bu yüzden onun buralarda bir dostu yoktur.
69:36 Hiçbir yiyeceği de… İrin hariç,
69:37 Onu ancak günahkarlar yer.
69:38 Yemin ederim gördüklerinize,*
69:39 Ve görmediklerinize,
69:40 Ki bu şerefli bir elçinin (getirdiği) sözdür.
69:41 O bir şair sözü değildir; ne de az onaylıyorsunuz?*
69:42 Kahin sözü de değildir; ne de az düşünüyorsunuz?*
69:43 Evrenlerin Rabbinden indirilmedir.

Muhammed Peygamber'in Herhangi Dini Bir Öğreti Ortaya Koyması Yasaklanmıştır

69:44 O bize bazı sözler yakıştırsa,
69:45 Biz onu kuvvetle yakalar,
69:46 Sonra, ondan vahyi keserdik.
69:47 Ve sizden kimse de buna engel olamazdı.
69:48 Kuşkusuz bu, erdemliler için bir hatırlatmadır.*
69:49 İçinizden yalanlayanlar olduğunu iyi biliyoruz.
69:50 O, inkârcılar için bir üzüntü kaynağıdır.
69:51 O, kuşkusuz mutlak gerçektir.
69:52 Öyleyse Büyük olan Rabbinin ismini yücelt.*

Yetmiş

YÜKSELİŞ YOLLARI / MEARİC

70:0 *Rahman, Rahim Allah'ın isimiyle*
70:1 Sorgulayan birisi, gerçekleşecek azabı sordu.
70:2 Onu inkârcılardan savacak kimse yoktur.
70:3 Yükseliş Yollarının Sahibi olan **ALLAH**'tandır.
70:4 Denetçiler ve ruh (vahiy/komutlar/Cebrail), elli bin yıla eşit birgün içinde O'na yükselir.*
70:5 Şimdi sen güzelce sabret.

---

* **69:038** Fiziksel evrenin bile büyük bir bölümü görünmez maddeden oluşmuştur. Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.
* **69:052** Veya "Öyleyse Rabbini büyük ismiyle yücelt".
* **70:004** Zaman görelidir. Bak 22:47; 32:5.

70:6 Onlar onu uzak görüyorlar.
70:7 Biz ise onu yakın görüyoruz.
70:8 Gün gelecek, gök erimiş maden gibi.
70:9 Dağlar ise atılmış yün gibi olur.
70:10 Dost dostun durumunu sormaz.
70:11 Birbirlerine gösterilirler. Suçlu, o günün azabından kurtulmak için fidye vermek ister: Oğullarını,
70:12 Eşini, kardeşini,
70:13 Kendisini yetiştiren tüm akrabalarını,
70:14 Ve yeryüzünde bulunan herkesi, ki kurtulsun.
70:15 Hayır, o alevli ateştir.
70:16 Yakmak için isteklidir…
70:17 Çağırır, sırtını dönüp gideni,
70:18 Toplayıp kasaya saklayanı.
70:19 Doğrusu insan endişeli bir karaktere sahiptir.
70:20 Kendisine kötülük dokunduğu zaman ümidini keser.
70:21 Kendisine iyilik dokunduğu zaman ise cimridir.

Müslümanların Karakteri

70:22 Ancak namaz kılanlar hariç:
70:23 Onlar ki namazlarını kaçırmazlar;
70:24 Paralarında bilinen bir pay (zekat) ayrılmıştır,
70:25 İsteyen yoksula ve yoksuna…
70:26 Onlar Din Gününü doğrularlar;
70:27 Rab'lerinin azabından çekinirler;
70:28 Rab'lerinin azabına güven olmaz.
70:29 Onlar cinsel ilişkiden sakınırlar;
70:30 Ancak eşleri, yani yeminlerinin/anlaşmalarının hak sahibi oldukları hariç; onlardan dolayı yerilmezler*
70:31 - bunun ötesini arayanlar ise aşırı gidenlerdir-
70:32 Onlar güvenilirdirler, sözlerine bağlıdırlar;
70:33 Gereği gibi tanıklıkta bulunurlar;
70:34 Namazlarına özen gösterirler.
70:35 Onlar bahçelerde ağırlanırlar.
70:36 Peki şimdi inkârcılara ne oluyor da senin önünde koşuşuyorlar?
70:37 Sağdan, soldan gruplar halinde…
70:38 Her biri, nimet bahçesine sokulacağını mı umuyor?
70:39 Asla; biz onları yarattık, bildikleri şeyden…

---

* **70:030** Bak 4:25 ve 23:6.

70:40 Doğuların ve batıların Rabbine andolsun; bizim gücümüz yeter…
70:41 Onları, kendilerinden daha iyilerle değiştirmeye… Bizi kimse yenemez.
70:42 Bırak onları, kendilerine söz verilen gün ile karşı karşıya gelinceye kadar dalsınlar, oynasınlar.
70:43 O gün mezarlarından hızlı hızlı çıkarlar; kurban taşına sürülüyorlarmış gibi…
70:44 Gözleri dönmüş, kendilerini utanç sarmış olarak. İşte bu, onlara söz verilmiş olan gündür.

Yetmişbir

NUH

71:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
71:1 "Kendilerine acı azap gelmezden önce halkını uyar" diye Nuh'u halkına gönderdik.
71:2 Dedi ki, "Ey halkım, ben size apaçık bir uyarıcıyım."
71:3 "**ALLAH**'a hizmet edin, O'nu sayın ve beni izleyin."
71:4 "Ki günahlarınızı bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin. Kuşkusuz, **ALLAH**'ın verdiği süre gelince ertelenmez; bir bilseydiniz."
71:5 Dedi ki, "Rabbim, ben halkımı gece gündüz çağırdım."
71:6 "Ne var ki, çağrım onların kaçışını arttırmaktan başka şeye yaramadı."
71:7 "Her ne zaman senin onları bağışlaman için onları çağırdıysam parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerini başlarına örttüler, direndiler, büyüklendikçe büyüklendiler."
71:8 "Sonra onları açıkça çağırdım."
71:9 "Sonra onlara ilan ettim, gizliden gizliye de konuştum."
71:10 "Dedim ki, 'Rabbinizden bağışlanma dileyin; O çok Bağışlayandır.'"
71:11 «'Size gökten bol yağmur göndersin.'»
71:12 «'Sizi bol para ve çocuklarla desteklesin, size bahçeler ve ırmaklar versin.'»

71:13 Size ne oluyor ki **ALLAH**'a saygı göstermek istemiyorsunuz?

İnsan Soyunun Evrimi

71:14 Oysa sizi evrimler halinde yaratan O'dur.*
71:15 **ALLAH**'ın yedi göğü tabakalar halinde nasıl yarattığını görmez misiniz?
71:16 Ayı bunların içinde bir ışık, güneşi de bir lamba yaptı.
71:17 Ve **ALLAH** sizi topraktan bir bitki olarak bitirdi.
71:18 Sonra sizi ona döndürecek ve sizi tekrar çıkaracaktır.
71:19 **ALLAH** yeryüzünü sizin için bir yerleşim yeri yaptı.
71:20 Ki orada geniş yollarda gidesiniz.
71:21 Nuh dedi ki, "Rabbim, onlar bana karşı geldiler ve parası, çocukları kendisine sadece zarar veren bir kimseye uydular."
71:22 "Ve hatta büyük tuzaklar kurdular."
71:23 "Dediler ki, 'Tanrılarınızı terketmeyin. Ne Vedd'i, ne Suva'ı, ne Yeğus'u, Yeuk'u ve Nesr'i bırakmayın.'»
71:24 "Çok kişiyi saptırdılar. Öyleyse, sen de zalimlerin şaşkınlığını arttır."
71:25 Suçlarından ötürü boğuldular ve ateşe sokuldular. Kendilerine **ALLAH**'tan başka yardımcı da bulamadılar.
71:26 Nuh dedi ki, "Rabbim, yeryüzünde bir tek inkârcı bırakma."
71:27 "Onları bırakırsan kullarını saptırırlar ve ancak bayağı inkârcılar doğururlar."
71:28 "Rabbim, beni, anamı babamı, gerçeği onaylayan olarak evime girenleri, gerçeği onaylayan erkek ve kadınları bağışla; zalimlerin ise ancak yıkımlarını arttır."

Yetmişiki

CİN

72:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
72:1 De ki: "Bana vahyedildiğine göre, cinlerden bir grup dinlediler ve şöyle dediler:" "Biz ilginç bir Kuran işittik."
72:2 "O doğruya iletiyor ve biz onu onayladık; bundan böyle Rabbimize hiç kimseyi ortak koşmayacağız."

* **71:014-**17 Evrim, Tanrı'nın düzenlediği harika bir sistemdir. Bak 15:26-28.

72:3 "Rabbimiz çok yücedir. O ne bir eş ne de bir çocuk edinmiştir."
72:4 "**ALLAH** hakkında saçma şeyler söyleyip duran bizim o beyinsizdi."

Yeni Elçilere, Tanrı Adına Karşı Koyma Alışkanlığı

72:5 "İnsanların ve cinlerin **ALLAH**'a karşı yalan uyduramayacaklarını sanmıştık."
72:6 "Ne var ki bazı insanlar, bazı cinlere sığınırlardı ve bu da onların azgınlıklarını arttırırdı."
72:7 "Onlar, tıpkı sizin sandığınız gibi, **ALLAH**'ın hiçbir kimseyi göndermeyeceğini sanıyorlardı."
72:8 "Biz göğe dokunduk ve onu güçlü bekçilerle ve ateş toplarıyla korunmuş bulduk."
72:9 "Biz orada casusluk için otururduk. Ancak şimdi her kim dinlemek isterse kendisini gözleyen bir ateş topu bulur."
72:10 "Yerdekiler için bir kötülük mü planlanmıştır, yoksa Rab'leri onlar için bir iyilik mi dilemiştir, bilmiyoruz."
72:11 "Aramızda erdemliler de var, bunun aşağısında olanlar da var; biz çeşitli tarikatlara(yollara) ayrıldık."
72:12 "Biz, yeryüzünde **ALLAH**'ı aciz bırakamayacağımızı, kaçmakla da O'nu atlatamayacağımızı anladık."
72:13 "Biz, yol gösteren (Kuran)ı işitir işitmez onu onayladık. Rabbini onaylayan hiçbir haksızlığa ve sıkıntıya uğramaz."
72:14 "Aramızdan Müslümanlar da var uzlaşmacılar da vardır." Kim teslim olursa, işte gerçeği araştıranlar onlardır.
72:15 Uzlaşmacılara gelince, cehenneme odun olmuşlardır.
72:16 Doğru yola girselerdi onlara bol su verirdik.
72:17 Ki onunla onları sınayalım. Kim Rabbinin mesajından yüz çevirirse onu zorlu ve katlanarak artan bir cezaya çarptırırız.

Camiler, Mescidler Sadece Allah'a Aittir

72:18 Mescidler sadece **ALLAH**'a aittir; öyleyse **ALLAH** ile birlikte hiç kimseyi çağırmayın.

Geçmişte, Şimdi ve Gelecekte Değişmeyen Tepki

72:19 **ALLAH**'ın kulu kalkıp sadece O'na çağırdığında ona karşı nerdeyse hepsi bir bütün oldular.
72:20 De ki: "Ben sadece Rabbime çağırırım; ve O'na hiç kimseyi ortak koşmam."
72:21 De ki: "Ben size ne zarar verme, ne de sizi doğruya iletme (irşad etme) gücüne sahibim."

72:22 De ki: “Hiç kimse beni **ALLAH**’a karşı savunamaz, O’ndan başka sığınak da bulamam.”
72:23 “Ancak **ALLAH**’tan bir duyuruyu ve mesajını iletirim.” Artık kim **ALLAH**’a ve elçisine karşı gelirse içinde ebedi kalacağı cehennem ateşini hakeder.

Sayısal Gizem

72:24 Kendilerine söz verilen şeyi gördüklerinde kimin yardımcısının güçsüz ve sayıca az olduğunu görecekler.*
72:25 De ki: “Size söz verilen yakın mıdır yoksa Rabbim onun için uzun bir süre mi belirlemiştir bilmiyorum.”
72:26 O geleceği bilendir; ve O sırrını hiç kimseye göstermez.
72:27 Ancak seçtiği bir elçi hariç; nitekim O, o elçiden önceye ve sonraya ait bir gözlem sunar.
72:28 Böylece, elçilerin Rab’lerinin mesajını ilettikleri ortaya çıksın. O onların yaptıklarını tümüyle kuşatmıştır ve her şeyi sayı olarak hesaplamıştır.

Yetmişüç

BÜRÜNEN / MÜZZEMMİL

73:3 *Rahman, Rahim Allah’ın ismiyle*
73:1 Ey bürünen,
73:2 Bazı geceler hariç, geceleyin kalk.
73:3 Yarısında veya yarısından biraz önce.
73:4 Yahut yarısından biraz sonra… Kuran’ı da özenle düşüne düşüne oku.
73:5 Biz sana ağır bir söz bırakacağız.

* **72:024-28** Kuran’da türevleriyle birlikte 19 kez geçen ReŞeDe kelimesinin dört tanesi bu surede geçer: 72:2; 72:10; 72:14; 72:21. İstatis-tik-sel olarak bu sure 114 sure arasında ReŞeDe kökünden türeyen kelimelerin 4/19 una sahip olması yönüyle istatiksel verilerden çıkarımlar yapabilenler için dikkat çekicidir. İkinci bir işaret de bu kelimenin ReŞaD biçiminde geçen sadece iki kullanımı var ve her ikisi de 40’ıncı surede, Yusuf’un SON ELÇI olduğunu iddia ederek yeni gelen elçiyi inkar edenin iddiasını alıntılayan ayeti ortalarına alır. Biri Firavun tarafından kullanılır; diğeri Yusuf’un SON ELÇI olmadığını ileri süren mümin tarafından... Dahası 40:28 ayeti bu elçinin öldürüleceğini bildiriyor.

73:6 Kuşkusuz gece fikir inşası çok daha etkili ve ifade açısından daha uygundur.

73:7 Seni gündüzün epeyce uğraştıracak işlerin vardır.

73:8 Rabbinin ismini an ve tüm gönlünle O'na yönel.

73:9 Doğunun ve batının Rabbi; O'ndan başka tanrı yoktur. Kendine avukat olarak O'nu seç.

73:10 Onların sözlerine karşı sabırlı ol ve onlardan güzellikle ayrıl.

73:11 Varlık sahibi olup da seni yalanlayanları bana bırak; onlara biraz süre tanı.

73:12 Yanımızda zincirler ve cehennem vardır.

73:13 Yutulması güç bir yiyecek ve acı bir azap…

73:14 Gün gelir, yer ve dağlar titrer ve dağlar dağılan kum yığınına dönüşür.

73:15 Biz, size hakkınızda tanıklık edecek bir elçi gönderdik; nasıl ki Firavuna da bir elçi göndermiştik.

73:16 Ancak Firavun, elçiye karşı geldi; biz de onu feci bir biçimde yakaladık.

73:17 Peki, inkâr ederseniz, çocukların saçlarını ağartan bir günden nasıl korunursunuz?

73:18 Gök bile ondan dolayı yarılır. O'nun sözü gerçekleşir.

73:19 Bu bir hatırlatmadır; dileyen, Rabbine doğru yol tutar.

Geceleyin Kuran Çalışması

73:20 Rabbin, senin ve yoldaşlarından bir grubun, gecenin üçte ikisinden az, yarısında ve üçte birinde kalktığını bilir. Gecenin ve gündüzün miktarını **ALLAH** belirler. O, sizin bunu yapamayacağınızı bildiği için sizi affetmiştir. Öyleyse Kuran'dan kolayınıza geldiği kadar okuyun. Aranızda hastalar, yeryüzünde **ALLAH**'ın lütfundan rızık arayanlar ve **ALLAH** yolunda savaşanlar olduğunu bilmektedir. Ondan kolayınıza geldiği kadar okuyun. Namazı gözetin, zekatı verin ve güzel davranmak yoluyla **ALLAH**'a bir borç sunun. Kendiniz için yaptığınız her iyiliği, **ALLAH** katında daha iyi ve daha büyük bir ödül olarak bulacaksınız. **ALLAH**'tan bağışlanma dileyin; **ALLAH** Bağışlayandır, Rahimdir.

Yetmişdört

GİZLENEN / MÜDDESİR

74:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
74:1 Ey gizlenen,*
74:2 Kalk ve uyar.
74:3 Rabbini yücelt.
74:4 Örtülerini temizle.*
74:5 Kötülükten uzaklaş.
74:6 İhtiraslı olma.
74:7 Rabbin için sabret.
74:8 Duyuru yapıldığı zaman,
74:9 İşte, zorlu gün o gündür.
74:10 İnkarcılar için kolay değil.
74:11 Bir birey olarak yarattığım kişiyi bana bırak.
74:12 Ona hem zenginlik verdim,
74:13 Hem de gözü önünde çocuklar…
74:14 Ona nimetler yağdırdım.
74:15 Buna rağmen, daha fazlasını istiyor.
74:16 Asla, çünkü o, ayetlerimize karşı bir inatçı kesildi.
74:17 Onu sarp bir yokuşa sardıracağım.
74:18 Nitekim o düşündü; ölçtü biçti.
74:19 Kahrolası, ne biçim ölçüp biçti.
74:20 Kahrolası, gene ne biçim ölçüp biçti.

---

* **74:001** Bilge Tanrı, Kuran'ı Muhammed peygambere indirdiği halde Kuran'ın olağanüstü matematiksel mucizesini çağımız insanına bir mesaj olarak sakladı. 19 asal sayısı üzerine kurulu matematiksel sistemden söz eden ayetler, ismi Gizlenen olan 74. surede bir giz olarak bulunuyordu. Kuran'ın inişinden tam 19x74 kameri yıl sonra, 1974 yılında, isminin kökleri Kuran'da tam 19 kez geçen bir monoteist müslüman yoluyla çıkarılması takdir edilen bu mucize, bilgisayar çağının insanına Kuran'ın kaynağı konusunda evrensel ve fiziksel bir kanıt sunmaktadır. Bu mucizeyi görebilme şansına sahip olan müminler, gelenekleri, mezhepleri ve kalabalıkları sorgulayıp eleştirebilme cesareti gösterebilmektedir. Ger-çekleşenlere baktığımızda, tüm surenin 19 koduna dolaylı ve dolaysız referanslarda bulunduğunu görüyoruz. "Ey gizlenen" hitabının muhatabı insandan başka bir şey de olabilir mi? Kitabın sonundaki Notlar bölümünde bu konuda bazı örnekleri bulacaksınız.

* **74:004** Bu surenin bağlamı içinde, bu ayetin mecazi olarak işaret ettiği farklı bir anlam var mı?

74:21 Baktı.
74:22 Sonra surat astı, kaşlarını çattı.
74:23 Ve arkasını döndü; büyüklük tasladı:
74:24 "Bu" dedi, "etkileyici bir büyüden başka bir şey değil."
74:25 "Bu sadece bir insan sözüdür."
74:26 Onu Sakar'a atacağım.
74:27 Sakar nedir bilir misin?
74:28 Ne artar, ne eksilir (tam ve mükemmel),*
74:29 Halklar için (evrensel) bir göstergedir/ekrandır.*

Matematiksel Mucizenin Kodu

74:30 Üzerinde ondokuz vardır.*

---

* **74:028** Bu surenin 30'uncu ayetindeki sayının Kuran'ın matematiksel sistemi içindeki konumu bilinmediği zamanlarda yaşamış insanlar bu ayetteki ifadeyi cehennem ateşinin betimlemesi olarak anlamışlardı. Halbuki bu suredeki haberler 1974 yılından sonra gerçekleşince bunun çok duyarlı bir matematiksel sistemi betimlediğini anlıyoruz. BaQaYa kelimesi "artmak" anlamını da içerir. Nitekim toplama işleminde artan sayı için eskiden "bakiye" kelimesi kullanılırdı. WaZaRa ise "çıkmak, çıkarmak, eksilmek" anlamlarına gelir.

* **74:029** Bu ayet, 28'inci ayette olduğu gibi, 1974 yılından önce anlamı müteşabih olduğu için birçok yorumcu tarafından farklı yorumlanıyordu. Bu ayetin "Beşeriyete apaçık levhalardır" biçimindeki asıl anlamını kavramakta zorlananlar bu anlamı ikincil bir anlam olarak kabul etmişler ve onun yerine, "Deriyi kavurucudur" gibi bir anlamı tercih etmişlerdir. Eskiler bunda mazurdur, zira bu bilgi kendilerine ulaşmamıştı. Ancak modern Kuran çevirilerinin onları taklit etmesi ve üstelik asıl anlamını tümüyle ihmal edip hiç söz etmemeleri anlaşılacak gibi değildir. Halbuki geleneksel tefsirler ve onların mukallitleri tarafından "deri" diye çevrilen kelime (BEŞER), Kuran'da sürekli olarak "insanlar, beşeriyet" için kullanılır. Örneğin, iki ayet sonraki 31'inci ayetin sonunda da bu anlamda kullanılmıştır. Gösterge/ekran olarak çevirdiğimiz "LeVvaHa" kelimesinin türevleri de Kuran'ın hiçbir yerinde "kavurmak" anlamında kullanılmıyor (Bak: 7:145,150,154; 54:13; 75:22). İşin ilginci, 19 sistemini duyan çağdaş "mukallit alimlerin" hâlâ "deriyi kavuran" cehennem ateşinde ısrar etmeleridir. Kuran'ın kul sözü olduğunu ileri süren bir kişiye Evrenlerin Efendisinin vereceği en uygun cevabın "seni ateşte kavurup yakacağım" olması gerektiğini savunanlar Tanrıyı mükemmel bir edebiyatçı olarak kabul edebiliyorlar, ancak O'nu mükemmel bir matematikçi ve kanıtlayıcı olarak bir türlü kabul edemiyorlar. Bak: 6:91; 22:74; 39:67.

* **74:030-**35 Kuran'ın Tanrı sözü olduğuna dair, herkese açık fiziksel bir kanıt sağlayan bu büyük mucizenin bazı detaylarını "Üzerinde 19 Var" adlı kitapta sergiledik. Bu çevirinin sonundaki Notlar bölümünde bazı örnekleri bulabilirsiniz. Ama dilerseniz, bu konuda araştırma yapmış olanlar tarafından yazılmış hiçbir makale veya kitaba bakmadan, sıfırdan başlayarak, "Kuran, 19 kodu üzerine kurulu bir matematiksel yapıyla örülmüş müdür?" sorusunun cevabını kendiniz araştırabilirsiniz: Araştırmayı objektif olarak yaparsanız, şu ana kadar keşfedilen nice örneği aynen bulacağınızdan hiç

74:31 Biz ateşe bekçi olarak sadece melekleri atadık. Onların sayısını (ondokuz'u) da, (1) inkârcılar için bir fitne (sınav/huzursuzluk kaynağı) yaptık, (2) kitap verilmiş olanları ikna etsin, (3) gerçeği onaylayanların onayını güçlendirsin, (4) kitap verilmiş olanlarla gerçeği onaylayanların kuşkularını ortadan kaldırsın ve (5) kalplerinde hastalık olanlarla inkârcılar da, "**ALLAH** bu örnekle ne demek istiyor?" desinler. Böylece **ALLAH** dilediğini/dileyeni saptırır ve dilediğini/dileyeni de doğruya iletir. Rabbinin ordularını kendisinden başkası bilmez. Bu (sayı) halklara bir mesajdır.
74:32 Hayır, andolsun Ay'a,*
74:33 Geçtiği vakit geceye,
74:34 Ağardığı vakit sabaha,
74:35 Bu büyüklerden birisidir.
74:36 Halklara bir uyarıdır.
74:37 İlerlemek yahut geride kalmak dileyenleriniz için.
74:38 Her kişi kendi günahıyla mahkûm olur.
74:39 Ancak sağ tarafta olanlar hariç;
74:40 Bahçeler içindedirler, sorarlar,
74:41 Suçlulara:
74:42 "Sizi bu cezaya sokan nedir?"
74:43 Diyecekler ki, "Desteklemezdik/namaz kılmazdık"*
74:44 "Yoksula da yedirmezdik."
74:45 "Biz, boş şeylere dalanlarla birlikte dalardık."
74:46 "Yargı gününü yalanlardık."*
74:47 "Nihayet (şimdi) kesin gerçeğe ulaştık."

---

kuşkum yok. Matematikten ve olasılık hesaplarından pek anlamayan bazı saf kişiler; rakamları yanyana koyarak, ekleyip bölerek manipülasyonlarla sözde "mucizeler" bulabildiği gibi; inkârcı bağnazlıktan ötürü Kuran'da mevcut olan matematiksel sistemi görmek istemeyenler de vardır.

* **74:032** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

* **74:043** Bu ayetle başlayan ifadeler, hem dindar ve hem dinsiz inkârcıları tanımlamaktadır. Burada "desteklemezdik/namaz kılmazdık" diye çevirdiğimiz kelime, bağlam içinde her iki anlama da gelebilir. Bak 2:157; 9:99,103; 33:43,56; 75:31.

* **74:046** Yahudilerin, Hıristiyanların ve müslümanların büyük bir çoğunluğu, aslında Yargı Gününü yalanlamaktadırlar. Yargı Gününün tanımını yapan Kuran'a göre, o günün tek sahibi Allah'tır (1:4) ve o gün kimsenin kimseye bir yararı dokunmaz (82:19). Şefaat yoluyla kurtarılacaklarına inananlar Kuran'ın bildirdiği özelliklere sahip Yargı Gününü inkâr etmiş olurlar. Ateistler ise Yargı Gününü açıkça inkâr ederler.

Ne İsa, Ne Muhammed, Ne Ali, Ne de Veli Onları Kurtaramaz

74:48 Aracıların şefaati onlara bir yarar sağlamaz.

Ondokuz Mesajından Kaçıyorlar

74:49 Öyleyse neden bu mesajdan yüz çeviriyorlar.
74:50 Ürkmüş zebralar gibi,
74:51 Aslandan kaçan…
74:52 Hayır, onlardan her biri, kendisine özel olarak açılmış sayfalar verilmesini ister.
74:53 Doğrusu, onlar ahiretten korkmuyor.
74:54 Doğrusu, bu bir öğüttür.
74:55 Dileyen ondan öğüt alır.
74:56 **ALLAH** dilemezse onlar öğüt alamazlar. O, erdemli davranmanın kaynağıdır; bağışlamanın kaynağıdır.

Yetmişbeş

DİRİLİŞ / KIYAME

75:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
75:1 Diriliş Gününe and içerim.*
75:2 Sürekli özeleştiride bulunan kişiye and içerim.
75:3 İnsan, kemiklerini bir araya toplayamayız mı sanıyor?
75:4 Evet; parmak uçlarını bile düzenlemeye gücümüz yeter.*
75:5 Doğrusu, insan her şeyin önüne sergilenmesini ister.
75:6 "Diriliş Günü ne zaman?" diye sorar.
75:7 Gözün kamaştığı,
75:8 Ayın tutulduğu,
75:9 Ve güneş ile ay bir araya toplandığı zaman,
75:10 O gün insanoğlu, "Kaçacak yer nerede?" der.
75:11 Hayır, bir sığınak yok.
75:12 O gün son durak Rabbinin huzurudur.
75:13 O gün insana, yapıp yapmadığı her şey haber verilir.
75:14 Doğrusu, insan kendi kendisine tanıktır.

---

* **75:001-**2 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

* **75:004** Bu ayet, her kişinin parmak uçlarındaki parmak izlerinin, taklidi zor ve hayat boyu değişmeyen birer organik kimlik kartı olduğuna işaret ediyor olabilir mi?

75:15 Birtakım özürler ortaya atsa da…

Kuran'ı Açıklayan Tanrı'dır

75:16 Onu aceleye getirip dilini oynatma.*
75:17 Onu toplamak da okutmak da bize düşer.
75:18 Biz onu okuduğumuz zaman, onun okunuşunu izle.
75:19 Sonra, onu açıklamak da bizim görevimizdir.
75:20 Ne var ki, siz geçici (dünyayı) seviyorsunuz.
75:21 Ahireti ise önemsemiyorsunuz.
75:22 O gün bazı yüzler parlar.
75:23 Rabbine bakar.
75:24 O gün bazı yüzler de vardır ki asıktır.
75:25 Belkemiğinin kırılacağının endişesi içindedir.
75:26 Doğrusu, (nefis) boğaza dayandığı,
75:27 Ve, "Çare bulan var mı?" dendiği zaman.
75:28 Bunun artık o ayrılık zamanı olduğunu anlar.
75:29 Bacakları birbirine dolaşmıştır.
75:30 O gün sevk Rabbine doğrudur.
75:31 O ne doğruladı, ne de destekledi;*
75:32 Fakat yalanladı ve yüz çevirdi.
75:33 Sonra çalım satarak ailesine gitti.
75:34 Sen bunu haketmişsin.
75:35 Gerçekten sen bunu haketmiş bulunuyorsun.
75:36 İnsan, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?
75:37 Dökülen meniden bir sperm değil miydi?
75:38 Ve bir embriyoya dönüştükten sonra O yaratıp biçim verdi.
75:39 Ve ondan erkek ve dişi olmak üzere iki çift yarattı.
75:40 Bunları yapanın ölüleri diriltmeye gücü yetmez mi?

Yetmişaltı

İNSAN

76:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
76:1 İnsanın üzerinden, kendisinin anılmaya değer bir şey olmadığı bir zaman periyodu geçmemiş midir?

---

* **75:016** Bak 20:114
* **75:031** Bak 74:43.

76:2 Biz insanı bir sıvı karışımdan yarattık ki onu sınayalım. Bu yüzden onu işiten ve gören yaptık.
76:3 Ona yolu gösterdik ya şükredendir ya da nankör.
76:4 İnkarcılar için zincirler, prangalar ve alevli bir ateş hazırlamışızdır.
76:5 İyiler ise, kafur karıştırılmış bir kadehten içerler.*
76:6 **ALLAH**'ın kullarının taşıra taşıra içtikleri bir kaynak…
76:7 Onlar sözlerini yerine getirirler ve alabildiğine kötü olan bir günden korkarlar.
76:8 Yoksula, öksüze ve tutsağa sevdikleri yiyecekleri yedirirler.
76:9 "Biz sizi **ALLAH** rızası için yediriyoruz. Sizden ne bir karşılık, ne de bir teşekkür beklemiyoruz."
76:10 "Biz, suratsız ve belalı bir günden ötürü Rabbimizden çekiniriz."
76:11 Nitekim, **ALLAH** onları o günün kötülüğünden korur ve onlara neşe ve sevinç verir.
76:12 Direndikleri için onları bahçe ve ipekle ödüllendirir.
76:13 Orada koltuklara yaslanırlar; orada ne (yakıcı) güneş ne de dondurucu soğuk görürler.
76:14 Ağaçların gölgesi üzerlerine sarkmış ve meyveler yaklaştırılarak koparılmaları kolaylaştırılmıştır.
76:15 Onlara gümüş tepsiler ve şeffaf bardaklarda sunulur.
76:16 Gümüşten yapılmış şeffaf bardaklar… Onları tam olarak haketmişlerdir.*
76:17 Orada zencefil (ginger) karıştırılmış bir kadehten içirilirler.
76:18 Bir kaynak ki, ona "Selsebil" denir.
76:19 Onlara ölümsüz gençler servis yapacaktır. Onları görsen, kendilerini saçılmış inci sanırsın.
76:20 Nereye baksan nimetler ve büyük bir yönetim görürsün.
76:21 Üstlerinde yeşil kadifeden elbiseler ve ipekler vardır. Gümüş bilezikler takınmışlardır. Rab'leri onlara temiz bir içecek içirir.
76:22 Bu, ödülünüzdür ve gayretinize teşekkür edilmiştir.
76:23 Kuşkusuz, Kuran'ı sana bir indirişle biz indirdik.
76:24 Öyleyse Rabbinin hükmünü izlemekte sabret; onlardan hiçbir nankör günahkara uyma.
76:25 Sabah akşam Rabbinin ismini an.

---

* **76:005** Kafurun kimyasal formülü: (C10H16O)

* **76:016** Gümüşten yapılmış şeffaf bardaklar, ateş içinde yetişen ağaç gibi bir mecazdır. Bak 2:26; 17:60. ("Şeffaf" diye çevirdiğimiz kelimenin anlamı için bak 27:44).

76:26 Geceleyin O'na secde et ve O'nu yücelt uzunca gecelerde.
76:27 Bunlar şu geçici (dünya hayatını) seviyorlar ve önlerindeki ağır bir günü ise önemsemiyorlar.
76:28 Onları biz yarattık ve yerleştirdik. Dilediğimiz zaman da onları benzerleriyle değiştiririz.
76:29 Bu bir hatırlatmadır: Dileyen, Rabbine varan bir yol tutar.
76:30 **ALLAH** dilemedikçe siz dileyemezsiniz. **ALLAH** Bilendir, Bilgedir.*
76:31 O, dilediğini/dileyeni Rahmetine sokar. Zalimlere ise acı bir ceza hazırlamıştır.

Yetmişyedi

GÖNDERİLENLER / MÜRSELAT

77:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
77:1 Andolsun ard arda gönderilenlere,*
77:2 Esip savuranlara,
77:3 Yaydıkça yayanlara,
77:4 Ayırdıkça ayıranlara,
77:5 Mesajı verenlere,
77:6 Bir müjde veya uyarı olarak…
77:7 Size söz verilenler kesinlikle gerçekleşecektir.
77:8 Yıldızlar söndürüldüğü,
77:9 Göğün yarıldığı,
77:10 Dağların ufalanıp savrulduğu,
77:11 Ve elçilere randevu verildiği zaman,
77:12 Belirlenen gün için…
77:13 Yani Karar Günü için!
77:14 O nasıl bir yargılama günüdür bilir misin?
77:15 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:16 Öncekileri helak etmedik mi?
77:17 Sonra, diğerlerini de onlara katmadık mı?
77:18 Suçlulara işte böyle davranırız.

---

* **76:030** Bak 57:22-23.
* 77:001-6 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

77:19 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:20 Sizi değersiz bir sudan/sıvıdan yaratmadık mı?*
77:21 Ve sonra onu iyi korunan bir yere yerleştirmedik mi?
77:22 Bilinen bir süreye kadar.
77:23 Biz ölçtük, biçtik. Biz en iyi biçim verenleriz.
77:24 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:25 Yeryüzünü bir toplanma yeri yapmadık mı?
77:26 Yaşayanlar için, ölüler için…
77:27 Üzerine yüksek dağlar yerleştirip size tatlı su içirmedik mi?
77:28 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:29 Haydi yalanlamakta olduğunuz şeye doğru yürüyün.
77:30 Yürüyün, (cehennem alevinin) üç kollu gölgesine doğru…
77:31 O ne gölgelendirir ne de alevden korur.
77:32 Kıvılcımlar saçar, saraylar gibi…
77:33 (Rengi de) Sarı deve gibi.
77:34 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:35 Bu, onların konuşamayacağı bir gündür.
77:36 Ve özür dilemeleri için onlara izin de verilmez.
77:37 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:38 Bu, Karar Günüdür. Sizi ve öncekileri toplamışızdır.
77:39 Bir planınız varsa bana karşı onu uygulayın!
77:40 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:41 Erdemliler gölgeliklerde ve pınarlar arasında…
77:42 Ve canlarının çektiği meyveler…
77:43 Yaptıklarınıza karşılık afiyetle yiyip için.
77:44 İyi davrananları işte böyle ödüllendiririz.
77:45 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:46 Yiyiniz ve geçici olarak eğleniniz; siz suçlularsınız.
77:47 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:48 Onlara eğilin dendiğinde eğilmezler.
77:49 Yalanlayanların vay haline o gün!
77:50 Artık bundan sonra hangi hadisi (sözü) onaylıyorlar?

---

* **77:020-**23 Modern embriyolojinin belirlemesine göre, olgun bir bebek için gebelik süresi, döllenmeden itibaren tam 266 gün veya 38 haftadır.

Yetmişsekiz

HABER / NEBE

78:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
78:1 Neyi birbirlerine sorup duruyorlar?
78:2 Büyük haberi mi?*
78:3 Ki onlar onda anlaşmazlık halindedirler.
78:4 Hayır, öğreneceklerdir.
78:5 Hayır, kesinlikle öğreneceklerdir.
78:6 Yapmadık mı yeryüzünü bir beşik,
78:7 Dağları da birer kazık?
78:8 Sizi çiftler halinde yarattık.
78:9 Uykunuzu bir dinlenme yaptık.
78:10 Geceyi bir örtü yaptık.
78:11 Gündüzü de geçimi sağlama zamanı olarak belirledik.
78:12 Ve üstünüze yedi sağlam (göğü) kurduk.
78:13 Parlayan bir lamba yerleştirdik.
78:14 Bulutlardan ise şarıl şarıl yağmur indirdik.
78:15 Ki onunla taneler ve bitkiler.
78:16 Ve çeşit çeşit bahçeler çıkaralım.
78:17 Yargılama Günü, belirlenmiş bir vakittedir.
78:18 Sur'a üfürüldüğü gün, hepiniz bölük bölük gelirsiniz.
78:19 Gök açılmış; kapı kapı olmuştur.
78:20 Dağlar yürütülmüş; serap olmuştur.
78:21 Cehennem ise gözetlemekte:
78:22 Azgınlar için bir varış yeri olarak…
78:23 Orada çağlar boyu kalacaklardır.
78:24 Orada bir serinlik ve bir içecek bulamazlar;
78:25 Ancak kaynar su ve acı bir yiyecek hariç.
78:26 Yaptıklarına uygun bir karşılık olarak.

Cahiller Bir Hesap Ummadılar

78:27 Onlar bir hesap ummuyorlardı.*
78:28 Ve ayetlerimizi, mucizelerimizi yalanladılar.
78:29 Halbuki biz her şeyi sayıp yazmıştık.

---

* **78:002** Kuran'ın inişi büyük bir haberdi. Bak 38:67
* **78:027** Burada sözü edilen hesap, dirildikten sonra yargılanmanın dışında başka bir şeyi daha içerir mi?

78:30 Öyleyse tadın, sizin sadece cezanızı arttıracağız.

Erdemliler

78:31 Erdemliler için kurtuluş vardır.
78:32 Bağlar, bahçeler…
78:33 Genç ve yaşıt eşler…
78:34 Dolu kadehler…
78:35 Orada ne bir boş söz ne de bir yalan işitmezler.
78:36 Rabbinden bir karşılık; hesaplanmış bir armağandır.
78:37 Göklerin, yerin ve aralarındakilerin Rabbidir, Rahman'dır. Hiçbir davada O'na hitap edemezler.
78:38 Gün gelecek Ruh ve melekler sıra sıra dururlar. Rahman'ın izin verdikleri hariç hiç kimse konuşamaz. Onlar da doğruyu söylerler.
78:39 İşte gerçek gün budur. Dileyen, Rabbine doğru yol tutsun.
78:40 Biz, sizi yakın bir azap ile uyarmış bulunuyoruz. O gün kişi yapmış olduklarına bakar ve inkârcı ise, "Keşke toprak olsaydım!" der.

Yetmişdokuz

SÖKÜP ÇIKARANLAR / NAZİAT

79:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
79:1 Andolsun söküp çıkaranlara,*
79:2 Rahatça çekenlere,
79:3 Yüzüp akanlara,
79:4 Yarışıp birbirlerini geçenlere,
79:5 Ve böylece emirleri uygulayanlara…
79:6 O gün o sarsıntı sarsar.
79:7 Ardından bir diğeri izler.
79:8 O gün yürekler titrer.
79:9 Gözleri ise alçalır.
79:10 Derler ki, "Daha önceki halimize mi döndürüldük?"
79:11 "Biz çürümüş kemikler olduktan sonra ha!?"
79:12 "Öyleyse bu zararına bir dönüştür" derler.

* **79:001-**5 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için 89:5.

79:13 O bir tek dürtüşten ibarettir.
79:14 Onlar uyanıvermişlerdir.
79:15 Sana Musa'nın tarihi ulaştı mı?
79:16 Rabbi, Kutsal Tuva vadisinde ona seslenmişti:
79:17 "Firavuna git; o azdı."
79:18 "Ona de ki: Arınmayacak mısın?"
79:19 "Seni Rabbine ileteyim de saygılı olasın."
79:20 Ona büyük mucizeyi gösterdi.
79:21 Fakat o yalanladı ve karşı geldi.
79:22 Sonra, sırtını döndü, (aleyhte) çaba gösterdi.
79:23 Toplayıp, ilan etti.
79:24 "Ben sizin en yüce rabbinizim" dedi.*
79:25 Sonunda, **ALLAH** onu ahiret ve dünya cezasına çarptı.
79:26 Kuşkusuz, saygı duyanlar için bunda bir ibret vardır.
79:27 Siz mi, yoksa gök mü yaratılış açısından daha zorludur? Onu O yaptı.
79:28 Onu alabildiğine yükseltti ve düzenledi.
79:29 Gecesini kararttı, sabahını ise ortaya çıkardı.

Dünya Küreseldir

79:30 Ve yeri de yumurta biçimine soktu.*
79:31 Ondan suyunu ve otlağını çıkardı.
79:32 Dağları da çaktı.
79:33 Tüm bunlar sizin ve hayvanlarınızın geçimi için.
79:34 Büyük baskın geldiği zaman,
79:35 O gün insan, neyin uğrunda çaba harcadığını anlar.
79:36 Cehennem göz önüne çıkarılacaktır.
79:37 Azgınlara,
79:38 Ve dünya hayatını yeğleyenlere gelince.
79:39 Gidilecek yer cehennem olacaktır.

---

* **79:024** Köle sahipleri Arapçada efendi anlamına gelen "rab" kelimesiyle ifade edilir (12:41). Firavunlar köleleştirdikleri insanlar üzerinde efendilik "rablik" iddiasındaydı. İnsanları köleleştirmek yoluyla efendilik (rablik) iddia etmek, kendini Tanrı'ya ortak koşmaktır. Bak 12:39-42; 90:13; 4:25.

* **79:030** Arapça "dahhaha" kelimesinin yalın hali olan "dahya" kelimesi "yumurta" anlamına gelir. Dünyanın yumurta gibi yuvarlak olamayacağına inanan eski Kuran yorumcuları, "onu yumurta biçimine soktu" ifadesini bir mecaz olarak kabul etmişler ve yumurta kelimesiyle yumurtanın konduğu kuluçkanın kastedilmiş olduğunu ileri sürmüşlerdir. Böylece çok açık olan ayetin anlamını bozarak "Ve yeri de kuluçka gibi düzenledi" diye tefsir etmişlerdir. Bak 4:82.

79:40 Rabbinin makamına karşı saygı duyan ve kendini fantezilerinden alıkoyanlara gelince
79:41 Gidilecek yer bahçe olacaktır.
79:42 Sana o an ne zaman gerçekleşecektir diye soruyorlar.
79:43 Onu bildirmek, (ey Muhammed) senin görevin değildir.
79:44 Onun kararı Rabbine aittir.
79:45 Senin görevin, sadece ondan korkanları uyarmaktır.
79:46 Onu gördükleri gün, sanki (dünyada) bir akşam veya kuşluk vakti kadar kalmışlardır.

Seksen

SURAT ASTI / ABESE

80:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
80:1 Surat astı ve döndü;
80:2 O kör adam geldi diye.
80:3 Ne bilirsin, belki de o arınacak;
80:4 Yahut da öğüt alacak ve ona mesajın yararı dokunacaktı.
80:5 Kendisini zengin görüp önemsemeyene gelince;
80:6 Sen ona yöneliyorsun.
80:7 Onun arınmamasından sana ne?
80:8 Oysa, sana büyük bir hevesle gelen,
80:9 Saygı gösterdiği halde,
80:10 İlgi göstermedin ona.
80:11 Doğrusu, bu bir hatırlatmadır.
80:12 Dileyen bundan öğüt alır.
80:13 Onurlu kitaplardadır,
80:14 Yüce ve temiz.
80:15 Elçilerin elleriyle (yazılmıştır).
80:16 Onurlu ve güzel huylu (elçiler).
80:17 Yazıklar olsun insana; ne kadar da nankördür!
80:18 Onu hangi şeyden yaratmıştı?
80:19 Bir spermadan onu yarattı; ölçü ve biçim verdi.
80:20 Sonra ona yolu kolaylaştırdı.
80:21 Sonra onu öldürdü, mezara koydu.
80:22 Dilediği zaman da onu diriltti.

80:23 Ne var ki O'nun kendisine emrettiğini yerine getirmedi.
80:24 İnsan, yiyeceğine bir baksın!
80:25 Biz suyu döktükçe döktük.
80:26 Toprağı yardıkça yardık.
80:27 Ve orada taneler bitirdik,
80:28 Üzümler, çayırlar,
80:29 Zeytinler, hurmalar,
80:30 İri ve sık ağaçlı bahçeler,
80:31 Meyveler ve sebzeler…
80:32 Size ve hayvanlarınıza bir geçimlik olarak.
80:33 Sonra, o müthiş patlama gerçekleşince,
80:34 O gün kişi kaçar: kardeşinden,
80:35 Annesinden, babasından,
80:36 Eşinden ve çocuklarından…
80:37 O gün herkesin kendisine yetecek işi vardır.
80:38 O gün bazı yüzler var ki aydınlık;
80:39 Güleç, neşeli.
80:40 O gün bazı yüzler de perişan;
80:41 Karanlık bürümüştür.
80:42 İşte onlar inkârcılardır, sapanlardır.

Seksenbir

YUVARLAMA / TEKVİR

81:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
81:1 Güneş yuvarlandığı zaman,
81:2 Yıldızlar solduğu zaman,
81:3 Dağlar yürütüldüğü zaman,
81:4 En değerli mallar terkedildiği zaman,
81:5 Yabani hayvanlar toplandığı zaman,
81:6 Denizler kaynatıldığı zaman,
81:7 Nefisler/kişiler çiftleştirildiği zaman,*

* **81:007** Bilinç (software)leri yeni bir vücut (hardware) ile... Bak 15:29 ve 17:85.

81:8 Doğduktan hemen sonra öldürülen kız çocuğu sorulduğu zaman:*
81:9 Hangi suçtan ötürü öldürüldü diye.
81:10 Kayıtlar yayımlandığı zaman,
81:11 Gök yerinden oynatıldığı zaman,
81:12 Cehennem alevlendirildiği zaman,
81:13 Bahçe yaklaştırıldığı zaman,
81:14 Her kişi ne yapıp getirdiğini bilir.
81:15 Andolsun gizlenen yıldızlara,*
81:16 Akıp deliklerine girenlere.
81:17 Andolsun kararmaya başlayan geceye,
81:18 Ve nefes almaya başlayan sabaha,
81:19 Bu, onurlu bir elçinin sözüdür.
81:20 Güçlüdür; Yönetimin Sahibi katından yetkilidir.
81:21 Kendisine uyulmalı ve güvenilmeli.
81:22 Arkadaşınız deli değildir.
81:23 Onu apaçık bir ufukta görmüştür.*
81:24 O, hiçbir haberi gizlemiyor.
81:25 O, kovulan sapkının sözü olamaz.
81:26 Öyleyse nereye gidiyorsunuz?
81:27 Bu, tüm halklara bir mesajdır.
81:28 Sizden doğru davranmak isteyenler için…
81:29 Ne dilerseniz, ancak evrenlerin Rabbi olan **ALLAH**'ın dilediğine göredir.*

Sekseniki

YARILMA / İNFİTAR

82:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
82:1 Gök çatladığı zaman,
82:2 Gezegenler saçıldığı zaman,
82:3 Denizler akıtılıp taşırıldığı zaman,

* **81:008** Bak 46:15; 16:58-59; 17:31.
* **81:015-**19 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.
* **81:023** Bak 53:1-18
* **81:029** Bak 57:22-23.

82:4 Mezarların içi dışına çevrildiği zaman,
82:5 Her kişi, yaptığını ve yapmadığını öğrenecektir.

Tanrı'nın Yaratış Sistemini Düşünmek

82:6 Ey insan, seni Onurlu olan Rabbine karşı aldatan nedir?
82:7 O ki seni yarattı, düzenledi, uyumlu hale soktu;*
82:8 Dilediği bir biçimde seni oluşturdu.
82:9 Doğrusu, siz, dini yalanlıyorsunuz.
82:10 Halbuki üstünüzde koruyucular vardır.
82:11 Onlar onurlu kayıtçılardır.
82:12 Yaptıklarınızı bilirler.
82:13 İyiler nimetler içindedir.
82:14 Kötüler ise cehennemde.
82:15 Din Günü oraya girerler.
82:16 Oradan hiç ayrılamazlar.
82:17 Din Gününün ne olduğunu bilir misin?
82:18 Evet, Din Gününün ne olduğunu bilir misin?
82:19 O gün kimsenin kimseye yardımı dokunmaz. O gün tüm kararlar yalnız **ALLAH**'a aittir.*

Seksenüç

KANDIRANLAR / MUTAFFIFİN

83:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
83:1 Yazıklar olsun kandıranlara.
83:2 Halktan bir şey aldıklarında ölçüyü tam uygularlar.
83:3 Verdikleri zaman ise ölçüyü ve tartıyı eksik tutarlar.
83:4 Onlar hiç dirileceklerini sanmazlar mı?
83:5 Büyük bir günde?
83:6 O gün halk Evrenlerin Rabbinin huzurunda durur.

---

* **82:007** Bak 4:119.
* **82:019** Kuran boyunca sadece bu sure "Allah" kelimesiyle son bulmakta ve bu surenin 19. ayetinde yer alan "Allah" kelimesi Kuran'ın sonundan itibaren 19. sırada yer almaktadır. Baştan itibaren 19. sırada yer alan "Allah" sözcüğü için 2:55 ayetine bakınız. Ayrıca, Din Günü için bak 1:4 ve 74:46.

Rakamlarla Kodlanmış Kitap

83:7 Doğrusu, kötülerin yazgısı Siccin'dedir.
83:8 Siccin nedir bilir misin?
83:9 Rakamlanmış bir kitaptır.*
83:10 O gün yalanlayanlara yazıklar olsun.
83:11 Onlar Din Gününü yalanlar.*
83:12 Onu ancak azgın günahkarlar yalanlar.
83:13 Kendisine ayetlerimiz iletildiğinde, "Efsane" derdi.
83:14 Doğrusu, işledikleri günahlar kalplerini kaplamış.
83:15 Doğrusu, o gün onlar Rab'lerinden perdelenir.
83:16 Ve böylece onlar cehenneme atılır.
83:17 "Yalanlamakta olduğunuz şey işte budur" denir.
83:18 Doğrusu, iyilerin kitabı İlliyyun'dadır.
83:19 İlliyyun nedir bilir misin?
83:20 Rakamlanmış bir kitaptır.
83:21 (Tanrı'ya) yakın olanlar ona tanık olur.
83:22 İyiler nimetler içindedir.
83:23 Koltuklar üzerinde çevreyi seyrederler.
83:24 Yüzlerinden nimetlerin sevinç ve parıltısını okursun.
83:25 Çeşni katılmış bir nektardan içirilecekler.
83:26 Çeşnisi misktir. Yarışanlar işte bunun için yarışsınlar.
83:27 Onun karışımı Tesnimdir.
83:28 Ki o, (Tanrı'ya) yakın olanların içtiği bir pınardır.
83:29 Suçlular, gerçeği onaylayanlara gülerlerdi.
83:30 Yanlarından geçtikleri zaman da birbirlerine göz kaş edip küçümserlerdi.
83:31 Taraftarlarının yanına döndükleri zaman da alaya alırlardı.
83:32 Onları gördüklerinde, "Bunlar sapıklardır!" derlerdi.
83:33 Oysa onların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi.
83:34 Bugün de gerçeği onaylayanlar inkârcılara güler.
83:35 Koltuklar üzerinde bakarlar:
83:36 İnkarcılar yaptıklarıyla cezalandılar mı diye.

---

* **83:009-**20 İnkarcılar için bir zindan (Siccin), iyiler için ise bir kule (İlliyyun) fonksiyonu gösteren ve onların yazgılarını içeren kitap, "Kitabun Markum" yani Rakamlarla Kodlanmış Kitap olarak tanımlanır. İnkârcılar onu yalanlar; iyiler ise ona tanık olurlar.

* **83:011** "Din Günü"nün tanımı 82:19'da Yargı Günü olarak yapılmıştır. Herhangi bir yaratılmışın şefaat ederek kendilerini kurtaracağına inananlar Kuran'da tanımı yapılan Din Gününü inkâr etmiş olurlar. Ayrıca bak 74:46-48 ve 1:4

Seksendört

ÇATLAMA / İNKİŞAF

84:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
84:1 Gök yarıldığı zaman.
84:2 Ve doğal yapısı gereğince Rabbine kulak verdiği zaman.
84:3 Yer dümdüz edildiği,
84:4 İçindekileri atıp boşalttığı,
84:5 Ve doğal yapısı gereğince Rabbine kulak verdiği zaman.
84:6 Ey insan, Rabbine doğru çalışıp çabalarsın ve sonunda O'nunla karşılaşırsın.
84:7 Kitabı sağ taraftan verilen,
84:8 Kolay bir hesaba çekilecek,
84:9 Ve arkadaşlarına sevinç içinde dönecektir.
84:10 Kitabı arkasından verilen ise,
84:11 Yok olmayı arzulayacak,
84:12 Ve bir ateşte yanacaktır.
84:13 Oysa arkadaşları arasında sevinçliydi;
84:14 Bir daha (Rabbine) dönmeyeceğini sanmıştı.
84:15 Doğrusu, Rabbi onu görmektedir.
84:16 Andolsun akşamın kızıllığına,
84:17 Gecenin topladığına,
84:18 Dolunay halindeki aya,
84:19 Siz evreden evreye binip geçeceksiniz.
84:20 Peki onlar neden onaylamıyorlar?
84:21 Onlara Kuran okunduğunda neden kabul etmiyorlar?
84:22 Aksine, inkârcılar yalanlıyorlar.
84:23 **ALLAH** onların sakladıklarını çok iyi bilir.
84:24 Onları acı bir azapla müjdele.
84:25 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlara ise kesilmez bir ödül var.

Seksenbeş

GALAKSİLER / BURUC

85:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
85:1 Andolsun galaksiler sahibi göğe.*
85:2 Söz verilen güne,
85:3 Ve tanığa da tanık olunana da andolsun.
85:4 Kanyon halkına yazıklar olsun.
85:5 Tutuşturulmuş ateşin-
85:6 Başında oturmuşlar,
85:7 Ve gerçeği onaylayanlara yaptıkları işkenceyi seyrediyorlar.
85:8 Gerçeği onaylayanlardan nefret ediyorlardı. Sadece, onlar Üstün ve Övgüye layık olan **ALLAH**'ı onayladıkları için…
85:9 Göklerin ve yerin yönetimi O'na aittir. Ve **ALLAH** her şeye Tanıktır.
85:10 Gerçeği onaylayan erkeklere ve kadınlara zulüm ve işkencede bulunan ve daha sonra tövbe etmeyenler cehennem azabını haketmişlerdir. Onlar için yakıcı bir azap vardır.
85:11 Gerçeği onaylayan ve erdemli davrananlar ise içlerinden ırmaklar akan bahçeleri haketmişlerdir. Büyük başarı budur.
85:12 Doğrusu, Rabbinin yakalaması pek çetindir.
85:13 Başlatan ve tekrarlayan O'dur.
85:14 O Bağışlayandır, Sevendir.
85:15 Şanlı yönetimin sahibidir.
85:16 Dilediğini yapandır.
85:17 Orduların tarihinden haberin var mı?

---

* **85:001** "Buruc" kelimesi Burc'un çoğulu olup yıldız kümeleri, yani galaksiler demektir. Yıldızlara tapanların burçlara yakıştırdığı paranormal güçlere olan inanç, dünyanın birçok ülkesinde insanlar arasında hâlâ taraftar bulmaktadır. Günlük astroloji falları en modern gazetelerde bile görülebilir. Astrolojiyi dinsel semboller ve öğretilerle karıştırarak saf insanları sömürenler, kendilerine inananları genel ifadelerle kandırmakta bir hayli başarılıdır. Astrolojiyi bir bilim diye sunanlara şöyle bir deneyi önerebilirsiniz: Doğum günleri hakkında bilgi sahibi olamayacakları 6 kişi seçmeli, onlara karakterleri ile ilgili beş-altı soru sorma imkânı verilmeli ve cevaplara dayanarak onların burçlarının, yani doğdukları ayların bilinmesi istenmeli. Her burç belli bir karakteri ve kaderi temsil ediyorsa, belli karakter ve kaderlerden kişilerin burçlarını bulmak da mümkün olmalıdır. Ayrıca, Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

85:18 Firavunun, Semud'un?
85:19 İnkarcılar, kronik yalanlayıcılardır.
85:20 **ALLAH** onları arkalarından kuşatmıştır.
85:21 Gerçekten, o şanlı bir Kuran'dır.
85:22 Korunmuş bir ana levhadadır.*

Seksenaltı

PARLAK YILDIZ / TARIK

86:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
86:1 Göğe ve Tarık'a andolsun.*
86:2 Tarık'ın ne olduğunu bilir misin?
86:3 Parlak yıldızdır.
86:4 Her kişinin üzerinde mutlaka bir koruyucu vardır.
86:5 İnsan neden yaratılmış olduğuna bir baksın.
86:6 Atılan bir sıvıdan yaratıldı.
86:7 Omurga ile kaburga kemikleri arasından çıkar.
86:8 Kuşkusuz O, onu diriltmeye gücü yetendir.
86:9 Gizemlerin ortaya çıkarılacağı gün.
86:10 Onun ne bir gücü ne de bir yardımcısı olmayacaktır.
86:11 Geri çeviren göğe andolsun,
86:12 Ve yarılan yeryüzüne andolsun ki,
86:13 Bu, ayırdedici bir sözdür.
86:14 Şakaya alınamaz.
86:15 Onlar bir plan kuruyor.
86:16 Ben de bir plan kuruyorum.
86:17 Öyleyse inkârcılara az bir süre daha tanı.

---

* **85:022** Kuran'ın matematiksek sistemi onun her elementinin Tanrı tarafından korunduğunu sergiler. Buradaki "levha" kelimesi ile 74:29'daki "levvaha" kelimesinin aynı kökten oluşu ilginçtir. Bak 74:30.

* **86:001** Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

Seksenyedi

YÜCE / A'LA

87:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
87:1 Yüce Rabbinin ismini eksikliklerden uzak tut.
87:2 O ki yarattı, düzene koydu.
87:3 O ki ölçtü, yol gösterdi.
87:4 O ki yeşillikler bitirdi.
87:5 Sonra onu kuruyup kararmış bir samana çevirir.
87:6 Seni okutacağız; sen de unutmayacaksın.
87:7 **ALLAH**'ın dilediği hariç; O açığı da bilir, gizliyi de.
87:8 Sana kolayı daha da kolaylaştıracağız.
87:9 Öğüt yararlı olacaksa öğüt ver.
87:10 Saygı duyanlar öğüt alacaktır.
87:11 Mutsuz ise ondan yan çizecektir.
87:12 Ve büyük ateşe girecektir.
87:13 Nitekim, orada ne ölecek, ne de yaşayacaktır.
87:14 Kurtulmuştur arınan,
87:15 Rabbinin ismini anıp namaz kılan.
87:16 Ne var ki siz dünya hayatını seçiyorsunuz.
87:17 Oysa ahiret daha iyi ve süreklidir.
87:18 Bu, ilk sayfalarda/öğretilerde kayıtlıdır.
87:19 İbrahim'in ve Musa'nın sayfalarında.

Seksensekiz

BUNALTAN / ĞAŞİYE

88:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
88:1 Sana o bunaltanın haberi ulaştı mı?
88:2 O gün yüzler saygı gösterir.
88:3 Çalışmıştır, yorgun düşmüştür.
88:4 Kızgın ateşe girerler.
88:5 Kaynar bir pınardan içirilirler.

88:6 Değersiz bir yiyeceğin dışında bir şeyleri yoktur;
88:7 Ne besler, ne de açlığı giderir.
88:8 O gün başka yüzler de var ki mutludur.
88:9 Yaptıklarından ötürü sevinçlidir.
88:10 Yüksek bir bahçededir.
88:11 Orada bir saçmalık işitmezler.
88:12 Orada akan bir kaynak var.
88:13 Orada yüksek mobilyalar var.
88:14 Kadehler konulmuş,
88:15 Yastıklar dizilmiş,
88:16 Ve halılar serilmiştir.
88:17 Bakmazlar mı develere, nasıl yaratıldı?
88:18 Ve göğe, nasıl yükseltildi?
88:19 Ve dağlara, nasıl dikildi?
88:20 Ve yere, nasıl döşendi?
88:21 Hatırlat, çünkü sen hatırlatıcısın.
88:22 Sen onları zorlayacak değilsin.
88:23 Fakat kim yüz çevirir ve inkâr ederse,
88:24 **ALLAH** onu en büyük ceza ile cezalandırır.
88:25 Onların dönüşleri bizedir.
88:26 Hesaplarını görmek de bize düşer.

Seksendokuz

TAN / FECİR

89:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
89:1 Andolsun tan vaktine,
89:2 On geceye,*
89:3 Çifte ve teke,
89:4 Ve geçmekte olan geceye.

* **89:002** Bak 7:142.

89:5 Zeka sahipleri için bunlar birer yemin değil midir?*
89:6 Görmedin mi Rabbin ne yaptı Ad halkına?
89:7 Yüksek kulelere sahip İrem'e ki;*
89:8 Hiçbir ülkede eşi ortaya konmamıştı.
89:9 Vadideki kayaları oyan Semud'a?
89:10 Ve büyük bir güce sahip olan Firavuna?
89:11 Tüm bunlar ülkelerinde azmışlardı.
89:12 Oralarda kötülükleri yaygınlaştırmışlardı.
89:13 Nitekim, Rabbin de üstlerine türlü felaketler yağdırdı.*

---

* **89:005** Kuran'da "andolsun" olarak çevirdiğimiz "yeminler" Kuran dilinde bazı gerçeklere dikkat çekmek amacıyla kullanılır. Tüm yemin ayetlerini "dikkatinizi …'a çekerim" diye çevirmek mümkün. Yeminin halk arasındaki kullanışını temel alarak, Kuran'daki yeminlere eleştiri getiren inkârcılar, "Tanrı nasıl olur da yemin ediyor?" diye itirazlarda bulunabilmektedir. Tanrı'yı kendi arzularına göre biçimlendirdikleri bir kalıba oturtma hevesinde olanlar, Kuran'daki yeminleri dikkatle inceleseler o yeminlerin halk tarafından yapılan yeminlerden farklı bir fonksiyona sahip olduklarını göreceklerdi. Biz yemin edince Tanrı'yı sözümüze tanık tutarız; o kadar. Yeminle desteklemeye çalıştığımız tezimizin doğruluk derecesine göre, bu tanıklık lehimizde de aleyhimizde de olabilir. Bu nedenle, bizim Tanrı ismiyle yemin etmemizin herhangi bir kanıtlama değeri yoktur. Yeminlerimiz, muhatabımızı inandırmayı amaçlar; yalan söylüyorsak yalanımızı büyütür ve sorumluluğumuzu arttırır. Oysa Kuran'daki yeminler, bizi inandırmak için değil, düşündürmek içindir. Tanrı yarattıklarıyla yemin edince, dikkatimizi doğadaki ayetlere, düzene ve sisteme çekerek rasyonel ve tutarlı düşünmeye teşvik eder. Kuran, doğayı yaratan ve idare eden Yaratıcı ile bu mesajı gönderen Tanrı arasında bir fark olmadığını ve doğa ayetleriyle kitabın ayetlerinin gerçeklik bakımından aynı olduğunu hatırlatır. Kendisiyle yemin edilerek dikkat çekilen nesneler ve olaylar, bu genel hatırlatmanın ötesinde, tartışılacak olan konuya veya teze zihinlerimizi hazırlayan estetik ve semantik tablolar sunarlar. Örneğin, yukarıdaki yeminler onlu ve ikili sayı sistemlerine dikkatimizi çekiyor olabilir mi? On gece 7:142 ayetindeki "on gece"ye işaret olabilir mi? Dördüncü ayet ile 74:33 arasında bir anlam ilişkisi var mı? Bak: 56:75; 69:38; 70:40; 75:1,2; 77:1-7; 79:1-5; 81:15-19; 84:16; 85:1-3; 86:1,11-13; 90:1; 91:1-8; 92:1-4; 93:1-3; 95:1-4; 100:1-6; 103:2.

* **89:007** Kaybolan İrem kentinin taş kulelerinin, şehrin kayboluşundan 4800 yıl sonra, Amerikalı arkeologlar tarafından Umman'da keşfedildiği ileri sürüldü. Bu keşif, Challenger uzay gemisine takılmış, kumların altını görebilen SIR-B radarlarıyla NASA'daki bilim adamları tarafından bölgenin taranması sonucu gerçekleşmiş. (Newsweek, Şubat 17, 1992, s. 38).

* **89:013** Tanrı'nın doğaya koyduğu yasalara aykırı bireysel veya toplumsal isyanlar çeşitli felaketlere yol açar. Örneğin, enerji israfı ve sorumsuzluk hava, su kirliliğine ve sert iklim koşullarına; diktatörlük yönetimleri ve ırkçılık gibi sosyal ve politik azgınlıklar, iç savaş, yoksulluk ve kıtlığa; cinsel ilişkilerde sınır tanımazlık, cinsel hastalıklara, sahipsiz çocuklara ve suç artışına; fizik yasalarına kayıtsızlık depremlerde can kaybına; içki, esrar, eroin gibi aptallaştırıcı maddeleri kullanmak bireye ve topluma çeşitli zararlara; kumar, sahtekârlık, tefecilik gibi üreticiliğe aykırı uğraşlar da sosyal ve ekonomik felaketlere yol açar. Bireylere ve özellikle azınlıklara fikir ve inanç özgürlüğünün tanınmaması ise tüm kötülüklere davetiye çıkarır.

89:14 Rabbin sürekli gözetlemektedir.
89:15 Rabbi, sınamak için insana bolca verip sevindirdiği zaman, “Rabbim bana cömert davrandı“ der.
89:16 Ancak ne zaman ki rızkını kısarak onu sınarsa, “Rabbim beni küçük düşürdü“ der.
89:17 Hayır! Doğrusu siz öksüze cömert davranmıyorsunuz?
89:18 Yoksulu yedirmeye birbirinizi teşvik etmiyorsunuz.
89:19 Mirası da hak gözetmeden yiyorsunuz.
89:20 Parayı/malı da çok fazla seviyorsunuz.
89:21 Doğrusu, yer çarpılıp paralandığı zaman,
89:22 Rabbin, dizi dizi meleklerle birlikte geldiği zaman,
89:23 Ki cehennem de o gün getirilmiştir. İşte o gün insan anlayacaktır. Artık anlamanın kendisine ne yararı var ki!
89:24 “Keşke bu hayatım için önceden bir şeyler yapsaydım“ der.
89:25 O gün, O’nun cezası gibi bir cezayı kimse veremez.
89:26 O’nun vurduğu bağ gibisini de kimse bağlayamaz.
89:27 Ey doygunluğa ermiş kişi,
89:28 Hoşnut olarak ve hoşnut olunarak Rabbine dön.
89:29 Kullarımın arasına hoşgeldin.
89:30 Bahçeme hoşgeldin.

Doksan

KENT / BELED

90:0 *Rahman, Rahim Allah’ın ismiyle*
90:1 And içerim bu kente,*
90:2 Ki sen bu kentte oturmaktasın.
90:3 Doğurana ve doğurduğuna da andolsun.
90:4 İnsanı zorluklar arasında (direnmesi için) yarattık.
90:5 Kendisine güç yetiremeyeceğimizi mi sanıyor?
90:6 (Övünerek) “Çok para harcadım“ diyor.
90:7 Kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?
90:8 Ona vermedik mi: İki göz,
90:9 Bir dil ve iki dudak?

* **90:001-**4 Kuran’daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.

90:10 Ona iki yolu göstermedik mi?
90:11 Ne var ki zor yola katlanamadı.
90:12 Zor yolun ne olduğunu bilir misin?
90:13 Köleleri özgürlüklerine kavuşturmaktır;*
90:14 Kıtlık anında doyurmaktır:
90:15 Akraba bir öksüzü,
90:16 Yahut düşkün bir yoksulu…
90:17 Dahası, birbirlerine sabır ve sevgiyi öğütleyen gerçeği onaylayanlardan olmaktır.
90:18 Nitekim mutlular onlardır.
90:19 Ayet ve mucizelerimizi inkâr edenlerse talihsizlerdir.
90:20 Onlar ateşe kapatılacaklardır.

Doksanbir

GÜNEŞ / ŞEMS

91:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
91:1 Andolsun güneşe ve onun aydınlığına,*
91:2 Onu izleyen aya,
91:3 Onu açığa çıkaran gündüze,
91:4 Onu örten geceye,
91:5 Göğe ve onu kurana,
91:6 Yere ve onu yuvarlayıp döşeyene,
91:7 Nefse ve onu düzenleyene,
91:8 Sonra da ona kötülüğünü ve erdemliliğini bildirene andolsun ki;
91:9 Onu temizleyen kurtulmuştur.
91:10 Onu başıboş bırakan ise zarar etmiştir.
91:11 Semud (halkı), azgınlığı yüzünden yalanladı.
91:12 En azgınları ayaklanmıştı.
91:13 **ALLAH**'ın elçisi, onlara, "**ALLAH**'ın devesine ve onun suyuna dokunmayın" demişti.

* **90:013** Müminler köle sahibi olamazlar. Köle sahibi olmak, bir insana efendi (rab veya mevla) olmayı iddia etmektir ve kendini biricik Rab olan Tanrı'ya ortak koşmaktır. Bak 2:286; 4:25; 12:39-42; 79:24.

* **91:001-**9 Kuran'daki yeminlerin fonksiyonu için bak 89:5.7

91:14 Onu yalanlayıp deveyi boğazladılar. Bunun üzerine Rab'leri suçlarından ötürü onları silip yerle bir etti.*
91:15 Ne var ki hâlâ onların sonlarından ders alınmıyor.

Doksaniki

GECE / LEYL

92:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
92:1 Andolsun bürüdüğü zaman geceye,*
92:2 Ortaya çıktığı zaman gündüze,
92:3 Erkeği ve dişiyi yaratana andolsun ki,
92:4 İşleriniz çeşit çeşittir.
92:5 Kim verir ve erdemli davranır,
92:6 Ve iyiyi, güzeli doğrularsa,
92:7 Ona iyice kolaylaştırırız.
92:8 Fakat, kim cimrilik edip zenginlik taslar,
92:9 Ve iyiyi, güzeli yalanlarsa,
92:10 Onu da zora yöneltiriz.
92:11 Düştüğü vakit kurtaramaz parası/malı onu.
92:12 Doğruya biz iletiriz;
92:13 Sonu da ilki de biz kontrol ederiz.
92:14 Ben sizi alevli bir ateşe karşı uyardım.*
92:15 Oraya talihsiz olandan başkası girmez.
92:16 O ki yalanladı ve sırtını döndü.
92:17 Erdemli ise ondan uzak tutulacaktır.
92:18 O ki malını vererek temizlenir;
92:19 Hiç kimseden de buna karşılık bir iyilik beklemez.
92:20 Sadece En Yüce olan Rabbinin rızasını gözetir.
92:21 Kendisi de yakında mutlu olacaktır.

* **92:001** Bak 89:5.
* **91:014** Bak 26:155; 54:27-29.

Doksanüç

KUŞLUK / DUHA

93:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
93:1 Andolsun kuşluk vaktine,
93:2 Ve dingin olduğu zaman geceye,
93:3 Rabbin seni ne bıraktı ne de sana darıldı.
93:4 Senin için son baştan daha iyidir.
93:5 Rabbin yakında sana verecek ve sen de beğeneceksin.
93:6 Seni bir öksüz olarak bulup barındırmadık mı?
93:7 Seni yolunu şaşırmış olarak bulup doğruya iletmedik mi?*
93:8 Seni fakir bulup zengin etmedik mi?
93:9 Öyleyse, öksüzü yüzüstü bırakma.
93:10 Dilenciyi de azarlama.
93:11 Ve Rabbinin sana yaptığı iyilikleri de anlat.

Doksandört

SAKİNLEŞTİRME / İNŞİRAH

94:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
94:1 Göğsünü genişletip seni sakinleştirmedik mi?*
94:2 Üzerindeki yükünü indirmedik mi?
94:3 Ki belini bükmüştü.
94:4 Senin şanını yükseltmedik mi?
94:5 Elbette, kolaylık zorlukla birliktedir.
94:6 Evet, kolaylık zorlukla birliktedir.
94:7 Ne zaman fırsat bulursan uğraş ver.
94:8 Ve sadece Rabbini arzula.

---

* **93:007** Bak 42:52; 47:19; 48:2.

* **94:001** Göğsü genişletip ferahlatmaktan söz eden bu ayet, Cibril'in kalp ameliyatı yaparak Muhammed peygamberin kalbini temizlediği biçimindeki uydurma rivayetlerle çarpıtılmıştır. Bu ayetin muhatabı sadece Muhammed peygamber değil, gerçeği onaylayan herkestir. Bak 6:125; 20:25; 39:22.

Doksanbeş

İNCİR / TİN

95:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
95:1 Andolsun incire ve zeytine,*
95:2 Sina Dağına,
95:3 Ve andolsun bu güvenilir kente (Mekke'ye) ki;
95:4 Biz insanı en güzel olgunlukta yarattık.
95:5 Sonra onu aşağıların aşağısı kıldık.
95:6 Ancak gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar hariç; onlara kesintisiz bir ödül vardır.
95:7 Artık neden hâlâ bu dini yalanlıyorsun?
95:8 **ALLAH** bilgelerin En Bilgesi değil midir?

Doksanaltı

EMBRİYO / ALAK

96:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
96:1 Yaratan Rabbinin ismiyle oku.*
96:2 O, insanı bir embriyodan yarattı.*
96:3 Oku, Rabbin En Cömert/Yüce olandır.

* **95:001-**3 Sina ve Mekke kelimeleri o yörelerde vahiy alan Musa ve Muhammed peygamber için kullanılan semboller ise, İncir ve Zeytin de başka peygamberlerin vahiy aldıkları yörelere işaret olabilir mi? Ayrıca bak 89:5.

* **96:001-**19 Muhammed peygamberin okuma yazma bildiğini kanıtlayan ayetlerden birisi de ilk inen ayetlerdir. Bak 2:78; 7:157-158. Bu sure Kuran'ın sonundan itibaren 19. sırada olup 19 ayete sahiptir.

* **96:002** Arapça "Alak" kelimesi, üç anlama sahiptir. 1) Kan pıhtısı, 2) Asılı duran madde, 3) Sülük. Eskiler, doğal olarak birinci anlamı, yani kan pıhtısı anlamını yeğlemişlerdir. Ne var ki modern biyolojinin gözlemleri bu anlamın doğru olmadığını ortaya koymuştur. İnsanın yaratılış evrelerinde kan pıhtısı diye bir evre yoktur. Bu yüzden, "rahim duvarına sülük gibi asılı duran madde" anlamını seçtik. Nitekim meniden sonraki evre olarak anılan bu biçimin (22:5; 23:14) tek kelimelik karşılığı "embriyo"dur. Bak 4:82.

96:4 Kalem yoluyla öğretir.
96:5 İnsana bilmediklerini öğretti.
96:6 Doğrusu, insan azar;
96:7 Kendini yeterli görerek.
96:8 Elbette, dönüş senin Rabbinedir.
96:9 Gördün mü, şu engelleyeni:
96:10 Desteklerken bir kulu?
96:11 Ne dersin, o doğru yolu izleseydi?
96:12 Yahut erdemliliği öğütleseydi?
96:13 Ne dersin, o yalanlayıp yüz çevirdiyse?
96:14 Bilmez mi ki **ALLAH** her şeyi görmektedir.
96:15 Doğrusu, buna son vermezse, yakalarız ön lobundan,
96:16 O yalancı ve günahkar ön lobu.
96:17 O zaman haydi çağırsın kurultayını.
96:18 Biz de zebanileri çağıracağız..
96:19 Asla, ona uyma; secde et ve yaklaş!

Doksanyedi

KUDRET / KADR

97:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
97:1 Biz onu Kudret Gecesinde indirdik.*
97:2 Kudret Gecesi ne kadar önemlidir, bilir misin?
97:3 Kudret Gecesi bin aydan daha hayırlıdır.
97:4 Denetçiler ve Ruh (Cebrail) o gece Rab'lerinin izniyle tüm buyrukları yerine getirmek için inerler.
97:5 O, tan yeri ağarıncaya kadar esenliktir.

* **97:001** Her mümin için bir Kadir/Yazgı Gecesi vardır. Benim için Kadir Gecesi, din adamlarının öğretilerini Tanrı'nın öğretisine eş koşmaktan vazgeçtiğim geceydi.

Doksansekiz

KANIT / BEYYİNE

98:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
98:1 Kitap halkının inkârcıları ve putperestler, kendilerine açık delil/kanıt gelmesine rağmen yollarını terketmezler.
98:2 **ALLAH**'ın bir elçisi kendilerine arındırılmış/temizlenmiş sahifeler okuyor.
98:3 Onda dosdoğru öğretiler vardır.
98:4 Gerçek şu ki, kendilerine kitap verilmiş olanlar, ancak onlara açık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler.
98:5 Oysa onlardan, dini sadece **ALLAH**'a ait kılan tektanrıcılar (monoteist) olarak O'na hizmet etmeleri, namazı gözetmeleri ve zekatı vermeleri istenmişti. İşte dosdoğru din budur.*
98:6 Kitap halkının inkârcıları ve putperestler, cehennem ateşinin içindedirler ve orada ebedi kalıcıdırlar. Onlar, yaratıkların en kötüsüdür.
98:7 Gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar ise yaratıkların en iyisidir.
98:8 Rab'leri katındaki ödülleri, içinden ırmaklar akan bahçelerdir. Orada ebedi olarak kalacaklardır. **ALLAH** onlardan hoşnut olmuş, onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır. Rabbine saygı gösterenin ödülü işte böyledir.

Doksandokuz

DEPREM / ZİLZAL

99:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
99:1 Yerin korkunç bir depremle sarsıldığı,
99:2 Yerin ağırlıklarını fışkırttığı,
99:3 İnsanın da, "Buna ne oluyor?" dediği zaman,

---

* **98:005** Bak 39:11.

99:4 İşte o gün (yer), haberlerini anlatacaktır.
99:5 Çünkü Rabbin ona vahyetmiştir.
99:6 O gün, insanlar yapmış oldukları kendilerine gösterilsin diye bölükler halinde çıkagelirler.
99:7 Kim bir atom ağırlığı iyilikte bulunursa onu görür.
99:8 Ve kim bir atom ağırlığı kötülükte bulunursa onu görür.

Yüz

AŞANLAR / ADİYAT

100:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
100:1 Andolsun soluyarak aşanlara,*
100:2 Ateş saçarak gidenlere,
100:3 Sabah sabah akın edenlere,
100:4 Toz koparanlara,
100:5 Ve topluluğun ortasına dalanlara ki;
100:6 İnsan Rabbine karşı çok nankördür.
100:7 Üstelik buna da tanıktır.
100:8 O mala çok düşkündür.
100:9 Bilmez mi ki, mezardakiler ortaya atıldığı,
100:10 Ve göğüslerde gizlenenler açığa çıkarıldığı zaman,
100:11 Evet o gün Rab'leri onların her şeyinden haberlidir.

* **100:001-**5 Geçmiş kuşaklar, bu ayetlerden atları anlamışlar. Oysa ayetteki ifadeler havadaki oksijeni yutarak ve arkasından ateş fışkırtarak giden jet uçaklarının tarifi olarak da anlaşılabilir. Bu ayetleri yüzlerce yıl önce yaşamış insanlar gibi anlamak zorunda değiliz kuşkusuz. Yeminlerin amacı için bak 89:5.

Yüzbir

ŞOK / KARİA

101:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
101:1 Şok.
101:2 Hem de ne şok!
101:3 Şoke edenin niteliği sana bildirildi mi?
101:4 O gün halk, yayılmış kelebekler gibi olur.
101:5 Dağlar da atılmış yün gibi olur.
101:6 Kimin tartıları ağır gelirse,
101:7 O, mutlu bir hayat içinde olacaktır.
101:8 Kimin de tartıları hafif gelirse,
101:9 Onun da varacağı yer uçurumdur.
101:10 O uçurumun ne olduğunu bilir misin?
101:11 O, kızgın bir ateştir!

◆

Yüziki

ÇOĞALMA YARIŞI / TEKASÜR

102:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
102:1 Çoğaltma yarışı sizi alabildiğine meşgul etti;*
102:2 Mezarlara varıncaya (ölünceye) kadar…
102:3 Doğrusu, yakında bileceksiniz.
102:4 Elbette, yakında bileceksiniz.
102:5 Doğrusu, kesin olarak bilseydiniz.
102:6 Cehennemi görürdünüz.
102:7 Zaten, onu gözünüzle kesin olarak göreceksiniz.
102:8 Sonra, o gün (size verilen) nimetlerden sorulacaksınız.

◆

* **102:001** Para, altın, gayrimenkul, çocuk, oy, ödül, şöhret gibi nice şeyi çoğaltma yarışı içinde bulunan insanlar bu dünyaya geliş amacını rahatlıkla unutabilmektedir.

Yüzüç

ÇAĞ / ASR

103:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
103:1 Andolsun akıp giden zamana ki;
103:2 İnsanlar zarardadır.
103:3 Ancak gerçeği onaylayıp erdemli davrananlar, birbirlerine gerçeği öğütleyenler ve birbirlerine sabretmeyi öğütleyenler hariç.

Yüzdört

DEDİKODUCU / HÜMEZE

104:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
104:1 Yazıklar olsun her dedikoducuya ve iftiracıya.*
104:2 Ki o para/mal biriktirir ve onu sayar durur.
104:3 Sanki parası/malı onu ölümsüz yapacakmış gibi.
104:4 Asla; onu Hutama'ya atacağım.
104:5 Hutama'nın ne olduğunu bilir misin?
104:6 **ALLAH**'ın tutuşturulmuş ateşidir.
104:7 Ki beyinlere işler.
104:8 Onların üzerine kapanmıştır.
104:9 Yükselen direkler arasında.

Yüzbeş

FİL

105:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
105:1 Rabbinin fil halkını ne hale soktuğuna dikkat ettin mi?
105:2 Planlarını boşa çıkarıp onları şaşkına çevirmedi mi?

* **104:001** Yeminlerin amacı için bak 89:5.

105:3 Onların üstüne kuş sürüleri gönderdi.
105:4 Onlara sertleşmiş çamurdan taşlar atıyorlardı.
105:5 Ve böylece onları yenmiş ekin gibi perişan etmişti.

Yüzaltı

KUREYŞ

106:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
106:1 Kureyş (bu mesajı) bağrına basmalı;
106:2 Kış ve yaz kervanlarını sevdikleri gibi.
106:3 Bu evin Rabbine hizmet etsinler.
106:4 O ki onları açlıktan kurtarıp doyurdu ve korkudan güvene kavuşturdu.

Yüzyedi

YARDIMLAŞMA / MAUN

107:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
107:1 Dini yalanlayanı gördün mü?
107:2 İşte, öksüze kötü davranan odur.
107:3 Yoksulları doyurmaya da yanaşmaz.
107:4 Yazıklar olsun o namaz kılanlara,*
107:5 Onlar ki namazlarından tümüyle habersizdirler.
107:6 Onlar ki gösteriş yaparlar.
107:7 Ve yardımı da engellerler.

* **107:004** Namaz ve diğer ibadetler İbrahim peygamberden itibaren uygulanmakta olup Mekke müşrikleri tarafından biliniyordu. Bak 21:73.

Yüzsekiz

BOLLUK / KEVSER

108:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
108:1 Biz sana bolca nimetler verdik.
108:2 Öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kendini ada/yönel.
108:3 Asıl mahvolacak olanlar, sana kin duyanlardır.

Yüzdokuz

İNKARCILAR / KAFİRUN

109:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
109:1 De ki: "Ey inkârcılar."
109:2 "Ben, sizin hizmet ettiklerinize hizmet etmem."
109:3 "Siz de benim hizmet ettiğime hizmet etmezsiniz."
109:4 "Ben asla sizin hizmet ettiğinize hizmet edecek değilim."
109:5 "Siz de benim hizmet ettiğime hizmet edecek değilsiniz."
109:6 "Sizin dininiz size, benim dinim bana."

Yüzon

YARDIM / NASR

110:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
110:1 **ALLAH**'ın yardımı ve zafer geldiği zaman,*
110:2 Halkın akın akın **ALLAH**'ın dinine girdiğini göreceksin.
110:3 Rabb'ini överek yücelt ve O'ndan bağışlanma dile. O, tövbeleri sürekli kabul edendir.

---

* **110:001-**3 Ondokuz Arapça kelimeden oluşan bu Sure'nin ilk ayeti 19 harften oluşur. Bak 48:28.

Yüzonbir

DİKEN / MESED

111:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
111:1 Ateş körükleyenin elleri kahrolsun, zaten kendisi kahroldu.*
111:2 Ne parası, ne de bir kazancı ona yaramadı.
111:3 O, alev sahibi bir ateşe girecektir.
111:4 Odun taşıyan (zulmün ateşine yakıt hazırlayan) karısı da.
111:5 Boynunda, dikenlerden/liften örülmüş bir ip bulunduğu (kötülükleri boynuna dolanmış) halde…

Yüzoniki

ÖZGÜLEME / İHLAS

12:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
112:1 De ki: "O **ALLAH** bir tektir."
112:2 "**ALLAH** Sonsuz ve Mutlak/İlk sebeptir."
112:3 "Doğurmamıştır, doğurulmamıştır."
112:4 "Hiçbir kimse de O'na denk değildir."

* **111:001** Arapçadaki "ebu Leheb" ifadesi, alev babası, ateş sahibi, ateşçi olarak da çevrilebilir Türkçeye. Bu tanımın, Muhammed peygamberin amcası Abd ul-Uzza İbn Ebu-l-Muttalib için kullanıldığı ileri sürülür. Bu sureye ilk muhatap olan kişi peygamberin amcası olsa bile, ayetteki eleştiri ve tehdit, farklı inanç ve düşüncelerinden dolayı insanlara zulmeden despotlara ve onlara yardımcı olanların hepsine yöneliktir.

Yüzonüç

ŞAFAK / FELAK

113:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
113:1 De ki: "Şafağın Rabb'ine sığınırım."
113:2 "Yarattığı şeylerin şerrinden."
113:3 "Çöktüğü zaman karanlığın şerrinden."
113:4 "Arabozucuların, sözleşmeleri bozanların şerrinden."
113:5 "Kıskandığı vakit kıskananın şerrinden."

❖

Yüzondört

HALK / NAS

114:0 *Rahman, Rahim Allah'ın ismiyle*
114:1 De ki: "Sığınırım halkın Rabb'ine"
114:2 "Halkın Yöneticisine"
114:3 "Halkın Tanrısına"
114:4 "Şerrinden sinsice fısıldayanların."*
114:5 "Onlar halkın göğsüne fısıldarlar."
114:6 "Onlar hem cinlerden hem de halktandır."

* **114:004** Bak 7:116-117.

"Kuran'a Göre Nasıl Namaz Kılabiliriz?"

Dini sadece Allah'a özgülemeye çağrıldıkları, Kuran'ın dışında izledikleri öğretilerdeki çelişkiler ve saçmalıklar sergilendiği vakit, Sünnilerin ve Şiilerin koru halinde: "Hadisleri, sünneti, mezhep imamlarının içtihatlarını Kuran'a eş koşmasak nasıl namaz kılabiliriz?" diye soru yönelttikleri bilinen ve sürekli tekrarlanan bir olay. Bu soruyu samimiyetle soranlar varsa, onlara bir müjdemiz var: namaz kılabilme uğruna onca çelişkiyi ve hurafeyi din edinmenize ve şirk çamurunda boğulmanıza gerek yok artık; Kuran sorunuzun cevabını vermekte ve namazın nasıl kılınacağını detayıyla bildirmektedir.

Sadece Kuran'ı izlesek mezhep kitaplarının tarif ettiği namazlardan birini kılamayız. Ancak, Allah'ın emrettiği, elçilerinin ve müminlerin kıldığı namazı hemen hemen tüm detaylarıyla öğrenebiliriz.

İslam Dini Muhammed'le Başlamadı

İslam özel bir isim olmayıp Tanrı'ya teslimiyet anlamına gelir. Tüm elçiler ve gerçeği onaylayanlar İslam ve müslüman kelimelerinin kendi dillerindeki karşılıklarını, kendilerini tanımlamak için kullanmışlardır (2:131; 7:126; 10:72; 22:78; 27:31,42; 28:53; 72:14). Nitekim, Tanrı yanında makbul biricik din İslam'dır, yani Allah'a teslimiyettir (3:19). Birçok sözde müslüman, "(Tanrı'nın buyurduğu gibi) Kuran, tam ve detaylı ise namazların rekatlarını Kuran'ın neresinde bulabiliriz?" diye Tanrı'ya meydan okumaktadır. İslam'ın tüm pratiklerinin Kuran'ın vahyinden çok önce ortaya konmuş olduğunu yine Kuran'dan öğrenmekteyiz (8:35; 9:54; 16:123; 21:73; 22:27; 28:27). İbrahim'den sonraki tüm elçiler namazı gözetiyorlar, zekatı veriyorlar, oruç tutuyorlar ve Yıllık Tartışma konferansına gidiyorlardı (2:43; 3:43; 11:87; 19:31,59; 20:14; 28:27; 31:17). Mekke müşrikleri ise rivayetlerin ileri sürdüğü gibi heykellere hizmet etmiyorlardı; Allah'ın kutsal kulları olduklarını onayladıkları Lat, Uzza, Menat gibi isimlerden şefaat bekledikleri (53:19-23; 39:3) ve Allah adına haramlar ve farzlar uydurdukları için müşrik olarak tanımlanmışları (6:145-150).

Mekke müşrikleriyle olan benzerliği ortadan kaldırmak için rivayetler uyduranlar, uydurdukları heykel tasvirlerindeki çelişkileri ile aslında yalanlarını ele vermektedirler. Kuran'ın hiçbir yerinde onların heykellere hizmet ettikleri, Muhammed'in heykelleri kırdığı v.s. bildirilmemektedir. Aksine, Mekke müşriklerinin kendilerini İbrahim peygamberi izleyen ve Tek Tanrı'ya hizmet eden insanlar olarak gördüklerini öğrenmekteyiz (6:23; 39:3) Nitekim onlar, İbrahim'in hatırası olan Ev'e saygı gösteriyorlar (9:19), namaz, oruç ve konferansı bazı tahrifatlarla da olsa uyguluyorlar, (2:183,199; 8:35; 9:54; 107:4-6), zekatı bildikleri halde gereği gibi yerine getirmiyorlardı (53:34). Zekat, gelirin ihtiyaçtan fazla olan bölümünü (2:219) geciktirmeden (6:141) ihtiyaç sahiplerine ve Allah yoluna (9:60) gizli veya açık olarak (2:274) verme yükümlülüğüdür (51:19).

Nitekim 16:123 ayeti, İbrahim'in pratiklerinin Muhammed tarafından izlendiğini bildirir. Kuran'ın herkes tarafından bilinen bir ibadeti açıklamasına gerek yoktu; sadece yapılan tahrifatları ve eklenilen bidatleri düzeltmesi yeterliydi. Dini sadece Allah'a has kılmaya karar verişimizden yıllar sonra bazı dostlardan mektuplar ve öğütler beni Kuran'da namazla ilgili ayetleri topluca incelemeye yöneltti.

Kuran'ın Açıklaması mı Hadislerin Açıklaması mı?

Araştırmam beni sürpriz bir sonuca ulaştırdı. Kuran, namazı tüm gerekli detaylarıyla bildiriyordu. Üstelik, Kuran'ın namaz hakkında verdiği detaylı bilgi hadis kitaplarında yapılan namaz tarifinden çok daha üstündü. Ne Kuran ne de hadis kitapları Peygamberin nasıl namaz kıldığını gösteren resimler ve video klipleri içermemektedir. Hem Kuran ve hem hadis kitapları namazı kelimelerle tarif eder. Şimdi bu tarifleri üç maddede karşılaştırayım:

Kuran'ın dili hadis rivayetlerde kullanılan dilden daha üstündür. Hadis rivayetleri, farklı lehçeler, kronik ve endemik gramer hataları içermektedir. Kuran'ın dili genel olarak sadedir. Kuran'ın bu özelliği ayetlerle vurgulanır ve Kuran'ı inceleyen Müslümanlarca teslim edilir (11:1; 54:17,22,32,40).

Doğru, hadis kitapları çok daha fazla detay içermektedirler. Ancak bu detaylar Allah'ın gerekli gördüğü ve elçisinin öğrettiği detaylar mı? Bu detaylar Kuran ile uyumlu mu? Bu detaylar arasındaki çelişkilere ne demeli? Hadis kitaplarında namazın detaylarıyla ilgili düzinelerce çelişkiden hangisin seçeceğiz? Babamızın üzerinde bulunduğu mezhebin imamının seçtiğini mi seçmeli? Örneğin, Sahih-i Müslim'de Peygamberin Fatiha okuduktan sonra rükuya vardığını, yani eğildiğini bildiren

birçok hadis rivayeti var. Ancak, bir başka hadis kitabında Muhammed Peygamberin falanca veya filanca sureyi zammettiği rivayet edilir. Abdestin alınması ve bozulması hakkında çelişkili bir sürü hadis, mezhepler arasındaki ihtilaflara katkıda bulunmuştur. Elleri salmalı mı bağlamalı mı? Bağlayınca göbek üzerinde mi yoksa kalp üzerinde mi tutmalı? Tekbir getirirken elleri ne kadar kaldırmalı? Ayak parmaklarını nasıl tutmalı? Şahadeti söylerken işaret parmağını ne yapmalı? Ağzı nasıl misvaklamalı? Cemaatle kılarken omuzları ne kadar sürtüşmeli? Kılarken önündekinin ensesine mi yoksa yere mi bakmalı yoksa gözleri tümüyle mi kapamalı? Yatsıdan sonra kaç rekat sünnet kılmalı? Öğle namazından sonraki iki rekat sünnet mi, vacip mi, müstehap mı? Abdesti alırken sağdan başlamak ne kadar önemli? Kafaya sarık sarmak mı yoksa takke takmak mı daha sevap? Tuvalete girerken ne demeli ve hangi ayakla girmeli? .... Hadis kitaplarında namaz konusunda rivayet edilen çelişkili "detayları" Allah'ın kelamındaki detaylara eklemek doğruya iletmez; olsa olsa kıldan tüyden, parmaktan tırnaktan bir sürü gereksiz detayla meşgul ederek namazın asıl amacını kaybettirir bize.

Hadis kitapları namazın vakitleri konusunda garip bir hikaye anlatırlar. Buhari'deki en uzun hadislerden biri olan "miraç" rivayeti ünlüdür. Beş vakit namazın aslında az bile olduğunu vurgulayan, ama bu arada Allah'a hakaretler yağdıran ve Muhammed'i düşünemeyen birisi olarak tanıtan bir rivayet! Rivayete göre, acayip bir ata binerek göğe yükselen Muhammed Peygamber, altıncı gökte ikamet eden Musa Peygamberden akıl alarak, altıncı gök ile yedinci gök arasında mekik dokuyarak, Allah ile büyük bir pazarlık sonucunda günde 50 vakit (her 28 dakika için bir vakit) emredilen namazları 5 vakte indirmiş. Hesap-kitap bilmeyen ve kullarına karşı acımasız olan bir tanrı ile cesaretle pazarlık yapan ve ümmetini bu büyük felaketten kurtaran bir kurtarıcı olarak olarak sunulmak istenir Muhammed. Tabii, onun bu basit hesabı bilebilmesi için, sürekli olarak Musa'dan akıl alması gerektiği de... Kuran, kuşkusuz böyle hikayeleri içermez.

Kuran'a Göre Namaz

Namazın Amacı

Namaz kılmak, sıkça zekatla ve muhtaçlara yardım etmekle birlikte anılarak namaz kılan kişinin toplumsal bilinç ve sorumluluğa sahip olması vurgulanır (2:43,83,110; 4:77, 22:78; 107:1-7). Namaz sadece Allah'ı anmak için kılınır (6:162; 20:14). Bu özel anma ve iletişim ibadeti gözetilirken dış dünya ile ilişkiler minimuma indirilmeli (4:101-103). Namaz, müslümanları günahlardan ve başkalarına zarar vermekten alıkor (29:45). Namaz hayat boyu gözetilecek bir görevdir (70:23).

Abdest

Namaz kılmak için abdestli olmak gerekir (4:43; 5:6). Yüzler yıkanır, eller dirseklere kadar, başlar meshedilir, ayaklar da. Ayetlerdeki ifade, ayakların hem yıkanabileceği ve hem meshedilebileceği biçimde anlaşılır (nitekim bunu bir önceki cümleyle yansıtmaya çalıştık). Böylece, duruma ve iklime göre bize serbesti tanınır. Abdesti sadece cinsel ilişkide bulunmak ve tuvalet ihtiyacını gidermek bozar; gaz kaçırmak, kanamak, kadınlarla tokalaşmak ve kadının adet görmesi abdesti bozmaz ve namaza engel olmaz (5:6; 2:222). Su bulunmazsa, namaza zihinsel olarak hazırlanmak için temiz bir zemine dokunularak yüzler ve eller meshedilir (5:6).

Giyim

Namaz için örtünme diye bir koşul yoktur. Odasında kendi başına veya eşiyle birlikte namaz kılan biri dilerse çırılçıplak namaz kılabilir. Tanrı bizi elbiselerimize göre değerlendirmez ve bizim saklamaya çalıştığımız organları yaratan ve çalıştıran da kendisi olduğundan onları görmekten mahcup olmaz. Adem ve eşinin bahçedeki tavırları, suç işleyerek bedenlendikleri için, suçluluk psikolojisiyle gösterdikleri bir reflekstir. Aradan milyonlarca yıl geçmiş ve bu suç herkese ayan beyan olmuştur! Ayrıca, örtü olarak kullanılan pamuk, yün, naylon gibi nesnelerin çıplak vücutları denetçilerden gizleyeceği biçimindeki yaygın inanış da temelsiz. Bizim çıplak vücudumuz denetçilerin umurunda bile olmaz. Kaldı ki, banyolardan veya yatak odalarından denetçiler kaçmaz. Onlar her an bizim hizmetimizdedirler ve yaptıklarımızı her an kaydetmektedirler. Ayrıca, namazda muhatabımız denetçiler değil, Allah'tır. Örtünme toplumsal bir gereksinme olup kişiyi cinsel ve duygusal ilişkilerde diğerlerinden koruma amacını güder. (7:26,31; 24:31; 33:59).

Kıble

Kıble (yöntem) genel strateji anlamına gelir. İbrahim peygamberin kurduğu Sınırlanmış Mescid tevhid mesajının ve yönteminin bir odak noktasıdır (2:125, 143-150; 22:26). Bu yöntemin coğrafi mekanında ötesinde olduğu anlaşılıyor (2:115).

Rekat Sayısı

Kuran'da rekat sayısı verilmemektedir. Daha sonra uydurulan detaylardan biridir. Uydurulan bir detayı Kuran'da bulamayınca Kuran'ı yetersiz görmek kısır döngüdür. Ancak namazı secdeden sonra tekrarlamakta da bir yanlışlık görmüyorum.

Mekanik Biçim

Namazı ayakta durarak kılmaya başlamalı (2:238; 3:39; 4:102) ve özel durumlar hariç durulan yerden hareket edilmemeli (2:239). Namazda eğilerek yere kapanmalı (rüku ve secde) böylece Allah'a teslimiyet fiziksel olarak da bildirilmeli (4:102; 22:26; 38:24; 48:29). Herhangi bir korku durumunda ayakta durma ve eğilerek yere kapanma koşulu aranmaz (2:239).

Okuma

Namazda okuduğumuz duanın anlamını namaz anında bilmeli ve Allah ile konuştuğumuzun bilincinde olmalıyız (4:43). Namazları saygı içerisinde kılmalı (23:2). İhtiyacımıza ve içinde bulunduğumuz duruma uygun olarak Allah'ın herhangi bir ismini (sıfatını) zikredebiliriz (17:111). Namazda Allah'tan başkasını anmak namazın amacıyla çelişir (6:162; 20:14; 29:45). Namazda Allah'ı anmalı, övmeli, yüceltmeli, tesbih etmeli ve sadece O'ndan yardım istemeli (1:1-7; 20:14; 17:111; 29:45; 2:45). Fatiha suresi baştan sona Allah'ı muhatap alan bir dua niteliğinde olan biricik sure olup değişik dilleri konuşanların topluca namaz kılabilmelerini sağlayabilmesi açısından uygundur (62:9-11; 4:101-103). Namazlarda orta bir sesle okumalı ve namazlar ne özellikle gizlenmeli ne de gösteriş amacıyla açıkta kılınmalıdır (17:110). Toplu namaz kılınırsa, namaza önderlik eden kişinin orta bir ses tonuyla okuduğu dua dinlenmeli (7:204; 17:110). Otururken "tahiyyat" denilen duayı okumamalı; zira bu dua Muhammed peygamber sanki her şey nazır ve hazır bir tanrıymış gibi bir hitap içermekte ve Allah'tan başkalarını anmaktadır. İlla bir şey okunmak dilenirse, Allah'ın birliğine şahadet getirilebilir veya herhangi bir dua yapılabilir.

Cuma Namazı

Kadın-erkek tüm gerçeği onaylayanlar haftada bir Cuma (toplantı) günü öğle namazına açık bir duyuru ile çağrılır ve namazı erkek veya ka-

dın bir müslümanın önderliğinde topluca gözettikten sonra herkes tekrar işine döner (62:9-11). Duyuru Allah'ı anmaya bir çağrı olup başka isimler zikredilmez (72:18-20). Hutbe namazın bir parçası olmayıp toplantıdan yararlanılarak yapılan bazı hatırlatmalar ve güzel öğütlerden ibarettir. Mescitler (camiler) sadece Allah'a özgülenmeli. Allah'ın ismi bir levhaya asılmışsa O'nun ismi yanında hiçbir ismi özellikle yerleştirmemeli (72:18-20). Mescitler topluma açık yerler oldukları için mescitlere gidenler temiz ve güzel giyinmeli. (7:31).

Cenaze namazı olarak bilinen dua, bir namaz değil aslında. Dileğe bağlı bir duadır. Allah'a ortak koşmadan ölmüş olanları hayırla anıp geride kalmış yakınlarına destek verme amacını güder (9:84).

Vakitler

Gecenin gündüzün iki ucuna yakın bölümlerinde gözetilmesi gereken Sabah (Fecr: 24:58; 11:114) ve Akşam namazlarıyla (İşa: 24:58; 17:78; 11:114; 38:32) güneşin sabah ile akşam arasında olduğu, yani öğle vaktinde kılınan Orta (Vusta: 2:238) namazı olmak üzere üç vakit namaz mevcuttur.

Kuran'da sadece üç namazın ismi geçer. Bir başka deyişle, "salat" (namaz) kelimesi, zaman bildiren üç tanımlayıcı kelime ile birlikte anılır.

Salat-el Fecri-SABAH NAMAZI (24:58; 11:114).
Salat-el İşa'-AKŞAM NAMAZI (24:58; 17:78; 11:114; 38:32)
Salat-el Vusta- ORTA NAMAZ (2:238)

Orta namazı şimdiye kadar hep öğle namazı olarak algıladım. Gecenin uyumamız için yaratıldığını (78:10-11) ve gece ortasında kalkıp Allah'ı anmanın üzerimize farz kılınmadığını (73:20) ve Cuma namazının günün ortasında kılınmasının emredildiğini (62:9-11) düşünerek "orta" namazın sabah ile akşam namazı arasındaki öğle namazı olarak anladım.

Ancak 15 Mayıs 2012 tarihinde namaz konusunda bir video hazırlamadan önce ilgili ayetleri okuyunca bu konuda kuşkularım oluştu. Örneğin, 73:20 ayeti gece kalkmaktan ve kuran okumaktan ve salatı ikama etmekten söz ediyor… Allah burada gecenin ortasında, üçte birinde veya üçte ikisinde kalkanlardan söz ediyor ve kendilerini bundan affedeceğini bildiriyor. Daha önce bu affediş işleminin namazın bizzat ifasıyla alakalı olduğunu sanıyordum. Ama dün, bunun namazın kendisiyle değil, namazın tam gecenin ortasında ifa edilmesi ile ilgili olabileceğini fark ettim. Yani, yorgunluktan ve hastalıktan dolayı bazıları gecenin ortası yerine gecenin üçte birinde veya üçte ikisinde uyanıyorlar... Bunun üzerine Allah zaman konusunda ruhsat veriyor.

Böyle olunca, "gündüzün iki ucunda ve gecenin bir kısmında salatı gözetiniz" biçiminde anlamak daha makul oluyor. Bu durumda namazla-

rın vakti, sabah, akşam ve gece namazı olur. Güneş saat 18'de batıyor ve sabah 18'de doğuyorsa bu orta namazının vakti saat 22 ile sabaha karşı 2 arasında olmuş olur. Böyle anlaşılınca *salatul wusta* ifadesi gece namazı olur. Dahası, bu ifadeyi "salat en iyidir" diye de anlasak herhangi bir şey değişmez... Bu konuda Rabbimin beni daha da aydınlatması için 20:114 ayetine göre duacıyım.

Tevrat bu anlayışı destekler. Namazın İbrahim peygamberle başladığını ve Musa'nın namaz kıldığını hatırlarsak Tevrat'ta namaz vakitleriyle ilgili ifadelerin tarihsel değerini daha iyi idrak ederiz. Tevrat'ın çevirilerine güvenim tam olmamakla birlikte Tevrat'ın en az üç ayetinde bulduğumuz bu desteğin bir hata veya tahrif sonucu oluştuğunu onaylamıyorum. Tevrat'taki bu ayetlerin gerek birbirleriyle ve gerekse Kuran ayetleriyle olan tutarlılığına dikkatinizi çekerim. (Bak: 1 Samuel 20:41; Zebur 55:16-17; Daniel 6:10).

Namaz vakitlerinin beşe çıkarılmasının oluşturduğu dumanların izini mezhepler tarihinde görebilirsiniz. Şia'nın beş vakit namazı üç vakte sıkıştıran garip pratiği, namazları beşe çıkartan Sünnilerin baskısı neticesi bir uzlaşmadan kaynaklanıyor olmasın? Sünnetlerle, nafilelerle, teravih namazlarıyla namaza sürekli zam yapan hadis ve sünnet izleyicilerinin üç vakit namazı beşe çıkarmaları çok mu uzak bir ihtimal?

Kuran'dan beş namaz çıkarıyorsanız kuşkusuz beş vakit namaz kılmaya devam etmelisiniz. Siz, iyi niyetle Kuran'ı inceledikten sonra kendi anlayışınızı izlemelisiniz.

Namaz Sonrası

Namazları oruç gibi kazaya bırakmak diye bir şey olmayıp belli vakitlerde yerine getirilmeli (4:103). Namazdan sonra Allah'ı anmaya ve zikretmeye devam etmeli (4:103).

Bidatler

Namazları birleştirmek, kaçırılmış namazları kaza etmek, namazları yolculuk anında kısaltmak, sünnet ve nafile namazlar eklemek, namaz kıldırma memurluğu (imamlık) diye bir meslek icat etmek, kadınların namazda önderlik etmesini yasaklamak, otururken Et-tahiyatü duasını okumak ve bu duada peygambere ikinci şahıs olarak seslenmek, şahadette Muhammed peygamberin ismini Allah'ın yanına eklemek, Fatiha'dan sonra zammussure okumak, Fatiha'nın Besmelesini okumamak, eller ve parmakların yeri konusundaki detaylarla meşgul olmak, abdest alırken ağzı ve burnu yıkamayı abdestin bir şartı bilmek, namazdan önce ağzı misvaklamanın, sarık veya terlik giyilmesinin daha sevap olacağına inanmak gibi nice kurallar ve inançlar Hadis-Sünnet ve mezhepler yoluyla Muhammed Peygamberden daha sonra sokulan bidatlerdir.

Müteşabih (Benzer Anlamlı, Çok Anlamlı, Mecazi) Ayetler

3:7 ayetinde sözü edilen *müteşabih* "birbirine benzer" demektir (bak 2:118; 2:70; 4:157; 6:99; 6:141; 2:25). Müteşabih (mecazi veya benzer anlamlı) ayetlerden söz eden 3:7 ayetinin kendisinin de müteşabih olması ilginçtir. Kuran'ı uydurma dini kitaplarla anlamaya çalışanlar ve Allah'ın dinine başka otoriteleri ortak koşanlar Kuran'ı hakkıyla anlamaktan men edilmişlerdir. Bu kişiler ilginçtir ki Kuran'ın anlaşılmasıyla ilgili ayetlerin bizzat kendilerini anlayamamaktadırlar. (Örneğin 3:7 ayetine ek olarak 17:46; 41:44 ve 56:79).

Geleneksel tefsirler ve mealler ayetin son bölümünü şöyle çevirirler: "Onların gerçek anlamını ise Tanrı'dan başkası bilmez. Derin bilgiye sahip olanlar, 'Onu onayladık, hepsi Rabbimiz katındandır' derler." Ayetin bu bölümü noktalama işaretine göre anlam değişikliği gösterir. Noktalama işaretlerinin Kuran'ın bir parçası olmadığı ve çok sonraları eklendiği bilinen bir gerçektir. Ayeti orijinal diline sadık kalarak ve noktalama işareti kullanmadan çevirelim: "onların gerçek anlamını kimse bilmez ancak Tanrı ve derin bilgiye sahip olanlar derler ki onu onayladık hepsi rabbimiz katındandır." "Olanlar" kelimesinden sonra durulursa, derin bilgiye sahip olanların onları anlayabileceği anlaşılır. Fakat, Tanrı kelimesinden sonra durulursa, Tanrı'dan başka kimsenin onları anlamayacağı anlaşılır. Geleneksel Kuran yorumları ve çevirileri çok az bir istisnayla ikinciyi seçmektedirler. Bu anlayışa, daha doğrusu ayetleri "anlayamama anlayışına" neden katılmadığımı açıklayayım:

Çok anlamlı veya mecazi ayetleri anlamaya çalışanların niyetleri ve inanç sistemleri önemlidir. İkiyüzlüler kalplerindeki hastalık nedeniyle, müteşabih ayetler üzerine yoğunlaşırlar ve niyetlerinin bozukluğundan ötürü doğru anlayamazlar. Müteşabih ayetleri bağlamlarından koparırlar veya onları açıklayan diğer ayetleri görmezlikten gelirler.

Örneğin, 37:62; 44:43 ve 56:52 ayetlerinde sözü edilen cehennemdeki Zakkum ağacıyla ilgili ayetler müşrikler tarafından anlaşılmadı ve onların Kuran'ı inkarlarını arttırdı. Ateşin içinde ağaç mı olurmuş diye alaya aldılar Kuran'ı. Nitekim, 17:60 ayeti müşriklerin içine düştüğü bu fitne-

yi anlatır. Halbuki müşrikler, Cehennemde biten Zakkum ağacıyla ilgili ayetleri, Bahçe ve Cehennem tasvirlerinin birer örnek/misal olduğunu bildiren ayetlerle birlikte inceleyerek değerlendirme dürüstlüğünü gösterselerdi bunun bir mecazdan ibaret olduğunu rahatlıkla anlayabileceklerdi.

Bir başka örnek daha verelim: "Açıklamak" anlamına gelen "BYN" kökünün bir türevinin yer aldığı 16:44 ayeti (Biz sana mesajı indirdik ki onlara indirileni açıklayasın) hadis kitaplarını Kuran'a eş koşanlar tarafından yanlış anlaşılmaktadır. Ayetteki "litübeyyine" (açıklayasın) kelimesi, Türkçe karşılığı gibi "müteşabih" yani bir kaç anlamlıdır: 1) Gizli bir şeyi açıklamak. 2) Anlaşılmaz bir şeyi açıklamak. Birisi gizlinin zıddı, diğeri ise anlaşılmazın zıddıdır. Ayet, peygambere, insanların duyusu ötesinde bir sistemle vahyedileni gizlemeyip açıklamasını emretmektedir. (Bak 33:37; 20:25). Kuran zaten Tanrı tarafından açıklanan, açık bir Arapça ile inen, anlaşılması kolay apaçık bir kitap olduğundan (5:15; 26:195; 11:1; 54:17; 55:1-2) peygamberin onu ayrıca açıklama görevi yoktur. 16:44 ayetindeki "litüBeYiNe" kelimesi, kitap ehlinin kendilerine gelmiş olan vahyi gizlemeyip açıklamaları gerektiğini bildiren 3:187 ayetindeki "letüBeYinüNnehü" kelimesi ile aynı anlamdadır. (Müteşabih ayetlerin bir başka örneği için 2:106 ve 56:79 ayetlerini de siz inceleyiniz.)

Kuran'a içtenlikle gerçeği onaylayan, dininde Allah'tan başka otorite tanımayan herhangi bir müslüman yeterince incelemeyi yapsa Kuran'ın müteşabih ayetlerinin anlamını kavrar.

Kuran'ın tüm ayetlerini onaylayabilmek için birinin ilimde derin olmasına gerek yok. Gerçeği onaylayan bir müslüman olmak yeterlidir. Ne var ki, müteşabih ayetlerin uygun anlamını bilmek için inanmanın ötesinde derin bir bilgi gerekir. Nitekim 3:7 ayeti, müteşabih ayetlerle ilişkili olarak bu dar kategoriyi (dinde derin olanları) söz konusu etmiştir.

Kuran'ın öğretmeni olan Allah gerçeği onaylayanları Kuran'ı okuyup anlamaya teşvik eder. Kuran, genelde anlaşılması kolay bir kitap olmasına rağmen (54:17...) bir bölümünün anlaşılması yoğun ve sistemli bir çalışma ve analiz gerektirir. Yeterli bilgiye sahip olmadan bir sonuca varmamamızı öğütler Kuran (20:114). Ne var ki, 3:7 ayetini yanlış yorumlayanlar, gerçeği onaylayanları ve hatta derinde ilim sahibi olanları müteşabih ayetleri anlamaktan caydırmaya çalışmaktadırlar. Hangi ayetlerin müteşabih hangilerinin muhkem olduğu konusunda da bir bilgiye ve belirliliğe sahip olmadıkları için, bu caydırma Kuran'ın tümü hakkında olmaktadır.

Geleneksel yorumu kabul etsek, o zaman hangi ayetlerin müteşabih olduğu konusunda kesin bir bilgiye veya ölçüye sahip olmamız lazım ki nerede müteşabih ayet görsek onu anlamaya çalışmaktan sakınalım! Geleneksel yoruma göre, eğer birileri bir ayeti anlamaya gayret gösterirse ve o ayet kazara müteşabih bir ayet çıksa o kişi münafık olur. Zira geleneksel yoruma göre müteşabih ayetleri ancak münafıklar anlamaya çalışır. Bu nedenle, 3:7 ayetinin geleneksel yorumunu savunanlar müteşabih ayetlerin TAM bir listesini çıkarmalı müslümanları onlar konusunda uyarmalılar: "Sakın bu ayetler üzerinde düşünmeyiniz, zira onları sadece Allah anlar. Onları anlamaya çalışanlar münafıklardır...." diye.

Böyle bir liste ortada olmadığı gibi, oluşturulması da anlamsızdır. Zira müteşabihlerin belirlenmesi falancanın veya filancanın anlayış seviyesine bağlı olacak. Falancanın anlamakta zorlandığı ayetler Falancanın Müteşabih Ayetler Listesi olacak, Filancanın anlamakta zorlandığı ayetler de Filancanın. Bir kişinin anlamakta gösterdiği yetersizlik nasıl da bir başkası için kriter olur ve onun için entelektüel tabular oluşturur? Geleneksel yoruma göre hareket edildiği taktirde, en aşağı anlayış kapasitesi Kuran'ı anlamak için ortak payda olacak. Ne kadar az ayet anlasan o kadar güvenlikte olacaksın, anlamaya çalıştığın veya anladığını sandığın ayetlerin sayısı arttıkça o kadar da münafık olma ihtimalin artacak....

Geleneksel anlayışa göre, her Kuran öğrencisi, anlamamayı kutsallaştıran cahiller tarafından "münafık" olarak suçlanmaya mahkum!

Kuran'ın Matematiksel Mucizesi?

mükemmel,
nesnel ve evrensel,
inkarcılar için bir fitne,
erdemlilerin onayını çelikleştiren,
hıristiyan ve yahudilerin kuşkularını kaldıran,
ikiyüzlülere görünmeyen,
insanlığa bir uyarı,
ve geride kalanlarla ilerleyenleri ayırdeden
büyük mucizelerden biri (74:28-37)

Ve de ki: Allah'a yüce övgüler olsun. O size ayetlerini gösterecek, siz de onları tanıyacaksınız. Rabbin, yaptıklarınızdan gafil değil (27:93).

Biz, onlara, ufuklarda ve kendi nefislerinde ayetlerimizi göstereceğiz ki onun gerçek olduğu onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması yetmez mi? (41:53)

27:93 ayeti, Kuran'ın vahyinden sonra, Allah'ın belirleyeceği bir zamanda önemli işaretlerin ortaya çıkacağını, 41:53 ayeti ise, gerek ufuklarda ve gerekse insanlık alemi içinde "Zikrin" hak olduğunu kanıtlayacak işaretlerin açığa çıkacağını bildirir. 10:20 ayetinde ise Kuran'ın mucizesinin ileride ortaya çıkacağı anlatılır.

Sayısal Harmoni

1969 yılında, Kuran'da bir matematiksel sistemin varolduğuna dair ilk işaretleri aldık:

- "Ay" (Şehr) kelimesi Kuran boyunca 12 kez geçer.
- "Gün" (Yevm) kelimesi 365 kez geçer.
- "Günler" (Eyyam ve Yevmeyn) 30 kez geçer.
- "Sapkın" ve "Denetçi" kelimeleri eşit sayıda 88'er kez geçer.
- "Dünya" ve "Ahiret" kelimeleri eşit sayıda 115'er kez geçer.
- "İman" ve "Küfr" kelimeleri eşit sayıda 25'er kez geçer.
- "Adalet" (Qıst) ve "Zulüm" kelimeleri 15'er kez geçer.
- "Güneş" (Şems) ve "Işık" (Nur) kelimeleri 33'er kez geçer.
- Allah'ın "De" (Qul) hitabı ile, melekler, insanlar ve cinler için kullanı-

lan "Dediler" (Qalu) kelimesi eşit sayıda 332'şer kere geçer. (21:112 ayetinin ilk kelimesi "Qale" değil, "Qul" dür. Bazı Kuran nüshalarında yanlışlıkla "Qale" (dedi) biçiminde yazılmıştır.)

Bu matematiksel gerçekleri, Fuad Abdülbakinin ünlü Kuran fihristi olan "El Mucemül Müfehres Li Elfazil Quranil Kerim" ile kontrol edebilirsiniz.

Gizlenen Mucize

19 sayısı, Kuran'ın 74. suresinde sözü edilmesine rağmen Kuran'ın inişinden tam 1406 (19x74) kameri sene boyunca Kuran'ın matematiksel yapısının bir kodu olarak gizli kaldı. 1974 yılında biyokimya doktoru Reşad Halife tarafından bilgisayar analizleri sonucunda sonucu keşfedildi. 19 kodunun "Gizlenmiş Sır" adlı 74. surede sözü edildiğini düşündüğümüzde keşif zamanının bu iki sayının yanyana konması veya birbiriyle çarpılması sonucu elde edilen yıllara denk gelmesi ilgi çekicidir. Buna benzer daha nice ilginç işaretler, bu önemli olayın tamamen Allah'ın takdiriyle şu zamanımızda ortaya çıkarıldığını gösteriyor.

Peşinden birçok gelişmeyi ve tartışmayı da getiren bu ilahi mesajın kısa bir özetini sunacağım. Bu mucizenin ortaya çıkması ile birlikte Tanrı, hurafe ve hikayelerle dejenere edilen ve uydurma hadislerle ilkel bir Arap dini haline sokulan İslam dininin yeniden orijinal haline döndürüleceği, son peygamber Muhammed'in tebliğ ettiği gerçeklerin tekrar aynı tazelikte dünya halklarına iletileceği bir Rönesans hareketini başlatmış bulunuyor. Kuran'ın "büyüklerden biri" olarak tanımladığı mucizenin kısa bir özetini sunalım:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın ismiyle

1. Ey gizlenen
2. Kalk ve uyar
3. Rabbini yücelt
4. Örtülerini temizle
5. Pislikten sakın
6. İhtiraslı olma.
7. Rabbin için sabret.
8. O Sur'a üfürüldüğü an
9. İşte o gün çetin bir gündür.
10. Kafirler için kolay değil.
11. Yarattığım şu adamı benimle başbaşa bırak.
12. Ona bol mal verdim

13. Göz önünde oğullar verdim
14. Kendisine bol bol bağışta bulundum.
15. O hala, hırs ile daha da arttırmamı bekliyor.
16. Hayır, o ayetlerimize karşı bir inatçı kesildi.
17. Onu sarp bir yokuşa süreceğim.
18. O düşündü, ölçtü biçti.
19. Kahrolası ne kötü ölçtü.
20. Sonra kahrolası ne kötü ölçtü.
21. Sonra (Kuran'a) baktı.
22. Sonra kaşlarını çattı.
23. Sonra arkasını döndü, büyüklük tasladı.
24. 'Bu' dedi, 'etki eden bir sihirden başka bir şey değil.'
25. 'Bu sadece bir insan sözüdür.'
26. Onu sakar'a atacağım.
27. Sakar'ın ne olduğunu bilir misin?
28. Tam ve mükemmel,
29. İnsanlar için açık levhalardır (ekranlardır).
30. (Sakar'ın veya levhaların) üzerinde ondokuz vardır.
31. Ateşin bekçilerini hep melekler kılmışızdır. Onların sayısını da inkar edenler için bir fitne yaptık. Kendilerine kitap verilmiş olanlar iyice onaylasın, gerçeği onaylayanların onayını arttırsın. Kitap verilmiş olanlar ve müminler kuşkuya düşmesinler. Kalplerinde maraz bulunanlar ve kafirler de: 'Allah bununla neyi örnek vermek istedi?' desinler. Böylece Allah dilediğini sapıklığa sokar, dilediğini doğru yola iletir. Rabbinin ordularını ancak kendisi bilir. Bu (19 sayısı) insanlara bir uyarıdır.
32. Andolsun ay'a,
33. Geçtiği vakit geceye,
34. Ve açtığı vakit sabaha
35. Ki o, en büyük (mucize)lerdendir.
36. İnsanlığa bir uyarıdır.
37. İleri gitmek, ya da geride kalmak dileyenleriniz için...

19 Kodlu Matematiksel Sistemin Bazı Örnekleri

- Kuran'ın ilk ayeti Besmele 19 harftir.
- Kuran 114 (19x6) sureden oluşur.
- Kuran'da, numarasız Besmeleler dahil 6346(19x334) ayet vardır. Bu sayının rakamları 6+3+4+6= 19 'dur.
- İlk vahyedilen 96. sure sondan 19. suredir.

- Besmele, 9. surenin başında bulunmaz; fakat bu kayıp Besmele 19 sure sonra, iki Besmele'ye sahip 27. surenin 30. ayetinde tamamlanır. Böylece Kuran'daki Besmele tekrarları 114 (19x6) olmaktadır.
- Kayıp Besmele'yi tamamlayan Besmele'nin sure ve ayet numaralarının toplamı 19'un katıdır. 27+30=57
- Besmele'deki her kelimenin Kuran boyunca tekrarlanma sayıları hep 19'un katlarıdır:

İsim	**19**	**19 x 1**
Allah	**2698**	**19 x 142**
Rahman	**57**	**19 x 3**
Rahim	**114**	**19 x 6**

Dikkat ederseniz çarpım faktörlerinin toplamı olan 152 sayısı da 19x8 dir.

- Kuran'da, yüzün üzerinde isim ve sıfat Allah için kullanılır. Bunlardan sadece 4 tanesinin sayısal (ebced) değeri 19'un tam katıdır ve bunların hepsi Besmele'deki kelimelerin tekrar sayılarına denk gelmektedir:

Vahid (Tek)	**19**
Zulfadlil Aziym (Büyük lütuf sahibi)	**2698**
Mecid (Yüce)	**57**
Cami (Toplayan ve yayan)	**114**

- "Allah" kelimesinin geçtiği tüm ayetlerin numarasını tekrarsız olarak toplarsanız, toplam: 118123 (19x6217).
- Son kelimesi "Allah" olan biricik sure 82. sure olup "Allah" kelimesi 19. ayettedir. Ve bu, sondan 19. "Allah" kelimesidir. Bu sure 19 ayete sahip ilk suredir.
- Başlangıç harfli/rakamlı ilk surenin 2:1 ayetiyle başlangıç harfli son sure, 68:1 arasında 5263 (19x277) ayet vardır.
- Bu iki sure arasında yer alan grupta 38 (19x2) adet başlangıç harfsiz sure mevcuttur.
- Yine bu grupta başlangıç harfli ve başlangıç harfsiz surelerin 19 değişen grubu vardır.
- Bu grupta, "Allah" sözcüğü 2641 (19x139) kez geçer.
- Bu grubun dışında kalan surelerdeki 57 "Allah" kelimesinin ayet ve sure numaraları tekrarsız olarak toplandığında 2432 (19x128) elde edilir.
- Başlangıç harf/rakam kombinezonlarının 19 tanesi bağımsız birer ayettir.
- Allah için kullanılan "Wahdehu" kelimesinin ayet ve sure numara-

larını (7:70; 39:45; 40:12,84; 60:4) tekrarsız olarak toplarsanız sonuç 361 (19x19) dir.

- Kuran'da geçen tüm tam sayıları tekrarsız olarak toplayınız. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 19, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 99, 100, 200, 300, 1000, 2000, 3000, 5000, 50000, 100000. Bu 30 tam sayının toplamı 162146 (19x8534) dir.
- Kuran, bu 30 tam sayıya ek olarak 8 kesirli sayı içerir: 1/10, 1/8, 1/6, 1/5, 1/4, 1/3, 1/2, 2/3. Demek ki, 30 tanesi tam sayı ve 8 tanesi kesirli sayı olmak üzere Kuran'da 38 (19x2) adet sayı bulunur.
- Her suredeki ayetlerin toplam sayısından sonra o suredeki ayetlerin numaralarını tek tek yanyana yazarak Kuran boyunca bunu sürdürürsek elde edeceğimiz 12692 rakamlı uzun sayı 19'un tam katıdır. Rakamların sayısı olan 12692 sayısı da 19'un tam katıdır.
- Kuran'ın ilk suresi Açılış'ın yapısındaki matematiksel sisteme bir kaç örnek verelim. Sure numarası olan 1 rakamından sonra ayetlerinin numarasını sırasıyla yanyana koyarak elde edeceğiniz 11234567 sayısı 19' un tam katıdır. Ayet numaraları yerine bu ayetlerdeki harflerin sayısını yanyana koyduğunuzda oluşan 119171211191843 sayısı da 19'un tam katıdır. Ayetlerin harf sayısından sonra ebced değerlerini yerleştirirseniz elde edeceğiniz 38 rakamlı 11978617581126181124119836181072436009 sayısı da 19'un katıdır. Bu sayıya her ayetin numarasını da yerleştirirsek;

  111978621758131261841124151983661810727436009 sayısını elde ederiz ve bu da 19'un tam katıdır. Açılış suresinin numarasından sonra toplam ayet sayısını, toplam harf sayısını ve toplam ebced değerini yanyana yazdığınızda elde edeceğiniz 1713910143 sayısı da 19'un tam katıdır....
- 29 surenin başında 14 harften/rakamdan oluşan 14 değişik harf/rakam kombinezonu bulunur. 29+14+14 = 57 (19x3).
- Bu 14 harfin/rakamın hepsini içeren ayetlerin sayısı 114 (19x6).
- Q50 harfi ile başlayan iki sure'de Q harflerini sayalım. 50. surede 57 ve 42. surede de 57 olmak üzere toplam 114 (19x6) Q harfi vardır. 50. surenin 45 ayeti vardır. Bunları toplarsanız sonuç 95 (19x5) tir. 42. surenin 53 ayeti vardır. Bunları da toplarsanız sonuç 95 (19x5) tir. 50. surenin ilk ayetinde Kuran için kullanılan "Mecid" isminin ebced değeri o sure içindeki Q'ların sayısına eşit olup 57'dir. Q suresindeki Q'ların geçtiği ayetlerin numarasını topladığınızda toplam 798 (19x42) dir. 42 sayısı ise Q harfi ile başlayan diğer surenin numarasıdır. Kuran'da numarası 19 olan tüm ayetlerdeki Q harfle-

rinin toplam sayısı 76 (19x4)'tür. Kuran boyunca Lut peygamberin halkının "Qavm-i Lut" diye adlandırılması ve sadece bu surede bunun yerine, içinde "Q" harfi bulunmayan "İhvani Lut" şeklinde adlandırılması dikkat çekicidir (50:13).

- N50 (Nun) harfi/rakamı sadece 68. surenin başında bulunur. Bu suredeki N'lerin sayısı 133 (19x7) dir. N (Nun) harfine sahip Yunus peygamberin ismi, sadece bu surede "N" harfine sahip olmayan "Sahibil Hut" yani "Balık adamı" ifadesiyle geçer (68:48). Nitekim 21:87 ayeti Yunus peygamberi "Zan-Nun" yani "N harfine sahip kişi" diye tanımlayarak, Nun suresindeki farklı isimlendirilmesine dikkatimizi çekmektedir.
- S90 (Sad) harfi üç surenin başında bulunur. 7., 19. ve 38. surelerde S harfi toplam 152 (19x3) kez tekrarlanır. Bu matematiksel sistemle 7:69 ayetindeki "Bastatan" kelimesinin S (Sad) harfiyle değil S (Sin) harfiyle yazılması gerektiği ortaya çıktı. Birçok Kuran nüshasında yanlış olarak yazılan bu kelimenin en eski kufi nüshalardan olan Taşkent nüshasında, "Sin" harfiyle yazılmış olması, 19 kodlu matematiksel sistemi doğrular ve Kuran'ın insanlar tarafından değil, matematiksel sistemle harfi harfine Allah tarafından korunduğunu kesin şekilde kanıtlar (15:9).
- 36. sure Y10S60 harfleriyle/rakamlarıyla başlar ve bu iki harfin bu suredeki toplam tekrar sayısı 285'tir, yani 19x15.
- 'A70S60Q100. harflerinin/rakamlarının toplam sayısı 209'dur, yani 19x11
- 19. sure beş harf/rakam ile başlar, yani K20H5Y10A'70S90. Bu beş harfin bu suredeki toplamı 798'dir, yani 19x42.
- H8M40. harfleriyle/rakamlarıyla başlayan 7 surede bu iki harfin toplam tekrar sayısı 2417 olup 19x113'tür.

SURE NO	**H**	**M**	**TOPLAM**	
	40	**64**	**380**	**444**
	41	**48**	**276**	**324**
	42	**53**	**300**	**353**
	43	**44**	**324**	**368**
	44	**16**	**150**	**166**
	45	**31**	**200**	**231**
	46	**36**	**225**	**261**
TOPLAM	**292**	**1855**	**2147**	**(19x113)**

Bu tablodaki H ve M harflerinin tekrar sayılarını oluşturan rakamların mutlak değerlerini toplarsanız 113 sayısını elde edersiniz ki bu büyük

toplamın, yani 2147'nin 19'a bölümünden elde edilen faktöre eşittir. Yukarıdaki surelerin beş ayrı kombinezonu 19'un katını veren sayıda H ve M. harfleri içermektedir. Her kombinezonu oluşturan surelerde bu iki harfin sayılarını oluşturan rakamların toplamı, o surelerdeki büyük toplamının 19'a bölümünden oluşan faktöre eşittir. Her suredeki harf sayılarını bildiren beş rakamın (R) toplamlarından oluşan bu müthiş kilitlenme sisteminin oluşabilmesi için 9(R3) = (R1+R4) + 2 (R2 + R5) denklemini gerçekleştirmeleri gerekir. (Detaylar için, *Üzerinde 19 Var* adlı kitabımıza bakabilirsiniz.)

- H5, T9H5, T9S60 ve T9S60M. başlangıçları, bir iç içe kilitlenme sistemiyle beş sureyi birbirine bağlamaktadır. Bu sureler 19, 20, 26, 27 ve 28 noludur. Bu harflerin beş suredeki toplam tekrarlanma sayısı 1767'dir, yani 19x93.
- "Bunlar, Kuran'ın mucizeleridir" ifadesi sekiz surenin başında geçer ve hepsinde istisnasız başlangıç harflerinden sonra gelir.
- Kuran'ın temel mesajı Allah'ın birliğidir. Nitekim Allah'ın VAHiD (BİR) isminin ebced değeri, 6+1+8+4 = 19'dur.

Anlaşılması Kolay, Taklit Edilmesi İmkansız

Son Mesaj olan Kuran'ın insanüstü matematiksel yapısını kanıtlamak için yukarıda sunduğumuz örnekler yeterlidir. Her geçen gün yeni buluşlar ve yeni gözlemler ve belirtilerle daha da büyüyen bu "anlaşılması kolay, taklidi olanaksız" mucize, bilgisayar çağının insanına Alemlerin Rabbinin büyük bir lütfu ve aynı zamanda önemli bir uyarısıdır. 74:31 ayeti 19 sayısının amacını şöyle belirler:

1. İnkarcılar için bir ceza ve fitne
2. Daha önce Kitap alan topluluklara (Yahudiler, Hıristiyanlar, v.s.) Kuran'ın Allah kelamı olduğunu kanıtlamak.
3. Müminlerin onayını güçlendirmek.
4. Kuran'ın korunmuşluğu konusundaki tüm kuşkuları gidermek.
5. Kafirleri ve ikiyüzlüleri (münafıkları) ortaya çıkarmak.

Olağanüstü delillere rağmen inkarcılar ve münafıklar bu mucizeyi inkar edecek ve "Allah bununla ne demek istiyor?" diye anlayışsızlıklarını dile getirip onu hafife alacaklardır. 74:32-37 ayetleri de bu mucizenin büyük bir ilahi yardım olduğunu, yepyeni bir çağı başlatacağını, geri kafalıları saf dışı edeceğini bildirir.

Mucizeyi Göremiyorlar

Hadis ve sünnet izleyicileri, en büyük hipnozcu olan sapkının etkisi altına girdikleri için Kuran'da apaçık bir gerçek olan 19 kodlu mucizeyi kabul etmemektedirler. Yukarıda değindiğimiz 74:31-37 ayetlerinde belirtildiği gibi tüm insanlığa apaçık olan bu büyük mucizeyi ancak dürüst ve gerçek müminler takdir edecektir. Nitekim 7:146 ayeti, mucizeleri görmekten mahrum edilen kişileri tanımlar:

7:146 *Haksız yere yeryüzünde büyüklük taslayanları ayetlerimden çevireceğim. Her çeşit ayeti görseler de onaylamazlar. Doğru yolu görseler onu yol edinmezler; ancak azgınlık yolunu görseler onu yol edinirler. Çünkü onlar ayetlerimizi yalanladılar ve onları umursamaz oldular.*

Tevrat'ta da Aynı Kod Mevcut

41:53 ayetinde haber verilen ufuklardaki işaretlerden birini de son zamanlarda fark ettik. 19 sisteminin bir benzerine 11. yüzyılda yaşayan muvahhit bir Yahudi hahamı, Tevrat'ın dualarından birinde şahit olmuş ve bununla enteresan tespitlerde bulunmuştur.

Judah adlı rabinin (başhahamın) çalışmaları, 1978 yılında Californiya Üniversitesi yayınları arasında yayınlanan "Studies in Jewish Mysti-cism" adlı bir kitapta incelenmektedir. Joseph Dan'ın makalesinden bir bölümü Türkçeye çevirerek aktarmak istiyorum:

"Fransa'daki (Yahudi) halk, (sabah ibadetlerinde) 'ashrei temimei derekh' (doğru yolda yürüyenler kutsanmıştır) kelimelerini eklemeyi adet haline getirmişlerdir. Kutsanmış bir hafizaya sahip olan bizim Rabi, Allah'ın velisi, Fransız Yahudilerinin tümüyle yanlış olduğunu yazdı. Rabi Juda'ya göre kelimeler eklenmesi büyük bir hatadır. Çünkü (sabah ibadetindeki o duada) Yüce İsim ondokuz kere tekrarlanır... ve benzer biçimde Elohim kelimesini Ve-elleh shemut.. pasajında yine ondokuz kez tekrarlanmış buluruz. Aynı şekilde, İsrail'in "oğullar" diye tam ondokuz kere çağrıldığını buluruz. Bunlar gibi daha nice örnekler mevcuttur. Tüm bu ondokuz grupları karmaşık bir örgü oluşturur. Ayrıca sekiz büyük ciltten daha fazla yer tutacak birçok gizemler ve özel anlamlar içerir. Bundan ötürü her kim ki kalbinde Allah korkusu varsa Ashrei temimei derekh ayetini ilave eden Fransızların sözünü dinlemeyecektir. Onların ilave ettiği bu (Allah'ın kelamı Tevratın yolunu izleyenler kutsanmıştır) ayetiyle birlikte Yüce İsim yirmi kez tekrarlanmış oluyor... Bu, büyük bir hatadır. Daha da ötesi, bu bölümde 152 kelime mevcuttur. Fakat söz konusu kelimeleri ilave ettiğiniz vakit kelimelerin sayısı 158 olur. Bu bir saçmalıktır. Burada 152 [19x8] kelime bulunması gerektiğini kanıtlayan gizli bir sır vardır ki kısa bir makalede açıklanamaz."

Görüldüğü gibi 19 sistemi, orijinal Tevrat'ta da mevcuttur. İlahi bir mü-

hür niteliğindeki bu sistem aracılığıyla, İbranice duaya ilave edilen kelimelerin belirlenip deşifre edilmesi gerçekten ilginçtir. Daha da ilginç olanı, Kuran'daki 19 matematiksel sistemini destekleyen Juda'nın bu buluşunun Kuran'da haber verilmesidir.

Yüzyıllar önce haber verildi

Gaybi (metafizik) bir haber olabileceğini kestiremeyen geçmiş Kuran yorumcularının açıklamakta zorluk çektikleri 46:10 ayetinin çevirisi şöyledir:

46:10 *De ki: Düşündünüz mü ya o Allah katından ise ve siz de ona karşı çıkmışsanız ve İsrailoğullarından bir şahit de bunun benzerini görüp onayladığı halde, siz kibirlenip yüz çevirmişseniz?! Allah, zalim bir topluluğu doğru yola iletmez.*

Aşağıdaki ayetler de konumuzla yakından ilgilidir:

20:133-135 *Dediler ki: 'Rabbinden bize bir ayet getirmeli değil miydi? Kendilerine, önceki kitaplarda bulunan beyyine (delil) gelmedi mi? Şayet onları o beyyineden önce bir azap ile helak etseydik: 'Rabbimiz, bize bir elçi gönderseydin de böyle zelil ve rezil olmadan önce ayetlerine uysaydık' derlerdi. De ki: Herkes gözlemekte. Siz de gözleyin. İleride düzgün yolun sahipleri kimlerdir, hidayete erişenler kimlerdir bileceksiniz?*

133'üncü ayette geçen "beyyine" (delil) kelimesi tüm Kuran'da 19 kez geçerek anlamsal ilişkiyi destekler.

Fanatik inkarcıların ve ikiyüzlülerin anlamayarak karşı çıktığı Kuran'ın bu büyük matematiksel mucizesine "efsane" kelimesini yakıştırmaları bir rastlantı değildir. 19 mucizesini karalamak için kullanabilecekleri onlarca kelime yerine "efsane" kelimesini kullanmaları tümüyle ilahi bir tecellidir. Dört yazar ve yayınevi patronu, "efsane" yakıştırmasıyla far-kında olmadan kendilerini Kuran'ın teşhirine mahkum etmişlerdir. Kuran'ın bu mucizevi tecellisini öğrenmek istiyorsanız lütfen aşağıdaki iki ayeti ibretle okuyunuz.

6:25-26 *Onlardan bir grup var ki seni dinlerler. Fakat, kalpleri üzerine (Kuran'ı) anlamalarına engel olacak örtüler, kulaklarına da ağırlık koyarız. Her bir mucizeyi görseler de onu onaylamazlar. Bundan ötürü sana geldiklerinde seninle tartışırlar ve inkarcılar, "Bu ancak bir EFSANEdir" derler.*

Kendilerini ondan uzaklaştıkları gibi başkasını da ondan uzaklaştırırlar. Böylece farkında olmadan kendilerini mahvederler.

27:82 *Zamanı gelince, onlara topraktan mamul bir yaratık çıkaracağız; onlara,*

halkın ayet ve mucizelerimizi onaylamadığını bildirecek.

27:83 *Gün gelecek, her toplum içinde, ayetlerimizi ve mucizelerimizi yalanlayan kimseleri toplayıp süreceğiz.*

27:84 *Geldikleri zaman, "Ayet ve mucizelerimi bilginizle kavramadığınız halde yalanladınız mı? Yoksa yaptığınız neydi?" der.*

Tarihin, genelde bir tekerrür olduğunu ve Kuran ayetlerinin geçmişe, hazıra ve geleceğe bakan yönlerinin bulunduğunu bilenlere, 40. surenin 38. ayetinden 44. ayetine kadar okumalarını öneriyorum.

Benim size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kulları görür (40:44).

Kuran'ın "en büyüklerden" biri olarak tanımladığı 19 sayısının işaretini kavrayamayan ve Müddessir suresinde cehennemden başka bir şey göremeyen ve 19 sayısından zebralar gibi kaçan din adamlarının eleştirilerine verdiğimiz cevapları, "Üzerinde Ondokuz Var" kitabımızın son bölümünde bulabilirsiniz.

Eşşiz Koruma Sistemi

"Zikri Biz İndirdik, Elbette Onu Biz Koruyacağız." (15:9)

Kuran, Allah'ın kullarına indirdiği son kitaptır. Onun kıyamete dek korunması için 15:9'da verilen ilahi sözün hikmeti budur. Kuran'ın Allah sözü olduğu ve kesinlikle korunduğunu kanıtlamak için Allah, Kuran'ı matematiksel bir sistemle kodlamıştır. Tucson Mescidi, Renaissance Institute ve Monotheist Publication olarak yayımlanan kitaplarda açıkladığımız gibi bu matematiksel sistem insan gücünün çok ötesindedir. Allah'ın son kitabında en ufak bir tahrif bile kuşkusuz büyük bir fitneye yol açar. Kuran'ı koruyan sistem matematik olduğundan, 1 birimlik (1 sure, 1 ayet, 1 kelime, hatta 1 harf) sapma bile sistemi bozar.

Nitekim 1974 yılında Kuran'da fark ettiğimiz matematiksel sistem yeni bir fiziksel deliller çağı açmış ve Kuran'daki her birim o sistemde yer almıştır.

Sonuçta, 9:128-129 nolu ayetlerin Kuran'dan olmadığı ortaya çıkarak:

1. Kuran'ın matematiksel sisteminin asıl işlevini görme fırsatını bize vermiştir. Kuran'ın korunması, insanlar tarafından müzelerde korunan kitaplar gibi, yahut doğal olarak korunan taş yazıtlar gibi olmayıp hepsinden farklı olarak bizzat sahibi tarafından yerleştirilen kodlama sistemiyle olmuştur ki 15:9 ayeti bunu "beş adet vurgu" ile bildirir: "Biz, elbette Biz Zikri indirdik, ve onu mutlaka Biz koruyacağız."
2. Bu açıdan olağanüstü bir mucize oluşturur.
3. Atalarını taklit ettiklerinden dolayı Kuran'a inananlarla, Kuran'ı, bizzat Kuran'dan dolayı onaylayanların arasında ayırım yapmıştır. Gerçeği onaylayanlar, Kuran'ın tanıklığını atalarının tanıklığına tercih ederler.

Sözkonusu iki hadisin çevirisi şöyledir:

"Size içinizden sıkıntıya düşmeniz onun gücüne giden, size pek düşkün, müminlere şefkatli ve esirgeyici bir peygamber gelmiştir. Onlar yüz çevirirlerse, de ki: "Bana Allah yeter. O'ndan başka ilah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim ve büyük arşın Rabbi O'dur."

Fiziksel deliller

- Beraet (Ültimatom) Suresinin sonunda yer alan 9:128-129 "ayetleri" matematiksel kodun keşfi tarihi olan 1974'ten beri özellikle dikkatlerimizi çekmişti. "Rahim" kelimesinin Allah'tan başkasını tanımlamak için kullanıldığı tek yerdi. Kuran'da 114 (19x6) kez Allah için geçen "Rahim" ismi orada Muhammed Peygamber için kullanılıyordu. Kuran boyunca "Allah" kelimesinin tekrarlanma sayısının 2699 adet çıkması, 9:128-129 üzerinde kırmızı ışıkların yanmasına neden oldu. 2699 sayısı 19'un katından 1 fazlaydı. "Allah isminin 2698 (19x142) kez geçmesi gerektiğini hatırlatan daha birçok parametre mevcuttu.
- "Allah" ismini bulunduran tüm ayetlerin numaraları toplamı 118123 (19x6217) dir. Beraet suresi sonunda yer alan Allah isminin bulunduğu ayet numarasını yani 129'u eklediğimizde bu sistem bozulur.
- "Allah" ismi, Kuran'ın başından 9. surenin sonuna dek 1273 kez geçer. 1273=19x67. Eğer 9:129'daki eklenirse bu sayı 1274'e çıkar ve sistem bozulur.
- İlk başlangıç (2:1'deki A.L.M.) harflerinden son başlangıç (68:1'deki Nun) harfine dek geçen "Allah" isimleri, iki hadis hariç 2641'dir. 2641=19x139
- Beraet suresi başında harf bulunmayan bir suredir. Başlangıç harfi bulundurmayan 85 sureyi incelediğimizde 57 (19x3) tanesinin "Allah" ismini bulundurduğunu görürüz. "Allah" ismini bulunduran ayetlerin toplam sayısı da 1045 olup 19x55'tir. Oysa 9:128-129 eklense "Allah" ismini içeren ayetlerin sayısı 1 adet fazlalaşır.
- Kayıp Besmele'den (Sure:9) itibaren, ekstra Besmele'ye (Sure:27) kadar "Allah" kelimelerinin 513 ayette geçtiğini görürüz. 513=19x27
- Beraet suresinin sonunda yani 9:128-129' da geçen "ilah (tanrı)" kelimesi, bu "ayetler" hariç 95 (19x5) kez geçer. Söz konusu iki hadisle bu denklik bozulur.
- Tanrı için kullanılan "arş (yönetim)" kelimesi 9:128-129 hariç, Kuran'da 19 kez geçer. (12:100 ve 27:23 ayetlerindeki "arş" kelimesi "taht" için kullanılır.)
- Kuran, 6234 adet numaralanmış ayet ve 112 numarasız ayet (1:1 ve 27:30 hariç sure başlarındaki Besmeleler) içerir. Böylece Kuran

ayetlerinin sayısı 6346 (19x334) olur. 6346 sayısının rakamlarının mutlak değerlerinin toplamı da 6+3+4+6 = 19'dur. Bu iki matematiksel özellik, 9:128-129 eklendiğinde bozulmaktadır.

- Başlangıç harfleri içermeyen 85 surenin tüm ayetlerinin rakamlarının mutlak değerlerini tek tek topladığımızda sonuç 27075 (19x19x75) olur. Bu özellik 128 ve 129 rakamlarının eklenmesiyle 23 artarak bozulmaktadır.
- Her bir suredeki toplam ayet sayısını ve yanına tek tek ayet numaralarını (71234567......... 612345) biçiminde yazarsak 12692 basamaklı bir sayı elde ederiz. Birkaç metre uzunluğundaki bu sayı 19'un tam katıdır. Bu muazzam sayının basamak sayısı da 19'un tam katıdır. 12692=19x668. Bu durum, Beraet'in sonundaki ilave iki ayet çıkarılınca gerçekleşmektedir.
- Kuran'ın başından 9. surenin sonuna kadar başında başlangıç harfi bulundurmayan surelerin toplam ayet sayılarını sure numaralarıyla birlikte topladığımızda 703 (19x37) sayısını elde ederiz. Bu da, 9. sure 127 ayet olduğu taktirde gerçekleşir.
- "N" harfi ile biten, yani en son ayetinin son harfi "N" olan surelerin numaralarının toplamı 1919 (19x101) dur. Dokuzuncu surenin son ayetini 129 kabul ettiğinizde surenin son harfi "N" yerine "M" olur ve bu denklik bozulur.
- Son ayeti 9 rakamı ile biten 13 surenin ayet sayılarını topladığımızda 627 (19x33) sayısını elde ederiz. Bu durum, 9. sureyi 129 ayet kabul edince gerçekleşmez.
- Beraet suresinin numarası olan 9 rakamı ile son ayeti olan 127'nin rakamlarını topladığımızda, 9+1+2+7 = 19 olmakta ve bu özellik, son ayeti 129 kabul edince bozulmaktadır.
- Misakın elçisini müjdeleyen ayetten üç ayet önceki, 3:78 ayeti, Allah'ın kitabına sözler ekleyen ve o sözlerin Allah'ın ayetleri olduğunu ileri süren yalancıları kınar. Bu ayette geçen "Allah" kelimesinin Kuran'ın başından itibaren 361inci (19x19) ayet olması ilginçtir. Allah'a ayet yakıştıranlardan söz eden bu ayetle Beraet'in son ayeti olan 9:127 arasında "Allah" ismi 912 (19x48) kez geçer.

Bunlara benzer daha birçok örnek verebiliriz. Kısacası, Kuran, 9:128-129'un kendisine ait olmadığına, yabancı olduğuna tanıklık ediyor. Kuran'dan ve Allah'tan daha büyük tanık kim olabilir?

Rivayetlerde Tüten Duman

Muhammed Peygamber'in ölümünden yaklaşık yirmi yıl sonra Halife Osman bin Affan döneminde bir grup yazıcı, başka ülkelere gönderilmek üzere Kuran nüshalarını çoğaltmakla görevlendirildiler. Bu nüshalar, Muhammed'in eliyle yazılmış orijinal Kuran'dan kopya edilecekti. Yazıcılar komitesine Osman b. Affan, Ali b. Ebi Talip, Zeyd b. Sabit, Ubeyy b. Kab, Abdullah b. El-Zubeyr, Said ibnül As ve Abdurrahman b. El-Haris b. Hişam nezaret ediyorlardı. Peygamber, Kuran'ı iniş sırasına göre yazmış, her parçanın doğru yerine yerleştirilmesi için gerekli talimatı da bunlara eklemişti. Medine'de inen son sure 9. sure idi. Yalnızca, üç ayetli 110. sure 9. sureden sonra Mina'da inmişti.

İlk kıvılcım

Yazıcılar komitesi 9. sureye geldiklerinde onu da uygun yerine yerleştirdiler. Ancak Medinelilerden biri, Allah'ın iki ismini peygambere mal eden bir çift ayetin araya eklenmesini önerdi. Yazıcılar bunu önce reddettiler; ancak tartışmalar sonunda kabul ettiler. Ali b. Ebi Talib ve daha birçok gerçeği onaylayan buna büyük bir tepki gösterdi. Nitekim Ali, peygamberin vefatından sonra Allah'ın son peygamberi tarafından yazılmış olan Kuran'a ekleme yapmak isteyenlerin varlığından duyduğu endişe yüzünden ilk halifenin seçildiği toplantıya bile katılmamıştı.

Ali'nin bu protestosu birçok kitapta anılır. Burada, Celaleddin es-Suyuti tarafından yazılan El-Itkan fi Ulum-il Kuran isimli klasik bir kaynakta yer alan ve İkrime yoluyla nakledilen aşağıdaki rivayeti alıyorum:

"Ebu Bekir halife seçildikten sonra Ali b. Ebi Talib evine çekildi. Ebu Bekir'e, onun seçilişinden hoşlanmadığı için Ali'nin böyle bir tavır gösterdiği biçiminde yorumlar ulaştı. Bunun üzerine Ebu Bekir Ali'ye birini göndererek durumu soruşturdu: 'Ebu Bekr'in seçimine mi karşı çıkıyorsun?' diye sorulunca Ali, 'Yok vallahi" diye cevapladı. Ali'ye tekrar soruldu: 'Neden evinden dışarı çıkmıyorsun?' Cevap verdi: 'Görüyorum ki Kuran'a ekleme yapılıyor ve ben Kuran'ı derleyinceye kadar namaz dışında sokak kıyafetlerimi giymemeye yemin ettim.'"(El-Itkan Fi Ulum-il Kuran, El-Ezher yayınları, Kahire, Mısır, H.1318, C. 1, Sayfa 59)

Aynı kitabın 28. sayfasında, Zevaidil Müsned ve İbni Merdiveyh'te yer alan ve Übeyy b.Kab yoluyla nakledilen aşağıdaki rivayette konuyu daha da aydınlatıyor:

"Ebu Bekr'in hilafeti zamanında Kur'an derleniyordu. Yazım işlemiyle görevli sahabeler Beraet (Ültimatom) suresinin sonuna, 9:127 ayetine gelince, onun

son ayet olduğunu sandılar. Bunun üzerine Ubey b. Kab kendilerine, 'Peygamber bana iki ayet daha okudu' diyerek 9:128,129 ayetlerini okumaya başladı ve, 'Bu iki ayet, Kuran'ın en son inen ayetleridir' diye ekledi."

Aşağıdaki sonuçlara baktığımızda bu suçun korkunç boyutları ortaya çıkmaktadır:

1. Halife Osman öldürüldü ve Ali dördüncü halife seçildi.
2. Ali taraftarları ile saltanat taraftarları arasında yıllar süren bir savaş çıktı. Kuran'ın tahrif edilmesiyle ilgili bir sürü söylenti Şiiler arasında abartılarak "takiyye" politikasıyla nesilden nesile gizlice aktarıldı.
3. Ali şehit edildi.
4. Muhammed Peygamber'in torunu Hüseyin yetmişin üzerinde gerçeği onaylayanla birlikte Kerbela'da şehit edildi.
5. Emevi ve Abbasi sultanlarının çevrede estirdiği terörün sonucu olarak cizye ödemeye mahkum olduktan sonra, cizyeden kurtulmak amacıyla güya İslam'a girenler, hadisler rivayet ederek Kuran'a ortak koştular ve böylece peygamberin tebliğ ettiği İslam dinini tahrif ettiler.

Sonuçta, tahrifçiler savaşı kazandı. Bugüne ulaşan "resmi" tarih, onların fikirlerini yansıtır. Allah düşmanlarının bu görünüşteki zaferi şüphesiz Allah'ın takdirine uygundu. Mekke'nin fethedilmesiyle yenilen müşrikler, peygamberin ölümünden iki yüzyıl geçmeden çok tanrıcılığa geri döndüler. Ne gariptir ki, bu seferki putları Peygamber Muhammed'in kendisiydi. Bu müşrikler, şüphesiz saf Kuran'ı istemezlerdi. Nitekim, Kuran'ı korumak isteyen gerçek müminler şerefli bir biçimde şehit edildiler. Müşrikler görünüşte zafer kazandılar.

Orijinal Kuran Mervan tarafından yakılıyor

Bu uzun ve yıkıcı savaştan sonraki barış döneminin ilk Halifesi Mervan b. Hakem'di (Ölümü: H 65/M 684). Yaptığı ilk işlerden biri orijinal Kuran'ı yok etmek oldu. Peygamberin kendi eliyle ve özenle yazdığı Kuran'ı "yeni tartışmalara neden olacağından korktuğu" için yaktı. (Nüzulünden Günümüze Kuran-ı Kerim Bilgileri, Osman Keskioğlu, Türkiye Diyanet Vakfı yayınları, 1987, sa:140; Dr. Suphi es-Salih, Mebahis fi Ulumil Kuran, sa:83 ve Kuran tarihiyle ilgili tüm kitaplara bakılabilir.) Akıl sahibi bir kişi burada şu soruyu sormalı: "Muhammed'in orijinal Kuran'ı o sırada elden ele dolaşan nüshalarla aynı idiyse Mervan b. Hakem onu niye yok etsin?!!"

İki tanık gücündeki tek tanık!

Eski rivayet kitaplarında, sonradan katılan 9:128-129'dan sürekli şüphelenildiğini öğreniyoruz. Örneğin Buhari'nin ünlü hadis kitabında ve Suyuti'nin El-Itkan'ında Kuran'ın her ayetinin en az iki tanıkla doğrulandığını okuyoruz: "Ancak 9. surenin 128. ve 129. ayetleri müstesna ki onlar yalnız Huzeyme b. Sabit el-Ensari'nin yanında bulunmuşlardı." Sünnilerin en güvenilir hadis kitabı olan Buhari, Suyuti'nin ünlü eseri El İtkan ve Kuran tarihiyle ilgili birçok kitap, Beraet (Ültimatom) suresinin 127. ayetine varıldığında, derleme ve yazım işlemiyle görevli tüm yazıcıların, o ayetin son ayet olduğuna karar verdiğini rivayet eder ve devamla şunları bildirirler:

Sahabeler, Beraet Suresini 127. ayette noktaladıktan sonra Huzeyme b. Sabit El Ensari adındaki bir Medineli kendisinin yanında iki ayet daha bulunduğunu ileri sürdü. Bu iddiasına bir başka tanık daha getirmesi istendiğinde hiç kimseyi bulamadı. Fakat, arkadaşlarından biri bir hadis rivayet ederek Huzeyme'nin tanıklığının iki kişinin tanıklığına eşit olduğuna tanıklık etti. Bunun üzerine yazıcılar son iki ayeti, yani 9:128, 129 ayetlerini kabul edip 9. surenin sonuna eklediler.

Ne gariptir ki, bu 9:128-129 eklemelerinin, Medine döneminin son günlerinde inmiş Medeni bir surede bulunan Mekki ayetler olduğu iddia edilir.

Konuyla ilgili akla gelebilen birçok soru vardır. Örneğin: Bu Mekki ayetler, çok sonraları müslüman olmuş Medineli birinin yanında, sadece Huzeyme'nin yanında nasıl bulunabilir? Neden dört halife dahil, hiçbir sahabenin tanıklıkları tek başına kabul edilmezken sadece Huzeyme b. Sabit El Ansari'nin tanıklığı iki kişinin tanıklığına denk tutuldu? Huzeyme'nin iki tanığa eşit olduğunu rivayet eden kimdi? Onun bu rivayetine nasıl güvenildi? Yoksa onun da mı tanıklığı iki kişinin tanıklığına eşitti? Beraet Suresinin sonundaki 9:128,129 hadislerinin, Beraet suresine 'sonundan başlayarak inen biricik sure' unvanını kazandırması ilginç değil mi?

Ne var ki bütün bu tutarsızlıklara ve 9:128-129 ile ilgili birçok çelişkiye rağmen, Kerbela katliamından sonra kimse onların doğruluğunu açıktan sorgulamaya cesaret edemedi.

Ne söyleyebiliriz?

Her şeye gücü yeten Bilge Tanrı'nın bize sağladığı fiziksel deliller, mesajının doğruluğu ve korunmuşluğu konusunda kuşku bırakmıyor. Sonuç olarak:

1. Orijinal Kuran'a herhangi bir tahrif giremez.
2. Beraet: 128-129 Kuran'dan değildir.
3. Kuran'daki her birim, insan gücünün ötesinde düzenlenmiş matematiksel bir yapı içinde yerini almıştır.

Şimdi anlıyoruz ki, Yüce Tanrı, 9. sureye bu iki "ayetin" "eklenmesine" özellikle izin vererek:

1. Kuran'ın kodu olan 19'un ana işlevini gösterir.
2. Kuran'ın ekleme, çıkarma ve bozmalara karşı bir matematiksel zırhla korunduğunu kanıtlar.
3. Gerçeği onaylayanlarla ikiyüzlüleri birbirinden ayıracağına dair verdiği sözü yerine getirir.

Konuyla ilgili tartışmalar

Almanya'daki bir dosta gönderdiğim mektubumun ilgili bölümünü alıntılamak istiyorum:

"Zikri biz, elbette biz indirdik ve onu yine biz koruyacağız." (15:9)

Kuran'ın Allah'ın koruması altında olduğunu beş vurgu ile bildiren ayetin bu vurgulama ile bize neyi anlatmak istediğini düşünün. Dünyada, müzelerde insanların gayreti veya tabiat koşullarının etkisiyle binlerce yıldır korunan kitabeler, kitaplar mevcut... Kuran'ın korunması eğer böyle sıradan, normal bir biçimde olsaydı Alemlerin Rabbinin böyle bir korumayı bir övgü vesilesi yapması ve yoğun vurgulama ile kendisini ön plana çıkarması nasıl açıklanacaktı? İzleyicilerinin gayretiyle 1400 yıl korunduğu iddia edilen bir kitabın ne gibi bir özelliği olurdu? Ayrıca, yukarıdaki ayetin sonradan eklenmiş olduğuna dair bir iddiaya vereceğiniz cevap nedir?

Kuran, ilim sahiplerinin göğsündedir (29:49). O, rakamlanmış bir kitap olup ona ancak dürüst insanlar tanık olmakta (83:9,10, 20,21). Put-pe-restler, kağıtlara yazdıkları Kuran ayetlerinin arasına insan ürünü ifadeler soksalar da, "ilim sahipleri" Allah'ın ayetlerini "bilirler." Çünkü Kuran, bizzat Allah tarafından harfi harfine, kelimesi kelimesine matematiksel bir sistemle korunmuştur. İnsanlar tahrif etmeye çalışsa da yanlış kopyalar çoğaltsa da, "Kuran" korunmuştur ve korunacaktır.

Şu anda 9:128-129 "ayetlerini" içermeyen Kuran nüshası dünyanın dört bir yanında okunuyor. Bu Kuran nüshasının sizin anlayışınıza göre 15:9 ayetiyle çelişmesi gerekmez mi? Cevabınız "Yok çelişmez, çünkü..." ile

başlayacaksa, Muhammed'den sonra putperestlerin Kuran nüshalarına ilave yapması da 15:9 ayeti ile "Çelişmez, çünkü ..."

19 kodu, Kuran'a batılın yaklaşamayacağını kesin olarak sergiliyor. Tüm dünyada yaygın olan Kuran nüshalarında 7:69 ayetindeki "Bastatan" kelimesinin "Basstatan" biçiminde "sad" harfiyle yanlış yazılması ve bu yanlışı destekleyen hadisler uydurulmuş olması ilginçtir. Biz bu imla hatasını Kuran'ın matematiksel kodunun yardımıyla keşfedip düzelttik. Daha sonra eski nüshaları, örneğin Taşkent nüshasını incelediğimizde bu kelimenin Kuran nüshaları ve hadislerin bildirdiğinden farklı yazıldığına tanık olduk.

Süleymaniye Kütüphanesi'nde, Fatih-18 kaydıyla tutulan ve Ali'ye nispet edilen ceylan derisi üzerine Kufi hattıyla yazılmış bir Kuran nüshasını incelediğimde, Beraet suresinin son sayfalarının koparılmış olduğunu gördüm. Kütüphane görevlileri olayı tarihi bir kayıp olarak nitelendirdiler. O birkaç sayfanın koparılmasının sebebi neydi acaba? Umarım, bu bilgiden sonra dini bütün bir meczup kütüphaneye gidip onu kaçırmaya yeltenmez.

Bunlar hep rastlantı mı?

Şia kaynaklarında, Kuran'ın tahrifiyle ilgili mübalağalı iddiaların ve Mehdi'nin asıl Kuran'ı çıkaracağına dair yaygın inancın konumuz açısından hiç mi değeri yok? Mervan'ın orijinal Kuran'ı, "YENİ tartışmalara yol açmasın" bahanesiyle yakıp yok ettiği savı üzerinde hiç mi düşünmeyeceğiz? Matematiksel delillerin yalnızca 9:128,129'da takılması, başında Besmele bulunmayan biricik surenin sonunda bulunmaları, Kuran tarihinde o iki "ayet" üzerinde ilginç tartışmaların ve iddiaların vuku bulması, Ebu Bekir'in halife seçilişinin daha ilk gününde "Kuran'a ilave yapılıyor" diye Ali'nin tedirgin olması gibi nice tarihi olay ile matematiksel sistemin birbirini desteklemesi rastlantı mıdır?

Kuran boyunca 114 yerde sürekli olarak Allah için kullanılan Rahim isminin sadece 9:128'de peygamber için kullanılması size hiçbir işaret vermiyor mu? 19 matematiksel sistemi bir yalandan ve uydurmadan mı ibaret? Allah'ın tanıklığı mı, yoksa çevrenizdeki insanların veya atalarınızın tanıklığı mı?

Allah'ın işaret ve desteği

Hayatımın en önemli noktası olan 1 Temmuz 1986 sabahı, dinin biricik kaynağı olarak Kuran'ı kabul ettim. Bu sıralarda Reşad ile sık sık mek-

tuplaşıyordum. Bana gönderdiği Muslim Perspective dergisinin bir sayısında 9. Surenin sonuna iki "ayet" eklenmiş olduğunu ve bunların Kuran'dan olmadığını iddia ediyordu. Doğal olarak tepki gösterdim. Beni şoke eden bu iddiaya karşı olarak yazdığım bir mektupla kendisini yoldan sapmakla, gurur ve kibirden dolayı şeytanın tuzağına düşmekle suçladım, öğütler verdim.

Ne var ki, mektubu gönderdikten kısa bir süre sonra iddiayı incelemeye başladım. Kuran'ın büyük bir matematiksel mucizesi olduğunda zerre kadar kuşkum olmayan 19 sisteminin birkaç önemli parametrede sadece o iki ayette takılıp kırmızı ışık yaktığını ve Kuran tarihiyle ilgili kitaplarda da o iki ayet üzerine ilginç tartışmaların ve rivayetlerin mevcut olduğunu gördüm, şaşırdım. Tereddütlere düştüm. Bir yanda Allah'ın "büyüklerden biri olarak" tanımladığı Kuran'ın matematiksel sisteminin tanıklığı ve onu destekleyen tarihi olaylar ve öte yanda Kuran'ın korunduğunu bildiren açık ayetler... Karar veremez oldum.

O zamanki durumumu kelimelerle açıklayamam. İki hafta boyunca büyük bir stres yaşadım. Eğer Kuran'dan olan iki ayeti inkar ediyorsam sonum felaket, yok eğer Kuran'dan olmayan iki cümleyi Kuran'ın tanıklığına rağmen hala Allah'a yakıştırmaya devam ediyorsam yine sonum felaket... İki hafta boyunca Rabbime hayatımın en ısrarlı duasını yaptım: "Rabbim ne olur bana bir işaret ver." Beni içinde bulunduğum kararsızlıktan ve tedirginlikten kurtarması için Rabbime tüm içtenliğimle dua ediyordum.

23 Ekim 1986 günü, öğleyin 1:30 suları, İnkilap Yayınevi'nin Cağaloğlu'ndaki ikinci bürosunda tek başımayım... Yine Rabbime aynı istekte bulunuyor, "Rabbim bana bir işaret ver." diye yalvarıyorum. Birdenbire kalbim hızla çarpmaya başladı. Çok net olarak "Üç kırk bir, Üç kırk bir, Üç kırk bir..." diye tekrarlayan bir ses işittim. Sesi kulağımla işitmiyordum. Tarifi imkansız! Kalbimden gelen harf ve kelimeler halinde yüksek ve net olarak "Üç kırk bir, Üç kırk bir..." diye tekrarlıyordu. Heyecandan donmuş, şoke olmuştum! İlk yaptığım iş Kuran'a uzanmak oldu. Hemen Üçüncü surenin kırk birinci ayetini açıp okudum.

> 3:41 *"Rabbim o halde bana bir işaret ver" dedi. (Allah da) dedi ki: "Senin işaretin, insanlarla, üç gün, mimik hariç konuşmamandır. Rabbini çok an, akşam sabah yücelt."*

Secdeye vardım. Rabbime hamd ettim. Dokuzuncu surenin sonundaki o iki cümlenin Kuran'dan olmadığına dair kalbimde zerre kadar kuşku kalmadı. O andan itibaren üç gün boyunca hiç kimseyle konuşmayacağıma söz verdim. İki hafta boyunca tekrarlamış bulunduğum duamı

olağanüstü bir şekilde, kalbime vahyederek reçetesiyle birlikte Kuran-'dan karşıma çıkaran Rabbime şükürler olsun. Rahman, bu ayetle tereddüdümün ve problemimin kaynağını öğretip çıkış yolunu gösterdi.

Ben, tüm Kuranî delillere rağmen o iki cümlenin şeytani ekleme ol-du-ğunu kabul etmiyordum. Zira bu gerçeği kabul ettiğim an çevremdeki insanların tepki göstereceğini, ailemin ve arkadaşlarımın bana düşman kesileceğini, on binlerce okurumu kaybedeceğimi düşünüyordum. Bu düşünce kafamda net olmamakla birlikte bilinç altında beni rahatsız ediyor ve gerçeği kabul etmemin önünde büyük bir duvar teşkil ediyordu. Alim, Habir ve Hakim olan yüce Tanrı bana acıdı ve benim bu zindanımın duvarını parçaladı: "Çevrendeki o insanlarla üç gün konuşma. Birbirlerini cahilce etkileyen insanları hesaba katma. Sadece beni düşün, beni an." Kariyerimi, ünümü ve çevremi putlaştırdığım için apaçık bir gerçeği iki hafta boyunca kabul etmemiştim. İnsanların benim için, "Önce hadisleri reddetti, bak şimdi Kuran ayetlerini inkar etmeye başladı" sözlerini söyleyeceklerini zihnimin bir köşesinde bir tehdit olarak taşıyor ve buhranlara giriyordum. O insanların aslında Kuran'a inanmadıklarını, Kuran'ın ayetlerine zıt binlerce hurafeyi din edindiklerini, onların aslında atalarını putlaştıran, düşünme yeteneklerini psikolojik, sosyal ve politik çıkarlarla zayıflatmış bulunan bir kitle olduğunu ve onların Din Gününde bana bir yararı olmayacağını düşünemiyordum.

Kısacası, hiç kimseyle konuşmayarak zikir ve şükürle geçirdiğim üç günün ardından, 9. Surenin sonundaki malum cümlelerin Kuran'dan olmadığını hiç kimseden çekinmeden açıkladım. Daha sonra, hayatımın en önemli noktası olan 1 Temmuz 1986 ile, Rabbimin büyük lütuf ve yardımına ulaştığım 23 Ekim 1986 tarihi arasında kaç gün olduğunu merak ettim. Günlerin sayısı 114 (19x6) olarak, Kuran'ın sure sayılarına ve Rahim isminin Kuran'daki tekrar sayısına denk geliyordu.

Yukarıda anlattıklarımı size kanıtlamam imkansız; zira tümüyle enfüsi (öznel) bir olay. Üç gün konuşmadığım için benimle alay eden akrabalarıma ve dostlarıma bile kanıtlama gereği duymamıştım.

1 Temmuz'da verdiğim hayatımın en büyük kararının yankıları 3:41 ayetinin vahyiyle durmadı. Allah için verdiğim o zor kararımın yıl-dö-nümlerinde O'nun olağanüstü yardım ve işaretlerine muhatap olduk. İnşallah onları da 1 Temmuz 1990 doğumlu oğlum Yahya Reşad anlatır.

Tartışmalara Birkaç Örnek

Bir itiraz: 19 koduyla, Kuran'a eklenen iki cümleyi fazlalık olarak tespit ettiniz. Peki, Kuran'dan çıkarılmış bir (kaç) ayeti nasıl tespit edeceksiniz? Eksik ayetin içeriği bilinmiyorsa ayeti 19'a nasıl uyduracaksınız?

Cevap: Bu itirazın getirdiği kuşkuyu kaldıracak üç nedeni sıralamak istiyorum: 1) Kuran'daki 19 koduna dayalı matematiksel sistem Reşad'dan önce bilinmiyordu. 2) Matematiksel sistemin, Kuran'ın korunmasıyla ilgili olağanüstü fonksiyonunun mevcut örnekleri, korumayı garantileyen Tanrı'nın sözüne olan güven ve onayı güçlendiriyor. 3) Tanrı, bizi gücümüzün yetmediği şeylerden sorumlu tutmaz.

Kuran'daki matematiksel sistemden ve onun kodundan habersiz bir kişi Kuran'a ilave ve çıkarmalarda bulunsa matematiksel sistemi bozması kaçınılmazdır. Herhangi bir çıkarma işlemi, matematiksel sistemin iç içe kilitli dokusunu bozacaktı. Sayısız parametreden oluşan mükemmel matematiksel doku böyle bir müdahalenin olmadığını göstermektedir. Buna şu örneği vermek istiyorum: Aruz vezinli, kafiyeli ve kıtalardan oluşan bir şiirden bazı kelimeler veya dizeler kazayla silinip kaybolursa veya şiirden anlamayan biri tarafından çıkarılırsa böyle bir müdahalenin gerçekleştiği, şiirden anlayan uzmanlar tarafından rahatlıkla anlaşılırdı. Ancak, şiirden anlayan uzmanlar ekleme ve çıkarmalarda bulunsalar, bir başka uzmanın onu fark etmesi çok zordur, belki de imkansızdır.

Demek ki 19 kodundan habersiz insanlar Kuran'dan ayetler, kelimeler ve sureler çıkarsalardı farkında olmadan matematiksel sistemi bozacakları için bu sistemi bilen uzmanlar söz konusu bölümleri restore edemeseler bile bir çıkarma işleminin gerçekleştiğini anlayacaklardı. Şiirlerdeki kıta sayısı genellikle bir ölçüye bağlı olmadığından, şiirden kıta(lar) çıkarılsa büyük bir olasılıkla anlaşılmaz. Ancak, Kuran'daki surelerin sayısı matematiksel sistemle güçlü delillerle desteklenmiştir. Bu iddiamızı uygulamak gayet kolaydır. 19 Sistemini bilmeyen herhangi bir kişiden Kuran'dan bazı birimleri çıkarmasını iste. Bu tür bir çıkarım işlemi, metnin akışını veya matematiksel yapıyı zedelemiyorsa söz konusu itirazınız haklı çıkmış olur. Bu mucizeden haberli birinin iz bırakmadan bir çıkarım işleminde bulunması ise imkansıza yakın derecede zordur; belki de imkansızdır.

19 Kodunun duyarlılığını ve insan gücünün ötesinde oluşu gerçeğini kavramış bir insan, bu kodun Kuran'daki harfleri, kelimeleri, ayetleri, sureleri ve rakamları mükemmel bir örgüyle dokuyan mucizevi örnekleri gördükten sonra, tüm bu mucizeyi ve amacını anlamsız kılacak bir çıkarma işlemine Tanrı'nın izin vermeyeceğini kabul eder. Hele Tanrısal bir zamanlamayla, Kuran'ın inişinden tam 1406 (19x74) yıl sonra 1974 yılında keşfedilen bu 19 kodunun gizlendiği 74. surede matematiksel sistemin amacı ve niteliği detaylı olarak bildirildikten sonra ve hele o bildirilenlerin aynen gerçekleştiğini gördükten sonra, Tanrı'nın, kontrol edemediği bir çıkarım işlemine izin vereceğine inanmak olanaksızdır. Kısacası, matematiksel mucize fiziksel bir kanıt olmasının yanı sıra Allah'a olan güveni de artırmaktadır. Yani fiziksel kanıtlar güvenimizi, güvenimiz de fiziksel kanıtları desteklemektedir.

Tanrı, gücümüzün yetmediği şeylerden bizi sorumlu tutmadığını defalarca tekrarlar. Kuran'ın matematiksel sisteminden habersiz olan geçmiş yüzyıllardaki insanların 9:128,129'a inanmış olması onları sorumlu tutmaz. Zira O'nu eleyebilecek bir güce ve yetkiye sahip değillerdi. Ne var ki, İslam'ın ilk yıllarında, özellikle Muhammed Peygamber-'den sonraki 50 yıllık zaman periyodu içinde, Muhammed'i putlaştıranlar 9:128,129'u kabul etmişler ve Ali'nin önderliğindeki gerçeği onaylayanlara zulmetmişlerdir. Daha sonra gelen ve o zalimleri izleyen nesiller başta Kelime-i Şahadet olmak üzere namazı, zekatı, orucu, konferansı, ve Kuran'ın yasalarını tümüyle tahrif ederek, ciltlerle rivayeti "vahiydir" diye Kuran'a eş koşarak Tanrı'nın onaylamadığı bir din oluşturmuşlardır (42:21; 9:31; 25:30). Onların 9:128,129'a inanması devede kulak örneğidir.

Bir itiraz daha: Tevbe suresinin son iki ayetinin sapkınca bir ekleme olduğu iddiasını "destekleyen tarihsel belgeler"den söz ediyorsun. Ayni tarihsel belgelerin İslam dinini ne hale getirdiğini görmezlikten gelerek... "Herkesin bildiği tarihsel belgelerle" Allah'ın kitabı ve mucizesi Kuran'ı değerlendiremezsin, sağlayamazsın ve bu uyduruk, deli saçması "tarihsel belgelere" dayanarak Kuran'dan Tevbe suresinin son iki ayetini -ki onlar da Yüce Rabbimizin Muhammed'e vahyettiği kitabın ayetlerindendir- ne sen, ne de Reşad Halife atamazsınız. Nasıl oluyor da Reşad ve senin gibi Kuran talebeleri uydurma rivayetlere dayanarak tek kaynakları olan Kuran'dan ayet atma gibi dehşet verici bir hataya düşebilirler.

Cevap: Beraet Suresinin sonuna eklenenlerle ilgili "tarihsel belgeleri" eleştiriyorsunuz. Eleştiriniz tutarlı, ancak adresi yanlış! Her şeyden ön-

ce, bilmelisiniz ki, biz o rivayetlere ve tarihsel belgelere dayanarak o sonuca varmadık. Tümüyle Kuran'ın matematiksel sisteminin kanıtlarıyla ortaya çıkan o sonucu bazı tarihsel belgeler de doğruluyorsa neden söz etmeyelim? Zaten, Kuran'a eklemede bulunmak gibi büyük bir fecaatin gerçekleştiği bir dönemle ilgili rivayetlerde, o olayın hiçbir izine rastlanmaması mümkün değildir. Böyle bir olayı örtbas etmek isteyenler ister istemez ondan söz etmek zorundadırlar ve nitekim etmişlerdir de. Tabii ki yalanlar katarak, abartarak. Söz konusu tarih kitaplarında bu konuyla ilgili hiçbir kayda rastlamasaydık, o zaman siz yine itiraz edecek ve o ateşin dumanını bizden soracaktınız. Hadis ve geleneksel tarih kitapları yüzde yüz yanlış içermezler. İçeremezler de. Yalancılar gerçeği yanlış ile karıştırırlar; aksi taktirde hiç kimse onlara inanmazdı.

Kuran'la çelişen bir cümle eklendiğinde bunun ortaya çıkarılacağını, zira Kuran'da çelişki olmadığını ileri sürüyorsunuz! Bu iddianız üç sebepten ötürü geçersizdir: 1) Demek ki Kuran ayetleriyle çelişmeyen eklemelere izin verilmiştir. Bu mantığa göre, örneğin, Rahman suresinde 33 kez tekrarlanan ayete bir ayet daha eklenebilir. 2) Kuran'da çelişki olmadığını bildiren ayete rağmen, Kuran'I onaylamayanlar sayısız çelişkiler iddia etmişler, tüm mezhepler, nasih-mansuh inancıyla, Kuran'da çelişkili ayetler olduğunu kabul etmişlerdir. 3) Bir eklemenin Kuran'dan olduğuna nesiller boyu inanıldıktan sonra "çelişki yok" kriteri işlemez. Hatta o ekleme Kuran'ın birçok ayetleriyle çelişse bile! Gerçeği onaylayanlar çeşitli yorumlarla onun bir çelişki olmadığını kanıtlamaya çalışırlar. Nitekim kilise, tahrif edilmiş Tevrat ve İncil'deki çelişkileri, ilginç yorumlarla uzlaştırmaya çalışır!.. Bizim ulema da uydurma hadisler arasındaki çelişkileri aynı şekilde ortadan kaldırmaya çalışmış ve milyonlarca insan onlara inanmıştır.

Muhammed Peygamber'in dönemindeki gerçeği onaylayanların, Ali'nin taraftarları ve onları izleyenlerin, Beraet'in sonundaki eklemeden haberli olmadıklarına dair deliliniz nedir? Ayrıca, insanlar ancak kapasiteleri oranında sorumludurlar. Matematiksel mucizeden habersiz oldukları halde sadece Kuran'ı kaynak edinen gerçek muvahhitler (ki 12 yüzyıl boyunca bu nitelikte kaç kişi yaşadı?), o eklemeye ayet diye inanmışsa özürleri vardır. Allah, insanları, onlara verdiği mesaj ve kanıtlardan sorumlu tutar. Ne var ki, Kuran'ın "büyüklerden biri" ve "Zikra (mesaj)" olarak tanımladığı 19 sistemini ve onun getirdiği kanıtları gördüğü halde, yanlışta ısrar edenler sorumludur.

Hadis ve İslam tarih kitaplarını tamamıyla reddeden biri, öte yanda yine onların tanıklığı ve rivayetiyle gelen Kuran'ı (15:9 dahil) nasıl tama-

mıyla onaylayabilir ve bu onay için bir başka delil arama zahmetinde bile bulunmaz? Hatta, Kuran'ı yeterli görenlere, hadis ve sünnet izleyicilerinin yönelttiği, "Madem geçmiş müslümanların rivayetine ve hatta tevatür ve icma ile bildirdiklerine güvenmiyorsun, peki neden yine onların bize ilettiği Kuran'a tam olarak güveniyorsun?" biçimindeki eleştirilere karşı bir Tanrısal yardım ve cevap olan Kuran'ın matematiksel sistemine karşı kör davranmak nankörlüğün ta kendisidir!

9:128-129 eklemelerini savunmaya çalışıyor ve onların, anlam olarak Kuran ayetleriyle ters düşmediğini belirtiyorsunuz. Dostum, biz, onların anlamını delil göstererek onları reddetmedik. Reddettikten sonra bir kelimesinin (Rahim) özelliği konusunda bir kanaate vardık! Biri çıkıp, 9. surenin başında Besmele'nin unutulduğunu iddia edip Besmele eklese, sanırım sizin yürüttüğünüz mantık o eklemeyi yapanın işine yarayacaktır. Lütfen 9:128-129'un Tanrı sözü olduğuna dair daha geçerli bir savunma getiriniz!

Kuran soy bir kitaptır!

Kuran 24 ayar altına benzer. Sahtekarlar altına teneke yapıştırsalar da, hatta altın rengine boyasalar da, altının özelliklerini bilen bir sarraf altını tenekeden rahatlıkla ayırabilir. Demek ki soy metal olan altın, kimyasal yapısıyla herhangi bir sahtekarlığa karşı korunmuştur. Aynı şekilde soy ve son kitap olan Kuran, asal bir sayı üzerine kurulu matematiksel bir yapıyla herhangi bir sahtekarlığa karşı korunmuştur. Mesajını böylesine mükemmel ve otomatik bir iç savunma sistemine sahip kılan Tanrı çok yücedir!

Ayetlerin toplam sayısı

Kuran'daki toplam ayetlerin sayısına gelince... Kuran hakkında önemli bir bilgiye sahip olmayan bir Müslüman'a sorarsanız büyük olasılıkla 6666 sayısını cevap olarak alacaksınız. Ne var ki, bu sayı Zamehşeri adında bir hikayecinin uydurduğu hoş bir sayıdan ibarettir. Altılardan oluşan bu sayı kolayca akılda kaldığı için popüler olmuştur. Fakat, elinizdeki Kuran'dan dikkatle sayarsanız, sonucun farklı olduğunu göreceksiniz. Geçmiş "alimler," her konuda ihtilaf etmeyi rahmetten bildikleri için Kuran ayetlerinin sayısı konusunda da ihtilaf etmeyi marifet bilmişlerdir. Nitekim, bu konuyla ilgili referanslara baktığınızda bir sürü söylentiyle karşılaşacaksınız.

Elinizdeki Kuran çevirilerinin verdiği rakamlardaki matbaa hatalarını

hesaba katmanızı ve bu nedenle iyice tatmin olmak için Sure başlarındaki ayet sayılarıyla ilgili kısa bilgilerle karşılaştırmanızı öneririm. Bu-ra-da sunduğum liste, Tevbe Suresi olarak bilinen Ültimatom (Beraet) sure-sinin ayetleri hariç, elinizdeki Kuran nüshasıyla uyum içindedir. Diler-seniz bizim verdiğimiz listeyi elinizdeki listeyle karşılaştırıp inceleyiniz.

Tek başınıza yaptığınızda yaklaşık 20 dakikanızı, bir arkadaşınızla birlikte yaptığınızda 10 dakikanızı alacak bu incelemenin sonunda, elinizdeki Kuran nüshalarında 6236 ayet bulunduğuna tanık olacaksınız. Bu sayıya Fatiha Suresinin (İlk Sure) başındaki ve Karınca Suresinin (27. Sure) içinde geçen Besmeleler dahildir. Bağımsız birer ayet olarak numaralanmadıkları halde Kuran'ın yapısına dahil olan Sure başlarındaki diğer 112 Besmele'yi de eklediğinizde bu sayı 6348 olur.

Ültimatom (Beraet) suresinin sonuna eklenen, ancak Kuran'ın koruma sistemi tarafından dışlanan iki "ayeti" bu sayıdan çıkardığımız vakit Kuran'da Besmelelerle birlikte tam 6346 ayet olduğunu görürüz. Bu sayı, Kuran'ın diğer birçok elementi gibi 19'un tam katıdır.

Kısacası, 6234 adet bağımsız ayet içeren Kuran, tekrarlanan Besmelelerle birlikte toplam 6346 ayete sahiptir.

Bitlis'ten Arizona'ya Hayatımın Kısa Bir Öyküsü

1957 yılında Bitlis'in Norşin (Güroymak) ilçesinde, herkes gibi ağlayarak dünyaya geldim. Anam şeyh Masum Mutlu'nun kızı, babam ise ünlü Molla Sadreddin (İstanbul'a göç ettikten sonra. Sadrettin Hoca). Doğduğum ilçe, yaşayanlarından çok ölüleriyle ünlü bir merkezdi. "Marqad–a Hazret," yani Hazret'in Türbesi olarak bilinen bölge, Eyüp Sultan Camii kadar popüler olmamasına rağmen, türbedeki kemiklerin zürriyeti olan dayılarımın Bitlis vilayetindeki politik, sosyal ve ekonomik gücünü kutsallaştırmada önemli bir sembolik role sahipti... Bir şeyh torunu olarak dayılarımın, Kürtçe "dest–pe" (el–ayak) olarak tanımladığı köylülerin çocuklarından farklı yetiştim. Ne var ki karpuz kabuklarından yaptığım arabaları ve kamyon diye bindiğim Kulongo yaylasının volkanik kayalarını unutamıyorum hala.

Sekiz yaşındayken İstanbul'a taşındık. Babam, Türkçeyi çabuk öğrenmemiz için evde sıkıyönetim ilan edip Kürtçe konuşmayı yasaklayınca ne olduysa gariban anneme oldu. Okuma–yazma bilmeyen zavallı annem Türkçeyi öğrenemediği gibi Kürtçeyi de unuttu. Sonunda, annem Kürtçe ve Türkçe karışımı yeni bir dil (Kütürkçe!) konuşmaya başladı. Kendisini galiba bizden başka anlayan yoktu. Zaten başkasının anlamasına pek ihtiyacı da yoktu; zira, annem evden hemen hemen hiç dışarı çıkmazdı. Çıksa bile ne değişirdi. Kütürkçe konuşan annem hem fiziksel ve hem de zihinsel olarak ömür boyu güneşsiz bir zindana mahkumdu.

Babam beni İstanbul İmam Hatip Lisesine verdi. Yetmiş–seksen kişilik sınıflarda bir kısmı psikopat veya paranoyak olan hocaların terörü altında ders talim ediyorduk. Ezberciliği bir türlü benimsemediğim için beni Kuran dersinden her yıl ikmale bırakan Müzekka hocanın bir kez bile gülümsediğine tanık olmadım.

Daha orta sondayken fizik ve kimya derslerine aşırı ilgi duymaya başladım. Evin depo olarak kullandığımız bir odasını laboratuara çevirdim. Defalarca sigorta patlatmama rağmen demir çubuklara kablo sardıktan sonra prize takıp mıknatıslar yaptım. Motor ve jeneratörler imal ettim. Hatta tahtadan filim oynatıcı bir projeksiyon makinası yaptım. Bu

arada, kendi kendine çalışan bir makine icad etmenin yollarını düşündüm. Jeneratör ve motorun eksenlerini birleştirdikten sonra ilk hareketi verirsem diye umutlanıyordum. Bu makinanın Devr–i Daim olarak bilindiğini ve yapılmasının mümkün olmadığını öğrenince ayaklarım yere bastı. Daha sonra, Milli Nizam Partisi'yle laik devlete karşı cihat ilan eden Erbakan bana meslek konusunda kutup yıldızı oldu. Ben de onun gibi makina mühendisi olacak ve vatanı masonlardan, hainlerden kurtaracaktım.

Orta Doğu Teknik Üniversitesine 7'nci olarak girdim. Devletten burs almama rağmen Milli Selamet Partisi'nin gençlik örgütü olan Akıncılar teşkilatının üssü olan bir yurda girince derslerime çalışacağıma sokaklara yazı yazmaya, bildiriler yazıp dağıtmaya, açık-saçık filmler oynatan komşu sinemanın camlarını kırmaya, protesto mitingleri düzenlemeye, polis ile köşe kapmaca oynamaya verdim kendimi. Etkinlikleri altındaki yurtlarda kalan temiz kalpli üniversite öğrencilerini kendileri için gece gündüz bedava çalışmaya teşvik eden politikacıları kahraman bildim. Akıncılar örgütünün Ankara şubesinde ve genel merkezinde aktif bir eleman oldum.

O günün ODTÜ'sünü tamamıyla kontrol altında bulunduran silahlı sol örgütlerin despot tavırlarını sınıfta eleştirme saflığını gösterdim. Öğrenci temsilcisi olduğum Ankara Cebeci'deki 300 kişilik Milli Gençlik Vakfı yurdunun önündeki caddede afiş asan bir grup solcunun yanına sokularak yurdun yüz metre sağına ve soluna afiş asmamalarını nazikçe rica edince, evirile çevrile dövüldüm, kurşunlandım. Bu arada, sağcıların egemen olduğu semtlerde bildiri dağıttığım için onlardan da nasibimi aldım ve postu zor kurtardım. Konya belediye seçimlerinde, Elazığlı bir Akıncının bana verdiği kullanmasını bilmediğim tabancayla sandık başında kovboyluk yaparken yakalanıp hapishaneye girdim. Belediye başkanı seçilen Keçeciler'in bana ve arkadaşıma hergün gönderdiği kızarmış tavuk ve bir kilo baklavayı koğuştaki garibanlarla paylaştım. (O bir aylık sürede bir romanı dolduracak kadar ilginç olaylar yaşadım).

1979 yılında tekrar sınavlara girerek ilk tercihim olan Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesine girdim. Ne var ki, o günün gençliğini birbirine can düşmanı yapan kaostan kurtulamadım. Beni öldürmek isteyen sağ ve sol örgütlerin düzenlediği bir çok suikast eylemine rağmen yaşadım. Ne var ki bana çok benzeyen bir arkadaşım solcular tarafından sokak ortasında öldürüldü, bana hedeflenen ateşlere muhatap olan bir arkadaşım yaralandı, beni cezaevinde öldürmek isteyen bir sağcı militan yanlışlıkla bir arkadaşımı ciğerinden şişledi. Bu arada 50–60 lise öğrencisini o günkü politik amaçlarım doğrultusunda eğitmek amacıy-

la örgütledim. Fatih Camisi'nin etrafını saran Kubbeli Vakıflar Yurdu'nun büyük bir odasını bu örgütün kütüphanesi olarak kullandım. Kaderin ilginç bir cilvesi olarak bu grubu FT/19 olarak adlandırdım. Akıncılar Teşkilatının ünlü lideri, kardeşim Metin Yüksel Cuma namazından sonra Fatih Camisi'nden çıkarken sağcı militanlarca avluda şehit edildi. Bu acı olay sonucu kendimi tümüyle o günün gençlik kavgasına adadım. Beni yıldırmak isteyen polis ve asker tarafından sürekli rahatsız edildim. Sekiz–dokuz kez askeri tutukevlerinde göz altına alındım. Günlerce, haftalarca beton tabanlı hücrelerde yattım. İşkencelere muhatap oldum.

Bu arada İran'daki sözde İslam devrimini kopya etmenin hayallerini kurdum. Nihayet, 1980 yılının ilkbaharında **Pasdaran**'ın (Devrim Muhafızlarının) lideri tarafından gizlice İran'a davet edildim. İki haftalık ziyaretim boyunca devrimin ileri gelen liderleriyle görüştürüldüm. İran topraklarında Türkiye'ye yönelik yayın yapacak bir radyo istasyonu gibi kültürel yardımlar beklerken, Türkiyeli Akıncıların İran topraklarında silahlı eğitim görmesi önerisine muhatap oldum. Türkiye'ye döndükten sonra benimle irtibata geçen bir İranlı'nın Türkiye'deki askeri tesisler hakkında malumat toplamamı istemesi beni iyice rahatsız etti. Beni casusluk gibi sinsi ve hain bir iş için kullanmaya çalışmalarını yadırgadım.

1980 yılının Ağustos ayında, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın Çanakkale'deki tesislerinde düzenlenen Dünya İslam Gençlik Konferansı'na katıldım. İki hafta kadar süren bu konferans Müslüman Kardeşler örgütü tarafından düzenleniyordu. Kırkı aşkın ülkeden gençlerin katıldığı bu konferansta Güney Afrika'daki İslam Propaganda Merkezi'nin lideri Ahmet Deedat tarafından verilen seminer benim müthiş ilgimi çekti: Kuran'daki 19 Mucizesi. Kurucusu olduğum örgütümün ismi olan 19 rakamının Kuran'daki bir matematiksel sistemin kodu olması ve eğer doğruysa böyle bir olayın felsefi boyutlarının müthiş olacağı gerçeği karşısında heyecanlandım.

Konferanstan bir hafta sonra, 11 Eylül 1980 gecesi, Fatih sokaklarında, Müslüman Kardeşler teşkilatına üye olan Mısırlı ve Suriyeli arkadaşlarla dolaşırken, beni arayan polis tarafından göz altına alındım. Karakoldayken askeri bir darbe olduğunu öğrendim. Tevhit ve Hicret dergilerinde çıkan laikliğe aykırı yazılarımdan dolayı yargılandım. Avukatımın "yorum yapalım kurtaralım" teklifini "tükürdüğümü yutmam" diyerek tersledim ve yarım saat boyunca Selimiye'deki sıkıyönetim mahkemesinde düşünce ve inanç özgürlüğü konusunda nutuk çektim. Sıkıyönetim hakimleri 163'üncü maddeden 6 yıl hapse mahkum ederek

beni yanıtladılar. Toplam dört yıl süren hapishane hayatımı burada özetlemem mümkün değil. (1986 yılında bu konuda Kitap Dergisinde yapılan bir söyleşi "Kitap Okumanın Zararları" adlı kitabımda yayınlanmıştır). Siyasi suçlardan hüküm giymiş kişilere yüksek öğrenimi yasaklayan YÖK kararından da payımı aldım.

Sakıncalı piyade olarak yaptığım bir buçuk yıllık askerlik dönemi de apayrı bir macera. Hayatımın en önemli olaylarından birisini askerdeyken 1 Temmuz 1986'da yaşadım. Amerika'daki Dr. Reşad Halife ile sürdürdüğüm mektuplu tartışmaların sonunda nihayet o gece "dini yalnızca Allah'a has kılmaya" karar verdim.

1987 yılında, geleneksel–mezhepçi İslam'a olan ilk eleştirilerimi "İlginç Sorular–2" kitabıyla yayımladım. Kitapları yıllarca "best seller" olan ve dinci kitle tarafından bir kahraman olarak bilinen genç bir yazarın bu cüreti bağışlanmadı. Sünnetçi–Müslüman bir dergi önce babamın hakaret dolu bir eleştirisini yayımladı. Bunu daha sonra diğer mezhepçi yazarlar izledi. Kısa sürede kendimi müthiş bir saldırı karşısında yalnız buldum. Hakaretleri tehditler izledi. Dost bildiklerim düşman oluvermişti. Entelektüel geçinen yazar arkadaşlarım tarafından bile aforoz edildim. Kitaplarımın dağıtımı durduruldu. Kitaplarım kitapçılardan toplattırıldı. Bana yöneltilen eleştirilere verdiğim cevaplar hiç bir dergi ve gazetede yayımlanmadı. Hatta kendi imkanlarımla yayımladığım "Sakıncalı Yazılar" adlı kitabımın ilk baskısı matbaadan çalındı. Haftalık popüler bir derginin kapak konusu olduktan sonra kendimi tarikatçı ve mezhepçi gazetelerin manşetlerinde din adamları tarafından "mürted" olarak ilan edilir buldum.

Ve bundan sonra Amerika maceram başladı. Amerika'da bulunduğum süre içinde, Türkiye'de YÖK'lenen Yüksek Öğrenimimi devam ettirmeye karar verdim. Lise'yi dışarıdan bitirerek Arizona Üniversitesine girdim. İki bölümü, Felsefe ve Yakın Doğu Bilimleri bölümlerini iftiharla bitirdim. Bu arada Arizona'daki liselerde part–time öğretmenlik, üniversite'de belleticilik ve asistanlık yaptım. Kuran'dan başka dini kaynakları reddederek İslami Reform hareketini destekleyen Renaissance Institute, International Community of Submitters ve The Monotheist Productions için İngilizce kitaplar ve makaleler yazdım. Boston'daki Massathusetts Üniversitesi'nde başlattığım Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme master programını ailevi nedenlerle kesmek zorunda kaldım ve Arizona Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde uluslararası hukuk dalında doktora yaptım.

İNDEKS

Aşağıdaki index, dostum **Dr. Muzaffer Adıgüzel** tarafından büyük bir emek sonucu hazırlandı. İndex üzerinde sadece birkaç düzeltmede bulunabildim. Maalesef daha fazla vakit ayıramadım. İndexi düzeltme ve geliştirme konusunda katkıda bulunmak isteyenler varsa lütfen <yuksel@yuksel.org> adresine e-posta gönderiniz. Arapça bilenlere Fuad Abdulbaki'nin Al-Mujam-ul Mufahras Li-alfaz-il Kuran-il Kerim adlı indexi tavsiye ederim. E.Y.

A

B

C

Ç

D

E

F

G

H

I

İ

K

L

M

N

O

Ö

P

R

S

Ş

T

U

Ü

V

Y

Z

OZAN YAYINCILIK

YAKINTARİH
DEVRİM HAVARİLERİ / Fikret BABUŞ
12 MART'TAN 12 EYLUL'E / Halim DEMİR
BEN NAZIM HİKMET / Halim DEMİR
DEVRİM BİZE YAKIŞIRDI / Zeki KIRDEMİR / Gerilla Zeki
AŞKİLE ÇIKMIŞTIK YOLA / FİKRET BABUŞ
FİLİSTİN FEDAİLERİ / A.Kadir YAŞARGÜN
UMUTLARIMIZ YARIDA KALDI / A.Kadir YAŞARGÜN
DİRENİŞ / 12 Mart ve Sonrası / Abdulkadir YAŞARGÜN
1 MAYIS 1977 / Türkiye Devrimcilerinin İki 1 Mayıs Belgeseli / Nail GÜRELİ
İKİ ADALI / Hüseyin Cevahir-Ulaş Bardakçı / Turhan FEYİZOGLU
MAHİR ÇAYAN / Hasretim Derin Uykularda / Vehbi BARDAKÇI
DENİZ GEZMİŞ / Ağlasın Gökyüzü / Vehbi BARDAKÇI
KAWA-Kürt Sorunu ve Etnik Örgütlenmeler -1 / Raşit KISACIK
RİZGARÎ-Kürt Sorunu ve Etnik Örgütlenmeler -2 / Raşit KISACIK
MİNAREDEN KANDİL'E PKK- Kürt Sorunu ve Etnik Örgt.3 / Raşit KISACIK
NURHAK'TAN MAMAK'A / Raşit KISACIK
TERÖRÜN VE ÖLÜMÜN KODU: 33 / Raşit KISACIK
DİYARBAKIR CEZAEVİ / Raşit KISACIK
TERZİ FİKRİ / Sinan DEMİRBİLEK
NAZIM HİKMET DESTANI / Alper ÖZBEK
İBRAHİM KAYPAKKAYA – Kırmızı Bahar / Vehbi BARDAKÇI
Cezaevi Arkadaşım YILMAZ GÜNEY / Avni BEKTAŞ
UNUTMAYACAĞIZ-BARIŞMAYACAĞIZ-AFFETMEYECEĞİZ/Ayhan SARIHAN
DAĞIN ARDINDAKİ GERÇEKLER / (Korucu) Bedran AKDAĞ
DAĞIN ÖTEKİ YÜZÜ – NURHAK / İsmail GÜNER
DENİZ GEZMİŞ DESTANI / Alper ÖZBEK
DEVRİM YOLCULARI / Musa KAPLAN
MALATYA'DA TOPLUMSAL OLAYLAR / Raşit KISACIK
12 EYLÜL'DE DE Çok Güldük Netekim! / Necmettin YALÇINKAYA
DİNBİLİM
HRİSTİYANLIĞIMIZDAKİ PUTPERESTLİK / Arthur WEIGALL
TANRI'DAN İNSANLARA-AKLINIZI KULLANIN / İlhami SADIK
İNCİL'İ KİM YAZDI / Mehmet U. SAKİOGLU
TEVRAT'I KİM YAZDI / Mehmet U. SAKİOGLU
İSA HAÇTA ÖLDÜ MÜ? / Mehmet U. SAKİOĞLU
DA VİNCİ FENOMENİ / Mehmet U. SAKİOĞLU
BEN BİR MİSYONERDİM / İlker ÇINAR
MESAJ (Kuran Çevirisi) /(Gözden Geçirilmiş 3.Baskı) / Dr. Edip YÜKSEL
ÜZERİNDE 1 9 VAR / Dr. Edip YÜKSEL
TÜRKÇE KURAN ÇEVİRİLERİNDEKİ HATALAR / Dr. Edip YÜKSEL

MÜSLÜMAN DİN ADAMLARINA 19 SORU / (3.Baskı) / Dr. Edip YÜKSEL
HIRİSTİYAN DİN ADAMLARINA 19 SORU / (3.Baskı) / Dr. Edip YÜKSEL
DEVLET/DEMOKRASİ/OLİGARŞİ/TEOKRASİ / Dr. Edip YÜKSEL
İLGİNÇ SORULAR /(10.Baskı) / Dr. Edip YÜKSEL
MOR MEKTUPLAR / Dr. Edip YÜKSEL
ASAL TARTİŞMA / Dr. Edip YÜKSEL
İSLAMİ REFORM İÇİN MANİFESTO / Dr. Edip YÜKSEL
TAKANLAR VE TAKILANLAR TÜRBAN NEDİR? / Dr. Edip YÜKSEL
MÜSLÜMAN REFORMCULAR / Dr. Edip YÜKSEL
KURAN'IN ŞİF. VE MUKATTAA HARFLERİNİN ÇÖZ./ Aydın GÜNDOĞDU
KURAN'IN SIRADAN BİR İNSANA DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ / İlhami SADIK
AYETLERİN İNİŞ SIRASINA GÖRE KURAN ÇEVİRİSİ / A.ABDULLAHOĞLU
KİTAB-I MUKADDES ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA / Yusuf ULUCAN
PAPALIK TARİHİ / Dr. Halim IŞIK
DİNLER TARİHİ / Sergei Aleksandrovich TOKAREV
DABBETÜL ARZ VE MESİH İSA / Şinasi HÜNER
MONOTEİST DÜŞÜNCELER / Cumhur ERENTÜRK
KURAN AÇISINDAN EVRİM TEORİSİ / Kaan GÖKTAŞ
KONULARINA GÖRE KURAN ÇEVİRİSİ / Prof. Dr. Ömer DUMLU
GAYYA KARANLIĞINDAN KURAN AYDINLIĞINA / Eren ERDEM
YAHUDİ VE HIRİSTİYAN KAYNAK. TANRI İMGESİ / Murat H. YILDIRIM
İSYAN YAZILARI / Atilla Fikri ERGUN
ALLAH'A İFTİRA MI EDİYORSUNUZ? / Yahya Kemal SAVDIR
ABDESTLİ KAPİTALİZM / Eren ERDEM
Ebedi Mutluluk İçin 8 EMİR Hayatımıza Yön Veren 40 Kavram / Uğur KARACA
Ahiretin İmkanı ve İsbatı BAŞLANGIÇTAN SONSUZA / Saadettin MERDİN
KİTAB-I MUKADDES VE KURAN / Cumhur ERENTÜRK
İSLAM VE DİN BİLGİSİ / Ertuğrul DOĞUÇ
SOSYAL YAŞAM VE DİNİ KAVRAMLAR / Ömer DEDEOĞLU
DİN - BİLİM - İNSAN / Erdoğan DÖKMEN
ÇARMIHTAKİ SIR / Şinasi HÜNER
Kuran-ı Kerim'de ve İncil'de DABBETÜ'L ARZ VE MESİH İSA/Şinasi HÜNER
UYGARLIKLAR TARİHİ
A'dan Z'ye MISIR / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye SÜMER / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye ASUR / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye URARTU / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye MAYA / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye İNKA / Ali NARÇIN
A'dan Z'ye AZTEK / Ali NARÇIN
BÜYÜK UYGARLIKLARIN DOĞUŞU / Selehattin SERT
ZAMANIN GERÇEK TARİHİ / Cahit Doğan DOYAR
YALANLAR-ÇELİŞKİLER-UYDURMALAR / ZAMANIN GERÇEK TARİHİ - 2

KUTSANMIŞ CAHİLLİKLER VADEDİL(ME)MİŞ TOPRAKLAR/Cahit D.DOYAR
MISIR'DAN ÇIKIŞ YALANLARI-ZGT-4 / Cahit Doğan DOYAR
GÜNCEL
SİYONİSTLER'İN NİHAİ DÜNYA DÜZENİ / Robert H. WILLIAMS
DR. MICHAEL HIGGER'IN YAHUDİ ÜTOPYASI / Editoryal Çalışma
Ben Bir Misyonerdim / ŞİFRE ÇOZULDU / İlker ÇINAR
TÜRKİYE'DE ÇİNGENE OLMAK / Mustafa AKSU
İSRAİL'İN GAP SENARYOSU / Hasan TAŞKIN
İTTİHAT TERAKKİ / Halim DEMİR
Doktorların Büyük Sırrı / KANSER CİNAYETLERİ / Yaşar GÖREN
OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE GÖÇ VE İSKÂN / Fikret BABUŞ
AVRUPA'DA MÜLTECİ OLMAK / Suat O. ŞENOCAK
İNSAN YAĞMURU / Nazım ALPMAN
TANRIM BENİ BAŞKAN YARAT / Yavuz SALTIK
DÜNDEN BUGÜNE ÇİNGENELER / Suat KOLUKIRIK
NÜKLEER SATRANÇ / Evren İŞBİLEN
ORTAK AKIL İÇİN KUĞU ŞARKISI / Mahmut TOLON
AMERİKA'NIN KEŞFİNDE TÜRKLER / Sabri TÜMER
İZMİR ROMANLARI / Alper YAĞLIDERE
ABDESTLİ KAPİTALİZM / Eren ERDEM
HERŞEY BİTTİ SIRA İTLERE GELDİ / Özgün ÖZTÜRK
EMPERYALİZM KISKACINDA ERMENİ SORUNU /
Narkoz ve Cevher Teorisi Işığında ERGENEKON / Dr. Ramazan UÇAR
FELSEFE
ŞEHRİN DÜNYASINDAN-DÜNYANIN ŞEHRİNE / Muhammed HATEMİ
EĞİTİM
TÜRKÇE – KÜRTÇE SÖZLÜK / Mirkan BARAN
SİNEMA
AHH MARİLYN-Marilyn Monroe / Turhan Feyizoğlu
TİYATRO
2 ORTAOYUNU-Revani Hn'ın Kısmeti-İbiş ile Memiş / Yılmaz BİÇER
GÜLE GÜLE SEVGİLİ / Yılmaz BİÇER
KIYIDA / Yılmaz BİÇER
BİLİM
TANRIYI ARAYAN FİZİK / Saadettin MERDİN
ROMAN
ŞEYH BEDRETTİN /İsyancı Bir Sufinin Darağacı Yolculuğu / Durali YILMAZ
ÇERAĞ UYANACAK MI? / Durali YILMAZ
YÜRÜTME SANCISI VE AŞK / Sabri GÜLAL
İSTANBUL FALCISI / Ali DİLBER
İPSİZ RECEP REİS / İbrahim BALCI
İÇİMDEKİ MERDİVEN / Ayşegül ERTEN
KERBELA-Aşkın Kanadığı Yer / Vehbi BARDAKÇI

DENEME
LEYLAK ZAMANLARI / Hasan Hüseyin DEMİREL
BİRLİKTELİĞİN FARKINDALIĞI / Sabri GÜLAL
HAYATA YÖN VEREN DENEMELER / Sabri GÜLAL
BUSHÇAĞI YAZILARI / Mustafa K. ERDEMOL
SAHİ SİZ HANGİ TARAFTAYDINIZ? / Turgay OLCAYTO
ARAŞTIRMA
ROMAN KAVRAMI VE TÜRK ROMANININ DOĞUŞU / Durali YILMAZ
Milim Milim Bilim / ON NOKTA OTUZ UÇ / Reşit AŞÇIOGLU
ÇİNGENELER (2.Baskı] / Nazım ALPMAN
İNTİHAR / İrfan ÖZEN
İŞ BULMAK İÇİN NE YAPMALI / Hasan LATİF
SICAK NOKTA ORTA ASYA / Bahaddin YAZICI
01 ENJEKTÖR / Aysu ŞUBEN
OYUN BİTTİ / Yaşar GÖREN
KÖLE KIYISINDAN İNSAN BIYOGRAFİLERİ / Mustafa OLPAK
Cemal Süreyya Şiirinde KADIN VE EROTİZM / Özgür ÖZMERAL
MİLLİ MÜCADELE / Halim DEMİR
TÜRKİYE MASONLARININ TARİHİ / Halim DEMİR
SOLDA TEORİLER VE TARİHSEL TARTIŞMALAR / Ozan ÖRMECİ
CUMHURİYET İÇİN CAN VERENLER / Kocatepe'den Dumlupınar'a/Sadık ÖZEN
Romen Şiirinin Efsane Şairi MIHAI EMINESCU / Ali NARÇIN
DÜNDEN BUGÜNE ÇİNGENELER / Suat KOLUKIRIK
NÜKLEER SATRANÇ / Evren İŞBİLEN
ORTAK AKIL İÇİN KUĞU ŞARKISI / Mahmut TOLON
HIZLI OKU KOLAY ÖĞREN ZOR UNUT / Sadettin ÖZTÜRK
KADININ ADI ANADOLU / Bahrem YILDIZ
EVRENSEL DENEMELER / Evren İŞBİLEN
BELGE
SON KABADAYININ ATEŞLE İMTİHANI / Mustafa DEMİR
BECO DEPREMİ / Mustafa DEMİR
ÜZGÜNÜM AMA PİŞMAN DEĞİLİM / Mustafa DEMİR
SAYIN: DÜNDAR KILIÇ / Mustafa DEMİR
ANI/GÖZLEM
BEN BİR HEMŞİREYİM… Melek Değil İnsanım / Burçin UTKU
GAZETECİLERİN ŞAKASI OLMAZ / Nazım ALPMAN
SIRÇA KÖŞKÜN KIRIK CAMLARI / Dr. Sadık ÖZEN
DOKTORUN SEYİR DEFTERİ / Dr. Sadık ÖZEN
ZAMAN TÜNELİNDE BİR DOKTOR / Dr. Sadık ÖZEN
SEVGİNİN DORUĞUNDAKİLER / Dr. Sadık ÖZEN
YANIT / Dr. Sadık ÖZEN
MİLLİYETSİZ AYDINLAR / Dr. Sadık ÖZEN
YOZLAŞMA / Dr. Sadık ÖZEN